Limburgs Dagblad
Zaterdag 14 december 1991
73e jaargang nr. 295.
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

● *Vluchtelingenkampement in de bergen van Irak.*

Zes doden en vier gewonden na verwoestende explosies in opslagtanks

Ramp treft DSM Botlek

● *De opslagtanks waren na de zware explosies niet meer dan bergen verwrongen staal.* Foto: ANP

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – De twee ontploffingen op het terrein van DSM Chemicals in het Rotterdamse Botlek-gebied hebben gisterochtend aan zes mensen het leven gekost. Vier mensen raakten gewond, van wie één zeer ernstig. Alle slachtoffers waren werknemers van onderaannemers uit Spijkenisse en Zwartewaal. Zij waren bezig met werkzaamheden aan een tank, die gedeeltelijk was gevuld met benzoëzuur. De omgekomen werknemers konden pas in de loop van gisteravond worden geïdentificeerd.

DSM heeft samen met de politie en de Arbeidsinspectie een onderzoek ingesteld. Volgens de politie is het zeker dat de slachtoffers de veiligheidsvoorschriften in acht hebben genomen. „Ze hadden de benodigde vergunningen", zegt woordvoerder G. de Jong van de Rotterdamse politie. Benzoëzuur kan, net als alle andere koolwaterstoffen, explosies veroorzaken als het in aanraking komt met zuurstof.

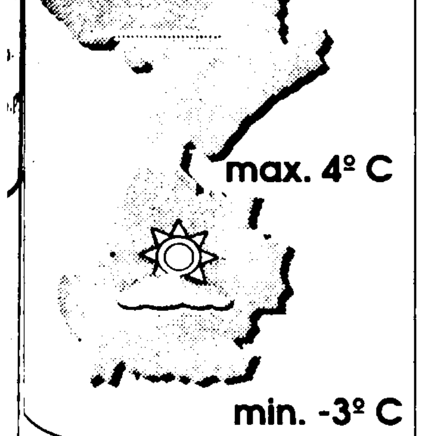
Directeur ir A. Baaten van DSM Chemicals wilde niet ingaan op de oorzaak van de ramp. „Het verband tussen de werkzaamheden en de brand ligt voor de hand, maar we moeten dat eerst onderzoeken", aldus de directeur. Volgens Baaten wil zijn bedrijf lessen trekken uit deze ramp. DSM heeft nog geen concrete maatregelen voorgesteld.

Metingen

De explosie vond even voor half elf plaats in één van de vier tanks met benzoëzuur. Een tweede tank ontplofte kort daarop ook. De bedrijfsbrandweer van DSM kreeg steun van de korpsen van Rozenburg en Rotterdam. Om meer ontploffingen te voorkomen, werden twee andere tanks met benzoëzuur en een nabijgelegen tank met tolueen natgehouden door de brandweer.

Wegens het mogelijk vrijkomen van giftige stoffen, begon de DCMR Milieudienst Rijnmond direct met metingen. Volgens brandweercommandant Wegh werden geen gevaarlijke hoeveelheden gemeten. Wel hadden de inwoners van Vlaardingen en Maassluis klachten over prikkende ogen. Volgens Wegh is er geen gevaar geweest voor de volksgezondheid. Het personeel van omliggende bedrijven werd geëvacueerd en enkele wegen in de directe omgeving werden voor alle verkeer gesloten. Ook het scheepvaartverkeer op de Nieuwe Waterweg werd tijdelijk stilgelegd. Nadat de brandweer het sein 'brand meester' had gegeven, werden deze maatregelen rond kwart over twaalf weer ingetrokken.

Zie verder pagina 5
● **Urenlange nachtmerrie**

ZONNIG
Een omvangrijk hogedrukgebied bepaalt ook dit weekeinde het weer. Er is weinig of geen bewolking. Overdag ligt de temperatuur 3 tot 4 graden boven nul. 's Nachts daalt de temperatuur 3 tot 4 graden onder nul, aan de grond enkele graden lager. In de nacht en ochtend komt er plaatselijk mist voor. In mistgebieden kan het door bevriezing glad worden. De wind is zwak tot matig uit een zuidwestelijke richting.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
Zon op: 08.40 onder: 16.27
Maan op: 12.26 onder: 00.09
MORGEN:
Zon op: 08.41 onder: 16.28
Maan op: 12.41 onder: 01.20

LD-puzzelactie

HEERLEN – Vele honderden puzzelaars hebben de eerste Limburgs Dagbladpuzzel voor het goede doel van dit seizoen – uit de krant van zaterdag 7 december – al ingestuurd. Zij dingen mee naar de weekprijzen en de uiteindelijke hoofdprijs van vijfduizend gulden.
Juiste oplossingen van puzzel 1 kunnen nog worden ingestuurd tot 19 december aanstaande. Vandaag staat puzzel nummer 2 al weer in de krant. De opbrengst van de puzzelactie gaat naar het Franciscusoord in Valkenburg en de Stichting Jo Hansenprijs in Meerssen.

ZIE PAGINA 11

Draf- en renbaan definitief internationaal trainingscentrum

LANDGRAAF – De draf- en renbaan in Landgraaf wordt definitief ingericht en verder ontwikkeld als internationaal trainingscentrum. Gisteren zegden 48 trainers en dravers uit het zuiden in een speciale bijeenkomst hun medewerking toe om een eventueel exploitatie-tekort in 1992 tot 80.000 gulden voor hun rekening te nemen. Deze garantie is nodig omdat momenteel slechts 148 van de 225 boxen zijn bezet. De Algemene Eigenaarsvereniging 'De Drafsport' zal de controle uitoefenen op de exploitatie van het trainingscentrum.

De trainers Grift, Tunow en Manninen blijven in Landgraaf. Ook in het buitenland blijkt serieuze belangstelling te bestaan voor het initiatief.

Wöltgens waarschuwt CDA

DEN BOSCH – PvdA-fractieleider Wöltgens heeft gisteravond coalitiepartner CDA gewaarschuwd om niet te tornen aan afspraken die gemaakt zijn over het minimumloon en de daaraan gerelateerde uitkeringen.
Eerder deze week sprak het CDA zich in de Tweede Kamer uit voor bevriezing van de minimuminkomens. Wöltgens, die de waarschuwing uitsprak tijdens een partijbijeenkomst in de Brabanthallen in Den Bosch, zei dat het CDA dit plan zo snel mogelijk moet vergeten. Want eerlijk delen blijft uitgangspunt van het kabinetsbeleid, aldus Wöltgens.

Partijleider Kok noemde het vrijdagavond ontoelaatbaar dat er op grote schaal met de WIR-uitkeringen is gefraudeerd. Uit een steekproef is onlangs gebleken dat een groot deel van de WIR-betalingen onterecht is uitgekeerd. Volgens Kok moet de onderste steen boven. Kok vindt dan ook dat alle WIR-betalingen in het gewraakte weekeinde in 1988 tegen het licht moeten worden gehouden.

Kok toonde zich geschokt over de uitkomst van het onderzoek van de Belastingdienst waaruit bleek dat voor 30 procent van het totale bedrag sprake is geweest van misbruik. Het gaat daarbij om circa 250 miljoen gulden. „Deze fraude op zo'n forse schaal kan van geen kant", aldus Kok. „Iedere cent moet terugkomen bij de overheid en daardoor bij de bonafide belastingbetaler."

ABP en Rodamco samen

HEERLEN – Het ABP en Rodamco NV hebben besloten tot een langdurige strategische samenwerking voor een periode van tien jaar en kan daarna voor onbepaalde tijden worden verlengd. Het ABP neemt op 1 maart 1992 een belang in Rodamco van in totaal 12,5%

Kinderen leren ouders omgaan met milieu

„Ik heb je auto verkocht!"...

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19. Suzan Drummen en Piet Dirkx. T/m 12/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● HOENSBROEK

Fotogalerie 68, Poortgebouw v.h kasteel. Fototentoonstelling van Lucia Radochonska. T/m 22/12, open ma t/m vr 10-12 uur en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. **Slotgebouw van Kasteel Hoensbroek,** Fototentoonstelling 'Wintersalon 1991'. T/m 29/12.

● NUTH

Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 71. Expositie van Adnan Elmecky en Pablo Rueda-Lara. T/m 18/1, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Expositie van Rijnhard Schregardus en Leendert Buth. T/m 19/1, open do t/m zo van 10-17 uur. **Galerie Ipomal,** Kerkberg 2. Expositie van Marco Juriën. T/m 29/12, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur. **Eastern European Art Gallery,** Baanstraat 127. Bulgaarse kunst. T/m 31/12, open wo t/m vr 11-19 uur, za 11-17 uur en zo 13-18 uur.

● MAASTRICHT

Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7. Expositie van Theike, tussen licht en schaduw. T/m 2/2 1992, open ma t/m vr 10-12.30 uur en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6a. Expositie van Henk Fonville en Lydia Schröder. T/m 30/12, geopend van do t/m zo 13-17.30 uur. **Galerie Wanda Reiff,** Rechtstraat 43. Tentoonstelling van Jan Knap en Nicola de Maria. T/m 22/12, open di t/m za van 11-17 uur. **Bonnefantenmuseum,** Dominikanerplein 5. Expositie 'Hemel & Aarde - Werelden van verbeelding'. T/m 23/2 1992. **Galerie Artisart**, Grote Gracht 43. Expositie van Wil Jungschleger en Math van Kampen. T/m 28/12, open di t/m za van 13.30-17.30 uur. **Artifort,** St. Annalaan 23. Expositie 'Maastrichtse Kunstenaars NU'. T/m 6/1 1992, open ma t/m vr van 10-17 uur, za van 10-16 uur. **Galerie In Situ,** Aylvalaan 10. Expositie van Arno van der Mark. T/m 31/12, open wo t/m za 14-18 uur. **Galerie Dis,** Tafelstraat 28. Expositie van Antina Verboom. T/m 22/12, open wo t/m zo van 13-18 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Tentoonstelling van Charles Nihoul. T/m 6/1, open vr t/m zo van 13-17 uur. **Galerie Amarna,** Rechtstraat 84. 'De vier elementen'. T/m 4/1 1992, open di t/m vr 11-18 uur, do tot 21 uur en za 11-17 uur. **Galerie Simera,** Bogaardenstraat 40b. Expositie van Annehilde Bruining en Ralph Souren. Van 14/12 t/m 18/1 1992, geopend wo t/m za 13.30-18 uur.

●CADIER EN KEER

Galerie 'De Keerder Kunstkamer', Kerkstraat 10. Expositie Patrick Rijs en Jan Praet. Van 15/12 t/m 15/1 1992, open do t/m zo 13-17.30 uur.

●MARGRATEN

Galerie & Atelier, Groot Welsden 48. Klei-schilderijen van Natascha Rieter en raku-objekten van Siegfried Gorinskat. T/m 31/1 1992, geopend di t/m zo 13-17 uur.

● VAALS

Museum 'de Kopermolen', Von Clermontplein 11. Keramische objekten van Frans Lagro. T/m 5/1 1992, open di t/m zo 14-17 uur.

●SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Expositie van Henk Fonville en Jo Ramakers. T/m 30/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● SITTARD

Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Expositie van Thomas Junghans. T/m 30/12, open di t/ za 11-18 uur en zo 14-17 uur. **Galerie Zabawa,** Agricolastraat 152. Expositie van René Reynders. T/m 23/12, open wo do vr en zo van 14-17 uur. **Kritzraedthuis,** Rosmolenstraat 2. Expositie van Piet Schoenmakers. T/m 12/1 1992, open di t/m vr 10-17 uur za en zo 14-17 uur.

● LIMBRICHT

Limburgs Volkskundig Centrum, Allee 1a. 'Elk huisje had een kruisje'. T/m 9/2 1992, geopend di t/m vr 13-17 en za en zo 14-17 uur. **Exlibrisgalerie Kasteel Limbricht,** Allee 1. Internationale inzendingen voor de Johan Schwencke-prijs. T/m 19/1 1992, open van di t/m zo vanaf 14 uur.

● ROERMOND

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Schilderijen en aquarellen van Gerd van Wegberg. T/m 5/1 1992. Meubels en beelden van Pi Backus. Van 15/12 t/m 16/2 1992, open di t/m vr 11-17 uur en za en zo 14-17 uur. **Galerie Wansink,** Neerstraat 76. Tentoonstelling 'Contrasten'. T/m 22/12, open wo t/m za 11-17 uur en zo 14-17 uur.

Verrassende schilderijen in Kritzraedthuis

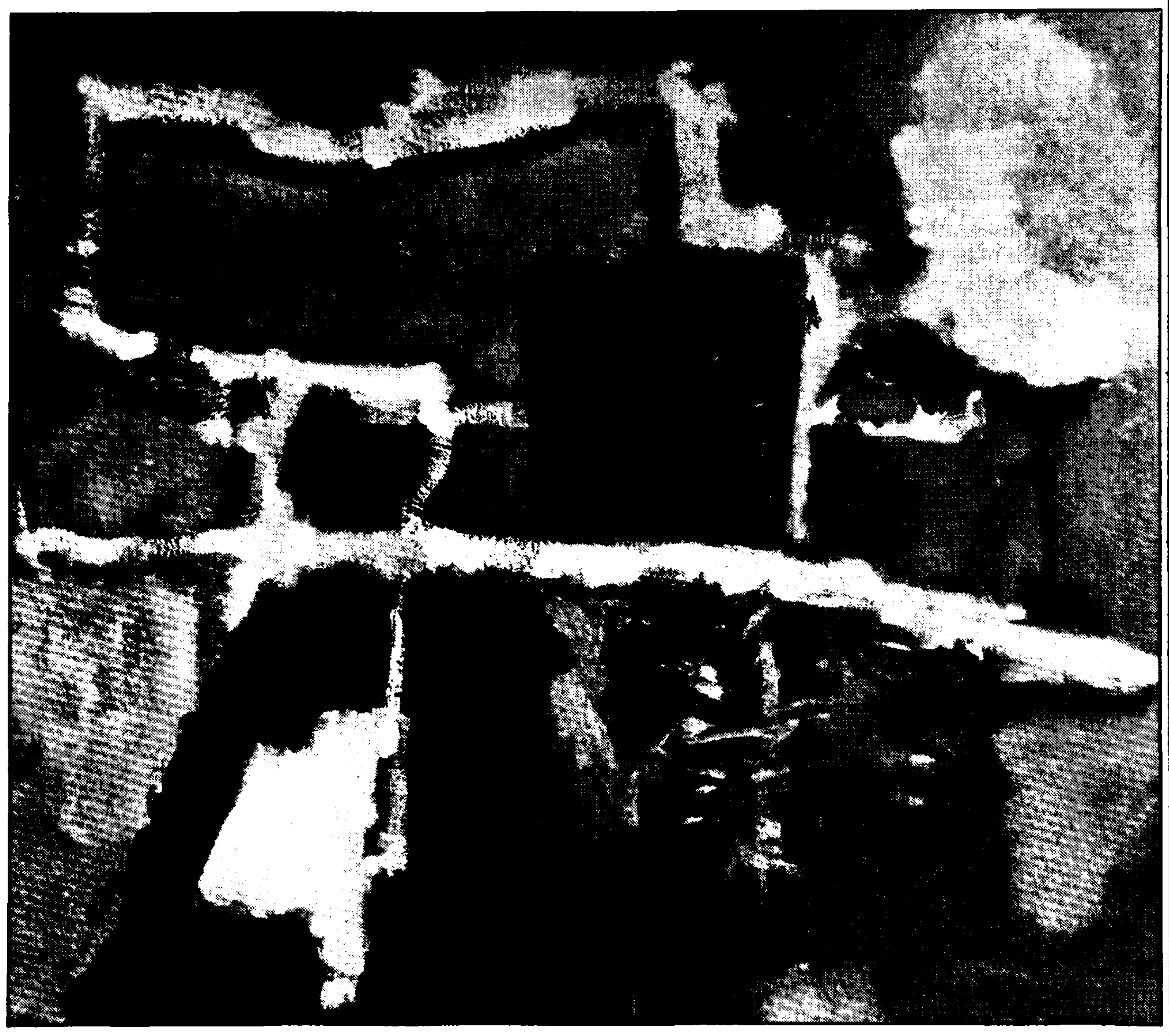
Schoenmakers, vermiste Amsterdamse Limburger

DOOR PIETER DEFESCHE

SITTARD – „Wij zijn titels aan het verzinnen," legt de schilder, geassisteerd door de blonde conservatrice van het Kritzraedthuis, ons uit tijdens een voorbezichtiging. Het meeste hangt op. Een deel staat in het rond, en waarlijk niet het slechtste: het is zuiver vanwege zijn grote formaat gediscrimineerd. „Wij hebben niet genoeg wand," verklaart de conservatrice nader, ietwat beteuterd. Wij hebben dus meer gezien dan degenen die de officiële opening van de tentoonstelling van Piet Schoenmakers gisteravond hebben bijgewoond; het overtollige is terug naar Roermond. Naar Panheel, om precies te zijn.

In Panheel is nog veel meer, maar een enkeling heeft het gezien. Een die in het binnenste is geweest van een oude watermolen met dichtgespijkerde ramen. Een enkel niet dichtgespijkerd raam biedt uitzicht op het merengebied dat door de grindwinning is ontstaan. „Een prachtig atelier," verraadt die enkeling, „over drie verdiepingen. Er staat een onoverzienbare hoop schilderijen, dicht opeengepakt. Je ziet de schilder niet schilderen maar turen naar een doek, bezig met de vraag of hij het zus om zou zetten of zo."

Ondanks die beschouwelijkheid is de ijver groot: het hele geschilderde oeuvre van Schoenmakers ontstond in zeven jaar – nagenoeg de levensperiode die volgde op het moment waarop een ander begint aan een afzienbaar 'otium cum dignitate'

● *Landschap, olieverf op doek van Piet Schoenmakers.*

Joyeus

Wie nu op een deel van dit oeuvre – vijfendertig schilderijen, daarnaast een beeld en wat kleinplastiek – een blik vergund wordt dank zij de overredingskracht van het Kritzraedthuis, die staat verbluft. Er is nauwelijks een verklaring voor het feit dat dit schilderschap niet de bekendheid heeft gekregen die zoveel andere in de kunsthistorische documentatie heeft doen belanden. Het is voetstoots overtuigend wat hier hangt, in joyeuze kleuren en in de abstracte vormen die het verzinnen van titels zo tot een opgave maken.

„Ik heb nooit zoveel werk gemaakt van mijn public relations," zegt de schilder, die oogt als een generatiegenoot van de Amsterdamse Limburgers. Terwijl men over die groep naar hartelust kan putten uit de literatuur is er over Schoenmakers nauwelijks een letter geschreven.

Een initiatief om hem bij zijn vijfenzestigste verjaardag een tentoonstelling te bezorgen in zijn woonstad en een publicatie met reprodukties van zijn schilderijen en een artikel van Ed Wingen, kwam geenszins van hemzelf maar van vrienden en sponsors. Een doorbraak naar landelijke bekendheid door een tentoonstelling bij Krikhaar in Amsterdam en twee in Winterswijk kwam op een haar na niet tot stand. Voor Schoenmakers hoeft het ook niet zonodig.

De gedrukte gegevens over zijn levensloop bleven dus summier: geboren in 1919 in Roermond. Opgeleid aan de tekenschool van Pierre Cuijpers. Aan de Rijksacademie van 1937 tot onbekend, onderbroken door militaire dienst en gemarkeerd door een Prix de Rome in 1941. Hij studeerde er grafiek bij Kuno Brinks, maar zou zich met toegepaste kunst bezig houden vanaf het moment dat hij na de oorlog zijn Prix-de-Rome-reis verwezenlijkt had; meer dan van de renaissance heeft hij van Marino Marini de invloed mee naar huis gebracht.

En dat zal wel een ander deel van de verklaring leveren voor het verbijsterende feit, dat hij veertig jaar buiten de aandacht bleef die de vrije kunsten in die tijd zo overvloedig kregen. Schoenmakers werd keramist. „Ik heb mij al die tijd bezig gehouden met klussen," verklaart hij met groot relativerend vermogen. Hij vond er een tamelijk zeker bestaan in. Voor de ongewisheid van de schilderkunst had zijn vader hem al gewaarschuwd: grafiek leek wat solieder.

En het verklaart misschien ook dat hij de aansluiting bij de andere Limburgse abituriënten van de Rijksacademie heeft gemist. Er was in 1950 een naar volledigheid strevende presentatie van hun vernieuwende bijdragen aan de Limburgse kunstscène, met tien man, maar daarbij geen Schoenmakers: niemand kwam op het idee.

Temperament

Als Ed Wingen schrijft, nu Schoenmakers zich eindelijk aan het schilderen heeft gewijd, dat zijn schilderijen 'geen uiterlijke relatie hebben met de door Cobra gestimuleerde schilderkunst van de Amsterdamse Limburgers', omdat Piet Schoenmakers zijn eigen weg is gegaan, dan is een blik in de zaal voldoende om de onjuistheid daarvan in te zien: er is de overeenkomst van de van figuratieve gegevens uitgaande abstractie, van de ontvankelijkheid voor kleur, zo verrassend voor een tekenaar en keramist, en van een zuidelijk temperament. Tenslotte is iedereen zijn eigen weg gegaan. Als de Amsterdamse Limburgers de Limburgse generatiegenoten zijn die de Rijksacademie hebben gevolgd, ook dan hoort hij erbij, net als Op de Laak uit Steyl en Stekelenburg uit Baarlo.

Hij is een laat gekomen medestander, dat wel. De anderen zijn de confrontatie met een traditioneel Limburgs kunstklimaat eerder aangegaan. De fraaie, vaardige en pure schilderkunst waarmee Schoenmakers zijn natuurtalent bewijst op de leeftijd der sterken, abstract expressionisme, geschilderd in olieverf op doek, op plaat en 'op alles wat me voor de voeten komt' is al weer bijna traditioneel. Het gezag van de naoorlogse schilderkunst is door anderen gevestigd.

Wat Schoenmakers betreft minder door Cobra dan door Willem de Kooning en Amerikanen die in 1950 nog niet aan bod waren. Geestverwantschap vindt hij overigens naar zijn zeggen na Marino Marini, bij figuren van velerhande stijl en herkomst: Van Dongen allereerst, Bazaine, Kandinsky, Modigliani en Egon Schiele.

Misschien had het vroegere werk van Schoenmakers betekenis voor zijn schilderkunst. Het lijkt zijn vermogen te hebben geoefend zich doeken in vormen op te bouwen, zonder lineaire begrenzingen en met puur schilderkunstige hulp staan ze krachtig in het veld en stralend, rechtop of op zijn kop.

Het ontbreekt de recensent niet aan wekelijkse verrassingen. Schoenmakers zorgt voor een bijzondere: geen jonge afkomeling van de academie, die zijn leertijd heeft doorgebracht in constante vrees voor het onverhoedse overlijden van de schilderkunst, maar een veteraan en een schilderende 'die-hard'.

k

exposities

Bruining en Sourcn in Simera

MAASTRICHT – In Galerie Simera, Bogaardenstraat 40b exposeren Annehilde Bruining en Ralph Souren vanaf vandaag tot en met 18 januari. De galerie is van woensdag tot en met zaterdag van 13.30-18.00 uur geopend.

Het sobere bestaan in de Griekse verlatenheid en de ontmoeting met de oorspronkelijke Noordamerikaanse cultuur vergrootte de voorliefde van Annehilde Bruining voor natuurlijke, aardse kleuren. Af en toe vlamt daarbij een heftige felheid op, bij voorbeeld door het gebruik van oranje, welke vuurkleur ook voorkomt in de aardkorst.
Na het voltooien van haar opleiding leefde de kunstenares geruime tijd in afzondering op het Cycladen eilandje Sifnos. De fascinatie voor Griekenland en de cultuur van dit land vertonen parallellen met de expressie in haar schilderijen. Dit uit' zich in eenvoudige maar krachtige vormen. Het zijn een soort oertekens die de kunstenares recentelijk ook tegenkwam bij de bijna verloren indianenculturen in Noord-Amerika. Zij gaf haar tentoonstelling de titel 'Archè', die verwijst naar de eerste levenselementen. Vrij vertaald betekent archè ook debuut, het is de eerste individuele presentatie van de kunstenares.

Ralph Souren wordt vooral geïnspireerd door het dorp Moresnet, waar een unieke combinatie van mooie natuur, rijkdom aan natuurlijke hulpmiddelen en historie overheersen. Wat Souren toont is in feite een onderzoek, bekeken vanuit de beeldende kunst. Gedreven door nieuwsgierigheid naar wat zich in en om Moresnet allemaal heeft afgespeeld. Voor hem volgt kunst uit de werkelijkheid, uit het leven. In het gebruik van leisteen, lood en textiel naast gedrukte teksten en landkaarten gaan soberheid en evenwicht gepaard met grilligheid en onvoorspelbaarheid.

Schilderijen en bronsplastieken

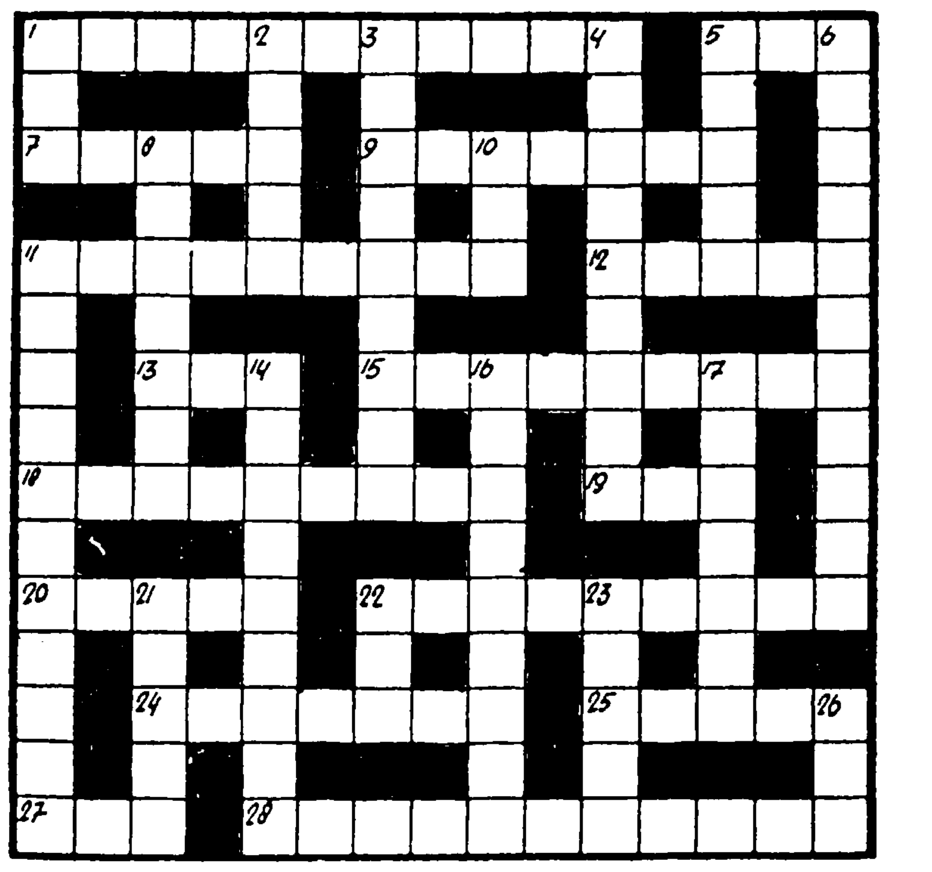
CADIER EN KEER – In Galerie 'De Keerder Kunstkamer', Kerkstraat 10 in Cadier en Keer wordt morgen om 15.00 uur een nieuwe expositie geopend met recent werk van Patrick Rijs en Jan Praet. Rijs toont schilderijen en Praet bronsplastieken. De 'Keerder Kunstkamer' is open van donderdag tot en met zondag 13.00-17.30 uur.
Voor Patrick Rijs zijn details van een landschap aanleiding voor een schilderij. In een min of meer abstracte vertaling creëert hij een manier om uiting te geven aan zijn bewondering voor bij voorbeeld de opeenvolging van de seizoenen, het leven en de dood.
De uit België afkomstige Jan Praet toont een dertigtal van zijn meest recente werken. Deze bezitten een uitstraling van oude culturen. Zijn techniek is, in samenwerking met de gieter, geperfectioneerd zodat hij nu in staat is om flinterdun brons te gieten waarin hij zeer verfijnde details kan aanbrengen.

De tentoonstelling duurt tot en met 15 januari.

Oplossing van gisteren

H	E	K		G	O	M		M	U	D		A	A	S
A		A	R	E		E	R	E		R	E	L		T
N	A	R		W	E	E		E	R	A		T	O	E
D		A		O		S	I	R		C		H		I
K	A	B	I	N	E	T		M	A	H	J	O	N	G
A		IJ		D		A	A	I		M		B		E
R	O	N	D	E	E	L		N	E	E	T	O	O	R
	I		I		N				G		A		B	
K	R	A	K	E	E	L		L	O	E	M	P	I	A
A		F		N		I	D	A		X		O		F
R	E	G	A	T	T	A		N	E	T	E	L	I	G
B		E		E		I	N	I		E		E		U
O	O	M		N	I	S		T	O	N		N	O	N
U		A	A	T		O	R	A		S	E	T		S
W	I	T		E	E	N		L	E	O		A	B	T

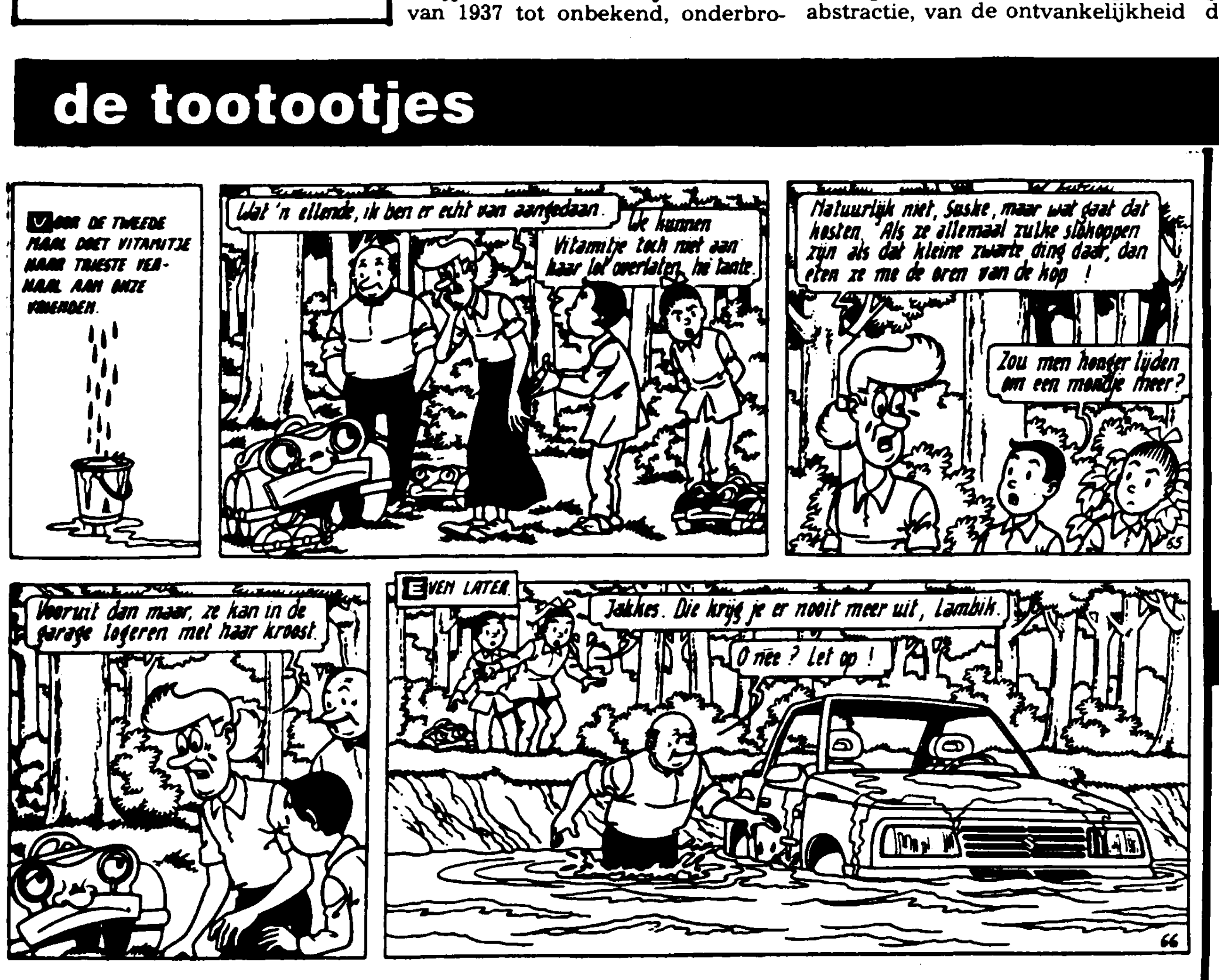
cryptogram

Horizontaal: 1. Pessimistisch ben je niet gemakkelijk een held; 5. De van u uitgaande druk; 7. Wat is een man die zo vragen kan; 9. Zo gaat het aan het doel voorbij; 11. Er is in de vestingen goed te eten; 12. U die dit nu ziet, gebruik dit middel; 13. Vee voor een dier zorgt voor nog een dier; 15. Gekruid dier; 18. Uitlopers van dit water zijn wel lekker; 19. Hebt u eraan gedacht dat dit ook een dier is? 20. Wie 't voedsel krijgt als ie er bij is; 22. Wie knapt er klussen op met een stier als in 11? 24. Met z'n vijven bij een legerplaats, dat wordt een wedstrijd; 25. Zij dient de vrede; 27. Daar begon u mee; 28. Luilakken bij de telefoondienst?

Verticaal: 1. Veel water zal er door stromen; 2. En in dit jaar zullen we het drinken; 3. Deze buitenlander is onnodig, de rest ook; 4. Iemand die antichambreert op de vloer; 5. Dierlijke versiering; 6. Daar moet u de kost verdienen; 8. Mijn lieveling loopt om het vee. O, daar sterft ze; 10. Slank is het begin van 28; 11. Beginnend ambtenaar op het water; 14. Daar zitten de vaste klanten weer; 16. Tijdige woestijnbezoeker; 17. Oplossing voor kaalslag! 21. Zitten we aan het meer met de vrouwen? 22. Alstublieft, kort gaat u weg en laat O binnen bij het dier; 23. E, voor een gulden mag je dit oude dichten leren; 26. Een pinnige griet.

de tootootjes

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

panda en de weldader

recept

door huub meijer

Gebakken herterugfilet met port-tijm saus

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g herterugfilet, 300 g farce (fijne vulling van gehakt en gekruid vlees) bestaande uit 200 g gemalen varkensvlees van de nek, 100 g gemalen afsnijdsels van het hert, 1 dl room, en 35 cl cognac. Verder 100 g boter, 60 g varkensnet, 2 dl rode port, 1 dl wildjus, 30 g koude boter, olie, citroensap, tijm, peper en zout.

Bak de herterugfilet rondom aan als biefstuk en laat daarna snel afkoelen. Leg het met water uitgespoelde varkensnet op een theedoek en dep goed droog. Strijk de wat losgeroerde farce 2 cm dik op het net. Daarna de hertefilet kruiden en met behulp van de theedoek oprollen en dichtbinden met het net. De aldus verkregen rol voorzichtig rondom mooi bruin bakken.
De rol daarna op een bakplaat met vetvrij papier in de oven van ca. 180°C. - stand 3 - ongeveer 25 minuten laten braden.
De rode port tot de helft inkoken, de wildjus toevoegen en 10 minuten laten koken. De tijm met peperkorrels aanzetten in een druppel olie. Port en jus toevoegen en afmonteren door de koude boter beetje voor beetje erdoor te roeren. Breng op smaak met citroensap, peper en zout.
Verdeel herterug in 4 gelijke delen en serveer met de saus, gestoofde selderie en aardappelpuree.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Redactie 045-739264
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364

Telex:
Redactie 56123

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 79,20
per maand ƒ 26,40
losse nummers ƒ 1,50
Bfr. 29

Kansen Lubbers op voorzitterschap van EG flink gestegen

DEN HAAG – De kans van premier Lubbers om in de toekomst voorzitter te worden van de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de EG, is aanzienlijk toegenomen als gevolg van een procedureel besluit van de Europese Top eerder deze week in Maastricht. Het mandaat van de huidige commissie loopt weliswaar af op 1 januari 1993, maar de daaropvolgende commissie zal slechts zitten tot 1 januari 1995. Op die datum is Lubbers beschikbaar, omdat de eerstvolgende reguliere verkiezingen in Nederland voorzien zijn voor mei 1994.

Tot dit besluit zijn de Europese leiders gekomen om de zittingstermijn van de Europese Commissie voortaan te koppelen aan de zittingsperiode van het Europees Parlement, met dien verstande dat de nieuwe commissie een half jaar na de installatie van het nieuwe parlement aantreedt. Lubbers gaf deze toelichting gisteren op zijn wekelijkse persconferentie, toen hem gevraagd werd naar zijn kansen op het toekomstige voorzitterschap van de Europese Commissie.

Lubbers wilde over zijn eigen ambities in die richting opnieuw geen enkele uitspraak doen en zei dat er op de Europese Top ook niet informeel gesproken was over de vraag wie de huidige commissievoorzitter Delors over ruim een jaar moet opvolgen.

Lubbers heeft na afloop van de Top in Maastricht van vele kanten lof gehoord over de wijze waarop hij geopereerd heeft bij het overbruggen van de vele tegenstellingen. Tot nu toe stuitten speculaties over de vraag of Lubbers Delors zou opvolgen altijd af op het probleem dat Lubbers normaal gesproken op 1 januari 1993 nog premier zou zijn van het huidige kabinet.

Bovendien heeft Lubbers zelf altijd met kracht tegengesproken dat hij het nog zittende kabinet tussentijds zou verlaten. Door het besluit van Maastricht over het koppelen van de zittingstermijnen van Europees Parlement en Europese Commissie is dit probleem in één klap uit de weg geruimd.

Ook Macedonië vraagt om erkenning

Felle strijd aan Kroatisch front

ZAGREB – In Kroatië woedden gisteren hevige gevechten aan het centrale front, waar Kroatische verdedigingstroepen de afgelopen week een dertiental dorpen op de Serviërs hebben heroverd.

De gevechten woedden bij Sisak en Nova Gradiska aan het centrale front ten zuidoosten van Zagreb, alsook rond Pakrac en Lipic even ten noorden daarvan. Ook bij de oostelijke stad Osijek en de Adriatische havenstad Zadar werd gevochten. TV-Belgrado meldde dat Servische strijders een poging van Kroatische troepen om door te breken naar Okucani met de hulp van het federale leger hadden afgeslagen.

De ministers van Buitenlandse Zaken van de EG-landen komen maandag in Brussel bijeen om over eventuele erkenning van Kroatië en Slovenië te praten. President Kiro Gligorov van Macedonië riep de EG-ministers in een door het persbureau Tanjug verspreide verklaring op, ook erkenning van de onafhankelijkheid van zijn republiek te overwegen. Hij wees erop dat de bevolking van Macedonië zich in september met overweldigende meerderheid heeft uitgesproken voor soevereiniteit.

Het romp-presidium van Joegoslavië verwelkomde de stellingname van Perez de Cuellar tegen de erkenning van Kroatië en Slovenië. De VN-chef waarschuwde dat de burgeroorlog in dat geval kon overslaan naar de etnisch gemengde republiek Bosnië-Hercegovina en Macedonië. Het presidium stelde dat de crisis in Joegoslavië alleen kan worden opgelost door een democratische procedure, waaraan alle volkeren van Joegoslavië deelnemen. Het zou in strijd zijn met het volkenrecht als andere staten op het resultaat van deze democratische procedure een voorschot nemen door delen van Joegoslavië als onafhankelijke staten te erkennen, aldus het presidium, dat geboycot wordt door Slovenië, Kroatië, Macedonië en Bosnië-Hercegovina en alleen nog bestaat uit Servië en zijn bondgenoten.

Meer dan dertien doden bij etnische onlusten in Moldavië

Vijf republieken sluiten zich aan bij gemenebest

OSKOU – De vijf Centraalaatische Sovjetrepublieken n bereid deel te nemen aan t Slavische gemenebest van usland, Wit-Rusland en de ekraïne. Daarmee zijn de potie van Sovjetpresident Miail Gorbatsjov en zijn poginn om in een nieuwe Unie og iets van het centraal gezag ereind te houden, verder ndermijnd. In de republiek oldavië vielen gisteren zeker ertien doden in gevechten ssen Moldavische troepen n Russische milities.

oldavië wil de banden versterken et het buurland Roemenië, maar t stuit op verzet van de etnische ussen en de Turkse Gagaoezen in e republiek.

azachstan, Kirgizië, Oezbekistan, dzjikistan en Turkmenië zijn bed deel te nemen aan de Slavische atenbond als gelijkwaardige ede-oprichters, zo lieten de vijf esidenten gisteren in de Turkeense hoofdstad Asjchabad weten een gezamenlijke verklaring. Wel illen zij nog onderhandelen over e voorwaarden voor de Centraalaatische deelname.

cht van de twaalf overgebleven ovjetrepublieken hebben zich nu itgesproken voor deelname aan et nieuwe Gemenebest. Van de er andere heeft Azerbajdzjan zich ar in principe voor uitgesproken, erwijl Georgië als voorwaarde stelt at haar onafhankelijkheid wordt rkend. Armenië en Moldavië hebn de 'historische stap' van het kkoord van Minsk begroet, maar estuderen nog een eventuele aanuiting.

De vijf presidenten van de Centraaziatische republieken ondersteunen in hun document uitdrukkelijk et handhaven van een gemeenchappelijke strategische defensie n het gezamenlijk beheer over de ernwapens, zoals vastgelegd in het kkoord van Minsk. De Oekraïnse resident Leonid Kravtsjoek verzeerde gisteren dat hij zijn besluit m de controle over de troepen op et Oekraïnse grondgebied over te emen, zal uitvoeren in overleg met et Gemenebest.

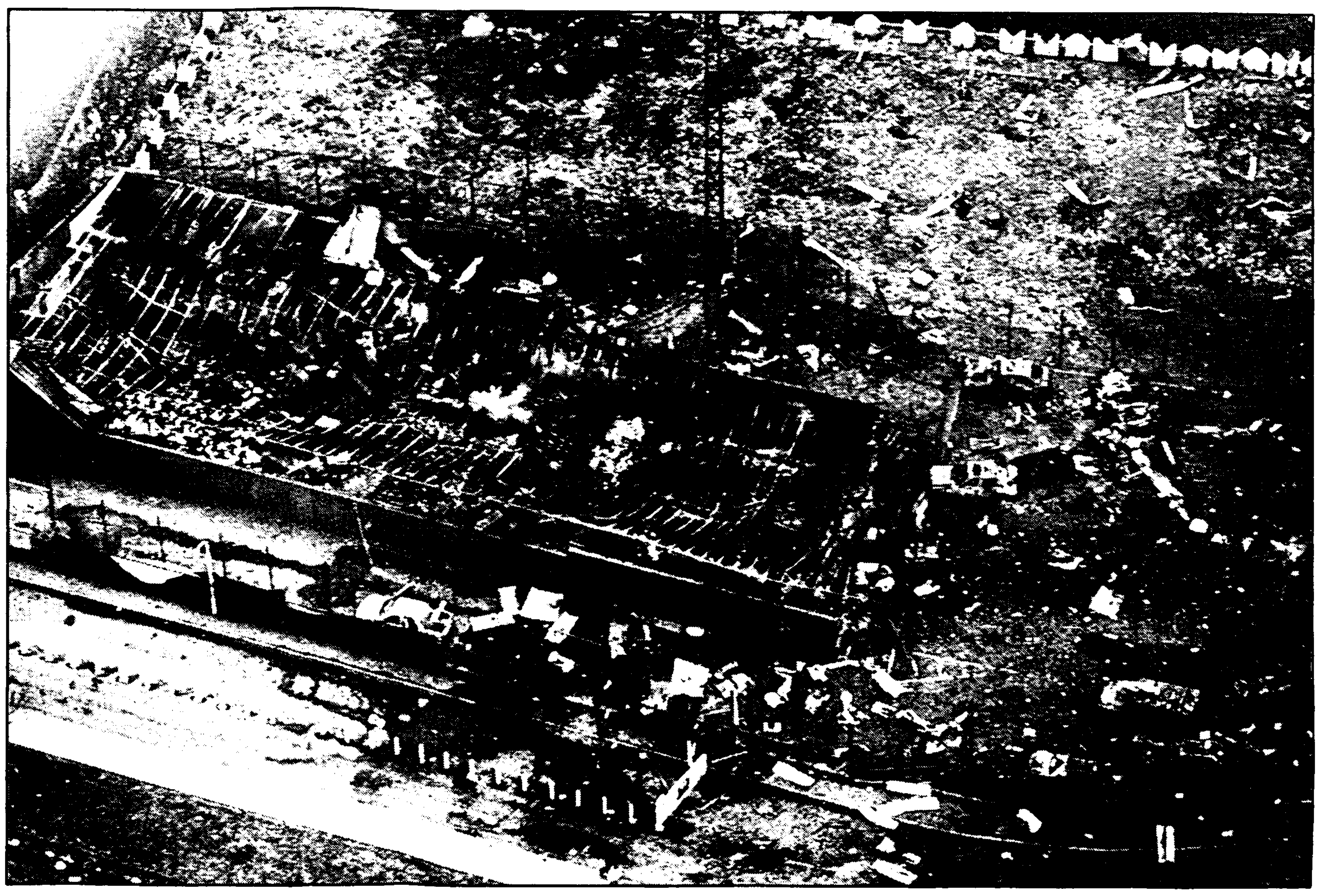
Met het besluit van de Centraalaziatische leiders in Asjchabad, met ame van Gorbatsjovs bondgenoot resident Nazarbajev van Kazachsan, ziet de politieke toekomst van de Sovjetpresident er somberder uit an ooit.

Gorbatsjov noemde de verklaring an Asjchabad gisteren 'positief', mdat de vijf presidenten daar de oodzaak 'een vriendschappelijk amenwerkingsverband op wettelijke basis' te handhaven, hebben nderstreept.

Kernwapens

De NAVO heeft zich gisteren nadrukkelijk uitgesproken voor een veilige, verantwoordelijke en betrouwbare beheersing van de kernwapens in de Sovjetunie onder één enkele autoriteit. De alliantie wilde zich echter niet vastleggen bij wie die autoriteit zou moeten berusten.

IRA verhevigt 'kerstoffensief'

● *Bij een bomaanslag op een politiebureau in Craigavon in Noord-Ierland zijn donderdagavond 66 mensen licht gewond geraakt. De IRA heeft zich gisterochtend verantwoordelijk gesteld voor de aanslag. Zes van de gewonden waren politie-agenten. De bom van rond 900 kilogram die explodeerde bij het politiebureau, was één van de zwaarste bommen die de IRA ooit heeft gebruikt en veroorzaakte een enorme schade. Een katholieke kerk, een katholieke school, een medisch centrum en een aantal winkels liepen eveneens schade op. De explosie liet een krater van 3 meter diep achter. Op het moment van de explosie was in de nabijgelegen katholieke kerk een dienst bezig. Zes kerkgangers behoorden tot de gewonden.* Foto: EPA

Jeltsin wil geen geweld gebruiken tegen ex-partijleider

Chilenen nemen Honecker voorlopig in bescherming

BERLIJN – Over het lot van de vroegere Oostduitse staats- en partijleider Erich Honecker is nog steeds niet beslist. Meldingen dat hij in Cuba asiel heeft gevraagd, werden door Havanna ontkend. Bij het sluiten van deze editie zat hij nog in de Chileense ambassade in Moskou, waar hij woensdag zijn toevlucht had gezocht om uitlevering aan Duitsland te voorkomen.

De Russische president Jeltsin zei dat hij geen geweld wil gebruiken om Honecker het land uit te krijgen. De mensenrechtscommissie van het Russische parlement zal zich ook met de zaak bezighouden. Om middernacht liep het ultimatum af dat de Russische regering Honecker had gesteld om het land te verlaten. Honeckers Berlijnse advocaat deelde gistermiddag mee dat zijn cliënt zich met alle mogelijke middelen tegen uitlevering zal verzetten. Eerder had de vroegere Oostduitse minister-president Modrow verklaard niet uit te sluiten dat Honecker zijn dreigement om zelfmoord te plegen, uitvoert als hij gedwongen zou worden naar Duitsland te gaan.

De Chileense regering zei gisteren dat de bejaarde communist in haar ambassade mag blijven tot een oplossing is gevonden, waarbij Honecker geen gevaar voor lijf en leden loopt. Politiek asiel sloot de Chileense president Aylwin opnieuw uit.

Maar de druk op Aylwin om Honecker in Chili te dulden, neemt toe. Duizenden Chilenen hadden tijdens de Pinochet-dictatuur een veilig onderkomen gevonden in Honeckers DDR en danken hun leven aan hem. In de vroegere DDR-kolonie in Santiago heerst optimisme. Tegenover een Duitse krant verklaarde een hoge ex-SED-bestuurder: „Erich hebben we voor de kerstdagen hier." In Bonn zullen ze nog verbaasd opkijken."

Justitie besluit tot vervolging CDA-Kamerlid

UTRECHT – De hoofdofficier van Justitie in Utrecht, mr R. Berger, heeft besloten om het CDA-Kamerlid G. Koffeman strafrechtelijk te vervolgen wegens valsheid in geschrifte. Koffeman wordt ervan verdacht dat hij inkomsten van zijn vorige werkgever, de Algemeen Christelijke Politiebond (ACP), heeft verzwegen terwijl hij lid van de Tweede Kamer was.

Dit heeft de hoofdofficier gisteren meegedeeld. Koffeman heeft direct na het bekend worden van de verdenking, in september dit jaar, zijn werkzaamheden als Kamerlid tijdelijk neergelegd.

Het laatste kwartaal van 1989 zou Koffeman nog salaris van de ACP hebben ontvangen, maar dit voor de belasting hebben verzwegen. Daardoor zou hij ongeveer 11.000 gulden meer hebben verdiend dan een Kamerlid is toegestaan.

Een eventuele veroordeling van Koffeman hoeft geen gevolg te hebben voor de voortzetting van zijn Tweede-Kamerlidmaatschap.

Nijenrode 'eens' met afslanking

VINKEVEEN – De driejarige universitaire basisopleiding (BBA) Nijenrode, de universiteit voor bedrijfskunde in Breukelen, verdwijnt. De directie en het bestuur van Nijenrode hebben dat besloten na een nieuw gesprek met minister Ritzen van Onderwijs over zijn bezuinigingsplannen.

Directie en bestuur maakten dat gisteren bekend op een persconferentie in Vinkeveen. Hoeveel banen zullen verdwijnen, is nog niet bekend.

Volgens de president van Nijenrode, oud-minister Smit-Kroes, bleek de minister niet van zijn voornemen af te brengen de jaarlijkse subsidie van twaalf miljoen gulden te beëindigen. De bewindsman zou zelfs gedreigd hebben de 63 miljoen die Nijenrode eenmalig voor een nieuwe opzet van de universiteit krijgt, opnieuw ter discussie te stellen.

Personeel, studenten en oud-studenten van Nijenrode hebben zich de afgelopen maanden fel verzet tegen de afspraken in het convenant. De studenten houden sinds dinsdagnacht uit protest het kasteel bezet waar de opleiding is gevestigd.

VN willen einde boycot Z-Afrika

WASHINGTON – De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN) heeft gisteren unaniem een resolutie aangenomen, waarin van alle landen wordt gevraagd om de culturele, sportieve en wetenschappelijke banden met Zuid-Afrika te herstellen.

De Algemene Vergadering vraagt van alle lidstaten van de VN ook om de nog overgebleven economische sancties tegen Zuid-Afrika te herzien, nu dat land op weg is naar het creëren van een multi-raciale overgangsregering.

Flexibele wortels maken kunstgebit meestal overbodig

AMSTERDAM – De kans dat mensen die een deel van hun tanden en kiezen kwijt zijn geheel moeten overstappen op een los kunstgebit, wordt aanzienlijk verkleind door het gebruik van implantaten. Daaraan zijn de bruggen en kronen met flexibele verbindingen vastgemaakt. Tot die conclusie komt tandarts J. van Rossen in het proefschrift 'Dental implant loading' waarop hij 18 december promoveert aan de Vrije Universiteit in Amsterdam.

In de tandheelkunde wordt steeds vaker gebruik gemaakt van 'kunstwortels'. Dat zijn zogenoemde implantaten die in het kaakbot worden vastgezet en waarop kronen en bruggen kunnen worden aangebracht. Probleem is dat het kaakbot rondom het implantaat zich blijkt terug te trekken onder de belasting van de kroon of brug. Dat kan leiden tot verlies van het implantaat en de noodzaak om over te stappen op een los kunstgebit.

Van Rossen experimenteerde met het vervangen van de starre verbindingen tussen implantaat en brug door flexibele implantaten. Hij bleek dat het kaakbot minder op de neiging vertoonde zich terug te trekken, waardoor de levensduur van implantaten wordt verlengd en de kans dat patiënten met kunstwortels moeten overstappen op het dragen van een compleet of gedeeltelijk los kunstgebit aanzienlijk verkleind.

punt uit

● Tandartsen

De particuliere tarieven voor tandartsen gaan op 1 januari met 4,2 procent omhoog. Dat heeft het Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg (COTG) gisteren meegedeeld. De verhoging betreft de trendmatige aanpassing van het niveau van 1990 naar het niveau van 1992 van 6,5 procent en een verrekening over dit jaar via een tijdelijke toeslag van 3,1 procent tot 1 januari 1993. Ook is per 1 januari 1992 een tijdelijke toeslag van 5,4 procent vervallen.

● Verdachte

De officier van Justitie in Amsterdam heeft donderdag de 37-jarige man die werd verdacht van de dodelijke steekpartij in tramlijn 9 'wegens gebrek aan voldoende bewijs' op vrije voeten gesteld. De steekpartij vond plaats in een bomvolle tram. De 53-jarige man werd fataal in de hartstreek getroffen, terwijl zijn echtgenote een messteek in de rug overleefde.

● Primeur

De jongerenkrant Primeur kan voorlopig blijven bestaan. Het Bedrijfsfonds voor de Pers heeft besloten 500.000 gulden steun toe te kennen aan het blad. Eerder wees het fonds een aanvraag af. Hoofdredacteur Aukje Holtrop van Primeur denkt dat het blad nu nog ten minste een jaar kan blijven draaien.

● Brand

Minstens vier winkelpanden en een ontmoetingsruimte zijn gisterochtend om drie uur geheel verwoest door brand in het winkelcentrum Lelycentre in Lelystad. Vloeren en wanden staan op instorten. De brandweer schat de schade aan de panden in het onlangs gerenoveerde winkelcentrum aan de Koopmansstraat op 'vele miljoenen'.

● Btw-heffing

De vrijstelling van btw-belasting voor schriftelijk onderwijs en niet-winst beogend onderwijs vervalt volgend jaar op 1 juli. Een wetswijziging in deze zin is gisteren door het Kabinet aangenomen. Een van de overwegingen bij deze maatregel is dat de vrijstellingen voor de genoemde categorieën tot concurrentievervalsing hebben geleid. Met het geld dat de schatkist door deze btw-heffing binnenkrijgt, is het Kabinet in staat banenpools en jeugdwerkgarantie-organisaties van btw-heffing uit te sluiten.

● Asielzoekers

Het ministerie van WVC heeft een collectieve ziektekostenverzekering voor de 9.000 asielzoekers in asielzoekerscentra afgesloten bij het Zilveren Kruis. Een nieuwe verzekering voor de asielzoekers was snel nodig, omdat per 1 januari 1992 de geneesmiddelen uit het ziekenfondspakket naar de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) worden overgeheveld. Tot 1 januari zijn asielzoekers in de centra bij diverse ziekenfondsen verzekerd. Bij welk fonds dat is, hangt af van de vestigingsplaats van het centrum.

● Gladheid

In de provincie Drenthe hebben zich gistermorgen door de gladheid zeker twintig verkeersongevallen voorgedaan. Een 25-jarige man uit Coevorden raakte volgens de politie zeer ernstig gewond toen zijn auto bij Geestbrug na een slip in het kanaal terecht kwam. Ook in Valthermond en Emmen raakten auto's door de gladheid te water. Daarbij bleven de gevolgen grotendeels beperkt tot materiële schade. De algemene verkeersdienst (AVD) van de rijkspolitie in Driebergen meldde gisterochtend dat de gladheid over het hele land bekeken niet geleid heeft tot chaos en ernstige ongevallen op de wegen.

● Discriminatie

Anti-discriminatiebureaus in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Hilversum gaan bij de politie aangifte doen van discriminatie door een aantal discotheken in deze plaatsen. Ook zullen de bureaus, samen met het landelijk bureau voor racismebestrijding (LBR), per brief de burgemeesters en wethouders dringend verzoeken via de vergunningverlening sancties te treffen tegen discriminerende horecagelegenheden. Aanleiding voor de aangifte is een recente uitzending van het televisieprogramma Crime Time dat door een 'praktijktest' liet zien hoe allochtone Nederlanders vaak de toegang werd geweigerd. Blanke Nederlanders kwamen probleemloos de discotheek binnen.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte ƒ 1,25
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,10 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom ƒ 1,70
Advertenties onder nummer ƒ 7,50
Bewijsnummers op aanvraag ƒ 4,75

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

Personeel aangeboden

Salarisadministratie 1992
Voor slechts ƒ 6,25 per werknemer p.mnd. verzorgen wij in 1992 op prof. wijze uw tot. salarisadministratie. Bij ons geen extra bijdrage voor entreegeld, opgave t.b.v. belastingdienst c.q. bedrijfsvereniging, journaalposten, mutatieverw. papierverbruik, of min. aantal werknemers. WEL meer dan 10 jaar ervaring.
Administratiekant. Hendrix
Houtstr. 54, 6343 BL Klimmen. Tel. 04405-1514.

Charmante VROUW in bezit van horeca-vakdiploma zoekt werkgelegenheid met ingang van 1.1.1992. Br.o.nr B-9944 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

BANKETBAKKER zoekt werk per 15-1-'92, weg. beëidigen eigen zaak (event. brood). Tel. 045-210360.

Man 55 jr. zkt. nog een bezigheid, fftst. in de AUTO-BRANCHE, verkoper of bestelwerk, lfst. zelfst. werkend. Br.o.nr. B-0004, L.D. P.B. 2610, 6401 DP Heerlen

Man en vrouw geven samen een erotische DANSSHOW, op uw party of feestavond. Tel. 045-211514

Ervaren KINDEROPPAS biedt zich aan. Tel. 045-351701.

Mededelingen

Inschaling rond?
In de horeca zal een grote operatie worden gestart. Alle medewerkers zullen per 1 januari 1992 opnieuw worden ingeschaald. Want er is een nieuw systeem van functie-indeling, geheel aangepast aan de eisen des tijds. Er hoort een aantrekkelijke salarisopbouw bij: met functiejaren. Meer weten? Kom dan naar de Horecabond FNV. Voor leden en niet-leden houdt de afdeling Valkenburg op dinsdag 17 december een open dag in Hotel "Voncken" Walramplein 1 in Valkenburg. Tel. 04406-12841. Daar krijgt u als werknemer in de horeca uw nieuwe loon voorgerekend. U bent welkom tussen 10 en 21 uur.

Vermist/Gevonden

Vermist
poes naam Mindy in Treebeek, omgev. Maanstr., kl. zwart m. iets rood, beige achterpootje, wit befje ter. te bezorg. teg. beloning. Tel. 045-223387.

Personeel gevraagd

Horeca personeel

Pep per mill
zoekt
Nette Buffethulp
Persoonlijk voorstellen vrijdag en zaterdag tussen 20.00-22.00 uur. Beitel 90, Heerlen.

Gevr. erv. FRITUREHULP voor Cafetaria te Kerkrade-west, op afroep basis. Br.o. nr. B-9996, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. erv. FRITUREHULP voor ca. 20-30 uur per week Bellen na 19 uur 04498-57686

Gevr. part-time SERVEERSTER en keukenhulp. Voor nadere inl. 0949-2454-1450 na 17.00 uur

Gevr. ervaren all-round SERVEERSTER voor enkele uren per week in Horecadagzaak te Geleen. Br.o.nr. B-0012 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Per 1-1-'92 vragen wij een SERVEERSTER/Kelner voor plusm. 32 uur p.wk. in ons rest./ijssalon. Erv. niet noodz. Soll. schr. voor 23-12-'91 aan La Cuisine du Soleil (La Veneziana) O. Nassaustr. 16, 6411 LH Heerlen.

Gevr. erv. FRITUREHULP 2 avonden in de wk. Bellen na 13.00 uur: 045-417190.

Bouwvak pers.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Bouw- en ingenieurbureau CATENA BV vraagt met spoed AKOESTIKMONTEURS voor het plaatsen van binnenwanden en plafonds voor haar werken in Duitsland, hoog loon en goede soc. voorzieningen. Soll. na tel. afspraak 045-232100.

Gevr. BETONTIMMERLIEDEN, metselaars, steigerbouwers, stratenmakers, akoustik-monteurs, baggermachinist voor Atlas. Bln. tijd. kant.u. 9-17 uur 09-49-2237.63061, na 18 uur 045-423591.

Huish.pers./Oppas

BABY-OPPAS gevr. voor 5 dagen p.wk. van 8.00-16.00 uur, enige kennis van de Engelse taal vereist. Tel. 04492-5470 na 17.00 uur.

Gevraagd: WERKSTER voor de ochtenduren voor privé-club tel. 043-216940

Gevr. OPPAS voor onze zoon (9 jaar). Geen vaste dagen. Liever oudere dame of heer. Tel. 046-527230.

HULP in de huishouding gevr., ca. 4 uur per week. Tel. 045-455185.

Gevr. KINDEROPPAS, max. 25 uur p/week voor 2 kinderen, tel. 046-754840.

Medisch pers.

FYSIOTHERAPEUT(E) gevr. voor part-time functie, in praktijk te Aken. Liefst met duitse Anerkennung. Tel. 045-714915.

Techn. pers.

Apollolaan 154, Auto Services Gooiker zoekt voor het Universele Garagebedrijf met auto-wasmachine en APK-keuringsstation op korte termijn een enthousiaste leerling AUTOMONTEUR die opgeleid wil worden in het leerlingenstelsel. Gaarne persoonlijk solliciteren na telefonische afspraak Tel. 045-740041.

APK-KEURMEESTER of aankomend APK-keurmeester. Auto Kleijnen, Locht 193, Kerkrade. Tel. 045-425555 vragen naar dhr. Theo Kicken.

Gevraagd: Ervaren MONTEUR voor tweewielerbranche op korte termijn. Werkplaats Sittard. Schriftelijk solliciteren. Tweewielerspecialist Math Salden, Provincialeweg 21, 6141 AA Limbricht.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Winkelpers.

Zelfstandig PERSOON M/V, enthousiast en klant vriendelijk voor verkoop van Ital. spec., 30 uur p.w. Inl. 045-740797.

Met betrekking tot werkzaamheden in de warenhuizen op het gebied van promotie en verkoop zoeken wij met spoed part-time MEDEWERKERS. Onze voorkeur gaat uit naar mensen uit de parfumerie of welke in het bezit zijn van een cosmetica gerichte opleiding. Tel. 02940-10806.

Uitzendbureau's

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Medewerkers m/v
die full-time of part-time kunnen werken, bij Rockwool Lapinus in Roermond. Er zijn diverse mogelijkheden, zoals het verrichten van onderhoud- en schoonmaakwerkzaamheden en het handmatig afnemen van produkten. Ook kunt U assisteren bij zaagwerkzaamheden, eindprodukten etiketteren en kwaliteitscontroles uitvoeren. Het afplakken en stapelen van platen, het stapelen van zakken op pallets, het vullen van de inblaasmachine en verder voorkomende corveewerkzaamheden kunnen ook tot uw taken behoren. Vervoer vanuit Zuid Limburg kan geregeld worden. Als u interesse hebt voor deze afwisselende baan, neemt u dan contact met ons op.

Informatie:
045 - 46 56 66, Tineke Tullemans
KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35.
045 - 25 32 32, Nicole Offermans
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15
045 - 71 83 66, Germaine Petit
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/ AKERSTRAAT

VEDIOR LEIDT TIJDELIJK WERK IN BETERE BANEN

Vedior Uitzendbureaux heeft direct werk voor:

MEDISCH PERSONEEL
Voor diverse instellingen in Maastricht, Sittard, Heuvelland, Geleen, Heerlen en Brunssum zoeken wij met spoed gediplomeerde bejaarden-/ziekenverzorgenden. Het gaat om zowel full- als part-time banen.
Informatie: Chris Godfroy, Maastricht of Monique van Swam, Heerlen.

HEFTRUCKCHAUFFEURS
Voor een bedrijf in de Koumen zoeken wij gemotiveerde, ervaren en vooral stressbestendige heftruckchauffeurs, die van aanpakken weten. Informatie: Monique van Swam of Hannie Lindelauf, Heerlen.

CATERINGMEDEWERKERS
Wij zoeken voor meerdere bedrijven in Maastricht en Heerlen gemotiveerde cateringmedewerkers. Ervaring is gewenst, niet vereist. Men moet bereid zijn als oproepmedewerker te werken. Informatie: Monique van Swam, Heerlen en Anneke Schüler, Maastricht.

PRODUKTIEMEDEWERKERS
Voor een relatie in Maastricht zoeken wij gemotiveerde produktiekrachten die in ploegen willen werken. Bij voorkeur een LTS-opleiding. Deze functies kunnen toekomstperspectief bieden.
Informatie: Anneke Schüler, Maastricht.

De openingstijden zijn van maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 17.30 uur.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de onderstaande filialen.

alle functies m/v

VEDIOR
UITZENDBUREAUX®
Helmstraat 2a, Maastricht, 043 - 256768
Dr. Poelsstraat 14, Heerlen, 045 - 741744

Diversen personeel

Wooncentrum Bergstein
vraagt met spoed
leerling stoffeerder
leeftijd 17 tot 23 jaar en tevens
all-round woningstoffeerder
Schriftelijke reacties te richten aan:
Wooncentrum Bergstein, Postbus 262, 6460 AG Kerkrade.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
voor Munstergeleen en Sittard
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen:
Baandert 16, Sittard. Tel. 046-515577.

Weer aan de slag?
Heeft u de zaken binnen uw gezin georganiseerd en popelt u weer wat te gaan doen? Praat dan eens met Van Vlodrop over de functie van
consulente / adviseuse
Van Vlodrop is een snel groeiende onderneming welke milieu-oplossingen biedt voor de medische- en de (foto) grafische sector.

Voor de advisering van onze relaties op de Nederlandse markt zoeken wij contact met dames met commercieel talent. Indien u aan onze eisen voldoet zult u na een uitgebreide training onze relaties in uw omgeving telefonisch en persoonlijk gaan adviseren.

Wij bieden u de mogelijkheid te werken binnen een modern concept waarin u zelf uw werktijden kunt indelen.

Uw woonplaats is niet zo belangrijk, wel dient u te beschikken over auto en telefoon.

Als uw belangstelling is gewekt, dan verwacht Gerard van der Mars uw schriftelijke sollicitatie. Uiteraard verstrekt hij graag vooraf vrijblijvend informatie.
Stuur uw informatie aan:
Van Vlodrop Processing bv
Postbus 631, 4600 AP Bergen op Zoom.
Telefoon 01640-65550

Dagblad de Telegraaf
wij vragen voor direct aktieve
Bezorg(st)ers
voor Landgraaf en Kerkrade. Voor meer informatie kunt u bellen naar 045-326033

Autobedrijf Driessen
Officiële Mazda-dealer
zoekt:
Ervaren autoverkoper m/v
Vereisten: goede communicatieve vaardigheden, leeftijd plusm. 30 jaar, zelfstandig kunnen werken, ervaring met in- en verkoop automobielen.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan: W. Driessen, Maastrichterlaan 22, 6191 AD Beek.

Taxi Kölker ☎ 045-464545
vraagt nette full-time TAXICHAUFFEUR en een parttime CHAUFFEUR. Persoonlijk aanmelden na telef. afspraak.

Borghans en Zn. BV. een vleesverwerkend bedrijf te Nuth zoekt voor de expeditie-afdeling een
Expeditie - assistent
Kandidaten met enige ervaring, zowel in de vleesbranche, als in de omgang met computer-apparatuur, genieten de voorkeur. Uw (telefonische) sollicitatie zien wij graag tegemoet tijdens kantooruren van 9.00 tot 18.00 uur. 045-242100, 's avonds of in het weekend 04750-18327. Borghans & Zn. BV, Horselstraat 4, 6361 HC Nuth.

Voetbalvereniging G.V.C.G. vraagt per 1-8-'92
een enthousiaste trainer
Uw reactie binnen 10 dagen naar:
J. Ehlen, Swentiboldstraat 24A, 6143 AG Guttecoven.

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot;
Vertegenwoordiger/ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc. wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland B.V., Postbus 107, 6000 AC, Weert.

Club de Paris
vraagt bardames, overnachten mogelijk, te België.
Tel. 09-3211680449 of 045-725268

Centr. Houtverw. Sittard zoekt jonge enthousiaste MEDEW. Tel. 02155-10167.

ADVISEUR/verkoper gevr. i.b.v. auto en telefoon, hoge verdiensten mogelijk. Instituut Scheidegger. Tel :077-591546.

Bij uw slager van Melik is er plaats voor een CHEF-SLAGER. Uw taak wordt o.a 't managen van een gemotiveerd team en het behalen van goede omzetten. U bent tevens in het bezit van een SVO-diploma. Bent U geïnteresseerd neemt U dan a.u.b. tel. kontakt op met van Melik Foodgroep 045-229322 vraagt U naar Carin Cremers.

Club in Maastricht vraagt MEISJES. Ook v. weekend, goede verd. Intern mog. Tel. 043-211620.

DAMES zoekt U werk! Bent u jong en representatief. Belt U ons. Verlang wordt een goed optreden. Discretie verzekerd. Tel. 093287556616 van ma t/m zaterdag van 14.00 tot 17.00

Landelijk Ochtendblad zkt. BEZORGER(STER), voor de wijk Nieuwenhagen, bij voork. i.b.v. brommer en tel. Verdiensten plm. ƒ 50,-p/wk distributeur D.U. R'dam Tel. 045-728364.

Serieuze ervaren DANSERS m/v gezocht voor een Revue show, stijl Lido Paris. Tel. 045-211514.

Club Bubbles zoekt met spoed DAMES wegens enorme drukte. Hoog garloon. Tel. 046-742313

MEISJES gevraagd voor goedlopende privé-club in Kerkrade. Hoge verd. Prettige sfeer. Werktijden te bepalen. Ben je 18 jr. bel of kom even langs voor 'n gesprek. Club L'Amitié, Kaalheiderssteenweg 154, Kerkrade. 045-425656.

Schoonmaakbedr. de Wisser vraagt SCHOONMAAKSTER, moet zelfst. kunnen werken, omg. Hoensbroek. Schrift. soll. naar Postbus 2568, 6401 DB Heerlen.

Kamers

2e jaars student hogere hotel school zoekt m.i.v. 1-1-'92 KAMER/etagewon. in M'richt e/o omgev. weekends afw. 04907-64223.

Te huur NUTH gemeub. kamer met kookgel. v. studenten of alleenst. werk.mensen. Tel. 04492-2587.

Te huur 5 kamers omgeving BRUNSSUM. Tel. 045-254592 na 18.00 uur.

Student zoekt kamer in MAASTRICHT m.i.v. 1-1-1992. Tel. 04990-75884.

Woningruil

Vrijst. eengezinswoning te LANDGRAAF tegen mooie flat of appartement in Landgraaf. Interesse? bel 045-721822 na 18 uur.

Hobby/Doe het zelf

BEHANGTAFEL 3 mtr. ƒ 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzerheide.

Te k. TAFELFREESMACHINE Electra Beckun en fitness apparaat. Tel. 045-256722.

Te k. Passap BREIMACH., dubbel beds, 4 kleuren breicomp. met deco ponsk. en boeken. Tel. 045-324977.

Te koop zeer mooi houten SCHAAKSPEL, ƒ 250,-. Tel. 04406-16973.

Te k. H0 treinen plus toebeh Lima en Fleischmann. Ook in delen. Tel. 04492-2601.

Te k. Scheppach CIRKELZAAG plus tafel en fraisebank en afzuiger. 045-253059 na 19.00 uur

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenboschlandgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

Wat VERKOPEN? Advertteer via: 045-719966.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Type-machines v.a. ƒ 450,-; Kasregisters v.a. ƒ 750,-
Telefax v.a. ƒ 1.495,-
Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoor- en directie-meubilair van zeer goede kwaliteit. Nieuwe bureau's in diverse kleuren en modellen. Tegen fabrieksprijzen. Zeer mooi directie meubilair met zeer hoge korting. Nieuwe 2-deurs kantoorkasten v.a. ƒ 255,-. Gebruikte bureau's v.a. ƒ 95,-. Diverse soorten gebruikte kantoorkasten vanaf ƒ 150,-. Ladenbloks voor hangmappen (merk) Ahrend-Asmeta- 2 en 4 laden v.a. ƒ 150,-. Tekening ladenkasten A1 en A0 v.a. ƒ 595,-, magazijn- en archiefstelling v.a. ƒ 75,- per mtr. Brandvrije archiefkasten - brandkasten met extra korting. Burostoelen v.a. ƒ 50,- per st. Nieuwe burostoelen met zeer hoge korting, tekentafels A1 en A0 v.a. ƒ 675,-. Flip-overs-Wipeborden-Rolbbloken. Pallet hefwagens 2000 kg ƒ 825,-. Steekwagens luchtbanden ƒ 109,-. Industrie boormachines 16mm 220 Volt ƒ 425,-. Verder nog 1001 artikel teveel om op te noemen. 1000m2 showroom 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar. Ook verhuur bedrijfsinventaris.
ROCKMART, Kissel 46A, Heerlen. 045-723142.
Open maand. - vrijd. 9-18.30 uur. Zat. 10.00 tot 16.00 u.

Speciale AANBIEDING, nieuwe buro en direktiestoelen Rock type 295, adv.pr. ƒ 345,- nu ƒ 195,-; Rock type 4050, adv.pr. ƒ 495,- nu ƒ 295,-; partij zeer mooie direktiestoelen met hoge korting; conferentiestoelen Rock 240, adv.pr. ƒ 375,- nu ƒ 245,-. Alles uit voorraad leverbaar, bij grote afname extra korting. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te koop verplaatsbare KANTOORUNIT 6x3 mtr. ƒ 2.500,-; zeecontainer, aluminium, 6x2,5 mtr. ƒ 2.250,-. Rockmart. Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te k. Rank Xerox 1045 COPIEERAPPARAAT met boek nietmachine, nw.pr. ƒ 18.000,-, nu ƒ 3.250,-, bwj 1987. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te huur gestoffeerde KANTOORRUIMTEN Streep; Schaesberg, 70 m2. ƒ 650,- p.mnd. 043-634962.

Te koop PTT-SEMAFOON. Tel. 045-451548.

Te koop stalen LEGBORDSTELLING 30, 40 en 70 cm diep met 5 legborden, v.a. ƒ 75,- p.mtr.; Pallet stelling, in staat van nieuw, 80 en 110 cm diep. Zeer interessante prijs. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Geldzaken

PROBLEMEN met uw hypotheek of financiering? Bel ons!!! Voor bedrijven en particulieren. Vanaf ƒ 100.000,-. Info: 04749-3835.

Transacties

Nog enkele dagen voordeel!
i.v.m. de wijzigingen v.d. belasting per 1 jan. a.s. kunt u nu nog een belastingvrije polis afsluiten. Wilt u graag informatie?! Bel dan even voor een vrijblijvende afspraak!! met ONAFHANKELIJK ASSURANTIE-BURO
Kisters
Tel. 045-428500.

Ter overname aangeboden FRITURE/Snackbar, zeer goede ligging, dag- en avondzaak. Info 046-512898, na 12.00 uur.

Te k. CAFÉ-INVENTARIS, waaronder prachtig buffet eiken 4 jr. oud met krukken, 20 caféstoelen hout en 80 stapelstoelen, 3 eiken wijnvaten met eiken blad en diverse artikelen. Café ter Voorst, Voorsterstr. 55, Nuth. Tel. 045-242905.

Wegens gezondheidsredenen te koop HOTEL-Café-restaurant met terras en eigen parkeerplaats in Epen uitbreiding mog. vergunning goedgekeurd, brouwerij vrij, onr. goed en zakelijke inventaris excl. privé-inventaris, prijs ƒ 475.000,- k.k. Voor info. Mevr. van Haren. Tel. 04455-1232.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

Gevraagd aardappeltelers
voor kontraktteelt voor de rassen: Nicola, Bildtstar, Charlotte, Hansa. Inlichtingen:
KOOIJ Limburg bv Sleperweg 28, Maastricht. 043-633636.

Master Heteluchtkanonnen
Frissen/Tuin en Park B.V. Valkenburg-Houthem. Tel. 04406-40253.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Heren VARKENSHOUDERS laat Uw slachtvarkens meer opbrengen. Verkoop voor levende export 100-125 kg., hoogste beursnot. en toeslag. Prijs vrijdag vooraf bekend. Biggen in- en verkoop. Slachtzeugen te k. gevraagd. Jetten Sittard 046-517029 of 046-512938.

PAARDEN en Pony's, in- en verkoop. Hoeve de Hussenberg. Inl. Ben Boessen. Tel. 043-641929.

Te koop Marathon WAGENjees. Tel. 04756-5594.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Wees de winter een slag voor. Koop of huur 'n Master HETELUCHTKANON daarvoor. Ook infraroodstralers, bouwdrogers en gebruikte kanonnen op voorraad. G. Cornelissen Mill. Tel. 08859-51072 Fax. 08859-51072

KALKSLIB voor alle landbouwgronden. P. Pustjens. 04759-3565 / 06-52107893

3½ ton VOEDERBIETEN, ƒ 200,-. P. Potterstr. 7, Heerlen, tel. 045-720788

SCHAPEN en lammeren te koop gevraagd. Tel. 045-724180.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Deutz VRACHTWAGEN 6x6, 8 cyl., 265 PK, ƒ 5.000,-; Fordson Major Tractor met lier en zware graafarm; International traktor, bwj.'57; Porsche Smalspoortractor bwj.'58; kiepwagen 3,5 ton. 045-224899

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Proficiat!

Gefeliciteerd
met jullie 40-jarig huwelijk!

Toegewenst door de hele familie Potters

Hoera Johan in de VUT en
60 jaar!

Geniet er maar van, kinderen en kleinkinderen.

Proficiat

Oma Kety met je 70e verjaardag. Bert, Tiny, Ge[...] Marlies, Manuela, Ron, Marcel, Patrick en Leroy. Vandaag ook op LD-TV.

Maria ziet Sarah

Proficiat!! Zef, Pascal, Helly, Roger, Ingrid, Patrick

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Alfa

Te koop Alfa ROMEO Guilia Super 1600, i.g.st., bwj. '78, kl. origineel zwart, pr. ƒ 7.000,-, evt. inruil mog. Tel. 04498-56303.

Te k. ALFA 33 Quadro Verde, jan. '85, ƒ 9.500,-. Gar. Martens BV. Landgraaf. Tel. 045-314096.

Audi

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS
verderop in deze rubriek en let ook
op onze advertentie op maandag en woensdag!
St. Maartensdijk
Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

AUDI 80, bwj. '87, kl. blauw, m. sportvelg., pr. ƒ 17.500,-, event. met rekening. Tel. 045-317516.

AUDI 100 cc 2.3, '86, blauwmet., 128.000 km, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387.

AUDI 100 2.3 5-cylinder, 11-'88, automaat, schuifdak ƒ 25.950,-. Tel. 04906-1387

AUDI 100 CC 5-cyl. inj., 8-'86, LPG, beigemet., 117.000 km., ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387.

Te koop AUDI 80, bouwjaar 1980, vraagprijs ƒ 750,-, tel. 04450-1327.

AUDI 100, bwj. '83, LPG-inst. vr.pr. ƒ 6.550,-. Inl. 045-461757.

Te k. AUDI 80 Turbo Diesel, bwj.'88, nw. banden, radio/cass., donkerblauw, ƒ 23.000,-. Tel. 045-728206

Audi 80 1.8 i
Bwj. 9-'89, 54.000 km. Kl. rood, zwarte achterlampen, spoiler en spec. gril. Vr.pr. ƒ 28.000,-, 046-745802.

Te k. Audi 100
2.3E, bwj. '90, m. alle extra's Stationsstr. 59, Nuth. Tel. 045-244547.

AUDI 100, bwj.'84, blauwmet., ABS, airco, centr. vergr., boardcomp., stuurbekr., get. glas, ƒ 14.500,-. Kieskoel 8, Landgraaf

Austin

Austin METRO, bwj. '90, grijs kenteken, 35.000 km. als nieuw, pr. ƒ 8.600,-. Tel. 045-464534.

BMW

Te k. BMW 728i, bwj. '81, ƒ 7.000,-. Tel. 045-459576.

Te koop BMW 316, bwj. '80. Tel. 046-334911.

Te k. BMW 316, bwj. 9-'84, kleur donker blauw, 92.000 km, 1e eig. pr. ƒ 11.500,-. 045-752948 na 18.00 uur.

SCHADEAUTO'S verschillende merken, bwj. '84 t/m '90. Tel. 09-49241171960.

BMW 325 i kat., rood, met veel extra's, bwj. 11-'89, vaste pr. ƒ 38.500,-. 045-272921.

BMW 520, bwj. '78, motor '82, radio-cass., trekhaak, t.e.a.b. Tel. 045-464905.

BMW 316, '82, i.z.g.st., 109.000 km, veel extra's, 1e lak, koopje. 045-426330.

Te koop BMW 730 i, nw. model, bwj. '87, in abs. nw. st., vele extra's, d.blauw, pr. ƒ 36.500,-, incl. BTW. Tel. 04498-55824.

Te k. BMW 318i, '89, alpinewit, ƒ 25.000,-. Tel. 045-270443.

BMW 323i, bwj. '78, APK '92 i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.350,-, inr. mog. Tel. 045-455700.

Te k. BMW 316, mei '83, ƒ 9.950,-, l.groenmet. Gar. Martens BV. Landgraaf. Tel. 045-314096.

KOOPJE! BMW 520-6, bwj. eind '80, APK 12-'92, ƒ 1.450,-. Tel. 045-459133.

BMW 318i automaat, bwj. '83, nw. model, verlaagd, sp. velgen, schuifdak, kl. zilver, pr. ƒ 8.250,-. Na 18.00 uur 045-226770.

BMW

Te koop BMW 320, 6 cil., bwj. '79, verl. met sportvlg., diamant zwart, nwe. motor, vaste pr. ƒ 6.000,-. Tel. 045-310188.

Citroën

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te k. CITROËN CX 2500 diesel met goede HR banden vr. pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04454-4489 na 18.00 uur.

Te k. AMI-8 break, bwj.'78, APK 02-04-'92, ƒ 850,-. Tel. 046-527688.

CITROËN BX 19 TRD, 8-'86 blauwmetallic, 115.000 km, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 19 TRD Diesel, 8-'88, grijsmetallic, 110.000 km, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387

EEND 2CV6, bwj. '84, APK dec. '92, i.g.st. Tel. 043-646728.

Te k. CITROËN CX LPG, [...]pe '83, ƒ 1.950,-. Schae[...]bergerweg 160, Heerlen.

EEND 2CV6, '83, APK 7-'9[...] mooi goed en zuin[...] ƒ 2.300,-. Tel. 045-417122.

Citroën VISA GT 80 pk, 1[...] '83, APK 3-'93, pr. ƒ 3.250 Tel. 045-413716.

CITROËN BX 19 Dies[...] Stationcar, 3-'89, w[...] ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 19 TRS Sta[...]tion, 11-'89, stuurbekr. LPG grijsmetallic, ƒ 21.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN ID/DS onderdelen, gebruikt en nieuw. Tevens in- en verkoop. Fa. Bagnole, 04746-6285.

CITROËN AX 1.1 injectie okt.'90, 16.000 km, rood ƒ 12.950,-. Tel. 046-526665

Te k. CITROËN DS 23, bwj. 1973, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 11.500,-. Inl. 04746-6285 b.g.g. 04756-3122.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

Limburgs Dagblad **piccolo's** Voor méér resultaat! *lees, bel & win*

UITREIKING WEEKPRIJS 6

In het P.T.T.-Postkantoor te Spaubeek werd de zesde en tevens laatste weekprijs van het „Lees, Bel en Win"-spel uitgereikt aan **MEVROUW KNUBBEN** uit **SPAUBEEK.** De prijs bestond uit **ƒ 100,-** van het **Limburgs Dagblad** en een **horloge** en de **Jaarkollektie Postzegels 1990** van **P.T.T.-Post.**

Mevrouw Knubben ontving tevens de extra prijs, die beschikbaar werd gesteld door P.T.T.-Post. Deze bestond uit de kollektie Profils vanaf no. 1 (augustus 1983) tot en met no. 82 (november 1991). Profil is het informatieblad van P.T.T.-Post Filatelie over nieuwe postzegeluitgiften en filatelistische onderwerpen. Op het blad is de nieuwe zegel afgestempeld met het filatelistempel, hetgeen deze verzameling zo waardevol maakt.

Op de foto van links naar rechts:
Mw. E. Hamers (Piccoloteam Limburgs Dagblad), mw. M.E.J. Knubben, dhr. H.M.G. Bruls (Lokaal directeur postkantoor Spaubeek).

- Foto Peter Roozen

Urenlange nachtmerrie bij DSM

DOOR AD HOOGERWERF EN PETER LOUWERSE

ROTTERDAM – Met een scanner in zijn hand staat Marco Roos uit Spijkenisse bij de hekken van DSM naar de vlammen en de enorme rookontwikkeling te kijken. „Mijn ouders werken bij Cabot, het bedrijf hier naast DSM. Ik schrok me rot toen ik het nieuws hoorde en ben meteen hierheen gefietst."

Zijn ouders zijn op dat moment waarschijnlijk allang geëvacueerd, want op de bedrijfsbrandweer na is het terrein volledig ontruimd. Het bedrijf ligt vol in de rook, terwijl nog niet duidelijk is of er schadelijke stoffen vrijkomen. Bovendien wordt nog gevreesd voor een tweede explosie. Een tank met tolueen, die door de rook aan het zicht wordt ontrokken, wordt angstvallig natgehouden.

We treffen Marco op een parkeerplaats van Cabot, waarvandaan we de vlammen uit de kort daarvoor geëxplodeerde tanks van DSM zien slaan. Met gevaar voor hun leven wagen brandweerlieden, de tanks branden dan een half uur, zich dichterbij de vlammenzee. In de directe omgeving is, op een paar fotografen en een verslaggever na, geen sterveling meer te bekennen. Voor de derde keer maant een directielid van Cabot, in gezelschap van een brandweerman, ons uit veiligheidsoverwegingen te vertrekken. Uiteindelijk geeft hij zelf het voorbeeld.

Chaos

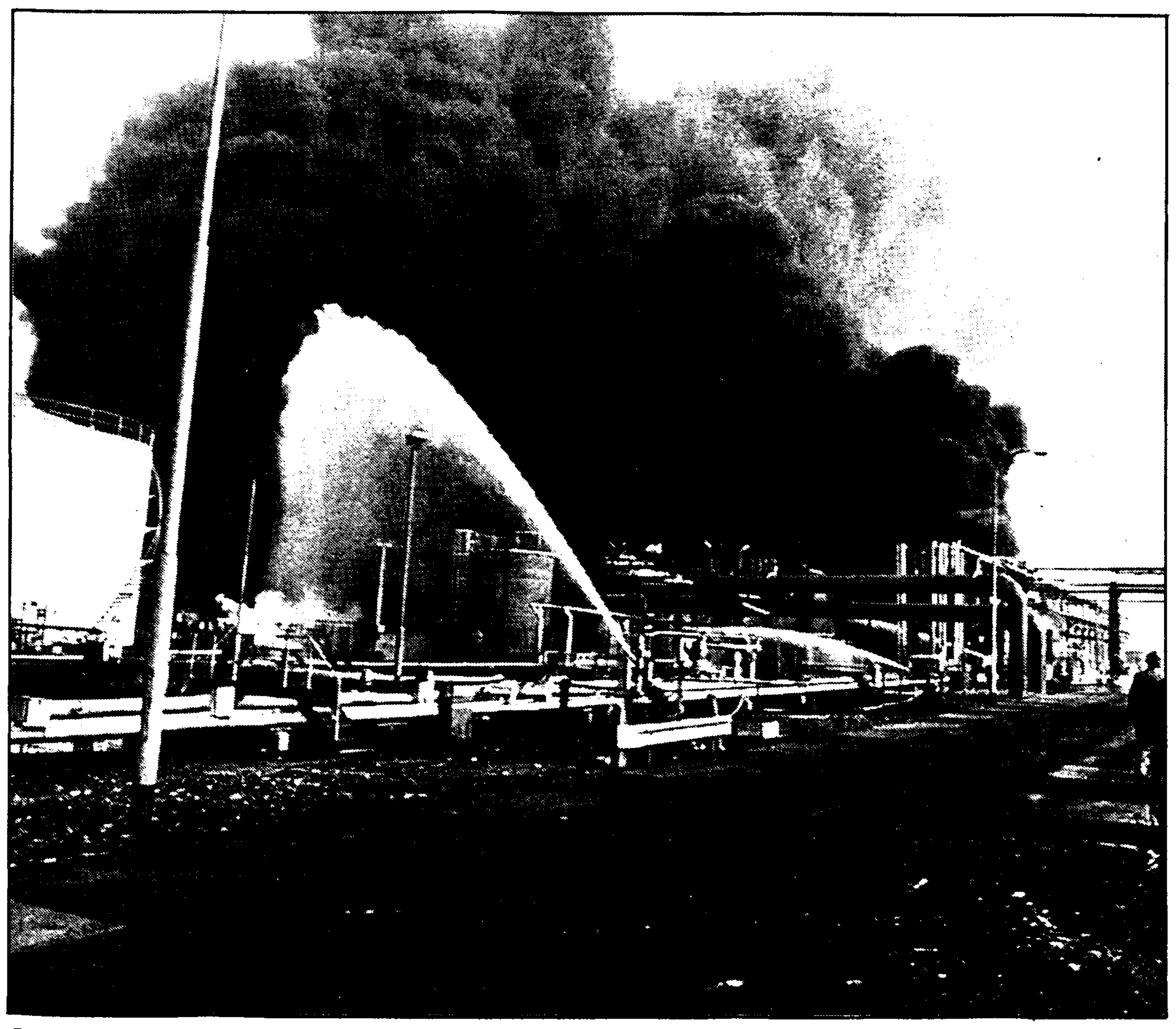
Bij de poort van DSM Chemicals Rotterdam BV zelf houden twee werknemers van de Nederlandse Veiligheidsdienst iedereen tegen, die het terrein op wil. Alleen leden van de brandweer die in hun bedrijfswagens of privé-auto's komen aangesneld krijgen toegang tot het rampterrein. Alle namen van mensen die de poort in- of uitgaan worden genoteerd.

Als we even na half elf richting Rozenburg rijden, staan we bij het nieuwe viaduct over de Botlekweg in de file. Links en rechts draaien automobilisten en vrachtwagenchauffeurs hun voertuigen de berm in om verschillende ambulances, politieauto's en brandweerwagens doorgang te verlenen. Met moeite wurmen deze zich door het verkeer. De chaos is in die eerste momenten compleet. Van echte paniek lijkt echter geen sprake.

Belang

Na anderhalf uur hebben de zestig brandweerlieden het vuur onder controle. De slachtoffers zijn bouwvakkers en steigerbouwers. Onder hulpverleners en toeschouwers heerst verwarring. Is benzoëzuur nu wel of niet ontvlambaar? Zijn de werklieden nu wel of niet aan het lassen geweest? Iedereen spreekt elkaar tegen. Uiteindelijk blijkt het antwoord op beide vragen 'nee' te zijn.

Vloeistoftanks waar ooit 800 kuub in werd opgeslagen, zijn verschrompeld tot een zielige hoopje staal. Bij de trieste resten van enkele tanks neemt Remi Poppe van de Socialistiese Partij de schade op. „Het economisch belang wint het weer van de veiligheid," zegt hij. „Het bedrijf draait door. Dat zag je bij Paktank, en dat zie je nu weer". Volgens Poppe heeft DSM geluk gehad dat de opslagtank met tolueen niet is geëxplodeerd. „Ze hebben ze geknepen hoor, dat verzeker ik je."

● *Zware rook stijgt op boven het DSM-Chemicals complex.* Foto: GPD

In de kantine van DSM Chemicals stijgt de verbijstering als het slechte nieuws binnendruppelt. De bange vermoedens over het aantal dodelijke slachtoffers worden waarheid. Om één uur was er nog sprake van één dode, drie gewonden en vijf vermisten. Later blijken de ontploffingen zes levens geëist te hebben. De meeste DSM-werknemers eten zwijgend. „U begrijpt zeker wel dat wij geen commentaar hebben".

Loodgieter Rijksen wil wel praten. Hij noemt de gebeurtenissen verschrikkelijk. Hij was om half elf honderd meter verwijderd van de explosies. „Ik hoorde drie knallen. Het draadglas sprong uit de sponningen", De loodgieter zag een afschuwelijk tafereel toen hij naar buiten keek. Een nachtmerrie. „Een dood lichaam hing over de afrastering. Ik zag iemand die tot aan zijn middel geblakerd was. De brandweer heeft later losse armen en benen bij elkaar moeten zoeken".

Na het zien van die afschuwelijke taferelen sloeg Rijksen op de vlucht. „Maar er heerste geen paniek. Iedereen wist wat hij moest doen", zegt hij. Twee uur later, in de kantine, kan hij het gebeurde nog niet begrijpen. „De veiligheidsmaatregelen zijn zo uitgebreid. Ik snap het gewoon niet". Rijksen weet één ding zeker: „Ik ga hier nooit meer aan het werk". Even later gaat de DSM-directie over de rooie. Alle journalisten moeten het terrein af, desnoods worden ze met geweld verwijderd.

's Middags maakt een geëmotioneerde directeur Baaten de omvang van de ramp bekend. De politiewoordvoerder voegt daar nog aan toe: „Hoe schrijnend het ook is, de brandweer en de politie hebben de omvang van de ramp kunnen beperken". Het mededelingenbord van het bedrijf is tegen vieren al weer up to date: 15.57 uur, 6 graden Celsius, nul dagen zonder ongeval.

Zestien jaar na DSM-ramp in Geleen

'Zonder die chemische bom kunnen we niet'

DOOR PETER BRUIJNS

GELEEN – Onmiddellijk gingen de gedachten gisteren terug naar 7 november 1975, een van de zwartste bladzijden in de geschiedenis van DSM. Die dag ontsnapte 5500 kilo gas uit een enorme leiding op het terrein in Geleen, vlakbij de fornuizen van naftakraker II. Het gas ontplofte met een enorme knal. Een groot deel van het DSM-complex, inclusief de grote naftakraker, werd vernield.

Veertien mensen vonden onmiddellijk de dood. De resten van hun stoffelijke overschotten waren pas na uren bij elkaar gevonden. Meer dan honderd mensen werden gewond, van wie één ernstig. Honderden andere DSM'ers liepen met een shock het terrein af. Tot in Geulle en Meerssen en zelfs België werden ruiten verbrijzeld en ramen en deuren van drieduizend woningen ontzet.

De omwonenden zelf tastten die dag lange tijd in het duister over wat er precies aan de hand was. Een gezamenlijk rampenplan ontbrak.

Later op de dag dreigde nog een enorme explosie, toen de wanden van de overgebleven naftatanks scheurden. De explosie zou de voorgaande verre kunnen overtreffen, zo hadden brandweer en veiligheidsdienst inmiddels ontdekt.

Onwetend

Maar, terwijl op de terreinen boven DSM al urenlang een rode vuurmassa te zien was, wisten veel bewoners van omliggende gemeenten nog altijd van niets. Ze hadden wel een daverende klap gehoord en zagen politie- en brandweerwagens en ambulances door de straten scheuren, maar ze bleven zich afvragen wanneer de volgende klap zou komen. Een restauranteigenaar in de omgeving: „We stonden uren na de explosie nog in de starthouding om in de kelders te duiken."

Bij de overheid was inmiddels de chaos compleet. Politiemannen die het nieuwsgierige verkeer regelden dachten ten onrechte dat in het politiebureau in Geleen een crisiscentrum was ingericht. Direct na de ramp was geen telefoonverkeer mogelijk. Politie-auto's reden alleen in Geleen, Noorbeek en Stein rond om mensen te vragen ramen en deuren te openen om het gevaar van rondvliegend glas te verkleinen. In andere wijken en plaatsen werd niemand gewaarschuwd. Ook de Bescherming Burgerbevolking (BB), die de hele dag paraat stond, werd niet opgeroepen. Kortom, er ging van alles mis.

Maar de autoriteiten wilden daar later niets van weten. Integendeel, er werd juist gesnoefd over de hulpverlening, die 'volmaakt' zou zijn geweest. Ook het gevaar voor de omgeving viel wel mee, liet een laconieke gouverneur Van Rooy weten. Hij deed de explosie af als een incident: „In het verkeer vallen jaarlijks 3000 doden." Van Rooy zag net als DSM-directeur Bogers de noodzaak van het in werking stellen van een rampenplan niet in. Dat plan was er trouwens ook niet. Burgemeester Van Meeuwen van Beek zag de ramp als „niet meer dan een bedrijfsongeval. In de bouw valt ook wel eens iemand van de steiger."

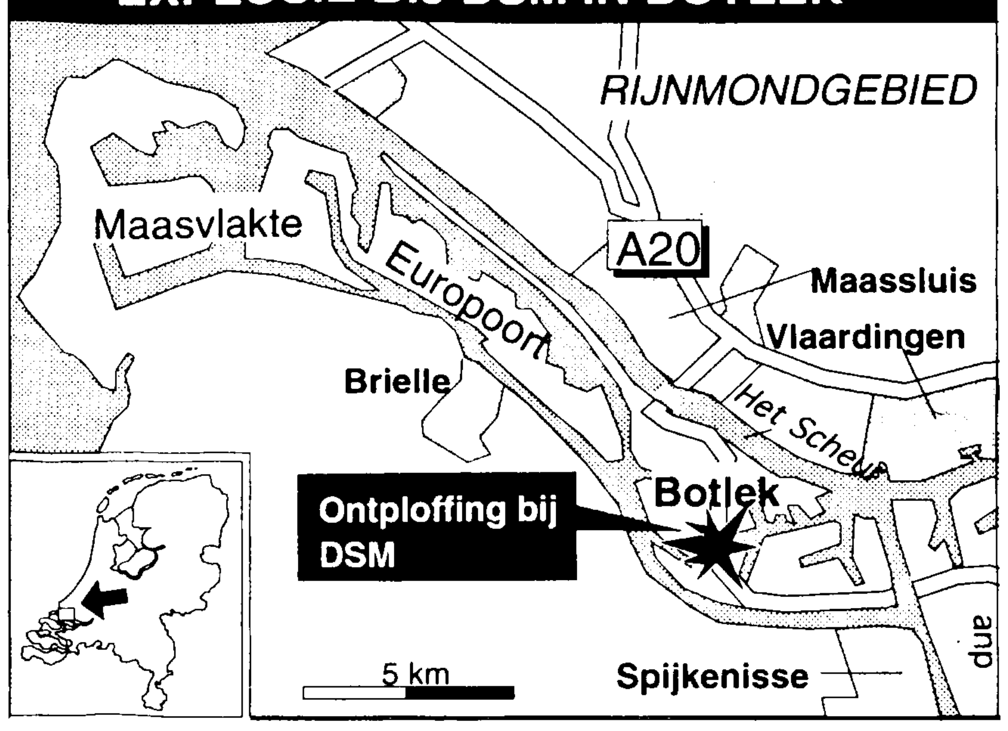

● *Herinneringen aan de ramp bij DSM in Geleen in 1975.* Archieffoto: PETER ROOZEN

Gewoon

Het leven ging al vrij snel na de ramp weer z'n gewone gangetje. DSM'ers kwamen daags na de explosie alweer gewoon na het werk. Er was ook geen andere keus. de oprukkende chemische industrie kon geen halt meer worden toegeroepen. En DSM was van groot belang voor het mijnloze Limburg. Een DSM'er destijds: „Zolang wij met zijn allen niet terug willen naar de oertijd, zal de chemische industrie blijven bestaan. Zonder die bom kunnen we niet."

EXPLOSIE BIJ DSM IN BOTLEK

Hoofd Risicobeheersing ministerie VROM:

'Risico van een ramp zal nooit nul worden'

ROTTERDAM – „Als er een poosje geen groot ongeluk is gebeurd, dan wil dat niet zeggen dat er nooit meer een ongeluk gebeurt." Dr B. Ale, hoofd afdeling Risicobeheersing van het directoraat-generaal Milieuhygiëne van het ministerie van VROM, zegt het stellig. „Het risico van een ramp in de chemische industrie is geen nul en zal ook nooit nul worden."

Ale verwijst naar het Nationaal Milieubeleidsplan. Daarin heeft de politiek vastgelegd dat in de chemische industrie ongelukken zullen blijven gebeuren. „Maar", zo licht hij toe, „dat is dan afgewogen tegen het economisch belang van die industrie. Als we helemaal geen ongelukken willen, dan kan dat ook. Maar dat kost dan wel heel veel geld. En dat had de politiek er niet voor over. Een bepaald risico wordt geaccepteerd. Net zoals we in Nederland accepteren dat jaarlijks vijftienhonderd mensen in het verkeer omkomen."

Alle grote chemische bedrijven in Nederland, zo geeft dr Ale aan, hebben strenge regels voor wat betreft processen en (onderhouds) werkzaamheden. „Die regels en afspraken zijn niet misselijk", weet dr Ale. „Maar, waarom rijden mensen met hun auto te hard en waarom negeren mensen een rood verkeerslicht? De meeste mensen houden zich aan regels, sommigen niet. Dat zal altijd zo blijven."

In Nederland zijn op dit moment ongeveer tachtig bedrijven die door de overheid als 'risicovol' worden aangemerkt. Dit zijn bedrijven die op grond van de Hinderwet en de Arbeidsomstandighedenwet verplicht zijn de overheid te informeren over hun activiteiten en de gevaren voor personeel en omgeving. De meeste van dit soort bedrijven – ongeveerd dertig – is gevestigd in het Rijnmondgebied.

Seveso

Twee jaar geleden hebben deze bedrijven opdracht gekregen een rapport samen te stellen over hun externe veiligheid. Dit moet gebeuren op grond van de zogeheten post-Seveso-richtlijn. Deze door de lidstaten van de Europese Gemeenschap afgesproken richtlijn is bedoeld om zware ongevallen bij industriële activiteiten te voorkomen en te bestrijden. De richtlijn is opgesteld naar aanleiding van de ramp in het Italiaanse Seveso op 10 juli 1976, waar twee kilogram van het uiterst giftige dioxine vrijkwam.

Ongeval Botlek-gebied op agenda projectgroep

Opnieuw voorlichting over rampenplan

DOOR ERIC VAN DORST

GELEEN – De bevolking in de Westelijke Mijnstreek wordt begin 1992 via een uitgebreide campagne opnieuw indringend voorgelicht over de bestrijding van rampen bij DSM.

De projectgroep - geformeerd uit vertegenwoordigers van de DSM-gemeenten, de provincie Limburg, de regionale brandweer en DSM zelf - bespreekt dinsdag hoe deze campagne eruit moet gaan zien. De ramp van gisteren bij DSM in Rotterdam zal dan zeker aan de agenda worden toegevoegd, zegt Geleens ambtenaar rampenbestrijding en brandweerzaken Th. Maessen.

Het voorstel van de projectgroep over de opfris-campagne wordt het reeds gemaakte voorlichtingsmateriaal 15 januari as. ter goedkeuring voorgelegd aan de Stuurgroep Rampenbestrijding DSM. Daarin hebben onder andere de burgemeesters van de omliggende gemeenten zitting. Maessen gaat ervan uit dat kort na carnaval volgend jaar de voorlichtingscampagne gehouden zal worden.

Hij verwacht niet dat de voorlichting vanwege de ramp bij Rotterdam wezenlijk veel vroeger zal plaatsvinden. "Dat kan gewoon niet. Veel afspraken liggen al vast en we moeten dan ook nog de media erbij betrekken."

Bovendien moet volgens Maessen niet uit het oog verloren worden, dat het Rampenbestrijdingsplan DSM met name gericht is op de uitbraak van giftige stoffen bij calamiteiten, en niet zozeer op explosies.

Vergeten

De eerste voorlichtingscampagne over het rampenplan in de regio Geleen - voortvloeiend uit de Rampenwet van 1985 - werd vier jaar geleden gehouden en was vrij beperkt van omvang. In 1987 werd in de DSM-gemeenten huis-aan-huis een gele waarschuwingssticker en een aanbevelingsbrief van de burgemeester bezorgd. Maessen: „We gaan ervan uit dat nog maar weinig mensen deze stukken hebben of vergeten zijn wat erin staat. Vandaar deze nieuwe campagne."

Het bewijs voor deze stelling werd verleden jaar nog geleverd, toen in de gemeente Beek na een hevige explosie bij DSM in Geleen honderden inwoners pardoes de straat opliepen. Volgens de drie jaar eerder verstrekte richtlijnen hadden ze binnen achter gesloten ramen moeten wachten op nadere informatie via de media of geluidswagens.

Brochure

De nieuwe campagne bestaat uit de bezorging van een nieuwe waarschuwingssticker en een brochure, waarin informatie is opgenomen over de fabrieken van DSM en de produkten waarmee daar gewerkt wordt. Ook wordt in de brochure een overzicht gegeven van de veiligheidsmaatregdelen die DSM, de overheid en beiden samen nemen. Verder is het de bedoeling de bevolking regelmatig via de lokale omroep al deze informatie voor te houden.

Vanaf 1993 zijn gemeenten wettelijk verplicht hun burgers afdoende over rampenbestrijding voor te lichten. In de Westelijke Mijnstreek wordt daarop vooruit gelopen.

Herinneringen

Het nieuws over de ramp in het Botlek-gebied drong volgens Maessen pas laat in de middag door bij de gemeente Geleen, die in 1975 zelf nadrukkelijk geconfronteerd werd met een fatale explosie op het nabijgelegen DSM-complex Zuid. Hoewel ook in Geleen de herinneringen aan deze ramp direct naar boven kwamen, zag de gemeente volgens Maessen in de berichtgeving gisteren geen directe aanleiding contact op te nemen met DSM of andere instanties.

Hij zegt dat het ook erg moeilijk en gevaarlijk is, een vergelijking te maken tussen de situatie in het Botlek-gebied en die op het complex in Geleen, waar volgens DSM-zegsman Thuur Spierts niet eens een opslagtank voor benzoëzuur staat.

Citroën

Van Leeuwen
Citroën

Citroën CX
2500 GTi turbo
[illegible]metallic, km. 55000
bouwjaar sept.'88
volledige garantie

Citroën BX
1.9 TRS
stuurbekrachtiging
[illegible] getint glas
bouwjaar dec.'88
Voll. gar. financ.

Citroën BX
16 TGi
[illegible]metallic km 16000
bouwjaar febr.'91
[illegible] gar. financ.

VW Golf
[illegible] Memphis
[illegible]metallic
bouwjaar aug.'88
volledige garantie

Peugeot 205 XS
1.1 [illegible] kat.
antraciet, km 21000
bouwjaar jan.'90
volledige garantie

Alfa 33
1.3 junior
bouwjaar '87 km 65000
silvermetallic
volledige garantie

Van Leeuwen
Citroën
Strijtnagenweg 129
Kerkrade
Tel. 045-453355

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen. Probeer maar! Tel. 045-719966.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te k. Citroën VISA super E, bwj. '82, 100%, APK 5-'92, ƒ 1.850,-. Tel. 045-225913.

Fiat

Te k. Fiat RITMO diesel, bwj '85, i.z.g.st., ƒ 3.300,-. Tel. 045-725447.

Te k. Fiat UNO diesel, bwj. '85, perf. auto, vaste prijs ƒ 4.000,-. Tel. 045-219629.

Fiat TIPO 14 IE, bwj. '90, LPG, inr. mog. ƒ 16.900,-. Veel extra's. 046-510165.

Fiat UNO 45 bwj. nov. '85, APK 11-'92, rood, 81.000km ƒ 5.000,-. 046-528841.

Fiat PANDA 45, bwj. '84, APK '92, ƒ 2.950,-, geen roest. Tel. 045-323178.

Te k. Fiat RITMO, bwj. eind '84, APK 11-'92, nw. model, als nieuw, ƒ 3.750,-. Tel. 045-274561.

Te k. Fiat PANDA, 750 CL, bwj. 04-'89, in nw.st. Gerardstr. 6, Landgraaf. Tel. 045-318731.

Fiat UNO 55S, bwj. '85, APK '92, nw.st. pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-223722.

Fiat UNO diesel de luxe, m. '85, z. mooi, APK, 5-bak, 100% i.o. ƒ 5.250,-. Tel. 045-454087.

Fiat UNO SX, zwart, 5-drs. duurste uitv. bwj. '88, ƒ 14.500,-; Fiat Uno, wit, spec. striping, bwj. '85, ƒ 6.000,-. Inr. auto of motor, financ. mog. Auto Gabriel, Schoolstr. 7, 6176 BZ Spaubeek. Tel. 04493-4340.

Type 1.4 DGT, bwj. '89, 1e eig., boekjes aanw., antraciet, electr. ramen, centr. vergr., ƒ 14.900,-. Tel. 046-524256.

Zeer zuinige Fiat PANDA, bwj. '84, verbr. 1:15, ƒ 88,- wegenbelasting, APK 5-'92, roest- schadevrij, 85.000 km wit, zien is kopen! ƒ 3.650,-. Tel. 045-221808.

Te k. FIAT Spaitle Cabriolet 2.0, bwj. '84, in st.v.nw. Tel. 045-415379.

Te k. Fiat UNO 60 S rood, bwj. '89, km.st. 29.000. Tel. 046-334944.

Daihatsu

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto

Daihatsu Feroza EL Resin Top .... 1991 ƒ 27.900,-

Automaat

Daihatsu Applause Xi Autom. .... 1989 ƒ 22.900,-

Occasions

Daihatsu Charade GT Ti 3.000 km .... 1990 ƒ 23.900,-
Daihatsu Charade 13 i TX 15.000 km .... 1990 ƒ 17.900,-
BMW 316i zwartmet. sportv. 16.000km .... 1989 ƒ 28.900,-
VW Passat GL 18, grijsmet. 41.000km .... 1989 ƒ 29.900,-
Audi 80 kl. blauw 42.000km .... 1988 ƒ 23.900,-
Honda Accord 2.0 EX 40.000 km .... 1989 ƒ 23.750,-
Peugeot 205 XR 1.4 36.000km .... 1990 ƒ 15.900,-
VW Golf Memphis 1.8 kl. wit .... 1989 ƒ 18.750,-
VW Polo Sedan blauwmet. 11.000km .... 1989 ƒ 16.900,-
Mazda 1.3 LX 3-drs .... 1989 ƒ 16.750,-
Opel Kadett 1.6i kl. zwartmet. 48.000km .... 1988 ƒ 15.900,-
Opel Kadett 13 LS Sedan, wit, 55.000km .... 1988 ƒ 15.900,-
Ford Siërra 2.0 Sedan, bruin, 41.000km .... 1988 ƒ 18.750,-
Nissan Sunny Twincam coupé rood .... 1987 ƒ 18.900,-
Alfa 33 kl. wit, zeer mooi .... 1987 ƒ 12.900,-
Peugeot 205 XR kl. rood, 42.000 km .... 1988 ƒ 14.750,-
BMW 324D verlaagd sportvelg. .... 1986 ƒ 17.900,-
Mitsubishi Colt 15 GLX sport .... 1986 ƒ 10.900,-
VW Golf GTi kl. rood 90.000km .... 1986 ƒ 17.900,-
VW Golf GTi kl. groen veel extra's .... 1983 ƒ 9.900,-
Ford Escort 1.4 CL 5-drs. .... 1987 ƒ 13.900,-
Volvo 360 GLT zeer mooie uitvoering .... 1986 ƒ 11.900,-
Ford Sierra 1.6 CL Sedan kl. blauw .... 1987 ƒ 13.900,-
Ford Escort 1.3 CL kl. bruin 57.000km .... 1987 ƒ 12.900,-
Lancia Thema IE, zilver, 103000km .... 1987 ƒ 13.900,-
Ford Sierra spec. uitv. cross worht, ... 1984 ƒ 8.950,-
BMW 316 kl. blauw 124.000 km .... 1986 ƒ 14.750,-
Mercedes 190E wit sportv. 103.000km .... 1986 ƒ 19.900,-
Alfa Sprint coupe 1.5 kl. zilver .... 1987 ƒ 14.750,-
Opel Corsa 12 LS Sedan kl. wit .... 1985 ƒ 6.750,-
Opel Kadett 12 LS 3-drs kl. wit .... 1984 ƒ 5.950,-
Mitsubishi Cordia 1.6SR .... 1983 ƒ 6.750,-
Renault R5 kl. wit 120.000km .... 1987 ƒ 6.950,-
Daihatsu Cuore kl. rood 62.000km .... 1985 ƒ 5.950,-
Citroen BX 1.4 RE, 98.000km, rood .... 1985 ƒ 6.950,-
Fiat Panda White 34 .... 1985 ƒ 6.750,-
Subaru Mini Jumbo .... 1983 ƒ 4.950,-
VW Jetta met sportvelgen .... 1982 ƒ 4.750,-
Opel Ascona 16S, 5-drs, kl. blauw .... 1983 ƒ 4.750,-
Ford Escort 1.3L kl. blauw .... 1983 ƒ 6.500,-
Fiat Uno 70S 5-drs kl. groenmet .... 1983 ƒ 5.950,-
Mazda 323 LX Sedan zeer mooi .... 1983 ƒ 5.950,-
Opel GT speciale uitv. 2.2i .... 1969 op aanvr.
Skoda 120 LS coupe 43.000km .... 1983 ƒ 2.950,-
Skoda 120 LS Sedan 58.000 km .... 1984 ƒ 2.950,-

Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-
Reeweg 112, Landgraaf Tel. 045-321810

Daihatsu CHARADE diesel, bwj. '85, pr. ƒ 4.100,-, spatbordschade. 045-222580.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Ford

XR 3
Ford Escort, bwj. '81, in abs. perf. st., vr.pr. ƒ 5.500,-.
Tel. 04958-94172

Te k. Ford SIERRA Combi 2 [illegible], '88, veel extra's, te bevr. Dorpstr. 9, Sittard.

Te k. Ford ESCORT 1600, bwj. aug.-'90, div. extr., km. st. 10.000, 3-drs, wit, 1e eigenaar, pr. ƒ 19.000,- Tel. 04406-13202.

ESCORT type 1.3 L Bravo '83 zr.mooi elke keur.mog. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te k. Ford MUSTANG, bwj. '74, pr.n.o.t.k., kl. bruin. Tel. 045-457416.

Ford SIERRA Sedan '88, zwart, ged. Cosworth uitv., km.st. 27.000. 045-215990.

Ford ESCORT Laser 1.3, bwj. 1984, APK 12-'92, ƒ 4.950,-. 045-751387.

Te koop Ford ESCORT XR3 i, bwj. '86, vr.pr. ƒ 14.750,- Tel. 045-215993 of 211875.

Te k. Ford FIËSTA, bwj. '80, rood, verk. weg. aansch. nw. auto, ƒ 1.950,-. Kasteelstr. 22, Brunssum/Roozengaard

AUDI 80 18 S, 5-bak '89, met donker glas ƒ 20.750,-. Tel. 046-529307.

Te k. voor ƒ 1.250,- Ford FIËSTA 1100L, kl. wit, 1980, APK tot aug. '92. Tel. 045-250531.

Te k. Ford FIËSTA 2x, APK '92, bwj. '79, uitbouwset plus alu. velgen, i.z.g.st., rood, bwj. '81; XR 2 uitv. heel mooi, zwart. 045-416945.

Ford Siërra STATIONCAR, bwj.'87, pr. ƒ 13.500,-. Akerstr. 114, Hoensbroek (naast Shoarma-room)

Te koop Ford ESCORT Estate '81- Tel. 045-227573.

Te k. Ford FIËSTA 1100 L, bwj. '87, i.z.g.st. Auto Lemans, 045-259111.

Te k. Ford SIËRRA 1600 CL bwj. '88, i.z.g.st. Auto Lemans, 045-259111.

Te k. Ford ESCORT 1600 CL, autom., 5-drs., 5-'88, inr. mog. Panhuisstr. 21, Voerendaal.

Te koop Ford FIËSTA 1.4 i Sport, XR2-velgen, bwj. mei '90, 19.000 km, t.e.a.b. Tel. 04499-1606, na 18.00 uur.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL, bwj. '88, zeer veel extra's, vr.pr. ƒ 18.500,-. Dommelstr. 3, Heerlen. Tel. 045-728291.

Ford ESCORT 1300 antracietgr. bwj. '83, zeer mooi, APK tot '93. vr.pr. ƒ 4.950,-. Vrankerkerklaan 36, Heerlen. Tel. 045-729037.

Ford ESCORT 16 GL Bravo bwj. '83, auto verkeert in nw. st., APK 12e mnd.'92, pr. ƒ 4.950,-, tel. 045-253075.

Ford FIËSTA 1100 L, t. '81, in nw.st. pr. ƒ 2.350,-. Tel. 045-220665.

Ford ESCORT Laser, m. '85 APK tot '93, 5-bak, ƒ 5.250,-. Tel. 045-454087.

Ford ESCORT Bravo, 5-drs. bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 4.950,-. Tel. 045-724417.

Te k. Ford TAUNUS 1.6, bwj '79, km.st. 68.000, pr.n.o.t.k. tel. 045-422065.

Te k. Ford SIËRRA 2.0 bwj. '91, vr.pr. ƒ 28.500,-. Tel. 045-463675.

Ford TAUNUS 2.0, bwj. '81, LPG, APK, nwe. kopp. en schokd., geen roest, ƒ 2.500,-. 045-255784.

Ford ESCORT 14i, 5-bak, 3-drs., sportvlg., m'89, alle extra's, verk.in nw.st., pas gek. ƒ 13.950,- 043-254462

Te k. Ford ESCORT 1.6 CL, nw. type, '86, ƒ 11.500,-; Ford Fiësta '85, ƒ 8.750,-; Ford Escort 1.1 Laser, 5-bak, '84, ƒ 6.900,-; Ford Escort 1.6 L 5-drs., '83, ƒ 6.500,-. Autobedrijf Dortangs, Altaarstr. 2 Schinnen. Tel. 04493-2211.

Ford SIËRRA 2.0 CL, 8-'87, blauwmetallic, LPG, 99.000 km, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

Ford THUNDERBIRD bwj. '84, V-8, i.z.g.st., pr. n.o.t.k., inr. mog. Tel. 046-528336.

Ford ESCORT 1.4i, rood, bwj. 8-'89, div. extra's, vr.pr. ƒ 15.900,-. Tel. 045-420652

Te k. Ford SIËRRA 2.0, bwj. '83, 5-drs, 6-cyl.; Ford Escort 1.3, bwj. '83, 3-drs; Honda Civic 1.3, bwj. '84, 3-drs; Opel Kadett 1.2 Hb, bwj. '86; Opel Kadett 1.3, bwj. '86 Opel kadett 1.2, bwj. '83; Opel Corsa 1.2, bwj. '83. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te k. Ford ESCORT 1400 CL, bwj. '88, i.z.g.st. Auto Lemans, 045-259111.

Te k. Ford FIËSTA 1100 CL, bwj. '89, i.z.g.st. Auto Lemans, 045-259111.

Ford Escort 1300 AUTOMAAT, bwj. '80, zr. mooi, besl. geen roest. Vr. pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-323576.

Te k. Ford ESCORT 1,6L, bwj. 6-'81, APK tot 7-'92, 3-drs, i.z.g.st., ƒ 3.400,-. Tel. 04454-2092.

Te k. Ford FIËSTA 1100L Bravo, bwj. '82, apart mooi, ƒ 3.750,-. 045-725984.

Te k. Ford ESCORT 1100, bwj. '83, pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-753046.

Te k. Ford SIËRRA 1600 CL bwj. '87, inr.mog. Dr. M.L. Kinglaan 133, Hoensbroek.

STER GARANT

Kies voor de 7 Ster Garant zekerheden van Smeets!

MAASTRICHT — AKERSTEENWEG 10, TEL.: 043 - 613200

TYPE	KLEUR	BWJ.	NIEUWPR.	NU
190D	zilvergrijs	'90	75.000,-	56.000,-
250D	rookzilver DEMO	'91	96.000,-	82.500,-

HEERLEN — WIJNGAARDSWEG 55, TEL.: 045 - 224800

TYPE	KLEUR	BWJ.	NIEUWPR.	NU
190E	2.0 roodmet. „sportline"	'90	84.000,-	52.500,-
200E	rookzilver „sportline"	'90	95.000,-	69.500,-
300D	antracietmet.	'88	98.000,-	55.500,-

GELEEN — RIJKSWEG NOORD 125, TEL.: 046-757575

TYPE	KLEUR	BWJ.	NIEUWPR.	NU
190E	2.0 perlmutgrijs „sportline"	'90	85.000,-	57.000,-
200D	bl.zwartmet.	'89	80.000,-	55.000,-
300E	bl.zwartmet. aut.	'87	125.000,-	54.500,-

400 SE, directieauto, '91
astralzilver met blauw leder en veel extra's

ANDERE MERKEN — (H)=HEERLEN (M)=M'TRICHT (G)=GELEEN

MERK	TYPE	BWJ.	NIEUWPR.	NU
(G) BMW	316 bl.met. LPG	'86	42.500,-	14.750,-
(G) BMW	520i bl.met. LPG	'88	75.000,-	38.500,-
(G) BMW	525i diamantzwart aut.	'88	90.000,-	45.000,-
(G) Ford	Sierra 2.0 CL wit LPG	'89	35.000,-	19.500,-
(G) Ford	Scorpio 2.9i GL zwart	'88	65.000,-	29.500,-
(M) Hyundai	Sonata 2.4i blauwmet.	'89	50.000,-	22.500,-
(G) Mitsubishi	Galant 1.6 GLX	'88	32.500,-	17.500,-
(G) Nissan	200 SX turbo rood	'89	67.500,-	45.000,-
(G) Opel	Omega 2.0i blauwmet.	'87	47.500,-	18.750,-
(H) Peugeot	605 SRi bl.grijsmet. LPG	'90	65.000,-	42.500,-
(G) Volvo	240 DL - LPG combi	'84	50.000,-	15.500,-
(G) Volvo	740 diesel combi	'88	70.000,-	35.000,-
(G) Volvo	760 GLE aut. airco leer	'90	120.000,-	69.000,-

D1839

ALLEEN DIE AUTO'S WAARAAN SMEETS ÈN MERCEDES-BENZ HUN GOEDE NAAM VERBINDEN KRIJGEN DE STER GARANT STATUS. EN DE DAARAAN GEKOPPELDE 7 ZEKERHEDEN:
● Volledige Garantie ● Geld-Terug Garantie ● VeiligheidsGarantie ● Gegarandeerd bouwjaar en km-stand ● Servicecontract ● Servicepaspoort ● 24-uurs Hulpdienst.

SMEETS
HEERLEN - MAASTRICHT - GELEEN
DE ENIGE OFFICIËLE MERCEDES BENZ-DEALER VOOR ZUID-LIMBURG!

Honda

Honda PRELUDE EXR, bwj. '84, met sportvlgn 15", verl. pr. ƒ 11.000,-. Eisenhowerstr. 13, Eygelshoven.

Te k. HONDA Civic 1300 deluxe, bwj. '84. Tel. 045-444541.

Honda ACCORD t. '81, 4-drs., APK 6-'92, ƒ 2.250,-. 045-412570, na 13.00 uur.

HONDA Civic automaat 1.3 Luxe, champ. beige, 1e eig. 1 jr. Bovag gar. vr.pr. ƒ 15.250,-. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Honda off. service dealer. 04404-2442. Inruil, financiering mogelijk.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. Honda PRELUDE bwj. '81, APK, groenmet., sportvlgn., vr.pr. ƒ 3.250,-. Pr. Margrietstr. 28, Kerkrade. Tel. 045-458922.

Te k. HONDA CRX 16V, '87, zwartmet. airco. radio-cass. 62.000 km, USA-uitv., ƒ 20.000,-. Tel. 046-333000

Hyundai

Te k. HYUNDAI Pony XP 1500L Kat. bwj. 7-'88, km.st. 21.000, rood, 1e eig. vr.pr. ƒ 10.300,-. Tel. 045-258717

Jaguar

Te k. JAGUAR XJS/V12, direkteurs auto incl. alarm, kl. beigemetal., bwj. '90, plm. 34.000 km, pr.n.o.t.k. Tel. 045-428428 ma-vr. 9.00-17.00 uur. (mej. Hendriks)

KERST occasion show
mecc Maastricht
300 occasions van alle bekende merken !
GRATIS ENTREE
SAMENWERKENDE SMAD MAASTRICHTSE AUTO-DEALERS
vrijdag 20 december — zaterdag 21 december — zondag 22 december

Jeep

Te k. Wrangler JEEP, Sahara, geel kenteken, 4.2, extra mooi en extra breed. 045-727533 (na 17.00 uur).

Te k. LADA Jeep, bwj. '80, techn. kl.defect. tel. 04406-40657.

Jeep NISSAN Patrol 3.3 Diesel, 12-'87, 90.000 km, ƒ 25.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep TOYOTA Hi-lux diesel 4x4, 11-'84, dubb. cabine, 72.000 km., ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

SCOUT V8, 4 x 4, korte uitvoering, hard-en softtop, LPG, geel kenteken, bwj. '81 ƒ 12.500,-. Tel. 045-232321

Jeep TOYOTA Landcruiser Diesel BJ-42, 8-'81, Cabriolet, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Leuke Jeep Simca RANCHO, bwj. '83, APK 11-'92, sportvlgn., LPG onderb., ƒ 3.750,-. Tel. 045-453851.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Mazda

Autobedrijf Driessen
Mazda-dealer
a.s. Lucia-zondag geopend
Bij aankoop van een occasion boven ƒ 10.000,-,
ƒ 2.000,- inruilprijs
Maastrichterlaan 22, Beek.

Mazdakroon occasions

Mazda 323 1.3, 1.5 LX, GLX Sedan'85'86'87 1988
Mazda 323 1.3 16V GLX HB weinig km. 1989
Mazda 323 1.5 HB envoy 3-drs. 1988
Mazda 323 1.3 HB veel extra's rood 1988
Mazda 323 1.5 Hb 3-drs rood ensign 1988
Mazda 626 2.0 en 1.6 HB GLX 1987
Mazda 626 2.0 GLX 1986
Mazda 626 2.0 LX diesel Sedan 1987
Honda Civic 1.3 5-drs. ƒ 2.500,- 1980
Mitsubishi Colt 1.2 Exe veel extra's 1987
Toyota Carina II 1.6 16V 27.000 km. 1988
Nissan Micra 1.2 HB DX 1985
Nissan Sunny 1.3 DX zeer mooi 1984
Opel Kadett 1.3 Hb 3-drs. ƒ 2.950,- 1981
Opel Corsa 1.2 TRS veel extra's 1985
Ford Escort 1.6 HB 5-drs. 1984
Renault 11 Broadway uitv. 1986
Mercedes 200D showroomst. org. 170.000 km 1982

Wordt verwacht:

Mazda 626 2.2i GLX coupé 27.000 km. nw.st. 1990
Mazda 323 1.6i GLX F coupé 18.000 km. 1991
Nissan Micra 1.2 LX 1990

Alle occasions met NAP pas en Mazdakroon garantie.
Uw Mazda dealer AUTO LEYMBORGH BV
Bornerweg 2-8 LIMBRICHT, tel. 046-515838.

LOVEN Heerlen BV biedt aan zeer interessante occasions: Mazda 626 Sedan GLX 1.8 '88; Mazda 626 Sedan 2.0 GLX '88 met stuurbekr.: Mazda 626 Sedan 2.0 LX Diesel '84; Mazda 626 coupé 2.0 GLX 12 V, 8-10-'87 nw. mod.; Mazda 626 Coupe 2.0 GLX '88 div. opties weinig km; Mazda 626 HB 2.0 GLX LPG '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX met stuurbekr. '88; Mazda 626 HB 1.6 Limited '85; Mazda 626 HB 2.2i LX '88 met stuurbekr. airco cruisecontroll Amerik. uitv.; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX 5-drs. automaat '89; Opel Corsa 4-drs 12S '85; Opel Corsa 1.2 TR '84; Opel Kadett 1.2 S '85/'86; Opel Kadett 1.3 S '86/'88; Ford Fiësta 1.4i '89; Ford Escort 1.4 CL '89; Ford Siërra 2.0 Laser '85; Ford Siërra 2.0 GL met LPG '86; Ford Siërra 1.6 Laser LPG '85; Honda Civic 1.3 L '86; Honda Civic aut. '82/'83; Lancia Y10 Touring '86; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '87; Nissan HB 1.5 GL '85; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Peugeot 205 GR 1.6 aut. met stuurbekr. schuifdak 6-11-'87; Volvo 340 GL '88; VW Golf CL 1.6 '87. Diverse goedkope inruilauto's: Mazda 323 HB 1.3 autom. '81 ƒ 3.950,-; Mazda 323 HB aut. '78 ƒ 1.500,-; Ford Capri 1.6 '79 ƒ 3.500,-; Hyundai Pony '82 ƒ 2.750,-; Opel Kadett 1.3 '80 ƒ 2.750,-. Eigen financiering APK keuringsstation. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

MAZDA 323, bwj. '83, 3-drs. nwe. APK, nw. mod. i.z.g.st. ƒ 3.350,-. 045-323178.

Te k. MAZDA 626 LX 2.0 Sedan, bwj. '88. Brandhofstr 59, Landgraaf.

Te k. MAZDA 929, 4-drs., bwj. '81, vr.pr. ƒ 1.350,-. Tel. 045-423973.

Mooie MAZDA 323 HB, bwj. '83, APK 6-'92, ƒ 3.450,-. Tel. 045-425807.

Ten k. van part. MAZDA 323 1,5 HB, div. extra's, bwj. '85, ƒ 6.500,-. Tel. 045-250908.

Van part. MAZDA MX 5, cabriolet, rood, '91, absoluut in nieuwst. 11.000 km en schadevrij. ƒ 47.900,-. Tel. 045-422891.

Mercedes

Te k. MERCEDES 200D, nov. '80, ƒ 6.8520,-. Gar. Martens BV. Landgraaf. 045-314096.

MERCEDES Benz 230E aut rookzilver, veel opties, bwj. '86, ƒ 36.000,-, weinig km. Auto Gabriel, Schoolstr. 7, 6176 BZ Spaubeek. Tel. 04493-4340.

Te koop MERCEDES 190E, bwj. '86, in pr.st., verl. sp. velgen, vr.pr. ƒ 25.000,-. Tel. 043-615242.

MERCEDES 240 TD Stationcar, 10-'82, blauwmetallic, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

MERCEDES 500 SE, '84, zilver, airco, ABS, electr., leer, motor '89, alle extra's, ƒ 22.500,-. Tel. 045-319328

DEMONSTRATIEAUTO'S met fabrieksgarantie. Duizenden tot tienduizenden guldens voordeel. 400 SE '92; 300 CE '91; 230 CE '90; 260 E '90; 190 E '91/'90; 250 D '91; 200 D '91; 190 D '90; 300 E '87; 280 SLC '80. 045-722844.

MERCEDES 200 D, bwj. '81 bordeauxrood, i.z.g.st. Torenstr. 1A, Schimmert. Tel. 04404-1384.

MERCEDES 190 D, '88, nw. st., 1e eig., rookzilver, inr mog. Tel. 04498-55460.

MERCEDES 280 S, LPG, bwj. 11-'78, schuifdak, trekhaak, sp.velgen enz., inr. mog. Trichterweg 126, Brunssum.

MERCEDES 200 D, 10-'83, wit, 160.000 km, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

MERCEDES 240 TD Station 11-'82, groen, perfecte staat 170.000 km, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. zeer mooie MERCEDES 190 D, bwj.'84. Inr.mog Tel. 045-412052

MERCEDES 230 C, autom., bwj. '80, mooie strakke auto, pr. ƒ 11.750,-. 046-526923.

Te koop MERCEDES 190 D '87, i.z.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

MG

Te k. MG-B, bwj. '69. Tel. 043-250378 na 16.00 uur.

Lada

Lada SAMARA 1.3 luxe, bwj '87, vele extra's, i.z.g.st. ƒ 6.750,-. Tel. 043-649968.

Mitsubishi

MITSUBISHI Colt, bwj. '80, APK, veel nwe. onderd. vaste pr ƒ 1.650,- 04498-55958

Mitsubishi COLT 1.3 Van (grijs kent.) '91, 10.000 km, wit, in nieuwst. ƒ 16.750,- incl. BTW, inr. mog. Tel. 045-422891.

GALANT 23 Turbo Diesel, bwj. '84, veel extra's, pr. ƒ 3.950,-. Tel. 046-522132.

Te koop Mitsubishi TREDIA 1600, excl. uitv. Tel. 045-724260.

MITSUBISHI Pajero 2600, wit, 5-versn., bwj.'86, div. extra's, vr.pr. ƒ 15.500,- Tel. 045-441855.

Mitsubishi COLT 1.2 EL, bwj 12-'82, km.st. 45.000, 1e eig pr. ƒ 2.950,-. 046-522689.

Mitsubishi LANCER bwj. '83 en bwj '77, Dr. Schaepmanstr. 12, Brs. 045-255304.

Te k. Mitsubishi GALANT 2.3 turbo diesel GLX, '84, ƒ 5.500,-. Autobedrijf Dortangs, Altaarstr. 2, Schinnen Tel. 04493-2211.

GALANT 1600 EL, bwj. '86, zeer goed, ƒ 8.750,-. Tel. 046-514364.

Te koop Mitsubishi GALANT Sigma, bwj. '80, i.z.g.st., 80.000km, met APK, geen schade, vr.pr. ƒ 2.500,-. Op de Windhaspel 3, Beek. 046-377675.

Te k. Mitsubishi GALANT stationcar 1600GL, bwj. '83, vr.pr. ƒ 3.950,-. Tel. 04744-2251 zaterdag na 14.00 uur.

Morris

Te k. MINI 1000 HLE aut., bwj. '83, groen met., 56.000 km, 1e eig., APK-'92, pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-444481.

Nissan/Datsun

Nissan CHERRY 1300 GL coupé, bwj. '83, in nw.st., ƒ 3.750,-. Tel. 045-724417.

Te k. Datsun CHERRY 1,3L, bwj. '83, APK tot 12-'92, 5-drs, i.z.g.st., ƒ 4.200,-. Tel. 04454-2092.

Te k. Nissan BLUE BIRD 2.0 DLX, bwj. '87, 110.000km, wit, stuurbekr., lichte schade vr.pr. ƒ 8.500,-. 04493-1688

Nissan PATROL GR, bwj. 4-'91, 2.8 Turbo, diesel. Tel. 045-464322.

Nissan BLUEBIRD 1.6 GL 1984, LPG, APK, bijz. mooi, pr. ƒ 4.750,-. 045-255784.

Oldtimers

BMW 2800, bwj. '71, pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-464534.

Opel

Te k. weg. omst.heden Opel RECORD 18,S, bwj. '83, APK 12-'92, i.z.g.st. pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-244963.

Te k. Opel KADETT '78, APK 9-'92, ƒ 500,- Tel. 045-451224

Opel KADETT 1200 S HB, rood, 1983, kent.'85, Recaro's, radio/cass., div. extra's, APK 1-'93, ƒ 5.500,-. 045-412570 na 13 uur

Te k. Opel ASCONA 1.6 LS Hb blauwmet., 5-drs. LPG, 5-bak, c.v., get. glas, sunroof, vr.pr. ƒ 7.200,-. Tel. 045-227322.

Te k. wegens bedrijfsauto Opel ASCONA 1.9, bwj. aug. '81, pr.n.o.t.k. Tel. 046-743292.

Te k. Opel OMEGA 2.3 D, bwj. '88. Julianastr. 6-12, Brunssum.

Opel KADETT 1200, 2-drs, '81, nieuwe APK, LPG install. ƒ 2.450,-. 045-323178

Te k. Opel KADETT, 1977, blauw, i.g.st, betrouwbare auto, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-274429 bgg 253788.

Te k. 2x Opel KADETT, '69 en '72 en div. onderd. Tel. 045-455921.

MANTA 2.0 GTE, bwj. '83, ruil Ford of BMW mog. Tel. 046-581649.

Te k. zeer mooie Opel ASCONA 19 SR, bwj. '82, APK gek., met trekhaak, LPG, vr. pr. ƒ 3.250,-. 045-461475.

Te koop Opel KADETT GSi 1800, bwj. '86, in nw.st., APK 6-'92, kl. rood, met acc. pr. ƒ 17.000,-. Tel. 04450-2130 / 2029.

Te koop Opel CORSA 1.2 S, '85, prima auto. Tel. na 12.00 uur 045-241184 b.g.g. 243192.

Te k. Opel KADETT, 3-d Hatchback, blauw, sportwielen. Gar. Martens BV. Landgraaf. Tel. 045-314096.

Te k. Opel MANTA, 19 S, i.z.g.st., APK 9- '92, t.e.a.b. Tel. 045-353726.

Te koop KADETT 1300 Club bwj. '89, 1e eig., rood, 68.000 km, perf. staat, ƒ 13.900,-. Tel. 046-516678

Te k. weg. auto v.d. zk. Op[illegible] ASCONA 1.6 LS, bwj. [illegible] grijsmet. weinig km. i.pr[illegible] Tel. 045-723714.

Te k. CORSA 12S luxes, b[illegible] '84, 3-drs. ƒ 5.950,-. T[illegible] 04498-57049.

Te koop Opel KADETT 1[illegible] LS automaat, bwj. '86, [illegible] d.blauw, als nw., vr.p[illegible] ƒ 10.250,-. 04498-55824.

OPEL Kadett stationcar, b[illegible] '85. Autobedr. Ad van Ne[illegible] Zandweg 160, Heerlen.

Opel CORSA 12 S, bwj. '8[illegible] APK 12-'92, wit, 75.000 km vr.pr. ƒ 5.450,-. Tel. 04[illegible] 223722.

Te k. Opel KADETT bwj. '7[illegible] APK 11-'92, nwe. uitl., wa[illegible]terpomp en accu, vr.p[illegible] ƒ 1.500,-. Tel. 045-326456.

Te k. Opel KADETT G[illegible] 1600, bwj. '86, kl. rood, i.z[illegible] st. spec. mooie uitv. ve[illegible] LM-vlg. vr.pr. ƒ 14.000,-. Meertenstr. 28, Kerkrade.

EXCLUSIEVE OCCASIONS
Door eigen import steeds wisselende voorraad nieuwe auto's en demonstratieauto's

600 SEL blauwzw. ..... nieuw
600 SEL zilv. .... nieuw
300 SEL aut. demo .... '91
300 CE aut. demo .... '91
300 D blauwzw.met. .. nieuw
300 D bornit .... nieuw
250 D antracietmet. ... nieuw
230 E aut. borniet ..... nieuw
200 E demo borniet ...... '90
190 E 1.8 demo borniet .. '91
190 D perlmout .... nieuw
190 benz. d.blauw .... '87
190 E autom. antrac. ..... '88
190 E 2.3 antrac. .... '89
190 E 2.6 blauw.zw. ..... '87
190 D wit schuifd. .... '84
190 D groenmet. .... '85
190 D rookzilv. schuifd. . '87
190 D rookzilv. .... '89
190 D 2.5 rookzilv. .... '89
200 D rookzilver .... '85
230 E rookzilver .... '85
230 E aut. d.groen .... '88
250 TD (combi) wit .... '87
300 GD (4x4) wit .... '85
300 E autom. blauwzw. .. '89
300 E autom. bruinmet. . '89
500 SEC d.blauw .... '83

Financiering, operationele lease en financial lease ook voor jonge gebruikte auto's D4752

Jurgen Autocentrum Kerkrade
Langheckweg 32-40, Kerkrade
industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Te k. Opel KADETT C 1200, autom., APK, pr. ƒ 750,-. Tel. 04498-57043.

KADETT GT '87 rood alarm 15 " vlg., etc., ƒ 14.000,-. Event. inr.mog. 045-427072

Opel KADETT 1.2 LS, '86, ƒ 10.500,-. Autobedrijf Dortangs, Altaarstr. 2, Schinnen Tel. 04493-2211.

Opel CORSA 1.2 GL, grijsmet., 6-'87, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

Opel CORSA 12S, 3-drs. bwj. '86. Tel. 04492-5782.

Opel ASCONA 19, bwj. '80, zien is kopen. Dr. Schaepmanstr. 12, Brunssum. 045-255304.

Te k. weg. auto van zaak Opel KADETT GSi, bwj. 9-'85/'87, wit, met 2.0 inj. motor, schuif/kanteldak, sportvlgn., verlaagd, alarm, perf. in orde, ƒ 15.900,-. Tel. 045-416216 of 04450-4631 na 18.00 uur.

Te k. Opel KADETT 1,8 met GT stoelen, kl. zwart, bwj. '88, vr.pr. ƒ 14.500,-. Tel. 04492-5303.

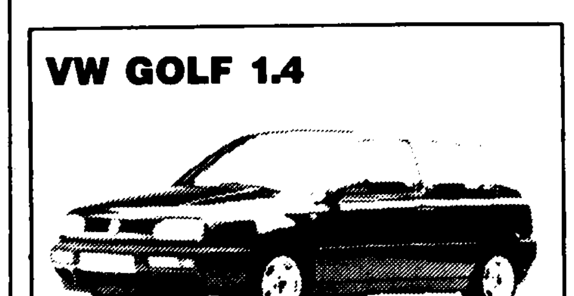
Te k. Opel KADETT 13NLS, bwj. '87, i.nw.st., vr.pr. ƒ 15.250,-. Tel. 045-272802

Te k. Opel ASCONA, bwj. '80, i.g.st., APK. Tel. 045-222717.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

WIJ HEBBEN ZE VOOR U OP EEN RIJTJE GEZET

VW GOLF 1.4

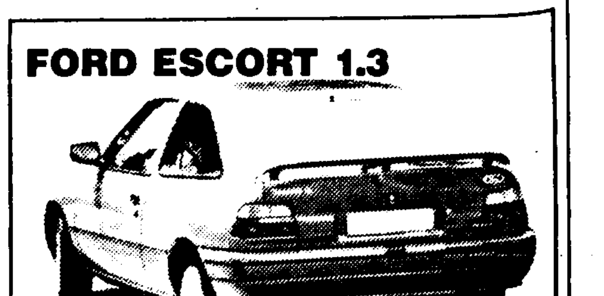
v.a. 27.790.-

OPEL ASTRA 1.4

v.a. 26.950.-

FORD ESCORT 1.3

v.a. 27.780.-

Vrijdag 13 dec. v.a. 9.00-18.00
Zaterdag 14 dec. van 10.00-17.00
ZONDAG 15 DEC. van 11.00-17.00 uur

Nissan Sunny reeds v.a. 23.345.-

RIJ EN VERGELIJK!

Vrijdag 13, zaterdag 14 en zondag 15 december a.s. heeft u bij ons de unieke kans om de Nissan Sunny rechtstreeks te vergelijken met 3 zeer populaire auto's binnen het segment. Test zelf de prestaties, het comfort, de kwaliteit en prijsverhouding en u komt waarschijnlijk tot dezelfde conclusie als wij:

NISSAN De Nissan Sunny absolute topklasse!!

JURGEN AUTOCENTRUM HEERLEN
Hoek Schelsberg - Huisbergerstraat. Tel. 045-723500

Jacht op PvdA-voorzitterschap in volle gang

Als Van Nieuwenhoven 'ja' zegt, wordt ze het

DOOR HENRI KRUITHOF

DEN HAAG – Wie wordt de voorzitter van de Partij van de Arbeid? Deze vraag zal de partijgelederen de komende weken en maanden beheersen, misschien nog wel meer dan de inhoudelijke discussie over de verzorgingsstaat. De uitkomst van die strijd staat nog allerminst vast, maar het zou Tweede-Kamerlid Jeltje van Nieuwenhoven wel eens kunnen zijn, als ze zich kandidaat stelt tenminste.

JELTJE VAN NIEUWENHOVEN
...serieuze kandidaat...

Belangstelling voor de baan is er intussen volop. Felix Rottenberg, de 34-jarige directeur van het Amsterdamse culturele centrum 'De Balie', komt de twijfelachtige eer toe zich als eerste kandidaat te hebben opgeworpen. Tijdens een stormachtige persconferentie vond hij zichzelf de beste kandidaat voor het voorzitterschap. Een actie die hij nu betreurt, omdat het zijn kansen aanmerkelijk heeft verkleind.

Al direct was duidelijk dat Rottenberg niet voldeed aan het profiel dat het partijbestuur van de nieuwe voorzitter had geschetst. De partijvoorzitter moest zich op afstand van het dagelijkse politieke gewoel houden en zich vooral met het organiseren van de inhoudelijke discussie bemoeien. Maar dat was Rottenberg niet van plan. Hij heeft juist een heel duidelijke mening over de richting die de PvdA uitmoet en draagt die maar wat graag uit.

Tegenpool

De voorzitter van de vervoersbond FNV, Ruud Vreeman, stelde zich korte tijd later kandidaat. Hij is de absolute tegenpool van Rottenberg. Een rustig PvdA-lid van het oude stempel. Toen alleen deze twee kandidaat waren, dreigde een heuse richtingenstrijd. Een strijd waar de PvdA nu juist geen behoefte aan heeft.

Het grote gevaar dat erin schuilt, is namelijk dat de strijd zo hard wordt gevoerd, dat na de verkiezing van een van beide kandidaten de aanhang van de verliezer zich gefrustreerd van de partij afkeert. Tot een echte scheuring zou dat niet hoeven te leiden, maar voor de terugkeer van het politieke élan in de partij zou het in elk geval funest zijn.

De twee outsiders, die zich vervolgens op de voorgrond drongen, worden door weinigen in en buiten de partij als erg serieuze kandidaten gezien. De voorzitter (of moet je voorzitster zeggen?) van de Rooie Vrouwen, Ineke van Dijk, heeft weliswaar in die groep een grote aanhang, maar is waarschijnlijk een te uitgesproken exponent van dit deel van de PvdA om acceptabel te zijn voor de meerderheid van de partij.

De Pijp

En dan is er nog de voorzitter van de PvdA-afdeling 'De Pijp', Bob Suurhoff. Sinds hij zijn kandidatuur stelde, hebben we weinig meer van hem gehoord. Wat tegen hem pleit, is dat hij een echte vertegenwoordiger van de Amsterdamse PvdA is. Bovendien is hij niet bekend genoeg in de partij.

Twee PvdA-prominenten zijn nog kandidaat gesteld door anderen. Zij hebben nog niet gezegd of ze de kandidatuur zullen aanvaarden of niet. Om te beginnen, is dat de Zuidhollandse gedeputeerde Van der Vlist. Deze roept tegen wie het maar horen wil dat hij zich zal terugtrekken als kandidaat, maar doet dat alsmaar niet. Dat geeft te denken.

Tenslotte is er dan nog Jeltje van Nieuwenhoven. Dit Tweede-Kamerlid houdt de mogelijkheid haar kandidatuur te aanvaarden nadrukkelijk open. „Ik wil er eerst eens goed over nadenken en met enkele mensen over praten", liet ze deze week weten. Daar heeft ze nog tot eind van deze maand de tijd voor.

Van Nieuwenhoven is begonnen als secretaresse van oud-partijvoorzitter Max van den Berg, is jarenlang lid van het partijbestuur en sinds een jaar of tien lid van de Tweede Kamer. Door die functies kent ze de partij door en door en bovendien ligt ze goed in brede lagen van de PvdA.

Stoorzender

Toch doet ze er verstandig aan haar kiezen nog even op elkaar te houden. Op het laatste moment moet ze zich kandidaat stellen, om zo te voorkomen dat er al snel nog iemand over haar heen buitelt (Van der Vlist bij voorbeeld). Bovendien zou het goed zijn als ze zich verzekerd weet van de (onuitgesproken) steun van de politieke leiders, Kok en Wöltgens. Dat lijkt overigens geen probleem.

Tot maart (wanneer het partijcongres de nieuwe voorzitter moet aanwijzen) volgt er een verkiezingsstrijd, tenminste als alle kandidaten zich niet terugtrekken ten gunste van één van hen. Die verkiezingsstrijd is overigens niet leuk voor de PvdA, omdat deze weleens als een echte stoorzender kan gaan functioneren op de inhoudelijke discussie over de verzorgingsstaat, die ook in maart beslist moet worden.

Daarom gaan er nu stemmen op om al eind januari, begin februari een extra partijcongres te houden, uitsluitend om de partijvoorzitter te kiezen. Een korte verkiezingsstrijd is het gevolg, waarna de nieuwe voorzitter de inhoudelijke discussie over de verzorgingsstaat kan gaan leiden.

Jeltje van Nieuwenhoven lijkt tot nu toe de beste kandidaat. Ze is weinig omstreden en staat bekend om haar openheid. Als ze haar kandidatuur handhaaft, doen haar concurrenten er verstandig aan zich terug te trekken. Het bespaart de partij een heftige discussie over het voorzitterschap en Van Nieuwenhovens concurrenten een afgang.

politiek objectief

Blijf jij maar bij mamma'

Synode Europese bisschoppen in Rome beëindigd

Simonis acht pleidooi voor pil 'ongelukkig'

DOOR HENK VAN 'T KLOOSTER

ROME – Het pleidooi op de synode van Europese bisschoppen in Rome voor toelating van pil en condoom was volgens kardinaal Simonis „bijzonder ongelukkig geformuleerd". Dat heeft hij hulpbisschop Werbs van Schwerin in de vroegere DDR, die dit vragenderwijs op de synode had voorgesteld, ook „ronduit laten weten".

Kardinaal Simonis zei dit donderdag in Rome tijdens een gezamenlijke persconferentie met bisschop Ter Schure van Den Bosch na afloop van de synode. Het Vaticaan moet nog steeds niets van kunstmatige geboortebeperking hebben, maar is nu wel van plan samen met de Wereldgezondheidsorganisatie WHO een wereldwijde campagne voor natuurlijke geboortebeperking te beginnen.
Hulpbisschop Werbs van Schwerin had verder vragen gesteld over de situatie van gescheiden katholieken die hertrouwen, over de plaats van de vrouw en over democratie in de RK Kerk. Het zijn volgens de aartsbisschop van Utrecht typisch vragen uit een Oosteuropees land, waar men zegt dat er nu van alles moet gebeuren. Simonis liet blijken niet gelukkig te zijn met de wijze waarop deze vragen aan de orde waren gesteld.
De kardinaal herinnerde eraan dat de democratisering van de kerk in West-Europa veel verder is voortgeschreden dan in de vroegere communistische landen. Oost-Europa heeft op dit gebied nog een achterstand in te halen.
Van het Oosten kan de Westeuropese kerk leren wat het betekent het christelijk geloof te getuigen in een periode van onderdrukking. De Westeuropese kerk moet nagaan hoe zij hulp aan Oost-Europa kan bieden, aldus Ter Schure, die op de synode veel contact had met de Oosteuropese bisschoppen. Hij noemde in dit verband contacten tussen parochies en activiteiten van Nederlandse religieuzen in Oost-Europa.
De bisschoppensynode over Europa is volgens de twee Nederlandse deelnemers vooral een synode van de ontmoeting geweest. Bisschoppen uit Oost- en West-Europa spraken met elkaar en legden de nadruk op de noodzaak van verzoening in Europa.

Organisatie

Volgens Simonis was de synode niet goed georganiseerd. Het synodebureau was bij voorbeeld 'vergeten' te vertellen dat de slotverklaring bedoeld is voor de bisschoppen en andere leidinggevende functionarissen in de kerk en niet voor de gewone gelovigen. Dat heeft in diverse groepen tot problemen geleid.
Het luisteren naar de meer dan honderd toespraken was volgens Simonis niet altijd een genot. „Ik heb me wel eens afgevraagd: 'Mijn hemel, moet je daarvoor naar Rome komen'."
Simonis maande organisaties als Kerk in Nood/Oostpriesterhulp tot voorzichtigheid in Oost-Europa. De situatie daar vereist veel fijngevoeligheid. Pater Werenfried van Straaten, de oprichter van Oostpriesterhulp, bestreed het communisme te vuur en te zwaard. „Het lijkt er nu op dat hij de Russisch-Orthodoxe Kerk te vuur en te zwaard bestrijdt."
Deze kerk heeft grote bezwaren tegen de radiozender Blagovest en uitzendingen uit het Portugese bedevaartsoord Fatima, die de steun hebben van Van Straatens organisatie.

Russisch-orthodox

De problemen tussen het Vaticaan en de Russisch-Orthodoxe Kerk zijn volgens kardinaal Simonis niet aan de houding van de paus te wijten, maar aan het feit dat de Orthodoxe Kerk nog altijd ervan uitgaat dat zij in Rusland het alleenrecht heeft.

Simonis meent dat paus Johannes Paulus II de juiste man op de juiste plaats is. Daarin is de aartsbisschop van Utrecht, die de paus nog onlangs 'providentieel' (door de Voorzienigheid gezonden) noemde, uitermate stellig. De paus is weliswaar geen Onze Lieve Heer en heeft zijn karakter met voor- en nadelen, maar hij kan 'ongelooflijk goed' luisteren. Om zijn wijsheid wordt hij ook door politici geraadpleegd.

MGR DR A.SIMONIS
...geestelijke bedding...

De paus zei vorige week zaterdag tijdens een oecumenische dienst dat 'ongefundeerde beschuldigingen' de oecumene tussen kerken schaden. Volgens Simonis doelde hij daarbij ongetwijfeld op de Russisch-Orthodoxe Kerk. Maar de pauselijke waarschuwing gold alle kerken, zegt Simonis. Zij moeten zich alle onthouden van ongefundeerde beschuldigingen en via een geduldige en oprechte dialoog proberen de echte bedoelingen van hun gesprekspartner te achterhalen.
Bij het aandragen van een oplossing voor het conflict met de Russisch-Orthodoxen komt Simonis niet veel verder dan de 'open deuren' dat er van weerszijden veel bereidheid tot vergeving moet zijn en dat een verbetering van de relatie tussen beide kerken slechts heel langzaam tot stand zal komen. De leiding van de Russisch-Orthodoxe Kerk staat voor onvoorstelbare moeilijkheden; zij is intern verdeeld en moet zien af te rekenen met het verwijt dat zij met de communisten heeft geheuld.

Samenzijn

Volgens Simonis niet verbazen als uiteindelijk niet de slotverklaring, maar het samen-zijn van zoveel bisschoppen uit Oost- en West-Europa als het belangrijkste aspect van deze synode zal worden beschouwd. Het is hem de afgelopen weken duidelijk geworden dat Europa een gemeenschappelijke achtergrond heeft die voor een groot deel door het christelijk geloof is gevormd.
De kerk in West-Europa kan van de Oosteuropese kerk leren dat zij meer een biddende kerk moet zijn. „Wij zijn een pratende kerk geworden met een te rationalistische liturgie. Zelfs de voorbeden zijn te rationeel. Daarin wordt God vaak ingelicht over de situatie in de wereld." De westerse kerk kan veel baat hebben bij de mystiek van de Byzantijnse kerken in Oost-Europa.
Het heeft Simonis niet verbaasd dat de EG-topconferentie in Maastricht tijdens de synode nauwelijks aan de orde is gekomen. De synode wilde dieper gaan dan de economische en politieke unie waarover in de Limburgse hoofdstad werd gesproken. „We zijn kennelijk al zo vermaterialiseerd dat we de waarde van het geestelijke niet meer zien. Europa heeft een ziel, een geestelijke bedding nodig en wat kan dat anders zijn dan het christelijk geloof?"

achtergrond

lezers schrijven

postbus 3100

• Midden-Oosten

Op 7 december 1991 constateerde J.H.G. Smeets in het Limburgs Dagblad, naar aanleiding van het mij afgenomen interview 'Het Midden-Oosten en de waarheid' van 23 november, dat Israël weer eens in de beklaagdenbank werd geplaatst.

De toelichting die Smeets geeft, raakt kant noch wal en dwingt mij tot het volgende commentaar:
1. Hij stelt dat de gedemilitariseerde zones (DMZ's) zich in een 'bufferzone' – met een tekort aan VN-personeel – tussen Syrië en Israël bevonden. Neen, destijds was er wel een bufferzone met VN-troepen tussen Egypte en Israël, maar niet tussen Syrië en Israël. Daar bevonden zich individuele VN-waarnemers en er was geen personeelstekort. Vanuit tien waarnemingsposten (zes aan Syrische en vier aan Israëlische kant) observeerden per post steeds twee VN-officieren het gebied en registreerden alle incidenten, waaronder de gewraakte illegale Israëlische landbouwacties in de drie DMZ's.
2. Hij stelt, dat langs de bestandslijn 'heel wat Fatah-bases' lagen. Neen, het Syrische leger duldde geen guerrilla-eenheden in zijn omgeving. De in 1964 opgerichte PLO had bases dieper in Syrië en opereerde in het algemeen via Libanon en Jordanië.
3. Hij stelt, dat er in 1955 een VN-plan inzake 'watergebruik' was. Gaf het al dan niet aanvaarden van zo'n plan Israël het recht irrigatieprojecten in Arabische landen (1965 Banyas in Syrië en 1967 Yarmuk in Jordanië) te vernielen?
4. Hij stelt, dat het door Israël geprovoceerde landbouwincident van 7 april 1967 'niet de directe aanleiding tot de Zesdaagse Oorlog' was. De aandachtige lezer zal opmerken, dat Smeets hier een essentieel deel uit mijn tekst weglaat. Ik zei, dat dit incident, door een verzoek van Syrië aan Nasser om militaire steun, de directe aanleiding werd 'voor de crisis in het Midden-Oosten', die op 5 juni 1967 leidde tot de Zesdaagse Oorlog.

Mijn interviewer liet in zijn verslag mijn vervolgtekst weg. Ik stel er prijs op deze tekst in verkorte vorm tot besluit alsnog weer te geven: „Nasser wilde door enkele drastische maatregelen (zijn troepen de Sinaï in en de VN-troepen daar weg) het epicentrum van de crisis van de Israëlisch-Syrische bestandslijn wegnemen. De erop volgende sluiting van de Straat van Tiran was een 'casus belli'. De aanval die Israël op 5 juni 1967 inzette, had daardoor een legitieme basis.

OIRSBEEK J.C. Mühren

• Toon Hermans

Via de krant nam ik notie van een optreden van Toon Hermans in de stadsschouwburg te Sittard. Mijn keuze viel op zondag 2 februari a.s. In verband met het feit dat ik een rolstoelgebruikster ben besloot ik eerst even contact op te nemen met de schouwburg. Reserveren van kaartjes was volgens hen niet mogelijk, ook niet toen ik probeerde uit te leggen dat het voor mij moeilijk was om mij tussen de mensenmassa te begeven om toch ook in het bezit te komen van een felbegeerd kaartje.

Openbaar vervoer is voor mij haast onmogelijk en met georganiseerd vervoer kun je niet al om 6.00 uur in de ochtend op de loer gaan liggen. Men 'begreep' mijn probleem wel maar het zou niet zo'n vaart lopen met de verkoop van de kaartjes. Ik besloot dus woensdagochtend, 27 november, aanwezig te zijn voor de schouwburg. Tot mijn grote schrik was het zwart van de mensen. Mijn serienummer beloofde ook al niets goeds. In een mum van tijd waren de kaarten uitverkocht. Daar stond ik dan. Een hoop geld kwijt aan vervoer, bijna te pletter geduwd in de mensenmassa en nog geen kaartje. Ik was niet alleen verbijsterd, maar werd steeds woedender. Men had mij toch verzekerd een kaartje te kunnen bemachtigen tijdens de officiële verkoop. In de middag, na wat gekalmeerd te zijn, nam ik telefonisch contact op met de direkteur van de schouwburg. Er hadden hem al zeker 150 mensen gebeld. Ik had gewoon pech gehad. Ik attendeerde hem op het feit dat ik dinsdags de garantie had gekregen dat de kaartverkoop geen storm zou lopen. Zij wisten niet dat het zo'n grote drukte zou opleveren. Fatsoenlijk vroeg ik nog of dat niet een vorm van slecht beleid was want 'velen' wilden Toon nog wel eens een keer zien en zeker in zijn eigen geboorteplaats. Jammer, kaartjes heb ik niet kunnen bemachtigen.

Mijn instelling is altijd: behandel een gehandicapte als een normaal medemens maar begrijp goed dat hij/zij beperkingen heeft die soms door een helpende hand van anderen iets verminderd kunnen worden. Voor niemand is het een lolletje om in een drukke menigte te staan. Maar iemand die slecht ter been is of in een rolstoel zit heeft totaal geen overzicht meer van waar hij/zij zich bevindt. Ook schouwburgen en VVV-kantoren zouden hier eens aan mogen denken.

BUNDE Jacqueline Hendriks-van Rijn

• Klimmerstrofee

Graag reageer ik bij deze op het bericht 'Klimmerstrofee in problemen' van maandag 2 december jl. in het sportkatern van het Limburgs Dagblad. Ik voel mij hiertoe geroepen omdat het bestuur van de Stichting Brand Bier Klimmerstrofee zich distantieert van de inhoud van het artikel. Zondag 1 december jl. heb ik met de betrokken correspondent Raymond Kerckhoffs gesproken. Ik deelde hem mee dat het bestuur op het ogenblik overlegt over de door ons te organiseren activiteiten in het jaar 1992. Het artikel in het Limburgs Dagblad wekt naar mijn idee te veel de indruk dat we op basis van financiële tekorten zouden schrappen in die activiteiten. Het tegendeel is waar. Over onze plannen kunnen we in dit stadium echter nog geen uitlatingen doen.

Voor ons telde een heel ander argument dan dat één sponsor zich terugtrekt. Hoofdsponsor Brand Bier gaat immers volgend jaar door met een opnieuw verhoogd budget. Dat is de hoofdreden om deze brief te schrijven. De kop boven het artikel 'Klimmerstrofee in problemen' is zonder meer géén passend beeld voor de situatie van onze stichting, maar dekt tevens niet de lading van het artikel dat er onder staat. Het feit dat het klassement om de Brand Bier Klimmerstrofee voor A-amateurs zeer waarschijnlijk in '92 niet meer door gaat, willen we graag vanaf deze plaats beargumenteren.

We menen dat dat in het artikel niet voldoende en niet correct is gebeurd, hetgeen een aantal verontruste telefoontjes heeft opgeleverd. Alhoewel het klassement al drie jaar bestaat, merken we dat het erg moeilijk concurreren is met klassiekers (top- èn in toenemende mate promotiecompetitie) en etappewedstrijden in met name het buitenland. Neem een willekeurig weekend. Voor amateurs zijn meer dan tien criteriums en een tweetal klassiekers, verspreid over heel Nederland, georganiseerd. Ploegleiders denken te traditioneel en geloven dat hun renners alleen in klassiekers in vorm kunnen komen. Onze mening is dat dat ook uitstekend kan in de zware klimwedstrijden (qua lengte dikwijls rond of boven de honderd kilometer). De meerderheid van de échte nationale top laat de wedstrijden om de Klimmerstrofee nog steeds links liggen. Uiteraard niet tot onze tevredenheid.

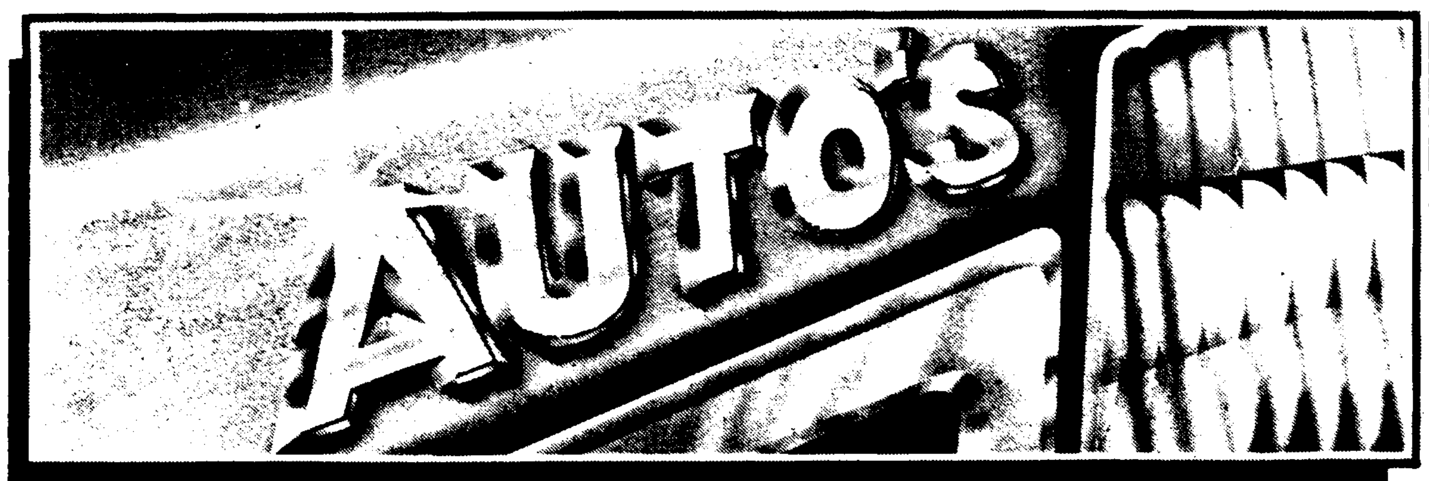
In 1991 hebben we een heel andere ervaring opgedaan met de organisatie van een dergelijk klassement voor dames. We merken dat de kalender van die categorie nationaal en internationaal veel overzichtelijker is. Daarbij komt dat een aantal Nederlandse dames op dit moment internationaal aan de top staat en voor publiciteit en publiek dus erg aantrekkelijk is. De dames tonen zich bovendien een letterlijk dankbare categorie. Een schrijnend verschil met steeds meer amateurs, die zich aan- en afmelden zonder aan de wedstrijdorganisatoren te denken. Bij die overweging is het financiële argument van ondergeschikt belang geweest.

TILBURG M.C. Princen, Voorzitter Stichting Brand Bier Klimmerstrofee

• Brieven

Met de regelmaat van de klok worden wij lezers getracteerd op ingezonden brieven van een zekere B. Tarici. Wat opvalt is dat ze allemaal negatief zijn. Ik heb mij vaak afgevraagd wat die Tarici uit Hoensbroek zèlf bijdraagt aan de maatschapij. Dat zou nog wel eens tegen kunnen vallen, denk ik zo.

HOENSBROEK J. Tossing

Opel

Te k. Opel KADETT 1.8S, Sedan, 4-drs, bwj. '89, donkergrijsmetal., vr.pr. ƒ 17.250,-. 04958-92980.

KADETT Hb 1.3 S, autom., 1e eigen., wit, bwj. 10-'86, 3 mnd. garantie. Automobielbedrijf Primair, Industriestr. 25, 6135 KG Sittard. Tel. 046-514364.

Te k. Opel KADET 13N, bwj. '81, 5-drs., geel, pr.n.o.t.k. Tel 04493-2341

KADETT 5-drs, zeer mooi, bwj. '80, Dr. Schaepmanstr. 12, Brunssum, 045-255304.

Te k. Opel OMEGA 2.0i LS stationcar, bwj. '87, zwart, extra's, dakrail, trekh. zonnedak, pr. ƒ 16.000,-. Tel. 045-465783.

Te k. Opel KADETT stationcar 1600, bwj. '83, APK 10-10-'92, extra's. LPG onderbouw, 5-drs, pr.n.o.t.k. Event. inr. mog 046-748071

Opel KADETT 1.2S Hatchback, bwj. '82, APK 11-'92. vr.pr. ƒ 2.600,-. 043-612580

Peugeot

Te k. PEUGOT 309 GTI 1.9, 130 PK, antr. zwart, 70.000 km. z.g.a.nw., bwj. '88, pr. ƒ 23.500,-. 04754-85911

PEUGEOT 309 XLD diesel, bwj. '88, kl. wit, 5-bak, ƒ 12.750,-. Onderh. boekje aanw. Tel. 046-527945.

PEUGEOT 309 XLD, 11-'87 rood, 95.000 km., ƒ 11.950,- Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 205 GTi, '84, zwart, el. ramen, zeer snel, APK ƒ 10.750,- 045-319328

PEUGEOT 405 GR 1.9, 11-'88, blauwmet., 60.000 km., ƒ 18.450,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 309 1.3, '88, event. met gar. wit, div. extra's, bumpers in kleur van auto, uitst. st. 1 jr. Bovaggar. vr.pr. ƒ 14.750,-. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Honda, off. service dealer. 04404-2442. Inruil financiering mogelijk.

Te k. aangeb. PEUGEOT 405 break diesel, grafietmet. grijs kent., bwj. mrt.'91, 27.000 km, pr.n.o.t.k., tel. 045-231515/231605.

PEUGEOT 205 Accent, blauwmet. 5-drs. bwj. '87, als nw. ƒ 11.000,-. Auto Gabriel, Schoolstr. 7, 6176 BZ Spaubeek. 04493-4340.

PEUGEOT 205 1.1 XE, bwj. '85, 64.000 km, ƒ 7.950,-. Tel 045-255784.

PEUGEOT 305 GL diesel stationcar, 8-'86, blauw, 115.000 km., ƒ 8.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 505 GR diesel, 6-'85, schuifdak, roodmet., ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 505 GR stationcar, 5-'88, stuurbekr., blauwmet., ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. PEUGEOT 405 Break GR 1.9, 1e eig., bwj. '89, veel extra's. 045-270999.

Porsche

PORSCHE 928, bwj. '80, autom., groenmet., airco, electr. ramen, i.z.g.st., evt. inr. kleinere auto mog. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek.

Renault

Te k. RENAULT 20 TX, bwj. '82, APK 11-'92, pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-270109.

RENAULT Fuego GTS, bwj. '82, nw. APK, elec. ramen, centr. vergr. stereo, pluche etc. ƒ 4.000,-. 045-726175

RENAULT 25 GTS, '87, perf st. elec. ramen e.d. 1 jr. Bovag garantie, vr.pr. ƒ 17.750,-. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Honda off. service dealer. 04404-2442. Inr. financ. mog.

Te k. RENAULT R21, nov. '87, beige-met. ƒ 16.900,-, ook ruil of inruil van nette kleine diesel. Gar. Martens BV, Landgraaf. 045-314096

RENAULT 25 V6 inj., bwj. '84, airco en cruise-control, event. inruil mog., pr.n.o.t.k. Tel. 045-255784.

RENAULT 5 TL, bwj. '83, nw. motor en kopp., APK, ƒ 3.750,-. Tel. 045-255784.

RENAULT 21 GTS, 11-'86, blauwmet., 90.000 km., ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 21 Nevada GTS stationcar, 11-'87, blauwmet ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

RENAULT 21 Nevada familiale turbo diesel, 11-'88, met., 7-pers., ƒ 22.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TS, 10-'85, antr. grijsmet., LPG, ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TX, 11-'87, wit, LPG 110.000 km., ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387

RENAULT 11 GTX, kl. blauwmet., bwj. '87, i.z.g.st. ƒ 9.400,-. Tel. 046-523318.

Te k. RENAULT 19 TXE, bwj. '89 i.z.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

Te k. RENAULT 19 GTD diesel, bwj. '89, 5-drs, mintgroen, vr.pr. ƒ 18.500,-. 04958-94172.

5 GTL rood, bwj. '83, zeer goed, ƒ 3.500,-. Tel. 046-514364

Te k. RENAULT 4 GTL, bwj. '79, t.e.a.b., Insula 44, Heerlen.(Molenberg)

Te k. RENAULT 5, bwj. '82, APK tot 1-3-'93. Prijs ƒ 2.000,-. Tel. 046-748071.

Saab

SAAB 900 GLS, 4-drs., '82, APK 11-'92 met of zonder LPG, ƒ 3.750,-. 045-245099

Te k. SAAB 96, bwj. '72, kl. jubilee blauw, goed onderh., prima staat, ƒ 6.500,-. Tel. 045-253121.

Seat

SEAT Ibiza 1.5, '89, zwart, system Porsche motor, uitst. st. 1 jr. Bovag garantie, vr.pr ƒ 14.750,-. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Honda off. service dealer. 04404-2442. Inr. financ. mog.

Aanbiedingen: DEMO'S: Ibiza GLX 1.2i '91; Toledo 18 GL '91. Zonder inruil 1 jaar garantie. Automobielbedrijf Primair Industriestr.25, 6135 KG Sittard 046-514364

Simca

Te k. SIMCA Talbot Fourgette, bwj '81, ingericht voor rolstoel vervoer, met lift, pr. n.o.t.k. Tel. 045-410514.

Te k. SIMCA 1100 aut. bwj. '79, APK, mooie auto, nwe. bnd. vr.pr. ƒ 850,-. Tel. 045-274149.

Subaru

Subaru MINI-JUMBO de luxe, 4-drs, bwj. '84, pr. ƒ 4.200,-. Tel. 045-753053.

Skoda

SKODA type 120 L, bwj. 7-'85, APK 9-'92, 1e eig., i. z.g.st., vr.pr. ƒ 2.300,-. Tel. 04454-2092.

Suzuki

Te koop SUZUKI LJ80V, wit, "Jeep", 1979, toestand 2-3, erg mooi, klassiek, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 046-379908, na 20.00 uur.

Te k. Suzuki JEEP SJ410, bwj. '83, vr.pr. ƒ 6.000,-. Fazantstr. 2, Heerlen Tel. 045-222988.

Talbot

Talbot SAMBA LS, i.g.st. bwj. '83, APK 3-'92, vr.pr. ƒ 1.400,-. 046-748922.

Te k. TALBOT 1510, bwj. '80, APK 6- '92, pr. ƒ 300,-. Tel. 045-242427.

Toyota

Te k. Toyota STARLET, bwj. '79, APK 6-'92, i.g.st., ƒ 850,-. Tel. 045-274561.

Te k. Toyota STATIONCAR, bwj. '85, 1800D, 5-drs, trekh APK 11-11-'92. Pr.n.o.t.k. Tel. 046-748071.

Te k. Toyota CELICA 1600 ST, bwj. '83. Unescoplantsoen 9, Vrieheide-Heerlen.

Te k. Toyota CELICA 1.6 ST bwj. '86. Julianastr. 6-12, Brunssum.

Te k. Toyota CARINA, kl. gr. met., bwj. 10-'80, APK-04-'92, i.z.g.st. tel 045-721352

Toyota CARINA 1600 Deluxe, bwj. '79, APK, trekh. vr. pr. ƒ 1.150,-. 04406-41813.

Toyota LANDCRUISER 2.4 LX Turbo D, bwj. nov. '87, veel acc. Tel. 046-370470.

Toyota CARINA II bwj. 10-'86, 5 d., 5-gang i.z.g.st. 1:17 ƒ 9.750,-, 046-741648.

Te k. Toyota COROLLA Liftback, nw. model, bwj. 11-'89 Tel. 04459-1258.

Volkswagen

Te koop VW GOLF Diesel, bwj. '87, vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 045-729801.

VW JETTA 1.6 CL., kl. blauw met., 88, 34.000 km, pr. ƒ 15.500,- 046-334093

GOLF GTI-look, gitzwart, get. gl. spoilers, ƒ 3.000,-. nw. lak, nw. APK. sport-int. Tel. 045-726175/729921.

GOLF L, '80, 1 jr. APK, nwe. accu, goed, gaaf en goedkoop ƒ 2.200,- 045-314215

Te koop GOLF GTi, bwj. 11-'84, schadevrij, 15", vaste prijs ƒ 11.000,-. Tel. 045-222384 b.g.g. 228332.

SCHADEAUTO'S verschillende merken, bwj. '84 t/m '90. Tel. 09-49241171960.

VW GOLF GLS aut. bwj. '78, km.st. 73.000, APK 11-'92. Tel. 045-313863.

VW GOLF Diesel, bwj. '82, 1e eig. i.z.g.st. div. sport. extra's, kl. rood, pr. ƒ 4.500,-. Tel. 04750-30834

Hoge beloning

Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd op 8 december en tot terugverkrijging van de VW GOLF CD, atlasgrijs, kent. LX-19-SZ, alles ontvreemd van de Drossaertweide 55 te Oirsbeek.
Inl. welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

VW Passat Variant GT

1.8 Inspuit 1990, 51.000 km, ƒ 39.750,-, 1 jaar garantie

Combi Car Centrum BV

Langheckweg 2, Kerkrade. Tel. 045-463344.

Te k. VW GOLF, 1600, bwj. '79, alu. velgen, kamei uitgeb., i.g.st., vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04406-15970.

Te k. z. mooie GOLF GT4, m. '88, blauwmet. 65.000 km. veel extra's, inr. event. mog. Tel. 045-421632.

Automatiek VW GOLF 1600, bwj. '80, groenmet., i.z.g.st., ƒ 2.650,-. 045-453572.

VW GOLF 1300 Sprinter model '81, bwj. '80, auto in perf. st., oranje, 97.000 km, roest-schadevrij, APK 6-'92, zien is kopen, ƒ 2.750,-. Tel. 045-221808.

Te k. VW SCIROCCO 1600 GTi, i.g.st. Klingbemden 33, Brunssum.

Te k. VW PASSAT CL 55, grijsmet., 1982, 1ste lak, geen roest, APK juni, vr.pr. ƒ 4.000,-. Tel. 046-515351.

Te k. GOLF GTi '83, veel extra's. Aan de Beuk 39, Landgraaf.

Te k. VW JETTA, bwj.'81, Diesel, 3-drs., radio, APK gek., kl. zilver, vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-241907

Te k. VW GOLF GTi bwj. '85 vele access.: RH-vlgn, sportuitl. enz. APK '92. Corisbergweg 60, Heerlen.

VW PASSAT 1900 diesel stationcar, 4-'90, rood, ƒ 31.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. VW GOLF GTi bwj. '79 bijz. access.: verl., BBS-vlgn. 195/15/50, APK '92. Erensteinerstr. 5, Kerkrade.

Te k. VW GOLF 1.8i Avance comfort, juli 1987 met zeer veel extra's, pr.n.o.t.k. 045-729149.

Te k. weg. omst. GOLF 1.1, bwj. '82, APK 9-'92, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.800,-, 045-415425

GOLF Diesel, bwj. '81, APK '92, zeer mooi, vr.pr. ƒ 4.250,-, inr. mog. Tel. 045-455700.

VW PASSAT ca. ƒ 10.000,-. Diesel, grijskent., wit, bwj. '87 (begin), plm. 100.000 km Tel. 045-225090

Te k. VW GTI, bwj. '79 met zeer mooie sportvelgen, ƒ 3.200,-. Tel. 046-521992.

VW CADDY diesel, blauw, i. z.g.st. 110.000 km. bwj. '85, ƒ 9.250,-. Auto Gabriel, Schoolstr. 7, 6176 BZ Spaubeek. Tel. 04493-4340.

VW GOLF 1800 GTi, 6-'88, groenmet., 60.000 km., ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

VW PASSAT station variant CL 66 KW, 3-'89, wit, LPG, ƒ 26.950,-. Tel. 04906-1387

VW GOLF 1.6 diesel, bwj. '84, nieuw type; Golf 1.6 sprint, bwj. '82. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te k. VW GOLF, bwj. '87, turbo diesel, pr.n.o.t.k., nw. banden, kopp. Tel. 043-437832.

Te k. VW-KEVER, bwj. '72, i.z.g.st. ƒ 3.600,-. Tel. 046-373042.

VW GOLF diesel, bwj. '87, 5-gang, 4-drs., sportvlgn., kl. wit, pr. ƒ 13.750,-. Tel. 046-523830.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Volvo

VOLVO 440 GLT, inj. '89, rood, i.nw.st., slechts ƒ 21.900,-. Tel. 046-512138

VOLVO 343 DL, '78, ƒ 800,- Tel. 045-726169, na 18.00 uur.

Weg. omst. VOLVO 340 GL, autom., bwj. juni '89, 5-drs., beigemet., 12.000 km, als nw. ƒ 17.000,-. 045-412539

Te k. VOLVO 340 sedan, '86 1700cc, trekhaak, ƒ 7.900,-. Tel. 045-257664.

VOLVO 440 GL, '89, champagne beige, perf. st. 1 jr. Bovag gar. vr.pr. ƒ 22.250,-. Autobedrijf Smeets, Schimmert. Honda off. service dealer. 04404-2442. Inruil financiering mogelijk.

Te k. van Volvo medew. VOLVO 345, bwj. '91, met veel extra's. 046-529913.

VOLVO 740 GL 6 cyl. diesel, bwj. '85, 139.000 km, vr.pr. ƒ 12.000,-. Tel. 04404-2503

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

VOLVO 740 GL 2.3, div. optie's, '88, nw.prijs ƒ 53.500,- nu te koop voor ƒ 23.500,-. Bovag Leijenaar, Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te k. VOLVO 460 GL, kl. rood, bwj. 5-11-'90, pr. ƒ 28.000,- Tel. 045-221892/212307.

VOLVO 740 diesel, bwj.'85, i.z.g.st. 99.000 km, inr. mog. ƒ 14.500,-. 045-752547.

Te k. VOLVO 244 GL aut. LPG, i.z.g.st. bwj. '80, APK 5-'92. Tel. 04493-1929.

VOLVO 245 GL stationcar, 10-'83, LPG onderbouw, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. VOLVO 343 Special, bwj. '79, automatiek, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-325671.

Te k. VOLVO 343 DL, aut., kl. blauw, schuifd., bwj. 1980 APK 5-'92. Tel. 045-424484

Zastava

Zastava YUGO, bwj. '86, (model Ford Fiësta), 41.000 km, ƒ 3.450,-. 045-255784.

Diversen

Wacht niet met kopen wacht met betalen!!!

Nissan Stanza 1.5	1983
Citroën Visa 11 RE speciaal	1983
Renault 5 TL	1985
Citroën BX 14	1985
Citroën BX 16 TRi lm-velgen spoiler	1986
Citroën Visa 1100	1986
Citroën BX Leader	1986
Nissan Micra 1.0 automaat type	1987
Citroën BX 19 TRS automaat stuurbekr.	1987
VW Golf 1.3 GL special	1987
Opel Kadett 5-drs. Sedan december	1987
Mitsubishi Lancer 1.5 GLX	1988
Peugeot 309 XL 1.3	1988
Ford Fiësta 1.4 i	1989
Opel Kadett 1.3 GL	1989
Seat Ibiza XL 1.2	1989
Citroën 1800 Turbo Diesel	1989
Citroën AX 1.4 GT lm-velgen spoiler	1990

Speciale aktie-auto

Citroën BX 19 GTi	1988
Citroën BX 19 GT met schuifdak	1986

Uitstel van betaling, max. ƒ 10.000,- tot juni 1992.

Autobedrijf **SONDAGH BV**
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
De aktieve Citroën dealer in Zuid-Limburg!

Stationcars

Renault 21 Nevada Break, GTS	1987
Opel Kadett 1.7 diesel LS 5-drs, div. extra's	1989
Opel Omega Turbo Diesel CD intercooler	1989
Opel Omega 1.8 beigemet.	1989
Opel Rekord 2.0 GLS beigemet.	1987
Opel Kadett 1.6 D 5-drs. wit	1988
VW-Passat variant met gas	1989
Mitsubishi L300 2.3 D lang, hoog	1987/1988
Mercedes 309 lang perf. staat	1987

Garantie, inruil en finaniering mogelijk

Autobedrijf Ad van Neer

Zandweg 160, Heerlerbaan (naast Vroedvrouwenschool). Tel. 045-416023.

Nissan Patrol GR

demo auto, bwj. '91, 5.000 km.

Korting ƒ 11.000,-.

Nissan Patrol TD '88, Toyota HiLux benz. 4x4 airco, amerikaanse uitvoering '87; Isuzu Trooper TD '87; Toyota Landcruiser TD '88.

texacars 4x4 centre. 04702-3040

Nieuw in Limburg!

AUTOBEDRIJF RODENBURG

Valkenburg

Broekhem 46, 6301 HJ. Tel. 04406-16668. Fax. 13565.

Porsche 944 2.7 inj.	1987	ƒ 49.950,-
Mercedes 190 D diamant uitv.	1989	ƒ 39.950,-
BMW 735i automaat	1987	ƒ 39.950,-
Mercedes 300E automaat	1986	ƒ 36.950,-
Mercedes 190D 2.5 automaat	1986	ƒ 34.950,-
Mercedes Benz 200 TD blauw	1986	ƒ 33.950,-
Audi 80 2.0E zilvermetallic	1989	ƒ 29.950,-
Mercury Sable V6 aut. station	1988	ƒ 29.950,-
BMW 324 Turbo Diesel	1988	ƒ 29.950,-
Audi 90 2.3E	1987	ƒ 27.950,-
Peugeot 405 GRD Break	1989	ƒ 25.950,-
VW Golf GTD	1988	ƒ 23.950,-
Mercedes 190E wit	1984	ƒ 21.950,-
Opel Kadett GSi 2.0 rood	1987	ƒ 21.950,-
Saab 900 Turbo 5-drs.	1985	ƒ 16.950,-
Peugeot 205 XS 1.4 rood	1988	ƒ 16.950,-
Citroën BX 19 TRS	1988	ƒ 15.950,-
Audi 100cc 2.3 wit	1986	ƒ 15.950,-
Ford Siërra 2.0 GL automaat	1987	ƒ 14.950,-
Opel Kadett 1.6 D stationcar	1988	ƒ 14.950,-
Honda Civic Shuttle 1.5 GL	1986	ƒ 13.950,-
VW Golf 1.8 GTS	1985	ƒ 13.950,-
Audi 80 GT 1.8	1986	ƒ 13.950,-
Opel Manta 2.0 GSI uitv.	1986	ƒ 13.950,-
Renault 25 GTS LPG	1986	ƒ 11.950,-
Toyota Corolla HB 1.3 DX 12V	1986	ƒ 11.950,-
Lancia Y10	1988	ƒ 11.950,-
Fiat Uno 60 S rood	1988	ƒ 10.950,-
Peugeot 205 XR Van-uitv.	1987	ƒ 9.950,-
Seat Ibiza GL	1987	ƒ 9.950,-
Citroën AX 10 E	1987	ƒ 8.950,-
Citroën Visa 11 RE bordeaux	1986	ƒ 6.950,-

INRUIL-GARANTIE-FINANCIERING-LEASING mogelijk
Wij zijn geopend van ma. t/m zat. 9.00-18.00 uur.
Donderdag tot 21.00 uur.
Valkenburg-Voorschoten.

Occasions

Volvo Klijn Heerlen

Volvo 740 GL Estate	01-'90
Volvo 740 GL	05-'89
Volvo 480 ES Turbo	09-'88
Volvo 460 GLE injection	02-'90
Volvo 440 GLE	01-'89
Volvo 440 GL	08-'91
Volvo 440 GL	04-'89
Volvo 340 GL 1.7 Sedan	11-'88
Volvo 340 DL automaat	05-'89
Volvo 340 DL	03-'89
Volvo 340 DL Sedan	01-'86
Opel Kadett 1.6 GLS automaat 4 deurs	05-'86
Opel Kadett 1.3 3 deurs	02-'89
Opel Kadett 1.3 5-deurs	01-'87
VW Golf-Diesel	10-'87
VW Kever	01-'72
Alfa Giullietta 1.6	04-'82
Renault 11 TL	08-'84

De Koumen 5, 6433 KG, Hoensbroek-Heerlen.
Tel. 045 - 22 00 55

Te koop gebruikte auto's

Citroën AX 11 TRE 1987; Dayhatsu Charade T.D. 1990; Ford Fiësta 1986; Ford Escort 1600 1986; Ford Siërra Combi 1985; Nissan Cherry 1500 GL 1985; Opel Kadett 1200 Combi 1986; Opel Kadett 1300 I 1989; Volvo 340 '85
Autohandel G.H. v. Kessel, Windraak 28 C, Sittard.
Tel. 046-515280

Te koop schade-auto's

BMW 728i 1982; Ford Siërra 2300 D 1986; Ford Siërra 2 ltr Sedan 1990; Honda Civic 1990; Mazda 626 Coupé 1986; Mitsubishi Colt Turbo 1983; Nissan Micra autom. okt. 1991; Opel Kadett E 12 LS 1984; Opel Ascona 16 D 1985; Renault 5 TR 1990; Renault 19 1990; Toyota Carina II 1986; Volvo 340 1985; Volvo 340 2 ltr. Sedan 1985; Volvo GLT 1988; Volvo 240 DL 1986.
Autohandel G.H. v. Kessel, Windraak 28 C, Sittard.
Tel. 046-515280

Voor ƒ 750,- t/m ƒ 1.500,- waarde

plukt u zelf uit de boom

bij Gottgens Sittard

bij aankoop van een occasion boven ƒ 10.000,-.
Geldig t/m 31-12-'91. Haspelsestraat 20, Sittard.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2896.

Gebrs. DOMINIKOWSKI autobedrijf biedt aan Opel Manta 400 Irmscher 2.4 L 136 pk wit '87; Opel Rekord Caravan 2.0 S 5-drs. LPG '85; Opel Kadett Caravan Diesel 5-drs. goudmet. '85; Opel Kadett 5-drs. automaat rood '84; 3x Opel Ascona 1.6 S goudmet. '84; Audi 100 cc div. extra's goudmet. '83; VW Passat Variant Diesel wit '86; 4x VW Golf Diesel '81 '84 '85 '86; 3x VW Golf CL '81 '86 '88; VW Passat 5-drs. groenmet. '84; Mercedes 190 E '87, 190 E automaat '84, 190 D '86; Ford Siërra 2.0 GL 4-drs. blauwmet. LPG '87; Ford Escort 1.6 wit '85; Fiësta 1.1 rood '83; Mazda 626 GLX 2.0 12V groenmet. '88; Mazda 323 GLX 3-drs. blauwmet. '88; Mazda 323 antraciet '84; Fiat Ritmo 5-drs. blauw '84; Fiat Uno blauw '83; Renault 18 automaat '80; Seat Ronda div. extra's rood '84; Citroën BX 1.6 TRS groenmet. '84; Nissan Kingcab Diesel '86; 2x Nissan Sunny Diesel zilvermet. '86 '88; Nissan Cherry blauwmet. '82; Mitsubishi Lancer Diesel antraciet '86. Div. inruilers va. ƒ 1.000,-. Autobedrijf Gebrs. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

GEVRAAGD auto's v.a. bwj. '80, ook schade met RDW vrijwaring. Tel. 045-423199

Auto KALDEBORN wij betalen ƒ 400,- tot ƒ 30.000,- voor uw auto!! 045-411572

Audi 80 2.0 E aut. 26.000 km. '89 ƒ 31.500,-; Audi 80 1.8i S '90 ƒ 29.750,-: Volvo 440 GL 12.000 km '90 ƒ 26.500,-; Chevrolet Corsica LT excl. autom. airco enz. '89 ƒ 32.000,-; Ford Scorpio 2.0 CL '88 ƒ 19.500,-, '89 ƒ 23.000,-; Ford Scorpio 2.0 GL autom. '86 ƒ 19.750,-; Ford Siërra 2.0i CL sedan '90, ƒ 24.750,-; Ford Siërra 1.6 sedan Spec. '90 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.1i CL 3-drs. '90 ƒ 16.900,-; Ford Siërra 1.8 CL 3-drs, 5-bak, '88 ƒ 15.000,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '89 ƒ 21.750,-; Ford Escort 1.6 CL 3-drs. '87 ƒ 11.900,-; Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 25.000,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 23.500,-; Renault 25 TX '88 ƒ 23.900,-; Renault 11 1.2 Broadway '86, ƒ 8.250,-; Citroën BX 1.4 Palmares '89 ƒ 16.900,-; Citroën BX 1.4 RE '88 ƒ 14.500,-; Fiat Croma 2.0 CHT '87 ƒ 12.750,-; Lancia Y10 Fire '89 ƒ 12.500,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 11.000,-; Peugeot 405 GLi LPG '90 ƒ 24.250,-; Mazda 626 2.0 Coupé GLX '90 ƒ 26.500,-; Mazda 626 LX HB '90 ƒ 23.900,-; Mazda 323 1.6i GLX 3-drs. '90 ƒ 22.500,-; Mazda 626 1.6 LX 4-drs. aut. '85 ƒ 9.750,-. Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn, Hompertsweg 33 Landgraaf. 045-311729.

Wij geven het meeste voor uw AUTO! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

Mercedes 190 D '89 1 eig. ƒ 41.000,-; 190 D '87 ƒ 29.500,-; BMW 520i aut. '88 1 eig. ƒ 37.500,-; 520i '86 ƒ 12.750,-; 525E/520i '84/'87 v.a. ƒ 7.500,-; 320i Touring m '89 ƒ 34.000,-; 320i/316 '84/'87 va ƒ 9.000,-; 732i '82 ƒ 7.750,-; Opel Omega 3000 sport '88 1 eig. ƒ 28.500,-; Omega 2.0 GLi aut. '89 1 eig. ƒ 21.750,-; Omega 18S/20i '87/'90 v.a. ƒ 14.500,-; Senator 2.5i aut. '88 1 eig ƒ 26.500,-; Senator 3.0 '84/'86 v.a. ƒ 8.000,-; Kadett sedan 1.7 D 1 eig. ƒ 19.750,-; Kadett GLD 5drs '88 ƒ 15.750,-; Kadett 1.6/1.3/1.2 '84/'89 v.a. ƒ 6.000,-; Kadett Cabrio '81 ƒ 10.250,-; Kadett Combi D'85 ƒ 9750,- VW Passat 1.8 CL '89 1 eig. ƒ 24.500,-; Golf CLD '86/'89 v.a. ƒ 12.000,-; Golf 1.3/1.6 x2 '86/'88 v.a. ƒ 12.000,-; Golf aut. '85 1 eig ƒ 12.500,-; Passat D/Jetta '84/'85 v.a. ƒ 7.000,-; Audi 80 S '88/'90 1 eig. v.a. ƒ 21.000,-; 80 D '88 ƒ 21.000,-; 100 2.3 GLi '88 nw. type ƒ 23.000,-; Alfa 75 16/18/20 '86/'88 v.a. ƒ 11.500,-; 33 '87/'89 v.a. ƒ 10.500,-; Ford Siërra 2.0i DOHC '90 1 eig. ƒ 21.500,-; Siërra Sedan GLD '85/'90 v.a. ƒ 7.000,-; Siërra Sedan '83/'90 v.a. ƒ 6.000,-; Siërra combi '83/'87 v.a. ƒ 6.000,-; Siërra combi D '88 1 eig. ƒ 17.500,-; Scorpio 2.0i DOHC m '90 ƒ 21.000,-; Scorpio GLi '86/'88 v.a. ƒ 12.500,-; Capri 2.3S excl. uitv. '80 ƒ 9.500,-; Fiësta 1.1 L '85 ƒ 7.750,-; Escort '82/'89 v.a. ƒ 3.500,-; Escort aut '85 1 eig. ƒ 8.250,-; Fiat Uno S ie '91 1 eig ƒ 16.500,-; Tipo i.e. '90 1 eig ƒ 17.500,-; Panda Fire '88 1 eig. ƒ 8.900,-; Croma CHT '87 1 eig. ƒ 12.500,-; Ritmo silver '87 1 eig. ƒ 8.750,-; Peugeot 309 GTi 1.9 '89 1 eig. ƒ 23.500,-; 405 GR 19 Break '89 1 eig. ƒ 24.500,-; 405 GR '89 1 eig. ƒ 21.500,-; 205 Junior '87 ƒ 10.000,-; Renault 19 GTR '89 1 eig. ƒ 18.750,-; 21 GTL '86/'88 v.a. ƒ 10.000,-; 11 GTX '86 ƒ 8.250,-; 25 GTS/GTX '85/'87 v.a. ƒ 7.500,-; Espace turbo D DX '87 ƒ 29.500,-; Citroën BX 19 D '87/t.'88 v.a. ƒ 9.000,-; BX turbo D '89 ƒ 19.500,-; BX Palmares '88 ƒ 13.750,-; BX '84/'88 v.a. ƒ 5.000,-; CX GTi aut. '87 ƒ 14.500,-; Toyota Celica 16V '85 ƒ 8.750,-; Saab 9000 turbo '88 1 eig ƒ 33.500,-; 900 GLS '84 ƒ 6.500,-; Volvo 440 GLT '89 1 eig. ƒ 22.500,-; 480 ES '87 ƒ 21.000,-; 740 GLE '84/'88 v.a. ƒ 10.000,-; 245 GLD combi '83/'85 v.a. ƒ 9.500,-; 240 GL '84/'85 v.a. ƒ 6.750,-; 340 '83/'89 v.a. ƒ 2.500,-. Tal van goedkope inruilauto's. Directe 100% financiering. Han van SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

SCHADEAUTO'S verschillende merken, bwj. '84 t/m '90. Tel. 09-49241171960.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO ('S). Gratis afh. 045-422217

Hallo ! Hallo ! Voor een goede auto groot of klein va. ƒ 500,- tot ƒ 10.000,-, moet u bij Math KOENEN zijn! Handelsweg 12, Susteren. Alles APK, financ. mog.

KADETT 13 Club '89; Kadett 12 LS en 13 LS '87 en '85; Kadett Sedan 1.3 LS '86; Kadett Caravan 1.3 LS en 1.2 LS '87 en '85; Corsa 1.2 S '87 '84; Corsa TR 1.3 '87; Kadett 1.2 N coupé '77; Kadett 1.2 S '83; Ford Escort 1.6 L '82; Fiat Panda 34 '85. Automobielbedrijf Denneman Raadhuisstraat 107, Hulsberg.

INKOOP alle merken auto's, wij betalen de hoogste prijs, 045-416239 tot 21 uur.

Suzuki Alto '88; Suzuki Alto '82; Suzuki Swift GLS '88; Suzuki Swift GLX '87; Nissan Sunny SLX 1.6 Coupé '89; Nissan Micra GL '87; Suzuki carry bus '86; Ford Fiësta 1100 '85; Ford Fiësta '85; Toyota Tercel '82; Honda Accord '88; Ford Taunus '80; Fiat Uno 60S '89; Opel Record 2.0 S '85; Fiat Panda 5-bak '87; Porsche 924 '78; VW Polo '86; VW Golf Memphis '88; BMW 315 '83; BMW 323i '83; BMW 316 '84 BMW 318i '85. Autobedrijf REUBSAET, Op de vey 47-49, Geleen. Tel. 046-744944. Uw adres voor APK keuring. Alle auto reparaties

ZONDAG 15 DECEMBER KERSTMARKT KOOPZONDAG ROGGEL
van 11.00-17.00 uur
TOEGANG GRATIS

Autocentrum VEENSTRA: Toyota Corolla 1300 XL 5-drs. sportw. '88, ƒ 16.900,-; Mazda 323 LX 4-drs. '88, ƒ 15.700,-; Honda Civic 14 GL als nw. '88 ƒ 16.900,-; Honda Accord 2.0 EX '87, ƒ 17.900,-; Peugeot 405 GL '89, ƒ 20.500,-; Volvo 360 2.0 GLT '87, ƒ 14.900,-; BMW 316 veel access., '84, ƒ 12.900,-; VW Golf '84 en '87 v.a. ƒ 7.200,- ; VW Golf 1800 GT BBS uitgebouwd '88 ƒ 23.500,-; Ford Escort 1400 CL '87, ƒ 12.250,-; Ford Siërra 1600 Speciaal 4-drs. '89, ƒ 20.500,-; Ford Siërra 1600 CL 3-drs., t. '88, ƒ 14.900,-; Opel Ascona 16S 4-drs. '87 ƒ 12.700,-; Opel Kadett 1300 Club '85 en '88 v.a. ƒ 10.500,-; Volvo autom. '84 ƒ 6.250,-; Lada 2105 '87 ƒ 4.900,-; Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,- . Schade of defect geen bezw. Contant geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Peugeot 205 Accent 5-bak, '87; Opel Ascona 1.6D 5-bak '86; Audi 100cc nw. mod. '84; Toyota Corolla 1.8 GL diesel '85; Eend 2CV6 '84; Porsche 924 Targa '81; Opel Kadett 5-drs. 12 S '80; BMW 323i 168 pk, zeer apart '81; Nissan Cherry 1.3 L 12-'82; VW Golf GTi 5-bak sportw. '82; VW Golf diesel '82; Porsche 924 i.z. g.st. '76; Volvo 343 GL autom. '80; Nissan Sunny '83; Ford Escort 1.3 L '81; Opel Kadett Caravan 12 S '80; Mitsubishi Colt GL '82 Mini 1000 '78; Opel Manta CC 2.0S autom. '80; BMW 316 LPG '82; VW Jetta 4-drs 1.6 S '80; Volvo 66 GL '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop financiering, div. inruilers. Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. van 10.00-18.00 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

Opel KADETT 1.2 LS '86; Ford Escort 1.6 CL nw. type '86; Ford Fiësta nw. type '85 Seat Ronda 1.2 GL '84; Ford Escort 1.1 Laser 5-bak '84; Mitsubishi Galant 2.3 Turbodiesel GLX '84; Ford Escort 1.6 L 5-drs. '83. Garantie-service-inruil-financiering. Autobedrijf Dortangs, Altaarstr. 2, Schinnen 04493-2211

Metro Surf 3-drs. 40.000 km '86; Metro 1300 GT 3-drs. '87; Montego Estate 5-drs. '87; Mitsubishi Pajero Turbo intercooler 4 WDR '90; Renault R 9 TL '84; Metro 1000 '85, 40.000 km 3-drs.; Mitsubishi Colt Turbo 118 pk '84 orig. 83.000 km; prachtige Rover 213 SE automaat met veel acc. '87, 61.000 km HAVE, Industriestr. 31, Sittard. Tel. 046-515195.

Mits. Colt 1.5 GTi '88; Renault 21 GTS '88; Lada Samara 1.3 '89; Austin Metro GT '86; Ford Escort 5-drs. '87. Autobedr. BALT BV. Kasteelln. 1, Heerlen. Tel. 045-721541 naast GAK.

Honda Aerodeck 2.0 '88 1e eig. ƒ 18.750,-; Accord 2.0 '86-'88 va. ƒ 12.000,-; Prelude EX '84 ƒ 11.000,-; Integra autom. '87 ƒ 14.500,-; Mazda 626GLX D '88 v.a. ƒ 16.500,-; 626 GLX '86-'90 va ƒ 9.500,-; 626 2.0 Coupé '88 1e eig. ƒ 19.000,-; 323 GLX '85-'87 va. ƒ 7.000,-; RX 7 '80 ƒ 7.750,-; Mitsubishi Colt GLX '85 ƒ 7.500,-; Galant turbo D '85 1e eig. ƒ 9.000,- Nissan Bluebird '88-'89 va. ƒ 13.500,-; Bluebird 2.0 Combi '85 1e eig. ƒ 8.750,-; Sunny Combi D '85 ƒ 7.500,-; Cherry '85 ƒ 7.750,-; Lada 2105 '90 1e eig. ƒ 7.250,-; Hyundai Stallar '85 ƒ 4.750,-; Suzuki Jeep SJ 413 '80 ƒ 11.500,-; Porsche 924 '80/'84 v.a. ƒ 12.500,-; 944 aut. '84 ƒ 32.500,-; Daihatsu Carry '83 ƒ 2.750,-; Lada Samara 1.3 '88 ƒ 7.900,-. Tal van goedkope inruilauto's. Direkte 100% financ. mog. Han van SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 109 Brunssum. 045-229080.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Ford Escort 5-drs. 1.3 ... Opel Corsa TR '86; ... Kadett 14i '90; Opel As... aut. '88; Opel Kadett GSi ... Toyota Camry 2.0 GLi ... Opel Omega 2.0i '87; ... Kadett GSi '88. Autobe... TERHARK, Sportstraat ... Kerkrade-W. (Rodaterr... Tel. 045-424890.

GG-AUTO'S biedt aan ... bruikte auto's in perf... staat zoals: Volkswa... Ford; Opel; Fiat enz. ... auto's zijn voorzien ... prijskaarten op ons ter... Alle auto's boven prijskl... ƒ 7.500,- zijn voorzien ... een ANWB-techno-rap... Tot ziens? GG Auto's, H...renweg 286, Heerlen. ... 045-224172 (grote Heerlen-Brunssum)

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop-...

Schadeauto's

Ik betaal de hoogste prijs ... Limburg. Tel.045-25404...

RAPIE Stiba lid vraagt ... sloop- en schadeauto's, ... vrijwaringsbewijs. Locht ... Kerkrade. Tel. 045-42342...

Te k. gevr. SLOOP- schade auto's, tev. in- verkoop gebr. auto-onde... A. Körfer. Tel. 045-229045

Te k. gevr. sloop- SCHADEAUTO'S. Autos... perij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- SCHADE-AUTO'S de ho... ste prijs van Limburg. ... 046-519637/046-512924

Te k. gevr. SCHADE- slo... en loopauto's, en verk... gebr. auto-onderdelen J... Wolters. Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

DAF 2500, kofferuitb. ... '83, 1e eig. met aanhang... hall. met kof.uitv. 15... euro-paletten, ƒ 32.00... excl. BTW. 0949.2407.34...

VOLKSWAGEN gesl. tra... porter bwj. '81, RDW, ... pers. grijs kent. LPG, A... 4-'92 plus onderd. ƒ 3.2... Saab 96 onderd.; Gevr. ... derd. Norton. 045-258758.

NISSAN Vanette Diesel, '88, wit, ƒ 12.950,-. 04906-1387

Ford SIËRRA 2.3 Die... Stationcar, 11-'87, grijs ke... teken ƒ 12.950,-. 04906-1387

Fiat DUCATO Diesel, 9-p... soonsbus, 11-'87, ƒ 17.950,-. Tel. 04906-1387

Fiat DUCATO Diesel, 3-'9... wit, 35.000 km, ƒ 16.950 Tel. 04906-1387

Ford ESCORT Diesel Be... 9-'87, wit, ƒ 9.950,-. ... 04906-1387

FORD Siërra diesel station... car, 8-'89, grijs ken... ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 205 XA diese... 8-'88, grijs kenteken, wi... ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT J-5 diesel, ... '87, lang, hoog. ƒ 14.950 Tel. 04906-1387.

VW POLO diesel, 6-'9... grijs kent., 90.000 km... ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. GOLF diesel, t'88, m... banken en ruiten gr.kent. ... nw.st Steenkoolstr1 H'broek

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

DOOR LUUK SENGERS

Nederlandse spaarmarkt steeds overzichtelijker

DEN HAAG – Het doel van de VSB Groep om op den duur alle spaarbanken in Nederland te verenigen, komt een stapje dichterbij als de Nutsspaarbank in Den Haag bij haar aanschuift. De VSB Groep is niet de enige die vist in de vijver met spaarbanken. Hetzelfde doet de SNS Bank, op de VSB Groep na de grootste spaarbank in Nederland. De Nederlandse spaarmarkt wordt op die manier steeds overzichtelijker.

Nederland telt nu nog negentien zelfstandige spaarbanken, die zich vanouds hebben verenigd in de Spaarbankbond. De grootste van die negentien is de Verenigde Spaarbank Groep, op de voet gevolgd door de SNS Bank. De overige spaarbanken zijn een stuk kleiner.

Concurrentie tussen de spaarbanken kwam in het verleden niet voor, omdat ze sterk regionaal georiënteerd waren. Er waren zelfs steden en dorpen met een eigen spaarbank. Pas in de jaren tachtig kregen de Verenigde Spaarbank en de SNS Bank landelijke ambities. En sinds die tijd hengelen ze in dezelfde plas.

Hoewel de SNS Bank en de VSB elkaar tegenwoordig onbeschaamd beconcurreren, kun je soms aan de buitenkant van een vestiging niet zien of de bank bij de SNS-groep hoort of bij de VSB. Want ze noemen zich allemaal 'spaarbank met de S'. Alle banken die lid zijn van de Spaarbankbond mogen immers die titel voeren.

Handjevol

Verwarrend? 'Gelukkig' slokken de VSB en de SNS Bank de overgebleven kleine zelfstandige spaarbanken op, zodat er in Nederland over enige tijd wellicht nog maar een handjevol spaarbanken over is. Het is ook niet uitgesloten dat de VSB nog eens met de SNS Bank gaat fuseren of samenwerken. Dat zegt de VSB. Maar de kleinere SNS Bank heeft met die gedachte méér problemen, naar het schijnt.

Stroomlijning nodig in fors gegroeide organisatie

250 banen weg bij SNS Bank

Van onze redactie economie

EERLEN – Bij de SNS Bank verdwijnen de komende drie ar 250 van de 2400 arbeidsplaatsen. Zoals het Limburgs Dagad vrijdag al meldde, zullen plusminus 50 banen in het disct Limburg verdwijnen. De exacte aantallen staan nog niet st. Door natuurlijk verloop en interne herplaatsing kunnen dwongen ontslagen worden voorkomen. Dat is gisteren gerandeerd door de secretaris van de raad van bestuur, W. van ochove. Gedwongen verhuizingen sluit hij niet uit.

'stroomlijning' is volgens Van chove een logisch gevolg van de stische groei van de SNS in de elopen jaren. Daardoor is een ot aantal overlappingen ontan. Volgens Van Bochove is ook gestaag dalende winst een aanding geweest. De voorspelling topman J. Vugts dat dit jaar de uto-winst met 50 procent zou an stijgen, „moet worden genuanerd", aldus Van Bochove.

undeling

spaarbank hoopt door de reorgaatie de slagvaardigheid en rentaiteit te verbeteren. De ondersteunde diensten zullen daartoe rden gebundeld. De verwerking betalingen, spaargelden en verzekeringen (ondermeer in Maastricht) zal worden samengevoegd in Arnhem en Groningen.

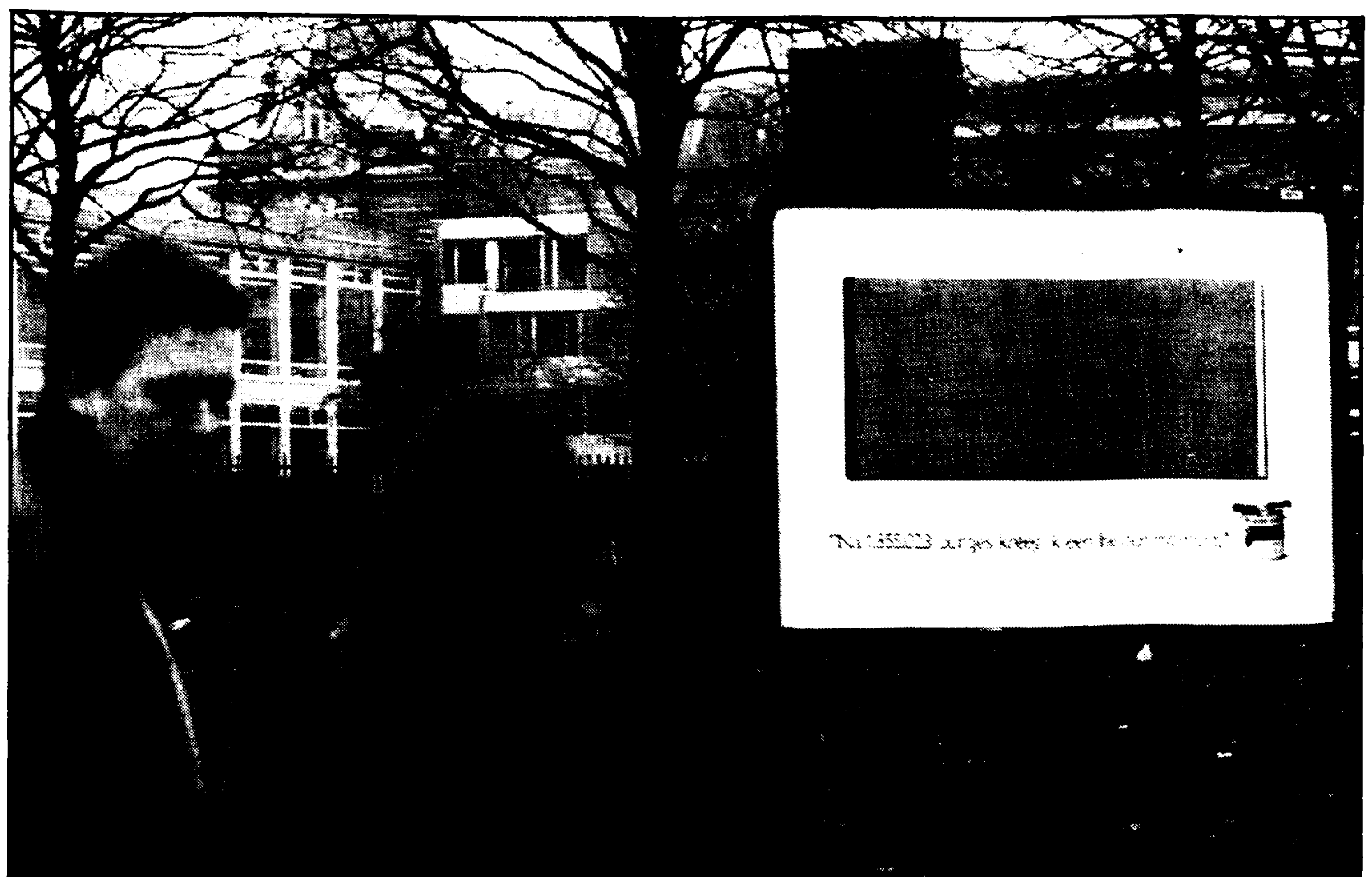
De cliëntenadministratie verhuist van de rekencentra in Maastricht en Wageningen naar Amersfoort. Het betrokken personeel kan meeverhuizen. Het rekencentrum in Maastricht blijft wel gehandhaafd. Daar wordt de administratie voor de SNS-directie verricht. Het hoofdkantoor van de SNS Bank blijft in Den Bosch.

Kantoren

Ook de 335 vestigingen van de SNS Bank in heel oost-Nederland tussen Maastricht en Groningen worden door de reorganisatie getroffen. In de kantoren blijft alleen personeel zitten dat de gebruikelijke service aan het publiek verricht.

Ondersteunende specialisten, zoals bij voorbeeld effectenadviseurs, gaan vanuit de hoofdkantoren van de provinciale werkmaatschappijen functioneren. De SNS Bank heeft in Limburg ongeveer 50 kantoren.

Omstreden schilderij

• *Sigma Coatings is ingesprongen op de rel rond de restauratie van het nu omstreden kunstwerk 'Who's afraid of red, yellow and blue III' Het schilderij werd door de restaurateur met een roller en een sneldrogende verf overgeschilderd. Hij had echter gezegd het schilderij met 2 miljoen rode puntjes te herstellen.*

Om betalingsverkeer kostendekkend te krijgen

Klanten Rabobank moeten betalen

UTRECHT - Als eerste grote bankorganisatie komt de Rabobank met tarieven voor haar particuliere klanten. Tevens verhoogt Rabo de creditrente en schaft zij de valuteringsmethode af, de methode waarbij er tijdsverschil zit tussen af- en bijboeking bij overschrijvingen.

In een toelichting op de plannen zei de heer C. van Tiggelen van de produktgroep Betaaldiensten van de bank te verwachten dat bij een ongewijzigd betaalgedrag op jaarbasis 68 procent van de Rabo-klanten tussen de nul en f 25 per jaar extra kwijt zal zijn. Dertien procent gaat er op vooruit, 15 procent is f 25 tot f 50 extra kwijt en 4 procent moet meer dan f 50 bijbetalen.

Het doel van de operatie is een sanering van het betalingsverkeer, waarop de banken volgens zeggen grote bedragen moeten toeleggen. Rabobank Nederland heeft de aangesloten banken geadviseerd per 1 mei een standaardpakket voor betaaldiensten in te voeren. Dat kost de klant f 25 per jaar. In dit pakket is er een beperkt vrij gebruik van kasopnamen bij kantoren met een geldautomaat, van bankoverschrijvingen, acceptgiro's en rekeningafschriften. Boven bepaalde grenzen moet worden bijbetaald. De condities van cheques en passen en het gebruik ervan veranderen niet. Kostenloos en onbeperkt blijven bijschrijvingen, de geldautomaat (binnen de tariefvrije uren), kasopnamen als het kantoor geen geldautomaat heeft, machtigingen (incasso), interne overboekingen naar spaarrekeningen en leningen en saldoinformatie via de geldautomaat.

Groothandel Medicopharma wordt gered

ZAANDAM - De groothandelsactiviteiten van de in surséance van betaling verkerende Medicopharma worden afgezonderd en ondergebracht in een nieuwe vennootschap, Medicopharma Groothandel BV. Deze zal de afspraken met de bestaande afnemers nakomen. Voor Tholen in Nieuwegein, een vrij kleine dochter die zich richt op de tandverzorgingsmarkt, is intussen het faillissement aangevraagd.

Dit is de huidige stand van zaken in de sanering van de groep. Deze sanering is volgens de bewindvoerders eigenlijk al voor het ingaan van de surséance begonnen. Zo was al een begin gemaakt met de liquidatie van de Britse groothandelsactiviteiten. Onderhandelingen over de verkoop van Pennex in Amerika en Aesculaap in Nederland bevinden zich in een vergevorderd stadium.

Directie en bewindvoerders zien goede toekomstkansen voor de overgebleven Nederlandse bedrijven. De vooruitzichten zijn zodanig, dat huisbankier ABN Amro heeft besloten het bestaande krediet te continueren.

Graan uit VS wacht in havens van Sovjetunie

WASHINGTON - Schepen met Amerikaans graan liggen in enkele havens in de Sovjetunie te wachten om te worden gelost, terwijl het voedseltekort in de grote steden met de dag groter wordt. De Sovjets zijn de verplichting om de vrachtkosten van het graan te betalen niet nagekomen voor sommige schepen. De kapiteins weigeren daarom hun lading af te staan.

„We proberen het zo snel mogelijk op te lossen", aldus een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van landbouw. De woordvoerder legde uit dat de Vnesjekonombank (de bank voor buitenlandse handel) wel het geld heeft om de vrachtkosten te betalen, maar dat als gevolg van het snelle personeelsverloop bij de bank de cheques niet zijn uitgeschreven.

De Sovjetunie is de grootste klant voor Amerikaans graan. De VS hebben dit jaar al 3,1 miljard dollar aan kredietgaranties toegekend voor de graanexport naar de Sovjetunie.

munt uit

• P&C

De P&C Groep (Peek & Cloppenburg, Mac & Maggie en Somebody) verwacht in het lopende boekjaar, dat 25 januari eindigt, een nettowinst te behalen van circa f 16 miljoen. In 1990/91 werd netto f 13,4 miljoen verdiend. Bij de vooruitzichten in het jaarverslag sprak de raad van bestuur de verwachting uit dat de resultaten zouden stijgen indien de positieve ontwikkeling van de bovenkledingmarkt zou aanhouden.

• Porsche

Porsche-topman Arno Bohn is verongelukt bij een proefrit met een auto uit zijn eigen fabriek, zo is vrijdag bekendgeworden. Bohn is inmiddels weer thuis om te herstellen. De topman maakte op een proefterrein een rit met een sportwagen van het type 911 Turbo, die was bedoeld om bij races te gebruiken. Bij het versnellen vloog Bohn met de wagen uit de bocht.

• Ontslag

De directie van de papierfabriek Van der Spruijt in Enkhuizen heeft voor zes vakbondsleden ontslag aangevraagd. Volgens een schrijven aan de betrokken werknemers, van wie een aantal tussen 35 tot 44 jaar bij het bedrijf werken, is een actie van de FNV-bond Druk en Papier de directe aanleiding. Van der Spruijt, waar ongeveer 25 mensen werken, betaalde regelmatig de salarissen te laat uit. Pas na afloop van een door de bond gesteld ultimatum, werden de salarissen over oktober en november, met vertragingen van ruim een week betaald. In een brief aan de FNV-bond dreigde directeur H. Walgemoed jr. eind november al met ontslag van zestien technische werknemers, als 'enige dagen te late betaling hen te veel wordt'.

• Inflatie

Voor het eerst sinds september 1990 is de inflatie in Groot-Brittannië weer gestegen. De consumentenprijzen stegen in november met 0,4 procent en in de twaalf maanden tot en met november met 4,3 procent.

beurs

Vast

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs heeft vrijdag de vaste stemming die in de ochtenduren ontstond, gedurende de rest van de dag weten vast te houden. Daarmee bleef Amsterdam in lijn met de beurzen van Londen, New York en Tokyo. De publikatie 's middags van de consumentenprijzenindex in de Verenigde Staten, waaruit bleek dat het met de inflatie daar wel mee viel, nam de beurs voor kennisgeving aan.

Veel van de handel was het gevolg van termijncontracten waardoor vanuit de optiebeurs vraag ontstond. Handelaren waren het er niet over eens of institutionele beleggers zich vrijdag op de markt hadden begeven. In ieder geval had het herstel van de koersen een behoorlijk technisch karakter nadat de koersen de laatste tijd onder verkoopdruk teveel hadden moeten inleveren.

De stemmingsindex sloot met een winst van 1,1 punt op 88,0 na een hoogste notering van 88,2. De koersindex algemeen, waarin de internationale aandelen zwaarder meewegen, sloot met een winst van 2,5 punten op 191,30. De internationale waarden lagen goed in de belangstelling. Akzo kon onder invloed van Amerikaanse vraag f 1,90 aantrekken op f 128,40. Philips reageerde op belangstelling uit dezelfde hoek met een winst van negen dubbeltjes op f 30,30. Er werden in dubbeltelling ruim 1,5 miljoen aandelen in dit fonds verhandeld.

De optiemarkt werd vrijdag overheerst door de vraag naar call-opties als gevolg van de flinke koersstijging op de aandelenmarkt. De totale omzet kwam vrijdag uit op 41.000 contracten. In opties op de EOE-index werden 11.000 contracten verhandeld en in opties Philips 8.400.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	41,70	41,70
ABN Amro A.in F.	78,30	78,50
AEGON	118,10	120,00
Ahold	75,00	75,90
Akzo	126,50	128,40
Alrenta	189,10	189,00
Amev cert.	49,20	50,60
Bols cert.	43,40	43,20
Borsumij W.cert.	58,30	58,50
Bührm.Tet. c.	37,60	38,30
DAF	22,10	23,10
Dordtsche Petr.	129,40	132,10
DSM	96,00	96,50
Elsevier cert.	95,00	96,80
Fokker cert.	27,60	28,30
Gist-Broc. cert.	30,40	30,70
HCS Technology	1,60	1,60
Heineken	151,80	153,40
Hoogovens nrc	46,50	46,90
Hunter Douglas	57,00	56,70
Int.Müller	55,50	55,50
Int.Ned.Gr. c.	44,60	45,20
KLM	38,10	38,50
Kon.Ned.Papier	44,30	44,80
Kon. Olie	140,40	143,10
Nedlloyd	53,50	53,50
Océ-v.d.Gr.	59,70	60,10
Pakhoed cert.	41,50	41,90
Philips	29,40	30,30f
Polygram	41,50	41,60
Robeco	91,80	92,70
Rodamco	58,00	57,70
Rolinco	92,50	93,70
Rorento	69,10	69,20
Stork VMF	40,60	41,20
Unilever cert.	173,60	174,80
Ver.Bezit VNU	71,80	71,70
Volmac Softw.	21,40	23,40
VOC nrc	40,70	41,10
Wessanen cert.	77,60	78,20
Wolters-Kluwer	59,50	60,10

Avondkoersen Amsterdam

Kon.Olie 142,50-143,30 (143,10)
Philips 30,30-30,60 (30,30)
Unilever 174,60-176,40 (174,80)

Binnenl. aandelen

Fonds	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	48,80	48,50
ABN AmroHld.prf.	5,95	5,97
ACF-Holding c.	33,50	33,50
Ahrend Groep c.	120,00	120,00
Asd Options Tr.	10,00	10,10
Asd. Rubber	3,25	3,30
Ant. Verff.	430,00	–
Atag Hold. cert	112,00	112,50
Athlon Groep	40,50	40,50
Athlon Groep nrc	40,50	40,50
Aut.Ind.R'dam	84,00	84,00
BAM Groep	84,50	84,50
Batenburg	112,50	114,00
Beers	110,00	110,30
Begemann	118,00	117,00
Belindo	349,00	349,00
Berkel's Patent	1,16	1,06
Blydenst.-Will.	31,50	32,50
Boer De, Kon.	197,00	202,00
Boer De Winkelb.	74,00	76,50
Boskalis Westm.	21,20	21,30
Boskalis pref.	23,20	23,10
Braat Beheer	32,50	32,00a
Breevast	11,40	11,80
Burgman-Heybroek	2500,00	2500,00
Calvé-Delft pref	800,00	820,00
Calvé-Delft cert	1103,00	1112,00
Cindu Intern.	130,00	–
Claimindo	333,00	330,00
Content Beheer	22,60	22,50
Credit LBN	29,50	30,40
Crown v.G. cert.	139,50	140,00
CSM	82,90	83,10
CSM nrc	83,40	84,00
DAF cert.	19,10	19,20
[illegible]	23,70	24,20f
Desseaux	38,50	38,70
Dorp-Groep	39,50	39,50
Draka Holding	22,50	22,60
Econosto	26,50	26,70
EMBA	220,00	–
Eriks Holding	76,50	78,00
Flexovit Int.	65,50	65,50
Frans Maas cert.	77,50	77,50
Gamma Holding	93,50	92,00
Gamma pref.	5,60	–
Getronics	28,80	28,70
Geveke	37,50	37,70
Geveke div'92	34,30	34,30
Giessen-de N.	101,00	101,00
Goudsmit	37,50	37,50
Grasso's Kon.	95,80	95,70
Grolsch	181,50	181,50
GTI-Holding	181,00	184,00b
Hagemeyer	127,00	126,50
idem div'91	128,50	123,50
HAL Trust B	13,00	13,30
HAL Trust Unit	12,90	13,30
HBG	192,00	192,50
Heineken Hold.	132,50	134,20
Hoek's Mach.	227,50	228,00
Holl.Sea S.	0,39	0,41
Holl. Kloos	418,00	418,00
Hoop Eff.bank	7,10	7,00
Hunter D.pref.	2,25	2,30
IHC Caland	57,80	56,00
Kas-Associatie	32,60	33,50
Kempen & Co	9,20	9,20
Klene's Suikerw	806,00	–
Kondor Wessels	31,80	31,80
KBB	72,00	73,00
Kon. Sphinx	50,00	51,00
Koppelpoort	397,00	400,00
Krasnapolsky	195,00	195,00
Landré & Gl.	47,20	48,00
Macintosh	36,00	36,50
Maxwell Petr.	110,60	110,60
Moeara Enim	1152,00	1168,00
M.Enim OB-cert.	15000,00	15100,00
Moolen Holding	36,60	36,60
Mulder Boskoop	55,00a	–
Multihouse	4,10a	4,10
Mynbouwk. Werk.	363,00	363,00
Naeff	475,00	–
NAGRON	48,30	49,00
NIB	587,00	585,00
NBM-Amstelland	8,80	8,80
NEDAP	375,00	375,00
NKF Holding	197,00	197,00
Ned.Part.Mij	50,30	50,30
Ned.Springst.	7050,00	–
Norit	22,50	22,40
Nutricia GB	146,00	146,50
Nutricia VB	155,00	155,50
Nijv.-Ten Cate	88,00	88,70
Omnium Europe	8,50a	–
Orco Bank cert.	72,00	71,90
OTRA	298,80	298,00a
Palthe	55,00a	50,00
Philips div.'92	28,90	29,70
Pirelli Tyre	18,90	19,00
Polynorm	123,00	123,00
Porcel. Fles	144,00	144,00
Randstad	38,20	38,20
Ravast	30,00	30,50
Reesink	65,20	65,50
Samas Groep	34,50	34,80
Sarakreek	15,40	15,40
Schuitema	1595,00	1599,00
Schuttersveld	53,00	52,30
Smit Intern.	41,50	41,50
St.Bankiers c.	16,50	16,50
Stad Rotterdam c	40,00	40,40
Telegraaf De	83,00	83,20
Textielgr.Twente	83,50	84,00
Tulip Computers	19,40	19,50
Tw.Kabel Holding	121,00b	122,30
Ubbink	67,10	67,10
Union	65,10	64,80
Un.Dutch Group	3,50	3,50
Vereenigde Glas	429,00	430,00b
Verto cert.	30,00	30,00
Volker Stevin	57,00	57,00
Vredestein	14,40	14,20
VRG-Groep	40,40	41,80
Wegener Tijl	236,30	236,30
West Invest F.	19,50a	19,50a
West Inv.F. wb	114,00a	114,00f
Wolters Kluwer	237,00	239,00
Wyers	31,10	31,10

Beleggingsinstellingen

Fonds	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	75,50	77,00
ABN Amro Amer.F.	64,30	64,50
ABN Amro Eur. F.	66,40	67,20
ABN Amro Far EF.	51,80	53,60
ABN Amro Liq.Gf.	160,00	160,10
ABN Amro Neth.F.	78,50	78,00
ABN Amro Obl.Gf.	170,90	171,00
Aegon Aandelenf.	31,00	31,20
Aegon Spaarplus	5,10	5,10
ABN Beleg.fonds	57,80	56,40d
ALBEFO	50,10	50,20
Aldollar BF $	26,10	26,10
Alg.Fondsenbez.	215,00	216,00
Alliance Fund	10,50	10,50
Amba	42,80	43,10
Amro North Am.F.	61,00	61,30
Amvabel	73,90	74,40
Asian Tigers F.	56,60	57,50
Asian Select. F.	50,20	50,00
Austro Hung. F.	4,00	–
Bemco RentSel.	55,00	–
Bever Belegg.	3,30	3,30
CLN Obl. Div. F.	105,50	105,50
CLN Obl.Waardef.	110,60	110,60
Delta Lloyd Inv.	27,00	27,00
DP America Gr.F.	32,40	32,20
Dp Energy.Res.	43,00	–
EGF Investm.	133,00	134,00
EMF Rentefonds	65,00	65,10
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	48,30	48,30
Esmeralda part.	33,00	33,20
Eur.Ass. Trust	6,55	6,55
EMS Growth Fund	100,80	101,00
EMS Income Fund	99,90	100,10
EMS Offsh. Fund	99,70	100,10
EOE Dutch St.IF	287,00	290,00
Eur.Growth Fund	47,90	48,60
Euro Spain Fund	5,80	5,80
Far East Sel.F.	53,10	54,00
Gim Global	50,10	50,50
Groeigarant	1,59	1,59
Holland Fund	69,50	70,00
Holl. Eur. Fund	46,00	45,50
Holl. Obl.Fonds	126,10	127,20
Holl. Pac. Fund	98,00	100,00b
Holl.Sel.Fonds	79,00	79,20
Innovest	80,00	80,00
Interbonds	524,00	525,00
Intereffekt 500	31,00	31,90
Intereffekt wt	108,70	113,00
Investa part.	66,40	67,20
IS Himal.Fund $	7,40	–
Jade Fonds	142,10	145,20
Japan Fund	16,50	17,30
Jap.Ind.Alpha F.	8200,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	7000,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,00	9,00
Mal.Capital F.$	5,60	–
Mees Obl.Div.F.	112,80	113,00
Mexico Income F.	21,50	21,50
MK Int.Ventures	9,50	–
Mondibel	74,60	74,60
Nat.Res.Fund	1150,00	1150,00
Nedufo A	121,00b	125,00
Nedufo B	121,00	123,00
NMB Dutch Fund	40,70	41,00
NMB Geldmarkt F.	53,66	53,67
NMB Global Fund	43,40	43,70
NMB Oblig.Fonds	35,00	35,00
NMB Spaard.F.	100,23	100,26
NMB Rentegr. F.	114,80	114,90
NMB Vast Goed F.	38,20	38,20
New Asia Fund	6,00	6,00
Nomura Warr. F.	1,00	1,10
Obam, Belegg.	227,30	229,30
OAMF Rentefonds	13,00	13,00
Orange Fund	19,50	19,50
Pac.Dimensions	78,80	79,20
Pac.Prop.Sec.F.	29,00	29,70
Pierson Rente	110,50	110,70
Postb.Belegg.f.	55,50	55,50
Postb.Verm.gr.f.	53,00	53,00
Prosp.Int.HIP $	3,90	–
Rentalent Bel.	144,40	144,30
Rentotaal NV	34,50	34,60
RG Divirent F.	48,10	48,10
RG Florente	112,00	112,00
RG SP Groen	53,60	53,70
RG SP Blauw	50,00	50,10
RG SP Geel	46,30	46,70
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	71,50	70,00
Schrod.Int.Pr.F	29,50	29,50
Sci/Tech $	14,00	14,00
Technology Fund	19,20	19,20
Tokyo Pac.Hold.	208,00	212,00
Trans Eur.Fund	74,50	76,50
Transpac.F.Yen	296,00	308,00
Uni-Invest	19,00	15,00
Unico Inv.Fund	75,10	75,10
Unifonds DM	30,00	30,00
Vaste Waard.Ned	65,00	64,80
Vast Ned	108,00	108,50
VIB NV	62,10	62,10
VSB Mix Fund	50,00	50,00
VSB Rente Fonds	107,60	107,60
WBO Intern.	65,60	66,00
Wereldhave NV	119,00	117,50
Yen Value Fund	80,30	81,00
ZOM Florida F.$	46,40	46,40

Parallelmarkt

Fonds	v.k.	s.k.
Alanheri	30,20	30,20
ABF	106,40	106,60
Berghuizer Papier	45,50	46,50
Besouw Van cert.	61,00	61,00
Biogrond Belegg.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	95,80	–
Comm.Obl.F.2	95,70	–
Comm.Obl.F.3	95,90	–
De Drie Electr.	13,00	12,50
Delta Ll.Dollarf.	62,80	62,80
Delta Lloyd ECU	59,60	60,30
Delta Lloyd Mix	57,40	57,60
Delta Lloyd Rent	56,20	–
Delta Lloyd Vast	55,20	55,20
Dico Intern.	83,00	83,00
DOCdata	6,50	6,50
Dutch Take Ov.T.	44,40	44,30
Ehco-KLM Kleding	38,50	38,50
E&L Belegg.1	63,20	63,40
E&L Belegg.2	70,10	70,20
E&L Belegg.3	105,10	105,10
E&L Belegg.4	74,40	74,50
E&L Kap.Rente F.	102,20	102,30
Free Record Shop	27,20	27,50
Gaia Hedge I	105,50	107,90
Geld. Papier c.	68,00	69,50
German City Est.	47,50	47,50
Gouda Vuurvast	74,50	75,00
Groenendijk	46,10	46,10
Grontmij	49,60	49,80
HCA Holding	47,00	47,20
Helvoet Holding	36,50	37,00
Hes Beheer	37,00	37,00
Highlight Dev.	17,00	–
Homburg cert.	1,10e	1,15
Inter/View Eur.	3,30	3,40
Kühne+Heitz	41,30	41,60
LCI Comput.Gr.	5,60	6,00
Melle, van nrc	45,50	47,00
Nedcon Groep	38,40	38,50
Nedschroef	87,50	87,70
Neways Elec.	5,50	5,60
New Eur.Htls DM	20,50a	–
Newtron Hold.	2,20	2,20
Pan Pac. Winkel	10,60	10,60
Pie Medical	4,70	4,80
Simac Techniek	11,20	11,50
Sligro Beheer	45,80	46,00
Suez Gr.Fund	50,00	50,00
	1,30	1,70
Vilenzo Int.	37,00e	37,10
Welna	237,00	238,00
Wereldhave	4,30	–
Weweler	36,00	35,70

Wall street

	12/12	13/12
allied signal	38	38⅛
amer.brands	40¼	40¼
amer.tel.tel	37⅞	38⅛
amoco corp	47⅛	47⅝
asarco inc.	18⅞	19⅛
bethl. steel	12	11⅞
boeing co	42⅝	43
can.pacific	17⅜	–
chevron	66⅜	67
chiquita	35⅜	35⅞
chrysler	11½	11½
citicorp	10	10
cons.edison	0	26¾
digit.equipm.	55125	57⅛
dupont nemours	45⅛	44⅝
eastman kodak	45⅜	45¾
exxon corp	57½	57⅞
ford motor	25	25¼
gen. electric	66⅝	67¾
gen. motors	28⅛	28½
goodyear	48⅛	48⅛
hewlett-pack.	49½	49⅞
int. bus.mach.	88⅝	88
int. tel.tel.	51	51⅝
klm airlines	21⅜	21¾
mcdonnell	70¾	71⅞
merck co.	148⅞	149
mobil oil	64¾	64⅞
penn central	23	23½
philips	16½	17⅛
primerica	32½	33
royal dutch	79⅛	80
sears roebuck	34¾	35½
sfe-south.pac.	11¼	11⅜
texaco inc.	57½	58
united techn.	47⅜	48¼
westinghouse	15¼	15⅜
whitman corp	12¼	12¾
woolworth	25⅜	25½

Advieskoersen

amerik.dollar	1,710	1,830
austr.dollar	1,32	1,44
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,500	1,620
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,07	3,32
finse mark (100)	40,00	42,50
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,86	1,06
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,75	15,45
jap.yen (10.000)	134,00	140,00
joeg.din.t/m 100	–	–
noorse kroon (100)	27,10	29,60
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,16	1,34
spaanse pes. (100)	1,66	1,82
turkse pond (100)	0,0275	0,0435
zweedse kr. (100)	29,30	31,80
zwits.fr. (100)	125,00	129,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,79005-1,79255
antill.gulden	0,9920-1,0220
austr.dollar	1,3756-1,3856
belg.frank (100)	5,4685-5,4735
canad.dollar	1,56725-1,56975
deense kroon (100)	28,960-29,010
duitse mark (100)	112,6500-112,7000
engelse pond	3,2495-3,2545
franse frank (100)	32,960-33,010
griekse dr. (100)	0,9330-1,0330
hongk.dollar (100)	22,8250-23,0750
ierse pond	2,9995-3,0095
ital.lire (10.000)	14,905-14,955
jap.yen (10.000)	138,705-138,805
nwzeel.dollar	0,9951-1,0051
noorse kroon (100)	28,635-28,685
oostenr.sch. (100)	16,0030-16,0130
saudi ar.ryal (100)	47,6250-47,8750
spaanse pes. (100)	1,7650-1,7750
surin.gulden	0,9835-1,0235
zweedse kr. (100)	30,815-30,865
zwits.frank (100)	127,695-127,745
e.c.u.	2,2970-2,3020

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	188,80	191,30
id excl.kon.olie	180,70	182,50
internationals	194,30	197,50
lokale ondernem.	184,40	186,40
id financieel	131,40	132,80
id niet-financ.	235,70	237,60

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	268,80	272,40
id excl.kon.olie	242,90	245,40
internationals	288,30	293,20
lokale ondernem.	247,40	249,70
id financieel	193,70	195,70
id niet-financ.	299,10	301,60

CBS-stemmingsindex (1987=100)

algemeen	86,90	88,00
internation	81,80	83,10
lokaal	87,50	88,50
fin.instell	88,30	89,50
niet-financ	87,50	88,50
industrie	96,80	97,70
transp/opsl	96,90	97,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,330-20,920, vorige 20,590-21,190, bewerkt 22,530 laten, vorige 22,790 laten.

Zilver onbewerkt 185-255, vorige 185-255, bewerkt 300 laten, vorige 300 laten.

Dow Jones

Industrie 2.914,36 +19,23

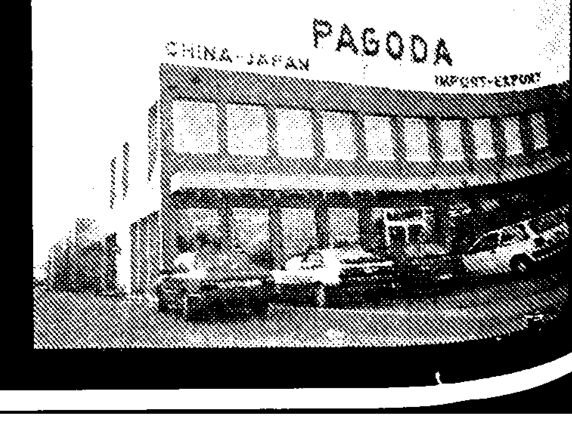
OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	jan	42,50	370	0,40	0,50
abn amro	c	apr	42,50	251	1,40	1,40
abn amro	c	apr	45,00	260	0,50a	0,50
abn amro	c	j94	32,50	820	10,00	10,00
aegn	c	jan	100,00	655	19,20a	20,00
aegn	c	apr	125,00	224	2,90	3,20
aegn	p	jan	140,00	655	22,80a	20,50a
aegn	p	apr	115,00	200	2,30	1,70
dsm	c	j94	95,00	275	10,80	11,30
eoe	c	dec	270,00	296	3,20b	5,80
eoe	c	dec	275,00	1765	1,10	1,90
eoe	c	dec	280,00	523	0,30	0,50
eoe	c	jan	250,00	340	24,00a	26,50
eoe	c	jan	275,00	397	4,00	5,60
eoe	c	jan	280,00	925	2,10	3,20
eoe	c	feb	260,00	403	17,50a	19,30
eoe	p	dec	260,00	400	0,20	0,20
eoe	p	dec	270,00	514	1,30	0,60
eoe	p	dec	275,00	1108	3,80	2,00
eoe	p	dec	280,00	274	8,00	5,20b
eoe	p	jan	260,00	320	1,20	0,90
eoe	p	jan	270,00	705	3,30	2,50
eoe	p	jan	275,00	497	5,50	4,00
eoe	p	jan	285,00	1294	12,50	10,50
eoe	p	apr	280,00	210	9,80a	8,20a
ing	c	apr	47,50	210	1,40	1,50
ing	c	j94	47,80	732	4,50	4,90
ing	p	j94	47,80	239	5,00	4,50
klm	c	jan	40,00	299	1,10	1,10
phil	c	dec	30,00	309	0,40	0,90
phil	c	dec	32,50	250	0,10a	0,10
phil	c	jan	30,00	739	0,80	1,40a
phil	c	jan	32,50	426	0,40	0,50
phil	c	apr	30,00	198	2,10	2,70
phil	c	apr	32,50	550	1,20	1,50
phil	c	jul	30,00	214	2,80	3,30
phil	c	o93	30,00	2237	5,70	6,50
phil	c	o94	45,00	885	2,20	2,40
phil	p	jan	30,00	629	1,20	0,80
phil	p	jan	35,00	187	5,50	4,70
olie	c	jan	140,00	345	3,40	5,40
olie	c	jan	145,00	324	1,40	2,40
olie	c	jan	150,00	385	0,70	1,00
top5	c	dec	530,00	303	4,00	9,00
top5	c	dec	540,00	505	1,20	3,50
top5	c	jan	550,00	220	3,00	5,00b
top5	p	dec	530,00	298	4,70	1,80
unil	c	jan	170,00	409	6,20	7,20
unil	c	jan	180,00	254	1,40	1,70
voc	p	apr	42,50	270	2,80a	2,50

a = laten — g = bieden + ex-div.
b = bieden — h = laten + ex-div.
c = ex-claim — k = gedaan + h
d = ex-dividend — l = gedaan + g
e = gedaan + bieden — vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten — sk = slotkoers gisteren

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

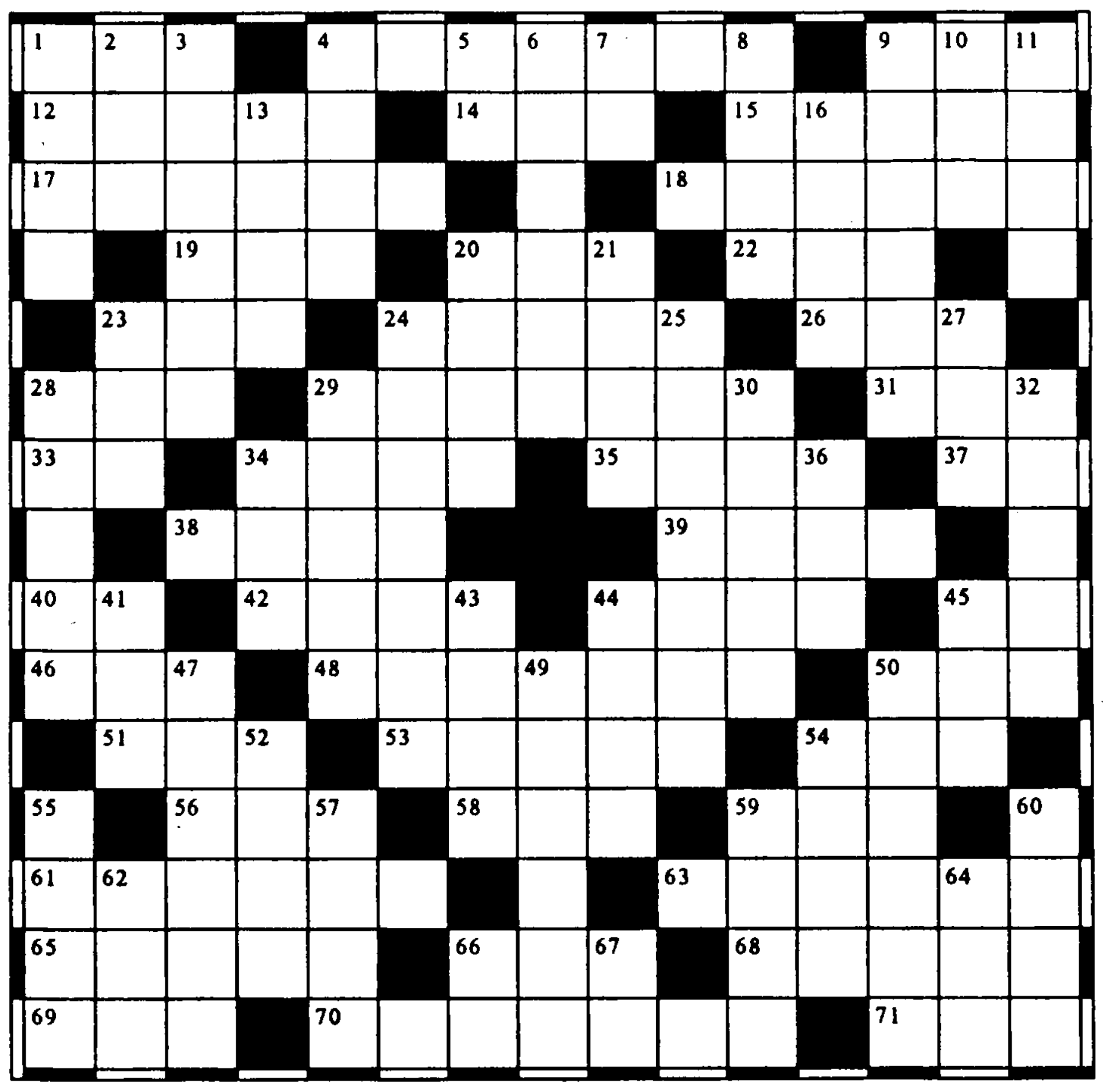
Winkelen in België

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs f 5000,- (eindoplossing)

PUZZEL NUMMER 2

Horizontaal: 1. plaats in Gelderland; 4. rustig en kalm; 9. pudding; 12. devies; 14. woonboot; 15. op elkaar; 17. benauwd; 18. zonder anderen; 19. deel van een boom; 20. dun stuk hout; 22. flauwe praat; 23. schel; 24. zacht; 26. bevel; 28. prul; 29. rijk aan ondervinding; 31. gravure; 33. gesneden stier; 34. groente; 35. eekhoorn; 37. ex tempore; 38. kraakbeenvis; 39. stekelig dier; 40. kiem; 42. onbegroeide; 44. luchtband; 45. meisjesnaam; 46. belemmering; 48. met de nek aankijken; 50. web; 51. speelgoed; 53. de zeilen kleiner maken; 54. dun; 56. boom; 58. knaagdier; 59. wig; 61. plaats in België; 63. vals; 65. reeks; 66. vogel; 68. interest; 69. metaal; 70. dichterbij komen; 71. hoeveelheid.

Verticaal: 1. rivier in Duitsland; 2. veilige haven; 3. vaartuig; 4. boom; 5. domina; 6. oorlogsvloot; 7. aankomend; 8. steekwapen; 9. veelheid; 10. watering; 11. in het jaar (Latijn); 13. groot vertrek; 16. en 20. bijbelse figuur; 21. zwakke; 23. woud; 24. sleepboot; 25. sommen maken; 27. onheilsgodin; 28. schaakstuk; 29. aan het genoemde; 30. telwoord; 32. ijzeren staaf; 34. kostuum; 36. mannelijke hond; 41. boom; 43. rivier in Tsjechoslowakije; 44. plezier; 45. vis; 47. nieuwerwets; 49. iemand die uit een bepaald gebied is weggezonden en elders is ondergebracht; 50. bestuurder; 52. gevleugelde geest in het Perzische volksgeloof; 54. honingbij; 55. vruchtbaarmakende stof; 57. ontkenning; 59. binnenste; 60. vlug; 62. steen; 64. Griekse letter; 66. met dank; 67. senior.

Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:
Schrijf de oplossing op een giro/bank-overschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal ƒ 3,– over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

PER BRIEFKAART:
Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste ƒ 3,- aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

Voorwaarden: om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per giro of bank ten minste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto ten minste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kansen op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze Puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede van de Puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de **hoofdprijs van ƒ 5000,–**

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen,75% is bestemd voor Het Limburgs Instituut voor 'kinderrevalidatie 'Franciscusoord' te Valkenburg en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Stichting Jo Hansenprijs te Meerssen

Inlichtingen:
Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045 - 739911.**

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 2 december 1991 aan het bestuur van het Limburgs Instituut voor Kinderrevalidatie "Franciscusoord" te Valkenburg vergunning verleend onder nummer L.O. 910/130/188.91.

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs f 1000,-
Tweede prijs f 300,-
Derde prijs f 150,-
Vierde prijs f 100,-
Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Oplossing puzzel nr. 2

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 56 - 15 - 70 - 62 - 1 - 68 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, **samen met het nummer van de puzzel,** want u hebt dit nog nodig aan het einde van onze uit 20 ronden bestaande puzzelactie.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!
De oplossing voor puzzel 2 moet vóór 24 december a.s. in ons bezit zijn, dit i.v.m. de feestdagen!!

Houthem kreeg voorkeur boven Maastricht voor vestiging

Frans Dassen was gedreven voorvechter Franciscusoord

● Archieffoto van Frans Dassen, inmiddels overleden, initiatief- en naamgever van het Franciscusoord in Houthem. Foto: WIDDERSHOVEN

DOOR JAN DIEDEREN

HOUTHEM - Aan de naam van het kinderrevalidatiecentrum Franciscusoord, waar driekwart van de opbrengst van de Limburgs Dagbladpuzzel naar toe gaat, wordt vaak, maar foutief het 'aureool' Sint toegevoegd. Begrijpelijk, omdat men al gauw een verband legt met de heilige die als kinder- en dierenvriend wordt beschouwd. De naam heeft evenwel betrekking op een man die vooralsnog niet tot de rangen van heiligen is toegetreden: Frans Dassen.

En zo heilig was hij niet, zeggen degenen die hem gekend hebben. „Maar wel een gedreven, soms te gedreven man," zegt Henk Oude Luttighuis, die vanaf het eerste begint deel heeft uitgemaakt van de directie van het Franciscusoord. Maar hij geeft volmondig toe: „Zonder Dassen zou het Franciscusoord nooit tot stand gekomen zijn.

Toekomst

Eind jaren vijftig, begin jaren zestig waren er elders in Nederland al centra voor lichamelijk gehandicapten; in Limburg nog niet. Een lichamelijk gehandicapte zat tot die tijd veelal thuis in een achterkamertje. Hij was totaal verstoken van onderwijs en werd eigenlijk beschouwd als zwakzinnig. Allengs ging men beseffen hoe onmenselijk dat was. Bij voorbeeld toen bleek dat een meisje zonder handen, eenmaal wel toegelaten tot aangepast onderwijs, binnen twee jaar leerde lezen en met de voeten schrijven, herinnert Henk Oude Luttighuis zich.

De Maastrichtse textielhandelaar Frans Dassen ondervond die onrechtvaardige behandeling van de lichamelijk gehandicapte in zijn eigen gezin. Hij brak zich het hoofd over de toekomst en het levensgeluk van zijn zwaar gehandicapte zoon en vroeg zich af waarom deze nergens terecht kon voor revalidatie en aangepast onderwijs. Hij liet het daar niet bij, maar ondernam actie. Hij wist krachten te mobiliseren onder vrienden en relaties in het Maastrichtse. Door zijn toedoen kwam er in 1960 aan de Brusselseweg de mytylschool Sint Rafael voor gehandicapte kinderen uit Maastricht. Ook voor kinderen uit de naaste omgeving en zelfs uit de Oostelijke Mijnstreek werd een plaats gezocht op deze mytylschool. Er was al gauw behoefte aan een groter complex waarin niet alleen onderwijs zou worden gegeven maar ook medische begeleiding.

Discussie

Er ontstond een discussie over de vraag waar dit grotere complex zou moeten komen: in Maastricht of meer centraal in Zuid-Limburg? Tenslotte werd gekozen voor die centrale plek en wel een terrein aan de Onderstestraat in Houthem. Probleem was dat er voor zo'n opvangcentrum voor lichamelijk gehandicapte kinderen geen geld voor handen was. Alleen voor de school kon men rekenen op financiering van het ministerie van Onderwijs. Dassen liet zich door dat probleem niet afschrikken: het geld zou er koste wat kost komen. Dan maar acties voeren zoals loterijen, verkoop van een grammofoonplaat, collectes op straat en in kerken, zo namen hij en zijn medestanders zich voor. Doorslaggevend voor het miljoen dat men wilde binnenhalen was een groots opgezette carnavalsmanifestatie in de toenmalige Valkenburgse Eurohal onder het motto 'prinsen rond het kind'. Het werd een soort 'open-het-dorp'-actie, compleet met televisie-uitzending.

● De opening van het Franciscusoord werd verricht door de toenmalige gouverneur Charles van Rooij. Archieffoto: Limburgs Dagblad

Het later naar Frans Dassen genoemde oord kwam er dus. In 1964 en 1965 werd gebouwd, in augustus 1966 volgde de opening. Vanaf de allereerste dag kwamen er vele kinderen naar het nieuwe revalidatiecentrum. Groot probleem bleef hoe de revalidatie te bekostigen? De ouders konden proberen wat geld te krijgen van de gemeente via de Bijstandswet. Maar eigenlijk was dat een onhoudbare situatie. Een bijkomend probleem was, zo herinnert zich Oude Luttighuis, dat er op dat moment twee revalidatiecentra waren in Limburg: de Maasgouw in Maastricht en het Franciscusoord in Houthem; het eerste wèl door het Rijk erkend en het tweede niet. Toch bleken vele ouders van gehandicapte kinderen de voorkeur te geven aan Houthem.

De toenmalige staatssecretaris Kruisinga onderkende het probleem en liet in de jaren zeventig een onderzoek doen. Het resultaat daarvan was dat per 1 januari 1975 het Franciscusoord de zo vurig gehoopte erkenning kreeg van de Rijksoverheid. Vanaf dat moment was ook de financiering van het revalidatiecentrum naast die van de school verzekerd.
Eenmaal erkend onderging het Franciscusoord meteen de eerste grote uitbreiding. Er zouden er nog veel volgen, ook van de mytylschool. Er kwamen tussen de zestig en zeventig kinderen van Maastricht over naar Houthem waardoor het totaal aantal kinderen dat in Houthem op school revalideerde naar ongeveer 250 steeg.

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

Nog geen abonnee?
BEL GRATIS 06-02299

De duidelijke krant.

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Zaterdag 14 december 1991 ● Pagina 13

T LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN.
EF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE,
RKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Ten Esschen vreest komst van fabrieken

Van onze correspondent

HEERLEN – Vage plannen van de gemeente Heerlen om een gedeelte van het gehucht Ten Esschen aan te wijzen als industriegebied hebben de bewoners in alarmtoestand gebracht.

„We zijn weer bereid om te knokken voor de toekomst van Ten Esschen," zegt de strijdvaardige woordvoerder No Vincken van het actiecomité.

In haar Structuurvisie Heerlense Bedrijfsterreinen 1991-2000 voorziet de gemeente op de langere termijn een tekort aan bedrijfsterreinen voor lokale en regionale industrie. Eén van de in het rapport opgevoerde lokaties ligt tussen de Antwerpse weg en de A76, pal achter het tenniscentrum van Ten Esschen.

Dit gebied werd in het oorspronkelijke plan als reserve-lokatie aangeduid. Na de eerste inspraakronde is Ten Esschen tot een zogenaamde studielokatie geworden: het gebied blijft zoals het is en een besluit over mogelijke aanwijzing tot industrieterein wordt later genomen.

De bewoners van Ten Esschen wijzen in een brief aan het college de plannen resoluut van de hand. „Dit wordt de derde keer dat Ten Esschen in aanmerking komt voor allerlei activiteiten. Wij willen dat onze buurt leefbaar blijft," ageert Vincken.

In 1974 kwamen de bewoners pas in actie toen de graafmachines al de grond aan het verzetten waren voor aanleg van de A76. De tweede keer verzetten zij zich met succes tegen het omstreden Heerlense pretpark dat in hun achtertuinen moest verrijzen.

En nu wordt er, zij het voorzichtig, gesproken over vestiging van industrie. Echt ongerust werd Vincken toen tijdens een informeel gesprek een projectontwikkelaar zich liet ontvallen dat het stuk grond tussen de twee autowegen over een aantal jaren goud waard is.

Vincken: „De man had het over een wegrestaurant, dat tussen de twee autowegen uitstekend zou passen. En een grote supermarkt zou het in zijn filosofie ook uitstekend doen. Als er zo gepraat wordt, ook al is het in een wat informele sfeer, dan geeft je dat te denken. Volgens die makelaar zouden de grondprijzen over tien jaar wel eens op zo'n 250 gulden per vierkante meter kunnen liggen."

Tumult rond 'verdwijntruc' gedeputeerde

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Door zonder enige verklaring zijn boeltje te pakken en vervolgens de vergaderzaal te verlaten, heeft gedeputeerde Piet Hilhorst zich gisteren de woede op de hals gehaald van de leden van de vaste Statencommissie voor Ruimtelijke Ordening. Uiterst geïrriteerd veegde commissievoorzitter J. Sonnemans (PvdA) aan het slot van de zitting de vloer aan met de handelwijze van de deputé en gaf hij te verstaan diens gedrag 'voortaan op geen wijze meer te zullen dulden'.

De toorn van Sonnemans werd mede gewekt door het feit dat de gedeputeerde zich ook tijdens de vorige commissievergadering aan hetzelfde 'vergrijp' had schuldig gemaakt.

Overigens kon de zitting als direct gevolg van Hilhorst plotselinge verdwijning niet tot een goed einde worden gebracht. De gebruikelijke 'mededelingen van de portefeuillehouder' en de rondvraag voor de commissieleden moesten van de agenda worden geschrapt. „De gedeputeerde kan er van op aan dat hij alle gestelde vragen keurig en schriftelijk aan het beantwoorden komt. Een hoop extra werk," maakte Sonnemans hoofdschuddend voortijdig een einde aan de vergadering.

Vijftien banen weg bij vier DGD's

HEERLEN – Bij de Districtsgezondheidsdiensten in Maastricht, Heerlen, Geleen en Roermond zullen tussen de 15 en 20 banen verdwijnen als de PNL-subsidie wordt geschrapt. De vier DGD's zouden daardoor met ingang van 1993 in totaal een miljoen gulden moeten bezuinigen.

Volgens de DGD's gaat deze bezuiniging ten koste van de bestrijding van besmettelijke ziekten (zoals tbc en aids), de gezondheidsvoorlichting, de jeugdgezondheidshulp en de opvang van verslaafden, dak- en thuislozen etc. Personeel van de DGD's neemt aanstaande maandag dan ook massaal deel aan de actie 'Houd Limburg bovengronds' in Den Haag.

Gerechtshof wijst grootste deel van claims af

De 'affaire Sondagh' kost Heerlen miljoen

DOOR JOOS PHILIPPENS

EERLEN – Het Gerechtshof in Den Bosch heeft de emeente Heerlen in de 'affaire Sondagh' veroordeeld tot et betaling van 900.000 gulden aan projectontwikkelaar an Doorn/IJsselstein uit Vaals.

Dit bedrag wordt vermeerderd met de rente vanaf 1 januari 1985 en nog eens 15.000 gulden. Ook is Heerlen veroordeeld tot het betalen van de proceskosten. De projectontwikkelaar had echter ongeveer 5,5 miljoen willen hebben.

Het Hof heeft de claim van de Simpelveldse projectontwikkelaar Meyers helemaal afgewezen. Deze wilde 7,5 miljoen krijgen.

Alle betrokken partijen hullen zich in stilzwijgen. Het Gerechtshof heeft het vonnis namelijk nog niet vergezeld laten gaan van een schriftelijke motivering.

De affaire rond de voormalige garage Soondagh aan de Heerlense Looierstraat dateert van 1979. Een Heerlense ambtenaar gaf toen onjuiste informatie aan projectontwikkelaar Van Doorn/IJsselstein, waardoor deze daar geen winkels kan bouwen. De kwestie is inmiddels tot aan de Hoge Raad geweest, die heeft bepaald dat Heerlen inderdaad schuldig is.

De laatste jaren wordt geprocedeerd over de hoogte van de schadevergoeding. De rechtbank bepaalde vorig jaar dat Heerlen alleen aansprakelijk is voor de periode van 1979 tot 1985. En dit slechts voor het verschil tussen de perceelwaarde bij de werkelijke bestemming (zonder winkels) en de waarde bij winkelbebouwing, zoals door de ambtenaar beloofd was.

In 1983 verkocht Van Doorn het perceel aan Meyers. Deze zegt het winkelproject voor 7,5 miljoen te kunnen doorverkopen aan een Zwitserse firma. Hij zou daar een winst van twee miljoen aan over houden.

De claim van Meyers richting Van Doorn is nu afgewezen, maar het Hof heeft geen uitspraak gedaan over het verzoek van Van Doorn om deze claim te kunnen afschuiven op de gemeente Heerlen.

Van Doorn zal het hem toegewezen geld moeten overmaken naar de Vaalser Rabobank. Deze leende hem het geld voor het project, en claimt inmiddels al 3,9 miljoen van Van Doorn.

Het is zeer wel mogelijk dat een of meer partijen tegen de uitspraak van het Gerechtshof in cassatie gaan bij de Hoge Raad. Deze moet toetsen of er door het Hof of de rechtbank wellicht procedurele fouten zijn gemaakt.

Het perceel Sondagh ligt door de kwestie al een paar jaar braak. De oude garage werd in 1989 door de gemeente gesloopt, nadat ze tot toevluchtsoord voor verslaafden was geworden.

Bouwfraudeur failliet

GULPEN – Het aannemersbedrijf P. in Gulpen, waarvan de eigenaar verdacht wordt van grootschalige bouwfraude, is door de rechtbank in Maastricht failliet verklaard. Bij werkzaamheden aan grote projecten en het bouwen van particuliere woningen maakte P. gebruik van de diensten van circa twintig zwartwerkers. De sociale recherche Heuvelland heeft enkele maanden aan het onderzoek gewerkt alvorens er voldoende bewijzen werden gevonden. De verdachte verrichtte volgens de sociale rechercheur allerlei bouwwerkzaamheden zonder dat hij mensen in vaste dienst had. „Dat moest dus een keer fout gaan. Voor de eigenaars van de bouwprojecten ontstaan geen problemen. Zij kregen van P. keurig een rekening. Het is niet makkelijk om alles haarfijn na te gaan bij zo'n twintig zwartwerkers. Het zal nog wel enkele maanden duren voordat het onderzoek helemaal is afgerond."

Het terugbetalen van ten onrechte ontvangen uitkeringen en het betalen van niet afgedragen sociale premies en belastingen zal een hele opgave worden. De totale schade wordt geschat op acht ton. „Bovendien is het voor het failliete bedrijf moeilijk de hoge boete te betalen. Het is niet uitgesloten dat het op een gevangenisstraf zal uitdraaien", aldus een woordvoerder van de sociale recherche.

Gebruik treintaxi groeit in Limburg

ROERMOND/HEERLEN – Het vervoer per treintaxi in Midden-Limburg is sterk gestegen. In Venlo nam het aantal ritten met meer dan de helft toe. Ook Sittard en Weert zagen een forse stijging. Dat meldt het blad Koppeling, een uitgave van de Nederlandse Spoorwegen. In Maastricht en Heerlen was de toename met gemiddeld zeventien procent minder spectaculair van aard.

Landelijk gezien is het gebruik van de treintaxi tussen mei en oktober met 26 procent gegroeid. Koploper is Bilthoven waar het aantal reizigers dat de treintaxi nam, in die periode verdubbelde.

Alles 'rustig' rond vliegveld

EEK – De nachtvluchten op uchthaven Maastricht konden gisteren ongehinderd doorgang vinden. Nieuwgierigen die toch kwamen kijken werden door leden van e Vereniging geen uitbreiding liegveld Beek opgevangen en geraagd naar huis terug te keren. Tot et ter perse gaan van deze krant anochtend bleef het rustig ook al mdat de politie zelf een enkeling ie zich liet zien opving, aldus de ijkspolitie dienst luchtvaart op het liegveld.

De president van de rechtbank in Maastricht verbood de vereniging erder deze week een door haar angekondigde blokkade van de achtvluchten uit te voeren. De vereniging beloofde het vonnis te zullen respecteren en liet alle leden weten dat de actie geen doorgang zou vinden. Zowel voorzitter Willems als raadsman Bedaux van de vereniging zeiden tijdens de behandeling van het kort geding, dat de drang om actie te voeren tegen de nachtvluchten erg groot was. Omwonenden hadden zich volgens beiden bereid getoond ook bij een gerechtelijk verbod op persoonlijke titel actie te zullen voeren.

● Snoeiles op een mooie namiddag in december. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Lage fruitoogst vergt veel extra snoeiwerk

AMBY – „Maak er een kerstboom van: smal van boven en breed van onder", zo doceerde gisteren pomoloog Jan van Eijden uit Bunde in de boomgaard van Cor Castermans te Amby. De fruitplantage van de Maastrichtenaar behoorde tot de percelen die in de nacht van 20 op 21 april het zwaarst door nachtvorst werden geteisterd.

Wordt de productie van een volwassen vruchtboom normaliter in kilo's uitgedrukt, dit jaar moest Cor Castermans in grammen boekhouden.

„Zo erg heb ik het nog niet meegemaakt", aldus Jan van Eijden (59) die in Zuid-Limburg al ruim dertig jaar voorlichter in de fruitteelt is. Doordat veel fruitbomen nauwelijks vruchten hebben gedragen, hebben zij veel schot gemaakt. Stelregel is dat tegenover één kg vruchten één meter groei staat.

Dat betekent dat de zwaarst getroffen fruittelers dit jaar met veel extra werk worden opgescheept. De snoei begint, zodra het blad van de bomen is en duurt voort tot de bloei, in de eerste week van mei.

Waterschap zweert bij uitbreiding

SITTARD – Het waterschap Roer en Overmaas houdt vast aan de plannen om het vrij nieuwe kantoor in Sittard uit te breiden. Bij de presentatie van de uitbreidingsplannen in november kreeg het waterschap kritiek, omdat niet gekeken was naar andere mogelijkheden zoals nieuwbouw. Uit een nadere studie blijkt echter dat nieuwbouw elders in Sittard *ƒ* 13,5 miljoen zou kosten. De verkoop van het huidige, zo'n vijf jaar jonge gebouw, zou *ƒ* 5,5 miljoen opleveren, maar dan moet nog altijd acht miljoen gulden bijgepast worden. Het Waterschap houdt nu vast aan de reeds opgestelde uitbreidingsplannen, die in eerste aanleg een kleine *ƒ* 2,75 miljoen kosten. Later wil het waterschap een extra etage op het gebouw zetten, hetgeen nog eens *ƒ* 2,5 miljoen gaat kosten. Uitbreiding is dus zowel op korte als op lange termijn het goedkoopst, aldus het dagelijks bestuur van het waterschap.

Afvalplan Born gaat ton kosten

BORN – De gemeente Born laat door één of meerdere externe bureaus een afvalstoffenplan opstellen. Dat plan gaat honderdduizend gulden kosten. Een externe deskundige zal er waarschijnlijk 70 dagen aan werken, zo rekent de gemeente voor. De kosten betaalt de gemeente uit de gelden die zij de komende twee jaar terugkrijgt uit het 'egalisatiefonds regionale stortplaats'. Het afvalplan is een onderdeel van het gemeentelijk milieubeleidsplan van Born, dat in '93 geschreven moet zijn. Invoering van de plannen zal een extra beslag leggen op de eigen afdeling milieu, zo verwacht de gemeente. Hiervoor wil Born een ambtenaar extra in dienst nemen. Er zijn nu 1,8 formatieplaatsen op de afdeling, terwijl er 4,5 nodig zouden zijn. Het overblijvende tekort wordt ingevuld door het inzetten van externe bureaus.

Simpelveldse wethouder: argwaan gemeenteraad ongegrond

'Composteringsfabriek wordt geheel overkapt'

Van onze verslaggever

SIMPELVELD – De composteringsfabriek, een onderdeel van het geplande grensoverschrijdende industriegebied nabij de grensovergang Bocholtz, wordt geheel overkapt. Dat zegt wethouder Bèr Frijns uit Simpelveld. Hij baseert zich op een gesprek dat twee Simpelveldse gemeente-ambtenaren hebben gehad met ambtenaar Quarten, werkzaam op de afdeling Milieuzaken ('Umweltamt') in Aken.

Volgens Frijns is de argwaan, die de gemeenteraad van Simpelveld heeft gekoesterd tegen Aken over het uitblijven van informatie over de compostfabriek, ongegrond.

„Als Aken niet eens weet wat, hoe en waar. Op welke manier wil men ons dan informeren?", vraagt Frijns zich af.

In tegenstelling tot een aantal verontruste inwoners in het Nederlands-Duitse grensgebied voorziet Frijns vooralsnog weinig (stank) overlast van het groente-, fruit- en tuinafvalverwerkingsbedrijf.

„De composteringsfabriek is geheel overkapt en wordt volgens de allerstrengste milieunormen en -eisen gebouwd. Er hoeft zelfs geen vrachtwagen buiten te wachten alvorens zijn lading wordt verwerkt."

De bezorgdheid binnen de raad van Simpelveld ontstond na een reeks publicaties over protestdemonstraties in het Duitse grensgebied Horbach/Richterich en een op handen zijnde bijeenkomst van verontruste inwoners uit Bocholtz en Simpelveld. Zij willen absoluut geen compostfabriek in hun woonomgeving.

De beslissing over de uiteindelijke lokatie van het bedrijventerrein wordt waarschijnlijk tijdens de raadsvergadering op woensdag 18 december genomen. Frijns spreekt over 'een heet hangijzer'.

In 1980 was de Akense raad onder aanvoering van de toenmalige coalitiepartij CDU van mening dat een 90 hectare groot industriegebied moest komen in de buurt van Horbach. In de daaropvolgende raadsperiode kwamen de Grünen en de SPD echter aan de macht. Ze zijn voor een industriegebied bij het Langveld.

„Hun belangrijkste argument om het terrein daar aan te leggen is de directe aansluiting op de autowegen. Bij alle andere lokaties moeten die duizenden vrachtwagens steeds door woongebieden rijden en is de (stank)overlast inderdaad enorm," vindt Frijns.

Milieufederatie laakt handelwijze van Aken

HEERLEN/AKEN – De Stichting Milieufederatie Limburg vraagt in een brief aan de gemeenteraad van Aken de besluitvorming van het grensoverschrijdende bedrijventerrein nabij de grensovergang Bocholtz op te schorten.

'Het verbaast ons ten zeerste dat Aken alléén wil besluiten en niet wil overleggen met de provincie Limburg en de aangrenzende gemeenten. Iedereen gaat zijn eigen gang zonder de buurman te vragen wat hij ervan vindt. Het ontbreekt op weg naar het Europa zonder grenzen zoals vanouds aan overleg', schrijft de stichting aan de Akense raadsleden.

De Milieufederatie vindt dat Aken met het huidige voornemen aan incidentenbeleid doet en vooruitloopt op overleg en planvorming die nog moeten plaatsvinden.

Beter spuiten tegen besmet water

SITTARD – Een herhaling van de plaatselijke besmetting van drinkwater in Sittard, zoals kort geleden werd ontdekt, is praktisch uitgesloten. Ruim een maand geleden bleek tijdens een routine-controle dat in één straat in Sittard het drinkwater met een bacterie was verontreinigd. Zoals destijds vermoed, is de oorzaak een 'dode' leiding die te weinig werd doorgespoeld. In een nieuw opgesteld spuitprogramma zal ongetwijfeld herhaling worden voorkomen, zo heeft het Sittardse stadsbestuur op antwoord op vragen van de PvdA-fractie.

Enquête over politie bepleit

ROERMOND – De fractie Demokraten Roermond heeft het college om een enquête gevraagd onder de inwoners van Roermond om te achterhalen hoe de burgers over de politie denken en om te inventarisren wat zij nu de belangrijkste taken van de politie vinden. DR denkt dan aan punten als aanspreekbaarheid, politie-optreden en straatsurveillance, verkeerstoezicht, hulpverlening en criminaliteitsbestrijding. De fractie noemt Leidschendam als voorbeeld waar zo'n onderzoek al heeft plaatsgevonden.

Geboren!

Daan Marein

12 december 1991

Herman en Esther
Lokkers-Linders

Frankenlaan 67
6419 BS Heerlen

In plaats van kaarten

"Hartelijk dank aan allen die ons
25-jarig huwelijksfeest
tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt."

Els en Günther Reitz-Lutgens
Nicole en Tom

---

†

Bedroefd, maar dankbaar om hetgeen hij voor ons betekende, delen wij u mede dat is overleden, op de leeftijd van 73 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Hubert Jacob Herberichs

echtgenoot van

Anna Maria Elisabeth Conjaerts

Ubachsberg: **mevr. A.M.E. Herberichs-Conjaerts**
Bocholtz: **Wim Herberichs**
Agnes Herberichs-Lonussen
Marielle, Marco
Stein: **Jan Herberichs**
† Bertie Herberichs-Luyten
Esther, Kim
† Frankie
Geleen: **Alex Herberichs**
Gulpen: **Huub Herberichs**
Joyce
Familie Herberichs
Familie Conjaerts

6367 KE Ubachsberg, 13 december 1991
Minnegardsweg 23

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op woensdag 18 december om 11.00 uur in de parochiekerk H. Bernardus te Ubachsberg, waarna aansluitend de begrafenis op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Er is gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk vanaf 10.30 uur.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avonddienst, voorafgegaan door rozenkransgebed op dinsdagavond as. in voornoemde kerk om 18.45 uur.

Pap is opgebaard in een der rouwkamers van de begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur, zondag van 11.00 tot 12.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

In verband met een sterfgeval, is
woensdag 18 december

Plan Keukens B.V.

Rijksweg 21, Gulpen,

de gehele dag gesloten.

---

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons geweest is, geven wij u kennis dat voorzien van de h. sacramenten der zieken, na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek te Heerlen op de leeftijd van 90 jaar in het De Weverziekenhuis is overleden, mijn dierbare broer, oom en neef

Petrus Arnoldus Willems

Broekhem: **Alphons Willems**
neven en nichten

Heerlen, 12 december 1991
Verpleegkliniek Heerlen
Corr.adres: Broekhem 77,
6301 HE Valkenburg a/d Geul

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben dinsdag 17 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Broekhem.

Overtuigd van uw medeleven zal er geen condoleren zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal maandag 16 december om 19.00 uur de avondwake gehouden worden in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29, Valkenburg a/d Geul. Bezoek dagelijks van 19.00 tot 20.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Met droefheid geven wij u kennis, dat heden, na een leven vol goedheid en liefde, zacht en kalm, voorzien van het sacrament der zieken, op 86-jarige leeftijd van ons is heengegaan, mijn lieve moeder, schoonmoeder, onze oma, zus, tante en nicht

Louise Schins

weduwe van

Joseph Chantrain

De bedroefde familie:
Mechelen: **Margot Schijen-Chantrain**
Jo Schijen
oma van: Ralf en Diana
Familie Schins

Heerlen, 12 december 1991
Overgeul 7, 6281 BG Mechelen

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 16 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Johannes de Doper te Mechelen.

Schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur achter in de kerk.

Heden, zaterdag zal in de avondmis van 19.00 uur voor de overledene gebeden worden.

Moeder ligt opgebaard in het mortuarium Sjalom bij de zusters Clarissen, Hilleshagerweg te Mechelen.

Bezoek dagelijks van 17.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Diep bedroefd delen wij u mede dat veel te vroeg volgens menselijke begrippen van ons is heengegaan na de ziekenzalving ontvangen te hebben mijn lieve echtgenote, moeder en schoonmoeder

Johanna Wilhelmina Vanthoor

* 23 augustus 1929 † 13 december 1991

echtgenote van

Henricus Hubertus Salimans

Wij zijn dankbaar voor haar grote liefde, zorg en toewijding en hebben bewondering voor de manier waarop ze haar leven inhoud gaf. We hebben respect voor de wijze waarop ze de dood aanvaard heeft.

Kerkrade: **H.H. Salimans**
Oegstgeest: **Marcel en Henny Salimans-de Jong**
Utrecht: **Angélique Salimans**
Henk Gouders

Kerkrade, Hammolenweg 72,
6466 XW Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 18 december om 11.00 uur in de St. Lambertuskerk te Kerkrade-Centrum. Aansluitend volgt de crematie in het crematorium te Heerlen.

Samenkomst in de kerk.

De overledene is overgebracht naar het mortuarium gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek.

Bezoekuren van 18.00 tot 19.30 uur.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vóór de dienst achter in de kerk.

Op de vooravond 17 december vindt om 19.00 uur een avonddienst plaats in de St. Lambertuskerk waarin de overledene wordt herdacht.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Langs deze weg betuig ik mijn oprechte dank, ook namens mijn kinderen aan artsen en verplegend personeel afd. 5 van het St. Jozefziekenhuis in Kerkrade, de Eerwaarde Zusters van Huize Elisabeth en in het bijzonder dokter Passage voor hun steun in deze moeilijke maanden.

H.H. Salimans
Hammolenweg 72,
6466 XW Kerkrade

In diepe verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze handwerkleidster mevrouw

Jeanne Salimans

Jeanne, je afscheid kwam te snel.
Nu is er een leegte ontstaan.
Je had altijd tijd voor die ander, een luisterend oor, een schouder om op te steunen.
Je spontaniteit en kordaatheid bracht leven in onze groep. Wij zullen de herinnering aan jou met ons meenemen.

Leidsters en deelnemers
handwerkgroep voor ouderen
woensdagochtend
Kerkrade-centrum

Heden vernamen wij met grote verslagenheid het overlijden van ons mede-bestuurslid

Jeanne Salimans

Wij verliezen in haar een waardevol en behulpzaam bestuurslid.

BLOK
(Belangenbehartiging
Ouderen Kerkrade)
Bestuur van de Kerngroepen
Kerkrade

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van mevrouw

Jeanne Salimans

voorzitster van de kerngroep
van ouderen Kerkrade-centrum/Holz

Wij verliezen in haar een waardevol mens.
Wij zijn dankbaar voor het vele goede werk dat zij voor ouderen heeft verricht.

Kerngroep van ouderen
Kerkrade-centrum/Holz

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat op 75-jarige leeftijd, voorzien van de h.h. sacramenten, van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Hendrik Niessen

echtgenoot van

Steffie Strijdonk

Brunssum: **Steffie Niessen-Strijdonk**
Brunssum: **Guus Thielens**
Gerda Thielens-Tempelman
Jolanda en Wiel
Heerlen: **John Niessen**
Elly Niessen-Cardinaal
Mirella en Rob
Ramón
Brunssum: **Frans Niessen**
Ans Niessen-Hendriks
Danny, Ramona
Brunssum: **Annet van Belkom-Niessen**
John van Belkom
Nancy en Roger
Wanda
Brunssum: **Marian Goffin-Niessen**
Ger Goffin
Raymond
Brunssum: **Willie Niessen**
Gertie Niessen-van de Bosch
Priscilla, Patricia
Brunssum: **Peter Niessen**
Yvonne Niessen-Kersik
Nathalie, Kimberly
Familie Niessen
Familie Strijdonk

6445 BN Brunssum, 13 december 1991
Hazenkampstraat 30

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 18 december om 10.00 uur in de parochiekerk H. Familie te Langeberg-Brunssum, waarna om 11.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Voor vervoer per bus, heen en terug, is gezorgd.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondmis dinsdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, zondag van 14.00 tot 15.00 uur en dinsdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbaar voor de lange mooie tijd die ze bij ons mocht zijn, hebben wij afscheid genomen van onze moeder, oma en zus

Anna Maria Hubertina Vluggen

echtgenote van wijlen

Bernard Kohl

in de leeftijd van 92 jaar.

Mechelen: **Mieneke en Leo Simon-Kohl**
Mechelen: **Tiny en Martin**
Slenaken: **Annie en Wiel**
Fleur
Mechelen: **Corrie en Jo**
Annemarie
Wouter
Familie Vluggen
Familie Kohl

Mechelen, 12 december 1991
Schweibergerweg 37, 6281 NE Mechelen

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 17 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Johannes de Doper in Mechelen.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Maandagavond wordt om 19.00 uur de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 77 jaar, onze lieve zuster, behuwdzuster, tante en nicht

Margaretha Agnent

echtgenote van wijlen

Wiel Housen

Wij bevelen haar ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Familie Agnent
Familie Housen

Kerkrade, 12 december 1991
Krichelsbergweg 19
Corr.adres: 6463 BL Spiestraat Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 16 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Kaalheide, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats Schifferheide.

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Zaterdag tijdens de avondmis van 19.00 uur wordt de overledene bijzonder herdacht in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheide. Bezoekuren van 18.00 tot 19.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een leven van toewijding en zorg voor allen die haar lief waren, is heden, veel te vroeg van ons heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Antje Gubbels

weduwe van

Eugène Duckers

Zij overleed in de leeftijd van 63 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten.

Stein: **Thè en Annie**
Chantal en Mark
Stein: **Jean en Evelyne**
Sandra en John
Heerlen: **Anja en Richard**
Bas, Thijs
Stein: **Willie en Yvonne**
Elsloo: **haar vriendin Mia**
Familie Gubbels
Familie Duckers

Stein, 12 december 1991
Corr.adres: Dross. Mangelschotstraat 14
6171 JZ Stein

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 16 december om 10.00 uur in de St.-Martinuskerk te Stein, waarna de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Er is geen condoleren.

Heden, zaterdag, om 19.00 uur wordt de avondwake gehouden in voornoemde kerk.

De overleden is opgebaard in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein; bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

---

†

Bedroefd geven wij u kennis dat heden na een liefdevolle verzorging in Huize Beukeloord van ons is heengegaan voorzien van de h. sacramenten in de leeftijd van 80 jaar onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Kikken

weduwe van

Pierre Bosch

Spaubeek: **Bèr Bosch**
Toke Bosch-Op de Beek
Pedro en Jolanda
Guido
Ulestraten: **Wim Bosch**
Henriette Bosch-Corten
Peter, Ankie, Wilma
Ulestraten: **Treeske Op de Beek-Bosch**
Piet Op de Beek
Anita en William
Jolanda
Ulestraten: **Lambert Bosch**
Jenny Bosch-Claessens
Tamara, Natascha, Marina
Familie Kikken
Familie Bosch

Meerssen, 12 december 1991
Corr.-adres: Rembrandtstraat 4, 6176 EE Spaubeek

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 17 december 1991 om 11.00 uur in de St. Catharinakerk te Ulestraten gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Tot intentie van de overledene zal de avondmis gehouden worden maandag 16 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in rouwkapel Timmermans Volderstraat 22 te Meerssen. Bezoek dagelijks van 18.00 uur tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Allen die op zo'n hartverwarmende wijze blijk hebben gegeven van hun medeleven, na het overlijden van mijn inniggeliefde man, onze zorgzame vader, schoonvader en lieve opa

Hennes Swinkels-Swinkels

danken wij daarvoor langs deze weg hartelijk.

Marietje Swinkels-v.d. Berg
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, december 1991

---

† Wiel Rauch, 37 jaar, corr.adres: Kerkepad 3, 6063 BJ Vlodrop. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden, zaterdag 14 december, om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Vlodrop.

† Nol Gubbels, 55 jaar, weduwnaar van Marij Geelen, Caulittenstraat 9, 6112 AK St.-Joost. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden, zaterdag 14 december, om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Judocus te St.-Joost.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons omringd heeft, delen wij u mede, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Martha Heering

weduwe van

Franz Jongen

Zij overleed in de leeftijd van 77 jaar.

Habach (Dld.): **Wilfriede Fetsch-Jongen**
Heinz Fetsch
Guido en Patricia
Julia
Maastricht: **Peter Jongen**
Gommy Jongen-Immers
Landgraaf: **Marie-José Logister-Jongen**
Harry Logister
Ferry
Manja
Sittard: **Paul Jongen**
Marijke Jongen-Nijsten
Lelystad: **Astrid van der Woude-Jongen**
Flip van der Woude
Familie Heering
Familie Jongen

6416 AG Heerlen, 12 december 1991
Voskuilenweg 5

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 17 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk Verschijning van de Onbevlekte Maagd te Heerlen-Molenberg, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene maandag 16 december a.s. om 18.45 uur in voornoemde parochiekerk, aansluitend avondmis.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede, dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Annie Terwijn-Eijkenboom

weduwe van

Joop Terwijn

op de leeftijd van 77 jaar.

In dankbare herinnering:
Oudenbosch: **Jo en Marlies**
Terwijn-Flachs
Voerendaal: **Lies en Cor †**
Boumans-Terwijn
Landgraaf: **Henny en Jan**
Kleijkers-Terwijn
Landgraaf: **Hub en Margriet**
Terwijn-Bemelmans
Hoensbroek: **Tiny en Jos**
Mertens-Terwijn
de klein- en
achterkleinkinderen

Hoensbroek, 12 december 1991
Mettenstraat 2
Corr.adres: Godfried Bomansstraat 9,
6372 KP Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 16 december om 11.00 uur in de grote St. Jan te Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Heden, zaterdag 14 december, tijdens de avondmis van 19.00 uur, in voornoemde kerk, bidden wij mede voor haar zielerust.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Stil is de pijn en het verdriet
door de leegte die jij achterliet.
Ons rest de herinnering aan jou.
Rustig als je was en eeuwig trouw.
Hieruit putten we nu nog kracht.
Zoals jij van ons had verwacht.
Om in jouw woorden door te praten
proberen wij het beste ervan te maken.

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden van mijn man en onze vader

Theo Dols

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Annet Dols-Senster
Vivian, Jessie en Karel

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden hadden, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat voorzien van het h. sacrament der zieken, na een rijk leven in Gods vrede is overleden, in de leeftijd van 91 jaar onze lieve zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, tante en nicht

Maria Elisabeth Steenstraten

weduwe van

Hendrik Raats

Jabeek: **M. Broun-Raats**
Jabeek: **A. Peters-Raats**
Schinveld: **K. Raats-Scheren**
Kerkrade: **J. Eijdems-Raats**
Susteren: **R. Gelissen-Raats**
Susteren: **H. Raats-Neijss**
Jabeek: **F. Raats-Cremers**
Jabeek: **R. Rademakers-Raats**
Jabeek: **J. Raats-Cremers**
Jabeek: **L. Arets-Raats**
Jabeek: **J. Gelissen-Raats**
Schinveld: **A. Mengelers-Raats**
Bingelrade: **L. Hellenbrand-Raats**
Hoensbroek: **L. Raats-Ruijters**
en al haar kleinkinderen
en achterkleinkinderen

Jabeek, 12 december 1991
Eindstraat 7, 6554 BA Jabeek

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 17 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Gertrudis te Jabeek.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

De avondwake is maandag 16 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid om afscheid te nemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30-18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Ik heb gestreden, veel geleden.
Vreemde ogen zagen 't niet.
Toch heb ik immer U beleden,
U, die meer het hart aanziet.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons steeds heeft omringd, geven wij u kennis van het toch nog onverwachte overlijden, op de leeftijd van 69 jaar, van onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jacob Fokkinga

weduwnaar van

Henriette Berkers

In dankbare herinnering:
Brunssum: **H. Duykers-Fokkinga**
J. Duykers
Danny en Nicky
Schinveld: **M. Boesten-Cremers**
A. Boesten
Hettie
Familie Ritsma

13 december 1991
Corr.adres: Kasteelstraat 32, 6441 TV Brunssum

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 17 december as. om 10.00 uur in de St. Gregoriuskerk te Brunssum, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Maandagavond om 18.45 uur avondwake ter intentie van de dierbare overledene in de dagkapel van genoemde kerk.

Vader is opgebaard in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum; afscheid nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze medewerker

Leen Kiekens

Firma Frans van der Loop Recycling

I.v.m. het overlijden van de heer
Leen Liekens is onze zaak
vandaag, 14 december de
GEHELE DAG GESLOTEN.

Firma Frans van der Loop Recycling
Kissel 12, Heerlen

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van ons trouw lid, de heer

Leen Kiekens

Biljartvereniging Eijkhagen
Spaarclub Leenhof
Café de Draver
en de Lotto

Diep bedroefd namen wij op 11 december vernomen dat onze zeer gewaardeerde collega

Leen Kiekens

van ons is heengegaan.

Leen, wij bedanken jou voor je geweldige inzet en collegialiteit. Wij wensen zijn familie en kennissen veel sterkte.

Medewerkers van firma
Frans van der Loop

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van

Leen Kiekens

Wij zullen hem met dankbaarheid blijven gedenken.

Familie van der Loop

Vervolg familieberichten zie pagina 16

Afspraken over milieuvluchten boven Limburg

MAASTRICHT – Een aantal instanties dat zich bezighoudt met de handhaving van milieuwetgeving, waaronder de Algemene Inspectiedienst en de provincie Limburg, heeft donderdag een convenant ondertekend waardoor zij een samenwerkingsverband aangaan voor het uitvoeren van zogenaamde milieuvluchten in Limburg.

Het is de bedoeling dat met behulp van luchtwaarneming per helicopter of vliegtuig, controles op de naleving van de milieuwetgeving worden uitgevoerd.

Er wordt al geruime tijd gebruik gemaakt van luchtwaarneming bij de opsporing van strafbare feiten. Gebleken is dat voor het constateren van milieu-overtredingen deze vorm van opsporing een uitstekend middel is. Veel overtredingen die vanaf de weg niet zichtbaar zijn, zoals het illegaal storten van afval, ontgrondingen en lozingen in het oppervlaktewater, zijn vanuit de lucht wel goed te herkennen.

Het convenant is aangegaan voor de duur van een jaar, doch het ligt in de bedoeling om het samenwerkingsverband na het proefjaar 1992 voort te zetten.

FNV eist 4,5% loonsverhoging bij DSM en Akzo

HEERLEN – De Industriebond FNV gaat in de cao-onderhandelingen bij DSM zeker 4,5 procent loonsverhoging eisen. Dat zegt districtsbestuurder Henk Walravens van de in Sittard gevestigde Industriebond. De cao-onderhandelingen beginnen in de eerste maanden van volgend jaar.

Ook bij de reeds begonnen onderhandelingen bij chemiegigant Akzo wordt tenminste 4,5 procent geëist. Volgens Walravens is alleen al 4 procent nodig om de inflatie te compenseren.

Een andere eis in de cao bij DSM zal een goede vut-regeling zijn. De huidige VVU-regeling bij DSM voor oud-mijnwerkers loopt slechts tot 1994.

Een derde eis betreft de instelling van een echte vijf-ploegendienst.

Onderzoek moord in park op laag pitje

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Het dertig man sterke recherchebijstandsteam dat nu drie weken de moord in het Mgr Nolenspark in Maastricht op de 30-jarige Mohammed Berdsbah onderzoekt, is gehalveerd. Volgens politiewoordvoerder B. Peters wil dat niet zeggen dat het onderzoek op een dood spoor zit: „De periode van massaal gegevens verzamelen is voorbij. Het onderzoek spitst zich toe richting dader".

Het aantal tips in deze vijfde moordzaak in Maastricht dit jaar is volgens de politie op een hand te tellen. De homofielen, die het park in de avonduren bezoeken, vormen een gesloten gemeenschap. „Het team heeft, voor zover het weet, contact gemaakt met alle mensen die rond het tijdstip van de moord in het park zijn geweest. De mensen zijn als getuige gehoord, maar ze praten niet graag. De gesprekken hebben nog niet geleid tot een concrete verdachte, maar er moeten nog een aantal zaken worden uitgezocht", zegt Peters.

'Enige oplossing voor bruinkoolmisère'

CDA wil convenant met Noordrijn-Westfalen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het provinciebestuur van Limburg moet alles op alles zetten om op zo kort mogelijke termijn een grensoverschrijdend milieuconvenant te sluiten met de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen. Alleen op die manier kunnen de desastreuze gevolgen voor Limburg van de geplande uitbreiding van de grootschalige bruinkoolwinning in de Duitse grensstreek voorkomen worden. Die ondubbelzinnige conclusie trok CDA-woordvoerder J. Niesten gistermiddag tijdens een vergadering van de vaste Statencommissie voor Milieuzaken.

Volgens Niesten moet de haalbaarheid van een dergelijke bestuursovereenkomst met Noordrijn-Westfalen hoe dan ook door Gedeputeerde Staten tegen het licht worden gehouden. „Het Rijk sluit bij voortduring internationale overeenkomsten. Daarnaast doen steeds meer gemeenten aan weerszijden van de grens hetzelfde. Waarom zouden we zoiets als provincie dan niet doen? Als het lukt, zouden we hier in Limburg énorm geholpen zijn in al onze acties tegen die Duitse bruinkoolplannen."

Studies van onder meer het Delftse onderzoeksinstituut TNO hebben aangetoond dat de geplande expansie van een tweetal bruinkoolgroeves (Garzweiler en Inden) in de Duitse grensstreek ook voor Limburg een onherroepelijke daling van de grondwaterstand tot gevolg zal hebben. Dat zal op zijn beurt weer leiden tot verdere verdroging van natuurgebieden in met name Midden-Limburg. Bovendien worden daardoor de toch al groeiende problemen rond de drinkwaterwinning in deze provincie alleen maar versterkt.

De onlangs door gedeputeerde M. Lodewijks aangekondigde actieplannen van GS, waaronder de instelling van een speciaal Bruinkool Coördinatiecentrum voor Limburg en een spoedig te starten juridisch onderzoek, kon de hevige ongerustheid van de Statenfracties gisteren niet wegnemen. Zonder uitzondering gaven de diverse fractiewoordvoerders te kennen dat 'een voortdenderende Duitse bruinkooltrein' nauwelijks of niet meer te stoppen zal zijn.

Bitter

Om die reden drong D66-woordvoerder C. Degenaar er bij Lodewijks met klem op aan de bestuurlijke druk vanuit Nederland fors te verhogen door de kwestie 'naar een interdepartementaal niveau tussen beide landen te tillen'. Alleen op die manier kunnen volgens hem de inspraakmogelijkheden voor Limburg worden afgedwongen. Zowel Niesten als Groen Links-woordvoerster K. Kienhuis hamerden bovendien op de meer dan bittere noodzaak een halt toe te roepen aan het gigantische grondwaterverlies tengevolge van de bruinkoolwinning.

Klaarheid

De VVD-gedeputeerde van zijn kant benadrukte dat vóór alles het geplande juridisch onderzoek – dat waarschijnlijk door een Duits adviesbureau zal worden verricht – klaarheid zal moeten brengen in de gevolgen van de recent gewijzigde milieuwetgeving in de Bondsrepubliek. Op basis van die uitkomsten verwacht Lodewijks een helder inzicht te krijgen in de mogelijkheden van onder meer een grensoverschrijdende Milieu Effect Rapportage. Anderzijds onderstreepte de deputé dat de bewuste bruinkoolexploitant (Rheinbraun) óók in Limburg met financiële en/of ecologische compensatie over de brug zal moeten komen, zodra althans de schadelijke effecten van de bruinkoolwinning zwart op wit zijn aangetoond.

Europees instituut journalistiek zeker naar Maastricht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De komst van het Europese 'postgraduate' instituut voor Jounalistiek naar Maastricht staat vast. De vergevorderde plannen die men had, konden niet zoals gepland tijdens de Eurotop officieel gepresenteerd worden, omdat pas de laatste twee weken volledige overeenstemming met de deelnemende partijen is bereikt. „Maar nu is het onherroepelijk," zegt een van de initiatiefnemers, Jan Bierhoff van van de Utrechtse School voor Journalistiek.

Het instituut zal cursussen en seminars aanbieden aan afgestudeerde journalisten, academici en mensen met voldoende praktijkervaring uit heel Europa. Komend voorjaar wordt het geïntroduceerd, waarna in september de eerste cursussen zullen starten.
Daarmee wordt een aanvulling gegeven op het aanbod van het al in Maastricht gevestigde European Institute for International Communication, een Engelstalige basisopleiding journalistiek.

De gemeente Maastricht en de provincie Limburg leveren een belangrijke financiële bijdrage aan het journalistieke opleidingscentrum, voornamelijk in de vorm van het aanbieden van behuizing aan de Boschstraat 60. Het pand zal na de winter worden verbouwd voor ongeveer 800.000 gulden. Ook een deel van de inrichting wordt vergoed, aldus Bierhoff, terwijl de huurprijs voor de eerste drie jaar slechts 'een symbolisch bedrag' zal zijn.

De proeftijd van drie jaar wordt verder gefinancierd door de Europese gemeenschap, die ongeveer 2,5 miljoen bijdraagt, en het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. De door Limburg en de EG toegezegde gelden staan nog los van de exploitatie. Die worden betaald uit collegegelden en eventueel sponsoring.

● *De wijk Goudenrode (rechts op de foto) ligt amper vijftig meter van de snelweg. De bewoners willen een geluidsscherm om de overlast die zij van de weg ondervinden te verminderen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Autoweg voortdurende bron van ergernis

Goudenrood wil af van geluidshinder

HOUTHEM – De bewoners van de wijk Goudenrood in Houthem zijn de toenemende geluidshinder van de autoweg Maastricht-Heerlen meer dan zat. Zij verlangen maatregelen en hebben daarvoor in eerste instantie het Valkenburgs gemeentebestuur aangesproken. „Dat moet onze belangen maar verdedigen bij wegbeheerder Rijkswaterstaat," zegt woordvoerder Bert Scheijen van een inmiddels gevormde actiegroep.

Volgens Scheijen is de enige oplossing het plaatsen van een geluidsscherm tussen de autoweg en de woonwijk over een afstand van tenminste twee kilometer, waarmee al gauw een bedrag van één miljoen gulden zal zijn gemoeid. De gemeente heeft in een eerste reactie geopperd om het bestaande asfalt vervangen door open asfaltbeton en om de beplanting tussen de wijk en de weg aan te passen.

De wijk Goudenrood, gebouwd in 1973, ligt amper vijftig meter van de autoweg. Aanvankelijk viel het met de geluidsoverlast wel mee, omdat er maar weinig verkeer was. „Maar de laatste jaren is er een enorme toename van de verkeersintensiteit. Vooral het vrachtverkeer versterkt de geluidshinder omdat de autoweg in de richting van het Ravensbos-viadukt omhoog loop en er extra gas moet worden gegeven", zegt Scheijen.

De strook tussen de autobaan en de wijk is weliswaar beplant met struiken, maar het geluid wordt daardoor nauwelijks tegengehouden. De autoweg ligt bovendien zo'n vijftien meter hoger dan de straten in de wijk.

Als reactie op een protestbrief van 26 gezinshoofden heeft de gemeente in eerste instantie laten weten dat de eerstkomende tien jaar geen geld beschikbaar is voor een geluidsscherm, omdat de subsidie bij het ministerie van VROM op is.

Douane vindt weer hasj in Franse auto

MAASTRICHT – Een surveillanceploeg van de douanepost Maastricht vond gistermiddag na een grondige controle 650 grams hasj onder een achterbank van een Franse auto. De wagen stond geparkeerd op de parkeerplaats Knuvelkes, gelegen aan de A2 en bleek eigendom te zijn van een 37-jarige Fransman. De man, afkomstig uit Lille, is overgedragen aan de Rijkspolitie in Eijsden.

Adressenboek gezondheidszorg voor deputé

MAASTRICHT – In een inmiddels tot rust gekomen provinciehuis ontving gistermiddag J. Bronckers, lid van Gedeputeerde Staten, het eerste exemplaar van Overzicht '91, een uitgave van de Patiënten/Consumentenorganisaties in Limburg (PCL). Overzicht '91 is een adressenboek dat alle Limburgse patiëntenverenigingen en belangenorganisaties in de gezondheidszorg in kaart wil brengen.
In zijn dankwoord ging gedeputeerde Bronckers vooral in op de reorganisaties in de gezondheidszorg. „Wij gaan belangrijke tijden tegemoet, waarin nog veel valt uit te stippelen. De decentralisatie die Den Haag wil doorvoeren, kan ten koste gaan van de kwaliteit van de gezondheidszorg. De provincie Limburg en de patiëntenorganisaties moeten nog vaak aan tafel gaan zitten om te kijken hoe we de belangen van Limburg kunnen behartigen." Voor de uitreiking benadrukte voorzitter Kooijman van de PCL het belang van een betaalbare gezondheidszorg. „Wij hopen als PCL de belangenbehartiging van patiënten nog lang voort te kunnen zetten."

Plannen Dousberg nog lang niet rond

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De gemeente Maastricht is gisteren nog niet tot zaken gekomen met Gran Dorado, een exploitatiemaatschappij van recreatieparken, die op Dousberg in Maastricht een nieuw park met honderden vakantiehuisjes wil bouwen. 'Alles is nog onzeker en alle varianten zijn nog open', aldus een woordvoerder van de gemeente.
Er zijn meer gegadigden dan de genoemde dochter van Vendex om in park Dousberg, dat de gemeente zoals bekend voor een deel wil privatiseren, recreatieve voorzieningen te treffen. Met name de overname van het personeel schijnt een ongewisse factor te zijn.
Gran Dorado wil op Dousberg niet alleen een vakantiedorp stichten maar ook een subtropisch zwembad. De gemeente Maastricht heeft al eerder bedongen dat het sporthotel en de camping buiten het nieuwe project moeten blijven. Het zwembad zou verbouwd mogen worden tot subtropisch bad. Ook is bekend dat de gemeente het merendeel van de aandelen in bezit zal houden. In april van dit jaar sprak de gemeenteraad zich uit voor het opknappen van het zwembad; het geld dat daarvoor is, moet komen uit de opbrengst van de verkoop van de aandelen.

Verkoop Glasmy uitgesteld

HEERLEN – Bewindvoerder mr Udo heeft de verkoop van de twee overgebleven Glasmy-activiteiten tot woensdag uitgesteld. Het gaat om Delta Glas en Delta Plastics, met in totaal 60 werknemers. Over de reden om de verkoop uit te stellen wil Udo niets kwijt. Er hebben zich drie gegadigden bij hem gemeld, waaronder de Scheuten Glasgroep uit Venlo. Bij de drie Glasmybedrijven die donderdag failliet gingen; Glasbouw Heerlen BV, Delta Supplies en Sint Fiet, werkten negen mensen. Vier van hen kunnen aan de slag bij Glashandel Meijers BV, een nieuw bedrijf onder leiding van de bedrijfsleider van Sint Fiet. Voor de overige vijf personeelsleden is geen werk meer.

Viertal hangt maximaal 20 jaar cel boven hoofd

Drugsmokkelaars voor rechtbank in Graz

Van onze verslaggever

GRAZ/KERKRADE – Voor het Landesgericht in de Oostenrijkse stad Graz staan woensdag 15 januari vier Kerkradenaren terecht op verdenking van smokkel van cocaïne. Sexclubeigenaar Cor S. (26), George K. (42), Mark A. (25) en diens vriendin Ilona H. (17) werden eind april in een hotel in Graz door de politie in de boeien geslagen toen ze vijf kilo cocaïne wilden verkopen aan drie Oostenrijkers. Sindsdien zitten ze vast in een cel. Volgens een woordvoerder van de rechtbank in Graz kunnen de Kerkradenaren tot een gevangenisstraf van maximaal 20 jaar worden veroordeeld.
Het kwartet werd opgepakt nadat Justitie in Oostenrijk een tip kreeg uit het Kerkraadse drugmilieu. De politie in Graz wachtte de vier op in het hotel en greep in toen de zakjes cocaïne werden overhandigd. De drie kopers werden eveneens gearresteerd. De straatwaarde van de partij cocaïne is in Nederland vier ton, in Oostenrijk ongeveer twee miljoen gulden.

Cor S. en George K. worden gezien als brein achter de drugsmokkel die hen, als ze niet tegen de lamp zouden zijn gelopen, een bedrag van 350.000 gulden had opgeleverd. Samen reden ze daags voor hun arrestatie met de auto naar Oostenrijk. Voor het werkelijke transport van de vijf kilo cocaïne schakelde het duo Mark A. in. Hij zou daarvoor een beloning van 7.000 gulden krijgen. Op de rit naar Graz nam A. zijn vriendin Ilona H. mee. Tegen het meisje vertelde hij dat ze op vakantie zouden gaan. Volgens officier van justitie mr Ummels in Maastricht heeft Ilona H. dat ook voetstoots aangenomen. „Een onnozel schaap dat nergens van wist", aldus Ummels.

Cor S. daarentegen is een goede bekende van de Kerkraadse narcoticabrigade. Toen S. in Graz werd opgepakt, was de politie in Kerkrade juist bezig met de voorbereidingen van een onderzoek naar zijn handel en wandel. Maar dank zij de 'concurrentie' van S. was Justitie in Oostenrijk de politie voor.
De rechtbank in Graz denkt slechts een dag nodig te hebben voor het proces tegen de vier Kerkradenaren. Maar het is niet uitgesloten dat de rechtszaak langer gaat duren.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van

Jos Jacobs

levensgezel van onze collega

Rosie

Wij wensen Rosie en alle familieleden heel veel sterkte toe.

Directie en medewerkers
Scholtens b.v.
Scholtens Boek b.v.

Sittard, 13 december 1991

Met droefheid hebben wij kennis moeten nemen van het plotselinge overlijden van ons gewaardeerd lid

Jos Jacobs

Hij zal in onze herinnering voortleven, als iemand die zich altijd met volle overgave heeft ingezet ten behoeve van onze vereniging.
Wij wensen Roos veel sterkte toe voor de toekomst.

Z.V.T. „Tweety Boys"
Café D'n Dòbbele Vonck

Dankbetuiging

Wij danken u allen voor uw medeleven bij het overlijden en het afscheid van mijn lieve man

Toussaint Lemeer

en van onze lieve moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Agnes Lemeer-Brandts

Beppie Lemeer-Smeets
Familie Lemeer

Neerbeek, december 1991

De zeswekendienst voor Toussaint wordt gehouden op zaterdag 21 december a.s. om 19.00 uur en voor moeder op zondag 29 december a.s. om 10.30 uur.
Beide diensten zijn in de parochiekerk St.-Callistus te Neerbeek.

Met droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van de heer

G. Haen

De heer G. Haen was ruim 3 jaar huismeester in onze flat aan de Eisenhowerstraat.
Zijn grote inzet voor onze vereniging zullen wij node missen.
Wij wensen zijn vrouw en familie veel sterkte toe.

Bestuur, directie en medewerkers
Woningvereniging Sittard

Het is alweer een jaar geleden dat we afscheid moesten nemen van mijn goede man, onze vader, schoonvader en lieve opa

Louis Paumen

De eerste jaardienst zal gehouden worden op zondag 22 december a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Beek.

M. Paumen-Leenarts
kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst voor onze onvergetelijke man en vader

Johan Huveneers

zal worden gehouden op zondag 15 december om 11.30 uur in de parochiekerk Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade.

G. Huveneers-Hupperichs
en kinderen

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Gemeente Maastricht — Provincie Limburg

Het provinciaal bestuur van Limburg en het gemeentebestuur van Maastricht, brengen dank aan allen die meegewerkt hebben aan een goed verloop van de vergadering van de Europese Raad op 9 en 10 december jl.
Sommigen hebben er overlast door gehad en van velen werd extra begrip gevraagd.
De beide besturen zijn ervan overtuigd dat de wijze waarop stad en provincie zich hebben gepresenteerd, vruchten zal afwerpen.

De Burgemeester van Maastricht
mr. Ph.J.I.M. Houben

De Commissaris der Koningin in Limburg
ing. E.M. Mastenbroek

Milieugroepen pleiten voor duurder vliegticket

MAASTRICHT – De overheid moet het vliegtuigticket aanzienlijk duurder maken, zodat het voor het publiek minder aantrekkelijk wordt het vliegtuig te nemen. Dat vinden diverse milieugroeperingen die daarvoor volgend jaar actie gaan voeren.

De actie voor een duurder vliegticket maakt deel uit van een nationale campagne tegen de milieuvervuiling door het vliegverkeer. De stichting Natuur en Milieu, de vereniging Milieudefensie en een aantal plaatselijke en regionale actiegroepen achten de milieuvervuiling door de luchtvaart zo groot dat gezamenlijke actie is geboden. Ze wijzen op het enorme energieverbruik, de luchtvervuiling, de enorme geluidhinder en het grote ruimtebeslag.

De organisaties willen met de zogenoemde Nationale Luchtvaartactie bereiken dat Nederland zich bewust wordt van de vervuiling die de luchtvaart veroorzaakt. Met name het ontbreken van accijns op kerosine vinden de organisaties niet terecht. Een liter kerosine kost 30 cent, terwijl dat een gulden zou moeten zijn, stellen ze. „Met zo'n prijsstelling is het geen wonder dat reizigers massaal het vliegtuig nemen."

Grote brand in Genk

GENK (B.) – Op het industrieterrein van Genk is gisteravond het bedrijf Sikel volledig in de as gelegd. De brand ontstond rond half negen in een bijgebouw. De vlammen sloegen via een plastic pijplijn over naar de grote fabriek. Bij de brand kwamen giftige wolken vrij en ook het water in het Albertkanaal werd zwaar verontreinigd. Vier brandweerkorpsen uit de omgeving bestreden de brand. De schade wordt geraamd op 3,5 miljoen gulden.
Het bedrijf maakt stalen banden voor de auto-industrie en zou in 1992 officieel van start gaan. Er werkten echter reeds 100 mensen.

Rheinbraun neemt mijnwerkers over

HUCKELHOVEN – Bruinkoolbedrijf Rheinbraun AG heeft zich bereid verklaard 'naar vermogen' personeel over te nemen van steenkolenmijn Sophia-Jacoba in Hückelhoven die in 1997 de poorten sluit. Dat heeft de raad van toezicht van Sophia-Jacoba gisteren bekend gemaakt.
Om hoeveel mijnwerkers het gaat, is nog niet duidelijk.
De raad van toezicht zelf heeft zich in een sociaal plan verplicht in de omgeving van Hückelhoven op zoek te gaan naar vervangende werkgelegenheid. Onder meer zal geprobeerd worden om bedrijven naar Hückelhoven te lokken door gratis grond beschikbaar te stellen. Verder zal veel aandacht worden besteed aan omscholing.

Kabinet beperkt werktijden van verloskundigen

DEN HAAG – Assistent-artsen en verloskundigen mogen in de toekomst in het algemeen niet langer dan 9 uur per dag werken. Per week gaat voor deze beroepsgroepen een maximum van gemiddeld 48 uur gelden. De maximaal toegestane diensttijd wordt 12 uur per dag. Minimaal moet er sprake zijn van dagelijkse rusttijd van 10 uur.
Dat is de strekking van een voorstel van minister De Vries (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), waarmee het Kabinet gisteren akkoord is gegaan. Het voorstel is ingegeven door de wens van De Vries en staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) om iets te doen aan de lange werktijden van beide beroepsgroepen, al vele jaren onderwerp van discussie. Op dit moment gelden voor zowel assistent-artsen als voor verloskundigen geen regels voor de werktijden.

Vorst vertraagt bietencampagne in geringe mate

Van onze verslaggever

ITTERVOORT – Door de vorst is slechts een geringe vertraging in de suikerbietencampagne ontstaan. Toch verwacht de directeur van de Coöperatieve Vereniging tot Afzet van Suikerbieten, ir Rien Geuze, dat de laatste schepen op 19 december de haven van Maasbracht en Wanssum kunnen verlaten en dat de laatste trein van Nuth op 21 december, eveneens volgens schema, kan vertrekken. De directie van Suikerunie, waaraan ook COVAS haar bieten levert, wil voor Kerstmis de suikerfabrieken in Dinteloord, Puttershoek en Roosendaal sluiten.

Alle bieten zijn inmiddels uit de grond; de meeste hopen tijdig toegedekt. Zodra de temperatuur echter onder min vijf graden Celsius komt, moet een tweede laag plastic worden aangebracht. Dat is het afgelopen weekeinde niet overal gebeurd. Enkele partijen hebben dan ook enige vorstschade opgelopen.

COVAS-directeur Geuze verwacht dit jaar een netto-oogst van 716.000 ton. Dat is 66.000 ton minder dan in 1990.

„Maar 1990 was ook een uitzonderlijk jaar", tekent Geuze hierbij aan. „Niet eerder werd een gemiddelde netto-opbrengst van 66,4 ton per ha behaald. Dit jaar komen we aan 61,5 ton per ha: eenzelfde hoeveelheid als in 1989. Maar wat belangrijker is: het gemiddelde suikergehalte, dat vorig jaar 15,12 procent was, komt dit jaar uit op pluminus 15,5 procent."

Tijdens de ledenvergadering, dinsdag in Baexem, zal een nieuwe winbaarheidsverrekening worden vastgesteld.

Postbode overvallen

GENK – In Genk is vrijdagmorgen een postbode overvallen door twee mannen die de brievenbesteller te lijf gingen met een brandblusser. Ze maakten hem 200.000 frank afhandig, bestemd voor de uitbetaling van pensioenen. De postbode ligt gewond in het ziekenhuis.

Stoppen met asbestcementbuizen

CNV doet beroep op gedeputeerde

ROERMOND – De Hout- en Bouwbond CNV heeft gisteren via het landelijk CNV een dringend beroep gedaan op gedeputeerde drs. J. Pleumeekers om de Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) te bewegen onmiddellijk te stoppen met het toepassen van asbestcementbuizen.
Pleumeekers is commissaris van de WML die voornemens is om zolang de voorraad strekt asbestcementbuizen te blijven gebruiken bij projecten waarop de bouw-cao niet van toepassing is. In deze cao is het gebruik van asbest reeds verboden. Dit is nog niet het geval in de sector kleinmetaal.

Het CNV ijvert al geruime tijd ervoor om ook in deze sector de toepassing van asbest te verbieden.

Zolang dit niet het geval is wil de WML nog zeker in twintig projecten doorgaan met het gebruik van asbestleidingen. Het bedrijf wil daar pas in februari-maart van volgend jaar mee stoppen.

Aanbeveling van député de Waal

Veilingen moeten gaan samenwerken

Van onze verslaggever

GRUBBENVORST – Deputé drs Constant de Waal heeft bij de opening van de derde tuinbouwvakbeurs voor Zuidoost-Nederland in de veilinghallen te Grubbenvorst een verdergaande samenwerking van de veilingen in Zuidoost-Nederland met de fruitveilingen in Borgloon en Sint Truiden en met de bloemenveilingen in Straelen en Neuss aanbevolen. Er zullen dienaangaande besprekingen worden geïnitieerd, zo stelde hij.

De derde tuinbouwvakbeurs staat in het teken van het milieu.
De Waal wees in zijn openingsrede op het belang van milieu-investeringen voor de sector.
De tuinbouw in Zuidoost-Nederland vertegenwoordigde in 1990 een totale productiewaarde van bijna 1,1 miljard gulden, waarvan 375 miljoen gulden aan glasgroente, 260 miljoen gulden aan vollegrondsgroenten, 230 miljoen gulden aan paddestoelen, 135 miljoen gulden aan siergewassen en 85 miljoen gulden aan fruit.
Ofschoon de bijdrage van de fruitteelt relatief gering is, groeit de sector in Limburg harder dan in de rest van Nederland. „Met name Zuid-Limburg biedt goede perspectieven voor de teelt van hardfruit", aldus De Waal.

Ruim 24 miljoen voor een Titiaan

LONDEN – Een schilderij van de Venetiaanse kunstenaar Titiaan (circa 1487-1576) heeft gisteren het recordbedrag van ruim 24 miljoen gulden opgebracht op een veiling van Christie in Londen. Daarmee is het doek, een afbeelding van Venus die Adonis ervan tracht te weerhouden met drie honden op jacht te gaan, het duurste dat in 1991 is verkocht. Het schilderij, dat door Titiaan en zijn leerlingen werd gemaakt, ging naar een groep kunsthandelaren uit Londen en New York. Het bedrag is zeven maal hoger dan was geschat. Vijf andere meesters gingen ook voor astronomische bedragen van de hand: een zeegezicht van de Vlaamse schilder Jan van de Cappelle (8,6 miljoen), het portret van een blinde musicus van Georges de la Tour en een landschap van Meindert Hobbema (beide voor circa zes miljoen), een groepsportret van Adriaan Thomasz Key (1,2 miljoen) en een Willem van Mieris (ruim 445.000 gulden).

Weinig aandacht kleine gemeenten voor voorlichting

DEN HAAG – Kleine gemeenten schieten tekort in het voorlichten van hun inwoners. Dit blijkt uit een onderzoek dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten hield onder de 250 gemeenten in ons land met minder dan 10.000 inwoners.

De voorlichting is meestal in handen van de gemeentesecretaris, die dit werk erbij moet doen, vaak niet beschikbaar is en de deskundigheid mist.
De kleine gemeenten willen hun voorlichting wel verbeteren, maar zijn niet bereid daarvoor de gemeentelijke organisatie te veranderen. Zij zien meer heil in een betere schrijfvaardigheid van de ambtenaar die voorlichting in zijn pakket heeft. Externe deskundigen vinden ze te duur. De taak van een voorlichter in een kleine gemeente beperkt zich meestal tot de contacten met de pers.
In samenwerking met de Vereniging voor Overheidscommunicatie wordt bekeken hoe de kwaliteit van de voorlichting bij kleine gemeenten toch kan worden verbeterd.

Nog één maal gloeide de gokkoorts in de ogen van de honderden bezoekers van de draf- en renbaan in Schaesberg. Gisteren stoof daar de laatste koers over het mijnsteen van de baan. De Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (NDR) besloot afgelopen oktober geen draverijen meer uit te schrijven voor de Limburgse baan. Sinds die tijd ging het bergafwaarts met de totale exploitatie van het complex.
Vorige maand werd zelfs de waterleiding afgesloten. Het 'Ascot van Limburg' gleed steeds verder richting faillissement. Door een laatste financiële injectie van gemeente, provincie en bank konden de paarderaces nog tot eind 1991 doorgang vinden.
De Draf- en Renbaan Limburg zal zich in het nieuwe jaar ontwikkelen tot een internationaal trainingscentrum. Weg amusement en spanning. Reden genoeg om nog een keer het nerveuze paardezweet voor de start opsnuiven.

Draf- en renbaan wordt internationaal trainingscentrum

Verliezer 'Happy John' schrijft historie

● *Het is gedaan met de koersen...* Foto: CHRISTA HALBESMA

in het nieuws

DOOR ANGELI POULSSEN

LANDGRAAF – Statig loopt hij in het spookachtige schijnsel van de lampen de baan op. Sinds elf jaar is hij de man die de bloemen en prijzen uitrijkt aan de winnaars van de rennen en draverijen. Vandaag kan hij zich voor de laatste keer nuttig maken bij het overhandigen van de eerste prijs aan 'Florida Sunshine', de winnaar van de laatste koers. Maar juist verliezer 'Happy John' zal historie schrijven in de annalen van de draf- en renbaan in Schaesberg als het laatste paard dat briesend over de finish struikelde. Het is gedaan met de koersen. „Ik ga maar weer bij de harmonie spelen," meesmuilt deze toegewijde vrijwilliger, „mijn werk, het rondleiden van groepen en het uitreiken van de prijzen, is hier afgelopen."

In de VIP-ruimte staat een oudere heer toe te kijken hoe de eerste koers in de soep loopt. „Vrijdag de dertiende" mompelt hij, als 'Flower Express' bijna uit de bocht vliegt. Het vakmanschap van trainer Hennie Grift voorkomt dat het gebroken tuig tot een catastrofe leidt. Hij houdt het paard onder controle. De koers wordt over gedaan en Grift wint alsnog. Hij is de grootste trainer op het complex met zijn zestig paarden. Breed glimlachend ment hij zijn paard richting stal. Terwijl het hijgende en dampende beest gauw wordt ingepakt tegen de vrieskou, legt Hennie Grift uit waarom hij niet verdrietig is over deze laatste koersavond.

„Ik vertrek naar Canada en zet met een compagnon mijn eigen stal op. Een zeer lucratieve deal. Maar omdat ik dit een uitstekende locatie vindt voor een trainingscentrum, zal ik wel mijn stallen hier aanhouden. Een Noorse trainer zal voor mij waarnemen en ik denk dat hij kwalitatief zeer goed is. Verder geloof ik dat de koersen hier nog wel eens terug zullen komen. De NDR krijgt nog wel ongelijk. Nee, ik zie het allemaal niet zo somber in," zegt hij terwijl in zijn sulky klimt voor de volgende koers.

Levensvatbaar

En samen met hem geloven ook de 47 andere eigenaren en trainers in de levensvatbaarheid van een trainingscentrum. Na een lange vergadering vlak voor de koersen hebben zij hun medewerking toegezegd door zich te verplichten een deel van het exploitatietekort tot een bedrag van 80.000 gulden gedurende het hele volgende jaar voor hun rekening te nemen. Dit betekent dat de 77 van de 125 boxen die dat jaar niet verhuurd worden alsnog betalen. Als eis stelden zij daarbij wel dat de Algemene Eigenaarsvereniging controle zou kunnen uitoefenen op de algemene exploitaite van de draf- en renbaan.

Voorzitter Haenen en manager Mulleneers zijn al druk in bespreking met diverse geïnteresseerden voor de alternatieve mogelijkheden van het complex. Zo wilde een Duitste exploitant het gebouw voor tien jaar huren om er op zaterdagavond een superdisco van te maken. Ook brouwerijen en grote amusementsparken tonen interesse. Mulleneers: „Je kunt hier van alles organiseren, van een boerenbruiloft tot een Concours Hippique tot Pinkpop. Dat laatste zal overigens de komende jaren in Landgraaf blijven. Maar wij willen het allerliefst de koersen terug. Medio februari zal de rechter waarschijnlijk uitspraak doen in het hoger beroep dat we tegen de NDR hebben aangespannen. Met de rennen kun je weer publiek trekken, dat geeft je baan imago. En bovendien is het spel- en spanningselement voor veel mensen heel belangrijk.

Dat de 'kick' van het gokken een grote rol speelt bij dit aparte avondje uit, blijkt wel in de grote hal. Daar zit iedereen met gespannen gezicht naar de monitor te kijken of hun favoriet wellicht met een neuslengte wint. Het is een trouw publiek, dat vrijwel iedere koers bezoekt. Het afblazen van de wedstrijden is een fikse test. Ofwel je bent zo'n paardesportliefhebber dat ook de banen in Hilversum, Duitsland of België een alternatief zijn, of je gaat vrijdags maar kienen. Toch is er weinig te merken van een mineurstemming. Iedereen wedt, eet, rijdt en werkt zoals bij elke koers. Het leven gaat door en de paardenhoeven zullen toch wel blijven draven in Landgraaf.

Wie wel een traan wegpinkt is het horecapersoneel. Hun ontslag staat bijna vast. Elf jaar werkt ze nu al in de snackbar van de draf- en renbaan. „Ik ben er vanaf de opening bij geweest en ben helemaal met het bedrijf vergroeid. Officieel ben ik nog niet ontslagen, maar dat zal niet lang op zich laten wachten. En nieuw werk is niet zo makkelijk te vinden. Reken maar dat ik treurig onder de kersboom zal zitten, vertelt Jo Gullikers, terwijl ze met een droevig gezicht de laatste kroketten in het vet mikt.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Hot Shots, vr t/m zo 19.30 en 21.30 uur, ma t/m do 19 en 21 uur, za zo ook 15 en 17 uur. **Rivoli:** A kiss before dying, vr t/m zo 19 en 21 uur, ma t/m do 18.30 en 20.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, za zo wo 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. **Maxim:** What about Bob?, vr t/m zo 19 en 21 uur, ma t/m do 18.30 en 20.30 uur, za zo ook 15 en 17 uur. **H5:** City Slickers, dag. 19 en 21.30 uur, vr ma di do ook 14.30 uur. Fievel in het Wilde Westen, za zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 18.30 en 21 uur, dag. beh. za ook 14 uur, za zo ook 16 uur. Doc Hollywood, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.45 uur. The Fisher King, dag. 21 uur. Bingo, dag. 14 en 18.30 uur, za zo ook 16 uur. Terminator 2, dag. 14 18 en 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Madhouse, vr za 20 uur, zo 18.45 uur. Tales from the darkside, vr za 22.15 uur, zo 21 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Hot Shots, dag. 21.15 uur, vr za wo ook 14.30 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, zo ook 13.30 en 16 uur. A kiss before dying, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, vr za wo ook 14.30 uur, zo ook 13.30 en 16 uur. Dances with wolves, dag. 20.30 uur, vr ook 14.15 uur. Doc Hollywood, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, vr za wo ook 14.30 uur, zo ook 13.15 en 15.45 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, za zo 13.45 en 16 uur, wo 14.30 uur. **Ciné-K:** Thelma and Louise, dag. 21 uur, za ook 18.30 uur. **Cinema-Palace:** City Slickers, dag. 19 en 21.30 uur. Fievel in het Wilde Westen, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.15 uur, zo wo ook 14 uur. The Fisher King, dag. 20.30 uur, za zo ook 17.15 uur, za zo wo ook 14 uur. **Lumière:** The unbelievable truth, dag. 20 uur. Mauvais sang, dag. 21 uur. Delicatessen, dag. 22 uur.

● GELEEN

Roxy: Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** Thelma and Louise, dag. 20.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, za zo wo 15 uur.

● SITTARD

Forum: Hot Shots, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Not without my daughter, dag. 20.30 uur. Fievel in het Wilde Westen, za zo wo 14 uur. **Filmhuis Sittard:** Après la guerre, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Backdraft, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur. Robin Hood; prince of thieves, vr t/m zo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur. Not without my daughter, ma di do 20.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, za zo wo 15 uur.

● VENLO

Filmhuis Venlo: Après la guerre, di 20.30 uur.

Bijna duizend actie-deelnemers

Voorstel voor 'welzijnsfonds'

Van onze redactie economie

HEERLEN – Er moet een fonds van 200 tot 300 miljoen gulden komen voor banen in de Limburgse welzijnssector. Zo luidt een voorstel van het Limburgse actiecomité tegen de beëindiging van de PNL-subsidies. Volgens een van de leden van die actiegroep, FNV Limburg-voorzitter Wiel Friedrichs, zou minister d' Ancona van WVC in één keer voor tenminste zes jaar aan PNL-bijdragen (34 miljoen gulden per jaar) in het fonds moeten storten.

Zo ontstaat een kapitaal van tenminste 200 miljoen gulden. Dat fonds wordt dan volgens het plan beheerd door provincie, gemeenten, werkgevers en werknemers. Het actiecomité heeft het plan voor het speciale fonds gelanceerd om te voorkomen dat het geld voor andere doeleinden wordt gebruikt (zoals de aanleg van de A 73). Gedeputeerde Kockelkorn vindt dat het gezamenlijk beheer van dit fonds door werknemers en werkgevers, zoals Friedrichs voorstaat, een stap te ver gaat.

Op het ogenblik lijkt het plan echter niet haalbaar, omdat minister d'Ancona als afkoopsom hooguit nog 120 miljoen gulden aan in totaal vijf provincies beschikbaar wil stellen. De bezuiniging op de PNL-subsidies kost in Limburg 600 banen. Mogelijk loopt het verlies op tot 1100 omdat een aantal welzijns-projecten in afgeslankte vorm niet kan voortbestaan.

Massaprotest

£De voor maandag geplande protestmanifestatie tegen het voornemen van minister d'Ancona om PNL-subsidies te schrappen belooft massaal te worden. Bij het actiecentrum van Liose in Roermond hebben zich bijna 1000 mensen aangemeld die aan de manifestatie in Den Haag zullen deelnemen. Onder hen bevindt zich ook het bijna voltallige college van gedeputeerde staten. De manifestatie begint om 13.00 uur in het Congresgebouw in Den Haag. Het woord wordt er gevoerd door de gedeputeerden Pleumeekers, Kockelkorn, burgemeester Mans van Kerkrade en vakbondsman Friedrichs. Hoogtepunt wordt een discussie met Tweede Kamerleden. De WW-band begeleidt een en ander muzikaal.

Afkoopsom d'Ancona PNL-banen lijkt maximaal haalbare

DOOR THEO SNIEKERS

DEN HAAG – Voor de derde keer binnen een paar maanden tijd zag minister Hedy d'Ancona van WVC afgelopen donderdag boze bestuurders uit Limburg, de drie noordelijke provincies en Overijssel tegenover zich aan de onderhandelingstafel. De aanleiding voor de boze gezichten: het bezuinigingsbesluit van de bewindsvrouw om met ingang van 1993 alle PNL-subsidies voor Limburg en de soortgelijke ISP-bijdragen aan het noorden te schrappen. Een maatregel die WVC jaarlijks 56 miljoen gulden bespaart, waarvan 34 miljoen in Limburg.

Toch moet de minister donderdag hoop hebben gekoesterd de provinciebestuurders op zijn minst mild(er) gestemd aan te zullen treffen. Waar d'Ancona enige maanden geleden nog haar bezuinigingsmaatregel bikkelhard overeind hield, bood zij de vijf provincies samen een afkoopsom van 120 miljoen gulden. Dertig miljoen daarvan moet van WVC komen, de rest van minister van Financiën Wim Kok.

Het aanbod werd zonder blikken of blozen als volstrekt onvoldoende van tafel geveegd. De provincies willen minimaal 112 miljoen gulden meer, omdat zij pas voor de jaren na 1994 bereid zijn te praten over een afkoopsom of gefaseerde afbouw van de subsidies. Zij vinden het niet acceptabel dat een afkoopsom sterk afwijkt van datgene dat volgens hen tot nu tot gebruikelijk is geweest: ongeveer vijf maal de jaarlijkse uitgave. Dat bedrag zou in dit geval neerkomen op 280 miljoen gulden.

Ingrijpend

De provincies spelen het spel hard en hoog en hebben daar ook alle reden toe. Alleen in Limburg al verdwijnen 600 banen door de ingrijpende bezuinigingsmaatregel. En gevreesd wordt dat ook andere ministeries PNL-banen zullen schrappen als d'Ancona zonder al te grote kleerscheuren uit de bestuurlijke strijd komt.

Toch is het maar zeer de vraag of er voor de provincies meer in zit dan de geboden 120 miljoen. In de Tweede Kamer is daar zeer waarschijnlijk geen meerderheid voor te vinden. Bij de algemene politieke beschouwingen een paar maanden geleden repte alleen CDA-fractievoorzitter Elco Brinkman over de PNL-bezuiniging; hij ging akkoord mits het rijk geld zou steken in wegenaanleg in Limburg. Een pleidooi voor een gefaseerde afbouw van de PNL-subsidies van de Limburgse CDA-Kamerleden en met name welzijnswoordvoerder Léon Frissen, vond geen gehoor in de fractie en werd pas later 'bespreekbaar' voor Brinkman.

De andere fracties zwegen bij de algemene beschouwingen helemaal. De PNL/ISP-subsidies leken politiek afgeschreven. Dat daar toch nog verandering in is gekomen komt voor een belangrijk deel door de druk die de Limburgse fractievoorzitter van de PvdA, Thijs Wöltgens, persoonlijk uitoefende op partijgenoten d'Ancona en Kok.

Druk

Wöltgens op zijn beurt is daarvoor naar verluidt weer onder druk gezet door partijgenoten in Limburg. De sterke druk van de gezamenlijke politieke partijen (met name CDA en PvdA), werkgevers- en werknemersorganisaties in Limburg in Den Haag vormt meteen de tweede belangrijke factor bij het alsnog over de brug komen van d'Ancona.

De minister zal echter de Kamer achter zich krijgen bij haar weigering verder te gaan dan een afkoopsom van 120 miljoen. Het Limburgse PvdA-Kamerlid Servaes Huys verwacht niet dat er in zijn fractie steun zal zijn voor een verdergaande tegemoetkoming. De door d'Ancona gewenste bezuinigingen op jeugdhulp en bejaardenzorg genieten bij de PvdA hogere prioriteit. Datzelfde geldt voor het CDA. De VVD heeft nog geen woord van steun aan de vijf provincies laten horen, D66 pas recentelijk. De PNL/ISP-bezuinigingen liggen vrijwel alleen de 'regionale' Kamerleden zwaar op de maag, anderen kunnen er zeer wel mee leven.

Twijfelachtig

Het is verder niet alleen politiek gezien zeer twijfelachtig of er een hogere afkoopsom inzit voor de provincies. Zij hebben d'Ancona met de Raad van State gedreigd toen de bewindsvrouw haar bezuinigingsvoornemen aankondigde. De minister was immers niet tot het vereiste 'open en reëel' overleg bereid. Het dreigement met jurische stappen bracht de bewindsvrouw aan de onderhandelingstafel. Nu de gesprekken zijn mislukt, overwegen de provincies alsnog naar de rechter te stappen omdat de minister hen uit bezuinigingsnood niet voldoende tegemoet zou kunnen komen. Daarom zou er toch geen sprake zijn geweest van 'open en reëel' overleg.

Juristen moeten maar uitmaken of dat inderdaad zo is. Huys plaatst vraagtekens bij de constatering dat d'Ancona niet tot echt overleg bereid is geweest nu zij van niets op een compensatie van 120 miljoen gulden is uitgekomen. Maar ook als de rechter er anders over denkt, is het twijfelachtig of er voor de provincies veel meer in zit dan 120 miljoen. De mogelijke winst is (beperkt) uitstel, geen afstel van de maatregel.

Volgende week wordt bij de behandeling van de begroting WVC definitief duidelijk hoe de Kamer denkt over het aanbod van d'Ancona. Daarna zal zichtbaar moeten worden of de harde taal van de provinciebesturen vooral is bedoeld om de druk op de ketel te houden of voortkomt uit echte onvrede met het aanbod van d'Ancona, dat nog steeds geldt.

nieuwsanalyse

Huw./Kennism.

Homo lesbisch... en op zoek naar een relatie: **Idemdito** Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Nog geen plannen voor dit weekend? Bel het **Blind-Date** buro voor Limburg **Fellowship** ontmoet snel een nieuwe vriend of vriendin. Spannend en vrijblijvend uitgaan, de trend van de 90-er jaren. Bel 046-379967

Nieuw en uniek in Limburg Buro Efficiency voor een **"Open Date"** Op stap met een onbekende. Voor wie de spanning zoekt voor een vrijblijvend date. Gezellig uit eten, theater, discotheek, film, museum popconcert, winkelen, etc. Maand dec. en jan. **Gratis inschr.** Info.: tel. 04406-16253 Openingstijden "Open Date" Ma-wo 11-17 uur Do-za 11-17 en 19-21 uur Zondag: 14-18 uur

Jong uitz. MAN, 44 jr., 1.74 m., slank, gesch., zkt een eerlijke en vlotte dame plm. 30-45 jr., voor samen een vaste relatie op te bouwen en mog. samen in febr. een verre vakantie te maken. Br.o.nr. B-9987 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Wedn. 50 jr. z.k.m. zelfst. en sport. VROUW, om een eerlijke en duurzame relatie op te bouwen, niveau gewenst. Br.o.nr. B-9992, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette alleenst. weduwe mid. st. niveau, 66 jr. zoekt kennism. m. HEER om samen het leven weer inhoud te geven. Br.o.nr. B-9993, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Hrln

Iedere zaterdag en zondag gezellige dans- en contactavond voor boven de 30 jaar, in de kelderbar LA CHALET in Treebeek. DJ Richard, zaal open 20.00 uur. Iedere donderdag alleenstaandenbal. Chalet Treebeek, Komeetstr. 25a. Tel. 045-211375.

Integere man, 36 jaar, 1.75 m., slank, niet onaardige baan, zoekt gevoelige vrouw om de avonden te vullen met gezelligheid en intimiteit. Hou je van muziek, zwemmen, open gesprek en niet van roken? Als je een motorreis de komende zomer wel ziet zitten, stuur me dan je tel. nr. gauw. Br.o.nr. B-0008 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN, werkgroep 't Gulikshoes, hoek Agricolastr.- Ophoven 1, Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contactavond. Bewijs verpl. Inl. 046-747962.

Chin. Ind. vr. 61 jr., gehandicapt zkt. ditto Ind. MAN, doel huwelijk. Br.o.nr. B-0009, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J. man, 38 jr., 1.90 m., z.k.m. charm. JONGEDAME tot 38 jr., huidskl. onbel., enig niv. gew. Br.o.nr. B-0016 L.D. P.B. 2610, 6401 DC Hrl.

Dame, middelb. leeft. is het alleen zijn moe, zoekt nette PARTNER 55-60 jr. om fijne relatie op te bouwen. Br.o.nr. B-0014 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wed., 56 jr., ongeb., goed verzorgd, gezellig type, zoekt idem HEER ca. 60-65 jaar uit goed milieu, om 'n serieuze en eerlijke relatie mee op te bouwen. Liefst i.b.v. auto. Br.o.nr. B-0010, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

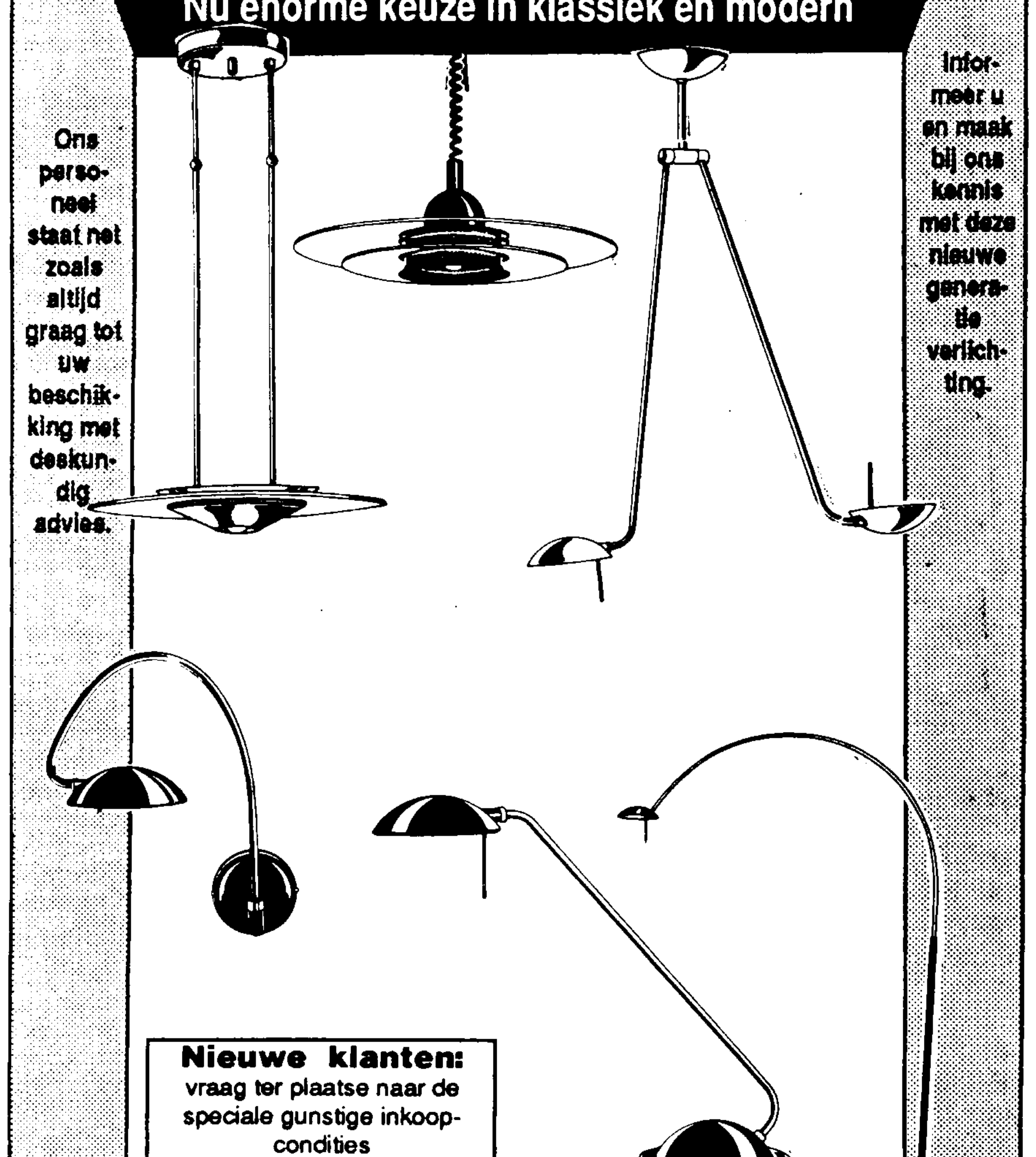
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

MORGEN, 15 DECEMBER KOOPZONDAG GEOPEND VAN 12.00 - 17.00 UUR.

Hardy lampen je ziet het verschil.

Halogeenverlichting! De nieuwe trend!

Nu enorme keuze in klassiek en modern

Ons personeel staat net zoals altijd graag tot uw beschikking met deskundig advies.

Informeer u en maak bij ons kennis met deze nieuwe generatie verlichting.

Nieuwe klanten: vraag ter plaatse naar de speciale gunstige inkoopcondities

Nergens anders is het assortiment verlichting zo groot en voordelig, naar ieders smaak en ieders beurs, als bij

HARDY VERLICHTING

Rijksweg Zuid 118 – Geleen – tel.: 046-743222

Speciale openingstijden i.v.m. de feestdagen: Do. 19 DEC. 9.00-21.00, Vrij 20 DEC. 9.00-21.00 Zat. 21 DEC. 9.00-17.00, Ma 23 DEC. 9.00-21.00 Di. 24 DEC. 9.00-17.00, Ma 30 DEC. 13.00-18.00 Di. 31 DEC. 9.00-17.00

Mode Totaal

Te k. bruine lange NERTSJAS maat 40-42 ƒ 1.200,-. Tel. tussen 18.00-20.00 uur 045-410299.

Te k. nerts BONTJASJE, middelbruin, mt. 40, i.z.g.st., ƒ 300,-. Tel. 045-753088

Te k. 2 HEREN-WINTERJASSEN mt. 56, z.g.a.nw. Tel. 045-411430.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-62939 of 65561.

Voor de feestdagen uw handen verzorgd Manicure, nagelsdesigner(gel-systeem) Tel. 045-225327.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

ZONDAG 15 DECEMBER GEOPEND VAN 13-17 UUR.

Snuffelhal!

Ook voor iets apparts: o.a. Jacobijn eetkamer schitt. beeldh werk; Regence eetkamer werkelijk topclass; grote partij nieuwe meubels klassiek en modern (uit faill.); pracht. antieke kasten en eethoeken; enorme keuze in mooie 2e hands meubels oa. bankstellen v.a. ƒ 45; eethoeken v.a. ƒ 65,-; slaapkamers enz. onvoorstelb. veel keuze in duizenden m2 grote hal.

Oude Maastrichterweg 27, Geleen. Deze weg loopt parallel met Rijksweg Noord (let op videotheek de Kijkdoos daarachter ligt de Hal)

Wonen Totaal

Massale magazijnverkoop van honderden nieuwe keukens en inbouw-apparaten in onze keukenmagazijnen

SITTARD OF ECHT

waar alle showroomkeukens en inbouwapparaten welke in de Horn-keukensupers zijn vervangen en in Echt en Sittard worden verzameld en verkocht

tot 60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer. Elke dag superlage aanbiedingen in alle kleuren en afmetingen. Hier enkele voorbeelden:

Mooie complete kunststof parelmoerkleur keuken

Normale prijs ƒ 9.524,-; Horn prijs ƒ 7.898,-

Nu slechts ƒ 2.298,-

Tijdloze massieve naturel eiken keuken

Normale prijs ƒ 9.814,-; Horn prijs ƒ 7.998,-

Nu slechts ƒ 3.998,-

Zeer fraaie moderne kunststof hoekkeuken

Normale prijs ƒ 13.473,-; Horn prijs ƒ 10.699,-

Nu slechts ƒ 4.498,-

Zanussi inbouw-afzuigkap

Type ZB 960 BR Normale prijs ƒ 439,-; Horn prijs ƒ 289,-

Nu slechts ƒ 198,-

Horn

Sittard, Bergerweg 51-53 (Industrieterrein Bergerweg Tel: 046-511775)

ECHT, Loperweg 8 Tel. 04754-86188

Witte DESIGN keuken 270 cm incl. app.: Aktie-rijs ƒ 3.300,-. Vossen-keukens Glaspaleis Kerkplein Hrl.

Keuken RENOVATIE: vernieuwen van apparatuur, werkbladen met spoelunits, vaatwasmachines etc. Vakkundig advies en montage. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555.

Kerst-Show

Zondag 15 december van 11.00 - 17.00 uur.

Design - Keuken - Studio

in het Glaspaleis - Kerkplein hartje CENTRUM HEERLEN (bij markt)

Een wereld van keukendromen in een zeer exclusieve presentatie van o.m.: LEIGHT - BRUYNZEEL - NOBILLA en het prachtige greeploze design van BOS.

"Niet de eerste de beste"

Lid A.N.V.K.

Vossen Keukens

Glaspaleis, Kerkplein 45 Eikenderweg 77 Heerlen Tel. 045-717555

Grote mooie TAPIJTEN te koop v.a. ƒ 75,- per stuk. Tel. 045-327621.

Te k. mooi BANKSTEL, 3-1-1 en zwaar eiken salontafel, samen ƒ 250,-. Keekstraat 16, Heerlerheide.

Te k. witte EETTAFEL (8-hoekig), pr. ƒ 80,-. Tel. 045-225102.

Plm. 50 VLOERKLEDEN, 1.70x2.30, ƒ 50,- p.st. incl. BTW. Tel. 045-750119.

Te k. achthoekige EETTAFEL wit en 4 stoelen wit/grijze bekleding tevens te k. slaapkamer wit/grijs met latten bodem en ombouw. Tel. 045-228095.

Te k. BANKSTEL modern d. bruin rundleder, 3-2 zits, i.z.g.st. ƒ 1.000,-. 045-451762.

Te k. gehele INBOEDEL o.a. antiek, muziek-install. etc. tussen 9.00-18.00 uur, Elfmorgenstr. 52, Heerlen. Tel. 045-726043.

Te k. complete INBOEDEL. Tel. 045-274587.

Pracht blank eik. EETHOEK incl. 6 massief eik. stoelen ƒ 975,-; blank eik. dressoir ƒ 475,-. Tel. 045-323830.

Te k. gevr. antiek en barok MEUBELS. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Radio e.d.

Te k. Bandrecorder REVOX 4-sporig met stofkap en 6 spoelen. pr. ƒ 1.500,-. 045-423604

Te k. STEREOTOREN, merk Akai, losse componenten, pr. ƒ 400,-. Tel. 045-320185.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels

Nu halen, volgend jaar betalen!!!!

Profiteer van deze unieke aktie, vraag inlichtingen. V.a. ƒ 795,- ƒ 895,- ƒ 995,- ƒ 1.099,- ƒ 1.199,- ƒ 1.299,- ƒ 1.499,- met Wolff snelbruinlampen, compleet met gratis thuisbezorgen, service en garantie. Alleen bij Van Erp, Limbrichterstr. 18, Sittard 046-513531 Hoofdstraat 12, Kerkrade, 045-456999.

Te koop HAPRO 12 lamps zonnebank, 5 mnd. oud, i.st. v.nw. nw.pr. ƒ 1.850,- Prijs ƒ 1.000,-. Tel. 045-353798.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Computers

DCL - Kerstaanbieding!!!

Soundblasterkaart, versie 2.0, ƒ 419,95 Genius zwart/wit scanner GS 4500, ƒ 299,- Genius kleurenscanner GS-C 105, ƒ 899,- DCL, Quadvlieglaan 33, Schaesberg. Tel. 045-322333.

I.v.m. overlijden INBOEDEL te koop waaronder nieuwe KTV en koelkast. Tel. 046-749148.

Zeskt u 2e hands MEUBELEN ook antiek (veel keus). Kouvenderstr. 208 H'broek.

Weg. overcompl. te koop porcelein 76-delig koffie- en EETSERVIES, wit met bloemmotief, ƒ 375,-. Tel. 04406-16973.

Speciale aanbieding: komplect COMPUTERSYSTEEM te koop, Philips systeem P4700, 256 Mb extern geheugen met 10 terminals, alles i.z.g.st., incl. software programma v.v. order - faktuur - voorr.adm. compl. fin.adm. en statist. mailings e.d. Uitermate geschikt voor handelsond. Funktioneel te bezichtigen. 043-252550.

Te koop IBM PC XT, 10 Mb Harddisk, 640 Kb intern geheugen plus software, pr. ƒ 800,-. Tel. 045-425474.

Te k. AMIGA 500 en kleurenmonitor, plus software, ƒ 900,-. Tel. 045-217535.

Te koop SEGA computer incl. acc. en 5 spellen. Tel. 045-428906.

Te k. AT 286 Computer met 20 MB hard disk, 5¼ en 3½ inch Floppy drive, Ega kleurenmonitor en muis, ƒ 1.500,-. Tel. 045-464322.

Te k. OLIVETTI PC1 met monochroom monitor en muis, i.z.g.st., zeer redelijke prijs. Tel. 045-462531.

Te koop COMPUTER 386/33Mhz 80MB HD, 4MB on board met VGA-kl.mon. ƒ 3.500,-. Tel. 045-215993 of 211875.

Te koop gevraagd PC's, home- en spelcomputers. Tel. 04492-5329.

Te koop COMMODORE 64 plus diskdr., joyst., powercart. plus 700 spellen, in nw. st., 1½ jr., pr. ƒ 650,-. Tel. 046-746185.

TV/Video

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.

WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer, Elke dag superlage aanbiedingen

OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Grundig kleuren TV

grootbeeld kleuren TV met stereo en teletekst Geen ƒ 2.298,- of ƒ 1.998,- maar

ƒ 1.298,-

Grundig videorecorder

VS 620, met afstandsbediening en 3 videokoppen Geen ƒ 1.298,- of ƒ 1.098,- maar

ƒ 698,-

Sharp video-camera

VL-C 690-S, met alle toebehoren Geen ƒ 2.198,- of ƒ 1.798,- maar

ƒ 1.198,-

Philips midi-set

2x 60 Watt, afstandsbediening, digitaal en dubbel deck Geen ƒ 998,- of ƒ 798,- maar

ƒ 398,-

WITTE HAL

Sittard Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg. 046-518162

Maastricht Scharnerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-633162

Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen

Alleen deze maand!!!!

Nieuwe afstandsbediening voor uw TV ƒ 75,-

E en E electronica, Servatiusstr. 2, Brunssum, 045-231340

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '83 (typenr. vermelden) en def. VHS-video's. Tel. 045-723712.

Te k. 1 Sony 8 mm Videorecorder EV-S 600 stereo PCM; 1 Sony VHS montagerecorder SLV 401; 1 Sony platenspeler. 045-722271.

KLEUREN-TV'S, zeer grote sortering v.a. ƒ 125,-. Ook recente tv's met teletekst en stereo. Reeds 25 jr. tv-occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. 045-724760.

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ 75,-. Afst.bed. v.a. ƒ 125,-. oa. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Te k. proff. VIDEO-camera Sony V200A 1 jr. oud met 4 accu's, videolamp plus prof. tas etc. Nw.pr. ƒ 5.450,- Pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-215993 of 211875.

Huish. artikelen

SIEMENS

Bosch, Zanker, AEG, Mielewasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs, Jac Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 046-513228 of 514862.

Ijsk. ƒ 95,-; diepvr. ƒ 150,-; wasautom. ƒ 195,-; wasdr. ƒ 175,-. Tel. 045-725595.

Kachels/Verwarming

Franklin openhaard

z.g.a.nw. Tel. 045 - 221891.

Te k. OPENHAARDHOUT (hardhout). Tel. 04459-1675

Gas-hout-inzet-KACHELS. Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te k. 2 GEVELKACHELS, gas, 10.000 kal. Tel. 045-310570.

Te koop gevraagd OLIEHAARD. Tel. 04454-5553.

Te k. div. gasgest. HETELUCHTVERHITTERS, 20.000 kcal/h, 450m3, nieuw ƒ 1.875,-. Tel. 045-752583.

Te k. Efel hout/KOLENKACHEL, groot venster, weg. te grote cap., 2 jr. oud., z.g.a.nw., van ƒ 1.400,- voor ƒ 800,-. Koopje. Tel. 045-228816.

Muziek

SLAGWERK! Drumstellen va. ƒ 695,-; Trommen va. ƒ 100,-; Xylofoons en Marimba's va. ƒ 1.250,-. Ook hoursmogelijkheden. Eigen reparatieafdeling. Belt U voor informatie!!

Adams Thorn tel. 04756-1324.

MUSIC HOUSE DAAN SMIT BV

Maastricht Akerstr. 18 043 - 217428 Geleen Rijksweg Z. 124 046 - 754665

1200 meter² muziekplezier !!!

Meer dan 75 keyboards op voorraad!!, vraag om een vakkundige demonstratie, ook voor een goede occasion hebben wij een goede keus.

Geen problemen met de nieuwste midi/synthesizer/keyboard technieken, vakkundige product-specialisten staan u met raad en daad terzijde.

Met meer dan 200 electr. gitaren vindt u in iedere prijsklasse wel uw instrument, desgewenst aan uw wensen aangepast, gitaar en versterker vanaf ƒ 495,-.

Ruime sortering orgels (vanaf ƒ 1.495,-) en electr. piano's, occassions electr. orgels vind u bij ons al vanaf ƒ 150,-!!! zolang de voorraad strekt.

VOOR AL UW MUZIEKINSTRUMENTEN, WIJ ZIJN DEALER VAN O.A. YAMAHA, ROLAND, KORG, AKAI, ELKA, TANNOY, ENSONIQ, HOHNER, CASIO, SONOR, IBANEZ, GEM FARFISA, LEM, ORLA, EL.VOICE, HILL, D&R, TAMA, PEVUE.

Geopend van half tien tot zes, maandag gesloten.

Orla Orgelshow !!!

Op donderdag 19 dec. van 18.00 - 21.00 uur, demonstreert MICHEL VONCKEN, de nieuwste Orla Orgelkollektie.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227. Maandag t/m Zaterdag open, donderdag koopavond.

Saxofoons va. ƒ 500,-; Dwarsfluiten va. ƒ 250,-; Trompetten va. ƒ 250,-; Klarinetten va. ƒ 250,-; Trombones va. ƒ 250,- enz. enz. Ook huurmogelijkheden. Eigen reparatieafdeling. Belt U voor informatie!!

Adams Thorn tel. 04756-1324.

December-aanbieding:

Ieder keyboard v.a. ƒ 775,- GRATIS stroom-adaptor (ƒ 25,- tot ƒ 49,-) GRATIS hoofdtelefoon (ƒ 19,95) GRATIS keyboardstatief (ƒ 79,-)

Yamaha keyboards ruim voorradig

5 JAAR VERTROUWDE STALMEIERGARANTIE

* SPAANSE GITAAR v.a. ƒ 99,- * ELECTRISCHE GITAAR Strat. v.a. ƒ 298,- ROLAND SC 55 Soundmodule aansluitbaar op ieder midi-keyboard ƒ 1.650,-

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK

YAMAHA Clavinova. De beste prijzen van Nederland Bel van Urk Rotterdam 010-4363500.

Voordelige kwaliteits PIANO'S en vleugels, nieuw en gebruikt. Pianorevisiebedrijf Klavier Rijksweg Zd. 170 Sittard, 046-526426. Stemmen en verhuur.

JUKEBOXEN 50er en 60er jaren v.a. ƒ 600,-. Houthalen 09-32.11526034.

Te k. elec. ORGEL, i.z.g.st., t.e.a.b., Dorpsstr. 128, Bingelrade. Tel. 04492-3934, na 18.00 uur.

Te k. PIANO i.g.st. merk Fazer, kl. middelbruin, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-243103.

Te k. PIANO, i.g.st., pr. n.o. t.k. Tel. 043-256103.

Gevr. voor dansorkest div. MUZIKANTEN, uitgebr. repertoir aanw., geen Top 40 muziek. Inl. 045-465374.

Te k. COSMOVOX F20 orgel, ƒ 200,-. Tevens Elka orkest orgel met versterk. Tel. 045-223003.

Veelzijdige en serieuze GITARIST gevr. voor ervaren band rockmuziek (underground) 0949-24071384. Honye.

Te k. Wiener HARMONICA merk Zupan, 4 rijer GCFB, 3 rijer merk Honor GCF. Tel. 045-311619.

Gevraagd DRUMMER, toetsenist en scratcher voor band met Europese tour, stijl E.M.F. tot Dance Squad Tel. 04450-2178.

Te k. Wiener "NOVAK" 3- en 4 rijig model. Thull 18A, Schinnen, na 18 uur

Te koop KNOPORGEL model Elka 405 Portable, niet veel gebruikt, compleet, ƒ 4.000,-. Info 045-411668.

Te k. ROLAND MT32, korg symphony module incl. 3 memory-cards, 4 sp. mixer en software samen ƒ 950,-. Tel. 045-231490.

Te k. PIANO, zwart, hoog model. Tel. 045-420997.

Te k. gitaar-VERSTERKER 100 w Peavey Renown i.z.g. st., pr.n.o.t.k. 045-724021.

Te koop Duitse PIANO merk Carl Krumm Berlin Kölln, halfjaarlijks gestemd; electr. orgel merk Solina met ritme. Tel. 045-316782.

Te k gevr SALONVLEUGEL ƒ 1.000,- - ƒ 2.500,-. Tel. 046-334087 of 331735.

Te koop Technics KN 800 KEYBOARD, incl. acc. Tel. 045-324856.

Te k. PIANO merk Yamaha, i.z.g.st., pr. ƒ 3.500,-. Tel. 043-610337

Te k. DX 7 SYNTH. updated 4 banken en 2 datacards. Vr.pr.ƒ 1.200,-.046-331705

Te k. DWARSFLUIT Prelude, 3 jr. ƒ 500,-. Tel. 045-462625.

Voor liefhebber te koop ORGEL Hammond H100 met leslie, i.z.g.st. ƒ 7.900,-. Tel. 045-719060.

Te k. electr. GITAAR, Tokai Strap, model 59, ƒ 650,-; Gitaarversterker Session ƒ 500,-; Case met gitaareffecten ƒ 750,-. Tel. 045-416794.

Te k. WIENER Harmonika, merk Öllerer, stemming is B-AS-Esdes. Tel. 045-320185

Te k. MIXER 12 kan. pr. ƒ 300,-; Peavy 120 bassinstal. pr. ƒ 350,-. Tel. 045-222280.

Yamaha ORGEL, type B-55 i.z.g.st. pr. ƒ 625,-. Tel. 046-526923.

Te koop Yamaha ORGEL. Tel. 045-451548.

Te k. weg. omst. TECHNICS KN 800 en software, Elka orgel-knopbas C811, Elka en Hohner leslieboxen, Boss dig.echo, Boss 6 kan. mengpaneel, 2 mon.boxen, Drumstel Sonor, compl. goudkl., Basinst. en losse box. en verst. 100w., Gitaarinst. Ampeg 150w., Gitaarinst. London city-toren, Synth. Korg Poly 61, Keyboard statief 3 st. Alles t.e.a.b. 045-257782.

Verzamelingen

Te koop POSTZEGELS: 100 grfm. Australië ƒ 6,-; 100 grfm. Nieuw Zeeland ƒ 6,-; 100 grfm. Canada ƒ 6,-; 100 grfm. Pacific ƒ 6,-, kilo wereld ƒ 35,-. J. Pekel, Prof. Debyestr. 18, Hoensbroek. Inl. 045-319936.

Foto/Film

Te k. compl. DOKA uitrusting, Opemus-vergr., klok etc., ƒ 250,-. 045-751132.

Kunst en Antiek

27-28 dec. grote antiekshow bij antiekhal Palmen-Heynen

Langs de Hey 9, Industriepark Nrd. Sittard. 046-510706.

INTERART antiek Simpelveld. Zeer grote keuze in strakke eiken limburgse, Duitse, Engelse meubelen o.a. kasten, eethoeken, vitrines, bureau's, salontafels. 800m2 antiek licht en donker grenen. Eigen restauratie en logerij. Do. koopavond ma. gesloten. Irmstr. 64, Simpelveld. 045-443161.

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

Te k. gevr. antiek en barok MEUBELS. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

WIJSHOFF Antiques biedt u op 1500 m2 een grote keuze aan in antieke kasten, vitrines, buro's, eethoeken, klokken, kachels en curiosa. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd. zaterd. Zondag 15-22 dec. geopend.

Te k. van part. antieke PORCELEIN verzameling, o.a. beeldjes. Tel. 046-752879.

Grootste keuze van Limburg Exclusieve bronzen verlichting met engelen en beelden uit eigen atelier. Antieke beelden, klokkenstellen en kleinmeubelen. Sjra VLEESHOUWERS en zn. Burg. v. Boxtelstr. 4, Limbricht. Tel. 046-515502.

Ant. BOUWMATERIALEN Dohmen, Klimmenderstr. 65 Klimmen. Tel. 04405-2337. Nu met de feestdagen grote keuze in decoratief kleingoed. Tevens verkoop van marmeren schouwen en hekwerken.

Zoekt u een origineel KERSTKADO? Antiek uit particulier bezit 045-464322

Te koop antiek Biedermeier BANKSTEL, in pr.st., pr. ƒ 3.500,-; antieke vossenkop tafel ƒ 750,-. Tel. 045-213789.

Te koop antieke VITRINEKAST ƒ 900,-. Tel. 045-460224.

Zwarte antieke TAFEL, 3.00 m. lang met 6 stoelen, ƒ 5.500,-. 045-319328.

Braderieën/Markten

M.E.C.C. vrijmarkt (Maastricht) zaterd. 21 en zond. 22 december

Huur een kraam op de grootste overdekte vrijmarkt van Zuid-Nederland. Alles kan, alles mag (geen food). Kraamhuur ƒ 45,- per dag. Bel. 01640-57521.

Maaslandse Snuffelmarkt

Dr. Haubenlaan 87, Maasmechelen België. Zondag open van 10.00-18.00 uur. SALIM SEGHERS met orkest. Standplaats ƒ 1,50 p.m2 van 10-12 uur. Gratis toegang!

KNIP UIT: te huur draaimolen, luchtkussen. Tel. 045-315378.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop gevraagd

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Postzeg. munthandel Palm, Akerstr. Nrd 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Hoogste prijs voor POSTZEGELS, goud en munten. Stamps and Coins, Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

Gezocht oude HONDA bromfietsen, 4-takt, ook defect. Tel. 045-727637

Diversen

Te k. Grünbeck WATERONTHARDER, 6 jr. oud, nw. pr. plusm. ƒ 2.500,-, vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 04459-1714.

Koopzondag 15 december

van 10.00-17.00 uur in MAKADO BEEK

Autotelefoons v.a. ƒ 1.495,-

Telefax v.a. ƒ 675,- prijzen excl. BTW. Orbion Europe Landgraaf. Tel. 045-322972.

Te koop Kerstbomen va. ƒ 10,

U kunt een mooie kerstboom bestellen, voor ƒ 20,- heeft u een boom zonder kluit thuisbezorgd; voor ƒ 25,- heeft u een boom met kluit thuisbezorgd. Sibberweg 1, Vilt-Valkenburg. Tel. 04406-42131.

Vuurwerk

in voorverkoop tot 28 dec. korting. Bert Rekers, Willemstraat 85, Heerlen, tel. 045-7268

MILITAIRE dienst? Advies over uitstel of vrijstelling, bel Stichting Juridisch Advies Militaire en Dienstplichtzaken, Maastricht 043-215714

KERSTBOMEN te koop va. ƒ 12,50, ook 's-avonds, bezorging mogelijk. Kruisstr. 11C, Broek-Sittard. Tel. 046-529004.

SURPRISES en originele cadeau's. 't Spasshoes, Emmastr. 18 Heerlen. Tel. 045-741960

Gebit gebroken? Tandtechnische praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitprothese en reparaties. Akerstr. Nrd 328, Hoensbroek. 045-228211. Kom eens langs voor een GRATIS controle aan uw gebitprothese.

Te k. aangeboden partij HOVERCRAFTS, radio grafisch bestuurd, winkelprijs ƒ 139,95 nu voor ƒ 60,- per stuk. Tel. 045-213440.

Te k. mooie BLAUWSPARREN met kluit, uitzoeken ƒ 25,-, tev. aparte soorten en gewone groene kerstbomen. Palenbergstr. 43, Heerlen.

Te k. JUKE-BOX Rock-Ola 100% spelen na 17.00 uur tel. 045-224225.

METAALLINTZAAG; gelzaag en afkortzaag alle metalen en kunststoffen. tafelboormachines. rade 101a, Nuth.

Excl. Kerstcadeau: NENSETS, Waterman, ker, Pelikan en Rotring % nw.pr. Tel. 045-2220

Te k. KERSTKALKOEN levend of geslacht. G 60, N'hagen. 045-31537

Te koop KERSTBOMEN ƒ 5,-. H. Timmermans lianastr. 15, Merkelbeek

Te k. ant. HOUTDR BANK, plusm. 1.000 kg 04459-1737.

VUURWERK!!!! vuurwerk. Voorverkoop ting. Tweewielers Rekers, Hoensbroek. 045-212537.

Te k. ROEI-TRAINER nw., t.e.a.b. Tel. 511016 na 18.00 uur.

Carnaval

CARNAVALSSTEKEN Raad van Elf of Prinsen nieuw: rood/zilver, 13 vr.pr. ƒ 110,- p.st. 04405-2910

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

06-lijnen

Erotel 06 Erotel dat is 't wel **320.320.20** 50 ct. p. min.

Gratis sex Bemiddeling in heel Ned. 030-886283 (24 u. p.dag)

prive sexkontakt Maak een sexafspraakje met een lekker meisje of stel 06-320.322.33 - 50 ct p/m

Waarom wachten? Zoek nu snel de vriend of vriendin van je dromen. Bel de afspreeklijn. 06-320.320.33 - 50 ct p/m

Hete meiden zijn op zoek **Porno Dating** 06-320.321.44 - 50 ct p/m

bisex kontaktlijn Ook trio sexkontakt 06-320.325.01 - 50 ct p/m

Meisjes zoeken kontakt!! **Sexadvertenties** 06-320.325.80 - 50 ct p/m

Gewillige meisjes en hete vrouwen zijn op zoek! **Tippellijn** 06-320.326.33 - 50 ct p/m

Sex voor twee Direkt kontakt met meiden, vrouwtjes en stoere hete knullen. 06-320.330.90 - 50 ct p/m

Direkt kontakt Mannen en vrouwen bieden zich aan, stuk voor stuk krijg je ze aan de lijn. Maak snel jouw keuze: Partnerruil 06-320.326.11; Triokontakt 06-320.322.16; Bi-sex 06-9570; Homo 06-9614 - 50 ct p/m

100 hete meisjes zoeken **Sexkontakt** 06-320.326.66 - 50 ct p/m

Blonde Natasja doet het met 2 buurjongens 06-320.327.77 - 50 ct p/m

Sexadressenlijn Elke dag nieuwe adressen van hete dames/meisjes 06-320.328.00 - 50 ct p/m

Tessa is zo'n **lekker meisje** 06-320.328.88 - 50 ct p/m

Hete meisjes willen een **Sexafspraak** 06-320.320.44 (50 cpm)

Direkt snel Sexkontakt **sex-afspreeklijn** 06-320.320.55 (50 cpm)

Gezocht: onderdanige boys en strenge mannen. Bel nu en je hebt direkt kontakt **SM voor twee** 06-320.329.99 (50 cpm)

Homokontakt Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (50 cpm)

Sex Kontaktlijn Luister naar hete meisjes die een lekkere jongen zoeken voor het vervullen van hun hete sexwensen. 06-320.330.66 (50 cpm)

Homo-jongens Hoor ze lekker tekeer gaan, 06-320.330.88 (50 cpm)

Partnerruil Direkt apart met mannen en vrouwen die zin hebben in een spannende sexruil! 06-320.330.91 (50 cpm)

Hete meisjes willen **Sexkontakt** 06-320.330.42 (50 cpm)

Plezier voor de manier om een vriend/vriendin aan de lijn te krijgen. Altijd succes. 06-9.500 (50 cpm)

*** Bi-sex privé** Zoek je 'n heet meisje of lekker boy? Direkt afspraak ook voor trio 06-320.330 (50 cpm)

Zoek jij snel sexkontakt **Tippellijn** 06-320.330.79 (50 cpm)

Club 06-Special sex Draai eerst 06-320.32 EN DAN VOOR SM ... 25 onderdanig, ze doet wat je wilt HETERO ... 26 onze meisjes zijn over voor in LESBISCH ... 45 mm meisjes onder elkaar MEESTERES ... Schiet op! Ze zit te wacht LOLITA ... 47 jong en ondeugend HEERLIJK LIVE ... Sexen live opgenomen MEEGENIETEN ... De spannendste sex 50

Zoek jij een lekkere boy **Homo Dating** 06-320.330.95 (50 cpm)

Triosex-kontakt 06-320.320.92 (50 cpm) ook voor partnerruil

Sex aan huis Bel voor privé of escort 06-320.330.60 (50 cpm)

**** SM-privé **** De direkt apart kontaktlijn Strenge afspraken 06-320.322.17 (50 cpm)

Bi-sex voor 2 direkt apart met een heet meisje of met een lekker jongen 06-320.330.87 (50 cpm)

**** Gay Privé **** Jij wilt voor vanavond een afspraakje regelen? Bel dan Gay Privé, want daar je direkt apart, en als je een heel sexy boy uitzoekt druk je op de nul. Succes 06-320.322.75 (50 cpm)

Scheur de kleren van m'n lijf, ik heb **een hete buil!** 06-9665 (50 cpm)

Griekse Sex Lisa draait z. om 50 cpm **06-320.325.55**

Val je voor dominante vrouwen 50 ct p/m **06-320.332.32** Bel je meesteres

Sexlijn 10 De Jongste 06-320.320.10 Liefje 06-320.321.10 Linda 06-320.322.10 Call-me 50 cpm

Grieks Pornosex Griekse Meisjes en vrouwen die van achteren kunt pakken 50 ct p/m **06-320.320.62

Lady B 50 ct p/m 06-320.324.66 Meesteres. Lekker ruig! een P-koker

Nymf Linda Geniet van 2 kanten 50 cpm **06-320.320.14**

Live - Sex Bel ze en ontmoet ze 06-320.324.98 (50 cpm)

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

de mening van

In de grensstreek zouden zowel voor fiscale als andere vragen centrale informatiepunten beschikbaar moeten komen waaraan grote bekendheid wordt gegeven. Dat is de mening van prof. dr R. Niessen van de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht. Niessen zei dit tijdens de conferentie 'Euregio, fictie of werkelijkheid', onlangs gehouden in het MECC.

De hoogleraar legde uit dat werknemers die in één land wonen en in een ander werken, kunnen worden geconfronteerd met dubbele belastingheffing. Tussen de verschillende landen zijn dan wel verdragen gesloten die zo'n dubbele heffing verhinderen, maar daar hebben maar heel weinig werknemers weet van, zo betoogde hij.

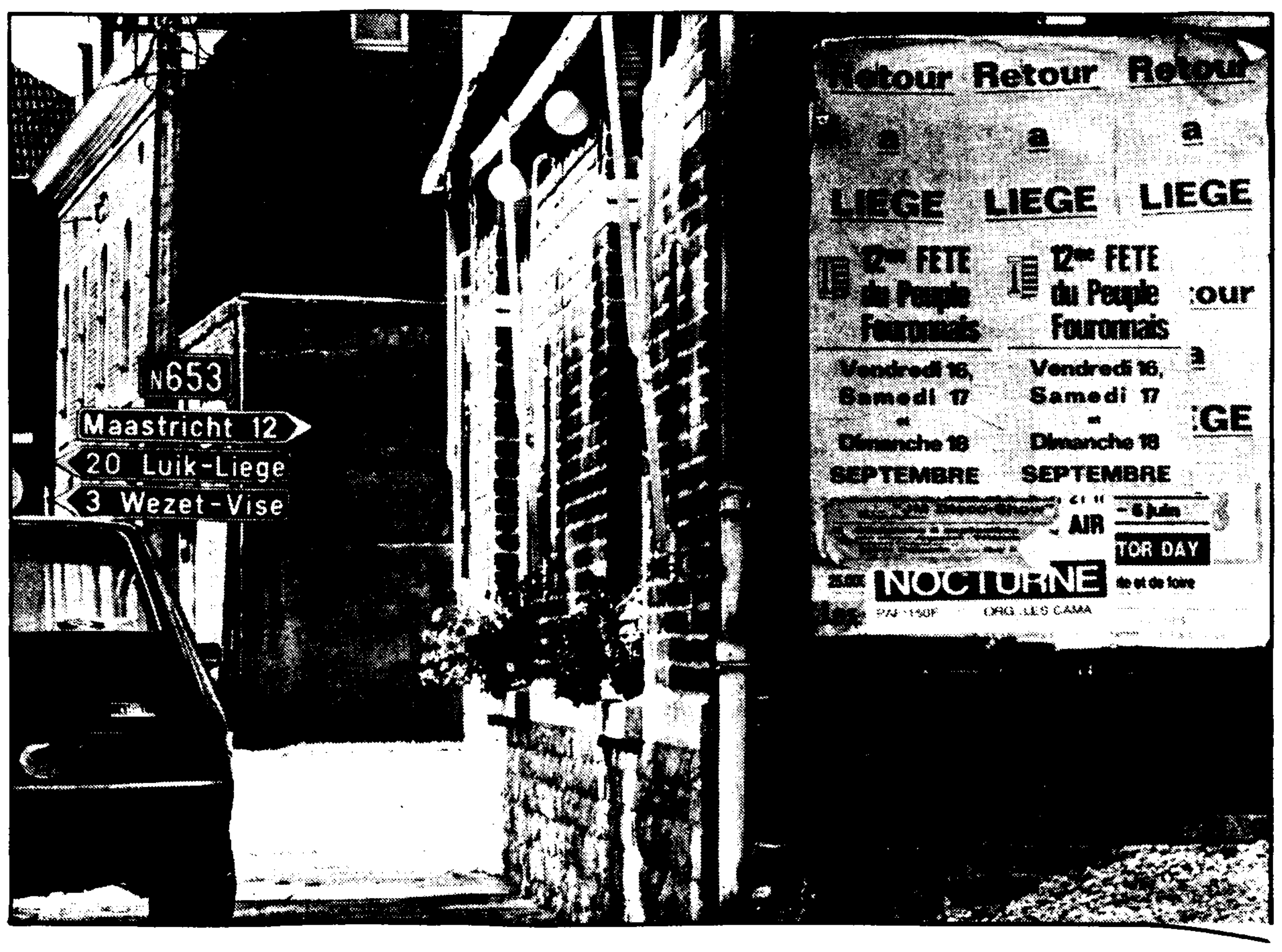
Ook pleitte hij voor het geven van financiële steun voor het voeren van proefprocessen met betrekking tot de fiscale problemen van grensarbeiders. „Verschillende landen hanteren regels die voor buitenlandse belastingplichtigen ongunstiger zijn dan voor inwoners. Er zijn redenen om aan te nemen dat het Hof van Justitie deze bepalingen in strijd met het EG-verdrag zal verklaren. Op de regeringen moet druk worden uitgeoefend om hun wetgeving aan te passen aan de eisen van dat verdrag."

Tenslotte benadrukte hij dat er uiteindelijk een Europese richtlijn moet komen, waarbij belastingheffing principieel volledig wordt toegewezen aan het woonland, en voor wat betreft het buitenlandse arbeidsinkomen tot maximaal het tarief van het werkland.

Rijkswachtbrigade betrapt vooral Fransen

Drugverkeer door Voeren neemt toe

DOOR LUC SOMERS

● *De Voerstreek, fraai gelegen tegen de Nederlandse grens, maar steeds meer kruispunt in het drugverkeer.*

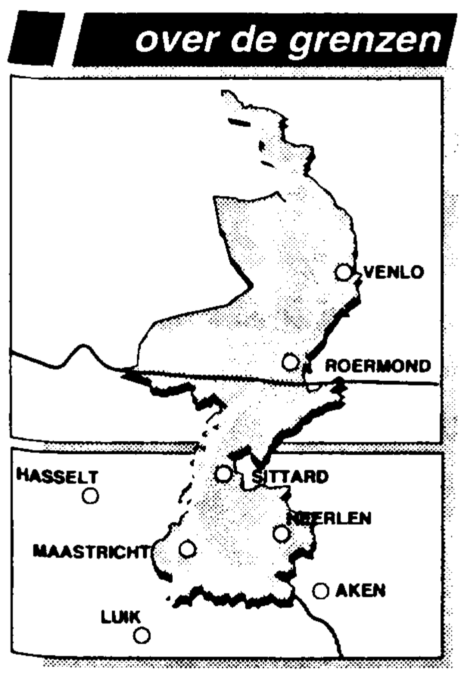
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

VOEREN – Voeren, de Vlaamse enclave even over de Nederlands-Belgische grens tussen pakweg Eijsden en Epen, heeft te maken met een toenemend drugverkeer. De Rijkswachtbrigade in deze landschappelijk fraaie streek die tot nu toe voornamelijk in het nieuws komt door taalstrijd-rellen, heeft tot eind november dit jaar al 318 personen op drugbezit betrapt. Eind augustus bijvoorbeeld waren dat 146 personen, waarmee het jaarcijfer van 1990 reeds werd overschreden.

Een woordvoerder van de brigade beaamt dat het probleem steeds groter wordt. „Opvallend is het aantal vreemde nationaliteiten dat steeds maar weer opduikt bij de controles. Het betreft dan vooral Fransen, Luxemburgers, Duitsers, maar ook Spanjaarden, die allen door de Voerstreek naar Nederland gaan om daar hun portie drugs op te halen. Eindpunten van hun reizen zijn Heerlen, Maastricht en Geleen. Enkelen gaan door naar Amsterdam."

Meestal gaat het om personen die de drugs voor eigen gebruik hebben gekocht. Echt grote handelaars zijn er in de Voerstreek nog niet gepakt, alhoewel dit jaar toch een vangst werd gedaan die een straatwaarde vertegenwoordigde van ruim een half miljoen Belgische frank, zeg maar 30.000 gulden.

over de grenzen

Frankrijk

„Die grote jongens komen we hier ook niet tegen," aldus de woordvoerder van de Voerense Rijkswachtbrigade. „Degenen die door ons worden betrapt, zijn vaak afkomstig uit dorpen in Noord-Frankrijk. Ze zijn door plaatsgenoten nieuwsgierig gemaakt en horen dat het heel gemakkelijk is om in Nederland aan drugs te komen. Welnu, vijf keer gaat het goed en bij de zesde keer worden ze in de kraag gevat. Ze bekennen ook meestal meteen."

De leeftijd van de drugtoeristen varieert sterk: minderjarige jongens en meisjes, maar zeker ook ouderen van tegen de veertig. Meestal zitten ze samen in een auto. De gevonden drugs zijn ook wisselend. De ene keer is het hasj, de andere keer heroïne of cocaïne.

De Rijkswacht in Voeren controleert alleen maar met auto's op de kleine toegangswegen. Per maand vinden er zo'n tien à vijftien controles plaats. „Dat is afhankelijk van het beschikbare budget," aldus de woordvoerder berustend. „Maar duidelijk is wel dat er heel wat meer drugverkeer is in deze regio dan dat wij nu constateren. In de trein tussen Maastricht en Luik worden ook regelmatig controles uitgevoerd en daarbij is het elke keer weer prijs. Die acties worden opgezet door de politie in Visé en Luik in samenwerking met collega's in Nederland. Hetzelfde geldt voor de acties op de autoweg tussen Maastricht en Luik."

Lanaken

Voor de toekomst verwacht hij dat de situatie alleen nog maar erger wordt. „Ik denk dat het drugprobleem iets noordelijker langs de grens, in de richting van Lanaken en Maasmechelen, nog moeilijker wordt te bestrijden. Want die plaatsen hebben ook te maken met daar wonende druggebruikers, terwijl wij in de Voerstreek nauwelijks verslaafden kennen. In Lanaken en Maasmechelen zullen ze straks nauwelijks tijd en geld hebben om alle extra problemen op te vangen."

Toch begint men in Voeren langzamerhand ook overlast te krijgen van het transit-drugverkeer. Er is een toename vastgesteld van het aantal diefstallen. „De verslaafden bevoorraden zich in Nederland. Maar als hun geld op is, willen ze nog weleens een inbraak plegen in woningen die langs de druglijn liggen. En Voeren ligt op zo'n verbindingslijn," aldus de Rijkswacht.

● *Rozenkweker Bill Steenks wil een kas bouwen in Siberië, een buurtschap in de gemeente Maasbree.* Foto: JEROEN KUIT

Ir Harrie Tacken geeft Maasbree rugdekking

Grote tuinders in Siberië op rozen

DOOR JAN VAN LIESHOUT

ROERMOND – De secretaris van de gewestelijke raad van het Landbouwschap, ir Harrie Tacken, heeft een nota samengesteld waarin hij de planologische uitbreidingsmogelijkheden voor de glastuinbouw in Noord- en Midden-Limburg heeft geïnventariseerd.

Ofschoon de nota nog niet is doorgesproken in het bestuurlijk overlegorgaan dat oud-deputé Henk Riem destijds in het leven heeft geroepen om te voorkomen dat gemeentes bij het creëren van nieuwe vestigingsmogelijkheden voor glastuinbouwbedrijven langs elkaar heen zouden werken, wil Tacken wel kwijt dat ook Siberië, een nog maagdelijk landbouwgebied in de gemeente Maasbree, in de archipel van concentratiegebieden voor de glastuinbouw is opgenomen.

„Siberië is een gouden locatie", vindt Tacken. „Grote tuinders hebben er de ruimte. Het gebied is gemakkelijk te ontsluiten. Het ligt aan de E3 en vlakbij de veiling in Grubbenvorst."

Ook de gemeenteraad van Maasbree is die mening toegedaan. Om die reden werd vorig jaar bij GS een voorontwerp tot wijziging van het bestemmingsplan ingediend om de bouw van kassen in Siberië mogelijk te maken. De provinciale planologische commissie adviseerde negatief.

Procedure

Toch weigeren de vroede vaderen van de gemeente Maasbree te capituleren. Zij zijn bereid om een rozenkweker uit Baarlo die zich in Siberië wil vestigen, via een verkorte procedure een bouw- en hinderwetvergunning te verlenen. Te meer daar de kandidaat een geboren en getogen Westlander is. De raad ziet in hem 'een voortrekker'.

Steeds meer tuinbouwbedrijven in de Randstad raken in de knel. Op korte termijn is er voor hervestiging behoefte aan 400 ha; op langere termijn een behoefte aan 1.200 ha, zo becijferde het Landbouw Economisch Instituut.

In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra worden Emmen en Venlo als 'overloopgebieden' van het Westland aangeduid.

„Het is daarom zaak zo snel mogelijk de voorwaarden te scheppen om die overloopfunctie te kunnen vervullen", zegt in Grubbenvorst Mart Heldens, de pr-man van de Stichting Promotie Tuinbouw Zuidoost-Nederland die in het kader van het Bestuurlijk Overleg Glastuinbouw werd opgericht.

Een eerste aanzet gaf de gemeente Horst die tussen Horst-America en Hegelsom een kavel van 40 ha voor nieuwkomers inruimde, Reindonk geheten. Als gevolg van de Golfcrisis werd vanuit de tuinbouwsector terughoudend gereageerd.

Volgens wethouder Harrie Peerbooms uit Horst „hebben inmiddels twee gegadigden een bouw- en hinderwetvergunning aangevraagd: een rozenkweker uit Den Hoorn en een komkommerteler uit Helenaveen. De onderhandelingen met een derde kandidaat zijn in een ver gevorderd stadium. Het betreft een kassenbouwer uit Horst die een 'turnkeyproject' wil verwezenlijken. Dat wil zeggen: hij bouwt een groentekas die hij te zijner tijd doorverkoopt."

Ook de raad van Maasbree wil in Siberië een soort industrieterrein voor glastuinbouwbedrijven aanleggen. De provincie wil er echter niet aan. Een motie van de Partij Nieuw Limburg om Siberië tot concentratiegebied voor de glastuinbouw te bestemmen werd weggestemd.

Toch geeft de raad van Maasbree zich niet gewonnen. Te meer daar hij in Bill Steenks een serieuze voortrekker heeft gevonden. Diens vader, Jan Steenks, verhuisde in 1975 van Naaldwijk naar Baarlo, waar hij aan de Legioenweg een rozenkwekerij begon. In 1985 nam de zoon het bedrijf met twaalf arbeidskrachten over. Hij heeft inmiddels 25 mensen aan het werk, het bedrijf tot 2,7 ha uitgebreid, gemoderniseerd en de produktie tot zes miljoen grootbloemige rozen per jaar opgevoerd.

„Om de kostprijs te verlagen is aan schaalvergroting niet te ontkomen", licht Bill Steenks zijn nieuwbouwplannen in Siberië toe. Hij wil een kavel van 4,6 ha aankopen om er een kas van 3 ha te kunnen bouwen. Ook wil hij optie op nog eens 4,6 ha. Het vergt een investering van 9 miljoen gulden. Hij zegt de financiering rond te hebben.

Ofschoon de grond op Reindonk 6 gulden per m2 goedkoper is, geeft Steenks toch de voorkeur aan vestiging in Siberië. Volgens de rozenkweker komen meer keuzemogelijkheden de werving van Westlanders ten goede.

Ir Harrie Tacken en Mart Heldens delen die mening.

„Daarom", aldus Tacken, „moet ieder initiatief met twee handen worden aangenomen en moet de provincie zich flexibeler opstellen. Niet dat bedrijven bij gebrek aan keuzemogelijkheden naar Emmen uitwijken. Niet dat straks het verwijt moet worden gemaakt dat Limburg in woorden heeft geschitterd, maar in daden heeft gefaald."

Steeds meer meldingen bij Kindertelefoon over mishandeling

'Kinderen zwijgen niet meer'

DOOR ROY PETERS

HEERLEN – „Regelmatig belt een tiener die al jarenlang sexueel misbruikt wordt door zijn vader. Hij wordt zelfs gedwongen om ook andere kinderen in het bijzijn van zijn vader te misbruiken. Zo'n verhaal grijpt je ontzettend aan. Vooral omdat deze onmogelijke situatie gewoon voortduurt."

Hetty van den Broek is medewerkster bij de Kinder- en Jeugdtelefoon in Heerlen en dit schrijnend voorbeeld laat slechts een heel klein topje van de ijsberg zien. Eind september startte een landelijke campagne tegen kindermishandeling onder het motto 'Over sommige geheimen moet je praten'. De campagne heeft effect: de speciaal ingestelde 06-lijnen worden vaak gebeld en het aantal meldingen bij vertrouwensartsen is beduidend gestegen. Opvallend is het aantal telefoontjes dat sinds het begin van de campagne bij de Kinder- en Jeugdtelefoon binnenkwam.

Leo Kruyt, coördinator bij de Kindertelefoon in Heerlen: „Vorig jaar hadden we ruim 1100 gesprekken met kinderen, in '91 zullen dat er zo'n 1800 zijn. Voor een deel komt dat omdat we dit jaar als Kindertelefoon meer publiciteit gemaakt hebben, maar de landelijke campagne heeft ook zijn invloed gehad. De Kindertelefoon in Heerlen is in vergelijking met vorig jaar twee keer zo vaak gebeld door kinderen die zeggen mishandeld te zijn."

Vrijwilligers

Nederland kent een twintigtal Kinder- en Jeugdtelefoons, die ieder een district bestrijken. Limburg is opgedeeld in het district Venlo en het district Heerlen. Veel van het werk komt op de schouders van vrijwilligers terecht. „We besteden extra aandacht aan de begeleiding van onze vrijwilligers. Voordat iemand plaats mag nemen aan de telefoon, vinden er trainingsweken plaats. Mensen moeten gemotiveerd zijn voor dit werk, het is meer dan alleen maar een babbeltje maken. De problemen waarover kinderen bellen, kunnen vaak zeer aangrijpend zijn," vertelt van den Broek. Zij is speciaal aangesteld om de training en aanname van die vrijwilligers te verzorgen. „Als je een paar telefoontjes achter elkaar krijgt van kinderen die sexueel misbruikt of mishandeld zijn, dan trekt dat natuurlijk een zware wissel op degene die luistert."

Mishandeling

Kindermishandeling en incest komen in alle bevolkingsgroepen voor. „Het is een maatschappelijk verschijnsel", zegt Leo Kruyt, „en komt volgens mij voort uit de onmacht van ouders om hun kinderen op te voeden. Kinderen die mishandeld zijn, zenden hulpsignalen uit. Die signalen worden heel vaak niet opgepikt door hun omgeving zoals naaste familieleden en onderwijzers. Het taboe is nog steeds niet helemaal doorbroken. De gevolgen voor de gezinssituatie zijn verstrekkend, als bijvoorbeeld één van de ouders gearresteerd wordt wegens kindermishandeling."

Limburg

De campagne tegen kindermishandeling duurt een jaar. In februari maakt de PTT per regio bekend hoe vaak de speciale 06-lijnen gebeld zijn. Volgens Leo Kruyt scoort Limburg relatief hoog. „Het aantal serieuze gesprekken dat bij de Kindertelefoons in Heerlen en Venlo is binnengekomen, ligt boven het landelijke gemiddelde. Daar komen de gesprekken op de 06-lijnen straks nog eens bij. Dit wil natuurlijk nog niet zeggen dat er in Limburg meer kinderen mishandeld worden dan in de rest van het land. Jongeren zijn nu iets meer bereid over hun problemen te praten dan vroeger. De media spelen hierin ook een rol. Er is bijvoorbeeld veel gezegd en geschreven over incest, dat neemt de schroom bij kinderen enigszins weg. Slachtoffertjes merken dat ze niet de enigen zijn."

Zwijgen

Naast de gesprekken waarin daadwerkelijk gepraat wordt, zijn er ook heel veel stille telefoontjes. Kinderen bellen weliswaar, maar durven niets te zeggen. „Soms tot tien keer toe," zegt Hetty van den Broek. „We doen dan ons uiterste best toch hun vertrouwen te winnen. Is er eenmaal contact, dan is het zaak om een band te kweken. Wij proberen ons in het kind te verplaatsen, het is belangrijk te weten wat het kind zelf wil."

De medewerkers van de Kindertelefoon passen ervoor op niet te snel door te verwijzen naar de professionele hulpverlening. Belangrijk is dat het kind eerst emotioneel geholpen wordt. Iemand die luistert, kan al heel veel betekenen. Wel wordt altijd voorzichtig op de mogelijkheid gewezen van verdere hulp. Maar de beslissing om een vertrouwensarts in te schakelen, moet door het kind zelf genomen worden.

Ouders

Het werken bij de Kindertelefoon is er niet eenvoudiger op geworden nu er steeds meer gesprekken met mishandelde kinderen zijn. Toch vormen de 'gewone' problemen nog steeds het leeuwendeel van de telefoontjes: vragen over menstruatie en condoomgebruik, pesterijen op school en natuurlijk de verkering die uit is. Sinds enkele maanden hebben ook ouders de Kindertelefoon ontdekt. Zij vragen meestal om advies over zaken die ze niet met het kind durven te bespreken. Ook zij worden geholpen, maar: „We zijn en blijven er op de eerste plaats voor de kinderen."

Het telefoonnummer van de campagne 'Over sommige geheimen moet je praten' is 06-8400. De Kinder-en Jeugdtelefoon in Heerlen is bereikbaar onder nummer 045-719944.

Mensenrechten ook in Limburg onder de aandacht

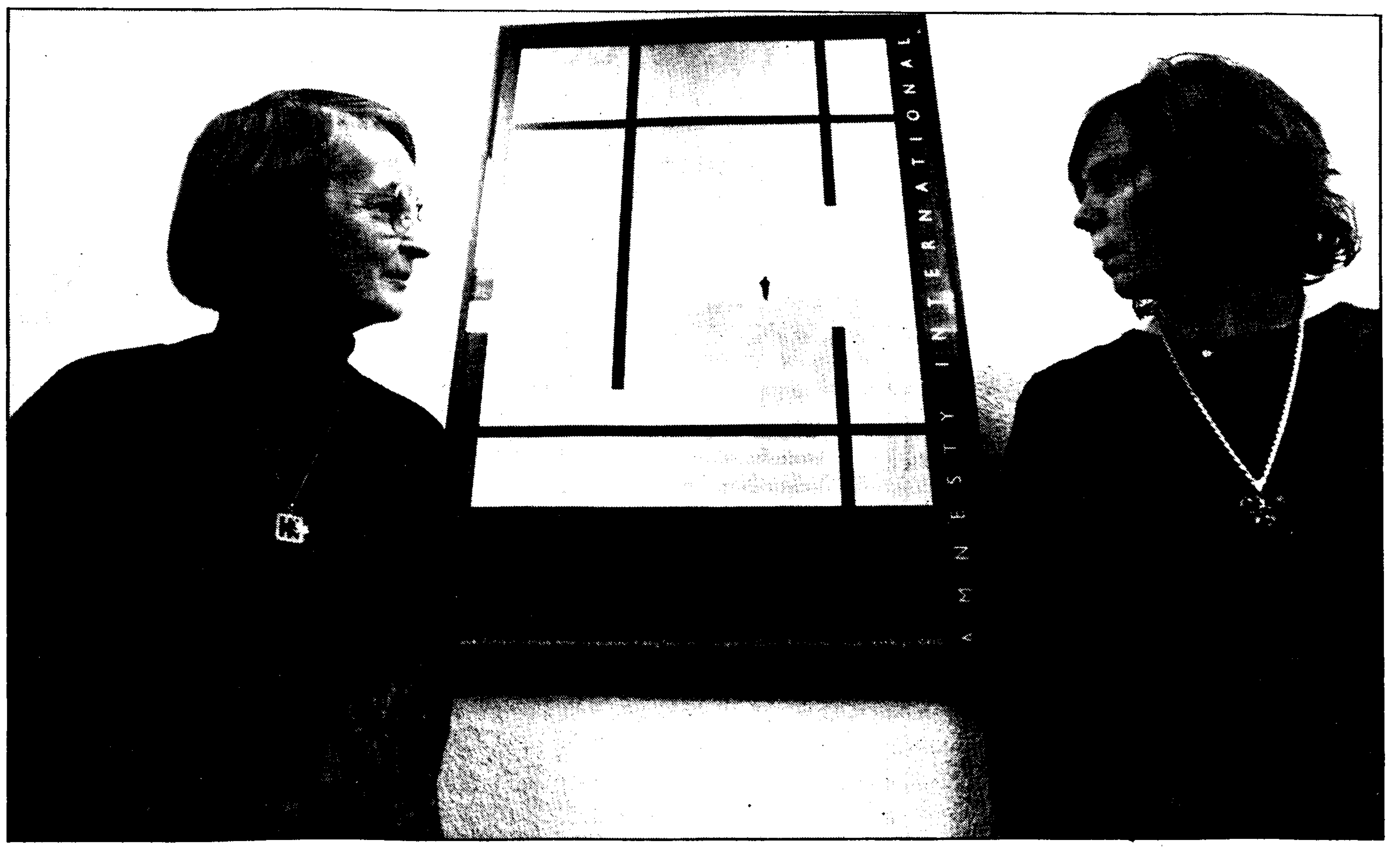
'De meesten kennen Amnesty nu'

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – Amnesty International is een begrip. Wereldwijd stelt de organisatie de schending van mensenrechten aan de kaak. Ook in de Oostelijke Mijnstreek laten de mensenrechten-activisten steeds luider hun noodkreet schallen. Lijnrecht tegen de individualisering van de maatschappij in, groeit het aantal mensen in deze regio dat zich inzet voor de onrechtmatig gevangen gezette medemens.

Afgelopen dinsdag was het in de hele wereld de dag van de rechten van de mens. Voor de derde maal trok toen een stoet mensen getooid met fakkels door het centrum van Heerlen

Jutta Huppertz en Fenna Schoen van de Amnesty-groep in Heerlen liepen mee in de fakkeloptocht. De dames zijn tevreden over de opkomst. „Er liepen vijftig tot zestig mensen mee. Het was een goede tocht," aldus Fenna Schoen. Meer nog is zij te spreken over de bekendheid van Amnesty in Heerlen: „We hebben tijdens de tocht folders uitgedeeld. De meeste mensen lieten blijken dat ze Amnesty al kenden. Een paar jaar geleden was dat veel minder."

● *Fenna Schoen (l) en Jutta Huppertz (r): „Onrechtvaardig dat er zoveel mensen gemarteld worden."*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Katholicisme

De mensenrechtengroep in Oostelijk Zuid-Limburg heeft intensief contact met het hoofdkantoor van Amnesty in Amsterdam. Van daaruit wordt grotendeels bepaald wat in Heerlen en omstreken gedaan kan worden. Meestal sluit de Limburgse Amnestygroep zich aan bij de landelijke activiteiten.

Fenna Schoen: „In maart nemen we deel aan de internationale vrouwendag, op 1 mei voeren we actie voor gevangen vakbondsmensen, in oktober voor jonge gevangenen en rond kerstmis sturen we een groet naar mensen die al langer gevangen zitten." „Nee, het is geen kerstgroet, want in sommige landen is het katholicisme niet populair. Daar wordt geen kerst gevierd," vult Jutta Huppertz aan.

De belangrijkste activiteit van de dames is het schrijven van brieven. Samen met andere Limburgers schrijven ze onder andere naar gevangenen, naar regeringen van het land waar de gevangenen zitten en naar de ambassadeurs van dat land in Nederland.

Guatemala

Twee gevangenen hebben de Limburgers zogenaamd geadopteerd. Fenna Schoen: „Eén komt uit Guatemala. Hij is al in 1983 verdwenen. Er is daar gezien dat hij door geüniformeerde mensen in een geblindeerde auto is afgevoerd. Er is al lang niets meer van hem vernomen. Maar we blijven af en toe schrijven, ook al zijn we bang dat hij niet meer leeft."

In Guatemala zetelt momenteel een centrum-rechtse regering, die democratisch gekozen is, maar die zich tevens gesteund weet door de oude dictatoriale machthebbers.

De andere gevangene die kan rekenen op steun uit de Oostelijke Mijnstreek is de Zuidkoreaan Cha Il-hwan. „Hij is tekenaar. Hij heeft tekeningen gemaakt van de politie tijdens de opstanden daar. En om die reden is hij gevangen gezet," aldus Jutta Huppertz.

Iedere maand worden er brieven verstuurd naar Zuid-Korea; naar de minister van Justitie, naar de kunstenaarsvereniging van de tekenaar en Il-hwan kan zelf ook op post rekenen uit Heerlen of Kerkrade. Hij zit dan ook nog niet zo lang achter de tralies.

Zuid-Afrika

Amnesty in de Mijnstreek is begonnen in 1983 met een handjevol belangstellenden. Het aantal brievenschrijvers in Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en Voerendaal is inmiddels opgelopen tot zestig. Eens in de drie weken komen de mensen verspreid over enkele plaatsen bij elkaar om de pen ter hand te nemen. „De brieven worden meestal overgeschreven van voorbeeld-brieven, want de meeste mensen vinden het te moeilijk om brieven te schrijven in het Engels, Spaans of Frans," aldus Fenna Schoen.

Schoen heeft acht jaar in Zuid-Afrika gewoond. Toen ze terugkwam in Nederland, heeft ze zich aangesloten bij Amnesty. „Ik kan heel slecht tegen onrechtvaardigheid. Daarom wil ik me inzetten voor Amnesty. Want naar de landen zelf toegaan kan ik niet. Ik zie dit als mijn mogelijkheid om iets bij te dragen aan de strijd tegen onrechtvaardigheid," luidt haar uitleg.

Gemarteld

Jutta Huppertz maakte vroeger deel uit van de Vredesbeweging in Duitsland. Toen ze verhuisde naar Kerkrade, verschoof ze haar aandacht naar het terrein van de mensenrechten. „Ik vind het onverdraaglijk dat er zoveel mensen gevangen zitten en gemarteld worden," aldus de Kerkraadse.

Soms krijgen de schrijvers respons op hun brieven. Meestal is dat van de ambassadeurs van de betreffende landen in Den Haag. Schoen: „De ene keer laten de ambassadeurs weten, dat het helemaal niet zo erg is in hun land. Een andere keer wordt er toegezegd dat er een mensenrechtencommissie zal worden ingesteld." En heel sporadisch ontvangen de dames enkele woorden van dank ergens uit een gevangenis. Dat geeft hen de motivatie om door te gaan met hun brieven.

Door het groeiende aantal briefschrijvers wil de Amnestygroep in de Mijnstreek binnenkort een derde gevangene aanvragen in Amsterdam. De strijd tegen de schending van mensenrechten gaat voort. Ook in Zuid-Limburg.

ontmoeting op zaterdag

Voor Heerenweg en aanleg Mijnspoorweg

Heerlen mag geld van Zwart 1 houden

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het geld dat bestemd was voor de aanleg van de Zwart 1 mag gebruikt worden voor verbetering van de Heerenweg en de aanleg van de Mijnspoorweg.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de provincie hebben een verzoek hiertoe van de gemeente Heerlen ingewilligd.

In totaal was een bedrag van 34 miljoen gulden gereserveerd voor de aanleg van de Zwart 1, die de nieuwe verbinding had moeten vormen tussen Brunssum en Heerlen. De actiegroep Zwart (G)een had echter succes: de Kroon besloot dat de Zwart 1, die door de Brunssummerheide had moeten lopen, er niet komt.

Even leek het er toen op dat de 34 miljoen, de helft afkomstig van Verkeer en Waterstaat, terug zou vloeien naar de subsidieverstrekkers. Heerlen trok echter meteen aan de bel, en naar nu is gebleken, met succes.

Dringend

De Heerenweg moet dringend opgeknapt en gemoderniseerd worden, omdat er jarenlang weinig meer aan was gedaan. De gemeente Heerlen ging er immers van uit dat de Zwart 1 de verkeersproblemen op de Heerenweg zou oplossen. Nu zal die Heerenweg blijven wat hij al is: de hoofdverbinding tussen Heerlen en Brunssum.

Over de noodzaak van de aanleg van de Mijnspoorweg is iedereen het eens. Deze nieuwe weg wordt aangelegd in de Kissel, parallel aan de Schaesbergerweg. Deze veel te drukke weg moet daarmee ontlast worden. De Mijnspoorweg sluit aan op de Zwart 5, die de nieuwe oostelijke randweg langs Heerlen moet worden.

Probleem is dat er nog geen zicht is op de financiering van de Zwart 5, die in het noorden moet overgaan in de Zwart 1 en in het zuiden op de Zwart 5 Zuid. Tegen de Zwart 5 Zuid, die langs Landgraaf en Kerkrade-West komt te liggen, lopen bezwarenprocedures.

Binnenbrand

HEERLEN – Een defecte verwarmingsketel was er gistermiddag de oorzaak van dat een gedeelte van de zolder en dak van een woonhuis aan de Heerlerbaan uitbrandde. De Heerlense brandweer was na korte tijd het vuur meester. Volgens deskundigen bedraagt de schade ongeveer 35.000 gulden. De bewoners van het pand kunnen in de woning blijven. Het dak werd gisteren provisorisch hersteld.

Aanrijding

KERKRADE – Op de kruising Tunnelweg/Heistraat/Rukkerweg in Kerkrade botsten gistermorgen tegen tien uur twee personenauto's tegen elkaar. Beide bestuurders, een uit Aken en een uit Heerlen, verklaarden na de aanrijding door groen licht te zijn gereden. Aangezien de totale schade zo'n 20.000 gulden bedraagt en nog niet bekend is wie nu het rode licht heeft genegeerd, zoekt de Kerkraadse politie getuigen: ☎045-467666.

Rijbewijs kwijt

HEERLEN – Een 29-jarige Heerlenaar is zijn rijbewijs kwijtgeraakt, nadat hij donderdagnacht rond half twee dronken tegen een op de Staringstraat geparkeerde auto aangereden is. De man was al drie keer eerder wegens het rijden onder invloed bekeurd. De ademtest wees een promillage van 2,8 uit. De man zal zich te zijnertijd voor de rechter moeten verantwoorden.

kerstevenementen

LANDGRAAF

● Harmonie St-Michael Eikske houdt zondag van 12 tot 19 uur een kerstmarkt in wijkcentrum Eikske aan de Strijthagerweg. De trekking van de loterij is om 18.30 uur.

● In de Petrus en Pauluskerk wordt zondag om 20 uur een concert verzorgd door het Vocaal Ensemble, Mannenkoor St-Joseph en het Gemengd Koor Landgraaf.

● Het Consorcio Manuel Garcia en het Brass Ensemble Limburg verzorgen zondag om 15 uur een concert in het Grand Theater. Entree fl10.

● Basisschool H. Hart te Rimburg houdt zondag van 14 tot 18 uur een kerstmarkt in gemeenschapshuis d'r Eck. Daaraan voorafgaand voeren kinderen om 13.15 uur in de gymzaal een musical op.

● Het Landgraafs Symfonieorkest geeft zondag om 16 uur een concert in de kerk van Marie Hulp der Christenen.

● De Bejaardensociëteit, de Kerngroep en de Ziekenzorg Terwinselen houden op dinsdag 17 december van 14 tot 17 uur een gezamenlijke kerstviering in het Gemeenschapshuis aan de Schaesbergerstraat.

KERKRADE

● Hobbygroep Hopel houdt op zondag 15 december van 11 tot 17 uur een artistieke kerstmarkt in het zaaltje onder de Past. van Arskerk in Eygelshoven-Hopel.

VOERENDAAL

● Het gemengd koor Inter Nos, het Dameskoor, het kerkelijk zangkoor St-Caecilia, de harmonie St-Joseph en organiste A. Hendrix verzorgen zondag om 17.30 uur een adventsconcert in de Laurentiuskerk.

SCHINVELD

● De fanfare St-Lambertus houdt zondag vanaf 11 uur een kerstmarkt in Ter Halle 8-10.

● Het jeugdkoor De Grenslandzangers geeft zondag om 17 uur een concert. Zaal Kuiper, Broekstraat 2.

HOENSBROEK

● Fanfare St-Hubertus Passart houdt zondag om 15.30 uur een concert in de Muziekschool aan de Buttingstraat, m.m.v. het gemengd koor St-Paulus de Wieër, het gemengd koor Paluda en het Vocaal Ensemble Concentus.

AMSTENRADE

● In de parochiekerk Maria Onbevlekt Ontvangen wordt zondag om 16 uur een concert verzorgd door het Gertrudiskoor en harmonie De Nederlanden.

Minder geld voor zweefvliegveld

SCHINVELD - Het Ministerie van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer stelt minder geld beschikbaar voor de vernieuwing van het zweefvliegveld nabij de Schinveldse bossen. De bouw van een tweede hangar komt daardoor in gevaar.

De start- en landingsbaan van het zweefvliegveld wordt binnenkort verlegd, omdat op de oude baan een nieuw natuurgebied moet ontstaan. Bovendien voorzien de plannen in een nieuw trefcentrum en een nieuwe hangar.

Dat laatste is nu op losse schroeven komen te staan. In eerste instantie was het ministerie bereid om 300.000 gulden te investeren in de aankoop van een gedeelte van de gronden voor het natuurgebied. Nu wil Landbouw slechts subsidie geven voor het pachtvrij maken van de grond waar het nieuwe zweefvliegveld moet komen.

Volgens burgemeester Ritzer van Onderbanken komt het zweefvliegveldproject door de gewijzigde opstelling van het ministerie niet in gevaar. „We zijn met Landbouw in onderhandeling over de vergoeding voor het pachtvrij maken van de gronden. In principe is de subsidie toegezegd. Ook de gelden van het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (Efro) vormen geen probleem. Omdat er nu in totaal minder geld beschikbaar komt, zal de nieuwe hangar voor het zweefvliegveld wat eenvoudiger worden. De rest van het project wordt volgens plan uitgevoerd. Zelfs als door deze vertraging de startdatum van 1 januari 1992 niet wordt gehaald, lopen de andere subsidies geen risico," aldus burgemeester Ritzer.

Voorzitter Hen Fremer van de Eerste Limburgse Zweefvliegclub (ELZC) meent dat er door de verminderde subsidie geen geld meer is voor de tweede hangar. Omdat de Rijks Luchtvaartdienst ene aparte ruimte verplicht stelt voor onderhoudswerkzaamheden aan vliegtuigen (wegens de aanwezigheid van benzine, verf en andere brandbare spullen), moet de ELZC een tweede hangar realiseren. „Daarom zijn we hard op zoek naar tweedehands materiaal, zodat we zelf aan de slag kunnen," aldus Fremer.

Kerst-Inn

● *De organisatie van de Heerlense Kerst-Inn kampt met een ernstig tekort aan vrijwilligers. Voor het diner op eerste kerstdag en voor het dagvullend programma in de schouwburg zijn zeker honderd behulpzame mensen nodig. „Er hebben er zich dit jaar maar zestig aangemeld," meldt organisator Harry Lahaye bedrukt. De Kerst-Inn is een gratis toegankelijk kerstfeest dat valt of staat met de hulp van vrijwilligers. Behalve een gezamenlijk diner voor honderd (ingeschreven) personen is er tijdens de dag ook een onderhoudend programma met onder andere simultaanschaak en het optreden van diverse artiesten. Er worden ruim tweeduizend bezoekers verwacht. Liefhebbers die een een handje willen helpen kunnen zich melden bij de organisatie, ☎045-717535.*

Sfeer

● *Voor de deur van de supermarkt stonden ze, man en vrouw, beiden vroege zestigers, of zo. Ze hebben stevige ruzie. Verwijten over en weer, je ontkomt er niet aan om mee te luisteren. Op een gegeven moment is het haar waarschijnlijk te veel. Ze gooit haar tas met boodschappen op de grond en roept: „Este neet zoe auwt waorst, daan kooste verrikke." En ze stevent weg. Uit de supermarkt klinkt kerstmuziek, over vrede op aarde, en zo.*

Overleven

● *Drieëntwintig studenten van de Vrije Hoge School in Driebergen gaan proberen om een weekend zonder geld en eten te 'overleven' in Maastricht. De studenten zullen door diverse werkzaamheden in restaurants en dergelijke proberen zoveel mogelijk geld bij elkaar te krijgen om een reis naar Praag te bekostigen. Vandaag trekken de studenten de stad in om behulpzaam te zijn in cafés, restaurants en winkels. Zondag aanvaarden de eerstejaarsstudenten de terugtocht. Al dan niet een paar kilo lichter...*

Dertiende

● *Veel mensen zullen blij zijn dat de dag van gisteren weer achter hen ligt. Vrijdag de dertiende - want daar hebben we het over - is voor de bijgelovigen onder ons immers een dag vol ongeluk en tegenspoed. Een dag waarop je het beste thuis kunt blijven. Want uitgaan op vrijdag de dertiende is de goden verzoeken... Toch zijn er mensen die het bijgeloof aan hun laars lappen en de vertrouwde woningdeur doodgemoedereerd achter zich dichttrekken.*

Dertiende (2)

● *Zo ook een bijziende Hoensbroekenaar die lacht om schuin opgestelde ladders, zwarte katten en spiegelscherven en dus ook in vrijdag de dertiende geen reden ziet om zijn wekelijkse boodschappen een dagje uit te stellen. Hij toog gisteren opgewekt naar de plaatselijke supermarkt om er zijn inkopen te doen. Alles ging goed, totdat hij bij het terugbrengen van het winkelwagentje plotseling zijn lens verloor. Paniek op de parkeerplaats! Een beetje lens kost immers al gauw driehonderd piek en dat is een flink bedrag in de toch al dure decembermaand.*

Dertiende (3)

● *Spoedig verzamelde zich een nieuwsgierige menigte om de speurende gestalte. Tientallen ogen schoten over de grond op zoek naar het voor de Hoensbroekenaar onmisbare kleinood. Maar de lens bleef onvindbaar. Tot een vrouw plotseling op het idee kwam de bezem erdoor te halen. Zo gezegd, zo gedaan. En jawel hoor, al bij de eerste ferme veeg kwam het geslepen glaasje boven water. De driehonderd gulden konden in de beurs blijven, de dag was gered. Helemaal tegen de heersende mening in, ondervond onze Hoensbroekenaar dus geluk op die vrijdag de dertiende. Zou het dan toch een fabeltje zijn?*

Limburgs Dagblad
sport

Cuba te sterk voor Oranje

SUNA – Het Nederlands volleybalteam heeft op de derde dag van een vierlandentoernooi in Spanje in drie sets verloren van Cuba. De formatie van bondscoach Brokking boog in anderhalf uur: 11-15, 10-15, 11-15. Nederland speelde zonder Henk van Held die rust kreeg voor het treffen met China vandaag. Cuba trad aan op volle sterkte, Nederland heeft met spelverdeler Avital Selinger slechts één zeer geroutineerde speler in het toernooi. In elke van de drie sets bleek Nederland tot het tiende punt het tempo aardig bij te houden. Vervolgens bleek de Cubaanse aanval sneller en effectiever. Met name Marko Klok had telkens veel moeite het Midden-Amerikaanse verdedigingsblok te passeren.

Makkelijke duels handbalclubs

GELEEN – In de eredivisie zaalhandbal bij de heren moeten alle Limburgse clubs in staat worden geacht de volle buit te grijpen. Op het programma staan de duels Blauw Wit-Esca (vanavond 19.30 uur, De Haamen Beek), V&L-Olympia Hengelo (morgen 14.30 uur, Glanerbrook Geleen), Aalsmeer-Sittardia en OSC-Bevo. Bij de dames in de eredivisie gaat V&L zondag op bezoek bij UVG. Koploper Swift Roermond heeft een vrij weekeinde.
Eerste divisie dames, zondag: Iason-V (14.30, De Wiegerd Valkenburg), [illegible]-Westlandia (14.10, Munstergeleen), [illegible]ard-OSC 2 (14.35, Sportcentrum Sittard), Bevo-Hermes (14.40, Piushof Panheden), Internos-Loreal. **Heren, zondag:** UDSV-Loreal, Aalsmeer 3-Noav.

Bekerwinst VCH

HEERLEN - Met aangetrokken rem hebben de volleybalsters van VCH de derde ronde van het NVW-bekertoernooi bereikt. Gisteravond had de Heerlense équipe slechts 37 minuten nodig om promotieklasser Labyellov Zevenaar te vloeren via de alzeggende cijfers 3-0 (15-1, 15-4, 15-4). VCH gebruikte het bekerduel als opwarmer voor het competitietreffen van vanmiddag tegen Sarto/Pellikaan. Erna Spijkers en Miriam Muermans kwamen niet in actie. Niettemin was het klasseverschil zo groot dat VCH eigenlijk geen moment lekker op toeren kwam en er derhalve nauwelijks sprake was van nuttige tijdspassering. Zo serveerde Gaby Goessens in de eerste set van 7-1 naar 15-1. Echtgenote Jacqueline Willems overtrof die serie in de afsluitende periode. Zij stoomde vanuit het serveervak in één ruk van 6-4 naar einde wedstrijd: 15-4.

Krabbe zegt EK indoor af

ROSTOCK – Katrin Krabbe zal niet deelnemen aan de Europese indoor-kampioenschappen atletiek die van 28 februari tot en met 1 maart in de Italiaanse stad Genua worden gehouden. De Duitse vedette van de WK in Tokio wil zich in 1992 volledig richten op de Olympische Spelen. „Ik wil voor Barcelona hooguit vier of vijf wedstrijden meemaken", aldus de 22-jarige loopster uit Neubrandenburg die zich spaart voor de confrontatie met de Jamaicaanse Merlene Ottey. „Wanneer ze in vorm is, loopt Merlene de honderd meter binnen de elf seconden".

David Wheaton met moeite naar halve finales

Zenuwen spelen Woodbridge parten

● *David Wheaton heeft gisteren de halve finales van de Grand Slam Cup bereikt. Daarvoor had hij het nodige geluk nodig tegen Todd Woodbridge.* Foto: ANP

MüNCHEN – Dinsdag was 'babyface' Todd Woodbridge nog bankzitter bij de Grand Slam Cup in München, gisteren bijna halve finalist. Het verschil is 400.000 dollar. Meer geld dan de Australiër in een jaar verdiende. Pas na het afweren van drie setpoints in de tweede set mocht David Wheaton zich winnaar noemen. De Amerikaan, die in de eerste ronde Paul Haarhuis had uitgeschakeld, won met 6-4, 7-6 (8-6). Daarmee werd in München de tennis-hiërarchie gerespecteerd, voor zover daarna het uitvallen van Edberg en Becker nog sprake van was.

De 20-jarige Woodbridge viel op het allerlaatste moment in voor Boris Becker. Zijn reserveplaats had hij verdiend met het bereiken van de derde ronde op Wimbledon en Flushing Meadow. In Parijs had Boris Becker in vijf sets laten ontsnappen. Hij beschouwde de afzegging van de Duitser dus maar als een wederdienst. Met Lee Trevino's motto: „Het is gemakkelijk spelen met andermans geld", ging hij er in München fris tegenaan. In betere wedstrijdvorm dan de meeste anderen, omdat hij zijn vakantie juist ten tijde van München had gepland.

Met een iets betere service zou hij het zelfs Wheaton erg moeilijk hebben gemaakt. Op de beslissende momenten trilde zijn hand echter een beetje. Er kwamen geen aces van zijn racket, wel dubbele fouten. Dat was de voornaamste reden dat Wheaton zichzelf terugvond in de halve finales. Voor de tweede achtereenvolgende keer al. „Ik houd van München, ik hou van dit toernooi. Het is of ik elke dag de loterij win", jubelde de Amerikaan.

'Schaesberg'

SCHAESBERG – De uitslagen van de koersen, gisteravond verreden op de draf- en renbaan Schaesberg, zijn als volgt:

Miesque-Prijs: 1. Flower Express (H. Grift) km.tijd 1.22.5; 2. Flying Princess; 3. Femke Spencer. Niet gestart: Viking Cabaney. Winn. 4,60; pl. 2,10, 2,30; koppel 4,60; trio 36,40.

Don't Forget Me-Prijs: 1. Thomas C (J. Tunow) km.tijd 1.21.0; 2. Flushing Rudy; 3. Fjohan Brach. Niet gestart: Caronne Valo en Ejakline. Winn. 2,30; pl. 5,50, 24,60; koppel 14,50; trio 39,20.

Generous-Prijs: 1. Favoriete Norta (H. Grift) km.tijd 1.23.6; 2. Fadina; 3. Eduard Hanover. Winn. 3,00; pl. 1,70, 8,00; koppel 21,00; trio 451,00.

Riverman-Prijs: 1. Oneida Major (Y. Sirtonen) km.tijd 1.21.9; 2. Eclatant G; 3. Flamingo Majo. Winn. 2,00; pl. 2,00, 2,50; koppel 8,50; trio 39,00.

Beste Wensen-Prijs: 1. Fyntan Zwartveld (J. Verstraeten) km.tijd 1.19.7; 2. Friese Princess; 3. Freya Salam. Niet gestart: Fideel M en Foxy Bar. Winn. 15,60; pl. 2,60, 1,40; koppel 98,40; trio 1.367,00.

Desert Orchid-Prijs: 1. Dehoeve Princess (P. van Dijk) km.tijd 1.19.0; 2. Fantail; 3. Concorde. Niet gestart: Carolus C. Winn. 1,90; pl. 1,50, 1,90, 1,90; koppel 6,60; trio 86,70.

Tot ziens-Prijs: 1. Jamtu (J. Tunow) km.tijd 1.21.6; 2. Eshel Groenhof; 3. Diana B. Winn. 9,20; pl. 2,10, 1,30; koppel 4,20; trio 105,70.

Suave Dancer-Prijs: 1. Neptun (M. Huygens) km.tijd 1.19.2; 2. Delius van Troje; 3. Snowshoe Thompson. Niet gestart: Fiasco B. Winn. 20,40; pl. 3,80, 2,50, 2,00; koppel 139,80; trio 1.084,20.

Culture Vulture-Prijs: 1. Zerline S (C. Imming) km.tijd 1.18.7; 2. Hotshot Lobell; 3. Sizzling Java. Niet gestart: Impliment en Outfighter. Winn. 24,10; pl. 21,60, 4,50; koppel 34,00; trio 268,40.

Caerleon-Prijs: 1. Florida Sunshine (W. Velis) km.tijd 1.18.6; 2. Duc De Bloomerd; 3. Lord Gold. Winn. 2,10; pl. 1,50, 1,60; koppel 3,20; trio 22,80.
De totalisatoromzet bedroeg ƒ196.332,00.

Fortuna gehavend naar PSV ● Roda ongewijzigd

MVV wil revanche

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – MVV zal vanavond (19.30 uur) in De Geusselt revanche willen nemen op FC Twente, dat de eerste confrontatie van dit seizoen nog met 1-0 won. De Twentenaren die na een moeilijke start de opwaartse lijn weer te pakken hebben en op dit moment een zesde plaats op de ranglijst innemen, zijn in de ogen van MVV-trainer Sef Vergoossen een zeer goed voetballend team dat tot de subtop behoort. Naast de geblesseerden Hans Linders en Willie Roumans, zal de MVV-coach vanavond geen beroep kunnen doen op de geschorste Raymond Libregts. Het laatste duel voor de winterstop zal allesbehalve een makkelijke opgave worden voor MVV. Daar is ook trainer Sef Vergoossen volledig van doordrongen. „Ik ben ervan overtuigd dat dit Twente bij de eerste vijf zal eindigen. Het is een ploeg met een groot technisch voetballend vermogen. Sportief gezien gun ik hun alles, maar niet over de rug van ons", aldus Vergoossen.

● *MVV hoopt vanavond weer te juichen.* Foto: JOHN DE PATER

Fortuna Sittard moet het vanavond in Eindhoven tegen PSV stellen zonder Fred de Jong, Henk Duut en Anton Janssen. Het trio is nog steeds geblesseerd. Szalma daarentegen kan vanwege een schorsing niet van de partij zijn tegen de koploper in de eredivisie. Trainer George Kessler zal uit dezelfde selectie putten als verleden week tegen MVV.

Roda

Roda-trainer Adrie Koster denkt in SVV/Dordrecht een uiterst gemotiveerde en aanvallend ingestelde tegenstander te treffen. „Die jongens hebben in eigen stadion nauwelijks punten weggegeven". De eerste uitoverwinning van de fusieclub, afgelopen weekende op FC Den Haag, zal alleen het team alleen maar meer inspireren. „Het zal beslist niet makkelijk worden om daar te winnen". De selectie van Roda JC is op Diliberto en Romera helemaal fit. Roda begint in Dordrecht met hetzelfde elftal dat verleden week nipt won van VVV.

Eaters dicht bij finale

ROTTERDAM – De eerste confrontatie tussen Gunco Panda's en Meetpoint/Eaters in de halve bekerfinale werd door de Geleners met 3-2 (1-0, 1-1, 1-1) gewonnen, hetgeen betekent dat Eaters al met één schaats in de bekerfinale staat. Morgenavond kunnen de Limburgers in Geleen (18.00 uur) het karwei afmaken. In alle drie de perioden waren de Eaters gisteravond in de Rotterdamse Weenahal de sterkste. Eaters benutte die mogelijkheid niet, in weerwil van de legio kansen die ze kregen. Via doelpunten van Marcel Houben en Chris Brant sloten de Eaters de eerste twee perioden met een 2-1 voorsprong af.

Nadat Mike Pellegrims in de laatste periode 3-1 scoorde, dachten de gasten dat het duel gelopen was. Echter Berteling brak, nadat hij via de schaats van de Eatersverdediger Pellegrims 3-2 scoorde, de wedstrijd weer open. Maar Geleen hield het hoofd in de slotfase koel en controleerde de wedstrijd. Voor de elfde achtereenvolgende keer bleven de boys van Stewart ongeslagen.

Bouwfonds telt weer mee

GELEEN – In de landelijke eerste divisie C heeft Bouwfonds de derby tegen H. Meyers gewonnen. Bouwfonds maakte hiermee een einde aan een reeks ongelukkige nederlagen. De thuisclub, zonder de geblesseerde Merk, moest het duel winnen om niet al halverwege de competitie in kansloze positie voor een promotieplaats gemanoeuvreerd worden.

Voor beide teams, die nog niet in competitieverband tegen elkaar uitkwamen, stond er veel prestige op het spel. Vooral in de eerste helft werden weinig risico's genomen. Er waren enkele counterkansjes maar de laatste pase ontbrak steeds. Na rust brak Ruud Keyzers het duel open na een solo. Meyers kwam echter vrij snel langszij via een droge knal van Virdis. Na een counter aan Bouwfonds-zijde scoorde de hardwerkende Schwidder echter weer 2-1. Meyers toog nu vol ten aanval, kreeg enkele kansjes maar kon keeper Luyten niet passeren. Twee minuten voor tijd viel de definitieve beslissing. Virdis kreeg twee minuten en in de overtal-situatie maakte Anton Biloro aan alle onzekerheid een einde en scoorde 3-1.

Uitslagen: Tongelreep-Wierts/De Haantjes 2-5; Schoenenreus-'t Brikske 5-2; Bunga Melati-R. v.d. Zande 4-1; Bouwfonds-H. Meyers 3-1.
Stand: 1. Bunga Melati 10-17 (46-16); 2. Schoenenreus 10-14 (38-29); 3. Hooghuis Sport 10-14 (13-23); 4. ZVV Wierts/De Haantjes 10-13 (31-24); 5. Molier 10-12 (28-24); 6. H. Meyers 10-10 (29-20); 7. Bouwfonds 10-9 (28-23); 8. Dousberg Parc 10-8 (24-31); 9. V.d. Zande 10-8 (27-36); 10. 't Brikske 10-7 (22-33); 11. Tongelreep 10-6 (15-37); 12. FC Brunssum 10-2 (12-34).

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
SVV Dordrecht '90-Roda JC
MVV-Twente
PSV-Fortuna Sittard
VVV-Willem II
Morgen 14.30 uur:
Vitesse-Den Haag
Volendam-Ajax
Feyenoord-Sparta
RKC-Utrecht
Groningen-De Graafschap

PSV	17	11	6	0	28	39 -	18
Feyenoord	18	11	6	1	28	26 -	10
Ajax	17	10	3	4	23	36 -	12
Vitesse	18	8	6	4	22	26 -	15
Sparta	17	7	7	3	21	29 -	27
FC Twente	18	8	5	5	21	33 -	22
Roda JC	18	8	5	5	21	26 -	23
FC Utrecht	18	5	9	4	19	20 -	18
Groningen	16	6	6	4	18	24 -	17
RKC	18	5	7	6	17	33 -	31
MVV	17	4	7	6	15	16 -	21
SVV Dordr	17	6	3	8	15	26 -	38
Volendam	18	5	5	8	15	17 -	20
Willem II	17	4	5	8	13	17 -	24
Den Haag	18	2	7	9	11	13 -	37
Fortuna S	17	1	8	8	10	16 -	28
Graafschap	18	3	4	11	10	17 -	32
VVV	17	1	5	11	7	16 -	37

eerste divisie

Zwolle-Eindhoven 0-0

Vandaag 19.30 uur:
Heerenveen-Helmond Sport
Heracles-TOP
Haarlem-Go Ahead Eagles
AZ-Telstar
Wageningen-Zeeland
NEC-Cambuur Leeuwarden
RBC-Emmen
Veendam-NAC

Morgen 14.30 uur:
BVV Den Bosch-Excelsior

Cambuur L	21	12	4	5	28	38-27
Telstar	21	11	5	5	27	56-35
Heerenveen	21	12	3	6	27	48-31
NEC	21	10	5	5	25	37-25
RBC	21	10	5	6	25	37-28
Haarlem	21	10	4	7	24	32-34
AZ	21	9	5	7	23	42-27
GA Eagles	21	9	5	7	23	37-31
Den Bosch	21	9	5	7	23	36-30
Wageningen	20	9	4	7	22	22-21
Heracles	21	7	7	7	21	35-33
NAC	19	7	6	6	20	33-28
Veendam	21	8	4	9	20	27-32
Eindhoven	21	6	8	7	20	26-31
FC Zwolle	22	6	7	9	19	29-35
Excelsior	21	8	2	11	18	41-51
Emmen	21	5	7	9	17	21-36
Helmond Sport	20	4	5	11	13	27-44
TOP	20	3	6	11	12	24-44
Zeeland	21	3	3	15	9	23-48

Heracles. Cambuur en GA Eagles periodekampioenen

svv/dordr.-roda

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Brekelmans
SVV/Dordrecht (opstelling) Hiele. Refos. Trustfull. Vonk, Mulder. Barendse, Simons. Gorre. Van Wattum. Wilsterman, Sion.
Roda JC (opstelling): Bolesta. Senden, Verhagen. Hanssen. Trost. Luypers, Boerebach. Broeders. Hofman. Arnold, Ter Avest.

mvv-fc twente

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Van Vliet
MVV (selectie): Agu. Verhoeven. Thal, Benneker, Reijners, Joordens. Delahaye, Hofman, Visser, Meijer, Bucan, De Haan. Lanckohr, Dikstaal. Franssen, Boessen.
FC Twente (selectie): Boschker. Zwijnenberg. Rutten. Paus. Karnebeek, Leurink, Gaasbee. Mulder, Kool, Neijenhuis. De Boer. Mrkela, Van Halst.

psv-fortuna sittard

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Luinge
PSV (opstelling): Van Breukelen, Gerets, Popescu. Heintze. Valckx. Koeman. Linskens. Van Aerle. Ellerman, Kieft, Kalusha.
Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, Samuel. Kicken. Deckers. Sneekes. Barmentloo. Driessen, Mordang, Doufikar, Boogers. Paul Janssen. Losada. Usta. Vergoossen. Geschorst: Szalma. Geblesseerd: De Jong, Duut. Anton Janssen.

vvv-willem II

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Lammers

VVV (selectie): Roox. Verberne. Polman. Weerts. Rayer, Rutten, Janfada, Smits. Driessen, Vanderbroeck, Derix, Graef, Braem, Gerestein, Venetiaan.
Willem II (opstelling) Jansen. Meijs, Hofstede. Dijkstra. Mallien. Feskens, van Gastel. Van Geel, Overmars, Stewart, Vincent.

buitenland

BELGIE
FC Luik-KV Mechelen 0-2

Vandaag 20.00 uur:
Lierse SK-Standard
Beveren-Waregem

Morgen 15.00 uur:
Anderlecht-Antwerp FC
KV Kortrijk-Racing Genk
Eendracht Aalst-AA Gent
Club Brugge-Cercle Brugge
Lokeren-Charleroi
Germinal Ekeren-RWD Molenbeek

DUITSLAND
Hamburger SV-VfL Bochum 0-0
Mönchengladbach-Karlsruher SC 1-0
Borussia Dortmund-Hansa Rostock 4-1

Vandaag 15.30 uur:
Eintracht Frankfurt-Dynamo Dresden
Wattenscheid-MSV Duisburg
1.FC Nürnberg-Schalke '04
Bayern München-Fortuna Düsseldorf
VfB Stuttgart-Werder Bremen
1.FC Kaiserslautern-1.FC Koln
Bayer Leverkusen-Stuttgarter Kickers

DOOR PETER OUWERKERK

EINDHOVEN – Het is alweer een paar weken geleden, nog vóórdat de onderhandelingen tussen de leiding van de PDM-wielerploeg en het Spaanse Festina succesvol werden afgerond. Immers, de op het Iberisch schiereiland gevestigde horlogefirma zal vanaf volgend jaar hoofdsponsor zijn van de eerstgenoemde formatie.

Ploegleider betaalt nog steeds de tol voor bedorven fles Intralipid

● *Nico Verhoeven (rechts) werd het ergst door de koorts getroffen. Links Eric Breukink.*

Foto: DRIES LINSSEN

De lijdensweg van Jan Gisbers

PDM-chef d'equipe „oude stijl", Jan Gisbers, was voordat de fusiebesprekingen begonnen hard toe aan vakantie. Hij snelde door de Grand Canyon. Hij overwon het laatste stuk hoogteverschil van 1300 meter twintig minuten rapper dan hij ooit had gedaan. En hij was er trots op; zeker omdat hij de uitdaging 'puur natuur' te lijf was gegaan: Twee blikjes cherry-coke, heel veel snoepgoed en Amerikaanse rozijnen-cookies. Jan Gisbers vergat, daar langs de Colorado River, even de klappen van de laatste maanden rond de door hem geleide profwielerploeg PDM. Na de, zowaar nog door Kelly gewonnen Ronde van Lombardije voelde hij zich „twee weken lang een beetje hartstikke dood." Dat Breukink c.s. na tien dagen uit de Tour verdwenen, was een ramp. Maar dat, vijf maanden na het incident, de lucht nog altijd hoogzwanger is van de insinuaties, dat grijpt hem nog vrijwel dagelijks naar de keel.

Dom

„Er is dom gehandeld", geeft hij toe, „onnozel". Het laten bederven van een fles Intralipid, een vermeende bijvoeding, in de hitte van de Tour, was een fout met verstrekkende gevolgen. Maar hij pleit onschuldig; „er is geen doping gebruikt."
De waarschuwende brief van de KNWU, enkele weken geleden, vindt hij misplaatst, maar hoewel anderen er het predikaat „dodelijk voor PDM" aan hebben gegeven, vindt hij juist steun in een aantal oprispingen van de Duitse dopingcontroleur Donike.

Heeft Jan Gisbers desondanks toch niet overwogen te stoppen, na alle verwikkelingen, qua vorm variërend van vuil, vermoedens tot vraagtekens? Hij heeft er geen moeite mee dat te beamen. „Heel sterk zelfs." Maar dat was dan toch meer gezien als een soort weglopen. En dat wilde hij niet. Eerst de wagons terug op de rails, het seizoen liep immers door en voor 1992 was ook al het nodige geregeld.

Kwade genius

Het heeft hem flink geraakt, dat hij als kwade genius, als hoogst verantwoordelijke, als medeschuldige aan het PDM-échec de wielergeschiedenis moet ingaan. De verhoudingen binnen de ijzersterke driehoek Krikke-Gisbers-Hoofdsponsor werd er ook danig mee beschadigd.

Wat is er in de Tour nou precies gebeurd? De hele ploeg moest de koffers pakken, koortsig, doodziek. Bedorven voedsel, verkeerde reactie van medicamenten, verboden middelen, infecties, bacteriën?
Gisbers doet de vraag aanvankelijk met een dooddoener af: „De enige echte waarheid staat in het communiqué van de Tour-directie. Toediening van geïnfecteerd Intralipid. En niet door het gebruik van een vuile naald, zoals in een onverantwoorde vertaling van het ANP naar buiten is gekomen. En met Intralipid is geen enkel dopinggeduid middel te maskeren, heeft professor Donike op ons verzoek nog eens zwart op wit laten weten".

Maar: wat is er nou precies gebeurd? Waarom Intralipid, aan wie, in welke hoeveelheid, in welke frequentie, wat werd ermee beoogd, wat was het nut ervan? Vragen, die een fragmentarisch antwoord krijgen. De neerslag ervan is ongeveer de volgende.

Gisbers: „Zeer weinigen in de wereld weten iets af van een inspanning van langer dan tweeëneenhalf uur. Triathlon? Dat is een heel ander soort wedstrijd dan een wielerkoers. Na tweeëneenhalf uur is de glucose in je lichaam opgebruikt. Maar wielrenners zitten zes, zeven uur op de fiets, 22 dagen achtereen in de Tour".

„In het materiaal zit het niet meer, wel in de trainings- en voedingsbegeleiding. De renner leeft steeds serieuzer voor zijn sport, want je kunt er tegenwoordig rijk in worden. Daardoor kan hij meer aan.

Daardoor kan een calorieverbruik per Tourdag stijgen van 6.000 naar 10.000, zoals de laatste jaren is geschied. Daardoor wordt er ook bijna gemiddeld veertig kilometer per uur gereden. Het is niet het zoeken naar extremen, maar wel het maximaal mogelijke van je lichaam vragen".

Balans

„De juiste balans tussen voeding, training, wedstrijden en rust is nog steeds niet gevonden, zie de achterstand op bijvoorbeeld de Italianen. Dus je bent altijd zoekende".
„Op het laatste Nederlands kampioenschap (eind juni in Meerssen, red.) had ik een afspraak met een inspanningsfysioloog. Die beval ons een goed herstelmiddel aan, wat ook al twee, drie jaar door sommige andere ploegen werd gebruikt. Intralipid. In ziekenhuizen al drie decennia met succes toegepast op ernstig verzwakte patiënten. Een extract van sojabonen, een heel goed, onschuldig, ongevaarlijk middel. Ik heb onze toenmalige ploegarts, Wim Sanders erbij gehaald, en we besloten er mee te gaan werken in de Tour".

Er is links en rechts nogal geschockeerd gereageerd op het gebruik van infusen/injecties.
Gisbers: „Infusen bestaan al tien jaar in de sport, injecties nog veel langer. Als Jimmy Connors drie uur aan het infuus moet op Flushing Meadow spreekt iedereen van een fenomeen. Als een wielrenner zijn energiehuishouding op het normale niveau probeert te brengen is dat misdadig. Als er straks 12.000 kcal per dag van een Tourrenner wordt gevraagd, wordt het gebruik van suiker en glucose misschien nog wel crimineel gesteld".

Maar, alle deskundigen die zich erover hebben gebogen, stellen, dat de ingespoten hoeveelheid Intralipid nauwelijks meer effect heeft kunnen hebben dan een suikerklontje: 25 kcal per injectie.

Gisbers: „Een suikerklontje is toch anders. Suiker wordt meteen in brandstof overgezet, een vetoplossing slaat zich op. Wel honderdtwintig zogenaamde deskundigen roepen nu, dat het in deze hoeveelheid geen zin had. Behalve de drie dan, die er al een paar jaar tot grote tevredenheid mee werken. Wie? Die zullen nu niet hun vinger opsteken."

● *Jan Gisbers: „De juiste balans tussen voeding, training, wedstrijden en rust is nog steeds niet gevonden, zie de achterstand op de Italianen."*

Foto: DRIES LINSSEN

Onwetend

Intralipid, in deze vorm, was dus zinloos?

Gisbers: „Wij waren redelijk onwetend in het gebruik, wij hebben het dom gedaan. We hadden het achterwege kunnen laten. Maar als je de werkelijke risico's onderkent, dan neem je ze niet. Alles was tot in de perfectie geregeld; achteraf denk ik wel eens: te perfect. In de eenvoud kun je minder fouten maken. Maar Intralipid is binnen de ploeg gehaald, zoals er op het laatste moment ook wel een nieuw soort mueslireep wordt ingeslagen."

Intralapid is een vetoplossing, die zou gebruikt kunnen worden om andere, vetarme stoffen – zoals anabolen, dus testosteron – vlotjes door de bloedbaan te jagen. Dat schrijft professor Donike.
Gisbers: „Maar hij begint met te schrijven, dat Intralipid niets kan maskeren".

Wat zat er behalve Intralipid nog meer in die spuiten? Aminozuren, zoals ook wel wordt beweerd?

Gisbers: „Aminozuren, die drink je. Er zat niets anders in dan Intralipid. Op de gezondheid van mezelf, mijn vrouw en mijn kinderen.

Voordat de ploeg ziek werd, zijn er vijf PDM-renners op controle geweest. Alle vijf negatief. En er is geen enkele controle zo streng als die in de Tour. Als er met verboden spul was gewerkt, was dat onherroepelijk opgemerkt".

Race

Dopingcontroles zijn er om geflest te worden. De eeuwig durende race tussen farmaceutische industrie en dopinglaboratoria. Er is gesuggereerd, dat testosteron in de combinatie met Intralipid niet opspoorbaar zou zijn in de urine, doch slechts in de ontlasting. En aangezien die niet wordt gecontroleerd...

Gisbers: „Vraag het Donike, die zal antwoorden, dat testosteron altijd in de urine zichtbaar blijft. Intralipid kan niet maskeren. Je zou testosteron misschien heel snel kunnen transporteren, maar wat heb je eraan? Dan ben je nog positief. Het zijn lulverhalen, die niet worden gecheckt. Begrijp ik wel, want dat is niet sensationeel genoeg. Wapen je daar maar eens tegen".

Waarschuwing

Toch bepleit Donike in zijn brief niet bepaald de onschuld voor PDM. Hij refereert aan eerdere affaires. En FICP-topman Hein Verbruggen noemde de brief zelfs 'dodelijk' voor jou en jouw ploeg.
Gisbers: „Die brief is niet dodelijk. Donike veroordeelt niet specifiek ons. Hij gaat in op algemene dingen, en waarschuwt voor een nieuw produkt, dat binnen de wielersport is geslopen".

Niettemin stelt hij toch onomwonden, dat testosteron op weg kan worden geholpen met Intralipid?
Gisbers: „Ik herhaal: al onze controles waren negatief en Intralipid kan niet maskeren. Donike is tegen het gebruik van bepaalde medicijnen, van testosteron, hoewel het gebruik is toegestaan, want er in een bovengrens, een ratio van 6. Maar hij vindt nu eenmaal dat het niet in en rond de sport thuishoort. Terwijl ik weet dat je van testosteron geen meter harder gaat fietsen, en van efedrine wel".

Hij refereert aan jullie verleden, aan het geval Gert Jakobs. Eenmaal verdacht, altijd verdacht?

Gisbers: „Theunisse was een apart geval; daar had Post ook mee te maken. Twee keer zelfs. Jakobs - we ontkennen niet dat we fout waren. Die jongen stond in de Driedaagse van De Panne te rillen van de koorts en we gaven hem na de koers een produkt waarvan we dachten dat het safe was. Zijn aprilmaand kwam eraan, hij moet in staat zijn zijn beroep uit te oefenen. Het was een homeopatisch produkt. Zeven weken later kregen we bericht. We wisten van niks. Tot we goed op de bijsluiter lazen: er zat testosteron in."

Schande

Achteraf is schande gesproken over de manier waarop Nico Verhoeven, een van de ergst getroffenen in de Tour, naar huis is gegaan: per auto, maar wél nog vier dagen met 40.8 koorts in het ziekenhuis. Hij leek vergiftigd, zegt zijn eigen sportarts Pluijmers, hij had kunnen overlijden.

Gisbers: „Twee dagen lag zijn koorts boven de 40.5. Hoog, ja, maar het was niet onverantwoord hem de reis te laten maken. Als de ene dokter achteraf zegt: onverantwoord, de onze vond het toen niet onverantwoord".

De medische commissie van de KNWU is ook met heel veel vraagtekens blijven zitten, zegt ze bij monde van voorzitter Jan Rijntjens.

Gisbers: „Maar ze hebben de [illegible]risping van de KNWU niet m[illegible] ondertekend. Omdat ze het met insinuaties niet eens waren".

Ze stonden er wel achter, ma[illegible] hadden het liever op een gesp[illegible] laten aankomen. Er werd alle[illegible] nooit geantwoord door PDM, ze[illegible] Rijntjens.
Gisbers: „Zo'n gesprek zou ik o[illegible] verstandiger hebben gevond[illegible] dan vier maanden na dato een o[illegible] nozele brief op te stellen en d[illegible] moedwillig te laten uitlekken."

Zijn er nog claims neergele[illegible] door de renners, die inkomst[illegible] hebben gemist door een fout v[illegible] een ander?

Gisbers: „Er is over gesproke[illegible] maar waar moet je die claim ne[illegible] leggen? Er gingen stemmen o[illegible] bij PDM. Maar een sponsor d[illegible] acht miljoen investeert, een kl[illegible] voor zijn kiezen krijgt in de To[illegible] moet je die nog met een cla[illegible] gaan achtervolgen? Nee, dat k[illegible] niet, vonden ze toch ook wel. [illegible] de dokter? Hebben ze net zo m[illegible] willen doen. Dus, er is niks v[illegible] gekomen".

Er zijn slechte professoren en bri[illegible] jante huisartsen. Feit blijft dat [illegible] na instemming van de veran[illegible] woordelijke ploegleider, een we[illegible] voor de Tour een bijvoeding-p[illegible] injectie in de zegegierige PDM[illegible] ploeg is gebracht, toegediend do[illegible] een huisarts. En dat het kennelij[illegible] aan bederf onderhevige extra[illegible] grote fysieke en sportieve scha[illegible] aan de PDM-ploeg heeft toeg[illegible] bracht. Wordt het geen tijd vo[illegible] de entree van heuse sportartsen [illegible] het 'pilleton'?

Sportarts

Gisbers: „Er heeft zich nog no[illegible] een sportarts bij ons aangedien[illegible] aanvaardende zo lang met e[illegible] wielerploeg op weg te gaan. [illegible] zijn er te weinig, en die er zijn, zij[illegible] te duur. Wie kan zich nu zove[illegible] maanden per jaar vrijmaken?"

Kopmannen verdienen meer [illegible] loont het dán die verkeerd te 'soi[illegible] neren'? Of dansen sportartsen [illegible] weinig naar de pijpen van de sch[illegible] mer?
Gisbers: „Artsen dansen naar nie[illegible] mands pijpen. Maar wie zegt, d[illegible] sportartsen na enige tijd niet n[illegible] zo vergroeien met het milieu?"

„Renners weten toch niet wat [illegible] krijgen toegediend", schamper[illegible] de vroegere FICP-baas en huidig[illegible] UCI-voorzitter Hein Verbruggen.

Gisbers: „Renners als Breukink[illegible] Van Poppel, Kelly - die houde[illegible] heel nauwkeurig bij in hun dag[illegible] boeken wat ze van soigneurs [illegible] dokters hebben gekregen. Die ku[illegible] je niet meer bedriegen, die tijd i[illegible] voorbij, dat komt altijd uit bij de[illegible] controles".

„Wat Donike ook schrijft," zegt Gisbers, „is dat de wielersport me[illegible] zijn 7.000 controles per jaar, er relatief nog zeer gunstig afkomt. Het is de sport waar dagelijks in wordt gecontroleerd, en nog zijn er minder positieve gevallen dan in menige andere sport. Maar wielersport is een synoniem van doping. Daar komen we nooit meer van af. Ook al roep ik honderd keer: dit [illegible] de enige, en de echte waarheid [illegible] het zal ons altijd blijven achtervo[illegible] gen."

Italianen

Haalt Breukink de geavanceerd[illegible] Italianen nu nooit meer in?

Gisbers: „Die zijn ons ver vooruit. Maar ook hun methodes raken bekend. De geheimen, die zij nu hebben in de sportbegeleiding, die hou je niet geheim. Die zijn binnen twee jaar overal gemeengoed".

Zijn dat dan ongeoorloofde zaken?
Gisbers: „Nee, want ze gaan naar de dopingcontrole".

● *Ontreddering bij PDM in de Tour. Ook Sean Kelly verlaat ziek de wedstrijd.* Foto: ANP

'Goud fantastisch, maar ik doe er geen moord voor'

Van Gennip ligt niet wakker van Spelen

Van onze verslaggever

ARLEM – Wordt 'the Queen of Calgary' over ruim twee nden ook 'La reine d'Albertville'? Veel mensen achter de Winschoten-Lobith-Kerkrade willen liever (nog) niet geronteerd worden met die vraag. De door Yvonne van nip in 1988 veroorzaakte schaats-frustraties liggen in het telijk deel van Duitsland nog te dicht aan de oppervlakte.

ijskoningin uit Haarlem doet ook alle mogelijke moeite om omende Winterspelen voorloit haar brein te bannen. Van nip heeft, als je haar mag gelonog geen seconde wakker gelevan de snel naderende olympiperiode in de Franse Alpen. naal verspilde energie. 't Is, dat ren steeds op het onderwerp keren, voor haarzelf is Albertwaar dit weekeinde de World voor vrouwen plaatsvindt, op moment nog de ver-van-mijnshow. „Ik weet niets eens wande Olympische Spelen precies den gehouden. Ik leef nu van tot dag. De buitenwereld prot me steeds met m'n neus op rtville te drukken. Dat vind ik prettig."

eschiedenis is bekend. Na een pauze in het voorseizoen vane een operatie aan haar voet, gaf and in 1988 een cent om de pische kansen van Van Gen-. Maar Karin Kania en Andrea g, de Oostduitse favorieten, den door de Hollandse undertot drie keer toe weggereden in ada. Het goud werd gelardeerd twee wereldrecords. Sindsdien dt Van Gennip vooral door de atsende volgelingen van Herr met groot wantrouwen ged.

g jaar om deze tijd zat er een ntische kloof - op de 3000 meter voorbeeld 13 seconden - tussen da Kleemann en Yvonne van nip, die haar schaatsen na een e vrijaf weer uit de wilgen had ukt. Onlangs in Berlijn was het een gaatje geworden van om en j de zeven seconden. Het loopt mann dun door de broek bij de achte, dat zij, de veruit sterkste aatster van dit moment, in nang van Kania en Ehrig tijdens Spelen door die dekselse Haarse het wak wordt ingereden.

Van Gennip: „Kleemann is nog steeds een endje bij ons vandaan, maar de verschillen zijn inderdaad kleiner geworden. Ik vermoed, dat de Duitsers iets hebben van: wat gaat die Van Gennip nu weer uithalen. Kleemann maakte in Berlijn een nerveuze indruk. In tegenstelling tot voorgaande jaren ging ze het contact uit de weg. Ze maakte geen vrolijke indruk."

Op 9 februari, een dag na de opening van de Winterspelen, komt Van Gennip op de 3000 meter voor het eerst in actie in Albertville. Drie dagen later staat de 1500 meter op het programma en op 17 februari volgt de vijf kilometer. Op die drie dagen zal ze het antwoord geven op de vooral in Duitsland actuele vraag: doet ze het of doet ze het niet?

Van Gennip heeft zich één ding wel voorgenomen: mocht ze opnieuw stunten en goud halen, dan wil ze er meer plezier aan beleven dan na haar Calgary-races. Die plakken en de daarmee samenhangende, soms hysterische belangstelling stortten haar in een olympische depressie. „Ik heb me bijna twee jaar lang heel ongelukkig gevoeld. Een klote periode...Ik leefde, omdat ik moest leven. Ik bleef het liefst de hele dag in mijn bed liggen. Het plezier kwam niet van binnenuit, ik moest het mezelf aanpraten. Ik heb geleerd, dat je ook van drie gouden medailles geen spat gelukkiger wordt."

Van Gennip heeft inmiddels afgezworen om haar lot en stemming nog langer in handen te leggen van een eerste of pakweg vijfentwintigste klassering. „Ik heb geleerd, dat mijn leven niet staat of valt met prestaties. Dat had ik vroeger wel. Toen was ik alleen maar fanatiek bezig met presteren, met titels en medailles. Maar ik heb ondervonden dat je daar als mens toch niet beter van wordt. In mijn gevoelsleven ben ik vroeger de bietenbrug opgegaan, omdat ik te gefixeerd was op mijn resultaten en mijn sport. Ik benader het nu anders. Ik zou het fantastisch vinden om opnieuw goud te halen, maar ik hoef er geen moord voor te doen".

● *Yvonne van Gennip doet voorlopig nog zelf alle moeite om de Spelen in Albertville uit haar brein te bannen.* Foto: ANP

Etiket

De pers en het volk eisen eigenlijk goud van Van Gennip. „Als ik straks win is het gewoon, als ik vierde word, kapseizen ze me. Dan wordt mijn hoofd eraf gehakt. Dan is de koningin van de troon gestoten. Terwijl ik er nooit om gevraagd heb om mij het etiket koningin op te plakken. Ik heb nog nooit iemand verzocht om mij op een voetstuk te plaatsen, dat hebben anderen gedaan. Ik hou daar helemaal niet van, die heldenverering. Daarom vond ik in '88 die massale huldiging op de Grote Markt in Haarlem aan de ene kant erg leuk, maar aan de andere kant ook vreemd. Ik werd daar op een voetstuk gezet, terwijl ik zelf zo niet in elkaar zit. Voor mij is iedereen gelijk. Ik heb toevallig de mazzel, dat ik een talentje heb meegekregen. Maar daarom zijn anderen niet minder."

Van Gennip, op haar 16e begonnen in Jong Oranje, is bezig aan haar twaalfde seizoen als topschaatster. Dat kernploeg-leven betekent: uren en uren per dag trainen, hotel in en uit, trainingskamp in en uit en maanden van huis. Twee weken geleden kwam die sleur even haar neus uit, maar inmiddels stapt ze weer fierefluitend door de wereld.

„Ik baalde even van mijn werk, want zo beschouw ik het schaatsen vooral in deze trainingsperiode, zoals iedereen wel eens baalt van zijn werk. Na die inzinking denk ik nu weer: wat ben ik een bevoorrecht mens. Helaas eindigt deze job binnen afzienbare tijd wel, omdat mijn lichaam dan ho zegt. Wanneer ik stop? Ik weet het niet. Misschien ga ik nog wel verder tot aan de Winterspelen van '94? Nee echt, ik zit echt wel met een schuin oog naar Lillehammer te kijken. Ik ben al zo lang bezig, waarom zou ik nog niet even doorgaan?"

Problemen Uefa bij EK voetbal

STOCKHOLM – De politieke ontwikkelingen in de Sovjetunie en Joegoslavië hebben de Uefa ertoe gebracht dinsdag in Geneve een aparte bijeenkomst te houden, waarbij de deelname van beide (uiteenvallende) landen aan de eindronde van de Europese titelstrijd in Zweden aan de orde komt.

„We staan voor enkele moeilijke beslissingen", liet Uefa-voorzitter Lennart Johansson in Stockholm weten. „Met deze problemen heeft de Uefa nog nooit te maken gehad. Joegoslavië en de Joegoslavische voetbalbond zullen in januari mogelijk nog wel bestaan, maar wie kan garanderen dat dit in april ook nog het geval is", sprak de Zweed. De loting voor de eindronde in juni vindt plaats op 17 januari in Göteborg. Of voor die tijd al een beslissing valt over eventuele veranderingen in het deelnemersveld, is nog onduidelijk. „De politieke omstandigheden maken het noodzakelijk enkele noodplannen achter de hand te hebben", meende Johansson. „Kan een land niet aan de eindronde deelnemen, dan is het mogelijk dat de nummer twee uit de betreffende kwalificatiegroep een uitnodiging krijgt. Mogelijk is ook, dat we een extra kwalificatieronde laten verspelen", aldus de Uefa-voorzitter.

Amsterdam loopt niet warm voor tenniscracks

AMSTERDAM – Het is in de kille hal van Popeye Gold Star wel even wennen voor Jan Siemerink. De 21-jarige proftennisser, die dit jaar ruim honderd plaatsen op de wereldranglijst steeg naar de fraaie 26ste positie, heeft bij de grote ATP-toernooien overal in de wereld in weelde kunnen baden. Hij speelde voor volle tribunes en hoefde maar te kikken of zijn wens werd gehonoreerd. Bij de nationale Masters in Amsterdam is het vergeleken bij al die verwennerij nogal behelpen. Zowel woensdagavond laat (tegen Michael van den Berg) als gistermiddag, toen Siemerink via een simpele zege op het eveneens linkshandige grillige talent Sander Groen (6-3, 6-2) de halve finales binnenstapte, zaten er hooguit 200 mensen op de tribunes. Siemerink treft vandaag Michiel Schapers in de halve finales.

trainerscarrousel

● VAESRADE – Hub Hofland, bezig aan zijn eerste jaar als oefenmeester bij Vaesrade, heeft zijn contract met een jaar verlengd.

● WAUBACH - Trainer Joop Hellemans en Waubachse Boys gaan aan het einde van dit seizoen uit elkaar. Hellemans heeft dan twee jaren bij de Boys gewerkt.

● SPEKHOLZERHEIDE - Trainer Roemgens en de VV Heilust gaan aan het einde van het seizoen uit elkaar.

● KEER – Jan Benen stapt na drie jaar op bij VV Keer. Hij heeft nog geen nieuwe club.

Limburgse topper in hoofdklasse

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

ERLEN – De kraker van het ateurvoetbal dit weekeinde dt plaats op sportpark Marsana Meerssen. In de hoofdklasse C at namelijk het duel tussen erssen en EHC op het programoftewel de nummers twee en tegen elkaar. De inzet is duidewie wordt Limburgs beste ofdklasser halverwege de compe-e?

Beide verenigingen begonnen de competitie zwak en kenden daarna een opmerkelijke successenreeks.

Meerssen behaalde uit de laatste zes wedstrijden elf punten terwijl EHC voor hetzelfde puntentotaal een duel meer nodig had. Meerssenspits Ivo Dahlmans, die samen met EHC-collega Peter Brankaert de topscorerslijst aanvoert, vindt een gelijkspel onvoldoende. Hij: "We moeten winnen, anders wordt de achterstand op TSC waarschijnlijk te groot. Het zal overigens zeer moeilijk worden, want EHC is een taaie tegenstander met een puike achterhoede. We zullen moeten trachten ons eigen spel te spelen. Alleen dan is een overwinning misschien te realiseren".

EHC-doelman Dik Veldman heeft al zeven duels geen tegentreffer geïncasseerd. Een opmerkelijke prestatie die hij zondag ongetwijfeld wil continueren. „Dit duel leeft enorm. We kennen elkaar van haver tot gort. We gaan uit van minimaal één punt. Ik verwacht overigens een zeer interessante pot. De voorgaande wedstrijden tegen Meerssen waren ook allemaal van een zeer behoorlijk kaliber".

SVN moet het thuis opnemen tegen Venray. Trainer Math Schaepkens is met een punt tevreden en legt uit waarom hij die mening is toegedaan. „Venray is een technisch en taktisch sterke ploeg. Bovendien heeft collega Bèr Lejeune een echte vechtersmentaliteit weten aan te kweken. Dan weet je genoeg over de kracht van Venray."

Ook in de eerste klasse F zijn enkele interessante duels te verwachten. Zo zal Chevremont proberen in Kerkrade opnieuw van Waubach te winnen. Limburgia, dat in de bedreigde hoek vertoeft, neemt het in Brunssum op tegen lijstaanvoerder FC Vinkenslag, terwijl RKONS dat wisselvallig presteert Veritas in haar eigen sportpark ontmoet.

sport kort

VOETBAL – Bij afgelasten van de competitiewedstrijd van Limburgia wordt zondagmiddag een oefenduel tegen Keer ingelast op het terrein aan de Venweg. Aanvang 14.30 uur.

toto

Voor de 1382 winnaars van dubbeltoto was een prijzenbedrag beschikbaar van f. 23.416,08. Eerste prijs: zes winnaars, die elk bruto f. 1.170,80 ontvangen. tweede prijs: 148 winnaars, elk f. 8,80 derde prijs: 1.228 winnaars, elk f. 0,50. Voor de 2630 winnaars van het cijferspel 49 en 49a bedraagt het totaal aan prijzen f. 126.710,00. Zes cijfers goed: geen winnaar Vijf cijfers goed: 6 winnaars, die elk bruto f. 10.000,00 ontvangen. Vier cijfers goed: 214 winnaars, elk f. 1.000,00 Drie cijfers goed: 219 winnaars, elk f. 100,00 Twee cijfers goed: 2181 winnaars, elk f. 10,00.

sport in cijfers

TENNIS

München mannen, Grand Slam Cup, 12 miljoen gulden, kwartfinales: Wheaton - Woodbridge 6-4 7-6.
Delray Beach Continental Cup (junioren), kwartfinales Nederland - Groot-Brittannië 2-1; Bitter - Hunt 2-6 6-1 3-6, Niemantsverdriet - Siddall 6-1 2-6 7-5, Bitter/Niemantsverdriet - Hunt/Siddall 7-5 7-6; Spanje - Venezuela 2-0, Verenigde Staten - Zuid-Afrika 3-0, Italië - Oostenrijk 3-0.
Amsterdam Nationale Masters, derde dag. Mannenenkelspel, kwartfinales: Schapers (3/4) - Van Gelderen 6-1 6-4, Siemerink - Groen 6-3 6-2.

GOLF

Okinawa 1,7 miljoen gulden Stand na twee ronden: 1. Suzuki 135 slagen (66 69), 2. Ishii 136 (69 67) en Franklin 136 (68 68), 4. Arai 139 (74 65), Yamamoto 139 (72 67) en Makino 139 (69 70).

SQUASH

Amsterdam NCM Dutch Open, vierde dag. mannen, 190.000 gulden, kwartfinales: Elopuro - Hands 15-10 15-9 12-15 15-10, Robertson - Gregory 15-4 15-5 13-15 15-2, MacLean - Dittmar walk over wegens ziekte.

BILJARTEN

Seoel Wereldbeker driebanden, vierde toernooi. Eerste ronde: Jaspers - Arai 3-1 (15-5 4-15 15-3 15-11/ 1,400-1,000), Mano - Sang Hun Lee 3-1 (15-12 15-8 12-15 15-1/ 1,000-0,607), Yong Hui Lee - Smolders 3-2 (15-10 15-7 12-15 13-15 15-8/ 0,823-0,654),, Sang Chun Lee - Jung Jung Woo 3-1 (15-3 15-10 14-15 15-5/ 1,204-0,687), Zanetti - Chu Bok Park 3-0 (15-6 15-8 15-5/1,250-0,314), Weingart - Jong Ho Kim 3-1 (12-15 15-8 15-8 15-9/ 0,838-0,611), Seong Chul Jang - Misudani 3-0 (15-6 15-8 15-8/1,285-0,696), Yun Soo Kim - Comori 3-0 (15-8 15-12 15-11/ 0,882-0,632), Mu Soon Kim - Jong Ho Kim 3-0 (15-10 15-12 15-14/0,671-0,545), Sanchez - Vierat 3-2 (15-7 13-15 15-14 4-15 15-11/0,861-0,873), Carlssen - Ik Bum Han 3-2 (15-14 14-15 15-13 14-15 15-8/1,258-1,120), Shimada - Jae Young Ruy 3-0 (15-5 15-6 15-10/1,551-0,777). Achtste finales: Mano - Blomdahl 3-0, Jaspers - Yong Hui Lee 3-0 Sang Chun Lee -Zanetti 3-2, Dielis - Weingart 3-1, Bitalis - Seong Chul Jang 3-0, Yim Yon Soo - Mu Soon Kim 3-0, Sanchez - Carlssen 3-1, Ceulemans - Shimada 3-1. Indeling kwartfinales: Jaspers - Mano, Dielis - Sang Chun Lee, Bitalis - Yim Yon Soo, Sanchez - Ceulemans.

Voorschoten Masters Artistiek: groep A: Scholtes - Holka 3-2, Brunnekreef - De Vos 3-0. groep B: Schumann - Van der Wal 3-1, Belderbos - De Jager 3-0.

BADMINTON

Kuala Lumpur Finale Grand Prix, derde dag: vrouwen: groep A: Magnusson - Leng 11-8 11-3. Groep B: Lee - Troke 11-1 11-0. Groep C: Bang - Coene 11-5 11-4, Coene uitgeschakeld. Groep D: Susanti - Choon 11-3 11-2.
mannen: groep A: Zhao - Foo 16-13 15-10, Susanto - Hall 15-9 15-5. groep B: Stuer-Lauridsen - Kusuma 15-13 11-15 15-12, Kukasemkij - Permadi 9-15 18-13 15-8. groep C: Joko Suprianto - Butler 15-11 15-7, Wu - Sidek 15-4 15-11. groep D: Liu - Wiranata w.o., Bambang Suprianto - Olsson 15-3 15-7.

TAFELTENNIS

Amsterdam Europese beker voor bekerwinnaars. vrouwen, derde ronde. Tempo Team - Postas Budapest 5-0. Gedetailleerd: Keen - Demeter 21-16 21-10, Vriesekoop - Marton 21-6 21-7, Noor - Ivanko 21-12 14-21 21-10, Vriesekoop - Demeter 21-7 21-15, Keen - Ivanko 21-14 21-9.

Dick 'Koekie' Voorn assistent voor het leven

Eenvoud in De Baandert

BERG EN TERBLIJT – Je kunt het uren proberen, kwaad krijg je Dick Voorn niet. De onschuldige blik en een ontwapenende glimlach, meer heeft hij niet nodig je investering ongedaan te maken. Al twaalfeneenhalf jaar stapt hij opgewekt door het leven in De Baandert. Komend weekeinde wordt het meest knoestige deel van de Fortuna-staf in de watten gelegd. Een koperen jubileum wordt dan herdacht in kleine kring. De kring waarin hij thuishoort. Waarin Voorn zich voelt als een vis in het water. Een assistent die het woord carriere-planning niet in zijn vocabulair heeft opgenomen. Die - en dat is wel heel oneigen in het voetbalwereldje - nog nooit een hoofdcoach heeft uitgespeeld; hooguit tijdens een trainingspartijtje op het bijveld.

Niets dan lof over zijn 'meerderen' in de dug-out. En als de naam Van Doorneveld valt, moet hij enkele keren slikken. Probeert hij te verdoezelen dat zijn tenen krom in schoenen gaan staan en perst hij er met zichtbare moeite uit: „Van die periode heb ik een hoop geleerd...." Hij wil best vertellen wat hij exact heeft opgestoken, maar vindt dat liever niet terug in de krant. Kortom, bij Dick 'Koekie' Voorn hoef je niet op zoek naar sensatie. Gastvrijheid, een positieve kijk op de zaken, een goed glas wijn en die glimlach. Daarom ook viert Fortuna dat jubileum met hem. Een mens met zijn beperkingen. Vooral een mens die zijn beperkingen verdomd goed kent. Dat is de kracht van Koekie Voorn. •

Daags na de eerste competitiewinst, uit tegen Volendam, rinkelt de telefoon. „Meneer Kretzers. Je weet wel. Van het algemeen bestuur. Hij wenste me proficiat en bedankte me voor de winst die het elftal had behaald. Te gek. Misschien wel een half uur hebben we gekletst. Deed me heel veel. Het was ook een beetje mijn overwinning." De gezonde portie ijdelheid, die elke voetballer heeft, is ook Koekie Voorn niet vreemd. Hij kreeg het bij MVV met de paplepel ingegoten. Brokamp, Mraz, Bonfrère etc maakten deel uit van de formatie, waarvoor Voorn net een maatje te klein was.

„Drie jaar heb ik tegen dat eerste elftal aan zitten hikken. Te hoog voor mij gegrepen. In de vijf jaar bij SK Tongeren heb ik amper een wedstrijd gemist. En dat terwijl ik zo maar eens een proefduel mocht spelen. Tongeren wilde Zef Geurten inlijven en nam mij eigenlijk op de koop toe. Geurten had geen vaste plaats en ik stond er zelden naast. Het kan vreemd lopen. Zeker in de voetballerij." Later als de trainers en ook dus Hans Van Doorneveld ter sprake komen, moet Koekie Voorn dat nog eens constateren.

Voetbal heeft voor de oorspronkelijke noordhollander („ik was voor de kinderen hier een hollandse koekebakker. Vandaar die bijnaam Koekie") een ruimere betekenis als dat spelletje met de bal. „Ik denk dat sport in het algemeen en voetbal in het bijzonder ertoe bijgedragen heeft, dat ik goed terecht ben gekomen. Mijn vader overleed toen ik acht was. Mijn moeder moest hard werken en ik was aan mijn lot overgelaten. Mijn jeugd en puberteit beleefde ik een wijk waar niet bepaald het sociaal sterkste deel van de bevolking gehuisvest was. Veel van mijn leeftijdsgenoten zijn niet goed terecht gekomen. Voetbal was mijn houvast en mijn uitweg uit het probleemgebied."

● *Dick 'Koekie' Voorn. Hij viert dit weekeinde een koperen jubileum.*

Na de actieve loopbaan en het behalen van de diverse trainersdiploma's volgde een carrière als coach. „Je kunt rustig zeggen dat ik in de voetbalsport alles heb meegemaakt. Eredivisie, buitenland, jeugdtrainer tot en met Europacup met Fortuna. Daarnaast heb ik diverse keren als interim de eindverantwoording gedragen." Geleidelijk aan werd een nevenactiviteit omgebogen tot hoofdjob. „Toen ik, twaalfeneenhalf jaar geleden, bij Fortuna begon, had ik nog een volledige dagtaak bij het computerbedrijf Compumij. Nu werk ik er nog maar twintig uur. In de

door **fred sochaki**

voorbije jaren heb ik altijd alle medewerking ontvangen om mijn werk in De Baandert goed te doen. Ik heb nooit tevergeefs een beroep gedaan op Compumij."

Dick Voorn werd gaandeweg een van de bindende krachten. Zeker in tijden van tegenspoed en ongewisheid rond de hoofdtrainer, was de 42-jarige een vaste waarde voor de club en de spelers. Altijd goed voor een dolletje en nooit te beroerd om te werken. Drie 'aanvaringen' weet Voorn zich met Fortunezen te herinneren. „John Linford stuurde ik van de training omdat hij liep te klieren. Hij schopte een bal naar. Dat verhaal is toen behoorlijk opgeklopt, terwijl Linford zich daags erna meteen verontschuldigde. Anton Janssen had, niet lang voor zijn vertrek naar PSV, last van vedetteneigingen. Toen ik hem dat voor de voeten wierp, revancheerde hij zich diezelfde dag nog met een prima wedstrijd. Het gebaar naar de dug-out dat Richard Sneekes in Amsterdam maakte, omdat ik hem buiten de basis had gelaten, is ook nooit op een rel uitgelopen. Ik ben niet rancuneus en in wezen een verdraagzaam mens."

Vandaar ook dat de hoofdtrainers allen graag met hem samen doen hadden. Daarnaast kon iedereen verzekerd zijn van loyaliteit. En toch durft zelfs Koek Voorn kritische kanttekeninge bij bepaalde zaken te plaatse Enkele steekwoorden lokk hem achter de glimlach vandaa

Louis van Gaal en arrogantie.. „Als Ajax al vijftig jaar in hetzel de stramien speelt, moet je ni de pretenties hebben dat w eens even te veranderen. Da zoek je problemen. Twee spi sen, spelers die niet in hun pos tie spelen. Iedereen steigert. E als dan de resultaten uitblijve krijg je de kous op de kop."

Oranje en de coaches.... „Heb i moeite mee. Ik dacht altijd da op zo'n niveau sprake van ee echt professionele instellin moest zijn. Vriendjespolitie viert ook daar hoogtij. Hiele a lang niet meer nummer twee va Nederland, bleef bij Oranje om dat de assistent-coach ook SV onder zijn hoede had. Menz ging mee naar het WK omdat d bondscoach bij Ajax werkte. E Ed de Goeij werd tweede ma achter Van Breukelen omdat d keeperstrainer van Oranje, Pi Doesburg, ook de keeperstra ningen bij Feyenoord verzorg Ruud Hesp, werkelijk een va de besten van Nederland, vi steeds net buiten de boot. En da in een jaar dat de Nederlands profvoetballers hem uitriepe tot doelman van het jaar. Hes kreeg een enorme dreun te ver werken."

Hans van Doorneveld.... „He kan vreemd gaan in de voetballe rij. Geen discipline, onderling verdeeldheid en geen bezieling Soms was het een janboel. e toch stonden we op een bepaal moment tweede op de ranglijst

Vaak wordt ons vak ook overge waardeerd. Er zijn van die colle ga's die perfect vertellen en no beter uitleggen. Echt prima pra ters. Maar owee de voetbalreal teit. Dan blijken alle prima vo zinnen opgeklopte lucht. Da zijn er maar weinig die het waar maken. Zo iemand hebben w thans bij Fortuna Sittard. Geor Kesslers staat van dienst spreek boekdelen. Daarnaast is het ee boeiend persoon. Vooral voor d spelers. Een autoriteit. Mis schien is hij wel de geschikt man om een paar jaar lang aa een duidelijk concept te sleute len."

Voor Dick Voorn hoeft het nie bij dit koperen jubileum te blij ven. Hij kan nog steeds zijn e kwijt in De Baandert. De weke lijkse vijfhonderd kilometer tus sen Berg en Sittard zijn nog steeds geen opgave. „Ik ben een gelukkig man met een prima ge zin en mijn hobby als werk. Da wil ik best zo houden."

Limburger wil nooit meer in Nederland voetballen

Wilbert Suvrijn, God in Frankrijk

HEERLEN MONTPELLIER – Uit het oog, uit het hart. Een spreekwoord, dat zeker ook voor de voetbalsport geldt. Wie praat er immers bij Fortuna Sittard of Roda JC nog over Wilbert Suvrijn? Een enkeling misschien. Maar dan houdt het ook op. Niettemin gaat het de voormalige topspeler van beide Limburgse clubs voor de wind. En nog steeds op de grasmat. Ex-international Wilbert Suvrijn (29) maakt sinds juli 1989 furore op de Franse voetbalvelden en is bij Montpellier een niet meer weg te denken steunpilaar. De blonde Limburger is inmiddels aan zijn derde seizoen bezig bij de zuidelijke club van de kleurrijke voorzitter Luis 'Loulou' Nicollin. Het gezwoeg als alles opofferende middenvelder heeft hem bepaald geen windeieren gelegd. Wilbert Suvrijn is dan ook happy in 'la douce France'. Een terugkeer in de Nederlandse stadions sluit hij zelfs uit. „Ik wil mijn carrière in Frankrijk afsluiten," zegt hij. Een interview met de man die met zijn vriendin Monique in het mondaine Mauguio leeft als een God in Frankrijk.

● *Wilbert Suvrijn heeft het nog steeds bijzonder naar zijn zin bij Montpellier. „Iedereen weet dat het voor een voetballer financieel aantrekkelijk is in Frankrijk".*
Foto: L'EQUIPE/PRESSE SPORTS

Wilbert Suvrijn stelt de journalistieke belangstelling van de krant uit zijn geboortestreek op prijs. De band met Nederland vervaagt veelal als je enkele jaren in het buitenland woont en werkt. „Ik heb nog vrij weinig contacten in Nederland," vertelt hij. „Vanuit de voetbalwereld vrijwel helemaal niet. Dat verwatert allemaal. Mijn contacten beperken zich tot familie en vrienden. En als ik in Limburg

door **bennie ceulen**

ben en er de gelegenheid toe heb, ga ik wel eens naar een wedstrijd kijken."

Al te vaak reist Wilbert Suvrijn echter niet naar Limburg. „Twee keer per jaar. Met de Kerst en in de zomervakantie. Daarmee houdt het op."

Suvrijn keert voor de feestdagen derhalve terug in familiekring. Vooraleer het zover is, moet hij nog drie wedstrijden spelen. Vorig weekeinde maakte hij na een afwezigheid van enkele weken zijn rentree bij Montpellier. „Tegen Paris Saint Germain. Ik had drie wedstrijden gemist. In het duel tegen Marseille liep ik een knieblessure op. Gelukkig heb ik er geen last meer van."

Vlak voor de winterstop neemt Montpellier met een achterstand van acht punten op koploper Marseille de gedeelde achtste plaats op de ranglijst in. „We mogen niet mopperen," vindt Suvrijn. „Voor de start van het seizoen werd gesteld dat we bij de eerste tien dienen te eindigen, hoewel je beseft dat ze ervan uitgaan dat we straks toch hoger zullen staan. Een ander doel is de bekercompetitie. De clubleiding hoopt dat we zolang mogelijk in de bekerstrijd mee zullen doen. Het afdwingen van Europees voetbal wordt niet als zodanig gesteld."

De Franse Nederlander merkt op, dat Montpellier zijn ambities heeft bijgesteld. „De doelstelling werd een aangepast," verduidelijkt hij. „Toen ik naar Montpellier kwam, heeft de club een beetje te hoog van de toren geblazen. Met het oog op Europees voetbal werden veel dure aankopen gedaan. En dat is wel tegengevallen. In principe werden de verwachtingen niet waargemaakt. Via de bekercompetitie konden we nog iets goedmaken. Zo kwamen we in het Europacuptoernooi voor bekerwinnaars terecht."

Wilbert Suvrijn bewaart prettige herinneringen aan het EC II-toernooi. „Het was een fijne gebeurtenis. We schakelden zelfs PSV uit. Een leuke bijkomstigheid. In de kwartfinales werden we door Manchester United uitgeschakeld. Ik heb toch wel leuke ervaringen opgedaan. Met Montpellier maken we wel trips. Het gaat hier allemaal gemakkelijker dan in Nederland. De clubs werken ook met grote budgetten. Bij Montpellier is het een beetje een familiegebeuren. Voorzitter Nicollin betrekt iedereen bij de club. Ook de spelersvrouwen. Alles klit op elkaar. Een fijne, gezellige sfeer. Natuurlijk spelen de financiën een grote rol, maar het is niet zo dat alles heel zakelijk benaderd wordt. Het hangt natuurlijk samen met prestaties, maar zodra het een beetje loopt, is alles mogelijk.

Montpellier is een fanatieke voetbalstad. De club speelt zijn wedstrijden in het Stade de la Mosson, in de volksbuurt Paillade. Het team van Suvrijn heeft een trouwe aanhang van zeker 10.000 mensen. „We spelen in een prettig stadion. Een beetje Engels. Hoog opgebouwde tribunes en volledig overdekt. Het publiek zit kort op het veld. Lekker gezellig. Als Frankrijk volgend jaar de organisatie van het WK 1996 toegewezen krijgt, wordt ons stadion onmiddellijk verbouwd, want Montpellier wil in aanmerking komen voor de poulewedstrijden."

Geld voor vernieuwing van de plaatselijke voetbaltempel blijkt de stad aan de Middellandse Zee dus nog achter de hand te hebben. In de club zelf wordt daarentegen niet meer zwaar geïnvesteerd. Suvrijn: „Het Franse voetbal staat er financieel niet meer zo rooskleurig voor. Het is geen nieuws dat een aantal clubs diep in de problemen zit. Denk maar aan Bordeaux. Brest werd onlangs vanwege de enorme schuldenlast geliquideerd. Caen werd op het laatste moment door tussenkomst van de gemeente gered. Het kon ook niet uitblijven. Het is geen bodemloze put. De toekomst zal uitwijzen, dat het aantrekken van dure spelers steeds moeilijker wordt. Men moet het accent meer op de eigen kweek gaan leggen."

Volgens Suvrijn heeft Montpellier tijdig pas op de plaats gemaakt. Enkele topspelers werden goed verkocht. Blanc aan Napoli en Xuereb aan Marseille. Ook Carlos Valderrama, de 'witte Gullit' werd van de hand gedaan. Minder bekende spelers als Reuzeau, Périlleux, Laurey, Divert en de Bulgaar Todorov kwamen in de plaats. „Het beleid is voorzichtiger geworden. Er zijn ook minder problemen dan voorheen. Als ik om me heen kijk, zie ik veel clubs die het financieel moeilijker hebben. Montpellier doet nu veel aan eigen kweek. Die aanpak begint al vruchten af te werpen. Enkele jonge spelers beginnen zelfs door te breken. Het is gewoon beter uitkijken op transferbeleid. Wat dat betreft heeft Montpellier goede zaken gedaan. De clubleiding let beter op de centen."

Toen Montpellier Suvrijn van Roda JC kocht, tekende de Sittardse jongen een vierjarig contract. „Ik ben op het goede moment gekomen en heb nog anderhalf jaar te gaan. Ik ben er dertig. Dan heb ik het gros van mijn beste voetbaljaren achter de rug. Waar ik vervolgens ga spelen, weet ik gewoon nog niet. In Nederland in principe niet. Ik denk, dat ik het tot het einde van mijn loopbaan in Frankrijk zal uitzingen. Het bevalt me veel te goed hier. Iedereen weet dat het voor een voetballer financieel aantrekkelijk is in Frankrijk. Daarom wil ik liefst hier ooit de boel afsluiten. Moet je nagaan, dat ik al aan mijn derde jaar in de Franse competitie bezig ben. De tijd vliegt snel voorbij."

Als Wilbert Suvrijn einde contract is, is hij transfervrij. „Na dit seizoen heb ik normaal gezien nog een jaar voor de boeg bij Montpellier. Als ze nog iets voor me willen vangen, moeten ze me aan het einde van het seizoen verkopen. Ik weet niet of ze dat wel willen. Op transfergebied gaat het er in Frankrijk allemaal woeliger toe dan in Nederland. Het kan dus snel veranderen, maar in principe dien ik mijn contract uit. De clubleiding is tevreden over mij; ik ben dat ook."

De taak van Wilbert Suvrijn ligt bij de Franse middenmoter nog steeds op het middenveld. „Een vrij defensieve rol," merkt de Nederlandse trots van Montpellier op. „Ik moet het verdedigende werk opknappen. De gaten vullen. Bepaald niet het meest prettige werk, maar ik doe wat er van mij verlangd wordt."

Trainer Kasperczak heeft bepaald niet te klagen over de harde werker Suvrijn, die door de supporters op handen wordt gedragen. 'Wielbèr Suvrien' verbasteren de Fransen zijn naam. De voetballer zelf heeft daar geen enkele moeite mee. „Met hun mentaliteit heb ik het daarentegen af en toe wel moeilijk," geeft hij toe. „In het zuiden is men erg chauvinistisch. Er worden nogal wat spelers verwend. Daar erger ik me wel eens aan."

De Franse taal levert voor Wilbert Suvrijn geen problemen meer op, ook al hebben hij en zijn levensgezelling Monique er ergens wel spijt van dat ze de ooit gestarte cursus niet hebben afgemaakt. „Het belangrijkste is, dat ik me goed verstaanbaar kan maken. Dat is het geval."

Het mooie leventje in het zonovergoten Frankrijk bevalt sympathieke Wilbert heel goed. Een misvatting wil hij wèl rechtzetten. „In Nederland denkt men vaak dat Frankrijk voor een voetballer een vakantieland is. Dat is niet waar. Hier wordt zelfs meer getraind. De medische begeleiding is ook veel uitgebreider. Het gaat er professioneler aan toe. En heel serieus. De Fransen leven wel gemakkelijker. Ze profiteren meer van het leven. Op culinair gebied bijvoorbeeld. En in het zuiden leven de mensen veel buiten.

Hoewel je om te overwinteren niet hierheen hoeft te komen. De temperatuur schommelt nu ook rond het vriespunt. Wat dat betreft, valt het wel tegen in Montpellier. En vaak wordt deze streek geteisterd door de Mistral. Van de andere kant ben je verzekerd van een mooie, lange zomer. Toch wil ik niet mijn hele leven hier blijven wonen; Limburg is ook een mooi plekje om te leven..."

Bivakkeren tussen de resten van hún eigen Golfoorlog

In de nasleep van de Golfoorlog vallen nog altijd nieuwe slachtoffers: in het onherbergzame noordoosten van Irak zitten 150.000 Koerdische vluchtelingen waarvan een deel de winter niet zal overleven. De hulpverlening faalt, Saddam Hoessein beschiet er weer ongestraft Koerdische steden en het Westen kijkt een andere kant op. Het gebied is zeer moeilijk bereikbaar. Journalisten kunnen slechts onder begeleiding van het Koerdische verzet door Noord-Irak reizen, Bagdad verstrekt geen visa aan media die willen tonen waar de terreur van het regime-Saddam toe leidt. Verslaggever Maurice Wilbrink en fotograaf Jaap de Boer zochten de Koerden in het Zagros-gebergte op. Een reportage uit een gebied waar menselijk lijden haast een soort natuurverschijnsel is geworden.

„Er komt toch hulp?" De ogen van de oude Iraaks-Koerdische man drukken een peilloze naïveteit uit. De naïveteit van de geïsoleerde, de ongeletterde, van de onschuldige mens. Hij is niet geoefend in het voorgronden van de moderne internationale betrekkingen, hij mist het cynisme van de straat dat de westerse mens vaak zo kenmerkt. „Er komt toch hulp?"

En hij neemt de karakteristieke hurkhouding weer aan, zwijgend, wachtend op de dingen die komen. Overal trouwens zitten mannen, oude en jonge, te wachten op de dingen die komen. Op de snel naderende winter, op een nieuwe confrontatie met Saddam Hoessein, op de dood. Hulp is niet in zicht.

Ze hurken tussen de brokstukken van wat ooit het Koerdische stadje Pensjwin was. Pensjwin bestaat alleen nog maar op de kaart, net als vierduizend andere Koerdische stadjes, dorpen en gehuchten die in de afgelopen vijftien jaar zijn verwoest door de slopers van Saddam Hoessein.

Je kunt Pensjwin, zoals ook al die andere plaatsen in Noord-Irak, voorbij rijden zonder er erg in te hebben dat er ooit mensen hebben geleefd in goede, stevige stenen huizen. Noord-Irak is één groot gezichtsbedrog. Rotsige bergen, steenformaties, zwerfkeien volgen elkaar eindeloos op. En halverwege weer zo'n verwoest dorp realiseer je je ineens dat die stapeltjes stenen, die hoopjes overal om je heen, daar niet door de natuur zijn neergelegd. De verwoesting van de Koerdische cultuur is hier tot griezelige perfectie doorgevoerd en de resten van ooit levendige woonplaatsen zijn alweer bijna in de natuur opgenomen.

In en rond Pensjwin, hoog gelegen in de bergen, dicht tegen de grens met Iran, verblijven ongeveer 150.000 Iraakse Koerden in tenten en hutjes. Ze zijn na de vlucht voor de Iraakse troepen, in april, nooit meer teruggekeerd naar hun huizen. Ze bivakkeren met wat hen nog rest na hún Golfoorlog. Wat dekens, een beetje huisraad, onder een zeiltje of als ze geluk hebben in een tent die ze ooit van een hulporganisatie hebben gekregen.
Er is te weinig voedsel, er is geen elektriciteit. In de directe omgeving is alle brandhout weggekapt. De paar aanwezige humanitaire organisaties kunnen de totale hulpvraag absoluut niet aan. Tussen de puinhopen van Pensjwin sleept het oude Koerdische drama zich voort.

In de val

De Koerden van Pensjwin zitten in de val. Velen van hen komen uit de grote stad Kirkoek, waar ze niet naar terug durven gaan, omdat Saddams troepen er de dienst uitmaken. Dus blijven ze in de bergen, in afwachting van de winter die er binnen enkele weken ongenadig hard toeslaat. Naar het wat verderop gelegen Iran kunnen ze niet, daar is het nog hoger, dus nog kouder.

„We hebben geen andere keus," zeggen deze vluchtelingen op de vraag waarom ze hier blijven. „We vriezen hier nog liever dood, dan dat we in Kirkoek moeten sterven door de hand van Saddam." Ze menen iedere lettergreep van wat ze zeggen.

Pas als de eerste sneeuw valt in november en de kou zijn eerste slachtoffers maakt, zullen ze zich echt realiseren dat de westerse belangstelling voor het Koerdische lot niet langer heeft geduurd dan de korte geallieerde operatie in Noord-Irak, afgelopen voorjaar.

Dat de mannen hurken en voor zich uitstaren, in plaats van huizen bouwen voor hun familie, verklaart een hulpverlener aldus: „Sommigen hebben absoluut geen spirit meer. Ze zijn helemaal kapot na alles wat ze hebben ondergaan. Anderen houden hun onderkomen zo minimaal mogelijk, dan kunnen ze weer snel vluchten. Mensen bouwen niet omdat ze geen veiligheidsgarantie hebben, of omdat ze wachten totdat iemand anders voor hen bouwt. Er zijn mensen die in hun leven al zes keer een huis hebben gebouwd, en die nu zeggen: ik doe het niet meer."

De Koerden die oorspronkelijk uit Pensjwin komen en nu weer in hun verwoeste stadje zijn teruggekeerd, weten hoe gemeen de winter er is en zijn wèl begonnen een nieuw huis te bouwen. Grote brokken steen, uit de puinhopen van de vernietigde stad gehaald, worden met modder ertussen op elkaar gestapeld. Een boer die het klimaat kent, heft zijn hand tot aan zijn borst. „Zo hoog komt de sneeuw. Als je hier geen huis hebt, dan ga je dood."

Veiligheidszone

De Koerden die nu rond Pensjwin verblijven, zijn het slechtste af van alle Koerden in Irak. In totaal anderhalf miljoen Koerden sloegen in april van dit jaar op de vlucht na de mislukte opstand tegen het bewind van Saddam. Een deel belandde in de Turkse bergen; het grootste aantal, ongeveer een miljoen mensen, zocht toevlucht in Iran. De vluchtelingen bij Pensjwin horen tot die laatste groep, ze zijn de bergen in het Iraans-Iraakse grensgebied nooit meer uitgekomen.

Het Westen was in het voorjaar pas bereid iets voor de vluchtelingen te doen, na huiveringwekkende televisiebeelden van stervende mensen die naar Iran en Turkije waren ontkomen. Geallieerde troepen creëerden een veiligheidszone in het uiterste noorden van Irak, waardoor de Koerden uit de Turkse bergen naar beneden durfden te komen, naar hun woonplaatsen D'hok, Amadiah, Zacho. Het Iraakse leger moest zich terugtrekken, en de Iraakse luchtmacht werd verboden actief te zijn boven de 36e graad noorderbreedte. In die zone heerst nu rust en is het leven weer enigszins op gang gekomen.

Voor de Koerden die op de Iraans-Iraakse grens zaten, in het afgelegen en onherbergzame Zagrosgebergte waar ook Pensjwin ligt, deed het Westen echter niets. Amerikaanse gevechtsvliegtuigen voeren sinds enkele maanden patrouillevluchten uit boven de veiligheidszone in Noord-Irak om Saddam duidelijk te maken dat hij van de Koerden af moet blijven. Maar boven Pensjwin is nog nooit een Amerikaanse straaljager gesignaleerd, deze streek ligt ver zuidelijk van de veiligheidszone.

Wat hier gebeurt, ontsnapt vrijwel geheel aan de aandacht van de wereld. Weliswaar staat het gebied nu onder controle van de peshmergas, de Koerdische rebellen, maar iets verder westelijk is Saddam Hoessein alweer twee maanden bezig troepen te concentreren. De Iraakse leider weet dat hij zich geen massale aanval op de Koerden kan permitteren, omdat zoiets een reactie van het Westen zou uitlokken.

En dus hanteert Saddam, tot nu toe ongestoord, een tactiek die uiteindelijk ook resulteert in de uitputting van de Koerden: sinds de geallieerde aftocht uit Irak in juli hebben Iraakse troepen al drie keer slag geleverd met peshmerga's – in oktober werd over een vrij groot gebied ten zuiden en westen van Pensjwin gevochten. Onder de Koerdische burgerbevolking vielen daardoor alweer honderden doden en meer dan duizend gewonden. Iedere aanval van Saddam leidde onmiddellijk tot een stroom vluchtelingen.

Lamlendigheid

Zelfs de hulpverlening liet de Koerden aan de Iraanse grens in de steek. Uit gesprekken met allerlei hulpverleners in het noordoosten van Irak komt een onthutsend beeld naar voren van desinteresse en lamlendigheid in de humanitaire bijstand aan de Koerden.

Hogere functionarissen van het VN-commissariaat voor de Vluchtelingen waren in de afgelopen maanden vaak zo kort actief in Noord-Irak, dat een hulpverlener van een private organisatie verzucht: „Dat zijn carrière-mensen. Het is hier moeilijk werken en de kans is groot dat projecten mislukken. Een mislukt project is slecht voor hun naam, dus die houden het snel voor gezien."

door

MAURICE WILBRINK

Een VN-functionaris ter plekke geeft toe: „Het klimaat is hier 's zomers zeer onaangenaam, er zijn slangen en schorpioenen. Het is keihard werken en er is geen enkele moderne voorziening. Westerlingen zijn er gewoon voor teruggeschrokken om hier voor langere tijd te zitten. Pensjwin ligt te ver weg." En zijn collega, een geharde man uit Lapland, vraagt zich nu af of hulpverleners de extreme kou wel aankunnen - zij beschikken slechts over tenten met eenvoudige kachels.

Men wijst ook op het falen van de Verenigde Naties om bijtijds een effectieve, grootschalige hulpoperatie op te zetten zodat de vluchtelingen de winter kunnen overleven. „De VN heeft er een zootje van gemaakt," zegt een Brit die zich heeft aangesloten bij een Koerdische hulporganisatie. Hij doelt op het plan van het VN-commissariaat voor de Vluchtelingen om vanuit Turkije 2500 vrachtwagens te laten rijden om gebieden met vluchtelingen te bevoorraden.

„De VN is traag en bureaucratisch en heeft de zomer voorbij laten gaan. Begin oktober zijn die wagens eindelijk gaan rijden en toen was het al te laat: de eerste regen is gevallen en over enkele weken zijn de wegen onbegaanbaar geworden." Zijn woorden worden met feiten ondersteund. Half oktober waren pas enkele tientallen trucks in Pensjwin gearriveerd met bouwmaterialen, waarmee vluchtelingen een winteronderkomen kunnen bouwen. De Turkse vrachtwagenchauffeurs hadden er een week over gedaan om het gebied te bereiken, over toen nog redelijke wegen.

Het VN-commissariaat, dat te weinig eigen veldwerkers heeft en feitelijk afhankelijk is van de aanwezigheid van private hulporganisaties, zit eigenlijk zwaar in zijn maag met de Koerdische vluchtelingen. Een zomer lang heeft het erop gegokt dat de Koerden een akkoord zouden bereiken met Saddam Hoessein, zodat de vluchtelingen vanzelf uit de bergen zouden komen.

Ondertussen hanteerde de VN in samenspraak met het Internationale Rode Kruis haar eigen methode om de angstige Koerden naar de Iraakse laagvlakten te lokken, in de richting van de stad Kirkoek. Slechts aan vluchtelingen die de grensstreek verlaten wordt nog voedsel verstrekt. De meeste vluchtelingen in de buurt van Pensjwin hebben al drie maanden geen voedsel meer gekregen en zijn aangewezen op de vrije markt waar de prijzen de pan zijn uitgerezen.

VN-mandaat

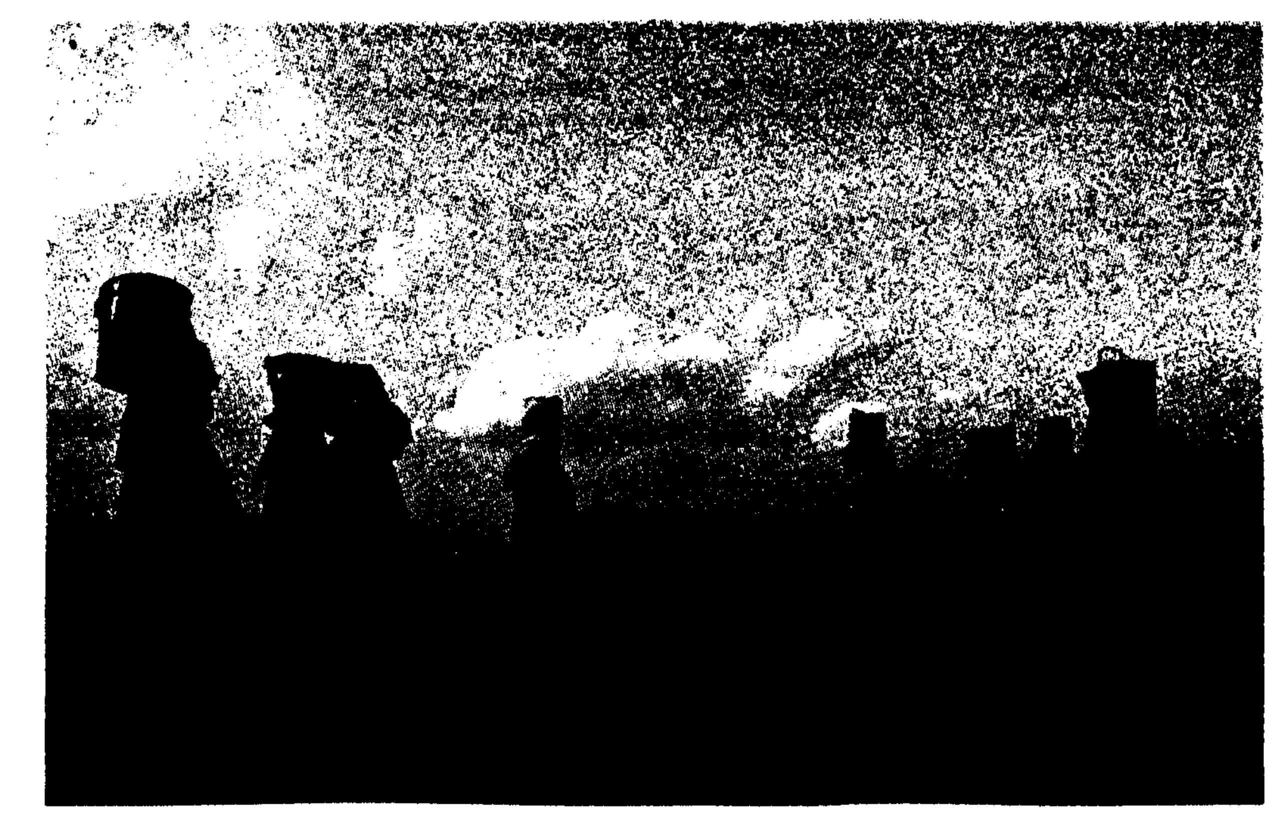
Het is inmiddels bijna een jaar na de Golfoorlog. Bijna een jaar ook na de Moeder van alle Nederlagen, maar Saddam doet in Irak nog altijd wat hij wil. Hij speelt met de VN-inspecteurs die zijn geheime wapenprogramma's komen controleren. In het zuiden worden opstandige shi'iten langzaam uitgemergeld in moerasgebieden die zijn afgesloten door het Iraakse leger. En zelfs de internationale hulp aan de Koerden wordt voor het grootste deel door de dictator gedicteerd.

De Verenigde Naties hebben tot 31 december van dit jaar een mandaat om hulp te verlenen aan het Iraakse volk. In de praktijk komt het er op neer dat de VN opereert volgens regels die door Baghdad worden opgesteld. Al maanden houdt Saddam bijvoorbeeld tegen dat het Commissariaat voor de Vluchtelingen een bureau opent in de Koerdische stad Kirkoek, en dat VN-veiligheidsagenten daar controlerend optreden. Geen Koerd zal de bergen afdalen naar Kirkoek zolang deze situatie voortduurt. „Het wordt eigenlijk tijd dat we Irak uit de Verenigde Naties gooien, want dit kan zo toch niet langer," klaagt een gefrustreerde VN-medewerker.

Rond Pensjwin scharrelen intussen tienduizenden mensen rond in omstandigheden die niet eens zoveel verschillen met de apocalyptische toestand die ontstond toen ze in april naar de bergen waren gevlucht. Ze zijn onzeker, murw, ze hebben ieder vertrouwen in de wereld verloren. Elke familie heeft de afgelopen jaren wel verwanten begraven die het slachtoffer werden van gifgasaanvallen, van martelingen door Saddams geheime dienst, of die bezweken aan ziekte en honger tijdens de vlucht van het voorjaar.

En dagelijks rolt Saddams echo door de dalen van het Zagrosgebergte als er mijnen ontploffen die het Iraakse leger er ooit heeft neergelegd. Mensen die steeds verder weg naar brandhout moeten zoeken, keren niet meer terug omdat ze op een van de miljoenen explosieven stuiten. Boeren kunnen hun velden en boomgaarden niet meer betreden en kinderen worden in stukken geblazen omdat ze met mijnen spelen.

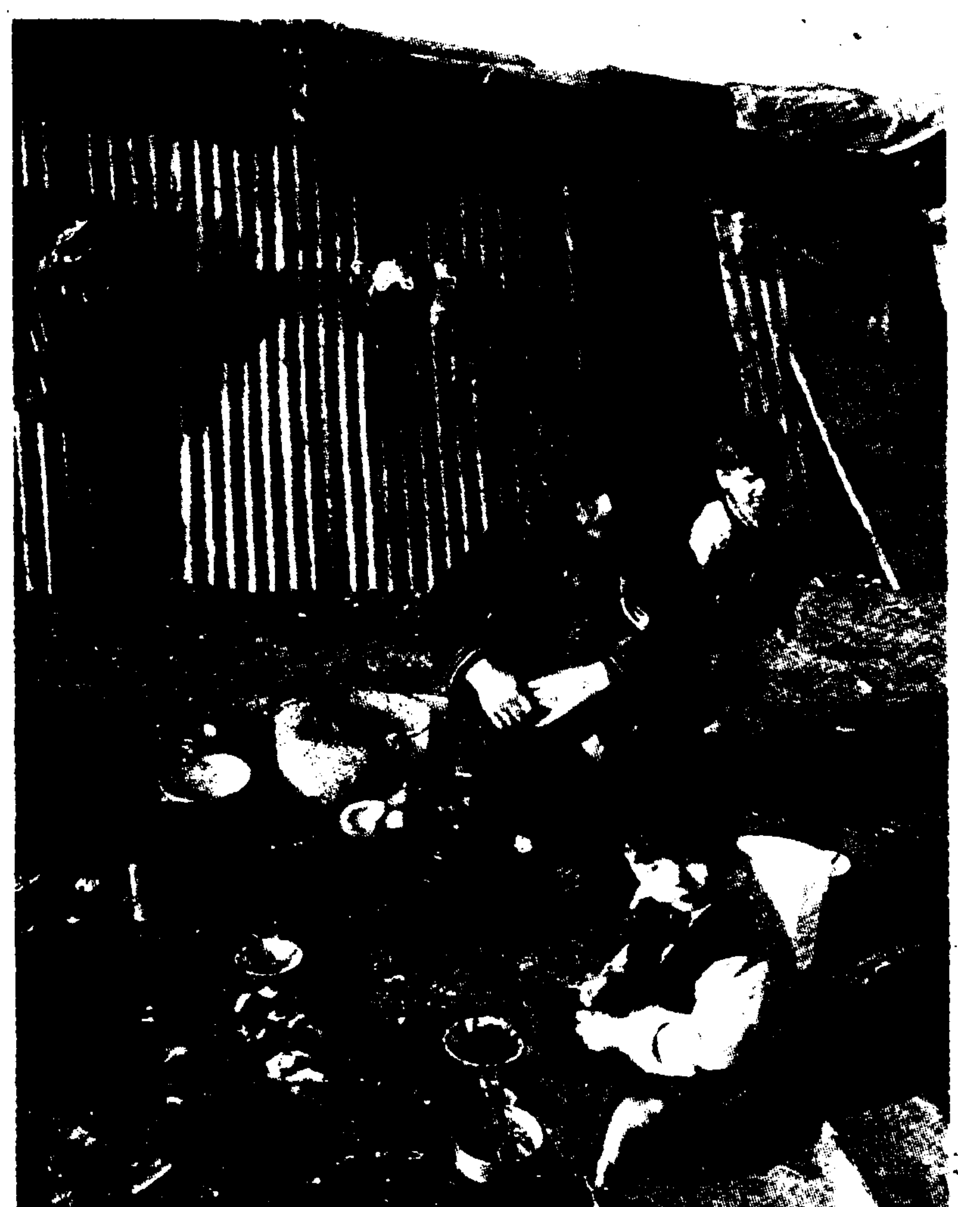
Bij iedere verre explosie kijken de hurkende mannen elkaar even aan en dan staren ze weer voor zich uit. Onbeweeglijk zitten ze daar, hun eigen gruwelijke geschiedenis te dragen. Het is alsof ze hun laatste energie wensen te sparen voor de winter. Energie om straks graven te kunnen hakken in de bevroren aarde als kinderen en bejaarden zijn bezweken.

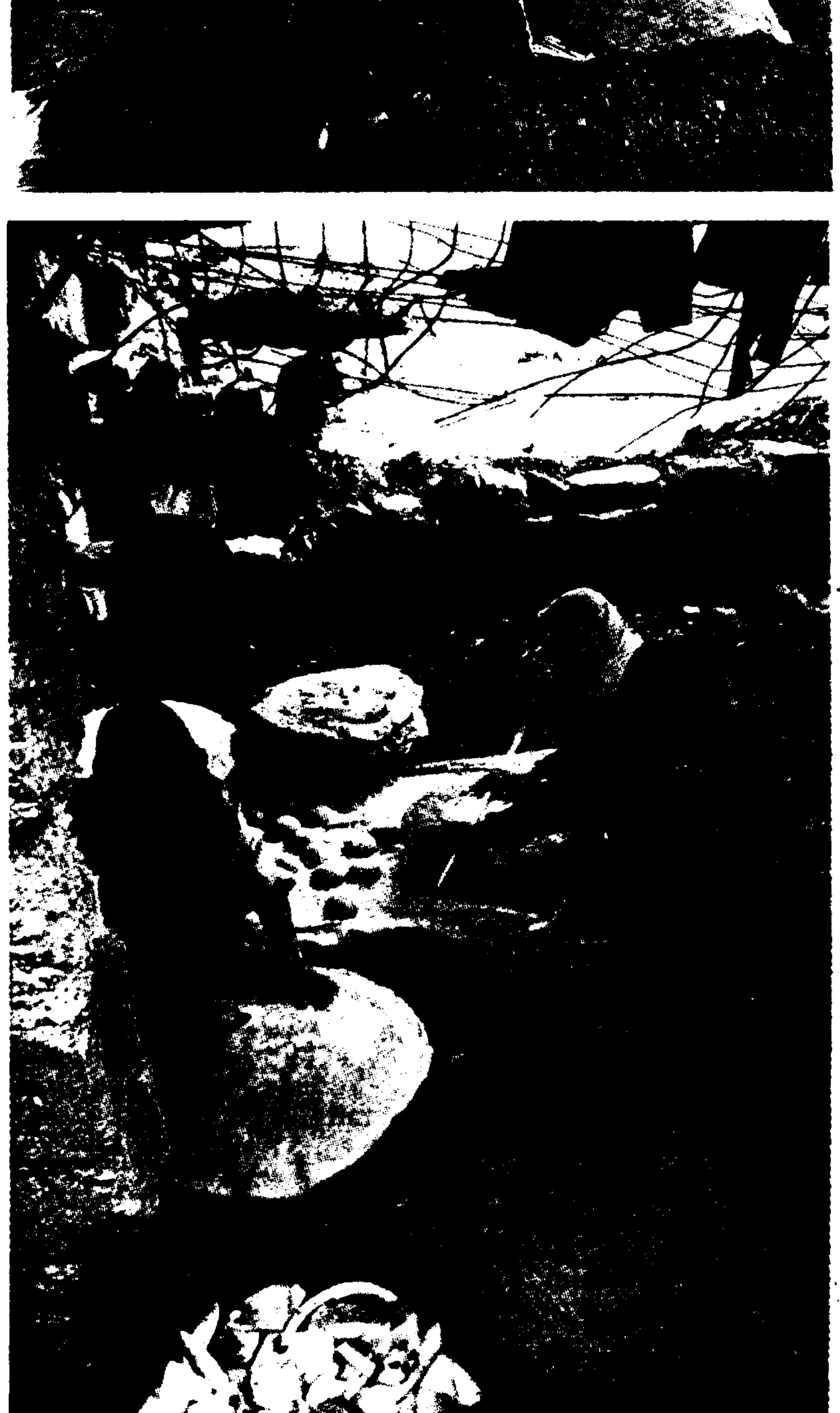

● *Een lange rij vrouwen onderweg met blikken en emmers water.*

Foto's: JAAP DE BOER

● *Een oudere Koerd speelt schijnbaar zorgeloos met door Irakezen achtergelaten mijnen.*

● *Zo kun je ook leven: met schamel huisraad op de koude grond.*

● *Brood en wat groente, als je er aan gewend bent een goed maal.*

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

VBF Buizen BV is Nederlands grootste [illegible] van stalen buizen met vestigingen te Oosterhout, [illegible] en [illegible]. Centrale afdelingen te Oosterhout. Zij produceert [illegible], die worden gebruikt voor toepassingen in bijvoorbeeld [illegible], [illegible], automobielen, rijwielen, huishoudelijke artikelen en [illegible]. [illegible] vervaardigt VBF dikwandige buizen en zware profielen, die worden toegepast [illegible] en in bouwkonstrukties. VBF Buizen BV is een [illegible] van Hoogovens Groep BV en telt ca. 900 personeelsleden.

In de vestiging Maastricht met 150 medewerkers is in verband met modernisering van ons machinepark de funktie vakant van

procestechnoloog m/v

De vestiging Maastricht heeft een drastische gedaanteverandering ondergaan. Forse investeringen hebben geleid tot de aanschaf van nieuwe machines met de modernste technieken.

Funktie-inhoud:
De aan te stellen Procestechnoloog rapporteert rechtstreeks aan de Algemeen Bedrijfsleider en zal in hoofdzaak belast worden met de Procestechnologie. Daarnaast zal hij deels de opleidingen behartigen van produktiepersoneel, alsmede enige koördinerende werkzaamheden ten behoeve van produktie verrichten.

Funktie-eisen:
- HTS-werktuigbouwkunde of metalurgie, bij voorkeur met specifieke kennis van vervormingstechnieken, mechanische technologie en/of metaalkunde;
- goed analytisch denkvermogen en een grote mate van inventiviteit en kreativiteit;
- een goede uitdrukkingsvaardigheid zowel in woord als geschrift;
- goede kontaktuele eigenschappen en didaktische kapaciteiten.

Tot de selektieprocedure behoren een medisch en psychologisch onderzoek.

Voor nadere informatie kan men zich richten tot dhr. A.J. Smallengange, Algemeen Bedrijfsleider te Maastricht.

Schriftelijke sollicitaties kunnen tot uiterlijk 31 december a.s. worden gericht aan R.M.J. Kuijer, Chef P.Z.

VBF Buizen BV
Ankerkade 71
6222 NL Maastricht
Telefoon 043 - 689898

VBF BUIZEN

Hoogovens Groep

Lavold Schoonmaak BV is het derde schoonmaakbedrijf in Nederland, heeft op dit moment plm. 8200 mensen in vaste dienst en maakt deel uit van de Randstad Groep.

Voor één van onze objecten in Sittard zijn wij op korte termijn op zoek naar een:

CORVEEËR/ OBJECTLEIDER
(minimaal 35 uur per week)

Taken:
- uitvoeren van industrieel schoonmaakonderhoud;
- organiseren en begeleiden van schoonmaakwerkzaamheden;
- uitvoeren van de daarbij behorende personeelszaken en administratieve handelingen;
- materiaalvoorziening
- onderhouden van contact met onze opdrachtgever.

Eisen:
- enkele jaren ervaring in soortgelijke functie;
- opleiding SVS strekt tot aanbeveling;
- leeftijd 30 jaar en ouder;
- in het bezit van rijbewijs BE;
- bereid om in de avonduren en soms het weekend te werken.

Naast een drukke zelfstandige baan, een goed salaris, goede secundaire arbeidsvoorwaarden bieden wij u goede opleidingsmogelijkheden.

IETS VOOR U??

Neem dan snel contact op met onze vestiging in Maastricht, Schamerweg 12a, 6224 JG Maastricht, tel. 043-633247.

LAVOLD SCHOONMAAK

ST. GREGORIUS ZIEKENHUIS BRUNSSUM

Het St. Gregorius ziekenhuis is een algemeen ziekenhuis met 231 bedden. Binnen het ziekenhuis zijn alle specialismen en een aantal deelspecialismen vertegenwoordigd.
Samen met het verpleeghuis Schuttershof en het De Weverziekenhuis in Heerlen vormen wij de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Op afdeling B1 (cardiologie, neurologie, interne) zijn er vacatures voor:

verpleegkundigen m/v

Functie-informatie:
de verpleegkundige verricht alle voorkomende verpleegkundige en verzorgende werkzaamheden. Gezien de aard van het patiëntenbestand speelt de verpleegkundige ook een begeleidende rol naar patiënten en/of familie. Daarnaast begeleidt hij/zij mede leerlingen en stagieres. Van kandidaten wordt verwacht dat zij actief participeren in het afdelingsgebeuren.
De vacatures kunnen zowel full- als parttime worden ingevuld.

Functie-eisen:
- Voor deze baan zoeken wij kandidaten die in het bezit zijn van het diploma A-verpleegkundige of HBO-V.
- Enige ervaring met het desbetreffende specialisme is gewenst.

Het salaris is gebaseerd op FWG-functiegroep 40 (minimaal *f* 2594,–, maximaal *f* 3725,– bruto per maand op fulltime basis).
Voor het overige is de CAO-ziekenhuiswezen van toepassing.
Medewerkers van het ziekenhuis kunen gebruik maken van onze kinderopvang.

Informatie over deze functie kan worden ingewonnen bij dhr. J. Willems, hoofd B1 (tel.045-279518) of dhr. H. Verkoelen, hoofd verpleegdienst (tel.045-279327).

Schriftelijke sollicitaties dienen vóór 1 januari 1992 gericht te worden aan de personeelsdienst van het St. Gregorius ziekenhuis, postbus 255, 6440 AG Brunssum, t.a.v. dhr. P. Goossen, personeelsfunctionaris.

WONINGBEHEER LIMBURG

De stichting Woningbeheer Limburg is een samenwerkingsverband tussen de Algemene Woningstichting Het Zuiden en de stichting HBL.

De stichting beheert in dit verband binnenkort ca. 8.350 huurwoningen verspreid over de provincies Limburg en Noord-Brabant. De organisatie is opgebouwd uit drie sectoren, te weten: financieel-economische zaken, bewonerszaken en technische zaken. Binnen de afdeling technische zaken is in verband met de verdere uitbreiding van het team bedrijfsbureau een vacature ontstaan voor een:

MEDEWERK(ST)ER BEDRIJFSBUREAU (m/v)

Functie-inhoud:
- het verzorgen c.q. samenstellen van (meerjaren) onderhoudsbegrotingen, periodieke overzichten en planningen;
- het samenstellen van bestekken en werkomschrijvingen;
- het maken van calculaties ten behoeve van de onderhoudsbegrotingen, offerte-vergelijkingen en opdrachtverstrekkingen;
- het verrichten van financiële analyses en het opstellen van kengetallen;
- het leveren van een bijdrage aan de verdere uitbouw van de geautomatiseerde gegevensverwerking met betrekking tot bestekken en begroten.

Functie-eisen:
- opleiding op het niveau van HTS (bouwkunde);
- kennis en ervaring met bestek- en begrotingsmethodieken;
- kennis en ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking;
- goede contactuele eigenschappen;
- analytische en creatieve instelling.

Arbeidsvoorwaarden:
- salaris en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO voor woningcorporaties;
- aanstelling vindt plaats voor de periode van 1 jaar, inclusief de wettelijke proefperiode;
- bij gebleken geschiktheid vindt na 1 jaar de aanstelling plaats voor onbepaalde tijd.

Indien u belangstelling heeft voor deze functie, wordt u uitgenodigd uw schriftelijke reactie voorzien van persoonlijke gegevens, binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan de directie van Woningbeheer Limburg, onder vermelding van „soll.medewerk(st)er bedrijfsbureau", Postbus 1071, 6160 BB Geleen.

Mocht u nog nadere informatie wensen, dan kunt u zich telefonisch in verbinding stellen met het afdelingshoofd technische zaken, ing. J. Hogenboom, bereikbaar onder nummer 046-787670.

Groene Kruis Heuvelland

Het Groene Kruis Heuvelland is een organisatie op het gebied van de maatschappelijke gezondheidszorg.
Tot het voorzieningenpakket van het Groene Kruis Heuvelland behoren o.a. wijkverpleging, kraamzorg, voedingsvoorlichting en dieetadvisering, uitleen van verpleegartikelen, gezondheidsvoorlichting en -opvoeding en zwangerschapsgymnastiek. De organisatie is onder te verdelen in de diensten Wijkzorg, Kraamzorg, Jeugdgezondheidszorg, GVO, Algemene Zaken en Personeelszaken. Het totale personeelsbestand bestaat uit ca. 400 medewerkers.

Binnen de dienst Algemene Zaken ontstaat binnenkort een vakature voor de funktie van

BIBLIOTHECARIS/ARCHIVARIS m/v

in een 50% dienstverband.

FUNKTIE-INHOUD:
De funktie omvat o.a. de volgende deelaspekten:

- het selekteren van aan te schaffen literatuur en katalogiseren van nieuwe aanwinsten, het aktief en gericht attenderen op relevante literatuur, het verzorgen van uitleningen, het samenstellen van overzichten van bibliotheekgebruik.
- het archiveren van stukken, het beoordelen of stukken nog gedokumenteerd moeten worden, het koderen van stukken, het vermenigvuldigen en verspreiden van archiefstukken, het overbrengen van stukken van het lopend archief naar het statisch archief, het op aanvraag uit het archief halen van stukken, alsmede het beheren van folder- en video[illegible].

WIJ VRAGEN:
- opleiding BDA/BDI en/of GO;
- ervaring in deze funktie;
- kennis van geautomatiseerde bestanden voor bibliotheek- en dokumentatiesystemen
- het mede richting kunnen geven aan beleidsontwikkelingen met betrekking tot archief en bibliotheek;
- het kunnen dragen van de eindverantwoordelijkheid van de afdeling archief/bibliotheek;
- beschikken over goede sociale vaardigheden.

WIJ BIEDEN:
- arbeidsvoorwaarden conform CAO voor het Kruiswerk;
- een salaris van minimaal fl. 2.963,00 en maximaal fl. 3.925,00 bruto per maand op full-time basis;
- pensioenvoorwaarden volgens het PGGM.

INFORMATIE:
Meer informatie over de funktie wordt graag verstrekt door mevrouw H. Blankers, bibliothecaris, of de heer J. Lenaards, hoofd Algemene Zaken. Zij zijn telefonisch bereikbaar onder nummer 043-251151.

SOLLICITATIES:
Kandidaten, die menen aan de gestelde kriteria te voldoen, kunnen hun belangstelling kenbaar maken door vóór 28 december a.s. hun sollicitatiebrief te zenden aan de heer W.G.M. Feyt, hoofd personeelszaken van de Distriktsvereniging Het Groene Kruis Heuvelland, Postbus 1307, 6201 BH Maastricht.

Gelieve op de enveloppe te vermelden: soll BA.

Als werk je dagelijkse werk is, heb je natuurlijk een professionele kijk op bedrijven en bedrijfsculturen. Unique gaat daar heel ver in. Probeert zoveel mogelijk in de behoeften te voorzien van zowel inlener als uitzendkracht. Wellicht schuilt daar de kern van Unique's eigen identiteit in. Het bedrijf dat op grond van persoonlijke contacten de perfecte partner wil zijn. Dat kwaliteit nastreeft binnen de grenzen van het menselijk vermogen. [illegible]

Dit alles heeft overigens [illegible] ook betrekking op de officemanager die we nu zoeken. U zult in korte tijd volledig thuis zijn in diverse branches en functies. [illegible] trainingen in sociale en commerciële vaardigheden.

OFFICE MANAGER M/V

voor: Heerlen.

Een functie waarin u volledig verantwoordelijk bent voor de vestiging. Ze vraagt voor onder meer acquisitie, budgetbewaking en het onderhouden van [illegible] contacten met klanten. Daarbij geeft u [illegible] stimulerende en natuurlijke wijze leiding aan een of meer intercedenten. Dit vraagt om prima communicatieve en contactuele eigenschappen. Maar ook om besluit- en slagvaardigheid, creativiteit en leidinggevende capaciteiten. Plus een goed inzicht in mensen; een persoonlijke benadering kenmerkt immers onze organisatie.

Wat uw opleiding betreft gaan we uit van [illegible] HBO niveau, aangevuld met [illegible] buitendienstervaring, bij voorkeur in de uitzendsfeer.
Uw leeftijd ligt tussen 25 en 30 jaar.

[illegible] is ons werk. Dat brengt onder[illegible] mee dat we ook alles voor [illegible] werknemers perfect voor elkaar hebben. Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, o.a. een bruto maandsalaris met een [illegible] uitloop tot fl 4.500,–, een auto van de zaak, een aantrekkelijke winstdelingsregeling en een kostenvergoeding. Wij nodigen u uit om uw huidige mogelijkheden te vergelijken met die welke Unique u kan bieden.

[illegible] toe om uw toekomst een nieuw perspectief te geven in een bedrijf dat anders dan anders is, stuur dan uw sollicitatiebrief, bestaand uit een uitgebreide motivatie en een compleet C.V. naar:

Unique Uitzendburo. T.a.v. Karin Spanjaard, Postbus 98, 1300 AA ALMERE.

Unique uitzendburo
Wij [illegible] van unieke mensen.

Unique is een van de snelst groeiende Uitzendorganisaties met inmiddels ruim [illegible] vestigingen overal in Nederland.

Hoger veiligheidskundige m/v

De Stichting Bedrijfsveiligheid (SBV), een veiligheidsdienst voor ondernemingen in de industrie ondersteunt ondernemingen bij het gestalte geven aan de uitvoering van de arbeidsomstandighedenwet, in het bijzonder voor wat betreft de veiligheid en de arbeidshygiëne.
In deze landelijke stichting, die zal worden uitgebouwd tot ARBO-DIENST, zijn regionaal opererende hogere veiligheidskundigen werkzaam die parttime binnen de ondernemingen gedetacheerd zijn, respectievelijk projectmatig onderzoeken verrichten. Verder wordt een bijdrage geleverd aan de voorbereiding en uitvoering van opleidingsactiviteiten.

De SBV zoekt wegens uitbreiding van werkzaamheden op korte termijn contact met een [illegible] m/v [illegible]

De kandidaat die wij zoeken heeft ervaring op het onderhavige werkterrein (liefst in de industriële sector), beschikt over goede contactuele eigenschappen en heeft een flexibele instelling.
Hij/zij is in staat om met verschillende niveaus binnen de onderneming samen te werken en te communiceren en beschikt uiteraard over het h.v.k.-diploma.

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij de heer ing. L.J.[illegible], directeur van de Stichting Bedrijfsveiligheid, telefoon [illegible]

[illegible]

SBV

'Mijn shows gaan eigenlijk nú pas ergens op lijken'

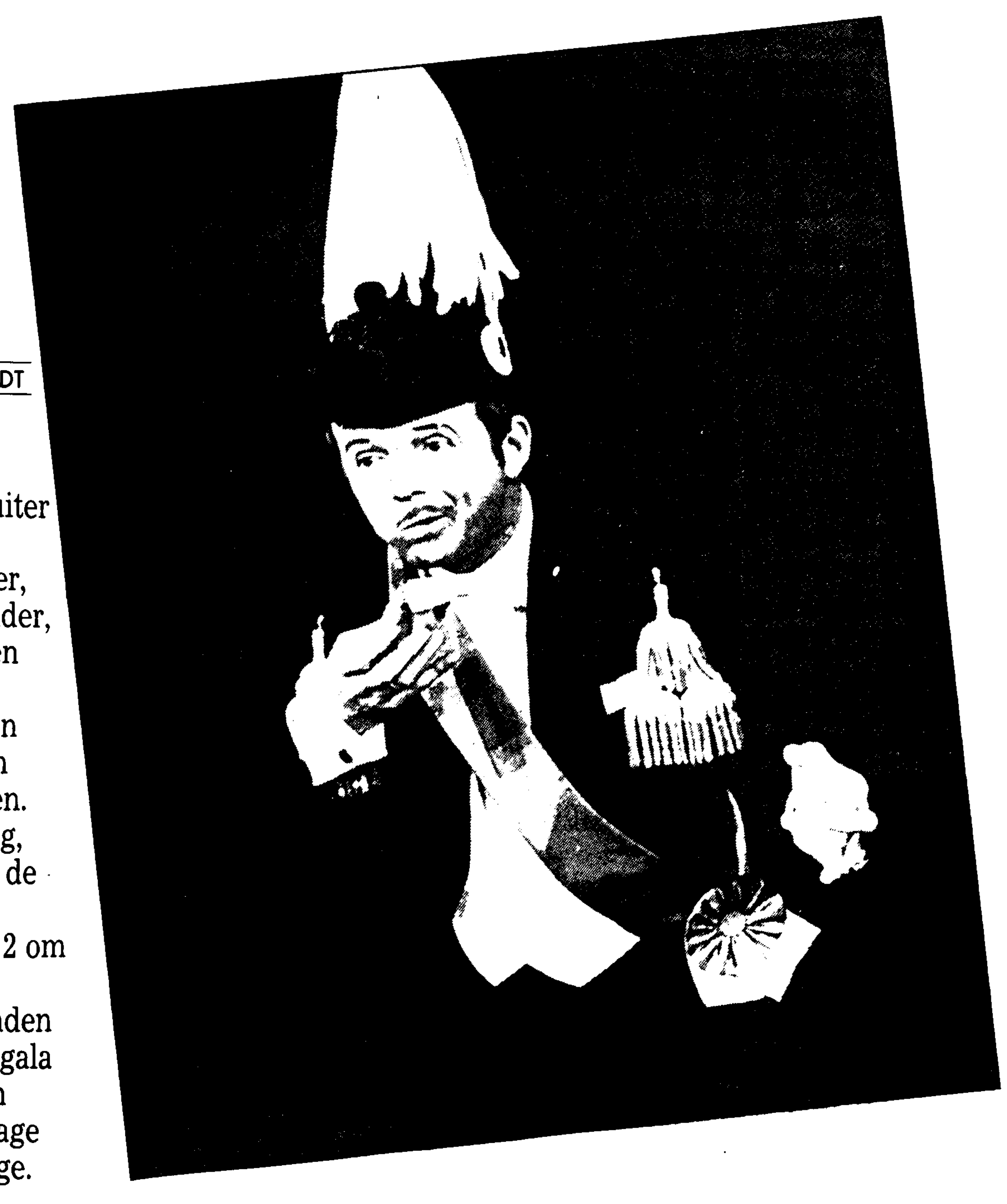

[illegible] 75 zeker [illegible]lust

DOOR MONIQUE BRANDT

Je kunt hem een vrijbuiter noemen, een flierefluiter of een clown. Maar óók: cabaretier, vak-entertainer, schilder, schrijver, dichter en liedjeszanger. Het fenomeen Toon Hermans is niet in één woord te vangen. Aanstaande dinsdag, 17 december, wordt de artiest 75 jaar. De VARA (Nederland 2 om 20.13 uur) en BRT 1 (20.05 uur) zenden op die dag een groot gala uit waarbij tal van artiesten een hommage brengen aan de jarige.

Bovendien is tot 12 januari in het Nederlands Theater Instituut in Amsterdam een door Kick van der Veer samengestelde band te zien met daarop een aantal hoogtepunten uit zijn shows.

EVA-records brengt een dubbel-cd uit, 75 jaar Toon samengesteld door zijn zoon Maurice Hermans. Op de cd is een aantal beroemde conférences en liedjes te beluisteren als 'Vader gaat op stap', '24 rozen', en het onvergetelijke 'Wat sluipt daar door het struikgewas'.

In een interview beschreef hij komieken eens als 'afgebrande mensen, mensen die op hun zestiende al uitgeblust zijn.' Toon Hermans is zelf echter het levende bewijs van het tegendeel. Volgende week wordt de ongekroonde keizer van Carré 75 jaar, maar hij is nog lang niet van plan om met pensioen te gaan, want zijn shows gaan eigenlijk nú pas ergens op lijken, zo vindt hij zelf. 'Omdat ik me niet meer zo aanstel.'

Hermans blijft de eenvoud zelve. Zo begon zijn loopbaan ook: eenvoudig op een biljart in het Sittards café Victoria, de stad waar hij in 1916 werd geboren. Op dat geïmproviseerde podium in een rokerige kroeg die naar de kachel stonk, ontdekte hij zijn gave van de nonsens. Hij zong, onder de vaste begeleiding van een blinde accordeonist over 'van alles': over de schoenen van een stamgast, over een oud hondje of een glas op de bar. „Hele domme dingen eigenlijk," zei hij er achteraf over. „Maar de mensen lachten zich rot. En dat is de kern van de hele zaak. Het is absoluut niks, pretentieloos en impulsief."

Pretentieloos en impulsief is Toon Hermans na al die jaren nog steeds. Als geen ander weet hij het publiek aan het gieren te krijgen door eenvoudige kolder, door het voorlezen van een lijstje namen als voorzitter van vereniging Ons Genoegen, door het schijnbaar losjes ophalen van jeugdherinneringen. Bijvoorbeeld aan 'Snieklaas': 'Als ik 's avonds mijn schoen zette was ik blij dat die d'r 's ochtends nog stond.' Of door een 'filosofische' verhandeling te houden met een feestneus op: 'welig tieren de neurosen, het knaapje zag een neuroosje staan'. Als hij eenmaal bezig is lijken de dwaze invallen en onzin-verhalen niet meer te stuiten.

Mysterie

Zijn typetjes zijn tijdloos en weergaloos, zijn mimiek en gebaren erbij onvergelijkelijk, en stammen nog uit de tijd dat hij – in zijn jonge jaren – veel succes had met een imitatie van de beroemde Nederlandse clown Johan Buziau. Hij profileert zich ook nog altijd het liefst als een clown, daarbij uitbundig gebruik makend van zijn mime-kunsten.

Hij schreef er zelf eens een gedichtje over:

'Pantomime is een kunst
die houdt in Holland op
dat komt, hier lullen ze mekaar
de oren van de kop.'

Ondanks alle publiciteit rond de hier zo bejubelde artiest, blijft om hem heen altijd een ondoorzichtige waas van mysterie hangen. Hij is meer dan alléén de humorist, de zanger van de lieve kolderliedjes, de hofleverancier van gepaste tekstjes bij overlijdensadvertenties, de strooier van levenswijsheden. Maar hij zegt zich tot een soort oppervlakkigheid te beperken om de mensen aan het lachen te maken, te ontspannen. Dat is genoeg voor Toon. Verder mogen de mensen over hem denken wat ze willen. „Ik til er niet zwaar aan, ze bedenken maar wat en dat etiket plakken ze je op. Dat imago van mij, dat ik almaar over bloemetjes en bijtjes zing, dat is echter onzin. Ik heb hele shows gehad waar geen bloem in voorkwam."

Toon is – als zovelen – een vat vol tegenstrijdigheden, en juist dát maakt hem zo boeiend. Hij is openhartig, maar ook weer niet. Hij is gewoon, maar ook weer niet. Hij had een paar carnavalshits ('Vogeltje, wat zing je vroeg'), maar houdt van liefdesliedjes. Toon Hermans heeft die tegenstrijdigheid eens proberen te schetsen in een zelfportret, 'niet in olieverf, maar in een liedje':

'Ik ben een druppel
ik ben de zee
ik ben champagne
of lauwe thee
ik ben een ouwe reus
ik ben een dwerg
ik ben een hopie klei
maar ook een blije berg'.

'Geen enkele beschaving was milieu-vriendelijk'

DOOR HERMAN DAMVELD

„Geen enkel beschaving tot nu toe is of was milieu-vriendelijk. Toch moeten we daar naar toe. Mijn stelling is dat het teloorgaan van de centraal geleide economieën niet de hoop doet vestigen op veranderingen die afgedwongen worden door de staat. Het moet, om met voetbalcoach Michels te spreken, tussen onze oren zitten." Dat stelt dr Ton Schoot Uiterkamp, die onlangs benoemd is tot hoogleraar aan de Interfacultaire vakgroep Energie en Milieukunde van de Rijksuniversiteit Groningen.

In het denken over de toekomst wordt vaak de term duurzame ontwikkeling gebruikt. Schoot Uiterkamp wijst erop dat de toekomstbeelden allemaal een koppeling met de hedendaagse werkelijkheid vertonen. In het verleden was dat ook zo. In dit verband noemt Schoot Uiterkamp de Eiffeltoren, die gebouwd werd voor de toenmalige wereldtentoonstelling te Parijs, 'het monument van de gietijzeren hoop en toekomst.'

In een poging zicht te krijgen op de betekenis van duurzame ontwikkeling heeft de hoogleraar zich afgevraagd of er in het verleden beschavingen zijn geweest, die duurzaam of milieu-vriendelijk waren. Daartoe gaat hij terug naar 'zulke illustere maatschappijen voor ons als de Grieken, Romeinen en de Inca's. De Griekse beschaving bracht ons weliswaar democratie, maar ook ontbossing van de heuvels in Griekenland en Libanon. De uitbuiting van de natuurlijke hulpbronnen veroorzaakte om de beschavingen heen een cirkel van verwoesting. In het verleden liep men tegen grenzen aan omdat hulpbronnen of voedsel uitgeput raakten. Wat men dan deed was de grenzen vergroten," zegt Schoot Uiterkamp. „Deze grenzen waren vaak een drijfveer voor ontdekkingsreizen om als natie zoveel mogelijk hulpbronnen uit aanpalende gebieden te halen."

Volgens de professor zijn we „in deze eeuw gekomen aan de rand der dingen, is ontdekt dat we op een eindige planeet aarde wonen met een dunne schil waarin het leven zich afspeelt. Letterlijk zijn de grenzen bereikt. Het heelal ingaan biedt geen zinvolle oplossing. We hebben bovendien als mens onze eigen aantallen zodanig uitgebreid dat dit in ecosystemen niet meer gemakkelijk te verhapstukken is."

Er zijn wellicht lokaal duurzame samenlevingen geweest, maar op regionaal niveau was daar geen sprake van. Het verleden van de beschavingen geeft dus niet veel steun en toeverlaat als het gaat om duurzame ontwikkeling.

Schoot Uiterkamp vertelt ook over zijn eigen verleden: „In deze tijd van 47 jaar zitten waarnemingen van de boerderij van mijn grootouders in Overijssel. Toen ik een kind was, ging het om een gemengd bedrijf en een min of meer gesloten systeem. Nu wordt het landbouwbedrijf gerund door twee mensen en zijn er niet meer 20 maar 60 koeien. Vroeger kregen de beesten gras van eigen land, nu komt de voeding deels uit Thailand en Peru. Een andere waarneming is de houtzagerij in Zwolle waar ik als middelbare scholier kwam. Die houtzagerij had een eigen warmte-kracht-installatie, die gestookt werd op houtkrullen en ander houtafval. Die installatie is nu verdwenen."

De hoogleraar heeft in Egypte gewerkt: „Daar is mij de essentie van schaarste bijgebracht. Het ging toen om zaken als: een nieuwe lamp kun je alleen maar kopen bij inlevering van de oude." Een dergelijk inleversysteem heeft overigens de steun van Schoot Uiterkamp: „In het verleden kon de samenleving ontsnappen aan de schaarste door elders hulpbronnen aan te boren. Nu kan dat niet meer en dat vergt dat we anders moeten omgaan met het milieu. De overheid kan dit maar ten dele afdwingen. Ons milieubewustzijn moet veranderen en het moet tussen onze oren zitten."

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Katholiek Pius-Centrum voor Bejaarden

Het Katholiek Pius-Centrum voor bejaarden te Hoensbroek zoekt op korte termijn:

1. Afdelingshoofd

full-time m/v

Funktie-informatie:
Van u wordt verwacht dat u onder supervisie van het hoofd verzorging:
- de bewoners begeleidt en contacten onderhoudt met familieleden;
- de werkzaamheden op de afdeling coördineert;
- begeleiding geeft aan medewerkers en stagiaires.

Funktie-eisen:
- diploma ziekenverzorgende.

Ervaring is gewenst. Zij die in het bezit zijn van het diploma voortgezette opleiding ziekenverzorgende genieten de voorkeur.
Anderen moeten wel genegen zijn deze cursus te volgen.

2. Bejaarden/zieken-verzorgende

part-time, in een wisselend rooster m/v

Funktie-eisen:
- diploma bejaardenverzorgende;
- diploma ziekenverzorgende.

3. Nachtdienst

in een wisselend rooster m/v

5 avonden werken, 10 avonden vrij.

Funktie-eisen:
- diploma bejaardenverzorgende;
- diploma ziekenverzorgende.

Salariëring en arbeidsvoorwaarden volgens de C.A.O. bejaardentehuizen.
Indien gewenst kan bemiddeld worden bij het zoeken naar een woning.
Sollicitaties met pasfoto binnen 10 dagen richten aan:

Directie Pius-Centrum
Mettenstraat 2
6431 NW Hoensbroek

BERNER

Berner Produkten B.V. is een importeur/groothandel in technische en chemische produkten. Wij verkopen ondermeer bevestigingsmaterialen, gereedschappen, chemische onderhoudsprodukten, magazijninrichtingen en vele werkplaatsbenodigdheden. Sinds 1971 werken wij met succes in de Nederlandse markt en onze buitendienst telt inmiddels meer dan 90 collega's die actief zijn in de auto-, bouw-, agrarische- en D.H.Z.- branche. Ter versterking van ons verkoopteam zoeken wij een ervaren

VERTEGENWOORDIGER (M/V)

voor onze BOUW- EN ONDERHOUDAFDELING in de regio Zuid-Limburg

Code B

Bent u thuis in de direkte verkoop? Belangrijk is dat u beschikt over de nodige ervaring als vertegenwoordiger in de buitendienst. Een technische opleiding is ideaal, maar op z'n minst moet u technische feeling hebben, welke wij met onze verkoop- en produktscholingen aanvullen. Het eerste jaar wordt een garantie-salaris geboden, afhankelijk van ervaring, variërend van fl. 2500,- tot fl. 3000,- bruto per maand. Na één jaar gelden aantrekkelijke provisie-regelingen.

Zoekt u een solide baan met toekomstperspectief en is uw leeftijd tussen 25 en 45 jaar, stuur dan uw sollicitatiebrief met c.v. en een recente pasfoto, onder vermelding van *uw code*, aan:

BERNER PRODUKTEN BV Tunnelweg 105 6468 EJ KERKRADE
Voor informatie over de selectieprocedure kunt u terecht bij Frans Jongen, tel. 045-452922.

Verdraaid goed in bevestigingstechniek...

SINT JOZEFZIEKENHUIS

Het Sint Jozefziekenhuis is een middelgroot algemeen centrumziekenhuis voor Kerkrade en omgeving. Er zijn 235 bedden, inclusief een PAAZ-afdeling met 24 bedden. In het Sint Jozefziekenhuis worden 24 specialismen beoefend.

De Stichting Sint Jozefziekenhuis heeft de uitvoering van een aantal ondernemende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting VB en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

In verband met zwangerschaps- en bevallingsverlof ontstaat op de Afdeling Radiologie van het St. Jozefziekenhuis per 01-01-92 een tijdelijke full-time vacature voor een

Radiodiagnostisch laborant m/v

Na afloop van deze vervanging van zwangerschapsverlof, ontstaat de mogelijkheid voor een part-time dienstverband van 20 uur/week voor onbepaalde tijd.

Taak/functie:
het verrichten van radiodiagnostische werkzaamheden, w.o. angiografieën, echografieën en mammografieën.

Selectie-eisen:
in het bezit zijn van het diploma Radiodiagnostisch Laborant(e) en een Bewijs van Bevoegdheid. Kandidaten dienen bereid te zijn aanwezigheids- en bereikbaarheidsdiensten te verrichten.

Salariëring:
geschiedt volgens F.W.G.-schaal 45, zijnde min. ƒ 2674,- en max. ƒ 4091,- bruto per maand op full-time basis. Overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:
inlichtingen kan men inwinnen bij mw. R. Verschooten, Hoofdlaborante, tel. 045-450331.

Solliciteren:
belangstellenden worden uitgenodigd schriftelijk te solliciteren bij mw. R. Giero, Personeelsconsulente van de Centrale Personeelsdienst, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade, binnen 10 dagen na publikatie.

Selectieprocedure:
bij de selectieprocedure worden betrokken: het diensthoofd, het afdelingshoofd en de personeelsconsulente.

▲ ASSEMBLAGEMEDEWERKERS

Voor een bedrijf, in de automobielindustrie, in de omgeving van Sittard.
Er zijn mogelijkheden in 2-ploegendienst op de afdeling waar onderdelen gemonteerd worden en in 3-ploegendienst waar deze onderdelen geproduceerd worden.
Wij vragen van u een opleiding op LBO-niveau en enige ervaring in de automobielbranche.
Wij bieden u naast goede verdiensten, 8% vakantiegeld en 2 betaalde verlofdagen per maand.
Tevens is het vervoer van en naar het bedrijf verzorgd.
Het bedrijf biedt u mogelijkheden tot het volgen van interne cursussen.

Interesse in een baan met toekomstperspectief en kans op een vaste aanstelling? Neem dan maandag a.s. direct contact op met Thea Jegers of René Raats van onze vestiging in Sittard of met de voor u dichtstbijzijnde vestiging.
Sittard, Rosmolenstraat 13, 046 - 522279
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045 - 713120
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045 - 231680
Kerkrade, Hoofdstraat 39, 045 - 463700
Landgraaf, Streeperstraat 48, 045 - 326595.
Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

ADIA KESER UITZENDBURO

De stichtingen Sint Maartenspoort en Koningin Emma Kinderhuis hebben het voornemen per 1 januari 1992 te fuseren onder de naam

STICHTING TRIAS

De stichting Trias met gedecentraliseerde vestigingen te Heerlen en Maastricht, biedt hulp aan jongeren in de leeftijd van 12 t/m 21 jaar en aan vrouwen eventueel met kinderen.

In verband met het vertrek van de huidige functionaris worden belangstellenden opgeroepen te solliciteren naar de functie van

ADMINISTRATEUR M/V (40 uur per week)

Functie-inhoud:
- het leiden en verrichten van werkzaamheden t.b.v. de financiële administratie;
- personeelsadministratie en salarisverwerking;
- het opstellen van de (investerings)begroting;
- het opstellen van tussentijdse exploitatieoverzichten;
- systeembeheer van Novellnetwerk incl. geïnstalleerde software.

Functie-eisen:
- diploma's HAVO + MBA of MEAO + MBA;
- basiskennis op automatiseringsgebied;
- bekendheid met salarisverwerking via Raet systeem strekt tot aanbeveling;
- drie jaar ervaring in vergelijkbare functie;
- minimum leeftijd 25 jaar;
- arbeidsvoorwaarden en salariëring volgens CAO Welzijnswerk of Jeugdhulpverlening.

Uitvoerige schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen te richten aan de directeur van stichting Trias, postbus 5229, 6413 GE Heerlen.

GEVORDERD ASSISTENT(E)- ACCOUNTANT

Koenen en Co vindt zijn basis in een registeraccountantskantoor, dat in de afgelopen negen jaar is uitgegroeid tot thans circa tachtig medewerkers en vijf kantoren. Ons dienstenpakket omvat de disciplines accountancy, belastingen, beleidsadvisering, automatisering en administratieve dienstverlening. Waar nodig wordt op ad hoc basis samengewerkt met andere deskundigen. We werken veelal voor middelgrote en kleine bedrijven, vrije beroepsbeoefenaren en non-profit instellingen.
Ons werkgebied is voornamelijk Limburg en Oostelijk Brabant.

VESTIGING HEERLEN
Sedert kort zijn wij gevestigd in Heerlen, mede ter voortzetting van de praktijk van Huynen Accountancy B.V.
Op deze Heerlense vestiging is een jong en energiek team van zeventien mensen werkzaam.

Ons bedrijfsbeleid is sterk gericht op het leveren van hoogwaardige diensten. Om onze dienstverlening te optimaliseren werken we kleinschalig. De mensen kennen elkaar en de cliënt, waardoor de betrokkenheid groot is. Zo zijn we in staat om aan onze dienstverlening die meerwaarde te geven die zowel de opdrachtgever als onze mensen veel voldoening schenkt.

Deze is vacant op ons kantoor te Heerlen. De funktie houdt in het met een grote mate van zelfstandigheid werkzaam zijn op het gebied van de accountancy, belastingen en aanverwante vakgebieden. Uiteraard zal daarbij vaak nauw worden samengewerkt met collega's. Voor de cliënt zult U veelal als eerste aanspreekpunt fungeren.

Onze gedachten gaan uit naar iemand die al enige jaren ervaring heeft opgedaan in de accountantspraktijk en die een verbreding van zijn werkterrein ambieert. U heeft - uiteraard - een gedegen basisopleiding en bent gevorderd met de NIvRA-studie. Goede contactuele eigenschappen en teamgeest zijn onmisbaar.

Wanneer U blijkt te beschikken over de veronderstelde persoonlijkheid en ambitie, vormt deze funktie de basis voor een snelle doorgroei in de organisatie.

Voelt U zich aangetrokken tot de funktie? Spreken U de perspectieven aan die onze kleinschalig werkende organisatie U te bieden heeft?

U kunt Uw schriftelijke sollicitatie richten aan KOENEN EN CO/registeraccountants, Schaesbergerweg 33-B, 6415 AB Heerlen. Voor oriënterende informatie kunt U terecht bij de heer J.A.M. Huynen, telefoon 045-723350

KOENEN EN CO
HEERLEN - PANNINGEN - ROERMOND - VENLO - VENRAY
ZAKELIJKE DIENSTVERLENING DOOR PERSOONLIJKE AANDACHT

DANKBAAR

MEDTRONIC ZOEKT PRODUKTIEMEDEWERKSTERS (V/M)

ERK VOOR GOEDGEMUTSTE PIETJES PRECIES

WERKEN BIJ MEDTRONIC
De produkten die bij Medtronic worden gemaakt zijn letterlijk van levensbelang voor veel mensen. Dat maakt werken bij Medtronic tot iets bijzonders.

Ook bijzonder zijn onze produktieruimtes. Dat komt natuurlijk door de aard van de produkten. In de schone, lichte ruimtes zitten onze medewerksters vaak met een microscoop en controle-apparatuur te werken. Want controle is bij Medtronic zeer belangrijk. Die controle-apparatuur wordt door elke medewerkster gebruikt om de eigen handelingen steeds kritisch onder de loep te nemen. Bij Medtronic wordt in werkcellen gewerkt. Dat betekent dat kleine groepjes medewerksters verantwoordelijk zijn voor een bepaald produkt of onderdeel van een produkt. Die groepjes maken ook hun eigen planning en taakverdeling.

NAUWGEZETHEID EN GEDULD
Ben je niet bang voor een beetje eigen verantwoordelijkheid en werk je graag samen met collega's? Steek dan je licht eens op bij Medtronic.
Want wij zijn op zoek naar mensen, liefst vrouwen, met ten minste een MAVO- of LHNO-diploma. Het nauwgezet werken met kleine onderdeeltjes moet je wel liggen.
En ook eigenschappen als geduld en concentratie zijn voor dit werk belangrijk.

WAT HEBBEN WIJ TE BIEDEN?
Bij Medtronic wordt in de produktie in deeltijd gewerkt (32 uur per week). Nieuwe medewerksters krijgen een opleiding van een paar maanden. In die maanden wordt er zowel gewerkt als geleerd. Dat gebeurt allemaal onder begeleiding van een mentor. Er wordt in een collegiale sfeer samengewerkt.

Ja, ik ben geïnteresseerd in een baan bij Medtronic.
Stuur mij een sollicitatieformulier

naam: ________________ v/m
adres: ________________
____
postcode: ________________
plaats: ________________

HEB JE BELANGSTELLING?
Vul dan de bon in en stuur die binnen 2 weken naar Medtronic BV. afdeling Personeelszaken, Wenckebachstraat 10, 6466 NC Kerkrade. Je krijgt dan een sollicitatieformulier toegestuurd. Ook telefonisch kun je een sollicitatieformulier aanvragen. Bel dan het volgende nummer en vraag naar de afdeling Personeelszaken: 045-438585. Voor meer informatie kun je altijd terecht bij iemand van deze afdeling.

Medtronic

Nauwelijks verdriet om verdwijnen van gulden

eze week werd in Maastricht definitief besloten tot het oprichten van de Europese Monetaire Unie, de EMU. Dat houdt onder meer in dat over een paar jaar een einde komt aan de wereldwijde circulatie van de Nederlandse gulden. Er rest ons één troost. wat voor geld we ook afrekenen, de vis blijft even duur beald.

ud geld roept bijna altijd plezierige, nostalgische herinneringen p. Leg maar eens een bijna uit de circulatie verdwenen briefje an vijf gulden op een goed zichtbare plek en iedereen blijft even ij het groene biljet stilstaan: ijk nou, een ouderwets iefje van vijf." Zo'n lichteewarige, half-melancholihe reactie kunnen we, na de voering van de ecu, ook verchten als er hier of daar is een gulden slingert. „Gei, nog een èchte gulden!"

LINKS:
● *Stapels vijfguldenbiljetten rollen van de persen bij Joh. Enschede: ooit worden ze iets voor verzamelaars.*
Foto: UNITED PHOTOS DE BOER

RECHTS:
● *Nikkelen kwartjes, zoals geproduceerd door 's Rijks Munt in Utrecht*
Foto: MARC DE KORT

DOOR PIET ARP

lf Europa heeft honderden en het gelag betaald met de ijn, een in Italië ontstane nt. De Nederlandse variant, gulden, veroverde op eigen cht enkele andere delen n de wereld. In landen als ederlands-Indië, Suriname op de Antillen speelde de lden tijdens de koloniale tijd belangrijke rol. Nog steeds er een Surinaamse en een tilliaanse gulden. Die mun zullen misschien de Nederdse gulden nog overleven, herinnering aan een geenschappelijk verleden. Wij n intussen in zee met de , de munt die vooralsnog al een uitstraling heeft in ropa.

invoering van een gemeenappelijke Europese munt betet volgens conservator A. Schefs van 's Rijks Munt in Utrecht dat ons werelddeel teruggrijpt naar de vroege middeleeuwen. Je kon destijds bijna overal met het chaarse zilvergeld terecht. Er werd meer gelet op de inhoud aan ilver van de munt dan op de opdruk. Bij de nieuwe ecu gaat het waarschijnlijk net zo toe. De waarde ervan is bekend, het doet er niet toe of aan de achterzijde een Franse Lelie, een Nederlandse koningin of een Grieks uiltje staat afgebeeld.

Het geldbeheer was in de riddertijd trouwens heerlijk simpel. De zilveren munten hadden aanvankelijk maar één waarde. Na verloop van tijd waren munten met hogere waarde nodig, wegens de groeiende internationale handel. Die dubbele munten werden *groten* (halve stuivers) genoemd, waardoor het tellen sneller ging. Het kon niet uitblijven dat uit efficiency-overwegingen (kleinere en lichtere muntstukken, met een hogere waarde) uiteindelijk het goud terugkeerde als muntmateriaal. De laatsten die voorafgaand aan de middeleeuwen gouden munten hadden geslagen, waren de Romeinen geweest.

Florijn

In Nederland werden de nieuwe gouden geldstukken wegens het gebruikte materiaal guldens genoemd. Ze werden graag gebruikt door geldwisselaars en bankiers, om te voorkomen dat ze het postuur van gewichtheffers moesten hebben om hun vak uit te oefenen.

Wat hier eeuwenlang als gulden van hand tot hand ging was eigenlijk de florijn. De eerste florijnen werden kort na 1300 in Nederland geslagen, geldstukken die nauw verwant waren aan een in Florence ontstane munt. De florinus uit 1252 werd elders in Europa, net als de dukaat uit Venetië, al snel op grote schaal nagemaakt. Vooral in het stroomgebied van de Rijn, bij de vele Duitse keurvorsten en in de Lage Landen was de 'gulden hallinc' populair.

De Rijnse gulden bleef bij ons in gebruik, ook toen de meeste Duitsers na verloop van tijd overstapten op zilveren daalders. Het vasthouden aan de gulden (ook in Zuid-Duitsland en Oostenrijk, tot eind 19e eeuw) was het gevolg van de stelselherziening die de Bourgondische koning Philips de Goede in de vijftiende eeuw doorvoerde. Die vernieuwing was pas tegen het begin van de Tachtigjarige oorlog voltooid, toen de plaatselijke en gewestelijke muntstelsels – elke zichzelf respecterende stad streefde naar een eigen munt – verdwenen waren.

Stuivers

Het mooie van de gouden gulden was, dat deze heel waardevast bleek te zijn. De zilveren stuivers, waarvan er aanvankelijk 20, 21 in een gulden gingen, werden echter steeds minder waard. Na verloop van tijd kocht je met 28 stuivers 1 gouden gulden. Reden om de Rijnse gulden te vervangen door de Carolusgulden, een munt met een geringere goudinhoud, om het rekenen te vergemakkelijken. Deze nieuwe gulden bestond, als rekeneenheid, weer uit twintig stuivers (of 40 groten).

Het geldverkeer bleef even ingewikkeld, omdat de oude Rijnse goudgulden (van 28 stuivers) in omloop bleef, terwijl nieuwe guldens nauwelijks werden geslagen. Bovendien werd in 1542 beslist dat ook zilveren Carolusguldens geslagen mochten worden. Die waren net als de gouden naamgenoot 20 stuivers waard. Het was het Nederlandse antwoord op de opmars van de zilveren daalder in de omringende landen. De inhoud van de beurs werd al met al steeds onoverzichtelijker.

Vanaf het midden van de zestiende eeuw werden geen guldens meer geslagen. Er gingen steeds meer stuivers in zo'n Carolus-gulden, tot ruim 35 aan toe. De Rijnse goudgulden deed zelfs 55 stuivers. De kwaliteit van het kleinere zilvergeld was namelijk fors gedaald. Na 1600 werden bovendien 'zilveren goudguldens' geslagen, die net als de Rijnse goudgulden 28 stuivers waard waren. Deze heetten 28-stuiverstuk of florijn.

Rekenen

Betalen werd een worsteling waar veel hoofdrekenen en een grote oplettendheid aan te pas kwam. Er werd gerekend met diverse gouden en zilveren guldens en munten als dukaten, rijksdaalders, florijnen en leeuwendaalders plus veel vreemde (buitenlandse) munten. De waarde in stuivers varieerde per munt, terwijl andere kleine muntjes als schellingen, dubbeltjes, duiten en penningen in hun eigen waarde eveneens meetelden. Niet voor niets volgde aan het eind van de zeventiende eeuw een nieuwe geldsanering. Ook al omdat het muntgeld door het eeuwenlange gebruik erg gesleten was.

De nieuwe zilveren Carolusgulden zou weer een waarde van 20 stuivers dienen te krijgen. Er werd gedacht aan zilverstukken ter waarde van 3, 2, 1, en een halve gulden. De provincie Holland begon er al mee in 1680, later werd die muntsanering dwingend opgelegd aan de overige gewesten van de Verenigde Nederlanden. Er kwam zodoende één Generaliteitsmunt (van de Staten Generaal), de rekenmunt voor de wisselkoersen. Dukaten en rijksdaalders – met een hogere waarde dan de nieuwe gulden – bleven overigens eveneens geslagen worden.

Standaard

Tot de Franse tijd veranderde er niet zoveel. Tijdens de Napoleontische jaren deed de Franc in ons land opgeld. Die munt werd met de komst van Koning Willem 1 weer afgeschaft, de koning greep liever terug op de sterk gesleten munten uit de tijd van de republiek. Alleen werd de gulden voortaan omschreven als bestaande uit 100 centen in plaats van 20 stuivers. Doordat de zilverinhoud van de munt niet gelijk liep met de toegekende waarde, bleven er voortdurend problemen.

Pas in 1839 stabiliseerde de geldmarkt zich weer wat en konden de versleten oude munten worden ingetrokken ten gunste van nieuw geslagen guldens en rijksdaalders. Al snel ontstond in de loop van de eeuw een gouden standaard: de waarde van 1 rekengulden was een tiende deel van een gouden tientje. Die koppeling van de munt aan een gewicht in goud bleef lang bestaan, maar werd tijdens de Crisis in de jaren dertig losgelaten en uiteindelijk na de Tweede Wereldoorlog geheel geschrapt.

Pas een paar jaar na de oorlog waagde de regering zich weer aan het gebruik van zilver in nieuwe guldens en rijksdaalders. Tijdens de bezetting probeerden de Duitsers goud, zilver en koper te verwerven door het muntgeld te vervangen door papier en zinken muntjes. Er werd maar weinig geld ingeleverd, bijna iedereen bewaarde de oude zilveren guldens. De konden na de bevrijding weer gebruikt worden. Onmiddellijk voerde de regering een geldzuivering door, waarvan het Tientje van Lieftinck het boegbeeld was. Je kreeg pas weer beschikking over je tegoeden zodra was aangetoond dat je op een eerlijke manier aan het geld was gekomen.

Glanzend

Inmiddels was het internationale betalingsverkeer een soort tombola geworden. Waardeverminderingen en waardevermeerderingen van de gulden en andere valuta volgden elkaar op, totdat enkele EG-landen in 1971 besloten hun zwevende munten in een slangregeling een onderling vastere koers te geven, de EMS. Dit streven mondde uiteindelijk uit in de komst van de ecu, de Europese munt.

Zilver als grondstof voor guldens en rijksdaalders bleek tegelijkertijd problemen te geven. De riksen en guldens werden dan meer waard dan er op stond. Omsmelten zou een lucratieve bezigheid kunnen worden. Om dat te voorkomen koos Nederland in 1967 voor nikkelen munten. Alleen heel bijzondere exemplaren, zoals tientjes en vijftig-guldenstukken, zouden nog edelmetaal kunnen bevatten. Alle overige munten worden gemaakt van nikkel of een koperlegering. Voordeel van nikkel is, aldus de muntmakers, dat het een hard materiaal is, erg slijtvast. De munt blijft mooi en glimmend, ondanks intensief gebruik.

Met klinkende munt alleen kun je tegenwoordig de boodschappen niet meer betalen. Dat màg zelfs niet meer sinds de Muntwet van 1948. Tot dat moment kon je desnoods een bolide aanschaffen door een zak zilveren guldens bij de autodealer af te leveren. Sindsdien is de gulden slechts 'pasmunt', ofwel kleingeld als aanvulling op een geldsom in bankbiljetten.

Na een valse start in de Franse tijd begon in de vorige eeuw het papiergeld aan een voorzichtige opmars. Rond 1800 overspoelden de Franse soldaten ons land met een soort betaalbewijzen, die onvoldoende gedekt waren. Het papier was nauwelijks de drukinkt waard. De Nederlandse bevolking wantrouwde dat geld dan ook al snel. Gevolg was dat pas decennia later opnieuw, heel voorzichtig, met papiergeld kon worden begonnen. Zilverbons bijvoorbeeld, papiergeld waarbij de tegenwaarde in zilveren munten garandeerd werd. Ze werden door de bankdirecteur persoonlijk ondertekend en waren dan ook schaars.

Later kwamen er door de Nederlandse Bank uitgegeven, gedrukte bankbiljetten bij. Het vertrouwen in dit geld groeide gestaag, waardoor de behoefte aan munten min of meer stabiel bleef. Al in de negentiende eeuw kwamen bankbiljetten van 1000 gulden in omloop. Er is sindsdien nooit vraag gekomen naar bankbiljetten met een nog hogere waarde, omdat het girale geldverkeer eveneens een rol ging spelen in Nederland. Juist bij het overschrijven van geld van de ene naar de andere rekening waren de grootste sommen geld gemoeid.

Nostalgie

Door deze abstracte vorm van betalen en ontvangen is het minder belangrijk geworden of het bij het verrekenen van diensten en schulden om guldens gaat, ons nationale betaalmiddel, of om dollars – in de internationale handel erg populair – dan wel marken, het geld dat bij onze belangrijkste buitenlandse handelspartner in omloop is.

Vandaar dat binnen EG-verband het besef groeide dat één Europese munt veel wisselkoersverliezen en lastig rekenwerk zou voorkomen. Waarom zou je je warmen aan een nostalgisch gevoel voor je eigen, nationale betaalmiddel als dat slechts geld en moeite kost? De tijd van de gouden standaard voor de Nederlandse gulden is allang voorbij, de gulden zal binnenkort volgen en er is bijna niemand die er echt van wakker ligt of er een traan om laat.

Wie in Zuid-Duitsland of Oostenrijk treurt er nog om dat de gulden daar eind vorige eeuw verdween? Of in Dantzig (het huidige Gdansk), waar de gulden tussen 1923 en 1939 de plaatselijke munteenheid was? De laatste guldens zullen circuleren in Suriname en op de Antillen. Tenzij die landen eveneens voor een andere munt kiezen.

Met ecu's (bijna een Nederlandse rijksdaalder waard) lijkt alles stukken goedkoper in de winkel. Jammer dus, dat het salaris in ecu's evenredig veel lager uit zal vallen. Zo blijft, bij het verdwijnen van guldens, marken, franken en lires, toch alles nog een beetje bij het oude.

---

denkwijzer

„Hoe voelde je je toen de dokter zei dat je waarschijnlijk opgenomen moest worden?"
„Nou, wat denk je? Leuk is anders."
„Tuurlijk was het niet leuk. Maar hoe voelde je je?"
„Ja, hoe voel je je op zo'n moment? Gespannen natuurlijk."
„Geef eens met een enkel woord aan wat voor spanning het was. Was het boosheid, was het verdriet of angst of...?"
„Ik denk het laatste."
„Zeg dat hier nou eens gewoon: 'ik voelde me angstig'."
Terwijl zijn onderlip begint te trillen en er tranen in zijn ogen komen, zegt hij heel zachtjes: „Ja, ik ben bang ja."

LUISTER RIJKE RELATIES

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Dit gesprek vond plaats in een therapiegroep voor mannen. Gewone mannen die overdag naar hun werk gaan en 's avonds en in het weekend met hun partner of hun gezin bezig zijn. Maar die als gevolg van steeds hoger oplopende innerlijke spanningen of stress allerlei lichamelijke en psychische klachten hebben. Die stress kan een heleboel oorzaken hebben, maar bij de meeste mannen spelen twee dingen vrijwel altijd een belangrijke rol, namelijk hun negatieve zelfbeeld en hun gebrekkige vaardigheid in het communiceren met anderen; vooral het communiceren over eigen gevoelens en ervaringen.

Zo ook de man uit het gespreksfragment, een boom van een kerel met wie je het niet graag aan de stok zou krijgen. Maar ondanks zijn imponerende uiterlijk is hij heel bang voor (en heel slecht in) het uiten van wat er in hem omgaat. Ook als overduidelijk is dat iets hem geraakt heeft, dan krijg je, als je hem vraagt wat hij voelt, in eerste instantie toch altijd boot-afhoudende antwoorden als: „Och, gaat wel" of „Niet zo lekker" of „Laat me natuurlijk niet helemaal onverschillig." Maar als je hem uitlokt, zoals in het voorbeeld, om directe 'gevoelige' woorden te gebruiken voor wat er in hem omgaat, dan lukt het hem niet goed meer zijn gevoelens eronder te houden en wordt hij op een haast vertederende manier emotioneel.

In het begin voelde hij zich daarbij ontzettend kwetsbaar en 'bloot'. Hij dorst ons dan haast niet aan te kijken, ook niet na afloop van de groep bij het naar huis gaan. Als je hem daarop attent maakte, zei hij dingen als: „Nou, jullie zullen ook wel denken: da's ook een huilebalk! Ook een slaphannes! Zit daar te grienen als een griet. Ik moet er niet aan denken dat ze me thuis of op mijn werk zo zouden zien."

Als een lid van de groep daar tegenin bracht dat juist de momenten waarop hij zijn gevoelens liet blijken, grote en sympathieke indruk maakten, reageerde hij met: „Ja, dat zeggen jullie gewoon uit medelijden, gewoon om me gerust te stellen." Het heeft heel wat werk gekost voor hij zo ver was dat hij het compliment ook echt als een compliment kon aanvaarden.

Een van de belangrijkste psychologische obstakels in de ontwikkeling van sociale relaties is dat nogal wat (vermoedelijk minstens 1 op 3) mensen aan die relaties beginnen met een beeld van zichzelf dat als gevolg van hun temperament, opvoedingservaringen of het milieu waaruit ze afkomstig zijn, overheersend negatief is.

Als je mensen met een negatief zelfbeeld en mensen met een positief zelfbeeld ('je waardeloos voelen' of juist 'je waardevol voelen') met elkaar vergelijkt op het punt van hoe ze oppikken wat ze van anderen te horen krijgen, dan zie je indrukwekkende verschillen. In een onderzoek bij een groep mensen die elkaar oppervlakkig kenden, kreeg iedereen van iemand anders iets over zichzelf te horen dat ofwel complimenteus ofwel kritisch was. Daarna werd hen gevraagd te zeggen of degene die het compliment of de kritiek had gegeven, zijn eigen eerlijke mening had geuit of gewoon maar in opdracht van de onderzoeksleider iets gezegd had. De mensen met een positief zelfbeeld zeiden in meerderheid dat het compliment 'de eerlijke mening' was en dat de kritiek 'in opdracht was gegeven'. De mensen met een negatief zelfbeeld geloofden overwegend het tegenovergestelde: de kritiek was echt gemeend en het compliment was gewoon een opdracht geweest.

Dit effect van zelfbeeld op hoe je dingen 'oppakt', kan in het werkelijke leven ver strekkende gevolgen hebben. Bijvoorbeeld, je bent op een kerst- of nieuwsjaarsreceptie met iemand aan het praten die zich op een gegeven moment excuseert en nog wat te drinken gaat halen. Hoe je je op dat moment gaat voelen, kan sterk afhangen van je zelfbeeld. Iemand met een positief zelfbeeld zal eerder aannemen dat zijn gesprekspartner dorstig was; iemand met een negatief zelfbeeld zal eerder aannemen dat de ander de conversatie oninteressant of zelfs vervelend begon te vinden.

Mensen met een negatief zelfbeeld staan vaak niet open voor andere interpretaties van het gedrag van hun medemensen dan die waarin een behoorlijke dosis zelfkastijding of zelfsabotage zit. Vandaar dat ze meestal gespannen zijn in sociale contacten. Daarbij komt dat ze sterk de neiging hebben zich steeds af te vragen of wat ze (willen) doen of (willen) zeggen wel interessant is voor die ander en diens acceptatie of goedkeuring zal kunnen wegdragen.

En omdat ze voor hun eigen gevoel vaak die 'magische' zin of opmerking niet kunnen vinden, komt er betrekkelijk weinig uit. Gevolg van het feit dat ze zozeer met zichzelf bezig zijn, is overigens niet alleen dat ze geen open of vlotte gesprekspartner zijn, maar ook dat ze geen goede luisteraars zijn. Daardoor merken ze vaak ook niet dat anderen m dezelfde twijfels en (lastige) gevoelens worstelen als waar zij mee zitten, en ontdekken ze dus ook niet dat het helemaal niet zo gek is om die (kwetsbare) gevoelens te hebben; en dat het helemaal n zo gevaarlijk is om ze te uiten.

Voor het geval u in uw omgeving te maken hebt met (of zelfs lijdt onder) een medemens met een negatief zelfbeeld, dan zou het wel eens voor be partijen heel nuttig kunnen blijken u te oefenen wat conversatie-vaardigheden. Begin met minde over uzelf te praten, nodig vooral de ander uit om te praten en onthoud u van boude of stoere uitsp ken over wat de ander zegt. Vat regelmatig same wat de ander tegen u vertelt („Oké, ik begrijp dat jij denkt dat...") Besteedt ook aandacht aan ding die de ander al eerder heeft gezegd („Ik herinner me dat je inderdaad een tijdje geleden al gezegd hebt...") Nodig de ander uit om over zijn ideeën of ervaringen uit te weiden („Da's interessant, daar wil ik wel eens wat meer over weten...")

U dwingt uzelf zo om u meer met de ander bezig houden en u maakt de ander duidelijk dat hij of een persoon is die waard is om gehoord te word Maar het belangrijkste van alles: partners die zich laten trainen om wederzijds zo met elkaar te converseren, blijken samen en ieder voor zich minde vaak depressief.

Kortom: als u de feestdagen wat 'luister' bijzet, het toch nog een vrolijke boel worden.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Bij Canton-Reiss b.v., die jaarlijks circa 650 nieuwe en zo'n 650 gebruikte auto's verkoopt, is een plaats vacant voor een gemotiveerde, leidinggevende

Operator autobranche (m/v)

Automobielmaatschappij CANTON-REISS b.v. in Heerlen is een gerenommeerd dealer van General Motors in Oostelijk Zuid-Limburg, met een ervaring van ruim 70 jaar. Zij vertegenwoordigt Opel, Isuzu en USA-cars.

De maatschappij is een onderdeel van Beheersmaatschappij Canton-Reiss b.v., waaronder een technisch installatiebedrijf en 2 groothandelsbedrijven op het gebied van koel-, vries- en airconditioningtechniek behoren.

Als operator bent u verantwoordelijk voor de totale bedrijfsvoering van het garagebedrijf. De functie zal behalve uit het leiding geven voor de dagelijkse werkzaamheden en de contacten met [illegible], planning en budgetbewaking. Naast uw leidinggevende taak wordt van u eveneens een eigen, actieve inbreng in de verkoop verwacht. Vakbekwaamheid, klantvriendelijkheid en een hoge servicegraad zijn daarvoor niet alleen vereisten, maar [illegible] het vaandel van ons bedrijf.

Voor deze full time baan zoeken wij een goed in de automobielbranche ingevoerde medewerker, die onder meer beschikt over de volgende kwaliteiten:

- organisatievermogen en inventiviteit;
- discipline om doelgericht te werken aan gestelde budgettaire eisen;
- ervaring in een commerciële, mede-beleidsbepalende managementfunctie in de autobranche;
- eigenschappen om [illegible] leiding te geven aan een team gemotiveerde medewerkers;
- [illegible]
- [illegible] eigenschappen;
- [illegible]opleiding;
- leeftijd 30 - 45 jaar.

Voor deze verantwoordelijke, variatierijke baan zijn de [illegible] salariëring en de overige emolumenten in overeenstemming met het belang dat wij aan deze functie toekennen. De kandidaat dient bereid te zijn zich in Heerlen of directe omgeving te vestigen.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Kandidaten voor deze functie worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie binnen 2 weken te zenden aan:

Directie Beheersmaatschappij Canton-Reiss b.v.,
t.a.v. de heer Hub Haenen
Valkenburgerweg 28-34, 6411 BN Heerlen

CANTON-REISS
„braan u autos ...[illegible]"

HBO-er met ervaring in marketing/verkoop als Manager afdeling Dienstverlening *m/v*

De Dienst Verkeersongevallenregistratie (VOR) in Heerlen verschaft informatie aan instanties die zich bezighouden met het bestrijden en onderzoeken van de verkeersonveiligheid. Basis hiervoor is de systematische registratie van verkeersongevallengegevens met behulp van geavanceerde informatiesystemen. Hieraan werken ca. 150 medewerkers.
De VOR kent 3 hoofdafdelingen (Produktie; Informatiesystemen; Kwaliteit & Dienstverlening) en drie stafafdelingen (Personeel; Financiën; Algemene Zaken). De hoofdafdeling Kwaliteit & Dienstverlening is verantwoordelijk voor het kwaliteits-, marketing-, verkoop- en servicebeleid.
De afdeling Dienstverlening ondersteunt dit beleid door bijvoorbeeld het adviseren en ondersteunen op beleidsniveau van afnemers, het verrichten van marktonderzoek, het (laten) uitvoeren van de verkoop en het verzorgen van promotie, PR en voorlichting. Voor deze afdeling zoeken wij een manager.

Uw functie

U geeft leiding aan 8 medewerkers en bent onder meer verantwoordelijk voor de ontwikkeling, implementatie en onderhoud van het dienstverleningspakket, gericht op instanties als politie, gemeente, provincie, onderzoeksinstituten en overheidsinstanties. U ziet toe op een adequate serviceverlening en klachtenafhandeling. Aan de verdere ontwikkeling van deze marketingfunctie, dient u voor een belangrijk deel zelf vorm en inhoud te geven.

Functie-eisen

Deze functie vereist een HBO werk- en denkniveau (HEAO-CE of NIMA-B) en kennis op het gebied van marketing, verkoop en/of PR. Een diploma NIMA-C strekt tot aanbeveling.

U beschikt over minimaal 3 jaar leidinggevende ervaring, een gedegen kennis van bedrijfs- en produktontwikkelingsprocessen en een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Naast een boeiende werkkring in een dynamisc[he] organisatie bieden wij een salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden volgens Rijksnormen. Het salaris bedraagt - exclusief 8% vakantiegeld - maximaal ƒ 5.627,- bruto per maand.

Verder zijn een reistijd-werktijdregeling en een goede studiefaciliteitenregeling van toepassing. Alle overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de normen voor Rijkspersoneel.

Informatie en sollicitatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer G.J.J. Vermeulen, hoofd van de hoofdafdeling, telefoon 045-735200.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, binnen 10 dagen, richten aan de Dienst Verkeersongevallenregistratie, afdeling Personeelszaken, Postbus 2510, 6401 DA Heerlen, onder vermelding van vacaturecode M.D.K.D.D. Een psychologisch onderzoek kan deel uit maken van de selectieprocedure.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Uitzicht op de startbaan voor een ervaren Bedrijfseconoom

(m/v)

Een internationale luchthaven is een dynamische werkomgeving. Dat geldt zeker voor Maastricht Airport. Een bedrijf dat volop in ontwikkeling is, en met ca. 180 medewerkers overzichtelijk genoeg om een sterke betrokkenheid bij de totale bedrijfsvoering te bieden. De NV Luchthaven Maastricht verzorgt uiteenlopende activiteiten op het gebied van passagiers- en vrachtvervoer en de exploitatie van afgeleide faciliteiten. In 1990 werden er ruim 300.000 passagiers en 40.000 ton vracht afgehandeld.

Als bedrijfseconoom gaat u een staffunctie vervullen; u rapporteert rechtstreeks aan de directie. U levert ondersteuning bij interne en externe bedrijfs[illegible] en bij de uitbating van de afgeleide faciliteiten. U stelt financiële planningen op, u adviseert bij organisatorische en automatiserings[vraag]stukken, u bereidt investeringsbeslissingen voor en onderhoudt commerciële contacten.

Om deze veelzijdige functie op het gewenste niveau te kunnen uitoefenen lijkt ons het volgende vereist: een academische opleiding in de bedrijfseconomie, een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid in het Nederlands en Engels en enige jaren ervaring in een soortgelijke functie. Vanzelfsprekend beschikt u over uitstekende contactuele eigenschappen.

Naast een uitdagende werkplek en goede perspectieven mag u aantrekkelijke primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden verwachten. Het salarisniveau is afhankelijk van leeftijd en ervaring. Een psychologische test kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met drs. R.W.B. Messelink, Financieel-Economisch Directeur, telefoon 043-[illegible]444. Wij verzoeken u om uw schriftelijke sollicitatie, binnen twee weken na het verschijnen van dit blad, te richten aan NV Luchthaven Maastricht, Postbus 1, 6199 ZG Luchthaven Maastricht, onder vermelding van: vacature staf.

MAASTRICHT AIRPORT

diaconessenhuis eindhoven

Het Diaconessenhuis Eindhoven is een algemeen ziekenhuis met een protestants-christelijke signatuur. Er zijn 21 specialismen ondergebracht en het heeft een capaciteit van 365 bedden. Er werken ca. 875 personeelsleden.
De komende jaren staan wij voor een omvangrijke bouwkundige herstructurering.

Binnen de technische dienst komt in verband met het bereiken van de OBU-gerechtigde leeftijd voor de huidige functionaris, de functie vacant van

HOOFD TECHNISCHE DIENST (M/V)

Functie-informatie

Het hoofd technische dienst geeft leiding aan de technische dienst, bestaande uit de disciplines werktuigbouwkunde, elektrotechniek en elektronica. Ondersteuning bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt gegeven door het hoofd uitvoering.
De dienst heeft 17 medewerkenden. Het hoofd technische dienst is verantwoordelijk voor de advisering aan de directie t.a.v. verbouw, [illegible].
Hij rapporteert rechtstreeks aan de directie.
Tevens participeert het hoofd technische dienst in bouwprojecten uitgevoerd door en onder directie van derden.
Bovendien is hij verantwoordelijk voor het beleid, beheer en de coördinatie t.a.v. de uitvoering van de Bedrijfs-Zelf-Bescherming.

Functie-eisen:

- een opleiding HTS richting werktuigbouw en/of elektrotechniek en affiniteit met bouwkunde;
- een voltooide managementopleiding;
- aangetoonde leidinggevende ervaring in een soortgelijke functie;
- ervaring met geautomatiseerde beheersystemen;
- een dienstverlenende instelling en uitstekende contactuele eigenschappen;
- een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- leeftijdsindicatie 40-45 jaar.

Arbeidsvoorwaarden:

- salariëring op basis van functiegroep 65 (min. ƒ 5.217,- tot max. ƒ 7.024,- bruto per maand). Inschaling afhankelijk van leeftijd en ervaring;
- 8% vakantietoeslag, 24 vakantiedagen en 12 ADV-dagen;
- opname in het PGGM-pensioenfonds en IZZ-ziektekostenverzekering;
- overige arbeidsvoorwaarden conform de CAO ziekenhuiswezen.

Informatie

Informatie aangaande de functie kunt u inwinnen bij drs. J.M.L. Koonings, adjunct-directeur, tel. 040-385386, of de heer J.M.G. Jagerings, hoofd personeelszaken, tel. 040-385211.

Sollicitatie

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan het hoofd van de afdeling personeelszaken van het Diaconessenhuis, Ds. Th. Fliednerstraat 1, 5631 BM Eindhoven.

stichtig welzijnszorg voor geestelijk gehandicapten in oostelijk zuid-limburg

De stichting verzorgt de semi- en extramurale zorg voor verstandelijk gehandicapten in de regio Zuid-Oost Limburg. Onder de stichting ressorteren o.a. 9 gezinsvervangende tehuizen, 4 dagverblijven voor ouderen, 1 kinderdagverblijf en de Sociaal Pedagogische Dienst.
Voor het kinderdagverblijf Knoevelhöfke zoekt de stichting een

Fysiotherapeut

M/V

ter vervanging wegens ziekte voor tenminste 20 uur per week

Kandidaten voor deze functie dienen in het bezit te zijn van de opleiding NDT.
Ervaring met verstandelijk gehandicapten strekt tot aanbeveling.
Indiensttreding bij voorkeur met ingang van 2 januari 1992.

Het aan de functie verbonden salaris bedraagt, afhankelijk van de ervaring, min. ƒ 3.475,25 en max. ƒ 4.486,39 per maand, uitgaande van een volledige aanstelling.
De CAO Dagverblijven en Tehuizen voor Gehandicapten is van toepassing.

Meer informatie over deze functie kan worden ingewonnen bij dhr. Uitdewilligen, coördinator zorg, tel. 045-714944 of bij dhr. Wetzels, hoofd kinderdagverblijf, tel. 045-311988.

Schriftelijke sollicitaties dienen uiterlijk 19 december 1991 in bezit te zijn van de sollicitatiecommissie, p/a Ruys de Beerenbrouckiaan 9, 6417 CC Heerlen.

de regenboog
BEJAARDENVERZORGINGS-CENTRUM

In ons bejaardenverzorgingscentrum De Regenboog wonen 160 ouderen. Daarnaast exploiteert onze stichting 64 aanleunwoningen. In ons huis zijn diverse projecten gerealiseerd, voortkomend uit het flankerend beleid, zoals groepsverzorging, meerzorgproject, huiskamerproject en aktiviteitenbegeleiding.

Wij streven ernaar om voor bewoners een optimaal woon- en leefklimaat te creëren.
Daarom zoeken wij enthousiaste medewerkers (m/v) die met ons willen meedenken en meewerken.

Informatie over de functie kan worden ingewonnen bij de heer H. Kruyen en de heer L. Savelkoul, tel. 045-720920.

Salariëring en arbeidsvoorwaarden conform de CAO bejaardentehuizen.

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een recente pasfoto, binnen 10 dagen richten aan de directie van bejaardenverzorgings-centrum De Regenboog, postbus 4461, 6401 CZ Heerlen.

M.i.v. 1 januari 1992 is er binnen de dienst v[erzor]ging een drietal vacatures voor:

bejaarden-/ziekenverzorgen[d]e m/v 50%

Functie-omschrijving
De medewerk(st)er verricht binnen het team va[n de] afdeling verzorgende en begeleidende werkza[amhe]den conform onze functie- en taakomschrijvi[ng en] draagt er tevens toe bij om een optimaal wo[on- en] leefklimaat voor onze bewoners te creëren.

Functie-eisen
- in het bezit van relevante diploma's;
- ervaring in en affiniteit met de bejaardenzorg;
- bereidheid om in teamverband te werken al[smede] wisselende diensten te verrichten, incl. week[end];
- deelname aan bijscholing.

Drukkerij Deurenberg Kerkrade bv is een kleine, modern geoutilleerde drukkerij, reeds 40 jaar gevestigd in Kerkrade-Centrum, waar 15 mensen werkzaam zijn. Wij vervaardigen drukwerk in de ruimste zin van het woord, van handelsdrukwerk, familiedrukwerk tot folders in fullcolor.

Momenteel bestaat er de behoefte aan een ervaren en energieke

administratieve medewerk(st)er

voor een 20-urige werkweek

Taakomschrijving:
Het verzorgen van de financiële administratie waaronder begrepen debiteuren- en crediteurencontrole, het samenstellen van periodieke rapportages en alle andere [illegible] werkzaamheden betreffende de financiële administratie.

Functie-eisen:
Opleiding M.E.A.O. Administratief / M.B.A., leeftijd 20 tot 25 jaar, minimaal 1 à 2 jaren relevante ervaring in een administratieve functie, ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking, goede communicatieve vaardigheden en een zelfstandige en flexibele instelling.

Salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn afhankelijk van opleiding en ervaring.

Gelieve sollicitaties met curriculum vitae te richten aan dhr. J. Deurenberg, directeur van Drukkerij Deurenberg Kerkrade bv, Marktstraat 23 te Kerkrade.

drukkerij Deurenberg Kerkrade bv

OPTICIEN (M/V)

[illegible] OPTIEK
Kloosterstraat 2
6369 AD Simpelveld
Tel: 045-[illegible]

Speditionskaufleute

Unsere Abteilung **Sammelverkehr Großbritannien/Irland** entwickelt sich prächtig. Um diesen Trend zu forcieren, suchen wir engagierte Mitarbeiter.
Mit guten Englischkenntnissen in Wort und Schrift, mit Erfahrung im internationalen LKW-Sammelgutverkehr sowie in der EDV-gestützten Auftragsabwicklung könnten Sie der/die Richtige für uns sein.
Bitte senden Sie Ihre ausführlichen Bewerbungsunterlagen an:

Danzas GmbH
Hafenbornstraße 10
D-5100 Aachen

DAN[ZAS]

● *Een klokkende korte mantel van fox in beige en bruin van Frans Molenaar.*

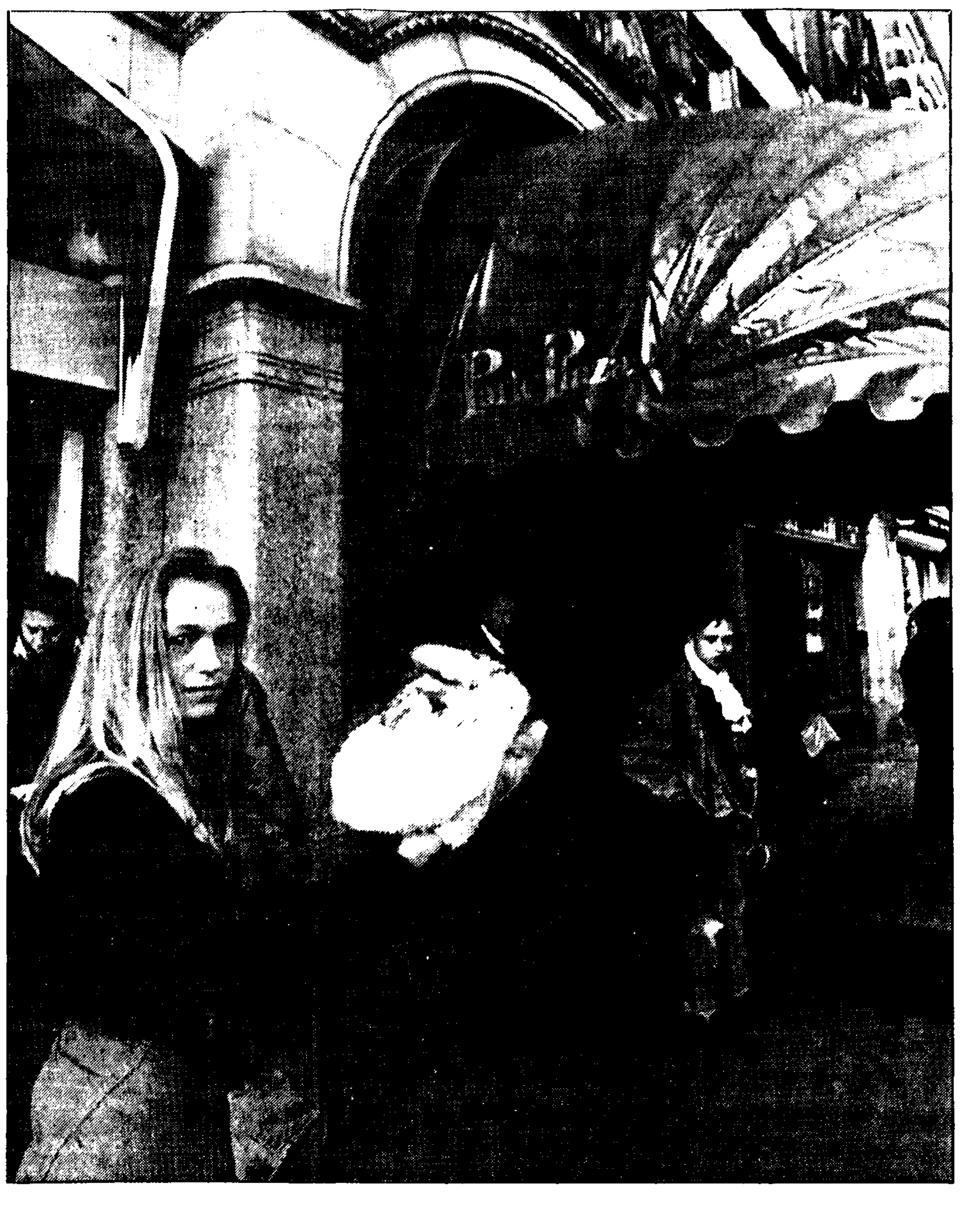
Foto's: ROLAND DE BRUIN

DOOR KITTY VAN GERVEN

'Tweedehands jas' is duidelijk terug

Bont. Bewonderd om zijn edele karakter. Verguisd om zijn afkomst. Er zijn maar weinig consumptiegoederen die zulke tegenstrijdige emoties oproepen als bontkleding. Zèlfs de tegenstander, die bont uitsluitend beschouwt als het equivalent van dierenleed, moet erkennen dat geen materiaal in de schaduw van bont kan staan als het gaat om comfort en luxe uitstraling. De koesterende warmte, de zachte glans, de schoonheid van de kleuren; allemaal eigenschappen die bijdragen tot de sfeer van rijkdom en exclusiviteit die bont omgeeft.

● *Actievoerster A. Elias stond eenzaam met een 'bebloed' konijntje bij het Park Plaza; ze begreep niet waar haar medestanders waren gebleven.*

Toch ziet de Nederlandse consument massaal af van deze luxe. Mede onder invloed van de acties van onder andere het Anti Bont Comité werd de drempel van bontspeciaalzaken voor het publiek steeds hoger. In de jaren tachtig daalde de vraag zodanig dat de meeste speciaalzaken in ons land zich genoodzaakt zagen de deuren te sluiten.

Maar het tij lijkt te keren. De modewereld heeft het bont herontdekt. Twintig van de 22 Parijse couture-huizen namen voor deze winter weer bont op in hun collectie. Ook in ons land gaat het de pelsmantel weer beter. De verkoop ervan steeg vorige winter met tien procent.

Desondanks beschouwt het merendeel van de consumenten de bontmantel nog steeds als een 'tweedehands jas'; mooi, maar niet echt begeerlijk. Het Nederlands Bont Instituut wil daarin verandering brengen en nodigde vier vooraanstaande couturiers uit om met beschikbaar gesteld bont een collectie samen te stellen. Van het kwartet haakte Rob Kröner om zakelijke redenen af. Frans Molenaar, Frank Govers en Edgar Vos toonden deze week in het Amsterdamse Park Plaza in totaal 36 ontwerpen. Zij rekenden met hun modieuze, hoofdzakelijk korte mantels en hun garneringen op gala-creaties definitief af met idee, dat bont alleen iets is voor oude dametjes.

Leeftijdloos, maar zeer chic waren de korte fox-jassen tot net boven de knieën in de A-lijn van Frank Govers, soms voorzien van een extra strook aan de onderkant, terwijl juist heel jeugdig een zwart pakje met een blouson van Swakara-bont (een lamsoort), gedragen op een leren plastron met leren hot-pants van Edgar Vos oogde. Frans Molenaar hield het voornamelijk op ruime capes en omslagdoeken met bontranden en bijbehorende bonthoeden. Hoewel de couturiers het merendeel van hun creaties in zwart uitvoerden, werd het jeugdige karakter van de ontwerpen soms nog onderstreept door het gebruik van gekleurd bont, onder meer oranje, maisgeel, zeegroen en paars-blauw. Opvallend in de show was verder de afwezigheid van riante, lange bontmantels.

Werd bont in de jassen dikwijls gecombineerd met andere materialen, zoals leer, het materiaal werd tevens gebruikt voor onder meer een overgooier en strak aansluitende tunieken. Maar het fraaist kwam het wel tot z'n recht als garnering van pakjes, bolero's en hesjes van goud-brokaat en goud-lamé, alsmede als garnering van met pailletten bezette cocktail- en avondjaponnen.

Niets nieuws

Voor Frank Govers was het ontwerpen van bontkleding niets nieuws. Sinds het begin van zijn cárrière als couturier verwerkte hij bont in zijn collecties. „Bont is noodzakelijk om een couturecollectie gestalte te geven," meent Govers.

De anti-bontacties in het verleden zijn voor Govers nooit aanleiding geweest om dit kostbare materiaal te versmaden. Integendeel, Govers wil het gebruik van bont juist stimuleren en haalt fel uit tegen de activisten. „Mensen die zich daarmee bezighouden zijn zo hypocriet. Ze komen op je af in leren jacks en op leren laarzen; of er nu haar op zit of niet, het blijven huiden. Er is niets op bont tegen, als we dit maar op de juiste waarde weten te schatten. Bont is geen wegwerpmateriaal. Het moet een luxe-produkt blijven. Je moet er niet van uitgaan dat bont er voor iedereen moet zijn."

Voor de ontwerpen voor de speciale show gebruikten de drie couturiers fox, nerts, swakara en opossum. Pelzen, afkomstig van fokkerijen en van natuurregulatieprocessen. Bont van beschermde dieren is voor hen taboe.

Overigens is de handel daarin in ons land verboden. Zestig procent van het in Nederland verkochte bont is een bijprodukt van de vleesproduktie (konijn, lam en geit), dertig procent komt van pelsdierhouderijen (nerts en vos) en tien procent van de jacht op schadelijk wild en van de natuurregulatie (bisam en opossum).

Bewuste keuze

Al is de bontconsumptie vorig jaar gestegen, het ziet er (nog) niet naar uit dat Nederland massaal een pels rond de schouders hangt. Voorlichter Ron Haarman van het Nederlands Bont Instituut verwacht dan ook niet dat het momenteel zeer beperkte aantal bontspeciaalzaken zal uitbreiden. Wel voorziet hij dat in de toekomst meer modezaken een apart hoekje zullen reserveren voor bontkleding.

Eén ding is in elk geval zeker; de consument die kiest voor bont, kiest bewust. Dat hebben de actievoerders in elk geval bereikt, hoe verschillend er ook over mag worden gedacht.

STANDPLAATS: Washington
Henk Dam

Belasting

Ik wil niet zeggen dat ik graag belasting betaal, maar als ik het dan toch moet betalen, dan het liefst hier in Amerika.

Voor mensen met normale salarissen – en tot die groep behoor ik helaas ook – komt het erop neer dat Uncle Sam 15 procent wil hebben. Vergeleken met Nederland, maar ook de andere Westeuropese landen, is dat weinig.

Veel te weinig zelfs. Want omdat de Amerikanen zo'n klein deel van hun inkomen moeten afstaan, staat de overheid rood. Om precies te zijn: midden juli had Oom Sam een schuld van 3.541.601.953.274 dollar en 92 dollarcent. Dat is dus ruwweg 7000 miljard gulden.

Toen Onno Ruding nog minister van financiën was, zei hij, als hij weer eens in Washington op bezoek was, dan ook vaste prik over de Amerikaanse economie: „Om te beginnen moeten ze hier eens normaal belastingen gaan heffen."

Maar probeer dat maar eens. Dan krijg je gelijk een revolte. Er is geen partij, geen politicus die het aandurft. Sterker, nu we hier in een recessie zitten, roepen alle politici om strijd dat het tijd wordt om weer eens fijn de belastingen te verLAGEN.

Amerikanen hebben nu eenmaal een enorme hekel aan belasting betalen. Dat komt omdat ze zich allemaal een beetje beschouwen als erfgenaam van de pioniers die eigenhandig in het Wilde Westen een bestaan uit de grond stampten.

En pioniers betalen geen belastingen aan de staat. Ze hebben omgekeerd de staat ook niet nodig want ze zorgen wel voor zichzelf. Hebben Buffalo Bill en Calamity Jane ooit over de formulieren van de inkomstenbelasting gebogen gezeten? Nou dan?

Niettemin: er zijn malle Amerikanen die vinden dat ze de staat juist meer zouden moeten betalen dan de staat wil hebben. Merkwaardig genoeg valt dat nog niet eens mee. Want wie zeg 5000 dollar aan inkomstenbelasting moet betalen en 10.000 dollar stort, krijgt het restant van de computers van de belastingdienst gewoon terug.

Je kunt natuurlijk ook een veel te hoog inkomen opgeven, maar dan pleeg je valsheid in geschrifte. Gelukkig is er toch een oplossing voor de volstrekt onbegrijpelijke mensen die meer dan moet willen betalen: het Public Debt Reduction Fund. Geld dat daarin wordt gestort, wordt gebruikt om de schuld van Oom Sam af te betalen. Er zit nu 19 miljoen dollar in.

Dan is er nog een tweede fonds voor degenen die vinden dat Oom Sam zelf maar moet weten wat hij met hun overtollige dollars doet. Dat is het Gift Fund en daarin is in de loop der jaren niet minder dan 58 miljoen dollar terechtgekomen.

De Amerikaanse overheid blijkt onverwacht creatief te zijn bij het creëre van de mogelijkheid om geld te ontvangen, want er is ook nog een Conscience Fund. Dat is bestemd voor mensen die menen dat ze de staat tekort hebben gedaan.

Om een idee te krijgen: een berouwvolle zondaar stuurde onlangs 58 dollarcent, omdat hij twee postzegels die door de stempelmachines waren vergeten, had afgeweekt en opnieuw had gebruikt. Hoeveel last van hun geweten hebben de Amerikanen? Genoeg om bij elkaar 6,5 miljoen dollar in het fonds te hebben gestort.

Tenslotte is er de Defense Cooperation Account, bestemd voor degenen die willen bijdragen aan de kosten van de Golf-oorlog. Daarin hebben Amerikaanse burgers en organisatie tot nu toe een half miljoen dollar gestort.

Dat is niet zoveel, maar dat hoeft ook niet, omdat landen als Japan, Duitsland, Koeweit en Saoedi-Arabië zo vriendelijk waren naar datzelfde fonds 43 miljard dollar over te maken.

Raisa Gorbatsjov als halve heilige

Toen Michail Gorbatsjov in 1984 als hoofd van een parlementaire delegatie Engeland bezocht, maakte vooral zijn vrouw furore. De media raakten niet uitgepraat over haar charmante voorkomen en vooral smaakvolle kleding. Voor het eerst presenteerde de echtgenote van een Russische politicus zich op zo'n opvallend elegante wijze.

Maar ook in de Sovjetunie zelf was Raisa Gorbatsjov het gesprek van de dag. Tot het moment dat zij in 1985 de first lady van het communistisch imperium werd, had geen echtgenote van de staatshoofden die Michail Gorbatsjov voorgingen het in haar hoofd gehaald in het voetlicht te treden. Maar Raisa Gorbatsjov liet zich daardoor niet weerhouden. Zij vergezelde geheel tegen de tradities in haar man op zijn buitenlandse reizen, schudde handen met de man van de straat en sprak tot ieders verbazing een aardige woordje Engels. Dat maakte Raisa Maximovna vooral bij de vrouwen in Amerika razend populair. Het waren bovendien tekenen van de liberalisering, van perestrojka en glasnost. De magische omwentelingen die haar man Michail Sergejevitsj op gang bracht. Hoe hij deze politieke aardverschuiving binnen de communistische wereld heeft ervaren, is te lezen in zijn veelbesproken boek Perestrojka.

Blijkbaar wilde Raisa niet achterblijven en besloot dit jaar 'na lang aarzelen' als rechterhand van de president haar ervaringen en gevoelens aan het papier toe te vertrouwen. Daarmee verbreekt Raisa de 'gelofte van stilte' die zij zichzelf in 1985 oplegde. Toentertijd vroeg zij zich af waarom zij over zichzelf zou praten. 'Ik ben geen staatsman die gewichtige beslissingen moet nemen en verantwoordelijk is voor het lot van het volk. Maar de levendige, oprechte belangstelling voor alle ontwikkelingen in de Sovjetunie, die zo aandachtig door de wereld worden gevolgd, nopen mij tot het verbreken van mijn gelofte,' zegt Raisa in haar autobiografie tegen haar gesprekspartner. Zij besloot haar eigen verhaal te vertellen. Maar of de mensheid daarop zit te wachten, valt te betwijfelen. Alleen al de reden waarom zij Georgi Vladimirovitsj als schrijver koos, is discutabel. Deze journalist werd niet om zijn schrijftalent uitverkoren maar omdat hij vier dochters op de wereld zette. 'Dat betekent dat u een menslievend en goed mens bent,' zegt Raisa op een van de eerste pagina's. Deze opmerking is het begin van een reeks zalvende en moraliserende uitspraken waarmee het boek 'Raisa tussen hoop en vrees' is doorspekt.

Deze toonzetting is voor een groot deel te wijten aan de weinig kritische houding van Raisa's ondervrager. Hij laat de presidentsvrouw, die ongetwijfeld een interessant leven moet leiden, maar raak kletsen. En schildert in deze autobiografie, die in de vorm van een bijna tweehonderd pagina's tellend interview is gegoten, de first lady als een halve heilige af. Haar jeugd in Siberiïe, studie sociologie, veldonderzoek naar het dorpsleven, docentschap aan diverse universiteiten en relatie met Gorbatsjov worden met een suikerzoet fondantlaagje bedekt. Ook Raisa zelf doet daar nog eens een schepje boven op. Ze beschrijft de carrière van haar man als een soort american dream. Van krantenjongen tot president. Een loopbaan die binnen het logge, bureaucratische communistische apparaat zeer onwaarschijnlijk aandoet. Ongegeneerd citeert zij haar bewonderaars: 'Lieve Raisa Maximovna vanaf nu heb ik het volste recht u zo aan te spreken, want niets is mij dierbaarder dan uw naam.' Maakt haar man bijna belachelijk: 'Ik denk vaak aan zijn onvermogen zichzelf te bevoordelen ten koste van anderen, ten koste van hun waardigheid en rechten. En wuift zichzelf lof toe: 'Zonder op te scheppen mag ik zeggen dat vrouwen met wie ik praat er soms verbaasd over zijn dat ik op zoveel vakgebieden zoveel kennis bezit.' Daarbij komt nog dat het boek gedateerd is omdat het precies een week na de mislukte couppoging in de Sovjetunie ter perse ging.

Interessant zou zijn om te lezen hoe Raisa, die in haar autobiografie de indruk wekt dat zij boven zichzelf is uitgestegen, nu tegen haar positie en die van Michail Gorbatsjov aankijkt. Van de onthullingen, die uitgever Luitingh-Sijthoff op de achterflap belooft, is in dit boek echter geen sprake. Tenzij er lezers zijn die bijna 25 gulden willen neertellen om te lezen dat de lievelingskleur van Raisa parelgrijs is.

C.R.

Raisa tussen hoop en vrees – Raisa Gorbatsjov/Georgi Vladimirovitsj; Uitgeverij Luitingh-Sijthoff, *f* 24,90.

● *Raisa Gorbatsjov*

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken.

Coördinatie en eindredactie: **jos frusch**

Bijdragen van:
sante brun
joos philippens
angeli poulssen
catharien romijn
peter stiekema

Geheim leven in de poppenkamer

De hoofdfiguur van 'Het geheime leven van Toni de Bearn' is, als enige, boeiend van het begin tot het eind. Een man met de ideeën van de achttiende eeuwse verlichte denkers, neergezet temidden van de eeuw van de techniek, de negentiende. Hij is trouwens ook in die techniek sterk geïnteresseerd, maar hij woont verkeerd, namelijk op een landgoed op Mallorca, waar de middeleeuwen als het ware nog moeten aanbreken. Hij is, door zijn 'excentrieke' gedachtenwereld, compleet alleen; alleen al de enorme kloof die gaapt tussen hem en zijn vrouw blijkt wel uit de volgende passage: 'Voor jullie is het belangrijk te bidden,' zegt Toni tegen zijn vrouw, 'omdat jullie credo eerder van een magische orde is.' Waarop zijn vrouw: 'Ik snap niet waarom jij er de magie bij moet betrekken. Joan noch ik hebben ons ooit met hekserij ingelaten.'

Hij is de laatste van zijn geslacht, en het kan hem geen zier schelen; zijn boeken worden verbrand, het interesseert hem niet. Zijn vrouw vertrekt en komt terug, wat maakt het hem uit; het lijkt wel of de enige die hem emotioneel heeft kunnen raken zijn hoerige nichtje is, die het grootste deel van het familiekapitaal er in Parijs heeft doorgejaagd. Want Toni de Bearn is, ondanks zijn franciscaner pij en gepoederde pruik, een echte negentiende-eeuwse, ietwat smoezelige rokkenjager van adel.

Toni de Bearn leidt inderdaad een geheim leven, al zou het veel meer voor de hand hebben gelegen de oorspronkelijke titel van het boek, 'De poppenkamer' te handhaven: de kamer waar het 'geheim' van Toni zich bevindt, datgene waarmee voor zijn omgeving zijn gedrag 'verklaard' zou kunnen worden. Tevergeefs, zoals uit het verhaal blijkt.

Het is een boek dat in diverse opzichten curieus mag worden genoemd. Het is in 1956 uitgekomen in het Castiliaans (door ons doorgaans 'Spaans' genoemd) maar in 1962 ook in de oorspronkelijke taal, het Catalaans. De schrijver, Llorenç Villalonga overleed in 1980, 83 jaar oud.

De roman is geschreven in de vorm van een brief van Joan de Mayol, de huiskapelaan van Toni de Bearn – van wie meermalen wordt gesuggereerd dat hij een bastaard en dus een zoon van de kasteelheer is. Hij schrijft de brief aan de secretaris van de aartsbisschop van Tarragona, Miquel Gilabert, direct na Toni's dood. Het is een wat lange brief geworden, en de gekozen, nogal gekunstelde, verhaaltrant brengt met zich mee dat de briefschrijver zich herhaaldelijk hoogst onnatuurlijk en geniepig tussen de coulissen moet opstellen omdat hij anders onmogelijk verslag kan doen van uitdrukkelijk 'onder vier ogen' bedoelde gesprekken. Zoals het een priester uit die tijd betaamt is hij een uiterst benepen reactionaire man, die zijn 'weldoener' totaal verkeerd begrijpt; tijdens hun bezoek aan de paus heeft De Bearn een goed gesprek met Leo XIII over politiek en literatuur, maar Joan verdwaalt inmiddels in de pauselijke vertrekken, en signaleert een karwats aan de muur van diens kamertje. Toni laat zijn memoires aan hem na, maar uitgeven ho maar: eerst zal alles eruit geschrapt moeten worden dat de Kerk onwelgevallig is.

Helaas gaat het boek grotendeels de mist in door de onwaarschijnlijk slechte vertaling; verwrongen en kromme zinnen, grammaticale blunders, ten hemel schreiende spelfouten. Het zal wellicht niet gemakkelijk zijn een goede vertaler uit het Catalaans te vinden; maar heeft de Wereldbibliotheek echt geen betere redacteur?

S.B.

Het geheime leven van Toni de Bearn – Llorenç Villalonga; Uitgeverij Wereldbibliotheek, *f* 34,50.

Ton van Reen bijt zich vast in rooms plattelandsleven

Ton van Reen is één van de produktiefste schrijvers van Limburg, wat niet zo moeilijk is, en van ons land, wat al weer een heel stuk minder eenvoudig heet te zijn. De laatste jaren heeft hij zich vastgebeten, een ander woord is er eigenlijk niet voor te vinden, in het beschrijven van het katholieke plattelandsleven in Noord-Limburg, meer specifiek de omgeving van Helden. Wat voor een broodschrijver belangrijk is: hij heeft er veel succes mee.

In Helden groeide Van Reen (1941) in de jaren vijftig op als zoon van de weduwe van een politieman. Een kleinburgerlijk milieu derhalve, waarvan de beslotenheid en (benepen) katholiciteit in zijn recente werken doorklinken. Daar is niets mis mee overigens. Het is ook de bedoeling van de schrijver zijn lezer over die tijd te informeren en er in zekere zin mee af te rekenen.
Ver afgedwaald van zijn 'roots' is Van Reen bovendien niet, want inmiddels heeft hij domicilie gekozen in een dorp dat maar een paar kilometer verderop ligt, Maasbree, waar hij een huis in de bossen bewoont.

Sinds het midden van de jaren tachtig of daaromtrent heeft Van Reen zich toegelegd op het registreren van zijn jeugd in Noord-Limburg. Dat heeft zijn weerslag gevonden in een aantal werken, die niet onopgemerkt bleven: 'Het Winterjaar', 'De Thuiskomst', 'In het Donkere Zuiden' en 'Roomse meisjes'. De boeken kregen veelal goede recensies en werden behoorlijk verkocht.

'Zomerbloei' is het vijfde boek in de reeks, een novelle van 83 pagina's. En om maar meteen met de deur in huis te vallen: het is niet zijn beste werk. Bovendien doet het op een merkwaardige manier denken aan een recente novelle die de broer van Van Reen, Jan, geschreven heeft. De thematiek van beide werken is nagenoeg dezelfde. Nu was de novelle van de broer, 'Zes dagen', èèn van de allerbelabberdste boekwerkjes, die ik ooit onder ogen gekregen heb, dus een vergelijking ermee doorstaat 'Zomerbloei' met glans. Maar toch vreemd, twee broers, en dezelfde thematiek.

In 'Zes dagen' behandelt Jan van Reen enkele etmalen uit het leven van een jonge jongen, die tijdens een kamp verliefd wordt op een ernstig ziek, wat ouder meisje, dat nog maar enkele dagen te leven heeft.

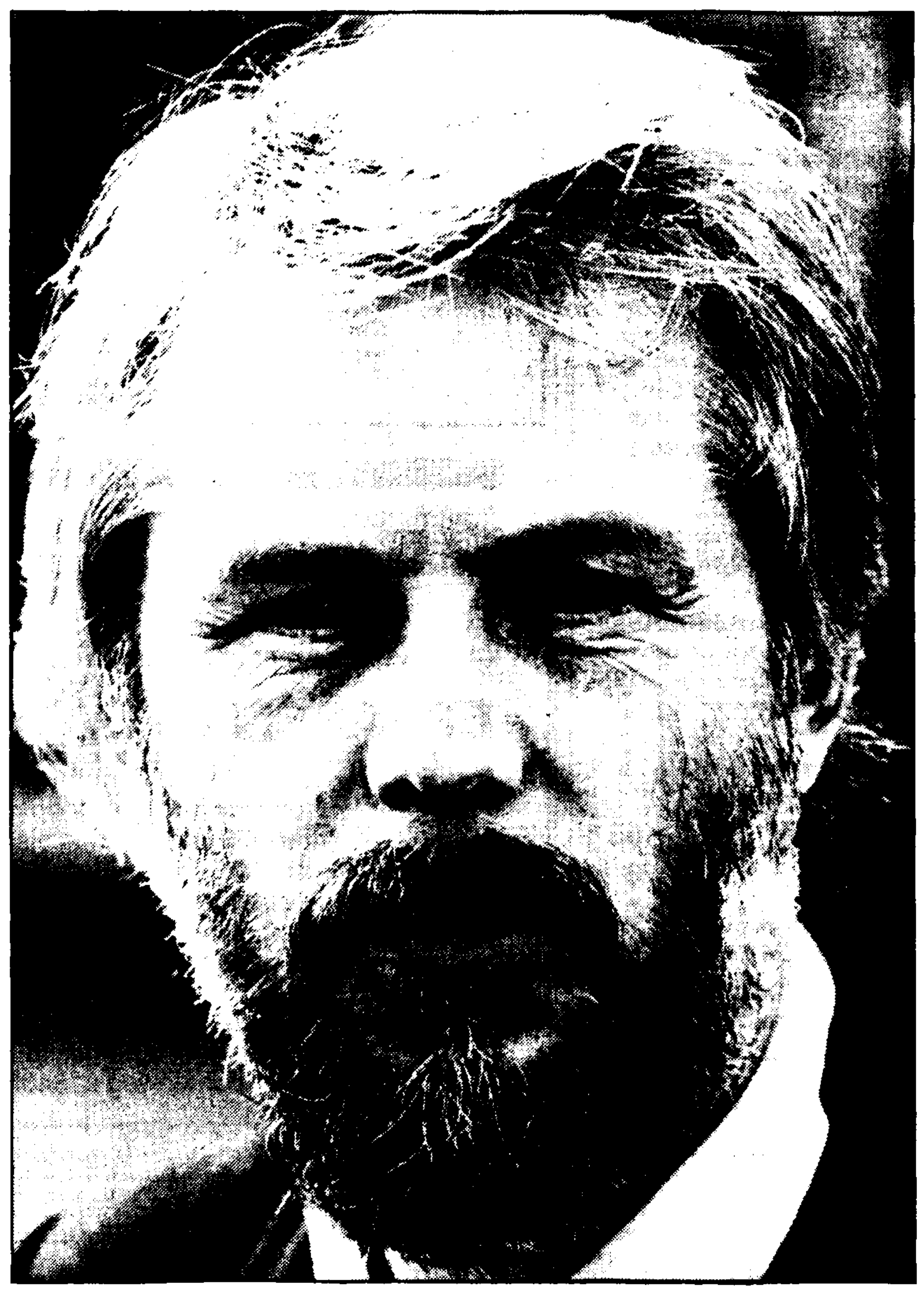
In 'Zomerbloei' schrijft Ton over een van een longontsteking herstellende ik-figuur, die door zijn moeder voor vier weken naar een vakantiekolonie in Zuid-Limburg wordt gestuurd om aan te sterken. In die kolonie, waar nonnen – hoe kan het anders – de scepter zwaaien, trekt hij vooral op met Shirley, een dochter van een cafhouder, Folko, een mijnwerkerszoon en Gemma van Asselt, een ernstig ziek kind van een rijke aannemer uit Roermond, die zich begraaft in, en dweept met, de werken van Anna Blaman. De ik-figuur wordt uiteraard verliefd op Gemma, die echter, de lezer begrijpt het al, pagina 83 van 'Zomerbloei' niet haalt.

Voor wie de geografie van Limburg kent, schrijft Van Reen heel trefzeker en herkenbaar. Nogal wat plekken zullen de wandelaar of fietser onmiddellijk bekend voorkomen. Dat is meteen de kracht van het boek. De zwakte ervan is dat de personages niet bijster uit de verf komen, nogal karikaturaal en clichématig getekend zijn. Eigenlijk ontstijgt 'Zomerbloei' op veel punten nauwelijks het niveau van een opstel van een (weliswaar redelijk getalenteerde) schooljongen. De dialogen verlopen stroef, alsof de hoofdpersonen niet van vlees en bloed, maar van hout zijn. Dat maakt het boekje er niet interessanter op en vergroot de afstand tot de lezer. De gedachte kan zich dan ook bij een enigszins kritische lezer opdringen dat hij geen novelle leest, maar een keukenmeidenromannetje.

Van Reen wil nog een vijftal boeken over het katholieke leven in Limburg uitbrengen. Er is een kans dat dat teveel van het goede wordt en hij zich in herhalingen gaat begeven. Het ware beter wanneer hij de al te platgetreden paden, die hij met 'Zomerbloei' is ingeslagen, zou verlaten.

P.S.

Zomerbloei – Ton van Reen; Uitgeverij Contact, f 19,90.

● *Ton van Reen*

Mooie zedenschets van de stad Praag

De Tsjechische schrijver Jan Stavinoha heeft een bijzondere vorm gekozen voor zijn boek 'Praagse Dixieland'. In twaalf verhalen, voor elke maand van het jaar één, worden twaalf verschillende Pragenaren ten tonele gevoerd. Voor het goede begrip: we hebben het over het Praag van vóór de Grote Omwenteling. Het boek van Stavinoha verscheen in 1982, trok toen totaal geen aandacht en is nu opnieuw uitgebracht.

Een terecht besluit van de uitgever. Stavinoha's zedenschets verdient het predikaat 'prachtig.' Zij laat zien hoe de Pragenaren op allerlei manieren hun leven dragelijk proberen te maken. Een violist verwerft zich aanzien door na buitenlandse concerten steeds westerse produkten voor kennissen mee te nemen. Een jongen probeert zijn zus uit te huwelijken aan een steenrijke Australiër, in de hoop dat zijn familie het daardoor beter krijgt. Het westerse buitenland heeft een haast mytische aantrekkingskracht. Een heel flatgebouw raakt in rep en roer als het gerucht de ronde doet dat een bewoonster een reis naar Canada heeft gewonnen. Uiteindelijk verdenkt iedereen de ander ervan de gelukkige te zijn. Van een reis naar Canada is echter geen sprake.

Uiterst veelzeggend, en ook komisch, zijn de episodes met politieagenten. Deze treden veel te streng op en slimme burgers lappen alle bevelen aan hun laars. De geheime dienst speelt ook een belangrijke rol. Een jongen krijgt een goede baan bij een hotel, maar hoort vervolgens dat hij dan wel geacht wordt te spioneren. De wraak is effectief: de betreffende geheim agent wordt in een restaurant publiekelijk te kijk gezet.

Minstens even grappig is het verhaal 'Examentijd' waarin een uiterst verlegen student door een kennis in contact wordt gebracht met een zeer sensueel meisje dat naakt poseert. Zij wil hem best de beginselen van de lijfelijke liefde bijbrengen. De student valt haast in zwijm...

In weer een andere episode drinkt een vrouw een fles sterke drank leeg, die haar echtgenoot verstopt had. Op deze manier wil ze hem behoeden voor drankverslaving...

'Praagse dixieland' is kortom een boek dat op een subtiele manier vermakelijke, maar ook trieste zaken aan de orde stelt. De uitzichtloosheid van het leven in het toenmalige Tsjechoslowakije wordt perfect geïllustreerd. Dit gebeurt met een traan en een knipoog, zoals bekend de meest pure vorm van humor. Een absolute aanrader.

J.P.

Praagse Dixieland – Jan Stavinoha; Uitgeverij Van Oorschot, *f* 26,50.

Moordende vrouwen met absolute macht

Blauwe priesteressen, genadeloos regerend in een wereld die langzaam verdwijnt in de grijze nevelen van vergetelheid. Vrouwen die mannen laten vierendelen en de gruwelijkste lijfstraffen verzinnen voor hen die ongehoorzaam zijn aan hun wetten. Mannen die onderdanig kruipen voor deze schepsels die zich van hen onderscheiden door twee angstaanjagende eigenschappen: hun vruchtbaarheid en de macht van hypnose. Voor wie weg wil kruipen in een andere, maar zeker niet betere wereld heeft de Spaanse journaliste Rosa Montero een confronterend boek geschreven: 'Het kristal van Koud water'.

In de sprookjesachtige maatschappij waar de priesteressen in de hoge toren 'Talapot' de absolute macht bezitten, zijn er allerlei verontrustende verschijnselen waar te nemen. Het allerergst zijn de grijze nevelen die hele stukken land, bergketens en oceanen laten verdwijnen in het niets. Een onmiskenbaar teken van het naderende einde. Een ander alarmerend bewijs is de afnemende vruchtbaarheid van vrouwen. De laatste jaren zijn er maar een paar kinderen geboren en het ras dreigt uit te sterven. Het volk mort onder deze veranderende omstandigheden en muiterij tegen de hoge priesteressen dreigt voortdurend. Zij bezitten echter de kundigheid om iedereen te verlammen met hypnose en houden zo hun macht in stand.

Temidden van dit alles speelt het verhaal van het meisje Koud Water. Zij is uitverkoren tot het ambt van hogepriesteres. Tijdens haar opleiding komt ze in opstand tegen het onmenselijke regime en als straf wordt haar linker pink afgehakt. Maar uiteindelijk weet ze te ontsnappen en trekt de wijde wereld in om antwoord te vinden op een aantal vragen. Waaruit bestaat macht? Wat is de essentie van liefde? Wat is de achtergrond van geweld en vernietiging?

In een duizelingwekkend tempo doorleeft de lezer alle emoties die Koud Water te verwerken krijgt. Het boek is meeslepend geschreven en volstrekt geloofwaardig. Ondanks de dikke driehonderd pagina's blijft de nieuwsgierigheid van de lezer geprikkeld. De thematiek sluit namelijk goed aan bij de ontwikkelingen die in onze huidige wereld gaande zijn en met een beetje fantasie kan de symboliek adequaat vertaald worden naar bijvoorbeeld milieuproblemen of het toenemende geweld in onze maatschappij.
Koud Water komt uit een zeer hoogbeschaafde wereld waar veel plaats is voor wijsgerigheid en wetenschap. Men aanbidt het kristal als het gouden kalf. Op haar reizen naar verre oorden komt ze in aanraking met andere volken, waar andere regels gelden. Zo komt ze in een anarchistische commune en bij een stam met een zeer primitieve cultuur. Mannen regeren daar nog met pure lichamelijke kracht gekoppeld aan oerinstinkt. En hoewel ze hen verafschuwt, blijken ze hun volk vruchtbaar en gezond te kunnen houden. Koud Water wil dit geheim leren kennen en blijft een tijd bij hen.

Koud water keert vervolgens naar haar eigen samenleving terug om hen deelgenoot te maken van het geheim. Door een met geweld gepaard gaande opstand worden de priesteressen overmeesterd en aan het hoofd van de nieuwe samenleving duikt dan toch weer een man op. Hoe moeten we dit interpreteren? Vrouwen mogen proberen met al hun innerlijke kracht de wereld te regeren maar uiteindelijk blijft dit toch een mannenzaak?

Wat zo mooi begon met het verbrijzelen van het beeld van de vrouw als lief en machteloos wezen, eindigt teleurstellend als Koud Water vervuld van geluk over haar zwangerschap ergens een plekje gaat zoeken om haar kind te baren en gelukkig te zijn. Volgens Montero zijn vrouwen blijkbaar niet voorbestemd tot heldendom. Doodzonde dat de schrijfster een fascinerend en tot de verbeelding sprekend sprookje toch weer 'gelukkig' laat eindigen in de oerpatronen van man en vrouw.

A.P.

Het Kristal van Koud Water – Rosa Montero; Uitgeverij Wereldbibliotheek, f 32,50

SBA HOLDING BV

SBA HOLDING BV is een dynamische onderneming met aktiviteiten in binnen- en buitenland. De aktiviteiten omvatten civiele techniek, cultuurtechniek, groentechniek, bodemsanering, winning van delfstoffen en projectontwikkeling.
In de hieronder genoemde werkmaatschappij is de volgende functie vacant:

SBA GROENTECHNIEK BV

Vestigingsplaats: Roermond
Werkgebied: Venlo-Heerlen
Aktiviteiten: Aanleg, beheren en onderhouden van bossen, landschappelijke en stedelijke groenelementen.
Aanleg en onderhoud van recreatieterreinen.

Funktie: **Uitvoerder**

Funktie-eisen: Cultuurtechniek/groenvoorziening MBO of vergelijkbaar niveau.
Ruime ervaring in een gelijksoortige funktie.
Leidinggevende en organisatorische capaciteiten.
Goede sociale en contactuele vaardigheden.
Funktioneren in teamverband.
Het geheel zelfstandig kunnen uitvoeren van kleinere en grotere projecten.
Verslaggeving, kostenbewustzijn en administratief inzicht behoren tot het takenpakket.

Werkgebied: Zuid-Limburg

Indien u geïnteresseerd bent in een boeiende baan bij een jonge, dynamische onderneming kunt u reageren op bovenstaande vacature. Uiteraard zijn salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met de belangrijkheid van de funktie. Uw schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae kunt u richten aan:

SBA Holding BV
Schelsberg 111-113
6413 AC Heerlen

Uw sollicitatie zal vertrouwelijk behandeld worden.

04611

---

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

CHARÈ

Wir verkaufen junge modische Bekleidung in freundlichen Läden mit motivierten Mitarbeitern. Sie finden uns bereits mehrmals in Deutschland. Für unsere Filiale in Aachen suchen wir

Verkäuferinnen

Für eine abwechslungsreiche Tätigkeit bieten wir eine hohe Entlohnung. Wenn Sie nicht älter als 35 Jahre sind, Freude am Verkaufen haben und motiviert sind, in einem dynamischen Verkaufsteam zu arbeiten, bewerben Sie sich bitte.

CHARÈ
CORPORATION
TEXTILHANDELS-GESELLSCHAFT MBH
Filiale 5100 Aachen
Adalbertstraße 66
Tel. 0949 241/40191

---

tempo-team
uitzendbureau

KANTOOR

Administratief medewerker m/v
part-time, voor de afdeling personeelszaken van een overheidsinstelling in Kerkrade. Wij zoeken een enthousiaste kandidaat op MEAO-niveau, die behoorlijk stressbestendig is. Tevens bent u flexibel in de omgang met mensen en collega's. Deze leuke, zeer gevarieerde part-time baan voor de middaguren is voor langere tijd. Neem maandag contact met ons op.
Informatie: 045 - 46 56 56, Tanja Beentjes
Kerkrade, Grupellostraat 35

B.V. Technische Handelsonderneming

PRECISIE IN MEETTECHNIEK

WKP

WKP is een succesvolle, nog steeds groeiende technische handelsonderneming. Als meestal exclusief vertegenwoordiger voor buitenlandse fabrikanten, voorzien wij de Benelux van o.a. meetgereedschappen, software en hulpapparatuur, waarbij prijs, kwaliteit en service hoog in ons vaandel staan.

Ter versterking van ons team zoeken wij voor onmiddellijke indiensttreding:

A KOMMERCIEEL/TECHNISCH MEDEWERKER M/V

Funktie-inhoud:
- het behandelen van schriftelijke, telefonische en mondelinge aanvragen uit binnen- en buitenland
- het opstellen van offerte-omschrijvingen;
- het telefonisch opvolgen van uitgebrachte offertes;
- het boeken van orders en het bevestigen van gemaakte afspraken hieromtrent.

Funktie-eisen:
- leeftijd tussen 25 en 35 jaar;
- goede contactuele en kommerciële eigenschappen;
- aantoonbare kennis en ervaring in soortgelijke funktie;
- MTS/HTS-opleiding;
- beheersing van Duits, Engels en Frans in woord en geschrift;
- technische kennis van meetgereedschappen is wenselijk;
- ervaring met het werken met computers en programmeren.

B. KOMMERCIEEL/ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V

Funktie-inhoud:
- orderafhandeling;
- administratie/fakturatie;
- archivering.

Funktie-eisen:
- leeftijd tussen 18 en 22 jaar;
- opleiding HAVO of gelijkwaardig;
- administratief onderlegd;
- kennis van de moderne talen;
- ervaring met het werken met computers en tekstverwerkers;
- kommerciële interesse.

Wij bieden de geschikte kandidaten:
- salaris naar kennis en ervaring;
- prettige werksfeer in een hardwerkend team;
- ruime zelfstandigheid binnen het kader van de mogelijkheden in de onderneming;
- optimale inwerkmogelijkheden.

Stuur uw met de hand geschreven sollicitatie samen met een recente pasfoto binnen 10 dagen naar:
B.V. Technische Handelsonderneming WKP, t.a.v. de direktie, Postbus 24200, 6367 ZV Voerendaal.

COMMERCIEEL VASTGOED

Ruijters Commercieel Vastgoed BV -met vestigingen in Heerlen, Sittard en Maastricht- heeft een specifieke deskundigheid opgebouwd voor de bemiddeling bij aan- en verkoop, huur c.q. verhuur en taxatie van bedrijfsmatig onroerend goed. Daarmee hebben wij een vooraanstaande positie bereikt in de Limburgse commercieel vastgoed-markt. Door onze kennis van en ons inzicht in deze markt weet de opdrachtgever -de ondernemer en de belegger- dat hij kan rekenen op een betrouwbaar advies.

Bij één van onze vestigingen is een plaats vacant voor een

commercieel vastgoed (m/v)

Deze medewerker zal worden belast met de acquisitie en taxaties van bedrijfsmatig onroerend goed en de bemiddeling bij verkoop en verhuur.

Voor deze functie zoeken wij een kandidaat, bij voorkeur op academisch niveau of met HBO-opleiding. Naast een commerciële instelling is een breed relatiepatroon van belang voor het optimaal vervullen van de functie. Essentieel in de werkzaamheden is, dat hij mensen op het zakelijk vlak samen kan brengen. De overige kwaliteiten die bij de selectie van invloed kunnen zijn, zijn onder meer:
- uitstekende contactuele en representatieve eigenschappen;
- affiniteit met onroerend goed;
- vakkennis gebaseerd op een gerichte opleiding in de onroerend goed sector, bouwkundige kennis en inzicht en voldoende juridisch onderlegd om afdoend op praktijksituaties in te spelen;
- ervaring met het vestigingsbeleid in sectoren van commercieel vastgoed;
- organisatorisch en improvisatietalent, met snelle actie op het juiste moment;
- goede motivatie, inventiviteit en een ondernemende instelling;
- ervaring in een gelijksoortige functie;
- leeftijd ca. 30 jaar.

Voor deze variatierijke baan is de salariëring in overeenstemming met het belang dat aan deze positie in ons bedrijf wordt toegekend. De secundaire arbeidsvoorwaarden zijn goed.

Een psychologische test zal onderdeel uitmaken van de selectieprocedure.

Kandidaten die menen de capaciteiten voor deze functie in zich te hebben, worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie binnen 2 weken te richten aan:

Ruijters Commercieel Vastgoed BV
t.a.v. dhr. F. H. A. M. Boulanger
Het Bat 8, 6211 EX Maastricht

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.

INPAKSTERS

Voor een hele goede relatie van ons te Schinnen zoeken wij inpaksters die 2 à 3 nachten per week willen werken.
Per nacht wordt 8 uur gewerkt.
U moet beschikbaar zijn van maandag t/m vrijdag.

Het inwerken gebeurt 1 à 2 weken van 17.00 uur tot 22.00 uur.
Goede motivatie en doorzettingsvermogen zijn vereist.
Het werk duurt zeker 6 maanden.
De verdiensten zijn zeer interessant.

Persoonlijk aanmelden kunt u vanaf heden bij:

Uitzendbureau Start Heerlen
Passage 42 te Heerlen, Karla Hyndycz
Telefoon 045-711061

Uitzendbureau Start Geleen
Rijksweg Centrum 86-88 te Geleen, Myra Erens
Telefoon 046-758040

Start. De kruiwagen naar een nieuwe baan

UITZENDBUREAU **start**

Moderne Wegenbouw BV, onderdeel van BV Aannemingsbedrijf NBM (behorend tot NBM-Amstelland NV), is actief op het gebied van het uitvoeren van infrastructurele werken.

In verband met uitbreiding van de activiteiten zoeken wij (m/v)

ERVAREN UITVOERDERS GWW

Functie-eisen:
- opleiding minimaal op niveau MTS-W&W;
- minstens 3 jaar ervaring als zelfstandig uitvoerder.

Voor nadere inlichtingen kunt u telefonisch contact opnemen met de heer P.W. Geurten, tijdens kantooruren onder nummer (045) 22 99 00 en 's avonds onder nummer (045) 71 56 09.

Schriftelijke sollicitaties, met opgave van opleidingen en verrichte werkzaamheden, kunt u richten aan Moderne Wegenbouw BV, Koumenweg 5, 6433 KJ Heerlen.

MODERNE WEGENBOUW

Herhaalde oproep

WELKE KREDIETADVISEUR BIEDT WAAR VOOR Z'N GELD

De Gemeentelijke Kredietbank is actief als regionale bank in Midden- en Zuid-Limburg.
Onlangs is het dienstenpakket uitgebreid met het verstrekken van doorlopende kredieten.
Mede daardoor zoeken wij voor ons kantoor in Heerlen een **capabele kredietadviseur.**

Na een inwerkperiode verwachten we van u dat u alle kredietaanvragen zelfstandig kunt beoordelen en afhandelen. Vanzelfsprekend is daar wel het één en ander voor nodig.
Naast een MBO/HBO-opleiding dient u te beschikken over goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden en plezierige contactuele eigenschappen. Uw kennis blijkt uit de gerichte ervaring op het vakgebied en is een duidelijke pré.
Een medische keuring behoort tot de sollicitatieprocedure, evenals een eventuele psychologische test.

Het salaris is afhankelijk van uw leeftijd en ervaring, doch maximaal ƒ 3863,- per maand. Hogere inschaling in de toekomst is niet uitgesloten. De rechtspositieregeling van de gemeente Heerlen is bij de Gemeentelijke Kredietbank van toepassing.
Heeft u belangstelling voor deze drukke en afwisselende functie? Schrijf dan binnen 10 dagen een sollicitatiebrief, voorzien van c.v., naar onderstaand adres.
Voor nadere informatie kunt u desgewenst bellen met ons secretariaat, tel. 045-741600.

Indien u reeds eerder op deze advertentie gereageerd heeft, gelieve niet opnieuw te solliciteren.

GKB Gemeentelijke Kredietban[k]
T.a.v. de directie
Postbus 103, 6400 AC Heerlen

Verol Recycling Limburg bv

In verband met de sterke groei binnen ons bedrijf is in ons team van medewerkers plaats voor een:

LABORANT

Funktie-omschrijving:
- het uitvoeren van analyses op het laboratorium;
- het intern en extern bemonsteren van chemisch afval;
- rapporteren van analyseresultaten;
- administratieve handelingen voortvloeiend uit de bovengenoemde activiteiten.

Funktie-eisen:
- vereiste opleiding: MLO-Chemie met affiniteit voor milieukunde;
- diploma lijkmeesterschap is een pré;
- bereid zijn tot het volgen van cursussen;
- groot gevoel voor veiligheid, orde en hygiëne;
- goede contactuele eigenschappen;
- leeftijd 25-35 jaar.

Wij bieden een leuke afwisselende job met een goede honorering. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij de heer J.A.J. Hofmans, tel. 043-630640 toestel 241.
Belangstellenden wordt verzocht hun sollicitatie met c.v. schriftelijk te richten aan de directie van:

Verol Recycling Limburg bv,
Ankerkade 11, 6222 NM Maastricht

Chemische afvalstoffen

Verol Recycling Limburg bv is een jonge, groeiende onderneming met 40 medewerkers die activiteiten ontplooit op het gebied van inzameling, opslag en verwerking van chemische afvalstoffen en zuivering van olie/water/slibmengsels. Tevens geeft Verol Recycling adviezen betreffende opslag en handling van chemisch afval. Hiervoor zijn door het ministerie van VROM de vergunningen conform de Wet Chemische Afvalstoffen verleend.

Ankerkade 11
6222 NL Maastricht
Telefoon 043-630640
Telefax 043-636064

A.O.C. — VOL

Het A.O.C.-Limburg is een opleidingscentrum voor Basisvorming, Voorbereidend Beroepsonderwijs, Cursusonderwijs en Volwasseneneducatie.
Het A.O.C.-Limburg telt op dit moment 2100 leerlingen/studenten in het dagonderwijs, dat verzorgd wordt aan een zestal scholen verspreid over de provincie.

Het A.O.C.-Limburg roept sollicitanten op voor een aantal functies aan een drietal A.O.C.-scholen (indiensttreding zo spoedig mogelijk).

docent (m/v) **handelskennis** 16 uur
docent (m/v) **scheikunde** 6 uur
docent (m/v) **A.V.O.** 31 uur
voor de Biologische School te Heerlen (L.B.O.)

docent (m/v) **plantaardige produktie** 11 uur
voor de Middelbare Agrarische School te Roermond (M.B.O.)

docent (m/v) **wiskunde** 17 uur
docent (m/v) **natuurkunde** 4 uur
voor de Biologische School te Roermond (L.B.O.)

Combinatie van functie-delen is mogelijk.

Benoeming in tijdelijke dienst tot 1 augustus 1992.
Sollicitatiebrieven kunt u (zo spoedig mogelijk) richten aan de betreffende locatie-managers:

BS Heerlen	:	dhr. F. Smeets, Heldevierlaan 12, 6415 SB HEERLEN, tel.nr. 045-721000
MAS Roermond	:	dhr. H. Hermans, Roersingel 28, 6041 KX ROERMOND, tel.nr. 04750-19600
BS Roermond	:	dhr. R. van Heel, Bisschop Lindanussingel 8, 6041 LV ROERMOND, tel.nr. 04750-16959.

04675

SBBO STREEKSCHOOL VOOR BEROEPSBEGELEIDEND ONDERWIJS HEERLEN
Rector Driessenweg 8 - 6411 GZ Tel. 045-718990

Het Bestuur van de Streekschool voor Beroepsbegeleidend Ond[erwijs] te Heerlen vraagt een

docent (m/v) 2e graads werktuigbouwkunde of 2e graads Mech. technieken I + II

De vacature heeft betrekking op een 18-tal lessen.
Van de sollicitanten wordt verwacht dat ze volledig bevoegd zijn les te kunnen geven aan een streekschool voor BBO.
Tevens is het van belang om over relevante bedrijfservaring te beschikken.
Solicitaties dienen voor 6 januari 1992 gericht te worden aan:
Secretariaat Direktie SBBO, postbus 124, 6400 AC Heerlen.

Limburgs Dagblad **piccolo's**
Voor meer resultaat!
045-719966

Uitkomsten van enquête enigszins zorgwekkend

Nederland heeft slecht geweten

DOOR PETER VEENENDAAL

aaf? Gezagsgetrouw? Vol vertrouwen in de medemens? Nou, e. Je kunt veel van de Nederlandse bevolking zeggen, maar dat s niet. De nationale enquête De Staat van het Land, waar ook lezers van deze krant aan hebben deelgenomen, geeft een heel der beeld van het normbesef in de Nederlandse samenleving. n het algemeen gesproken zijn de uitkomsten van dit onderel wat zorgwekkend", aldus prof. R. Diekstra, één van de wenschappelijk begeleiders van het onderzoek.

uitgebreide vragenlijst van de uête, die in het Pinksterweekde in vijftien regionale dagblan werd gepubliceerd, werd afgeen met een viertal uitgebreide erkeuzevragen over criminalien normbesef. De openhartige woorden van de tienduizenden lnemers boden de onderzoes een onthullend en tegelijkerwat ontluisterend beeld van e samenleving. Bovendien is in werkelijkheid allemaal nog ernstiger, omdat dit soort vravolgens Diekstra altijd iets te itief beantwoord worden.

kken

e waar is bij voorbeeld het ord dat men spreekt? Ruim de ft van de ondervraagden zegt in afgelopen jaar wel eens te hebn gelogen of gejokt omdat dat er uitkwam. En waar liegen we l over? We zeggen nogal eens en de baas dat we niet komen gens ziekte. Maar niet heus. Eén de 11 ondervraagden deed dat afgelopen jaar. Opnieuw spann jongeren hierbij de kroon (1 op n is er weinig verschil tussen nnen en vrouwen. In het polie spectrum melden vooral de nsen die niet gaan stemmen h ten onrechte ziek (16 procent), volgd door de mensen met een litieke voorkeur voor Groen nks (13 procent).

er werk gesproken, 1 op de 5 dgenoten nam het afgelopen r wel eens spullen van de zaak e, zodat ze die zelf niet hoefden kopen. Jongeren vaker dan deren, mannen veelvuldiger dan ouwen. Politiek gezien wordt de lijst met ruime voorsprong aanvoerd door Groen Links (36 ocent).

g een vorm van 'arbeidscriminait': 7 procent declareerde te veel kosten. Jongeren dienen vaker veel of te hoge bonnetjes in dan deren en jonge mannen (1 op 10) e keer zo vaak als jonge vroun. Vooral aanhangers van de ntrumdemocraten (11 procent) bben er weinig moeite mee, ex quo gevolgd door Groen Links VVD.

n op de 10 ondervraagden gaf n het afgelopen jaar belastingude te hebben gepleegd, in de eftijdsgroep 35 t/m 54 zelfs 1 op 8. Mannen benadelen de fiscus ker dan vrouwen. Centrumdeocraten spannen de kroon, gevolgd door VVD'ers.

et openbaar vervoer wordt vooral nadeeld door jonge mannen, zo lijkt verder uit de enquête. Van n reed 1 op de 10 het afgelopen ar wel eens zonder kaartje mee. De meeste zwartrijders stemmen op splinterpartijtjes.

Als we zelf aan het stuur zitten wordt de wet aanzienlijk vaker overtreden. Bij het overschrijden van de maximumsnelheid speelt leeftijd een duidelijke rol. Ruim driekwart van de ondervraagden onder de 35 jaar reed het afgelopen jaar wel eens te snel. Het gemiddelde percentage bedraagt 66 procent. En wie de Mercedessen en BMW's regelmatig links voorbij ziet flitsen, zal het niet verbazen dat de VVD-aanhang deze ranglijst met ruime voorsprong aanvoert.

Ook bij fout parkeren boeken de VVD-kiezers met 34 procent een afgetekende zege. Gemiddeld zette 23 procent van de ondervraagden hun heilige koe het afgelopen jaar wel eens bewust op een plek waar dat niet mocht. En om alle autovooroordelen definitief te bevestigen: ook bij het rijden onder invloed (gemiddeld 12 procent) zwabbert de VVD-aanhang met 16 procent voorop.

Nauwelijks een procent van de ondervraagden zegt het afgelopen jaar wel eens geld te hebben gestolen. Dat is aanzienlijk minder dan het aantal dat toegeeft in die periode goederen tot een waarde van 50 gulden uit een winkel te hebben ontvreemd. Bijna een op de honderd ondervraagden meldt vorig jaar vernielingen te hebben aangericht. Bij jongeren en vooral de mannen, liggen die percentages iets hoger. Ruim een procent raakte naar eigen zeggen betrokken bij een vechtpartij. Saillante uitschieter: bij de kiezers van de Centrumdemocraten was dat 5 procent.

Plankgas

Een aparte groep vragen van het hoofdstuk criminaliteit en normbesef deed een zwaar beroep op het geweten van de deelnemers. Het ging bij deze vragen niet om wat men het afgelopen jaar had gedaan, maar om de vraag hoe men zou reageren als zich een zekere situatie zou voordoen. Zou U bij voorbeeld wegrijden nadat U een andere auto heeft aangereden?

Ja hoor, bijna 10 procent van de jongeren zou plankgas geven. Tenminste, als de pakkans klein is. Bij de middelbare leeftijdsgroep is dat iets minder, bij de ouderen slechts 4 procent. Uitgesplitst naar politieke voorkeur liggen de CD-stemmers verreweg voorop: 19 procent zou doorrijden.

Dronken autorijden? Ach, moet kunnen als de pakkans klein is, meent 1 op de 9 Nederlanders. Van de VVD-aanhangers 1 op de 8. Jonge mannen kruipen bovendien veel vaker achter het stuur met een slok op dan jonge vrouwen.

Vier op de 10 jonge mannen en een kwart van de jonge vrouwen zou een vriend of vriendin met een stiekeme relatie desgewenst een alibi verschaffen. De CD-kiezers voeren deze lijst aan met bijna 47 procent.

Zeven procent van de ondervraagden zou, als de kans op ontdekking klein is, er trouwens geen moeite mee hebben zelf de echtgeno(o)t(e) te bedriegen. Mannen ongeveer even veel als vrouwen. CDA-stemmers liggen het verst onder het gemiddelde (4 procent) en de Centrumdemocraten – opnieuw – het meest er boven: 15 procent.

Buitenlanders

Het heetste hangijzer uit het vragenrijtje: Zou U proberen Uw buurt vrij te houden van buitenlanders? Een kwart van de ondervraagden zegt ronduit 'ja'. Bij jongeren is dat wat minder, 1 op 5, maar bij ouderen aanzienlijk meer: 1 op 3. Intolerantie of racisme neemt volgens prof. Diekstra kennelijk toe met de jaren, vooral bij mannen. Opnieuw zijn de Centrumdemocraten lijstaanvoerder met een verpletterende 87 procent.

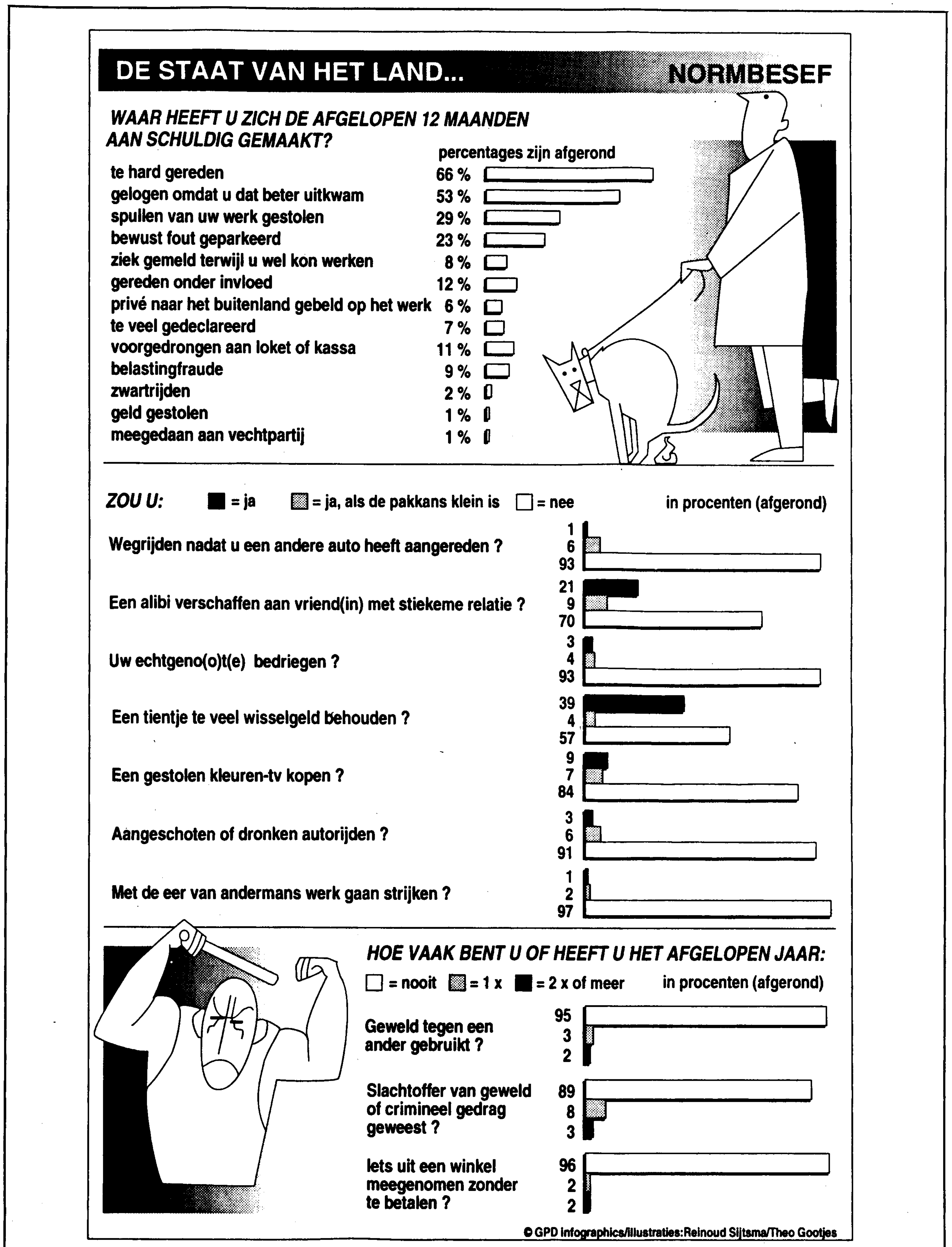
Zou die andere 13 procent overigens wel weten waar hun partij voor staat? 'Goede' tweede is de VVD, met altijd nog 37 procent. Prof. Diekstra: „Uit de gegevens blijkt verder dat mensen die menen dat anderen niet te vertrouwen zijn, in het algemeen zelf niet zo betrouwbaar zijn. Ze liegen en stelen vaker, melden zich vaker ten onrechte ziek, zijn agressiever, noem maar op". Waarmee opnieuw een cliché bevestigd wordt. Zo de waard is vertrouwt hij zijn gasten.

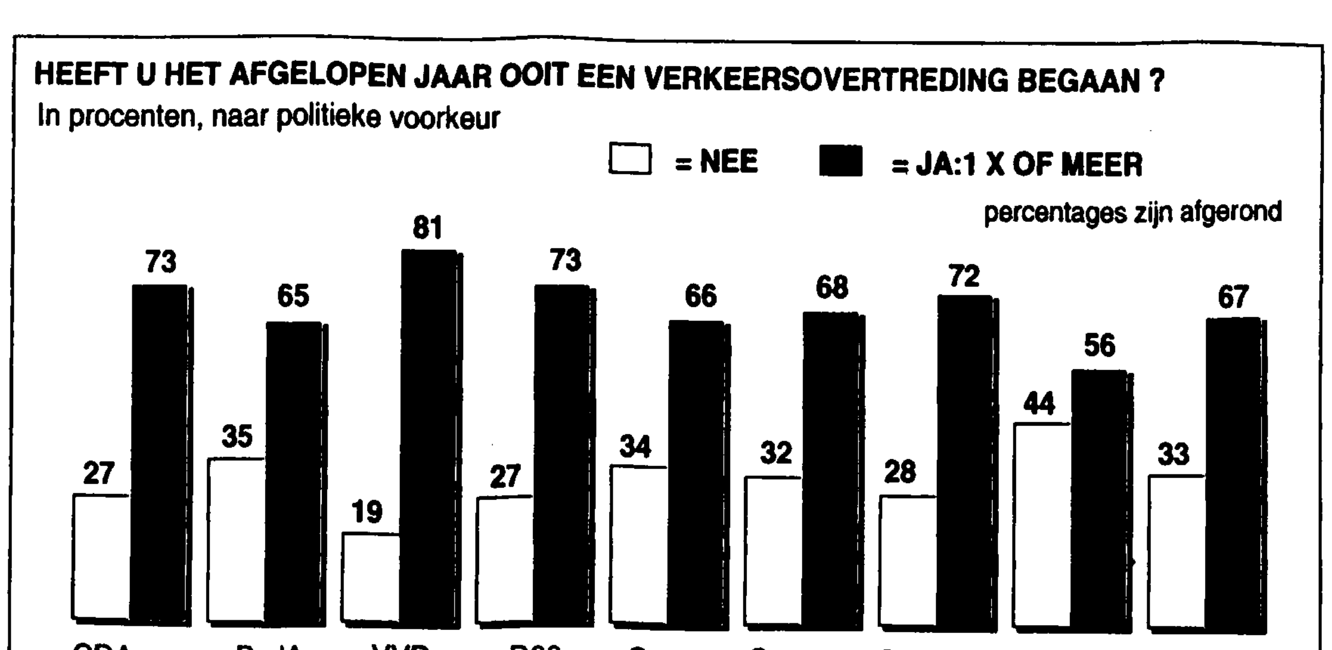
Verantwoording enquête

De verhalen op deze pagina zijn gebaseerd op de resultaten van de enquête 'De Staat van het Land', een nationaal opinieonderzoek waar tienduizenden lezers van vijftien regionale dagbladen, waaronder ook het Limburgs Dagblad, het afgelopen voorjaar aan hebben deelgenomen.

De enquête is opgezet en uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD) in Den Haag, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Leiden en de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De resultaten zijn verwerkt onder leiding van de Leidse psycholoog prof. dr R. Diekstra en de Rotterdamse econoom prof. dr B.M.S. van Praag.

Alle genoemde cijfers en conclusies komen voort uit antwoorden op vragen over de periode vóór Pinksteren 1991. Volgens de beide wetenschappers is er echter geen reden om aan te nemen dat de resultaten op dit moment niet meer zouden gelden. Doordat de gegevens zijn 'geschoond' en 'gewogen' kunnen ze in belangrijke mate representatief worden genoemd voor de Nederlandse bevolking.

De mens spiegelt zich aan z'n eigen omgeving

De aanhangers van sommige politieke partijen schetsen in deze enquête een dubieus beeld van zichzelf. Vooral die van de Centrumdemocraten en in mindere mate van de VVD en Groen Links. Prof. Diekstra: „Nogal wat lezers zullen zich misschien afvragen waarom ze dat doen. Daar hebben ze toch geen enkel belang bij?"

„Het antwoord is dat mensen vaak geneigd zijn wat ze kennen uit hun eigen groep of subcultuur te beschouwen als een acceptabele norm. Bij het invullen van zo'n enquête voelen ze dus weinig schroom. Pas later blijkt dan dat ze ongunstig afsteken bij andere groepen van de samenleving. Daarom is het houden van dit soort onderzoeken van belang. Je geeft mensen in zo'n subcultuur 'feedback', informatie over hun positie in het grotere geheel, zodat ze in de toekomst mogelijk toch wat voorzichtiger of oppassender te werk gaan. Al heb je die garantie natuurlijk nooit".

Jeugd worstelt met de gangbare normen

Jonge mensen hebben in het algemeen meer moeite zich te houden aan gangbare normen en opvattingen dan ouderen, zo blijkt uit de enquête. Verder is duidelijk dat mannen wat ongunstiger uit de verf komen dan vrouwen.

„Dat zijn belangrijke gegevens", aldus prof. Diekstra. „Want dat betekent dat pogingen om het gedrag te veranderen moeten worden gericht op bepaalde groepen, en niet op andere. Neem bij voorbeeld het rijgedrag. Als we dat willen verbeteren moet de campagne vooral toegesneden zijn op jonge mannen die politiek gezien in de hoek van de VVD zitten".

„En bij de bestrijding van het racisme is de belangrijkste doelgroep die van de oudere mannen. Racistische jongeren, die skinhead-achtige groep, staan volop in de belangstelling maar vormen een kleiner deel van de jonge populatie dan de oudere, intolerante mannen van de totale ouderengroep".

„Ik denk op grond van dit onderzoek dat overheid en samenleving meer aan morele opvoeding en ontwikkeling zouden moeten doen dan nu het geval is. Het percentage mensen dat steelt en fraudeert is nogal aanzienlijk; vier op de tien in het laatste jaar, van wie een groot deel zich meerdere malen aan dat soort zaken schuldig maakt. Een brede maatschappelijke discussie over de moraal van de Nederlanders en wat we daaraan kunnen doen zou geen luxe zijn," aldus Diekstra. Al was het maar omdat uit de enquete blijkt dat vorig jaar elf procent van de Nederlanders slachtoffer werd van geweld of crimineel gedrag.

ander-zijds

Wim Beeren

DOOR PETER STIEKEMA

Ik liet Wim Beeren
een schilderij versjteren
oh het was geen wonder
het was geen wonder,
bovenwonder
dat die Beeren versjteren kon
hihihi, hahaha
de kunstwereld stond erbij
en keer ernaar
(Wijs: ik zag twee beren enz.)

Op de een of andere manier zou ik momenteel niet graag in de schoenen van Wim Beeren, directeur van het Stedelijk Museum in Amsterdam, staan. Ik wil maar zeggen, in zijn geval zou ik niet alleen bang zijn voor rood, geel en blauw, maar ook voor alle andere kleuren van regenboog en kleurenspectrum.

Nu moet ik toegeven dat ik altijd al wat tegen Beeren heb gehad, al vanaf het moment dat hij zich kandidaat stelde voor de opvolging van Edy de Wilde. Niet dat ik zijn tegenkandidaat Rudi Fuchs wel hoog acht, integendeel, maar Beeren had iets grenzeloos hooghartigs over zich en wekte de indruk alles beter te weten dan wie ook, zijn voorganger inclusis.

Inmiddels heeft die Beeren zichzelf dus mooi te kakken gezet, door zeven ton of meer uit te geven voor iets dat de winterschilder om de hoek voor tweehonderd gulden of daaromtrent – inclusief premie van f 50 gulden per man per dag – ook had kunnen fiksen: de restauratie van het roemruchte schilderij 'Wie is er bang voor Rood, Geel en Blauw' van de Amerikaanse schilder Barnett Newman.

Bewondering heb ik daarentegen voor de Amerikaanse restaurateur Daniel Goldreyer, die dankbaar misbruik gemaakt heeft van de arrogantie van kunstkenners – of moet je in dit verband spreken van connaisseurs? – van het type Beeren. In een halfuurtje knapte hij een kaduuk schilderij met de verfroller op, zette het vervolgens een paar jaar in een kast, onder het mom er stevig aan te werken en het met een paar miljoen verfstipjes te restaureren. En Beeren maar heen-en-weer-vliegen naar Amerika voor pakweg meer dan een ton aan reis- en verblijfkosten om op de hoogte te blijven van de voortgang.

Goldreyer blijkt datzelfde trucje meer te hebben toegepast. Al vaker heeft hij een schilderij tijdens een door hem verrichte restauratie overgeschilderd met een soort verf, waarmee u en ik onze kozijnen (laten) schilderen. Door collega's in eigen land wordt hij er van beschuldigd topstukken van onder anderen Mark Rothko, Ad Reinhardt en Sam Francis van een nieuwe verflaag te hebben voorzien.

Jaloezie, natuurlijk. Kinnesinne. Spijt dat ze het zelf niet hebben bedacht en er ook een vermogen aan verdiend.

Er is tot nu toe weinig ruchtbaarheid aan Goldreyers omstreden methode van restaureren gegeven uit angst dat kritiek op Goldreyer zou leiden tot juridische stappen van zijn kant. Daarnaast bestaat er in de kunst- en veilingwereld grote terughoudendheid om Goldreyer openbaar te beschuldigen van fraude, omdat dit directe gevolgen zou hebben voor de waarde van de door hem behandelde topstukken. Doeken die de Amerikaan heeft gerestaureerd zijn vaak onderdeel van gerenommeerde verzamelingen. Bovendien: wie geeft graag toe languit op zijn gezicht te zijn gegaan?

Veel van die doeken zouden nu geen cent meer waard zijn, nou ja, akkoord, de verfkosten dan. Het mag duidelijk zijn, ik heb het verkeerde beroep gekozen. Maar beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Vanaf 1 januari vestig ik me dus als kunstschilder. Mijn eerste doek staat al vast. Ik schaf een Duitse vlag aan, spijker die vast en schilder hem in de authentieke kleuren over. Dan bied ik hem Wim Beeren te koop aan, als hij tegen die tijd nog wat te zeggen heeft tenminste. Ik noem het schilderij: Wer fürchtet sich vor Schwarz, Gold und Rot. Antwoord: ik wèl, maar voor een miljoen.....

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

HEAO

STICHTING HOGER ECONOMISCH EN ADMINISTRATIEF ONDERWIJS LIMBURG

HBO-cursussen aan de Avond-HEAO Limburg

Certificaten uit het propedeuse programma van de Avond-HEAO:

Inleiding Commercieel Engels

- grammatica
- handelscorrespondentie
- lees- en spreekvaardigheid

Inleiding in de Automatisering van de Informatieverzorging (AIV)

theorie:
- inleiding hard- en software
- gebruik van bestanden
- organisatie en informatiesystemen
- inleiding systeemontwikkeling

praktikum:
- spreadsheetpakket LOTUS 123
- pakket voor gegevensbeheer dBase III+

periode: ♦ 20 januari - 1 juli 1992
14 lesavonden van 18.30 uur - 21.45 uur
AIV op maandag- of dinsdagavond,
Engels op donderdagavond

cursusprijs: ♦ Engels ƒ 500,–
AIV ƒ 650,– (incl. praktika)
beiden ƒ 1000,–

toelatingseis: ♦ minimaal MEAO, HAVO of VWO

Brochure op aanvraag. Informatieavond donderdag 9 januari 19.30 - 20.30 uur.
Inschrijven voor 14 januari. Maximaal 25 deelnemers per cursus.

H.E.A.O. LIMBURG
Havikstraat 5, Sittard
Postbus 5268, 6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641

---

hogeschool heerlen

OP 10 FEBRUARI 1992 STARTEN MET EEN PRAKTIJKGERICHTE INFORMATICA-STUDIE (KORT HBO-INFORMATICA)

Vraag de brochure aan van onze twee-jarige dagopleiding kort HBO-Informatica, die voorbereidt op functies als:

- ***applicatieprogrammeur***
- ***netwerkbeheerder***
- ***adviseur PC-gebruik***

Voor informatie en aanmelding: Postbus 4456, 6401 CZ Heerlen, telefoon 045-734936

Sector Techniek

DRAAG EEN STEENTJE BIJ!
een school in het kinderdorp
JOAO PESSOA BRAZILIË

Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen zal in Joao Pessoa de bestaande kleuter- en lagere school uitbreiden.
In de toekomst is de school ook bestemd voor de kinderen uit de sloppenwijken in de buurt van het kinderdorp.
Teneinde ooit een verandering in de leefsituatie van deze kinderen te brengen is veel geld nodig. Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen vraagt daarom uw hulp.

DOOR ƒ20.00 OVER TE MAKEN, KOOPT U SYMBOLISCH EEN STEEN VOOR DE SCHOOL

U kunt dit bedrag overmaken naar Rabobank Heerlen, nr. 11.99.11.191 t.a.v. SOS-Kinderdorpen, schoolactie(girorekening Rabobank: 10.30.856).
Inlichtingen: Mevr. I. Philips-Leufkens, Comité Heerlen SOS-Kinderdorpen. Tel.: 045-412736.

---

driessen
Erkend door de Minister van Onderwijs & Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

INFORMATICA INSTITUUT

Praktijk Diploma Informatica I en II

- WordPerfect en PlanPerfect 5.1
- dBase III plus of IV
- Lotus 1.2.3.
- Startcursus PC (MS-DOS)
- Gevorderd PC gebruik
- MS-Windows
- Typen
- Notuleren

Administratie voor de zelfstandige

Diverse examens van het EXIN te Utrecht worden afgenomen in ons instituut.

(045) 21 17 33
Hommerterweg 224 Hoensbroek

opleiding - advies - begeleiding

ONDERWIJS GEEFT WERK

VOOR MEER INFORMATIE:

terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
Doe ook mee!
GIRO 646900

INFOLIJN KINDERMISHANDELING

06 - 8381*

Over sommige geheimen moet je praten.

THE WORLD OF SATELLITE TELEVISION

SPORTNET
Nederlandstalige sportzender, met o.a. het Spaanse en Argentijnse voetbal, autosport en véél wintersporten.

RTL PLUS
Amusementszender, later op de avond vooral voor volwassenen. Met o.a. de Playboy Late Night Show en erotiek.

EUROSPORT
De actualiteit van de grote sportevenementen: o.a. de Olympische Winterspelen, voetbal, tennis, motorsport.

LIFESTYLE
Amusement voor de hele familie. Met onder andere prachtige natuurfilms en series, maar ook muziek!

THE CHILDREN'S CHANNEL
Vanaf 's morgens vroeg de leukste tekenfilms en jeugdprogramma's. Zo heeft u geen kind meer aan de kinderen!

Komt u nog steeds niet verder dan één, twee en drie?

SKY ONE
Amusement in de Engelse taal. O.a. de D.J. Kat Show, All American Wrestling en regelmatig Engels league voetbal.

3 SAT
Duitstalig amusement met nadruk op cultuur. Kunst, theater, documentaires. Zaterdag: Aktuelle Sport Studio.

FILMNET
24 uur speelfilms in alle genres. Jeugd, aktie, humor, romantiek, porno: op FilmNet ziet u alles. (Gecodeerd*)

SKY NEWS
Van minuut tot minuut het wereldnieuws in het Engels. Headlines, financieel nieuws, live in uw huiskamer.

SAT 1
Populaire Duitstalige zender met films, shows, series in alle genres, spelprogramma's en sport.

RTL 4
Goede tijden, slechte tijden, Twin Peaks, van Fortuin, veel Europa Cup wedstrijden etc. (Deels gecodeerd*)

PRO 7
Sport, speelfilms, nieuws, actualiteiten, documentaires, films en programma's voor de kinderen. Duitstalig.

MTV EUROPE
24 uur per dag swingende zender: Music Television. De laatste clips, de beste classics, de hitparades.

ARD 1 PLUS
TV-zender met een magazine-karakter. Talkshows, vakantienieuws, documentaires, maar ook: Lassie.

TELE 5
Elke week uitgebreid verslag van het Italiaanse voetbal. Verder kinderprogramma's, sport, actualiteiten

JAPAN SATELLITE TV
夕刻から衛星放送で日本のプログラム… ニュース、ドラマ、ショウなどお楽しみ…

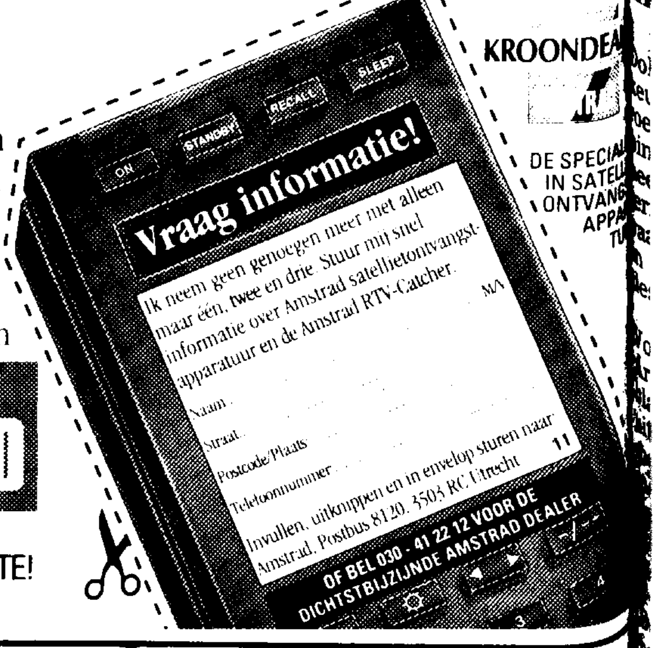

HAAL NÚ MASSA`S NIEUWE TV-ZENDERS IN HUIS MET EEN AMSTRAD SATELLIETSCHOTEL.

Eén, twee, drie... en verder niets op uw TV? Met een Amstrad satellietschotel haalt u een massa aan nieuwe TV-zenders in huis. Kijkt u maar eens! Het programma-aanbod wordt bovendien nog regelmatig uitgebreid. Daarnaast ontvangt u met zo'n schotel ruim 20 radiozenders, zoals Power FM en Sky Radio. Zoveel kijk- en luisterplezier voor zo weinig geld: daar kan geen kabelexploitant tegen op! Eén compleet pakket voor slechts Dfl. 799,-: alles voor uitstekende ontvangst. Inclusief high tech schotel, stereo-tuner, afstandsbediening en materialen voor bevestiging. Bovendien heeft Amstrad nu ook de RTV-Catcher. Deze antenne kost in combinatie met een schotel slechts Dfl. 299,-, kan daar eenvoudig bij gemonteerd worden en is onder normale omstandigheden goed voor prima ontvangst van Nederland 1, 2 en 3. Weg met de ouderwetse harkantenne! Eigenlijk wordt het hoog tijd dat ook ú een Amstrad schotel neemt!

*RTL4/ FilmNet decoder direct bij de Amstrad Kroondealer verkrijgbaar.

AMSTRAD
AMSTRAD GEEFT TV-KIJKERS DE RUIMTE!

KROONDEALER
DE SPECIALIST IN SATELLIET-ONTVANGST

A.s. zondag KERSTSHOW
van 11.00 tot 17.00 uur GEOPEND

Speciale Kerstaanbieding

MAXI-COSI 2000
AUTOZITJE

Een luxe Maxi-Cosy autozitje passend op de voorbank van uw auto.
Snel en muurvast bevestigd met de bestaande autogordel. Inklusief handige draagbeugel. Ook geschikt als thuiszitter. Bekleed met een kleurrijke katoenen stof. Superveilig en dus goedgekeurd door T.N.O.-ECE

van 249,- voor **199,-** meeneemprijs alleen a.s. zondag

EEN EXTRA VERRASSING voor aanstaande moeders

Een kerstverrassing voor aanstaande moeders
Dit grandioze kennismakingspakket met de eerste praktische spulletjes voor uw baby, maar ook het handige babynamenboekje en handige boekjes over veiligheid en verzorging etc., krijgt u bij ons voor slechts 5,95 (zolang de voorraad strekt). Dus snél naar Harlekijn's Babyland

DE ENIGE ÉCHTE TRIPP-TRAPP MEEGROEISTOEL
Werkelijk leeftijdsloos. Zowel wat gebruik als styling betreft groeit de stoel mee met elke leeftijd. Van baby tot volwassene. En wat de styling betreft: SCAN-DINAVISCH, dus smaakvol en uitgekiend. Voor alle interieurs. Klassiek of Hi Tec. En Harlekijn heeft 'm. Natuurlijk!

Catalogusprijs: f. 319,- nu **279,-**

Meeneemprijs alleen a.s. zondag

Harlekijn's Babyland

Maar liefst meer dan 1.000 vierkante meter boordevol met funktionele baby- en meegroeikamers, aparte kinderwagens, boxen, kinderstoelen e.d. Allerliefste babykleding t/m maat 86. Ruime keuze in positiekleding, kado-artikeltjes en noem maar op.

POSITIEMODE 20% KORTING

Kouvenderstraat 141
Hoensbroek
Tel. 045-221263

P VOLOP PARKEER-GELEGENHEID

BONNEN-SERVICE

Openingstijden: 's maandags van 13.00 tot 18.00 uur
dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 18.00 uur
zaterdags van 10.00 tot 17.00 uur
Donderdags koopavond

Limburgs WOONBLAD

Uitgekookt

Zaterdag 14 december 1991 ● Pagina 39

Koepelorganisatie NWR wil systeem afschaffen

Toewijzing woningen via puntenstelsel verouderd

De Nationale Woningraad (NWR) wil het toewijzen van woningen via het puntenstelsel afschaffen. Het is een verouderd systeem waarbij de woningzoekende pas na het verzamelen van voldoende punten een woning krijgt aangeboden. Als het huis dan niet bevalt, begint de wachttijd opnieuw.

NWR-directeur Van Velzen: „De woningzoekende moet vooraf kunnen kiezen in wat voor soort huis hij wil wonen. Dit systeem is erg ouderwets."

De koepelorganisatie NWR discussieert momenteel met de 725 aangesloten woningbouwverenigingen over alternatieven voor dit puntenstelsel. Vorig jaar was Delft de eerste gemeente die dit systeem afgeschafte. Ook Terneuzen gaat per 1 januari deze klassieke manier van woningverdeling vervangen door een meer commerciële aanpak.

In deze gemeenten worden de vrijkomende woningen per advertentie in een huis-aan-huis blad aangeboden. Zo kan de woningzoekende zijn huis zelf kiezen. Als zich te veel gegadigden melden, dan geven de economische gebondenheid aan de plaats en de verhouding huur-inkomen de doorslag. Deze criteria gelden overigens ook voor het puntenstelsel.

Van Velzen is zeer te spreken over dit nieuwe systeem. „De woningzoekende krijgt een actieve rol. Hij kiest als het ware zijn eigen huis.

Voorheen bepaalde de woningbouwvereniging in welk huis hij kon wonen. Als de woning dan niet naar zijn zin was, werd hij opnieuw op de wachtlijst gezet. Dat leverde veel administratieve rompslomp en frustraties op."

Discussie

Het puntenstelsel is in 1947 ingevoerd en strookt met het na-oorlogse distributiebeleid. De woningnood was hoog. Via het puntensysteem kwamen de meeste urgente woningzoekenden het eerst in aanmerking voor een huis. Nu de woningnood grotendeels is opgeheven, is het puntenstelsel een achterhaald systeem, meent WNR-directeur Van Velzen. „Er zijn voldoende huizen in de aanbieding, dus mensen hebben ook het recht om te kiezen." Het gaat hier voornamelijk om sociale huurwoningen.

Niet overal

Halverwege het volgend jaar wordt de woonruimtewet uit 1947 vervangen door de huisvestingswet. Dan kunnen gemeenten zelf bepalen op wat voor manier ze de beschikbare woonruimte verhuren of verkopen.

NWR-directeur Van Velzen: „Wij bekijken nu met de aangesloten woningbouwverenigingen welke mogelijkheden er zijn. Vast staat dat de woningmarkt commerciëler wordt. Door het grote aanbod van huizen is er meer concurrentie. De gemeenten moeten slagvaardig reageren."

De meer commerciële aanpak zal echter niet voor iedere gemeente geschikt zijn, benadrukt Van Velzen. Dat geldt voornamelijk voor de kleine gemeenten in de Randstad, waar nog steeds woningnood heerst. „Hier heeft het geen zin om advertenties te zetten. Er zijn nauwelijks woningen te verdelen en de vraag is ontzettend groot. Dan krijg je dus veel te veel reacties op één advertentie waardoor je weer een ingewikkelde selectie-procedure moet toepassen." Van Velzen verwacht dat het puntensysteem in deze gemeenten voorlopig nog niet wordt afgeschaft.

Vrij

Ook zijn er gemeenten waar het zogenoemde vrije inschrijvingssysteem is ingevoerd. Het gaat hier om plaatsen waar in diverse wijken veel huizen leeg staan. De woningzoekende kan opgeven in wat voor soort huis en in welke buurt hij het liefste wil wonen. Bij deze bemiddeling wordt niet gekeken naar economische gebondenheid, omdat er toch huizen in overvloed zijn.

● *Een laminaatvloer in de kinderkamer nodigt uit tot spelen en ravotten en stelt qua onderhoud niets voor.*

Vloer kinderkamer moet doordacht zijn

DOOR HUUB MEIJER

Kinderen willen in hun eigen kamer hun gang kunnen gaan. Omdat ze meestal op de vloer spelen is het belangrijk dat die er niet alleen leuk uitziet maar ook plezierig aanvoelt. Ouders daarentegen vinden het belangrijk dat die vloer tegen een stootje kan en gemakkelijk schoon te houden is.

Daarom is het goed om bij het kiezen van een vloer voor de kinderkamer met een aantal aspecten rekening te houden.

Ongelukjes

In de eerste plaats moet zo'n vloer aangenaam zijn voor (blote) kindervoeten. Daarnaast mag de vloer ook weer niet te kwetsbaar zijn: hij moet bestand zijn tegen knoeien met verf of lijm, tegen krassen van met zand en modder besmeurde schoenen of laarzen. Maar ook tegen morsen van limonade of chocolademelk. En liefst zelfs tegen scherpe uitsteeksels van defect speelgoed.

Kleine ongelukjes die allemaal zijn op te lossen als er maar vooraf rekening mee wordt gehouden. Een plezierige oplossing kan dan een laminaatvloer zijn. Vloerdelen van 7 mm dikte en opgebouwd uit twee lagen en een onder hoge druk geperste toplaag en leverbaar in de plankbreedte van 20 cm. Een dergelijke vloer heeft de warme uitstraling van hout, maar is in gebruik veel comfortabeler. Zelfs na het wildste kinderpartijtje is de vloer in een handomdraai weer als nieuw. Gewoon de koekkruimels opzuigen en eventuele limonadevlekken wegvegen met een vochtig doekje.

Combinaties

De laminaatdelen kunnen 'zwevend' op praktisch elke ondervloer gelegd worden, al dan niet met een geluid- en vochtdempende onderlaag. Onderhoud van de slijtvaste toplaag is nauwelijks nodig, schuren of lakken is zelfs verboden.

Er is keus uit vijf verschillende collecties met in totaal 30 kleuren en dessins, die zich bij uitstek lenen voor de kinderkamer. Creatieve dhz'ers kunnen door verschillende kleuren of dessins te combineren een voor de kinderen aantrekkelijk patroon ontwerpen.

Voor meer informatie: Perstorp Flooring in Naarden, telefoon 02159-51030.

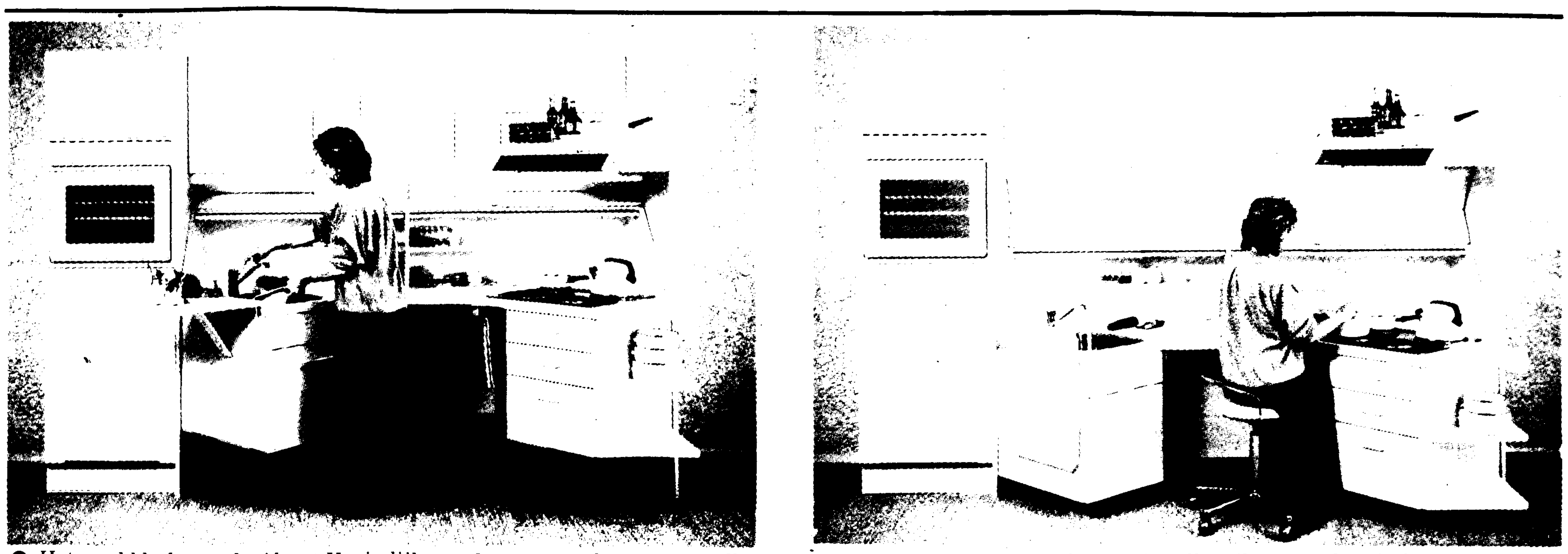
Spoelunit voor geïntegreerde inbouw aanrecht

Ook voor het spoelcentrum in de keuken is er steeds meer vraag naar roestvaststaal, maar dan wel gecombineerd met een werkblad in een heel andere kleur of van ander materiaal. Daarbij gaat de voorkeur vaak uit naar kunststof, omdat dit in zo veel verschillende kleuren en dessins verkrijgbaar is.

Voor de nieuwe serie spoelunits Ariane hebben fabrikant Franke en bladenspecialist Bald een speciale uitvoering voor de Nederlandse markt ontwikkeld. Daardoor is het mogelijk geworden een eigenlijk voor ópbouw bedoelde inbouwspoelsteen decoratief te integreren in een aanrechtblad van kunststof.

De spoelunit bestaat uit een royale bak met daarnaast een kleiner uitgietbakje en een geribbeld afdruipgedeelte. In één van de beide kasten eronder is dan nog plaats voor een afwasautomaat.

Voor meer informatie: Bald, Dongen, telefoon 01623-13650.

● *Het werkblad van de Almat Vario lijkt op dat van een bureau met alle apparatuur en benodigdheden binnen handbereik en traploos in hoogte verstelbaar voor zowel zittend als staand werken.*

Slecht zit- of werkmeubilair oorzaak meeste rugklachten

Ergonomie in keuken voor gezond en plezierig werk

DOOR HUUB MEIJER

Prettig wonen en leven in de eigen woonomgeving is niet alleen een kwestie van persoonlijke smaak. De functionaliteit van gebruiksvoorwerpen draagt een steentje bij aan dit leefgenot. Ergonomie speelt daarom een belangrijke rol bij het ontwerpen van meubilair voor de keuken. Veel rugklachten zijn vaak te wijten aan een te hoog of te laag keukenblad.

Ergonomie is de studie naar aanpassing van de werkomstandigheden van de mens, waarbij rekening wordt gehouden met de aard en de beperkingen van de mens. Een jonge tak van wetenschap die nauw verwant is aan de leer van de bewegingswetenschappen. In het bedrijfsleven zijn zaken als veiligheid, gezondheid en welzijn vastgelegd in de Arbo-wetgeving. Langzaam maar zeker werkt dat ook in huis door.

Onderzoek

Ergonoom Wil Schoenmaker, directeur van de Stichting Ergonomie en Gezond Bewegen: „In een niet-ergonomische keuken moet voortdurend geïmproviseerd worden. Veel mensen zijn nog te weinig doordrongen van de relatie die er tussen de inrichting van hun huis c.q. keuken, en hun gezondheid bestaat."

Gezond werken betekent volgens Schoenmaker bijvoorbeeld aandacht voor een juiste zit- of andere werkhouding. Iemand die jarenlang de afwas doet aan een te hoog of te laag keukenblad, zal daarin de oorzaak van zijn of haar rugklachten moeten zoeken.

Omdat de consument nog vaak slechts oog heeft voor een mooie keuken, ligt het accent bij het ontwerp van een keuken meer op een fraai gestyleerd uiterlijk en minder op de functionaliteit.

Keukenfabrikanten zijn al geruime tijd actief als het gaat om ergonomische toepassingen in de keuken.

Een voorbeeld van deze ontwikkelingen is de Almat Vario, een keukenblok met een variabele werkhoogte. Een druk op de kop is voldoende om ieder gewenste werkhoogte tussen 72 en 105 cm te realiseren. Op die manier kan de keuken aangepast worden aan de lengte en de aard van de werkzaamheden van de gebruiker. Er is zelfs een keuken ontworpen voor mensen die langer zijn dan 1.95 meter.

Belangrijk is eerst en vooral duidelijk de persoonlijke eisen en verwachtingen ten aanzien van de keukeninrichting kenbaar te maken. Dat betekent een goede oriëntatie vooraf. Het zou voor leveranciers van keukens daarom een goede zaak zijn adviseurs op het gebied van ergonomie in huis te hebben. Zij kunnen de functionaliteit van een keukenopstelling beoordelen, terwijl een verkoper juist een meer technisch advies kan geven.

Wie zich persoonlijk wil laten informeren kan contact opnemen met het Bouwcentrum in Rotterdam.

Daar is informatie verkrijgbaar over de geschikte stahoogte voor het voorbereiden van het eten en de afwas, een verlaagde kookhoogte of een nog lagere hoogte voor zittend werk.

Routing

Niet alleen de werkhoogte is belangrijk bij het ergonomisch inrichten van de keuken, ook een logische indeling van de keuken in verband met verschillende werkzaamheden speelt een rol: de routing. Het is van belang van tevoren te weten wát, wáár gedaan moet worden voor zowel rechts- als linkshandigen. Het keukenblad moet als een 'lopende band' aan de opeenvolgende handelingen plaats bieden.

Aan de ene zijde zullen de voorraad en de attributen die nodig zijn bij de voorbereiding een plaats krijgen, bijvoorbeeld het snijden, schoonmaken en spoelen van groenten en fruit. Daarna volgt het kookblok. Een combinatie van de traditionele 4-pits gaskookplaat en -bakoven of meer moderne apparatuur zoals keramische of halogeenkookplaat met een combinatie-magnetron.

Een ander belangrijk aspect is de functie van de keuken. Moet er gegeten worden of alleen voedsel klaargemaakt en opgeborgen worden? Dat bepaalt niet alleen de loopruimte maar ook de plaats en de invulling van laden, kasten en apparatuur. Kies bewust voor een goede kastindeling.

Schoenmaker: „Het heeft geen zin hoge bovenkasten te nemen, als je klein bent. Die ruimte is dan nutteloos. Beter is in zo'n geval meer kastruimte onder het werkblad te plannen. Dat gaat dan soms ten koste van andere accessoires als bijvoorbeeld een dubbele spoelbak.

Nuttige informatie over ergonomie in de keuken verstrekken:
- Almanova Werkmeubel Industrie in Oisterwijk, telefoon 04242-19120.
- Bouwcentrum Expo in Rotterdam, telefoon 010-4119995.
- Stichting Ergonomie en Gezond Bewegen in Diessen, telefoon 04254-2201.

Fraai vormgegeven badkameraccessoires

Veel mensen kiezen bij de aankleding van de badkamer voor wit sanitair en dito tegels, die dan met kleurige accessoires gecombineerd worden. Het Spaanse merk Cropusa biedt diverse van dergelijke accessoires, zowel in klassieke vormgeving als in modern design.

De serie Galaxy omvat zulke toebehoren uitgevoerd in chroom/zwart kunststof en in de combinatie zwart/nikkel/goud en chroom/goud.

Ocho is de naam van een programma in gewelfde vormgeving, verkrijgbaar in de combinaties zwart/nikkel/goud en chroom/goud.

Sierlijk en heel eenvoudig van belijning is de reeks Once in chroom/transparant kunststof.

Modern van stijl is de lijn America. Hierbij gaat het om accessoires in een uitvoering van chroom met een vleugje kunststof dat de uitstraling van hout heeft.

Van dezelfde fabrikant is ook een serie zeer exclusieve roestvaststalen wastafels verkrijgbaar onder de naam Emporium.

Voor informatie: Hodex Bath Lines, Houten, 03403-78427.

Limburgs Dagblad
woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Per jan. 1992, EENGEZINSWONING te huur gevraagd. Tel. 045-740856

Woning met grote gararge, of winkel/woonh., of winkel omg. NIEUWENHAGEN. Br.o.nr. B-9986 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Jong stel zkt. te KERKRADE of omg. beneden- of bovenwoning. Tel. 04459-1791

Alleenst. man zoekt woonruimte in omgev. VALKENBURG. 045-456075 v. 14-18 uur.

Arts zoekt zo spoedig mog. EENGEZINSWONING met 3 of 4 slpks Maastricht of omg. Tel. 078-510047.

Te h. gevr. Heerlen/ Hoensbroek/Treebeek BEDRIJFSwoonruimte of woonr. met garage, z.s.m. Bellen na 17 uur 04492-1087

Te huur gevraagd: APPARTEMENT of woning met 2 slaapkamers en balkon of tuin, evt. garage. Huurpr. plm. ƒ 600,-/ƒ 700,-. Tel. 046-331897.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur centrum Maastricht

Winkelruimte (geen horeca), opp. 50 m2, souterrain 40 m2, Mariastraat 3. Info 043-217016.

Te h. appartement te HOENSBROEK, m.i.v. 1 jan.'92. Tel. 045-210020

Kleine woning te huur in KERKRADE-WEST in de Gracht plm 100 m2, Huurpr. ƒ 850,-.Waarborg ƒ 2.000,- m.i.v. 1.1.1992. Tel. 09-49240522621.

OIRSBEEK, te h. opslagloods, 180m2, ook gesch. voor atelier/workshop. Tel. 04493-3440.

Te huur in GELEEN, Bachstr. 45, woonh. met grote tuin, grote gar. 3 slpkmrs. badk. woonk. en keuken. Huurpr. ƒ 975,- p.mnd. Vrij per 1-1-'92. Inl. 04493-1948 of 046-743865.

Van 3 jan. t/m 1 mei '92 te h. gemeub. VAKANTIEWONING te Ubachsberg, va. ƒ 1.100,- p.mnd. Tel. 04451-1644.

NUTH. Bedrijfsruimte (ca. 750 m2) en/of kantoorruimte (ca. 245 m2). Gunstige ligging en huurprijs! Huurprijs op aanvraag. Mak.kantoor Janssen 046-335840.

Te huur HOEKWONING ƒ 500,- p.mnd. met overname van rolluiken en aanbouwkeuken. 045-227171.

Klein WINKELPAND, 32 m2 in winkelcentrum de Plu. Na 19.00 uur 045-717873.

Te huur exclusieve PRIVÉ-CLUB (parenclub) in Z-Limburg, geh. ingericht, 15 kamers, alle met voorzieningen, bubblebad, ligbaden, massagekamers, sauna, SM-kelder, div. bars, zalen, grote parking, privéwoning met tuin. Moet U beslist zien Hoge borg (overname). Br. o.nr. B-0018, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

* * * Huizenkopers opgelet ! * * *

Voor een veilige aankoop, een snelle taxatie en de beste hypotheek: Uw ideale partner en adviseur!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen NVM
Telefoon : 045 - 741616

Van de Pas, de makelaar van de koper!

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Wij zoeken dringend

voor onze klanten, huizen in Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Bocholtz en Vaals!
Bij alle klanten voor wie wij tot nu toe succesvol bezig waren bedanken wij ons bij deze nogmaals van harte.

Immobilien Van Lier/ Radermacher GmbH

Tel. 0949-24073017 van 9.00-13.00 uur.

WAT UW HUIS AANGAAT:

Geen verkoop, geen kosten!

(nooit advertentiekosten)
VAN OPPEN B.V., Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

fortwoningen: een klasse apart

Je eigen huis in houtskeletbouw; flexibel bouwen in: SLEUTELKLAAR, RUWBOUW OF CASCO.

VOOR MEER INFORMATIE:

Bouwkundig Adviesburo Prevoo

Boschweg 1, Bunde. Postbus 35, 6240 AA Bunde. Tel. 043-646563.

Bouwkavels

Voor de bouw van uw eigen vrijstaand landhuis, villa of bungalow.

Haelen

Bouwkavels aan de Valkenstraat in plan Kruisstraat, groot 450 m2 koopprijs ƒ 69.800,- v.o.n.

Urmond

Nog maar 3 mooi gelegen kavels in plan Bramert-Zuid met tuinen op het zuiden. Koopprijs v.a. ƒ 72.600,- v.o.n.

Stevensweert

Laatste bouwkavel aan Het Stepke, opp. 575 m2, koopprijs ƒ 58.000,- v.o.n.

Mulleners Vastgoed

Tel. 046-518911, 's avonds 04749-3198.

Te k. in een welvarend dorp in de Oostelijke Mijnstreek:

Slagerij met luxe 5 kamerwoning

De slagerij is recentelijk verbouwd en de werkplaats c.q. worstmakerij zijn voorzien van moderne apparatuur. De jaaromzet bedraagt plm. ƒ 560.000,-.

Voor een jong dynamisch echtpaar behoort een hoog netto-rendement tot de reële mogelijkheden.

Enig eigen kapitaal gewenst, doch niet vereist. Ondernemersgeest en vakkundigheid zijn wel een vereiste.

Prijsindicatie voor het geheel ƒ 375.000,-k.k.
Br.o.nr. B-9981 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Heerlen, Schelsberg 70

ruim halfvrijst. woonh. met gr. garage, kelder, woonk. met parket, luxe keuken met app., slpkmrs., zeer gr. luxe badk. met ligbad en toilet, zolder met 2 mansarde kamers. ged. rolluiken. Opp.: 570 m2. Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k.

Van Oppen B.V.

Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de infofolder.

Kerkrade-Centr., Hoofdstraat 29

Mooie en goed onderhouden winkel-woonh., voor vele doeleinden geschikt. Ind.: kelderruimte, overdekt entree, met aparte ingang naar privégedeelte. Winkelruimte van 72 m2 kantoor, magazijn van 48 m2 en werkplaats van 24 m2, totaal 161 m2. 1e verd.: ruim woon/eetk. van 50 m2. Portaal met toil. en grt. dakterras, goed inger. keuken. 2e verd.: 2 gr. slaapk., luxe badk. Aanvaarding 4 mnd. na koop, vr.pr. ƒ 375.000,- k.k. Voor meer informatie: JACOBS MAKELAARDIJ Haghenstr. 57, 6461 VT Kerkrade. Tel. 045-453121.

Te koop aangeboden, goedlopend

Restaurant

met woning, aan drukke weg in Midden-Limburg. Aanv. in overleg. Zonder contanten onnodig te reflecteren. Tel. inl. 04492-2432.

Aangeboden ter overname:

Perceel van ca. 100 x 25 m2 grond op jong industrieterrein

in de gemeente Born

Gunstig gelegen t.o.v. autosnelweg; op ongev. 10 autominuten van NS-station en 15 min. van vliegveld. Diverse voorzieningen aanwezig, o.a. voor bebouwing. Beschikbaarheid, in overleg, op korte termijn. Vr.pr. ƒ 275.000,- excl. kosten/BTW.
Aanmelding, uitsluitend schriftelijk, bij:
Account. kant. VAN DE BERGH, Mgr. Claessenstr. 1-3, 6131AH Sittard of per fax onder 046-581590.

Bree-Opitter (Belg. Limb.)

TE KOOP:
Modern en ruim landhuis met garage en alle comfort, rustig gelegen nabij een prachtig natuurgebied (Itterdal). Prettig wonen in een fijne omgeving!

INLICHTINGEN: na 19.00 uur. 0932-1146.3623

Belg. Limburg (bij Maastricht)

Park van 20 ha met slotgracht rondom, unieke vijver met GEBOUWEN in U-vorm, klokketoren, stallingen, deels bewoond. Interesse? Verk.pr. Vandervoort 09-32.14.300.314 of fax 09-32.14302.250.

Hoensbroek, Opbraakstraat 26.

Modern halfvrijst. split-level woonhuis met carport en fraai aangelegde tuin. Ind. hal, toilet, eetkamer/keuken met nieuwe inrichting, woonkamer, studeer/hobbykamer, 3 slpkmrs en badkamer. Het gehele pand is geïsoleerd en verkeerd in een prima staat van onderhoud.
Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.
Inl. van OOST assurantiën V.O.F., Juliana Bernhardlaan 8, Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

OPEN HUIS HEDEN 14 DECEMBER
VAN 14.00 - 16.00 uur.

Maastricht, Residentie Abtshof

Residentie Abtshof is gel. op twee minuten van het Vrijthof (centrum). In dit zeer luxe gebouw, dat nagenoeg voor bewoning gereed is, zijn nog enkele app. te koop. Er is keuze uit 6 verschillende indelingen met 2 of 3 slaapk. met een max. vloeropp. van circa 125 m2. Lift, wintertuin, eigen afgesloten parkeerplaats. Prijzen van ƒ 269.000,- v.o.n. tot ƒ 354.00,- v.o.n. (inr. van uw eigen huis is bespreekbaar). ADRES: Patersbaan 10B, te Maastricht (bereikbaar vanaf Calvariestraat of de Tongersestraat). 10089026.
INL.: STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.
TEL. 043 - 25 29 33.

Munstergeleen, Weverstraat 18

In zeer gewilde omgeving gelegen, ruim jong woonhuis met C.V. en uitgeb. garage, aparte berging en vrije achterom. Royale voor- en achtertuin. Ind. entree, toilet, royale woonkamer, open keuken. 1e verd. 3 slpks., badk. met ligbad en douche. Zolder.

Kooppr. ƒ 138.000,- k.k.
Denis Vastgoed, ☎ 040-518428.

Voerendaal, Kunderhoes:

Halfvrijst. nieuwbouwwoning met garage. Overdekte entree. L-vorm. woonk. ca. 39 m2, incl. open keuken. Gar./berging ca. 22 m2. 1e verd.: 2 slaapk. ca. 20 en 9 m2, badk. met douche, ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder: 3 slaapk. ca. 13 m2 en hobbyruimte. Prijs ƒ 212.900,- v.o.n 10091070

Vrijst. nieuwbouwwoning met garage. L-vorm. woonk. ca. 38 m2, incl. open keuken. Gar./berging ca. 19 m2 (mogelijkh. om gar. uit te breiden). 1e verd.: 3 slaapk. ca. 14, 8 en 7 m2, badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Prijs ƒ 206.249,- v.o.n. 10091067

Inl. Stienstra Makelaardij B.V.

Tel. 045-71 22 55

Born, Hondsbroek

5 Luxe vrijstaande herenhuizen

Waarvan nog 2 woningen te k. op kavels van 280 tot 350
Indeling woningen:
Beg. grond woonk. 34 m2 resp. 36 m2 keuken ca. 9 m2, bijkeuken type 2 van 8½ m2, garage. Verdieping 3 slaapk. van 16, 12½ en 8½ m2, badkamer met ligbad, douche, wast. en 2e toil. Zolder bereikbaar d.m.v. vaste trap(37 m2)
PRIJZEN VAN ƒ 234.500,- TOT ƒ 255.000,- V.O.N.
Voor verdere informatie of voor het maken van een afspr. kunt U maandag t/m vrijdag contact opnemen met

BOUWBEDRIJF
W. Kelleners b.v.

Putstraat 46 te Born, tel. 04498-52714.

Woonhuizen gevraagd

In samenwerking met een zeer groot makelaarskantoor in Aken bieden wij U de mogelijkheid om uw huis gedurende 6 maanden via dit kantoor en via de Duitse kranten, te koop aan te bieden: GEEN VERKOOP, GEEN KOSTEN!!!!! Wij vragen derhalve woonhuizen in de prijsklasse tot plm. ƒ 200.000,- (bij voorkeur met garage) in: Kerkrade, Vaals, Eygelshoven, Landgraaf, Bocholtz, Simpelveld en Heerlen. Bel voor 'n vrijblijvende afspraak: 045 - 32 41 33.

Bopa O/G

Heerlen, Siluurstraat 2

woonh. met c.v. en garage met bergzold., woonkm., terras, 2 slpks, badkm, met douche en toilet, gr. zolder.
Vraagprijs. ƒ 122.000,- k.k.

Van Oppen B.V.

Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de infofolder.

Te k. Ulestraten gem. Meerssen

Luxe bungalow
geheel onderkelderd, riant, perc. ca. 1.100 m2, pracht. tuin, uitstekend onderh. Aanv. i.o. pr. ƒ 395.000,-k.k.
Voor bezichtiging en informatie 045-314897.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Te koop

Gevraagd Bouwgrond

en/of slooppanden
Vlotte afwikkeling mogelijk
Tel. 045-220550.

Hallenbouw

kopen v.a. ƒ 100,- m2 p.jr.
huren v.a. ƒ 25,- m2 p.jr.
Hamar, 045-210719.

Hoensbroek

Akerstr. Nrd. 322, moderne middenwoning met tuin en berging, parketvl. 4 slpkmrs. badk. met ligb. bwj. '85, pr. ƒ 112.000,- k.k.
Inl.: Paul Crombag O.G.
Tel. 046-580087

Te koop te Amstenrade
Riant vrijstaand

Herenhuis

(Inhoud 500m3) Geheel onderkelderd. Inl. Beckstraat 7, vr.pr. ƒ 198.000,- k.k. 046-516407.

Brunssum

Touwslager, goed geleg. woonh. m. tuin, c.v. en carport. Ind. o.m.: woonk. m. open keuken, 3 slpkmrs. badk. m. douche en v.w. 2e verd.: zolder, ƒ 129.000,-k.k
Kramer Makelaardij o.g.
Tel. 046-373636

Oirsbeek

Secr. Fleischeuerstr.
Mooi halfvrijst. woonh. m. gar. en c.v. zonnige tuin. L-woonk. plusm. 32m2, keuken, 1e verd.: 3 slpkmrs. 2e verd.: zolder m. vaste trap. Div. rolluiken. Goed geïsoleerd, bwj. '88, vr.pr. ƒ 158.000,- k.k.
Kramer Makelaardij o.g.
Tel. 046-373636.

Heerlen

Landvoogdstraat 9. Nabij centrum gelegen stadswoning met c.v. en berging. Ind.: beg.gr.: entree, woonkamer, keuken en berging. 1e verd.: 2 lspks, badkamer met douche en v.w., apart toilet en berging / c.v. ruimte. De woning is geheel geïsoleerd. Koper kan evt. een kleine bijdrage krijgen op grond van de regeling subsidie bij doorverkoop van premiewoningen. Prijs ƒ 96.000,-k.k.

aquina NVM MAKELAAR

☎ 045-715566

Agrarisch

Glooiend weiland nabij Hombourg (B), ca. 7.75 Ha, houten stal (9x4), vrij van pacht, ƒ 80.000,- k.k.

Makko Gulpen

NVM-lid. Rijksweg 67, Gulpen.Tel. 04450-2182.
zaterd. van 10.00-13.00 uur.

Bouwgrond

Ca. 660 m2. Partij-Wittem. Breedte 18 m., vr.pr. ƒ 82.000,-.

Makko Gulpen

NVM-lid. Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.
Zaterd. van 10.00-13.00 uur

HOENSBROEK, Prins Willemstr. 58A, eengezinswoning, achterom bereikbaar, vaste trap naar zolder. ƒ 98.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

Te koop BOUWGROND, ca. 500 m2, zeer excl. gelegen te Heerlen, pr. ƒ 110.000,- k.k. 045-741874 na 18.00u.

Heerlen

Tarwehof 37. Heerlerbaan. Modern woonhuis in moderne wijk. Ind.: hal, toilet, woonk., keuken, tuin met terras en berging. 1e verd.: overloop, 3 slpks, luxe badk. 2e verd.: vaste trap, royale hobbykamer, bwj. 1990, overname leasefinanciering tegen 7,7% mogelijk, netto maandlast ca. ƒ 650,-. Aanv. direkt. Prijs ƒ 141.000,-v.o.n.

aquina NVM MAKELAAR

☎ 045-715566

Heerlen

Hamerstraat 54 (hoek Welterlaan). Vrijst. herenhuis met c.v., inp. garage en tuin rondom. Ind: Sout: garage, prov. kelder, portaal, berging en c.v. ruimte. Beg.gr.: hal, L-vorm. woonkamer, keuken en bijkeuken. 1e verd.: overloop, 2e toilet, 5 slaapks en badk. met ligb., douche en v.w. Algemeen: dak- en spouwmuurisolatie, deels dubb. begl. in woonkamer. Perc. opp. 634 m2. Inhoud 735 m3. Dak in 1989 vernieuwd. Aanv. in overleg. Prijs ƒ 315.000,-k.k.

aquina NVM MAKELAAR

☎ 045-715566

Brunssum

Koningstraat 40. Woonhuis met garage. Ind. beg.gr.: hal woonkamer (ca. 32 m2) overlopend in ruime keuken (ca. 12 m2), gar. en beklinkerde achterom. 1e verd.: 3 slpks en badk. met zitbad en v.w. 2e verd.: vliering via vlizotrap. Algemeen: geen c.v. De woning is voorzien van alluminium ramen en kozijnen met dubb. begl. 1e verd. rolluiken. Aanvaarding medio 1992. Pr. ƒ 127.000,-k.k.

aquina NVM MAKELAAR

☎ 045-715566

Wijnandsrade, Brommelen

Gerenov. boerderij bestaande uit woonh, met bedrijfsr. Woonh. is uitgev. in "splitlevel". Ind. o.m.: woonk., keuken, 3 slpk., badk., bedrijfsr.: 3 kantoren, schuren, werkplaats, magazijn. Perc. opp. ong. 2100 m2. Ook geschikt voor paardenliefhebber.
Vraagprijs ƒ 395.000,- k.k.
Kramer Makelaardij o.g.
Tel. 046-373636.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

Te koop vrijst. huis te HOESELT België. Ind. keuken, woonkmr, badkmr m. wc, 2 gar. m. bestallingen. 1e verd. 5 slpkmr, zolder. Tel. 09-32-11-501383.

Te koop luxe APPARTEMENT 2 en 3 slpks, terras, ingeb. keuken, badkamer, wandmeubel, grote living tot opp. 120 m2. Gelegen Rijksweg Rekem. Maasl. Bouwpr. 0932-11716383.

Ter overname aangeb. 2 SPORTSCHOLEN en aerobic-zaal, ligging Heerlen/ Hoensbroek/Brunssum. Alleen ser. reflecteren. Br.o.nr. B-0001 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. halfvrijst. goed onderh. geïsol. HERENHUIS te Heerlen met mooie tuin, garage, woonk. met open keuk 1e verd. 3 slpkrs, badk. met 2e toil, 2e verd hobbyruimte/ mogelijkh. voor 1 of 2 slpkrs. bwj. '86, ƒ 185.000,- k.k. Aanv in overleg 045-722311

BRUNSSUM represent. Semi-Bungalow wit, Merkelbeekerstr. 57 royale living 100M2 (woonk. en half open keuken) 1 privékantoor, 20M2 en 1 wacht, muziek of hobbykamer 12M2, 3 slpkrs en geh. vrije bovenverd. 65M2, 2 voll. inger. badk., garage 50 M2, ruime oprit, afz. pl. v. carav./boot/paardentrailer opp. 1050 M2, bwj '75, ƒ 439.000,- k.k., aanv. i.o. Tel. 045-253608/255554

Te koop op te knappen ouder klein halfvrijst. huis nabij centrum ROERMOND. Br.o. nr. B-0011, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

GEULLE (Oud) Boerderijwoning, ruim van opzet met diverse stallen, grote schuur en groot perceel (3500m2), gelegen in mooie rustige woonomgeving. Vraagpr. ƒ 298.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen 046-375757.

Te koop halfvrijst. woonhuis, direct te aanvaarden, vr.pr. ƒ 127.500,- k.k. Nagelbeek 22, SCHINNEN. Tel. 045-253144 / 045-241117.

SITTARD Merovingenstr. uniek gelegen vrijst. woonhuis op ca. 500m2 met tuinhuis, garage, bijkeuk., living met woongrind, keuk. met luxe app. 3 slpkrs, badk. met ligbad, douche en 2e toilet, vaste trap naar zolder/via de slaapkamer met wastafel, geheel dubb. beglazing. Aanvaarding in overleg. Vr. pr. ƒ 239.000,- k.k. Tel. 046-522723.

HOENSBROEK, Lichtenbergstr. 38 halfvrijst. woonhuis met garage en berging. Ind.; hal, toilet, keuken, woonk., 3 slpks., douche, kelder, zolder. Vraagprijs ƒ 129.000,-k.k. Inl. van Oost Assurantiën V.O.F. Juliana Bernhardlaan 8, 6432 GW Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

BELGIË Gemmenich, Rue Vivier. Gelegen bij het mooie Drielandenpunt bouwen wij solide, prachtige bungalows. Kijkdagen: zat. en zond. van 14.00-16.00 uur. Bouwondermer Hens. Tel. 09-3287659512.

Exclusieve VILLA Spaanse stijl te koop te Hasselt, Limburg, ƒ 1.000.000,-. Tel. 09-3211361754 Mevr. Kerkhofs

HEERLEN, Gouverneurstr. 185 (nabij centr.) Goed onderh. midd. woning met stenen berging en aparte gar. Tuin op het zuiden. Ind: hal, toilet, bergkast, woonk. open eiken keuk., voorz. van inb.app. 1e etage 3 slpkmrs. badk., v.v. douchekabine, 2e toilet, v.w. 2e etage vaste trap, hobby/slpkmr., vr.pr. ƒ 128.000,-k.k. Info 045-715958

HEERLEN. In centrum gelegen kantoor- of winkelpand (230 m2) geen horeca! en bovengelegen kamers. Vraagprijs ƒ 350.000,-k.k. Mak.kantoor Janssen 046-335840

SCHINVELD, Bouwberg 118. Eengezinswoning in prima staat met 2 slpkms, achtertuin met auto bereikbaar ƒ 98.000,-. k.k. 100% financiering netto ca. ƒ 650,- per maand Wijman & Partners 045-728671.

SCHINVELD. Bedrijfspand met bovenwon. met eigen ingang. Centraal gelegen, grote etalage-pui; evt. ook horeca. Vraapr. ƒ 198.000,- k.k. Mak.kantoor Janssen 046-335840

SPAUBEEK: Te k. vrijstaand woonhuis met o.a. woonk. met plav., woonkeuken, douche, 4 slaapk., ruime garage, div. kelders en tuin. Geheel voorzien van rolluiken, tel. 04493-3629.

VAESRADE, Rozenstr. 56, mooi gelegen vrijstaand, modem landhuis op perceel van ca. 800 m2. Zeer luxueze afwerking ƒ 287.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

HOENSBROEK, Bergstr. 15 hoekhuis met garage, 3 slpkms, badkmr. met ligbad-douche-2e toilet. Huis is voorzien van hardhouten kozijnen met dubbel glas ƒ 115.000,-k.k. Wijman & Partner. Tel. 045-728671.

Te koop BOERDERIJ met schuur en stallen 1.210 m2 grond, Vr.pr.ƒ 325.000,-. Overbroekerstr. 68, Hoensbroek. Inl. 045-215603.

HOENSBROEK, Oranjeboomstr. 2 (Passart-Zuid) halfvrijst. hoekpand met garage, tuin, 3 slpkmrs. zolder, kelder, serre. Keurig pand op leuke ligging, ƒ 128.000,- k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

LANDGRAAF, Troereberg 33, seniorenwoning met voor- en achtertuin. Gelijkvloers: woonk. met keuken, toilet, badkmr met ligbad, slaapkmr. en berging. 1e etage logeerkmr. Huis verkeert in prima staat. ƒ 139.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

Te k. BOERDERIJ, 16 are, half gerestaureerd. Tel. 09-3211866780 na 17.00 uur.

Bedrijfsruimte

Te huur BEDRIJFSPAND ca. 400 m2. Handelweg 29, Geleen, Industrieterrein Borrekuil, tel. 046-745245. Aanvaarding 1 jan. 1992

KANTOORRUIMTE te huur te Roermond. Br.o.nr. B-0007 L-D, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bouwen/Verbouwen

BOUWDROGERS huur of koop je bij Brouwers/BBIS! Maastricht 043-684444, Heerlen 045-411930, Wijlre 04450-2220.

Te k. 2 DAKRAMEN met dubbel glas 104 x 114 cm; 1 Valliant keukengeiser; 1 aluminium raam plus kozijn 100 x 100 cm; 2 gasflessen 5 liter. Tel. 045-722271.

bouwmat./machines

'n vorkheftruck huurt u bij Frissen B.V.

divisie intern transport
Valkenburg-Houthem.
Tel. 04406-40338.

Master

hetelucht-kanonnen

Frissen/Tuin e Park B.V.
Valkenburg-Houthem
Tel. 04406-40253

KUNSTSTOF-ramen-deuren-serres, van fabrikant naar klant, nergens goedkoper. Tel. 045-327962; fax. nr. 045-327963.

Nieuw 1e k. BALKHOUT, 63x160 ƒ 6,61 p.m. 75x175 ƒ 8,60 p.m. 75x200 ƒ 9.83 p.m. incl. BTW. Impreg b.v., In de Cramer 18, Heerlen. Tel. 045-717733.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Gevraagd kleine en grote partijen NAAMSE-STEEN, tegels en stoepranden van 1 m2 tot 30 m2. Tel. 043-215905, na 18.00 uur.

POORT Heras-werk, 5.00 meter breed, ƒ 900,-. Tel. 045-211540 na 16 uur.

ZEECONTAINER, bouwlift, steigerpl., klemmen, profielen, steenknipper, meterkast v. bouw, stalen rechte trap, etern. golfplaten. Vaesrade 101a, Nuth.

Te k. elektrische PALLETZITHEFTRUCK met gelijkrichter heftruck 2 en 4 ton. Div. goedkope draaibanken. Kolomboormach. MC 4 en 5. Handelsond. J. Smeets, Dries 27, Neer. 04759-1373

Te k. KANTELPOORT, las nieuw, br. 2,33 h. 2,10. Tel. 04493-1929.

FORMAATZAAG, Altendorf loopwagen 2,60 mtr. freesmachine, Bauerle motor 5,5 pk. In bedrijf te bezichtigen. Inl. HoutBewerkingsMachines Limburg tel. 04450-3900.

In/om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

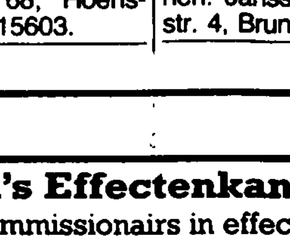
Prima eiken biels ƒ 32,50; diagonaalscherm ƒ 70,-; toogscherm ƒ 78,-; zwaar PLANKENSCHERM ƒ 115,- Plank 300x15x2 cm ƒ 10,50. Impreg Tuinhout bv. In de Cramer 18, Hrl. 045-717733

Gewolmaniseerde TUINPLANKEN en palen. Houth. Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1982

Te koop KERSTBOMEN oa. Amorika's, Picia, zilverdennen. Janssen, T. Brandsmastr. 4, Brunssum.

Berben's Effectenkantoor BV

commissionairs in effecten

BELEGGINGSMOGELIJKHEDEN IN BELGIË, NEDERLAND EN ZWITSERLAND MET EEN MINIMAAL RENDEMENT VAN 12%

Al meer dan 20 jaar gegarandeerd vertrouwd beleggingsadvies.
Bel voor informatie of afspraak
043-213871
Rechtstraat 89, 6221 EH Maastricht 02814

VIJGEN

ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis, laat u vrijblijvend inschrijven.
Zie ook ons showvenster St. Franciscusweg 16 en Oliemolenstraat 3

SIMPELVELD:
Karakteristiek vrijst. woonhuis. Opp. 749 m², 3 r. slk. nieuwe keuk./badk., geh. onderkeld., zeer grote zolder met vaste trap. Nad. geg. op aanvr.

EYS:
Mr. dr. Frowelnweg 30. Mooi gel. semi/bungalow, 3 ruime slpk., grote woon/eetk., dubb. garage, grondopp. 2245 m². Vr.pr. ƒ 309.000,- k.k.

NEERBEEK:
Neerbekerstr. 69. Halfvrijst., keurig onderh. woonhuis 3 slpk., grote woonk., eik. aanbouwkeuk., parketvloeren. Garage. Moet u besl. van binnen zien. Vr.pr. ƒ 139.500,- k.k.

BRUNSSUM:
Haselaar 6. Uitstekend gesit. vrijst. landh., 4 slpk., luxe badk., woonk. 60 m⁰, opp. 379 m², bwj. '89. **Vr.pr. ƒ 383.000,- k.k.** Event. inruil van patiobung. mogelijk.

VIJLEN:
Weideklokje 21. Vrijst. wh. opp. 280 m², gr. woonk., hal open aanb.keuk., 3 slpk., badk./ligbad, vaste trap naar zolder, bwj. 1989, garage. Vr.rp. ƒ 249.000,- k.k.
Martinusstr. 2. Ruim vrijst. wh. opp. 350 m², 4 slpk., bwj. 1958, garage. Vr.pr. ƒ 245.000,- k.k.
Aan de Wolf 4. Vrijst. wh., woonk. en keuk. uitgebouwd. 3 slpk., vaste trap n. zolder, garage. Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.

WIJLRE
Elkenraderweg 7. Vrijst. wh., opp. 767 m², 3 slpk., grote garage, mooie tuin. Vr.pr. ƒ 269.000,- k.k.

LANDGRAAF
Neerbraak 34. Halfvrijst. op woonerf gel. goed onderh. woonh., 3 slpk., tuin op zuid. Garage 27 m². Vr.pr. ƒ 167.000,- k.k.

GULPEN/INGBER
Lemmensstraat 14. Vrijst. landelijk gel. landhuis met 5 slpk. geheel onderkelderd. Grote garage. Opp. 450 m². Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.

WAHLWILLER
Oude Baan 12. Vrijstaand woonh., 3 slpk., app. keuk./bijkeuk., op 535 m² grond. Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.

BUNDE
Lindelaan 74. Uitstekend gerenoveerd halfvrijst. wh. met 4 ruime slpk. Pand is voorzien van nieuw toilet, badk. en nieuwe geïsoleerde kap op het huis. Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k. **U kunt er morgen intrekken.**

HULSBERG
Aan de Dorenkoel 39. Halfvrijstaand ruim woonhuis met 3 slpk., grote tuin, garage met berging. Vr.pr. ƒ 183.000,- k.k. **De ruimte van dit huis moet u van binnen zien.**

HEERLEN-N.
Van Heuvel tot Westererf Hof 26. Riant landhuis, woonkamer ca. 65 m², 4 royale slpk., opp. 655 m², grote kelder, grote garage. Rustige omgeving. Vr.pr. ƒ 409.000,- k.k.

HEERLEN
Bekkerweg 75. Zeer ruim halfvrijst. woonh. woonk, ca. 65 m², 3/4 slpk., luxe badk., mooi aangel. tuin. Vr.pr. ƒ 266.000,- k.k.
Zandweg 7. Op goede stand gel. halfvrijst. herenhuis. gr. woonk., eiken parket, 5 ruime slpk. recente aanbouwkeuken m. apparatuur en badk. Prijs n.o.t.k.
Gerard v. Brunningstr. 5. Uitstek. gel. ruim halfvrijst. herenhuis, 4 slpk., woonk. 68 m². **Moet u van binnen zien.** Vr.pr. ƒ 279.000,- k.k.
Fossielenerf 478. In perfecte staat verk. halfvr.st. woonhuis met carport, 3 slpk. Vr.pr. ƒ 129.000,- k.k.
Lirp 16. Rustig gel. royaal vrijst. landhuis. Opp. 550 m², 4 slpk., inpand. garage. Vr.pr. ƒ 335.000,- k.k.

NUTH
Reukenderweg 5. Vrijstaand woonhuis op 770 m² grond. 5 slpk., woonk. 40 m², grote gesl. keuken. Vr.pr. ƒ 239.000,- k.k.

WIJNANDSRADE
Teheuxstr. 1A. Nieuwbouw semi-bungalow, 3 slpk. Opl. mei/juni. De bouw is halverwege. Prijs ƒ 238.000,- v.o.n.

MAASTRICHT
Hondiusdomein 42. Bwj. 1988. Uitstekend tussengel. ruim woonhuis, perfekte staat van onderhoud, met studio, vrij uitzicht op grote vijver. Vr.pr. ƒ 209.000,-.

TE HUUR
Kerkrade-W. 400-1000 m² luxe kantoorruimtes met 1800 m² bedrijfsloods. Ook in te delen in units v. 600 m².

TE KOOP GEVRAAGD
Woonhuis, vrijstaand/halfvrijstaand, 10/15 km Duitse grens.

Wij hebben ca. 543 potentiële kopers ingeschreven die naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezinnen. Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons vrijblijvend!

WIJ DANKEN ONZE CLIËNTEN VOOR HET GENOTEN VERTROUWEN IN DIT SUCCESVOLLE JAAR, EN WENSEN U PRETTIGE KERSTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG 1992.

HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN
045-711617

ZUID-LIMBURG
vanaf ƒ 250.000,- k.k.
Interessante aanbiedingen, waarmee in overleg met opdrachtgevers niet geadverteerd wordt. Geef ons uw wensen te kennen, misschien kunnen wij u van dienst zijn.

MERKELBEEK
ƒ 280.000,- k.k.
Woonhuis met landelijke ligging en uitzicht. Optimale privacy. Woonkamer, woonkeuken, bijkeuken, 4 slaapkamers en badkamer. Tuin en garage. Uitstekend onderhouden.

HULSBERG
ƒ 365.000,- k.k.
Landhuis met garage en tuin (2500 m²). Woonkamer (± 70 m²), keuken, kelder, 3 s.kamers, badkamer en zolder.

SITTARD
ƒ 450.000,- k.k.
Landhuis met royale indeling.
Garage en tuin (met zwembad).

MEERSSEN/HOUTHEM
ƒ 465.000,- k.k.
Zeer fraai herenhuis met garage en tuin (± 2000 m²), woonkamer met ruime afmeting, woonkeuken, kelder, 4 slaapkamers, badkamer en zolder.

Voor een aantal serieuze gegadigden zoeken wij
BUNGALOWS EN (LAND-)HUIZEN
in prijsklassen van ƒ 250.000,- en (veel) hoger o.a.
HEERLEN EN OOSTELIJKE MIJNSTREEK
Maak met ons kantoor een afspraak om
GEHEEL KOSTELOOS EN VRIJBLIJVEND
de verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.

TROOST ONROEREND GOED . HEERLEN. TEL. 045-717976

Combineer bloemen en ruiten, let wel op kleur

Interieur-styliste voorstandster van persoonlijke keuze

● *Interieur-styliste Linda Stahlie: „Durf voor je keus uit te komen."*

„Kies je voor een bepaalde interieurstijl of kleur, doe het dan meteen goed en niet half-om-half. Kom er mee voor de dag, durf voor je keuze uit te komen!!" Linda Stahlie, interieur-styliste in Gorkum, valt meteen met de deur in huis als we haar vragen om een paar goede tips bij de inrichting van de woning.

Zij adviseert fabrikanten, leveranciers en winkeliers die zich bezighouden met interieurprodukten bij de totstandkoming en de presentatie van hun kollektie.

In de hedendaagse woonmode blijkt volgens haar een persoonlijke uitstraling nog altijd een belangrijke rol te spelen. „Je ziet steeds meer interieur-elementen met een verhaal en steeds minder dat een heel interieur bij wijze van spreken uit één en dezelfde winkel komt. Het is leuker om je interieur stap voor stap samen te stellen met elementen van verschillende oorsprong. Ik denk dan bijvoorbeeld aan accessoires of kunst uit landen waar je met vakantie bent geweest. Zo'n interieur leeft."

Het levendig houden van een interieur hoeft volgens Stahlie niet duur te zijn als je kiest voor goede basiselementen en rustige fondkleuren. Met accessoires en andere onderdelen kun je dan zorgen voor afwisseling.

Zij merkt in dit verband op dat er steeds meer vraag is naar kwaliteit; naar mooie meubelen en hoogwaardige materialen die niet de goedkoopste zijn, maar waar je langer plezier van kunt hebben.

Specialist

De betere meubelspeciaalzaken hebben binnenhuisarchitecten in dienst, die kunnen adviseren om tot een goede basis-samenstelling te komen. Veel mensen hebben nog steeds een zekere drempelvrees om een dergelijke specialist in te schakelen.

Vaak blijkt zo'n advies goedkoper en loop de consument minder risico van kostbare miskopen.

De interieur-styliste merkt op dat bijvoorbeeld het wisselen van de seizoenen op sfeervolle wijze tot uiting kan komen in huis. Zo zijn er zitmeubelen met verwisselbare hoezen; denk in dat verband eens aan een zomer- en een winterhoes. Een bijpassend kleed op een eenvoudig bijzettafeltje maakt het geheel compleet en ga zo maar door.

Kunst

Een andere inspiratiebron om mee te combineren is kunst. Via de kunst-uitleen-centra bestaat de mogelijkheid om kunst te lenen. Het leuke daarvan is dat de consument kunstwerken kan inruilen als hij er op uitgekeken is. Sculpturen en schilderijen geven het interieur ook iets heel persoonlijks.

Linda Stahlie adviseert daarom bij het maken van nieuwe combinaties goed op kleur, vorm en materiaalgebruik te letten. Door tenminste één van deze aspecten op elkaar te laten aansluiten ontstaat een harmonieus geheel.

Als voorbeeld noemt zij o.a. stofdessins: „Je kunt rustig bloemen, ruiten en strepen in je interieur combineren, mits de kleuren kloppen. Meubelen en accessoires hebben hun eigen 'vormtaal'. Je kunt wel twee, maar niet tien verschillende vormen zomaar naast elkaar zetten."

Verlichting

Een ander belangrijk aspect voor een sfeervol interieur is de verlichting. Voor velen misschien wel het moeilijkste onderdeel van de hele woninginrichting. Hoe denkt Linda Stahle over de populaire halogeenverlichting?

„Om een wanddecoratie aan te lichten kan halogeen heel mooi zijn. Maar halogeen-licht is ook gauw te fel, te hard. Er is momenteel enorm veel keus in sfeerverlichting, de gewone voet plus kap dus. Probeer aan de hand van een deskundig advies een balans te vinden tussen halogeen en conventioneel licht. Sfeermakers bij uitstek zijn nog altijd de kaarsen."

Ideeën

Om als leek toch aan goed de ideeën te komen adviseert Stahle regelmatig buiten- en binnenlandse woontijdschriften te kopen. Maak daaruit een plakboek van wat je mooi vindt. Noteer ook namen van fabrikanten, leveranciers, verkoopadressen en dergelijke. Zo krijg je een goed houvast bij het bepalen van je eigen smaak en weet je tenminste wat je zoekt.

● *Het karpet vervult in veel gevallen de functie van 'liggend kunstwerk'*

Kerstartikelen vaak milieu-onvriendelijk

Fabrikanten van kerstversieringen dienen in toekomst op de verpakking aan te geven welke stoffen zij voor de vervaardiging van de artikelen gebruiken. Hierdoor zijn de mensen beter in staat om een keuze te maken.

Hiervoor pleit Konsumenten Kontakt in zijn blad Koopkracht van deze maand. KK vindt dat nog veel te veel gebruik wordt gemaakt van de schadelijk stof pvc.

Het is volgens de KK een goede zaak dat de spuitbussen met kunstsneeuw geen drijfgas meer bevatten. Maar, zo zegt de KK, het wordt nu tijd dat ook de milieu-onvriendelijke aluminium bus verdwijnt. De produktie van aluminium kost namelijk veel energie, aldus KK.

De consumentenorganisatie adviseert om zelf kerstdecoraties te maken met gebruikmaking van bijvoorbeeld papier en takjes van denne- of hulstbomen.

Zelf een kachel of fornuis metselen

'Het eerste Nederlandstalige boek over het zelf bouwen van kachels'. Zo kondigt uitgever Zuid Boekprodukties het jongste werk van auteur Willem Aalders aan. Het is inderdaad een opmerkelijk boek. Want wie zou er in deze tijd waarin we de zegeningen van het c.v.-systeem als het summum van verwarmingstechniek geaccepteerd hebben, nog willen denken aan ambachtelijk klussen met bakstenen, vuurvaste steen, mortels, enz. om zèlf een kachel, fornuis, bakoven of open haard in elkaar te metselen?

De filosofie die aan Aalders' boek ten grondslag ligt is nogal uitdagend. 'Met de centrale verwarming hebben we meer negatieve dan positieve eigenschappen in huis gehaald' vormt een deel van de boodschap die Aalders in zijn boek neerlegt.

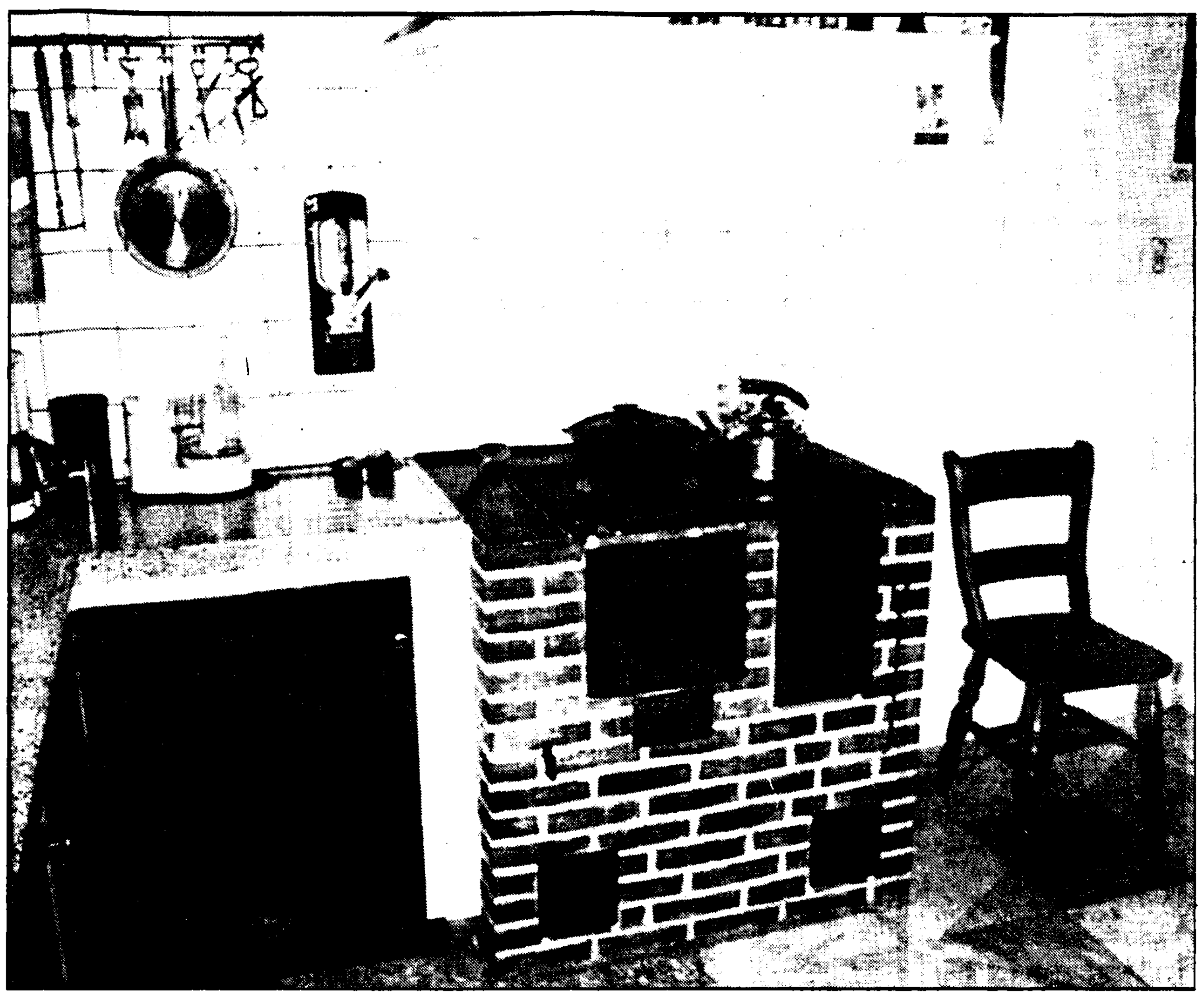
Want met de cv wordt in de meeste gevallen ondoelmatig en allesbehalve energiezuinig gestookt, betoogt hij.

Het alternatief voor (of een aanvulling op) het bestaande verwarmingssysteem dat hij aandraagt is gebaseerd op het Scandinavische concept van houtgestookte warmtebronnen die hun weerga niet vinden wat zuinigheid en rendement betreft: de zogeheten 'Finovens'.

Het boek is beslist niet alleen theoretisch opgebouwd. Stap voor stap (en wat de metseltechniek betreft: laag voor laag) wordt beschreven en in beelden aangetoond hoe je als min of meer handige dhz-metselaar zo'n Finse houtkachel kunt bouwen, en er wordt een veelheid aan keuzemogelijkheden aangedragen.

Ook voor barbecues, open haarden, schoorstenen, enz. zijn voor een bouwtechnische leek begrijpelijke werktekeningen opgenomen, volgens een uiterst praktisch 'recept' dat door de auteur is ontwikkeld. Om het zoeken naar leveranciers van de specifiek benodigde materialen te vergemakkelijken is een complete adressenlijst opgenomen, aangevuld met verwijzing naar vaklieden door wie je de klus kunt láten doen, als je er zelf niet aan durft. Voor nadere advies kan de lezer eventueel ook de auteur van het boek zèlf bellen.

'Gemetselde kachels, fornuizen en open haarden' (ISBN 90 6248 696 7) is bij de boekhandel verkrijgbaar voor 39,90 gulden. Een 'warm-inspirerend' boek.

● *Zelf een 'Finoven' metselen, een uitdaging voor een handige dhz-metselaar.*

Stooktabel week:
van zondag: 1 december t/m zaterdag: 7 december 1991

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 13 oktober 1991 (meterkaart kolom 5)
800	34	ƒ 19,38	185
900	38	ƒ 21,66	209
1000	42	ƒ 23,94	231
1100	47	ƒ 26,79	257
1200	51	ƒ 29,07	279
1300	55	ƒ 31,35	303
1400	59	ƒ 33,63	325
1500	64	ƒ 36,48	349
1600	68	ƒ 38,76	372
1700	72	ƒ 41,04	398
1800	77	ƒ 43,89	422
1900	81	ƒ 46,17	445
2000	85	ƒ 48,45	469
2200	94	ƒ 53,58	516
2400	102	ƒ 58,14	561
2600	111	ƒ 63,27	610
2800	119	ƒ 67,83	656
3000	128	ƒ 72,96	703
3300	141	ƒ 80,37	774
3600	154	ƒ 87,78	847
3900	166	ƒ 94,62	915
4200	179	ƒ102,03	986
4600	196	ƒ111,72	1080
5000	214	ƒ121,98	1179
5500	235	ƒ133,95	1293
6000	256	ƒ145,92	1411
6500	278	ƒ158,46	1529

Tip: Tochtstrips. U stookt niet voor de vogels!!!

Hypotheekmarkt trekt weer aan

Het derde kwartaal heeft wat de woninghypotheken betreft een sterk verbeterde afzet opgeleverd. In de periode januari tot en met september 1991 werden er landelijk 146.000 nieuwe woninghypotheken ingeschreven.
Op basis van de cijfers over de eerste drie kwartalen verwacht de Rabobank dat de totale afzet over 1991 slechts vijf procent lager zal zijn dan in 1990.

Het tweede en derde kwartaal van 1990 gaf een duidelijk daling te zien. Deze ontwikkeling heeft zich in het eerste kwartaal van dit jaar voortgezet. De eerste drie maanden werden er 30 procent minder nieuwe hypotheken ingeschreven dan in dezelfde periode van 1990.

De omslag bleek in het tweede kwartaal; een toename van het aantal inschrijvingen met 3 procent. Het aanvankelijke marktverlies werd echter in het derde kwartaal voor een groot deel weggewerkt. In die periode was de afzet van nieuwe woninghypotheken 26 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Marktaandelen

In de eerste negen maanden van dit jaar deed zich enige verschuiving voor in de marktaandelen van de diverse hypotheekaanbieders. Zo bereikte de Rabobank met ruim 30 procent een hoger marktaandeel, terwijl enkele andere aanbieders terrein verloren en tot iets onder de 15 procent daalden.
Het marktaandeel van de spaarbanken bleef vrijwel gelijk op ruim 6,5 procent. Bij de bouwfondsen was er ook sprake van enige toename tot iets boven de 5 procent. De verzekeringsmaatschappijen lieten vanaf het begin van het derde kwartaal een licht herstel zien. Met ruim 10 procent lag hun aandeel fractioneel boven dat van 1990.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 10 december 1991

De rentetarieven op de kapitaalmarkt zijn de afgelopen week nauwelijks veranderd. Dit had ook zijn effect op de hypotheekrentetarieven. Wij noteerden geen wijzigingen.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,94	3,92
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94	3,92
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10.20	6,23	4,15
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,60	6,56	5,08
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56	5,08
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	9,70	5,92	3,91
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	9,70	5,92	3,91
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,40	5,69	3,73
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	9,30	5,62	3,67
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	9.40	5,69	3,73
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,28	4,87
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,10	6,21	4,82
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,99	3,96
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,06	4,02
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,42	4,97
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56	5,08
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	9,70	5,86	3,87
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	9,70	5,86	3.87
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,65	3,67
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,80	3,79
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,28	4,87
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,90	3,86
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	9,70	5,92	3,91
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	9,70	5,92	3,91
NMB	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,94	3,92
NMB	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94	3,92
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,50	6,49	5,03
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,56	5,08
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	5,91	3,90
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,70	5,91	3,90
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,90	6,05	4,01
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,30	4,87
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,37	4,93
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,40	6,42	4,97
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	9,60	6,56	5,08
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,72	3,73
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,60	5,80	3,79
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,21	4,82
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35	4,92
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,50	5,74	3,76
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,50	5,76	3,78
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,50	5,76	3,78

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Kaartverkoop start woensdag

Topsterren terug op Schlagerfestival

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Jürgen Marcus, Costa Cordalis, Chris Roberts. Deze topsterren, maar óók Rex Gildo, Nicole, Freddy Breck en Andy Borg zijn vrijdag 11 en zaterdag 12 september terug op het 21ste Schlagerfestival in de Rodahal van Kerkrade. Aanstaande woensdag start – een jaarlijkse traditie in december – de voorverkoop van kaarten op de kantoren van het Limburgs Dagblad in Heerlen (In de Cramer), Kerkrade en Geleen.

Na het overlijden van Harry Thomas in oktober jongstleden, is presentator en zanger Dennie Christian de organisator van dit jaarlijkse terugkerende gebeuren. Op verzoek van Thomas (diens laatste wens) zet Dennie dit festival voort met hetzelfde team en dezelfde mediapartners, die steeds bij het schlagerfestival zijn betrokken geweest. Dat zijn ook in 1992 de TROS (tv en radio), Limburgs Dagblad, RTL Plus, Radio 2 van de BRT en de Vlaamse Televisie Maatschappij (VTM).

De basisgroep voor het komende schlagerfestival is inmiddels óók bekend. Behalve de al genoemde artiesten komen voorts naar Kerkrade: Claudia Jung, Kristina Bach, Jürgen Drews, Klaus & Klaus, Marc & Dave, Willy Sommers, Heimatduo Mel & Judith, ted Herold en panfluitist Edward Simoni.

● *Jürgen Marcus: na tien jaar terug in Kerkrade.*

● *Claudia Jung, die momenteel de ene hit na de andere heeft.*

● *Dennie Christian: presentator en organisator.*

Uitzending gelijktijdig op Duitsland 1 en 2, maar inhoudelijk anders

Film voor twee kanalen uniek tv-experiment

Van onze rtv-redactie

KEULEN/HEERLEN – De Duitse tv-zenders ARD en ZDF ondernemen komende zondag een uniek experiment. Zowel op Duitsland 1 als Duitsland 2 zal van 21.00 tot 22.35 uur gelijktijdig de thriller 'Mörderische Entscheidungen' worden uitgezonden, maar daarbij zal wel de inhoud verschillen. Alleen in de eerste elf minuten gaat alles nog gelijk op. Dan splitsen de verhaallijnen zich om tenslotte toch weer bijeen te komen. De films lopen in tijd synchroon, maar er zullen slechts drie momenten zijn dat bij de ARD en het ZDF gelijke beelden zijn te zien. Dat zijn dan sleutelscènes waarin informatie wordt gegeven, die belangrijk is voor zowel de voortgang op het eerste als het tweede net.

Regisseur Oliver Hirschbiegel had zes jaar nodig om de technisch ingewikkelde uitzendingen voor te bereiden. Naar een scenario van de Brit Tony Grisoni werd gefilmd in Madrid en Berlijn en in totaal vergde de Krimi vier miljoen mark.

„Er zijn veel kijkers, die het niet laten kunnen om via de afstandsbediening toch nog gauw even op een ander kanaal te kijken wat daar wordt geboden," legt de regisseur de bedoeling van het project uit. „Wij hebben daar een speels element van gemaakt. Het 'zappen' is nu tot kunst verheven."

Centraal in de thriller staan een man en een vrouw, gespeeld door Mapi Galan en Nils Taverniers. Op het eerste net zijn de belevenissen van de vrouw te volgen en op Duitsland 2 wordt alles verteld vanuit het gezichtspunt van de man.

Hirschbiegel: „Zijn verhaal is avontuurlijker dan haar verhaal, dat wat meer psychologisch van aard is. Alles is echter zo opgezet dat het zowel op de ene als de andere zender spannend is. De kijker heeft nu zelf de keuze om te zien hoe het op een bepaald moment met een hoofdrolspeler gaat. Wanneer de vrouw bij de ARD een deur voor de neus van de man sluit, kan een nieuwsgierige toeschouwer bij het ZDF gauw even zien hoe de man daar op reageert. Er wordt dus niet langer passief gekeken, maar er is nu actie zowel óp als vóór de tv. Het gevolg is dan ook dat je in feite een andere film ziet dan je buurman, want er zal niet steeds gelijktijdig worden omgeschakeld."

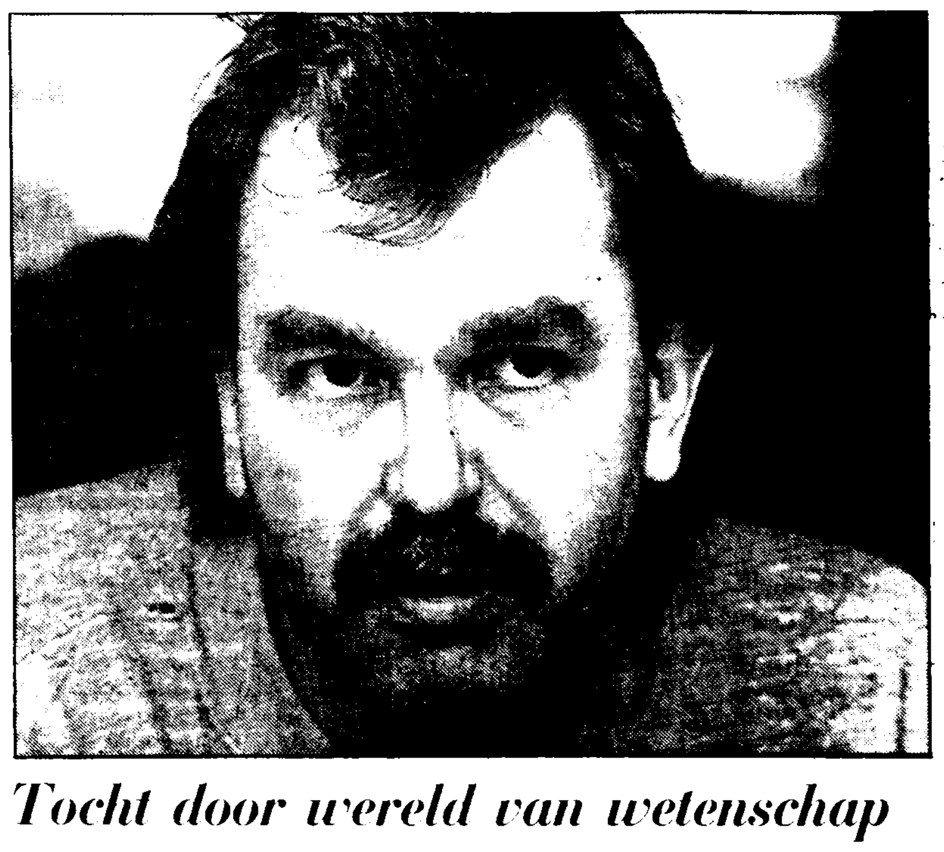
● *Claudine Wilde als serveerster en Nils Taverniers (Stefan) in de 'film voor twee tv-kanalen'.*

Lex Karsemeijer overleden

BUSSUM – In zijn woonplaats Bussum is donderdag op 79-jarige leeftijd Lex Karsemeijer overleden. Karsemeijer was vele jaren de drijvende kracht achter koren als Sweet Sixteen en Pro Musica. Hij was ook jaren chef lichte muziek bij de NCRV. Karsemeijers familie heeft dit vrijdag laten bekendmaken.

Lex Karsemeijer was tot 1952 een bekend zanger van oratoria. Hij trad op met onder anderen Jo Vincent, Guus Hoekman en Annie Hermes. De tenor zong ruim tweehonderd keer de Matthäus Passion van J.S. Bach, onder meer in de Grote Kerk in Naarden. Samen Johan Bodegraven was Karsemeijer de pijler van de bekende Steravonden van NCRV Radio. Om gezondheidsredenen ging hij in 1975 met vervroegd pensioen als chef lichte muziek van de NCRV.

● *Hans Böhm: „Geen technische hoogstandjes, maar elementaire dingen."*

Tocht door wereld van wetenschap

Tienmaal 'Hersens op hol' bij KRO

DOOR ALE VAN DIJK

HILVERSUM – „Het moest beslist geen wetenschappelijk tv-magazine worden. We wilden een programma-formule vinden, waarin we wetenschappelijke onderwerpen voor een breed publiek uit de doeken zouden kunnen doen. Met behulp van veel hoogleraren en andere wetenschappers is het een ontdekkingstocht door de wereld van de wetenschap geworden. Hans Böhm is daarbij de gids," legt tv-regisseur Jop Pannekoek uit.

Zondagmiddag om 16.07 uur is via Nederland 1 de eerste aflevering van 'Hersens op hol' te zien. In de maanden, waarin Böhm en Pannekoek nog over de vormgeving dachten luidde de werktitel van het programma nog 'De grijze massa'. Voorlopig staan tien afleveringen op het tv-menu.

Hans Böhm, schaker, presentator van schaakprogramma's en medewerker aan 'Ook dat nog', en regisseur Pannekoek kennen elkaar al jaren. Pannekoek: „Böhm belde me een jaar geleden op. Hij had contact gehad met de KRO over een voorstel een ongebruikelijk wetenschappelijk programma te gaan maken."

Böhm en Pannekoek kwamen tot de conclusie, dat overal uitstekende wetenschappelijke bijdragen verschijnen. Elke krant en elk weekblad heeft een wetenschappelijke katern, wekelijks worden in Nederland zo'n 40 openbare lezingen over wetenschappelijke onderwerpen gehouden. Een ongeteld aantal boeken verschijnt over wetenschappelijke onderzoekingen.

Böhm en Pannekoek: „Maar over deze ongelooflijke hoeveelheid hersenwerk is op het tv-scherm nauwelijks iets te zien."

Het duo programmamakers schakelde in de loop van de afgelopen maanden een grote groep hoogleraren, wetenschapsjournalisten en andere onderzoekers in.

Gids

Na lang praten werd besloten één onderwerp per aflevering te kiezen en Böhm als gids in elke aflevering in of buiten beeld te laten bijstaan door geleerden, die het thema van de aflevering beheersen.

Pannekoek: „En zo gaat elke aflevering er weer anders uitzien. Het enige vaste punt in elk programma is presentator Hans Böhm."

Böhm: „Wij zullen niet te vergelijken zijn met andere Nederlandse programma's over wetenschap. Daar gaat het meestal om de gematerialiseerde weerslag van het menselijk vernuft. Technische hoogstandjes en zo. Wij kijken meer naar elementaire dingen. De werking van het menselijke verstand, bijvoorbeeld."

Pannekoek: „Deze week hebben we bijvoorbeeld opnamen gemaakt voor de aflevering, die gewijd zal zijn aan de chaostheorie. Daarvoor zijn we in de Pyramide van Sexbierum wezen filmen. Een andere lokatie wordt het Museum voor Nijverheid en Techniek. We maken ook een aflevering over zeepbellen. Om zeepbellen nader te bestuderen hebben we in Wageningen een heel instituut ingeheurd. Er blijkt zelfs een Franse hoogleraar te zijn, die de Nobelprijs voor zijn onderzoekingen naar de zeepbel heeft gekregen."

De eerste aflevering van de serie zal zondagmiddag de evolutie van de hersens van de mens tot onderwerp hebben. Andere afleveringen zullen de zin van de wiskunde, de taal, de economie, de tijd en de zwaartekracht behandelen.

Tot de vaste redactie van de serie behoren de hoogleraren Piet Vroon (psychologie), Hugo Brandt Corstius (taal), F. van der Blij (wiskunde) en Nauta (natuurkunde). Voorts zitten de wetenschapsjournalisten Jacques Visser en Herbert Blankesteijn in de vaste redactie.

Pannekoek: „We zijn nog altijd zoekende naar een formule van het programma. De eerste afleveringen moeten dan ook nog als experimentele afleveringen gezien worden. Als de serie aanslaat wil de KRO er zeker langer dan 10 afleveringen mee doorgaan."

Toon ook in Maastricht

MAASTRICHT – Behalve in Sittard (28 januari, 2 februari en reeds uitverkocht) komt Toon Hermans met zijn nieuwe show 'Ik heb je lief' ook naar de stadsschouwburg van Maastricht. Daar geeft de bijna 75-jarige cabaretier (zie ook ons katern Vrij Uit van vandaag) voorstellingen op dinsdag 28 en woensdag 29 april. De kaartverkoop hiervoor start vandaag aan de kassa van de Maastrichtse schouwburg (11.00 tot 14.00 uur). Per persoon worden niet meer dan tien kaarten verkocht. Telefonisch reserveren is niet mogelijk.

Jury buigt zich over 150 nieuwe Limburgse carnavalsliedjes

MAASTRICHT – Vandaag begint de hoofdjury van het Limburgs Vasteloavesleedjeskonkoers met het beoordelen van de ingezonden liedjes voor het carnavalsseizoen 1991/'92. Bij Omroep Limburg kwamen ruim 150 nieuwe composities binnen en de uit 24 personen bestaande Limburgse hoofdjury start al vanochtend om 9.00 uur in de Maastrichtse studio met haar werkzaamheden.

Vandaag wordt een eerste schifting gemaakt, waarna volgende week zaterdag het jureren wordt voortgezet.

Het is de bedoeling dat uiteindelijk 32 nieuwe carnavalsschlagers overblijven. Deze genomineerde liedjes worden in januari via Omroep Limburg uitgezonden.

De rechtstreekse radiofinale van het 'Leedjeskonkoers' is op 7 februari vanuit de Harmoniezaal in Linne.

Evenals de voorgaande vier jaren komen de meeste deelnemers uit Noord-Limburg: 45. Midden-Limburg en Maastricht en omstreken leveren 20 inzendingen, terwijl de Oostelijke Mijnstreek goed is voor 25 schlagers. Een en ander toont aan dat het Limburgs Vasteloavesleedjeskonkoers inmiddels behoorlijk wortel heeft geschoten. Opvallend is de bijna voltallige 'aanwezigheid' van de meest bekende Limburgse componisten en tekstdichters.

Bij Koninklijk Besluit van 13 november 1991
benoemd tot notaris te Heerlen.

Mr. P.J.N.T. Zeestraten

Mr. M.H.J.M. Tomlov
Mr. P.J.N.T. Zeestraten
notarissen

zullen in associatief verband, de notariële praktijk
uitoefenen te Heerlen.

Akerstraat 77, Heerlen
Postbus, 6400 AE Heerlen
tel. 045-..., fax 045-719770

HORBACH
taxaties & makelaardij
o.g. b.v.

Schaesbergerweg 36
6415 AH Heerlen

TE KOOP
BRUNSSUM

SIMPELVELD
Perceel industriehandels terrein

Een uitgebreide fotofolder van bovenstaande objecten wordt u vrijblijvend toegezonden
Tel. 045-723282
Op zaterdag bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur

50 jaar vertrouwd met vastgoed

---

ruimte voor
SNACKBAR of GRILL
boven bar-dancing
Bel Air
centrum Kerkrade

BEEK (L.)
NOTARIS MR. L.J.T.A. BECKERS
TE BEEK (L.)

zal op donderdag 19 december 1991 om 15.00 uur in hotel Kempener, Prins Mauritslaan 22 te Beek (L.) ex art. 1223 lid 2 B.W. in een zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:

flatwoning, gelegen op de eerste verdieping, met bijbehorende berging in de kelderverdieping, plaatselijk bekend Oranjesingel 74 te Beek (L.), kadastraal bekend gemeente Beek (L.) sectie G nummer 1491-A-30.

Indeling: hal, woonkamer, keuken met c.v. ketel, drie slaapkamers, douche, toilet, berging in de kelder.

Aanvaarding: vrij van huur- of gebruiksrechten na betaling van koopsom en kosten.

Betaling koopsom: uiterlijk 30 januari 1992.
Gegadigden dienen op de veiling desgewenst van hun financiële gegoedheid te doen blijken.

Veilingvoorwaarden: op de verkoop zijn van toepassing de „Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987" van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover uit bijzondere voorwaarden niet anders blijkt.

Nadere inlichtingen, ook inzake bezichtiging, notaris mr. L.J.T.A. Beckers, Marktstraat 1 te Beek, tel. 046-379000

BEEK(L.)
NOTARIS MR. L.J.T.A. BECKERS
TE BEEK (L.)

zal op donderdag 19 december 1991 om 15.00 uur in hotel Kempener, Prins Mauritslaan 22 te Beek (L.) krachtens bevel van de arrondissementsrechtbank in een zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:

flatwoning, gelegen op de eerste verdieping, met bijbehorende berging in de kelderverdieping, plaatselijk bekend Oranjesingel 72 te Beek (L.), kadastraal bekend gemeente Beek (L.) sectie G nummer 1491-A-31

Indeling: hal, woonkamer, keuken met c.v.-ketel, drie slaapkamers, douche, toilet, berging in de kelder

Aanvaarding: vrij van huur- of gebruiksrechten na betaling van koopsom en kosten.

Betaling koopsom: uiterlijk 30 januari 1992.
Gegadigden dienen op de veiling desgewenst van hun financiële gegoedheid te doen blijken.

Veilingvoorwaarden: op de verkoop zijn van toepassing de „Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987" van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover uit bijzondere voorwaarden niet anders blijkt.

Nadere inlichtingen, ook inzake bezichtiging, notaris Mr. L.J.T.A. Beckers, Marktstraat 1 te Beek, tel. 046-379000

DECORA HOUKES PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld
ƒ130,- p.m2
Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

WOONHUIS TE HEERLEN

De notarissen prof. mr. A.Fl. Gehlen en mr. R.M.J. van Gent te Heerlen, zullen op dinsdag 17 december 1991 om 15.00 uur in café de Kroon, Gravenstraat 2 te Heerlen, in het openbaar ex-artikel 1223 lid 2 BW, bij opbod en afslag in een zitting verkopen:

het woonhuis met ondergrond, staande en gelegen aan de Landvoogdstraat 26 te Heerlen, kad. bek. als gemeente Heerlen sektie L nummer 1054, groot 1.07 are.

Indeling: entree, toilet, woonkamer met open keuken, berging. 1e verd.: 2 slaapkamers en badkamer met douche

Betaling koopprijs: uiterlijk 10 februari 1992

Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling

Gemeentegarantie: diegene die voormeld pand willen kopen en deze aankoop wensen te financieren met gemeentegarantie, dienen voor de veiling in het bezit te zijn van een positief advies van het Bemiddelend Orgaan Limburg

Algemene voorwaarden: op deze veiling zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van toepassing, behoudens die uitzonderingen zoals vermeld in de veilingakte

Bezichtiging en nadere inlichtingen: resp. te regelen en te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Tempsplein 25 te Heerlen, tel. nr. 045-719430.

NUTH
Voorsterstr. 11 ...
VOOR SNELLE BESLISSER BEDRAAGT DE VRAAGPRIJS ƒ 235.000,-

N.M.W. QUADEN & ZN.
Makelaardij onr. goed
Geirestraat 4
Munstergeleen
046-519644
lid NVM

... te huur:

... DIT LENTELLEN RELATIES ZOEKEN WIJ WEKELIJKS WONINGEN IN DIVERSE PRIJSKLASSEN VOORAF ALTIJD VRIJBLIJVEND ADVIES

P. NOTTEN MAKELAARDIJ NVM
UVEKO
RIJKSWEG-ZUID 1e, TEL. 046-749450
geopend van 11.00-13.00 uur.

TE KOOP GEVRAAGD IN BUCHTEN
vrijstaand landhuis/semi-bungalow
koopprijs tot ƒ 400.000,- k.k.

... augustus volgend jaar.
... onder vermelding van de ...
... Postbus 2611, 6401 DC Heerlen

Ontdek de ongekende mogelijkheden van glas en spiegels in het interieur
bijv. glazen tafels

15 december KOOPZONDAG!!
Geopend van 12-17 uur.

glas design center
spiegels
geslepen glas
gezandstraald glas
glas in lood
hardglazen binnendeuren

Pr. Ireneweg 6, Bunde, 043-645959

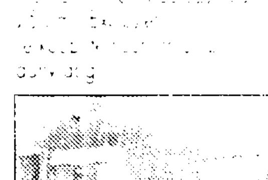
Een aktiviteit van MESTERON-BUNDE specialisten in glas sinds 1892.

STIENSTRA
BEDRIJFSMAKELAARDIJ
ZAKELIJK VASTGOED

BEDRIJFSRUIMTE — KANTOORRUIMTE — WINKELRUIMTE — BELEGGINGEN

HEERLEN, INDUSTRIETERREIN DE BEITEL
HEERLEN, WIJNGAARDSWEG
BORN, INDUSTRIETERREIN HOLTUM
HEERLEN, DE BEITEL
GELEEN, INDUSTRIEWEG
SITTARD, INDUSTRIESTRAAT 20
MARGRATEN, RIJKSWEG 42
KERKRADE, HEERLENERSTEENWEG
HEERLEN, IN DE CRAMER
MAASTRICHT
HEERLEN, GELEENSTRAAT
HEERLEN, DAUTZENBERGSTRAAT 18/C
SITTARD, LIMBRICHTERSTRAAT
SITTARD, VOORSTAD
LANDGRAAF, HOOGSTRAAT 147
SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN
SCHINNEN, SCALAPLEIN
KERKRADE, EINDERSTRAAT 13
HEERLEN, GELEENSTRAAT
HEERLEN, PUTGRAAF 188
HEERLEN, HET OVERLOON
HEERLEN, BEKKERVELD
HEERLEN, BURG. HESSELLEPLEIN
KERKRADE, EINDERSTRAAT
MAASTRICHT/RANDWYCK
HEERLEN, AKERSTRAAT 154
MAASTRICHT, LUIKERWEG
BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT
HEERLEN, IN DE CRAMER
HEERLEN, SCHAESBERGERVELD

VAN ALLE OBJECTEN IS OP VERZOEK EEN UITGEBREIDE BROCHURE VERKRIJGBAAR

EEN BEDRIJFSPAND VAN STIENSTRA: DAT ZIT ZAKELIJK VAST GOED

Heerlen: Kruisstraat 56, 6411 BW, Tel. 045-712255
Maastricht: Wycker Brugstraat 50, 6221 ED, Tel. 043-252933
Aken: Jesuitenstraße 2, 5100 Tel. 0949-241-4075430

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen

Te koop

AALBEEK, Nieuwenhuisstraat H
Rustig gel. boerenwoonh. met c.v., garage, appartement, div. loodsen en paardestal. Perc. opp.: ca. 4200 m². Ind.: woonh.: royale hal, woonkr. met o.h. ca. 57 m², keuken, bijkeuken. 1e verd.: 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. App: woonkr., keuken met app., hobbykr., badkr. met ligb., douche, dubb. v.w, bidet, bergruimte. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs.. 2 loodsen met tot. opp. van ca. 580 m². Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

BRUNSSUM, Platanendreef H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. met open keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Max. subsidie ƒ. 41.000,– Aanv.: direct Prijs: ƒ. 158.000,- k.k.

EINIGHAUSEN, Brandstraat S
Vrijst. boerenwoning met kelder, opstallen, werkplaats c.q. opslagr. met zolder (ca. 620 m³), gr. oprit en tuin met achterom. Perc.opp.: 880 m². Bwjr.: 1982. Ind. o.a.: luxe woon-eetkeuken, woonkr. met zithoek, 4 roy. slaapkrs., luxe badkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 395.000,- k.k.

GELEEN, Bachstraat S
Op goede stand gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, aanbouw en tuin. Ind. o.a.: roy. L-vorm. living met open haard (± 40 m²), mod. keuken met app., bet. badkr. met ligb., bidet, v.w., 3 slaapkrs. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 159.000,- k.k.

GELEEN, Landsteinerstraat S
Rustig gel. goed onderh. halfvrijst. woonh. met aanbouw, dubb. garage, kelder en tuin. Perc.opp.: ± 300 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en v.w. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 175.000,- k.k.

HEERLEN, Caumermolenweg H
Nabij het centrum in een bosrijke omg. riant gel. vrijst. woonh. met praktijkruimte, c.v. en tuin (perc. opp.: 1200 m²). Ind.: sout.: div. ruimte met o.a. doucheruimte. Beg. gr.: entree-vestibule, toilet, keuken, eetkr., t.v.-kr, woonkr. met o.h., hobbykr. 1e verd.: overloop, toilet, 4 slaapkrs., badkr. met ligb. Algemeen: het pand is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 495.000,- k.k.

HEERLEN, Eemstraat H
Rustig gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: entree, toilet, Z-woonkr., dichte keuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar hobbyzolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 129.000,- k.k.

HEERLEN, Valkenburgerweg H
Prima gel. woonh. met c.v. en tuin (perc. opp.: 506 m²). ind.: 2 kelders. Beg. gr.: 4 kamers, keuken, toilet. 1e verd.: 4 kamers, toilet. 2e verd.: 3 kamers, bergruimte. Het geheel voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot ƒ 250.000,-. Tijdens kantooruren: 046 - 511611. Na 18.00 uur: 04746 - 2319.

LANDGRAAF, Leenderkapelweg H
Aan de rand van Schaesberg in een bosrijke omg. is de vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp.: ca. 2500 m² te koop. Ind.: sout.: keuken, eetkr. met tuincontact, hobbyruimte, c.v. ruimte, waskelder, prov. ruimte, slaapkr., wijnkelder, doucheruimte, toilet, garage (alle ruimten v.v plavuizenvloer). Beg. gr.: royale hal, toilet, woonkr. met o.h., studeerkr., 4 slaapkrs, met v.w., badkr. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud en is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 560.000,- k.k.

NUTH, Pastorijstraat H
In het centrum rustig gel. appartement met c.v. Ind.: hal, toilet, woonkr. ca. 40 m², met dakterras, moderne keuken met balkon. Verd.: 2 slaapkrs., luxe badkr.. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud en de afwerking is luxe. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 160.000,- k.k.

ROERMOND, Fokkerstraat S
Op goede stand gel. royaal halfvrijst. herenh. met c.v., garage en tuin met veel privay. Ind. o.a.: woonkr. met open haard (44 m²), mod. keuken met app., 4 slaapkrs., nieuwe badkr. vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 209.000,- k.k.

SCHINVELD, Dr. Poelsstraat S
Prachtig aan de rand van de Brunssummerheide gelegen, vrijstaand landhuis met c.v. en royale tuin. Perc.opp.: ± 2.500 m². Ind. o.a.: riante op tuin gerichte living (± 65 m²) met open haard, moderne keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., 1 study, 1 kleedkr., hobbykr., 2 badkrs. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SIMPELVELD H
In het centrum van Simpelveld is het pand Kloosterstraat 21 te koop. Het object is momenteel in gebruik als winkel woonhuis. Het is uiteraard geschikt voor diverse doeleinden o.a. woonhuis met kantoor en of praktijkruimte etc. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

SITTARD (KOLLEBERG), Dunckellaan S
Op uitst. stand gel., vrijst. landh. met c.v., inp. garage, geschikt voor 2 auto's, div. kelders en tuin met opt. privacy. Perc.opp.: 918 m². Ind. o.a.: royale living (± 64 m²) met open haard, eetkr., keuken, study, 5 slaapkrs., 2 badkrs., loggia, zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Elsterweg S
Zeer goed onderh. geisol. vrijst. herenh. met c.v., garage, overdekt terras en tuin. Perc.opp.: 365 m². Ind. o.a.: ruime living, keuken met app., bijkeuken, kelderkast, 4 slaapkrs., badkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 249.000,- k.k.

VALKENBURG, Oud Valkenburgerweg H
Riant gel. villa met c.v., garage en tuin. Perc.opp.: ca. 4000 m2. Ind.: souterrain: div. provisiekelders, waskelder, wijnkelder, c.v.-ruimte. Beg. gr.: vestibule, riante hal, toilet, woonkr. met o.h. partij (70 m2), moderne keuken, bijkeuken. 1e verd.: 4 slaapkrs., luxe badkr., toilet. 2e verd.: 2 slaapkrs., zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 475.000,- k.k.

Te huur

SITTARD, Rijksweg Zuid S
Gunstig gel. goed onderh. halvrijst. kantoorpand (beg. grond). Ind. o.a.: div. kantoor c.q. praktijkunits, keuken. Aanv.: direct.
Huurprijs: ƒ 1.100,- per maand.

SITTARD S
34 Halfvrijstaande woningen te Sittard: Hoogstard Park. Huurprijs vanaf ƒ 975,- per maand.

Nieuwbouw

BERG AAN DE MAAS S
Op unieke locatie worden tegen het oevertalud van de Maas 34 luxe appartementen gebouwd. Het niveau wordt, naast de vooraanstaande ligging, mede bepaald door de inrichting, de voorzieningen en de afwerking ervan. Het merendeel van de woningen heeft een van binnen het gebouw bereikbare parkeergarage, 2 of 3 slaapkamers en riante terrassen.

BOCHOLTZ-KERKEVELD H
Op een prima ligging worden aan de Heiweg 2 riante halfvr. woonh. gebouwd. Waarvan nog slechts 1 te koop. Ind.: L-woonkr., half open keuken (tot ca 41 m²), garage, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. De grote zolder is te bereiken via een vaste trap. De won. worden goed afgewerkt met o.m. ankerloze spouwmuren. Hardhouten kozijnen en buitendeuren, dubb. begl., combiketel, goede isolatie en tegelwerk. Koopprijs: ƒ 198.500,- v.o.n.

ECHT, Lariksstraat S
Schitt. vrijst. landhuizen op royale kavels. Prijzen v.a. ƒ. 267.150,- v.o.n. Uitgebreide documentatie wordt op aanvraag toegezonden.

GELEEN
In b.p. Maastrichterbaan premie C woningen te koop. Documentatie op aanvraag.

MUNSTERGELEEN, B.P. Steengrub-Vloedgraaf S
Op eerste stand gel. landhuis bouwkavel, perc.opp. ± 515 m². Prijs op aanvraag.

Bouwkavels

SPAUBEEK
In b.p. Looiwinkel bouwkavels te koop. De kavelgroottes zijn vanaf 385 m2. Koopprijzen vanaf ƒ 60.000,- v.o.n. Documentatie op aanvraag.

STRAMPROY
In Stramproy te koop: bouwkavels, premie A-woningen en VS woningen. Documentatie op aanvraag.

België

MAASEIK, Weertersteenweg S
Goed onderh., geisol. vrijst. landh. met c.v., inp. garage, kelders en tuin met vrij uitzicht, terras (50 m²). Perc.opp.: ± 900 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken met eethoek, study, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w en bidet, apart toilet, waskelder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 330.000,- k.k.

MOLENBEERSEL, ca. 12 km. v. Maaseik S
Schitterend landgoed met vijver, paardestallen, uitst. onderh. landhuis, gastenverblijf, 3 garages, div. bergingen en vele extra's. Perc.opp. 6.4 Ha. Uniek voor liefhebbers van rust en natuur! Aanv.: i.o. Hogere prijsklasse.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Hypotheken-Financieringen
Taxaties-Verzekeringen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

limburgs dagblad

Nederland 1

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.35 Wijnwereld - Spaanse wijnen. Cursus. Vandaag: Navarra.
16.00 ●● Journaal.
16.05 Hollands decor. Een wandeling of fietstocht n.a.v. een boek. Presentatie: Willem Nijholt. Afl.: Den Haag. Herh.
16.15 Heb ik iets gemist? Hoogtepunten van AVRO programma's.
17.00 Gophers. Tekenfilmserie. Afl.8: Een verjaardagsfeestje.
17.25 Brief aan de koningin. Kinderen leggen hun problemen en wensen voor aan de koningin. Afl.8.
17.35 Ko de Boswachtershow. Natuur- en milieumagazine voor kinderen met Burny Bos en Paul Kooy.
18.00 Boggle. Woordspel.
18.30 Wildlife International. Natuurfilmserie. Afl.: The world of the great bears.
19.00 Land in zicht. Toeristische zoektocht door Roeland Kooijmans.
19.30 Growing pains. Comedyserie. Afl.: Double standard. Ben en Carol hebben de huisregels overtreden door zonder toestemming uit te gaan. Jason moet de kinderen berispen, maar pakt Carol veel harder aan dan Ben. Dit zit Maggie weer niet lekker.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.25 Verkiezing van de sportman, sportvrouw en sportploeg van 1991. Verkiezing door een jury bestaande uit sportmensen, bondscoaches en afgevaardigden van de media.
21.43 Jasperina in het concertgebouw. Herh.
22.15 Karel. Talkshow met Karel van de Graaf.
23.00 Jonge mensen op het concertpodium. 1. Pianoconcert nr. 1, Tsjaikovsky. 2. Kol Nidrei, Bruch. Uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest o.l.v. Jan Stulen; Boris Berezovsky, piano en Matt Haimovits, cello.
23.45 Zwei Leben. Duitse misdaadfilm van Wolfgang Staudte. Met: Hansjörg Felmy, Heinz Bennent, Gisela Uhlen, e.a.
01.15-01.20 ●● Journaal.

Nederland 2

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.16 Impact: Doden bij de muur. Documentaire over slachtoffers bij de Berlijnse Muur. Herh.
16.00 ●● Journaal.
16.08 Museumschatten. Achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: De beeldhouwer Adriaen de Vries. Herh.
16.17 Teddy Ruxpin. Tekenfilmserie. Afl.: De moeilijk te vinden stad. Herh.
16.42 De kleine wijzer. Kennis-quiz met kinderen.
17.07 De jongen van Andromeda. Jeugdserie.
17.31 Man over de vloer. Comedyserie. Afl.: Heeft u Rommel weleens ontmoet? Herh. Robin heeft een Duitse vriend te een gevraagd terwijl de meisjes de Ropers uitgenodigd hebben. Het etentje gaat gewoon door, maar Roper heeft nog een appeltje met de Duitsers te schillen.
18.00 ●● Journaal.
18.18 Vroege vogels. Hanneke Kappen over natuur en milieu.
18.57 Lingo. Woordspel.
19.27 Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie verhalen naar waargebeurde verkeersongelukken. Vandaag: Stad Leiden.
19.59 Flying doctors. Serie. Afl.: Ouderschap is vakmanschap.
20.50 (TT) Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: Tante Engel.
21.19 Sonja op zaterdag. Praatprogramma met Sonja Barend.
22.14 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
22.48 Twee voor twaalf. Quiz.
23.32 De Leeuw presenteert: Rond om 10. Amusementsprogramma met Paul de Leeuw.
00.10 Alien nation. Sf-serie. Afl.: Coupe. Een bende o.l.v. Diana overvalt een politiebureau op zoek naar bewijsmateriaal en gijzelt daarbij George's vrouw Susan. Diana vindt ook het gifgas waarmee ze de Nieuwkomers onder controle kan krijgen.
00.57 Natuurmoment. Vandaag: Waterplanten in Natuurmonument 'Ankeveense Plassen'.
01.03-01.08 ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.40 Studio sport: Grand slam tennistoernooi te München en de Audi Masters te Amsterdam.
17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 ●● Journaal.
18.15 Sesamstraat.
18.30 Jeugdjournaal-extra.
18.55 Trekking van de lottogetallen.
19.00 Voorbij de zeven zeeën. 3-delige Noorse film over een Pakistaanse jongen die verhuist naar Noorwegen. Deel 2.
19.28 Een bericht van de Wilde Ganzen.
19.30 Het leven van een zak. 5-delige serie over chemisch bedrijven. Afl.4. Herh.
19.55 Zie zoo. Column van bekende politieke tekenaars. Afl.10: Martin Simek - Landen verenigen, mensen scheiden.
20.00 ●● Journaal.
20.25 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
20.55 (TT) De optimisten. Serie over Nederlanders in Japans krijgsgevangenschap en de atoombom op Nagasaki. Deel 2: Een aandenken aan Nagasaki.
22.00 ●● Journaal.
22.15 Studio sport. Met o.a. Grand Slam Cup en Audi Masters.
00.00-00.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Ochtendprogrammering.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Clips. Popmuziek.
12.05 Prime time pets.
12.25 Get a life. Comedyserie. Herh.
12.50 A fine romance. Comedyserie.
13.15 For those I loved. Miniserie. Herh.
14.05 Harum Scarum. Amerikaanse musical uit 1965. Rolverdeling: Johnny Tyronne: Elvis Presley. Princess Shalimar: Mary Ann Mobley. Aishah: Fran Jeffries. Prince Dragna: Michael Ansara e.a.
15.30 Muziekspecial: Gloria Estefan.
16.30 Lenny. Serie. Afl.3.
17.00 Hoge ogen. Spelprogramma.
17.30 Tineke.
18.00 Nieuws.
18.15 Tineke.
19.30 Nieuws.
20.00 Mini playbackshow.
21.05 The night of the Proms. Muziekprogramma. Deel 1.
22.05 Hunter. Detective-serie. Afl.: Burned.
23.00 Nieuws.
23.15 Outland. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Peter Hyams. Met: Sean Connery, Peter Boyle, Frances Sternhagen, James B. Sikking, Kika Markham e.a.
01.15 One in a million. Amerikaanse speelfilm uit 1978 vanWilliam A. Graham. Met: LeVar Burton, Madge Sinclair, Paul Benjamin, James Luisi e.a.
02.50 Nachtprogramma.

● *Steve Harley in 'Night of the Proms'. (RTL4 – 21.05 uur).*

België/TV 1

11.00 Supermachten: Rusland en de Sovjetunie. Afl.13.
11.30 Het grensgevoel. Afl. 11.
12.00-12.40 Babel.
15.30 Drukte op het kasteel. Franse speelfilm uit 1965. Met: Catherine Deneuve, Pierre Brasseur, Philippe Noiret e.a.
17.05 De wasbeertjes en de verloren ster. Canadese tekenfilm.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl.348.
18.05 Schoolslag. Spelprogramma.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten: Leuven, Lanzarote/Fuerteventura.
19.20 Joker- en lotto-trekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal/Sport.
19.55 Lijn.
20.00 Kwislijn.
20.05 FC De Kampioenen. Vlaamse comedyserie. Afl.: De controleur.
20.35 De weduwmaker. Engelse tv-film van John Madden. Met: Annabelle Apsion, Alun Armstrong, David Morrissey e.a.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00 Vandaag.
23.20 Hellraiser. Engelse speelfilm uit 1987. Met: Andrew Robinson, Clare Higgins, Ashley Laurence e.a.
00.50-00.55 Coda. Turnin, van Eric Neels. Uitgevoerd door Gilbert Isbin en Eric Neels, gitaar.

België/TV 2

20.00-22.30 Feesten aan het hof. Totaalprogramma met muziek en dans vanuit de paleizen van Mantua in Italië met o.a. Angelo Branduardi, Lindsay Kemp, de sterren van het Kirovballet uit St. Petersburg, Alfredo Kraus, Sonia del Castillo, Renato Bruson, het ballet van de Scala van Milaan, James Taylor, Vladimir Derevianko, La compagnie Roberto de Simone uit Napels, een folkloristische dansgroep uit de Sovjet-Unie, Margot Fonteyn, Rudolf Nureyev en Carla Fracci. (Eurovisie-uitzending).

Duitsland 1

09.00 Heute.
09.03 Länder-Mensen-Abenteuer.
09.45 ●● Tele-Gym. Fitness. Afl.6.
10.00 Heute.
10.03 Auslandsjournal.
10.40 ZDF-info Gesundheit.
11.00 Heute.
11.03 Besuch bei Harald Juhnke. Herh.
11.35 Gestecke und Sträusse. Bloemschikken.
11.45 Wereldbeker skiën: Afdaling vrouwen (Arosa, Zwitserland); Afdaling mannen (Gröden, Italië).
13.45 Der Schauspieler als Brandstifter. Portret van acteur Ulrich Wildgruber.
14.15 Canasta. Mexicaanse speelfilm uit 1956. Met: Maria Felix, Arturo de Cordova, Pedro Armendariz e.a. Drie verhalen met Mexico als achtergrond.
15.45 Erstens.
16.00 Disney Club. Kindermagazine. Met: Chip & Chap. Afl.: Die Irrfahrt zur Wan-Wan-Insel; Duck Tales. Afl.: Das Tal der goldenen Sonne; Ein perfektes Paar. Afl.: Eine heisse Spur; Classic cartoon: Das tapfere Schneiderlein.
17.25 Hier und Heute unterwegs.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportschau-Telegramm.
18.10 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal.
19.00 Markt.
19.30 ●● Elvis - King of Rock 'n' Roll. Serie. Afl.: Verraten und Verkauft.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Achterbahn. Amerikaanse speelfilm uit 1976. Met: George Segal, Richard Widmark, Timothy Bottoms e.a.
22.10 ●● Trekking van de lotto.
22.15 Tagesschau.
22.25 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.30 ●● Sag' doch zu mir du du. Georg Ringsgwandl zingt.
23.30 Durch die Hölle nach Westen. Amerikaanse speelfilm uit 1976. Met: James Arness, Eva Marie Saint, Bruce Boxleitner e.a.
01.25 Tagesschau.
01.30-01.35 Z.E.N. Adventskalender: Schützenscheiben.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa.
09.00 Heute.
09.03 Länder-Mensen-Abenteuer: Bei den Waldlern: Zwischen Passau und Furth im Wald.
09.45 ●● Tele-Gym. Fitness. Afl.6.
10.00 Heute.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Vandaag: Weihnachten - kulinarisch - alternativ.
11.00 Heute.
11.03 Nachbarn in Europa.
12.35 Diese Woche.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Mimmi. Kinderserie. Afl.2: Hipp, hipp, hurra!
13.30 Wir stellen uns. Vragen aan prof. Dieter Stolte.
14.15 FM. Thema: Kopen op krediet in de nieuwe deelstaten.
15.00 Astrid Lindgren erzählt: Peter und Petra. Serie. Afl.2 (slot).
15.25 (TT) Diese Drombuschs. Serie. Afl.: Der falsche Weg.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.50 Die fliegenden Ärzte. Serie. Afl.: Tod in den Schlucht. Aansl. Kochen wie in Asien (VPS 18.15).
18.25 Die fliegenden Ärzte. Vervolg. Aansl. Programma-overzicht. (VPS 18.50).
19.00 Heute.
19.30 Insel der Träume. Serie. Afl.: Am Endes des Weges.
20.15 ●● Wetten, dass...? Spelprogramma. Gasten: Genesis, Joe Cocker, het Russische Staatsballet e.a.
22.00 Heute.
22.10 Das aktuelle Sport-Studio. Aansl. Lotto. (VPS 23.29).
23.30 Sodom und Gomorrha. Amerikaans/Franse/Italiaanse speelfilm uit 1961. Met: Stewart Granger, Pier Angeli, Stanley Baker e.a.
01.25 Heute.
01.30-02.25 Der vierte Mann. Serie. Afl.: Troubles. Als de geveltoerist Beauty Kubanek bij een inbraak door de internationale wapenhandelaar Manescu wordt betrapt, weet Manescu hier meteen munt uit te slaan. In zijn wanhoop vraagt Beauty aan Stepanek hulp, die echter aarzelt.

Duitsland 3 West

09.25 Michael's klingender Adventskalender (14). **09.30** Tele-Ski 90. Herh. **10.00** This week. **10.15** Actualités. **10.30** Cursus Russisch. **11.00** Cursus Engels. **11.30** Cursus-informatie. **12.15** Topographie: Skizzen aus Deutschland. Afl.: Dresden. **13.00** Cursus geschiedenis. Herh. **13.30** Cursus wiskunde. Herh. **14.00** Rückblende: Vor 100 Jahren - Erste Berliner illustrierte Zeitung, documentaire. Herh. **14.15** West 3 aktuell. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Computerclub. **17.45** Das Wundergrass, reportage over bamboe. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Kulturweltspiegel. **18.30** (TT) Die Sendung mit der Maus. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde met om 19.30 Sport im Westen. **20.00** Du und Dein Tier, huisdierenmagazine. **20.30** Karlheinz Stockhausen: EXAMEN, muziektheaterspel met Markus Stockhausen, trompet; Julien Pike, tenor; Michele Noiret, dans; Suzanne Stephens, hoorn; Majella Stockhausen, piano e.a. **21.10** Der Meteorit, reportage over de mysterieuze verschijnselen in de Siberische taiga op 30 juni 1908. Herh. **21.45** Spiele des Lebens, natuurfilmserie. Afl.11: Partnerwahl. **22.30** Shoah, Franse documentairefilm over de holocaust. Deel 4 (slot). Herh. **00.50** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.25 Michaels klingender Adventskalender. **14.30** Cursus geschiedenis. Herh. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Nimm's Dritte. **17.30** Geschichte der Oper, documentaire serie. Afl.5: Abschied von der Klassik. Herh. **18.00** Miteinander, kerkelijk magazine. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Lindenstrasse, serie. Afl.: Takt. **19.30** Planet Erde, natuurfilmserie. Afl.: Dingo, documentaire over de wilde hond van Australië. **20.15** Wiedersehen mit Brideshead, serie. Afl.3. **21.55** Nieuws. **22.00** Grenzenlos, Christine Dähn en Rüdiger Lentz ontvangen internationale gasten. **23.30** Laatste nieuws. **23.32** Schmidt - Die Mitternachtsshow. **01.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

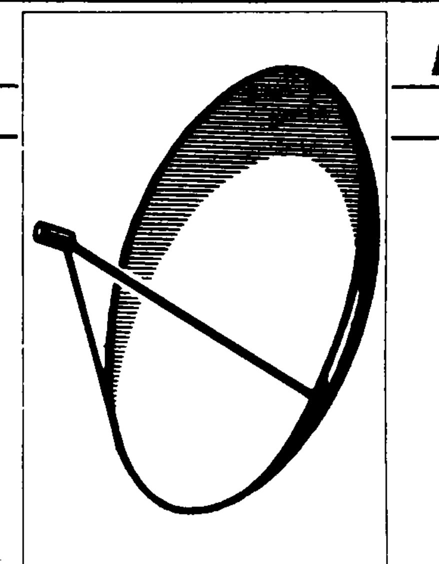
06.00 Tekenfilm.
06.15 Nozzles. Herh.
06.40 Transformers. Herh.
07.00 Märchen aus aller Welt.
07.30 Piff und Herkules.
08.00 Konfetti. Met o.a. Die Flintstone Kids; Yogi Bär. Herh.; Scooby Doo.
09.20 Klack. Kinderspelshow.
10.05 Die Jetsons. Herh.
10.30 Turbo Teen.
11.00 Marvel Universum. Met: Der mächtige Thor; Das Land der fantastischen Drachen; Rude Dog und seine Bande; Spiderman und seine aussergewöhnlichen Freunde.
12.35 He Man.
13.05 Teenage mutant hero turtles.
13.35 Super Mario Brothers.
14.00 Ragazzi. Muziekmagazine.
14.30 Katts and Dog - Ein Herz und eine Schnauze. Afl.: Ein ungesundes Krankenhaus. Herh.
15.00 BJ und der Bär. Afl.: Ein Sarg voll Sand.
15.55 Daktari. Afl.: Der rettende Instinkt.
16.55 Der Preiss ist heiss. Quiz.
17.40 Knack den Superpreis.
17.45 Inside Bunte.
18.15 Wunderbare Jahre. Afl.: Hallo Schätzchen.
18.45 RTL Aktuell.
19.20 Houston knights. Afl.: Für Caroline. Herh.
20.15 Her mit den Jungs. Franse speelfilm uit 1984. Met: Sophie Carle, Valérie Allain, Frank Dubosc e.a.
22.10 Dall-As. Met: Rolf von Sydow, Vicky Leadros, Gottlieb Wendehals.
23.10 Die Schulmädchen vom Treffpunkt Zoo. Duitse speelfilm uit 1979. Met: Katja Caroll, Marco Kröger, Benjamin Carwath e.a.
00.45 Die Zuhälterin. Italiaans/Oostenrijkse speelfilm uit 1977. Met: Joan Collins, Maurizio Merlin, Franco Ressel e.a. Herh.
02.15 Männermagazin M. Herh.
02.50 Die Schulmädchen vom Treffpunkt Zoo. Duitse speelfilm uit 1979. Met: Katja Caroll, Marco Kröger, Benjamin Carwath e.a. Herh.
04.15 Das Schicksal der Irene Forsyte. Amerikaanse speelfilm uit 1949. Met: Errol Flynn, Greer Garson, Walter Pidgeon e.a.

● *Joe Cocker is te gast in 'Wetten, dass...' (Duitsland 2 – 20.15 uur).*

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit Sat 1. **08.30** High Chaperral. Amerikaanse westernserie. Herh. **09.30** Wirtschaftsforum. **10.00** Tennis: Grand Slam Cup in München, samenvatting. Of: Sindbads gefährliche Abenteuer. Amerikaanse avonturenfilm uit 1973. Herh. **12.00** Glücksrad.**12.40** Fantasy Island. Amerikaanse serie. **15.10** Bingo. Spelprogramma. **13.30** ■ Unsterblicher Walzer. Duitse speelfilm uit 1939. Herh. Hommage aan Walskoning Johann Strauss. **15.10** Bingo. Spelprogramma. **15.40** Gewinn SAT 1. **15.45** Tennis: Grand Slam Cup in München, live. Halve finale, 1e Match. **18.45** Glücksrad. Spelprogramma. **19.30** Tennis: Grand Slam Cup in München, live. Halve finale, 2e Match. **22.45** Sat 1 Blick. **23.00** Die dressierte Frau. Duitse sexcomedy uit 1972. **00.15** Myriam - Meine wilden Freude. Duitse sexfilm uit 1982. Herh. **01.55** Die dressierte Frau. Duitse sexcomedy uit 1972. Herh. van 23.00 uur. **03.05** Programma-informatie. Aansluitend Videotext.

België/RTBF 1

10.00 Sindbad. **10.30** Cursus Nederlands. Herh. **11.00** Cursus Spaans. Herh. **11.30** Le cricket musicien, tekenfilm. **12.00** Vidéothèque. Herh. **13.00** Journal. **13.10** Objectif Europe. **13.45** Nick Carter va tout casser, Frans/Italiaanse speelfilm uit 1964. **15.20** Ecran témoin. Aansl.: Debat. Herh. **16.40** Grand écran. Herh. **17.25** Félix. **17.55** Nouba nouba. **18.25** Gourmandises. **18.40** Télétourisme. **19.30** Journal. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.45** Futur immediat - Los Angeles 1991, Amerikaanse speelfilm uit 1988. **22.15** Contacts. **22.30** Match I. **23.25-23.50** Nws.

België/Télé 21

13.00 La pensée socialiste. Herh. **13.30** La pensée et les hommes. Herh. **14.00** Théatre Wallon: Ine sawice ava l'monde. Herh. **16.45** Art 21: Les courts métrages de Jaco van Dormael (1). **17.15** Ceci n'est pas Mozart (2). Herh. **17.45** Parures animales (3). Herh. **18.30** Nadine Gordimer, littérature et engagement. Herh. **19.30** Journaal. **20.00** Concert 21: INXS - Concert live. **21.00** Ceci n'est pas Mozart (3). **21.30** Nws. **22.00-23.35** Les cannibales, Portugees/Franse speelfilm uit 1988.

TV 5

07.00 Nws. **07.20** Corps accord. **07.40** Enseignement du Francais. **08.00** Clin d'oeil. **08.05** Canadees nws. **08.25** Nieuwsflits. **08.30** Nord-Sud. Herh. **09.00** Quebec inc. **09.30** Le club de l'enjeu. **10.00** L'art au monde des ténèbres, kunstserie. **11.00** Des trains pas comme les autres, doc.serie. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Reflets. **13.00** Nws. **13.15** Horizon 93. **13.45** Ramdam. **14.15** Hotel. **14.30** Petit écran, grands romans: Mozart (5). Herh. **16.05** Nws. **16.15** Flash varicelle. **16.45** Génies en herbe. Herh. **17.00** Félix. **17.40** Clips Radio 21. **18.15** Correspondances. **18.30** Nws. **18.50** Clin d'oeil. **19.00** Objectif Europe. **19.30** Belgisch nws. **20.00** Thalassa. **21.00** Nws. **21.30** Petit écran, grands romans: Mozart (6). **23.00** Nws. **23.20** Caractères. **00.20-00.50** Ramdam. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtend- en middagprogramma. **18.00** TG1 flash. **18.05** Lotto. **18.10** Notte rock hitparade. **18.40** Atlante. **19.25** Parola e vita. **19.40** Almanacco. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** TG1 sport. **20.40** Fantastico. **22.45** TG1 linea verde. **23.00** Speciale TG1. **00.00** TG1 notte - che tempo fa. **00.30** Mosca a New York.

BBC 1

08.25 News. **08.30** Ovide. Afl.: The big chill. Herh. **08.40** Opposites attract. Afl.: Big or small. **08.50** The Jetsons. Afl.: Elroy's pall. Herh. **09.15** Chucklevision. Afl.: On the trail. Herh. **09.35** Dungeons and dragons. Afl.: Presto spells disaster. Herh. **10.00** Going live! **13.12** Weerbericht. **13.15** Grandstand, met o.a.: Boksen, Paardenkoersen, UEFA Cup en FA Cup voetbal, Skiën om de Wereldbeker, Zwemmen, Tennis. **18.00** News. **18.15** Barney Bear. Afl.: Wild Honey. Herh. **18.25** (TT) One to win, spel. **18.55** Noel's house party. Live amusement. **19.45** (TT) Bruce Forsyth's generation game, spel. **20.45** (TT) Every which way but loose, Amerikaanse speelfilm uit 1978. Met: Clint Eastwood, Sondra Locke, Geoffrey Lewis e.a. **22.35** (TT) News en sport. **22.55** (TT) Escape from Alcatraz, Amerikaanse speelfilm uit 1979. Met: Clint Eastwood, Patrick McGoohan, Roberts Blossom e.a. **00.45** (TT) Impulse, Amerikaanse speelfilm uit 1984. Met: Tim Matheson, Meg Tilly, Hume Cronyn e.a. **02.10-02.15** Weerbericht.

BBC 2

10.00 Johnny Tiger, Amerikaanse speelfilm uit 1966. Met: Robert Taylor, Geraldine Brooks, Chad Everett e.a. **11.40** The sky at night, astronomisch magazine. Herh. **12.00** Arthur Negus enjoys, toeristische tips. Herh. **12.15** The spirit of Asia. Afl.: Land of a million buddhas. Herh. **13.15** ■ Topper returns, Amerikaanse speelfilm uit 1940 van Roy Del Ruth. Met: Joan Blondell, Roland Young, Carole Landis e.a. **14.40** A Carol from Ely, O little town of Bethlehem. Herh. **14.45** Heirs and graces. Afl.: Newby Hall. Herh. **15.15** Network east. **15.45** Mahabharat, feuilleton. **16.25** Ride clear of Diablo, Amerikaanse speelfilm uit 1954. Met: Audie Murphy, Dan Duryea, Susan Cabot e.a. **17.40** Tennis, 1e halve finale Grand slam toernooi München, live. **19.15** Play bridge with Zia, cursus. Slot. **19.45** Late again. **20.30** News en sport. **20.45** Mrs Warren's profession, toneelstuk van George Bernard Shaw. **22.10** Moving pictures, filmmagazine. **23.00** Eureka, Amerikaanse speelfilm uit 1981. Met: Gene Hackman, Theresa Russell, Rutger Hauer e.a. **01.05-01.45** Dance energy. Herh.

Sportnet

08.00 Ski-verslag. **09.00** Eurobics. **09.30** Motorsport. **10.00** Britse motorsport. **10.30** Int. Thai boksen. **12.00** World sport special. **12.30** NBA basketbal. **14.00** Argentijns voetbal. **15.00** Europees basketbal. **16.00** Supercross. **17.00** Powersports int. **18.00** The twice and future king, film. **18.30** Tennis. **20.00** WK rugby. **21.00** Autosport. **22.00** Golf. **23.00** IJs speedway special. **00.00** Matchroom pro boksen. **02.00** American college football. **03.00** Powersports int. **04.00** Boksen. **06.30-08.00** NBA basketbal.

Eurosport

09.00 Int. motorsport. **10.00** Supercross. Herh. **10.30** Saturday alive: Skiën om de Wereldbeker; Worstelen. Herh.; Tennis: Grand Slam Cup; Vertrek Olympische vlam. **21.00** Int. motorsport. **22.00** Boksen. **23.00** Tennis: Grand Slam Cup, samenv. **00.30-01.30** Skiën om de wereldbeker, samenv.

Super Channel

06.00 CNBC news. **07.00** All mixed up! **12.30** Music news. **13.00** All mixed up! **14.30** Sport. **16.00** World sport special. **16.30** Video travel guides. **17.00** Youthquake. **17.30** All mixed up. **18.30** Travel magazine. **19.00** Videofashion. **19.30** East Europe reports. **20.00** ■ Southenor, Amerikaanse speelfilm uit 1945. **22.00** News. **22.30** Film Europe. Herh. **23.00** Hang loose. **23.30** Absolutely live. **00.30** The mix all night.

MTV Europe

07.00 Awake on the wildside. **11.00** The big picture. **11.30** US top 20 video countdown. **13.30** XPO. **14.00** Ray Cokes. **17.00** Yo! Raps. **18.00** Week in rock. **18.30** The big picture. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live. **22.00** Partyzone. **01.00** Kristiane Backer. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** Int. correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Health week. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology week. **16.40** Style. **17.10** Showbiz this week. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.10** Healthweek. **20.40** Style. **21.10** Your money. **21.40** Int. correspondents. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **03.10** Showbiz this week. **05.10** The Capital gang.

TV FILMS VIDEO

RTL4
14.05 Harum scarum. Elvis-film uit 1965 onder regie van Gene Nelson, speelt zich af in het Midden-Oosten. Presley wordt ontvoerd.

Duitsland 1
14.15 Canasta de cuentos Mexicanos. Drieluik naar korte verhalen van B. Traven, in 1956 gemaakt door José Kohn. Huwelijksperikelen, een mislukte transactie en de liefde tussen een Mexicaanse schone en een Don Juan. Met Maria Felix, Arturo de Cordoba.

BRT 1
15.30 La vie de chateau. Luchtige komedie van Jean-Paul Rappeneau uit 1965, met Catherine Deneuve, Philippe Noiret. Terwijl haar man aan het front vecht wordt een Franse vrouw het hof gemaakt door een verzetsstrijder en een Duits officier. Haar man keert terug als oorlogsheld.

BBC 2
16.25 Ride clear of diablo. Routinewestern met oorlogsheld Audie Murphy in de hoofdrol. Hij moet zijn vader en broer wreken op een louche sheriff en advocaat. Regie in 1954 van Jesse Hibbs.

● *Scène uit 'La vie de chateau'. (BRT 1 – 15.30 uur).*

Super Channel
20.00 The Southerner. De Amerikaanse film van Jean Renoir zijn niet zijn beste. Toch is dit een alleszins boeiend drama over een boerenfamilie die te kampen heeft met tegenslag. Uit 1954, met Zachary Scott, Betty Field.

Duitsland 1
20.15 Rollercoaster. Langdradige en weerzinwekkende rampenfilm uit 1977 van James Goldstone, met George Segal, Henry Fonda, Susan Strasberg. Afperser saboteert kermisattracties.

23.15 Outland. Matige science fiction met westernelementen, in 1981 gemaakt door Peter Hyams. Op een 'mijnbouwmaan' in de buurt van Jupiter breekt eind 21ste eeuw forse corruptie. Marshal Sean Connery vindt dat er wat aan gedaan moet worden. Hij is de enige. Ook met Peter Boyle, Frances Sternhagen.

Duitsland 2
23.30 Sodoma e Gomorra. Peplumfilm uit 1962 van twee opmerkelijke regisseurs, Robert Aldrich en Sergio Leone. Veel spektakel tussen het bordkarton wanneer het zondige Sodom wordt bedreigd door de Elamieten. Met Stewart Granger, Pier Angeli.

BBC 1
0.45 Impulse. Vreemdeling bezoekt vriendin in afgelegen gemeenschap waar het ordeloos en zonderling toegaat. Niet te beste film uit 1984 van Graham Baker, met Tim Matheson, Meg Tilly.

RTL plus
0.45 Poliziotto senza paura. Routineuze misdaadfilm uit 1977 van Stelvio Massi, met Maurizio Merlin als de inspecteur die bij zijn speurtocht naar een ontvoerde bankiersdochter in een stripteaseclub Joan Collins ontmoet.

radio

Radio 1
7.07 TROS Nieuwsshow (7.08 en 8.10 TROS Aktua en 7.30 Nws.). 11.05 TROS Kamerbreed. 12.05 TROS Aktua (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 14.05 TROS Aktua sport (17.05 en 18.10 TROS Aktua. 17.30 Nws.). 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.02 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Muzifax. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 19.45 Geef het wachten niet op. 20.03 The Bands. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 NCRV-zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.04 Grote Prijs-journaal. 19.07 Paperclipradio. 21.04 Crossroads. 23.04-2.00 Grote Prijs-finale.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.02 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Ensemble Schönbrunn. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.02 Veronica klassiek. Radio Symf. Ork. met piano's. 14.17 Veronica kamermuziek. Muz. voor cello en piano. 14.51 Nieuwe platen. 15.47 Lang leve de opera! Adriana Lecouvreur, opera van Cilea. Koor en ork. dell'Accademia di Santa Cecilia Roma o.l.v. Franco Capuana met sol. 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-klassiek. The Tallis Scholars. 21.10 Limburgse componisten (2). 22.00 KRO-Literair: Camera obscura. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaartberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen....! 12.44 EO Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro. 14.00 Forza! Radio, met om 14.00 Que Pasa; 15.00 Heart affair; 16.00 Down town. 17.00 Licht en uitzicht. 17.46 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja (Er is hoop). IOS: 18.40 Hoda al-islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.34 EO Metterdaad hulpverlening. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavonduur.

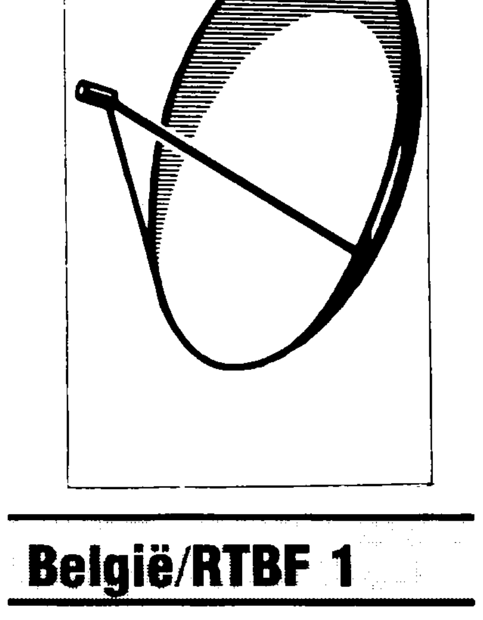
Omroep Limburg
09.00 Postbus 94. 09.30 Limburg sport. 09.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het ei van St. Joost. 11.00 De Onderstroom. 12.00 Het evenement. 13.00 Overname landelijke zender. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws 6.05 Welkom weekend. (6.30, 7.00 en 7.30 Nieuws) 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschueren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval. 11.30 Vlaamse top 30. 12.00 Radio 2 top 30. (13.00 Nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.10 Fris van Lefever met retromuziek en hits van vroeger. (18.00 Nieuws). 20.00 Hartelijk. Wensen en verzoeken van luisteraars (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (Nieuws om 24.00 en 05.00 uur).

België/BRF
(Nieuws om 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 21.00).
6.35 Radio-ontbijt. 7.15 Verzoekplatenprogramma (7.30 uit de regio; 7.45 agenda; 8.10 persoverzicht; 8.30 overpeinzing). 9.05 LP-Markt. 10.00 Top of flop. 12.00 Agenda voor Brussel, Aansl. Musik bei Tisch (12.15 agenda Ostkanton; 12.35 persoverzicht). 12.45 Aktueel. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re Jeugdmagazine. 17.05 Forum - Cultureel magazine. 18.00 Uit de regio. 18.10 BRF-Aktuell. 18.45 Filosofie en ethiek. 19.00 Saterday Night Rock Show. 21.05-21.10 Uitslag Belgische lottogetallen.

RTL Radio
6.00 Guten Morgen Deutschland. 8.00 Radio Shop. Muziek en actualiteiten. 12.00 Wunschhits zum Nulltarif. Verzoekplaten en groeten van luisteraars. 15.00 Der Sport Shop. Voetbal op zaterdag. 18.00 American Top 40. Aktuele hitparade USA. 21.00 Je t'aime. 24.00-6.00 Kuschelrock. De mooiste Love-Songs.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 in Unserem Alter. 9.00 Nieuws en weerbericht. 9.05 Musikpaviljon. 12.00 Nieuws en weerbericht. 12.05 Pop-report. 14.05 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton. 17.00 Der Tag um fünf, aansl. 5 Uhr Tee. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nieuws en weerbericht. 20.05 Solisten Parade. 22.00 Nieuws en weerbericht. 22.05 Musik zum träumen 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

1.00-11.55 Eucharistieviering. Vanuit de St. Franciscus Xaveriuskerk te Amersfoort.
3.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
.40 Wijnwereld - Spaanse wijnen. Serie over wijn. Afl.3. (herh.).
.05 Waar blijf je anders. Praatprogramma gepresenteerd door Ruud Foppen. Thema: Schuldig?
.35 (TT) Spoorloos. Han van der Meer spoort mensen op.
.00 ●● Journaal.
.07 Hersens op hol. Serie over het menselijk vernuft. Afl.1: Tranen van de krokodil.
7.00 Anna. Jeugdserie. Afl.6. Anna danst haar eerste grote ballet en Rainer helpt haar over haar liefdesverdriet heen.
7.55 (TT) Spoorloos. Han van der Meer spoort mensen op.
.00 Boggle. Woordspel met Dodi Apeldoorn.
.25 Nummer 28. Serie waarin zeven jongeren die voor het eerst op kamers gaan met de camera worden gevolgd.
.55 Tom en Jerry. tekenfilm.
.00 Perfect Strangers. Comedyserie. Afl.: Hocus Pocus. Balki helpt bij een liefdadigheidsvoorstelling, waarbij ook Margaret Thatcher verwacht wordt. Larry hoopt op een verhaal, maar moet met Balki de dronken goochelaar vervangen.
.25 (TT) Waku waku. Quiz over dieren met Rob Fruithof. Panel: Nada van Nie, Arne Jansen, Caroline Kaart en Edvard Niessing.
.00 (●●+TT) Journaal.
.12 Spoorloos. Han van der Meer spoort mensen op.
21.10 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
1.50 Inspector Morse. Misdaadserie. Afl.: Het beloofde land (1). Het onderzoek naar een bankoverval wordt heropend als een van de daders in de gevangenis overlijdt.
22.45 Kruispunt. Actuele informatie uit kerk en wereld.
23.25 Jan wordt 40. Portret van Jan Timman, gemaakt door Hans Böhm.
23.40-23.45 ●● Journaal.

Nederland 2

09.00 Dag meneer de koekepeer. Kleuterprogramma.
09.25 Bump. Tekenfilmserie. Afl.5: Bump en het monster.
09.30 Argo. Serie. Afl.5: Schoolrapport.
09.40 Het sprookjeshuis. Tekenfilm. Deel 3 (slot).
09.50 ●● Optiema forma. Afl.6 (slot): Wijde wereld.
10.00 Geldkoorts. Afl.6 (slot): Natuurlijk verdienen.
10.15 De grote Laura en Lena Fhijnbeenshow. Serie. Afl.11: Laura en Lena aan de kook.
10.30 Zakken. Vuilvertelling. Afl.2: De zak van de buurvrouw.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma met Han Reiziger.
12.00 TROS Voetbal Plus.
12.46-13.51 ●● De VARA matinee. Cellosonates van Beethoven en Brahms, door Natalia Gutman, cello en Eliso Wirsaladze, piano.
16.45 VPRO's beste wervers.
18.00 ●● Journaal.
18.05 Paul Haenen vijf over zes. Cultureel-humoristisch programma.
18.40 Jongens van de Witt. Magazine.
19.00 The wonder years. Comedyserie. Afl.: Seperate rooms.
19.25 Onrust! Hyperrealistisch magazine.
20.00 ●● Journaal.
20.10 Van Kooten en de Bie's Keek op de week. Satirisch programma.
20.32 Gemengde gevoelens. Discussieprogramma. Vanavond: Jeugd tot 25 jaar over vreemdelingenhaat en vreemdelingenangst.
21.22 (TT) We zijn weer thuis. Serie. Afl.11: Water in de wijn. Adriaan van Dis heeft belangstelling voor Nels boek. Simon denkt dat het doorgestoken kaart is, maar ze mag wel degelijk in de IJsbreker komen.
21.52 Prima vista. Maandelijks multimedia magazine.
22.42 Hetzelfde op een andere manier. Portret van Wim Kayzer over Dresden. Deel 1: Snel als de windhonden, taai als leer, hard als Kruppstaal.
00.57-01.02 ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00 Jaouaz. Magazine in het Marokkaans/Arabisch.
10.30 Aktuël. Actualiteiten uit Nederland en Turkije.
11.00 Sollicitatieclubs allochtonen. Reportage.
11.30 Omrop Fryslan Edukatyf: Dokumintere: De Hollanderwyk yn Ljouwert.
12.00-12.45 Het Capitool. Analyse van binnen- en buitenlands nieuws.
13.00 Logistiek. Afl.8.
13.30 Schoolse zaken. Informatief onderwijsmagazine.
14.00 Integraal management. Afl.4.
14.30 Mozart in Nederland. Documentaire in de voetsporen van Mozart tijdens zijn verblijf in Nederland. M.m.v. het Radio Kamerorkest o.l.v. Bernhard Klee; Miranda van Kralingen, sopraan en Derrick Hemmer, piano.
15.20 Studio sport. Grand slam tennistoernooi te München en Audi Masters te Amsterdam, rechtstreeks verslag.
18.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio sport.
20.00 ●● Journaal.
20.10 Het groot dictee der Nederlandse taal. Taalkundige wedstrijd geleid door Philip Freriks.
22.00 ●● Journaal.
22.05 Oog in oog. Serie van 24 televisiespelen. Afl.5: De dikke man van Ischa Meijer. Een dikke man wordt in de eerste klas wachtkamer van het CS Amsterdam wakker gemaakt en herinnert zich zijn afspraak met de Merkwaardigste Mond van Nederland.
22.38 Literatuurmachine. Programma over boeken en schrijvers rond een centraal thema. Afl.2: De speeltuin van de geest.
23.13 To shura. Estlands portret van Alexandra Sadovskaya, die in de Estlandse leisteen-industrie werkt.
23.29-23.34 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Ochtendprogramma.
07.30 The world tomorrow. Religieus programma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma. Met o.a. de tekenfilms 'Spiderman' en 'Cobi'.
11.00 Classique.
12.00 Buena Domenica. Italiaans programma.
13.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
14.30 Classique.
15.00 Columbo. Detectiveserie.
16.15 Snow magazine. Programma over actuele wintersport. Vandaag o.a. een portret van Graubunden en een reportage van een spectaculaire beklimming van een 180 meter hoge bevroren waterval zonder gebruik van touw.
16.45 Match. Actueel sportprogramma. Met name aandacht voor honkbal, basketball (uit Nederland en de VS), boksen, wielrennen, atletiek en ijshockey.
17.35 The Simpsons. Tekenfilmserie. Afl.: Blood feud.
18.00 Nieuws.
18.15 Bios. Film- en videoprogramma. (herh.).
19.00 Blossom. Comedyserie.
19.30 Nieuws.
19.50 Match: voetbal. Sportprogramma met hoogtepunten en uitgebreide samenvattingen uit de Spaanse, Engelse (Chelsea-Manchester United en Liverpool-Nottingham Forest) en Italiaanse (Sampdoria-Juventus) competitie.
20.30 Twin Peaks. Dramaserie.
21.30 Ursul de Geer. Talkshow met Ursul de Geer als gastheer. Afl.15.
22.20 M.A.S.H. Comedyserie.
22.50 Studio Rembrandt. De artiestensociëteit van Jeroen Pauw.
23.40 Nieuws.
23.55 Dallas. Serie.
00.45 Soap. Comedyserie.
01.10 Stingray. Serie (slot). Afl.: One ticket to the end of the line. Tijdens een speurtocht naar een piloot, ontdekt Stingray dat de velden van een wijnkelder worden gebruikt voor de verbouwing van marihuana. (herh.).
02.00 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Tekenfilms.
10.00 Eucharistieviering.
11.00 De week in beeld.
11.15 Confrontatie.
12.00 Zeven op zeven.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Huizen kijken.
13.30 Op zoek naar Mozart. Duitse jeugdfilm. Met: Maria Ferrens, Theo Adam, Claus Pönitz e.a.
15.00 1 voor iedereen. Met om:
15.05 In 't wilde weg;
15.55 TOfSPORT;
16.10 Nova Zembla;
17.00 Mijn hart is vol muziek. En.... Op verzoek.
17.30 Bassie & Adriaan en de verdwenen kroon. Afl.: De inbraak.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl. 349.
18.05 Plons. Afl. Plons en de witte muizen.
18.10 Merlina. Jeugdserie. Afl.: De man van zes miljoen.
18.30 Meester, hij begint weer. Serie. Afl. 2.
19.00 De Cosby show. Comedyserie. Afl.: Waar is Rudy?
19.25 Mededelingen en programmaoverzicht.
19.30 Journaal/Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Alfa Papa Tango. Serie. Afl. 3.
21.10 Tijd voor Koen. 1. Leichte Kavallerie ouvertüre van Von Suppé; 2. Heimwee doet ons hart verlangen, Preud'homme/Simons; 3. Liebestraum, Liszt; 4. Lippen schweigen, Lehar; 5. Holberg, ouvertüre van Grieg.
21.35 De Pré historie. Montageprogramma. Vandaag: 1977.
22.05 I.Q. Quiz.
22.35 Vandaag/Sport.
22.55 Oorden van illusies. Serie reisreportages. Vandaag: Praag.
23.25-23.35 Coda. Plastische kunsten: Johannes de Doper, van Geertgen tot Sint-Jans.

België/TV 2

GEEN UITZENDING.

België/RTBF 1

11.00 Shema Israel. **12.00** Faire le point. **13.00** Nws. **13.20** Dark crystal, Amerikaanse poppenfilm uit 1982. **14.50** Génies en herbe. **15.30** Parole de chien. **16.00** Nouba nouba. **16.55** Bali. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Journal. **20.05** Copie conforme. **20.50** Pas si betes. **21.00** Noir, impair et passe, Amerikaanse tv-film. **22.35** Nws. **23.00-23.10** Shema Israel.

België/Télé 21

13.15 Reflets. **14.15** Concert 21: INXS. Herh. **15.15** Radio 21. Herh. **17.15** Félix. Herh. **17.45** ■ L'homme au crane rasé, Belgische speelfilm uit 1965. **19.30** Journaal. **20.00** ■ La vie conjugale, 2-delige Franse speelfilm uit 1963. Deel 1. **21.35** Nws. **22.05** Week-end sportif. **23.00-23.25** Coup de film.

TV 5

07.00 Nws. **07.20** Corps accord. **07.40** Bienvenue en France. **08.00** Clin d'oeil. **08.05** Canadees nws. **08.20** Nws. **08.25** Nieuwsflits. **08.30** Feu vert. **09.00** Envoyé spécial. **10.00** Planète musique: Mozart l'initié. **11.00** Grands solistes. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Sindbad. **12.30** Référence. **13.00** Nws. **13.10** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. (herh.). **14.30** Policier - série noire: J'ai bien l'honneur. (herh.). **16.05** Nws. **16.15** Correspondances. (herh.). **16.25** Sports loisirs. **17.30** Jours de guerre. **18.30** Nws. **18.50** Clin d'oeil. **19.00** Nord Sud. **19.30** Belgisch nws. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Nws. **21.30** Les matins infidèles, speelfilm. **23.00** Nws. **23.25** Grand écran. **00.25-00.55** Courts métrage et vidéo.

BBC 2

08.25 Tales of a wise king and the devil, serie. Afl.: The tar black rock smasher. **08.30** Hallo Spencer, animatiefilmserie. Afl.: Winter winter. (herh.). **08.55** Playdays: The patch stop. (herh.). **09.15** Bitsa, knutselmagazine. (herh.). **09.30** Telling tales, verhalen. Vandaag: Jonah and the whale. **09.45** Babar, tekenfilmserie. Afl.: The unsalted sea serpent. **10.10** ●● Blood and honey, serie. Afl.: David gets a good gig. **10.30** (TT) Defenders of the earth, tekenfilmserie. Afl.: The Mind warriors (1). (herh.). **10.50** Blue Peter omnibus, jeugdmagazine. **11.40** The dark season, sf-serie voor de jeugd. (herh.). **12.05** Boxpops, muziekmagazine. **12.45** The O-Zone, muziekprogramma. **13.00** Regionale programma's. **13.30** Film 91, filmrubriek. (herh.). **14.00** Tennis. Grand slam toernooi, live vanuit München. **17.30** Ski Sunday, skimagazine.Vandaag o.a. **18.05** Rugby special. **19.05** Travel show guides, toeristische magazine. **19.35** The money programme. **20.15** The natural world, natuurfilmserie. Afl.: Monkeys on the edge. **21.05** The dream machine, serie. Slot: The passing of remoteness. **21.55** Did you see?.... **22.35** My folks, autobiografische dansfilm van David Gordon. (herh.). **23.05** Shag, Amerikaanse speelfilm uit 1989. Met: Phoebe Cates, Scott Coffey, Bridget Fonda e.a. **00.40** (TT) The ten commandments, serie. Deel 6. (herh.). **01.40-02.15** Def II: Rapido, muziekmagazine. (herh.).

Sportnet

08.00 Golf. **09.00** Eurobics. **09.30** Paardesport. **10.00** Argentijns voetbal. **11.00** American college football. **12.00** World snooker classics. **14.00** Matchroom pro boksen. **16.00** Wielrennen. **17.00** Go. **18.00** IJshockey. **18.30** Int. kickboksen. **19.00** IJs speedway special. **20.00** WK rugby. **21.00** Formule 300. **22.00** World sport special. **22.30** Golf. **00.00** NBA basketbal. **01.30** Motorsport.

Eurosport

09.00 Trans world sport. (herh.). **10.00** Sunday alive: Skiën om de Wereldbeker: Reuzenslalom heren en Super G dames; Track action magz. (herh.).; Boksen. (herh.).; Tennis: Grand slam toernooi München, finale; **19.30** Int. voetbal finale. **21.00** Skiën om de Wereldbeker. (herh.). **22.00** Tennis. (herh.). **00.00-01.00** Boksen. (herh.).

Duitsland 1

.35 Disney Club. Gevarieerd kinderprogramma. (herh.).
10.00 Des Luxus goldener Boden. Serie ambachten. Afl.4.
10.15 (TT) Wir Deutschen. Documentaire serie. Afl.4.
11.00 Kopfball. Spelprogramma.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.
12.00 ●● Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.10 Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 ●● Musikstreifzüge: Herscher des Himmels. Kerstconcert (Berlijn).
13.45 Mission Top Secret - Das Auge des Salomon. Kinderserie. Afl.4.
14.15 Gefährliche Sehnsucht. Serie. Afl.2.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD Sport extra. WK Latijns-Amerikaans dansen; Wereldbeker skiën: Super-reuzenslalom vrouwen, Reuzenslalom mannen.
17.00 ARD-Ratgeber: Recht
17.30 ●● Laudate. Advents- en kerstliederen door Hamburgse koren.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie. Afl.315: Weihnachtswünsche.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 ●● Lieder zum Advent. Fremde Klänge suchen Asyl.
19.15 Weltspiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Tiere vor der Kamera. Documentaire serie. Afl.: Guanakos - die wilden Lamas der Anden.
21.00 Mörderische Entscheidung - Umschalten erwünscht. Tv-film in twee versies: zie Duitsland 2.
22.35 Titel, Thesen, Temperamente.
23.05 Tagesschau.
23.10 Die Feuerwehr hilft - vorbeugen musst Du. Brandpreventie.
23.15 Ha(a)rmonie in Vollendung. Documentaire over topkappers.
00.20 Die besten Jahre. Serie. Afl.: Getrennte Betten.
01.10 Tagesschau.
01.15-01.20 Z.E.N. Adventskalender: Das Schachspiel.

Duitsland 2

08.45 Programma-overzicht.
08.47 Die Welt der Jahrhundertmitte. Documentaire serie. Afl.3. (herh.).
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Protestantse kerkdienst.
10.15 Matinee: Schwerpunkt Trivialliteratur (1); Gewitter im Mai, tv-film. (herh.).; Pointen vor 12.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert: Guten Abend, gut' Nacht. Duitse wiegeliederen van o.a. Brahms, Humperdinck, Schumann en Schubert.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt!
13.15 Damals vor vierzig Jahren.
13.30 Siebenstein. Kinderserie.
13.55 Werner Fend: Mein Dschungelbuch. Natuurfilmserie. Afl.: Elephant im Glück.
14.15 Karfunkel. Kinderserie. Afl.: Virnas Flucht.
14.45 Haste was, dann kriegste was! Reportage.
15.15 Das Familienjuwel. Amerikaanse speelfilm uit 1965. Met: Jerry Lewis, Sebastian Cabot, Donna Butterworth e.a.
16.50 Danke schön. Aansl.: Der grosse Preis (VPS 16.59).
17.00 Heute.
17.05 Die Sport-Reportage.
18.00 Festliche Bläsermusik zum Advent. Adventsmuziek in de Alpen.
18.10 ML - Mona Lisa.
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Politiek nieuws.
19.30 Reiselust. Vakantietips.
20.00 Himmelsschlüssel. Komedie van Herbert Lichtenfeld.
21.00 Mörderische Entscheidung - Umschatten erwünscht. Tv-film in twee versies, die gelijktijdig op ARD en ZDF worden uitgezonden.
22.35 Heute. Met Sport am Sonntag.
22.50 Die Welt der Jahrhundertmitte. Documentaire serie. Afl.4: Wohin?
23.15 ●● Alles...nur nicht Mozart! Briefe, Rätsel und Zurechtweisung. Film met muzikale scenes op basis van de briefwisseling tussen Mozart en zijn vader.
23.45 ●● Meine alten Freunde. Amerikaanse speelfilm uit 1978. Met: Talia Shire, Richard Jordan e.a.
01.25 Heute.

Duitsland 3 West

08.55 Michael's klingender Adventskalender (15). **09.00** Cursus Engels. (herh.). **09.30** Cursus-informatie. **10.00** Cursus natuurkunde. (herh.). **10.30** Cursus bedrijfseconomie. (herh.). **11.00** Ihre Heimat - unsere Heimat. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt hören. **13.15** Kulturgeschichten: Eisenbahnromantik. **13.40** West 3 aktuell. **13.45** Sonntagsgespräch. **14.00** Vier über uns. **14.45** Cheyenne, Amerikaanse speelfilm uit 1963. **16.55** WDR-Treff. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Fatty Finn, jeugdfilm. Afl.3 (slot). **18.30** Gott und die Welt - unterwegs. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde (19.00-19.15 Sport im Westen). **20.00** Sechs Fuss Land, tv-spelen: 1. Liebende in der Stadt. 2. Sechs Fuss Land. (herh.). **21.30** West 3 aktuell. **21.35** Schmidteinander, amusement. **22.35** Mary, show. **23.15** Experimente: Vor aller Augen (Heins Mühlenbrock). **00.15** Nieuws. Aansl.: Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse: Advent. (herh.). **08.00** Avec plaisir. (herh.). **08.30** Cursus wiskunde. (herh.). **09.00** Cursus Engels. (herh.). **09.30** Cursusinformatie. **10.00** Cursus natuurkunde. (herh.). **10.30** Cursus bedrijfseconomie. (herh.). **11.00** Musik um elf: Blaasconcerten. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt Hören. **13.15** Ihre Heimat, unsere Heimat. **14.15** Fernsehen - Wiedersehen: Glanzloses Leben, aber die Abende, portret. (herh.). **15.00** Vater ist nicht verheiratet, Amerikaanse speelfilm uit 1962. **16.55** Michael's klingender Adventskalender. **16.30** Sportimport. (herh.). **17.00** Glanz und Elend der Stahldynastien an der Saar (1). **17.45** Die 6 Siebeng'scheiten, spel. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Prominenz in Renitenz. **19.45** Gaudi Max. **20.15** Der Spion, der Goethe hiess, doc. **21.00** Nieuws. **21.05** Lieder können Brücken bauen. **21.50** Flutlicht. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Denkanstösse: Staatsgalerie - Heilige Kunst? **23.35** Nieuws. **23.37** Weisser Fleck. **00.25** Non-Stop-Frensehen.

RTL Plus

06.00 Turbo Teen. Serie. Herh.
06.25 Die Flintstone Kids. Serie. Herh.
06.40 Die Jetsons. Serie. Herh.
07.05 Yogi Bär. Serie. Herh.
07.30 Scooby Doo. Serie. Herh.
08.00 David der Kabauter. Tekenfilm.
09.20 Metty macht's möglich.
09.30 Tekenfilm.
09.45 Tim und Struppi - Der Fall Bienlein. Tekenfilm.
10.55 Kunst und Botschaft. Vandaag: Die Heimsuchung Mariä, van Marx Reichlich.
11.00 Die Woche mit Geert Müller-Gerbes. Talkshow.
12.05 Coach - Mit Herz und Scherz. Serie. Afl.: Geburtstags-überraschung. Herh.
12.35 Major Dad. Serie. Afl.: Ehevorbereitungen.
13.05 Stille Zeit. Adventmuziek.
13.40 Familie Munster. Serie. Afl.: Klein, aber oh Schreck.
14.05 Das Bibel-Quiz. Spel.
14.35 Weihnachten in den Bergen. Kerst-liederen. Herh.
15.05 Lass das, ich hass das. Duitse speelfilm uit 1983. Met: Beatrice Richter, Michael Schanze, Gunther Philip e.a. Herh.
16.45 Peter's Musikrevue. Duitse schlagers en evergreens.
17.50 Chefarzt Dr. Westphall - Das turbulente Krankenhaus. Serie. Afl.: Das letzte Examen.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz. Vandaag: Taiwan.
20.15 Bambi - Verleihung 1991.
21.45 Spiegel TV. Actualiteiten.
22.25 Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: filmopnamen van bliksem en onweer.
22.40 Schloss Pompon Rouge. Comedyserie. Afl.: Die Diva.
23.10 Die Supernacht der Bambi-Stars.
23.45 Kanal 4 blow up. Magazine met korte films en documentaires. Vandaag: Draussen und Drinnen - Aspekte des Dokumentarfilms.
00.15-01.50 Chattahoochee. Engelse speelfilm uit 1989. Met: Gary Oldman, Dennis Hopper, Frances McDormand e.a.

● *Mediaprijs voor Audrey Hepburnaprijs. (RTL Plus – 20.15 uur).*

SAT 1

07.30 Mensch, Dino. Herh. **07.55** Ollies total verrückte Farm. Tekenfilmserie. Herh. **08.20** Thundercats. Tekenfilmserie. **08.45** Drops! Herh. **09.10** Weinachten in Deutschland. 4-delige serie. **09.35** Stille Zeit. Adventsfeest met Hans Clarin. Deel 1. **10.00** AUTOmobil. **10.30** Comic-Stars gegen Drogen. **10.55** So gesehen. **11.05** Tennis, samenvatting: Grand Slam Cup in München, halve finale. **12.25** Bingo. **12.50** Fantasy Island. Amerikaanse serie. **13.40** 70 Jahre und kein bißchen leise. Portret van zanger/entertainer Evelyn Künneke. **14.20** Auf Videosehen. **14.45** Tennis, live: Grand Slam Cup in München, finale. **18.40** Sportclub. **19.15** Sat.1 Blick. **19.20** Glücksrad vanuit Berlijn. **20.05** WetterNews. **20.15** Die Rückkehr nach Eden. 3-delige Australische serie. Deel 1. **21.55** Sat 1 Wetter. **22.00** Talk im Turm, live talkshow. **23.15** Sat 1 Blick, Nachrichten und Sport. **23.25** Der Gorilla, 13-delige Franse actieserie. **00.50** Programma-overzicht en Videotekst.

RAI UNO

06.00 Ochtend- en middagprogramma. **18.05** TG1 flash. **18.10** 90 minuto. **18.40** Domenica in ... **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** TG Uno sport. **20.40** Felipe ha gli occhi azzurri, film. **22.25** La domenica sportiva (1). **23.00** TG1 flash. **23.05** La domenica sportive (2). **23.55** Zona Cesarini. **00.30** TG1 notte - Che tempo fa. **01.00** Motorshow di notte.

BBC 1

09.40 Turning Japanese, reportage. (herh.). **10.10** News. **10.15** The promise of His glory, serie. Afl.: Light in the darkness. **11.00** See hear! - Christmas special. **12.00** The training hour: Into print. The power of the pixel, reportage. (herh.). **12.30** The trianing hour: Skillshop. **13.00** (TT) Through the looking glass. Afl.: Style for all. (herh.). **13.30** Country file. **13.55** Agrarisch weerbericht. **14.00** News. Aansl: On the record. **15.00** (TT) EastEnders . (herh.). **16.00** (TT) North Sea hijack, Amerikaanse speelfilm uit 1980. Met: Roger Moore, James Mason, Anthony Perkins e.a. **17.35** (TT) Biteback. **18.15** The clothes show. **18.45** (TT) Merlin of the Crystal Cave, serie. Afl.: Reckoning. **19.15** Lifeline. **19.25** News. **19.40** (TT) Songs of praise. **20.15** (TT) You rang, M'Lord?, comedyserie. Afl.: The night of the reckoning. **21.05** The 1991 sports review of the year. **22.50** (TT) News. **23.05** (TT) Everyman, documentaire serie. Afl.: 24 hours in Tuzla. **23.45** Dear John, comedyserie. Afl.: Second time around. **00.10** Birthrights, serie. Slot: Is nothing sacred? (herh.). **00.40** Mahabharat, feuilleton. (herh.). **01.20-01.25** Weerbericht.

Super Channel

06.00 The mix. **11.00** The hour of power. **12.00** The mix. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.30** All mixed up!. **15.00** It is written. **15.30** Touristic magazin. **16.00** World sport special. **16.30** Hang loose. **17.00** Youthquake. **17.30** The world tomorrow. **18.00** Business weekly. **18.30** Erf. **19.00** Videofashion. **19.30** Thai panorama. **20.00** The Sunday feature film. **22.00** News. **22.30** Absolutely live!. **23.30** Film Europe. **00.00** All mixed up. **01.00** The mix all night.

MTV Europe

08.00 Awake on the wildside. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Ray Cokes. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbangers ball. **01.30** Kristiane Backer. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** Int. correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 3 West
14.45 Cheyenne Autumn. Late western van John Ford, werd wel geïnterpreteerd als een poging om het beeld van de indianen uit zijn eerdere films op te poetsen. Een groep Cheyennes ontvlucht het reservaat en begint aan een barre tocht. Het epos duurt bijna drie uur. Met Richard Widmark, James Stewart, Karl Malden.

RTL plus
15.05 Lass' das- ich hass' das. Natuurvriendelijke komedie over de directeur van een kolenmijn die van zijn plannen afziet om een boerderij te slopen. In 1983 gemaakt door Horst Hachler, met Beatrice Richter, Michael Schanze.

Duitsland 2
15.15 The family jewels. Film van en met Jerry Lewis, die zeven rollen voor z'n rekening neemt. Iedereen wil een rijke erfgename beschermen. Uit 1965.

BBC 1
16.00 North sea hijack. Actiefilm uit 1980 van Andrew McLaglen, met Roger Moore als geheim agent die moet voorkomen dat terroristen olieplatforms in de Noordzee opblazen. Ook met James Mason, Anthony Perkins.

● *Loretta Swit in 'The execution'. (Super Channel – 20.00 uur),*

Super Channel
20.00 The execution. Matige Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Paul Wendkos. Vijf bewoners van de voorstad van Los Angeles, die de Duitse concentratiekampen hebben overleefd, beramen een moord op een voormalige Nazi-arts. Deze is in hun woonplaats als succesvol restauranthouder werkzaam. Met Loretta Swit, Rip Torn en Jessica Walter.

BBC 2
23.05 Shag. Vriendinnen houden vrijgezellenavond voor mooie Phoebe Cates. Innemende film van Zelda Barron uit 1988, ook met Bridget Fonda.

Duitsland 2
23.45 Old boyfriends. Vrouw zoekt vroegere minnaars op om haar verleden te analyseren. Dat levert vooral een slechte film op. Regie in 1979 van Joan Tewkesbury, met Talia Shire, Richard Jordan.

RTL plus
0.15 Chattahoochee. Ontnuchterend en realistisch portret van een man met een oorlogstrauma, die in een inrichting in Florida terechtkomt. Met Gary Oldman, Dennis Hopper. In 1990 gemaakt door Mick Jackson.

radio

Radio 1
7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. HV: 9.03 De verbeelding. IKON: 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophef en vertier (12.30 Nws.). 13.08 Hier en nu. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek (17.30 Nws.). 18.08 NOS Aktueel. 19.02 Van 0 tot 80. 20.02 Jazz uit het historisch archief; ca.20.30 NOS Jazzgeschiedenis. 21.02 American Songbook. 22.02 New age music magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
8.02 Vroege vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Bertus de Rijk (11). 10.30 Muziekmozaïek. 12.02 Nederlands op AVRO 2. 13.02 AVRO Radiojournaal. 14.02 Café op twee. 15.30 Mezzo. 17.02 De taalmeesters. 17.30 Tour de chant. 18.02 Album. 20.02 3 x bellen. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3
8.02 Goudkoorts. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 KRO-miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 KRO's hitweek. 16.02 Liefdeslijn. 18.02 De jonge honden. 20.02 Leidsekade live. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4
8.00 Nws. 8.02 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 De Nederlanden. Nederlandse Muziekdagen 1991. Muz. voor sopraan en piano; ca.12.15 Nederlandse Muziekdagen 1991. Muz. voor pianoduo. 13.00 Nws. 13.02 Diskotabel. 14.15 Concert op de zondagmiddag. Radio Symf. Ork. (Pauze: Praten over muziek) 16.30 Vokalise. Simon Boccanegra, Verdi. Koor en Ork. van Covent Garden o.l.v. Sir Georg Solti met sol. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaartberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat. 13.00 Nws. 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. IKON: 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie & kerkmuziek. 18.40 Vrouwen over vrouwen. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Het Concert. 13.00 Overname Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Kop of Flet. Personality-show van Michel Follet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. Vlaamse hits van vroeger en nu. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRF-Sonntagsmenü. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate vom Wochenende.

RTL Radio
6.00 Sonntag Morgen. 9.00 RTL-Sonntagsfrühstück. 11.00 Radio Shop, muziek en actualiteiten. 12.00 Hits der Woche, Top 30. 14.00 Happy Birthday. 17.00 Endsport. Rückblick auf ein Wochenende voller Sport. 18.00 Classic-Hits. Die grössten Hits, die besten Oldies. 21.00 Je t'aime. Das zärtliche Magazin. 24.00-4.00 Radio-Nacht. Die Nacht lebt.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf. Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellackschätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

N.V. WATERLEIDING MIJ. LIMBURG

Met ingang van 1 januari 1992 zullen onze tarieven voor waterlevering verhoogd worden.
De nieuwe staffeltarieven zijn dan als volgt:
- voor verbruik van de eerste 500 m³ per jaar ƒ 1,35 per m³;
- voor verbruik boven 500 m³ per jaar ƒ 1,20 per m³.

De vastrechttarieven blijven ongewijzigd.
In de voormalig voorzieningsgebied van het Gemeentelijk Waterleidingbedrijf van Kerkrade blijft voor de categorie „tijdelijk verbruik" het huidig tarief ongewijzigd; voor de overige categorieën zal het nieuwe staffeltarief gaan gelden.

In het voormalig voorzieningsgebied van het Nutsbedrijf Heerlen zal het tarief voor de categorie „huishoudelijk verbruik (inclusief leveringen ten behoeve van centrale meting)" ƒ 1,35 per m³ gaan bedragen; voor de categorie „industrietarief" zal het nieuwe staffeltarief gaan gelden.

De overige tarieven blijven ongewijzigd.
Onze Algemene Voorwaarden Drinkwater 1990 en het daarbij behorende Tarievenblad liggen ter inzage bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Maastricht, Heerlen, Roermond en Venlo, alsmede in al onze kantoren.

Tevens zijn deze op aanvraag kosteloos verkrijgbaar bij ons hoofdkantoor, Postbus 1060, 6201 BB Maastricht.

In het huwelijksgoederenregister bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht is op 11 oktober 1991 onder nummer 15935 ingeschreven de akte houdende wijziging huwelijksvoorwaarden staande huwelijk van de echtelieden **H. Ramaekers** en **W.H. Ramaekers-van Wissen**, wonende te Ransdaal, gemeente Voerendaal, Mareheiweg 15, verleden voor notaris mr. H.G.L.M. Joosten ter standplaats Gulpen op 8 oktober 1991.

DRAAG EEN STEENTJE BIJ!
een school in het kinderdorp
JOAO PESSOA BRAZILIË
Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen zal in Joao Pessoa de bestaande kleuter- en lagere school uitbreiden. In de toekomst is de school ook bestemd voor de kinderen uit de sloppenwijken in de buurt van het kinderdorp. Teneinde ooit een verandering in de leefsituatie van deze kinderen te brengen is veel geld nodig. Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen vraagt daarom uw hulp.
DOOR ƒ20.00 OVER TE MAKEN, KOOPT U SYMBOLISCH EEN STEEN VOOR DE SCHOOL.

Geef Toon Hermans iets leuks op z'n 75ste verjaardag.

Op 17 december a.s. wordt Toon Hermans 75 jaar jong. Stuur hem een kaartje. Dat zal 'n verrassing zijn!

Hij zal het trouwens nog leuker vinden als u ook iets voor het Wereld Natuur Fonds doet. Plak daarom 2 postzegels van 80 cent extra op uw felicitatiekaart. Stuur deze naar: Toon 75, Postbus 222, 1000 AE Amsterdam.

In de speciale gala-uitzending van de VARA en de BRT op 17 december, zal dan naast de huldiging van Toon worden bekendgemaakt hoeveel er door u allen is bijeengebracht voor het WNF. Kortom, stuur vandaag nog uw kaartje!

Stuur Toon een kaartje (en steun het Wereld Natuur Fonds).

Deze actie is mogelijk gemaakt door de Stichting VSB Fonds/Verenigde Spaarbank NV.

STREEKGEWEST OOSTELIJK ZUIDLIMBURG

BEKENDMAKING

De voorzitter van het Streekgewest OZL maakt bekend dat op maandag 16 december 1991 een vergadering van de gewestraad van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg wordt gehouden om 19.30 uur in de raadszaal van het gemeentehuis te Heerlen.

De voorzitter voornoemd,
P.H. van Zeil.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen · Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

TERSCHELLING. Camping Eldorado. T.h. vak.huisjes, chalets en luxe stacaravans. Reserv. v. 1992 mog. Nog enkele chalets vrij v.a. 28-12 (oud en nieuw). Tel. 05620-2632. WA-61R

AMELAND t.h. 1992: st. vakantiebungalows 2 en 3 sl.k. Tevens stacaravans, 2 sl.k. voll. inger. Inl. 05180-1206 (niet op zond.) WA-61R

KERSTVAKANTIE
TEXEL NATUURLIJK!

Boek nu een comfortabel weekend- of midweekverblijf in een vijfsterrenbungalow met gratis subtropisch zwembad: Bel ZILVERBERKPARK DE KRIM TEXEL: tel. 02220-16275. WA-61R

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE. 6-pers. bungalows a. zee nabij subtropisch zwemparadijs. Kerstarrangement ƒ 470,-. 02246-1596, na 18.00 uur 02230-22662, ook info '92. NH-61R

ST. MAARTENSZEE, PARK DUINLAND. Bung., gratis zwemparadijs, weekend/midweek v.a. ƒ 300, carnaval v.a. ƒ 450. Hoogseizoen v.a. ƒ 1095. Tel. 02246-3109. NH-61R

T.H. RECREATIEBUNG'S op klein rustiek park aan de voet van de hoogste en breedste duinen in Groet. Info: (02209) 1681. NH-61R

ZEELAND

OOSTKAPELLE Luxe vak.app. te huur. 600 m van bos en strand. Gehele jaar geopend. Inl.: App. DUNO, tel. 01189-1334/01180-15811. ZE-61R

JONGERENVAKANTIES

10-dgse skivakantie

28-2 tot 8-3. Emberger Alm Greifenburg; V.P. incl. busreis, ski-uitrust. en skiles v.a. ƒ 695. Inl. (02230)42243/42245. J061R

FRANKRIJK

Gids '92. SEJOUR EN FRANCE
Goede betaalb. vak.woningen. Veel keus.
Lid. SGR. Tel. (085) 257800. Gratis gids.
FA-61R

Interbus
wekelijks luxe royal class voordeelbus. Inl. 030-414747 lid SGR. Fa-61R

ZWITSERLAND

Interbus
wekelijks luxe royal class voordeelbus. Inl. 030-414747 lid SGR. ZW-61ZR

WINTER/ZOMERGIDS met vak.woningen, chalet en hotels in geheel Zwitserland, Oostenrijk, Duitsland en Italië. I.T. Reizen, 010-4147692 (lid SGR sedert 1934). ZW-61R

OOSTENRIJK

Interbus
wekelijks luxe royal class voordeelbus. Inl. (030) 414747, lid SGR. OS-61R

ANDORRA

SKIËN IN ANDORRA
Zon- en sneeuwzeker. Nu ƒ 455, 10 dgn. HP + busreis.
Gratis folder: Sunski tours, 05470-60050, SGR.
AN-61R

DENEMARKEN

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
KEUS UIT RUIM 20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN
D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo
Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:
Dansk Feriehus Bookingburo Holland
Hoofdweg 99
9681 AC Midwolda
Telefoon 05975-1416*
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

...dat is geen sprookje,
dat is DENEMARKEN **Daar moet u zich thuis voelen!**
TROLL TRAVEL, de Deense vakantiewoningspecialist, biedt u een ruime keuze uit meer dan 6000 woningen, verspreid over Denemarken. Er is keus genoeg, maar boek dan wél vroeg!
Vraag de uitgebreide katalogus aan en reserveer bij TROLL TRAVEL bv (lid ANVR-Reisorganisatoren en Stichting Garantiefonds Reisgelden).
Trollstraplein 8. 3332 JB ZWIJNDRECHT.
Telefoon 078-191700 of 195955. Telefax 078-191549.

TSJECHOSLOWAKIJE

Goedkope wintersport
HOGE TATRA, 2600 MTR., INCL. BUS/VLIEGT... ***HOTEL met zwemb./volpens./skiles en skipas v.a. ƒ 670,-. Info en boekingen: Sneeuwbal Winter... 08818-1237. WI-...

HONGARIJE

Dé grootste spec. voor Hongarije POESTA REIS... KEL, biedt hot., pens., app., vak.huizen, camp. en ... /menvak. op alle niveaus voor de indiv. reiziger. U... rondreis langs pensions, 14 dgn. à ƒ 325 p. p. met ... vervoer. Weekl. pendelbus ƒ 225 retour. Gratis fo... 055-412114. HO-...

GRIEKENLAND/CYPRUS

CORFU vak.woningen 2-8 pers. vlak aan zee, v...
ƒ 145 p.w. evt. ook vlieg- of busreis.
NIEUW: 7-dgse vastelandtour, gratis folder.
ROSS HOLIDAYS, tel. 05908-10019. Lid SGR.
GC-...

INDONESIË

Let op nog enkele plaatsen voor 22-daagse rondreis... va, Bali en Lombok.
Vertrek mrt. t/m dec. '92. Incl.: vlucht, excursie en h... op basis van LO. Vol = vol ƒ 2450.-.
Inl. HOLLANDIA TRAVEL 058-124085. IN-...

23 dgn. elke week in 1992 een onvergetelijke vakan... Bogor, Ceribon, Djokja, Kalibaru en Bali + vol pens... excursies + retourticket KLM-GA. Voor maar ƒ 27... Inl. St. 'HET SCHONE STREVEN' L'wd., 058-137... IN-...

Indonesië Tours '92/'93

De nieuwe brochure van dé Indonesiëspecialisten ... uitstek ligt voor u klaar! 112 pagina's kleurige inform... over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inclusief alle maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding.
Tevens hebben wij in dit programma rondreizen opgenomen naar India, Nepal, Thailand, Maleisië en Sri Lanka.

INFORMATIEVE DIA-PRESENTATIES INDONES...

Iedere zaterdag dia-presentatie in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow en w...

Eindhoven 4-1 + 19-1 + 30-1 + 6-2; Maastricht 2...
Venlo 16-2; Heerlen 18-2.

Komt u ook? Bel ons even: 023-339151.
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisburo of b...

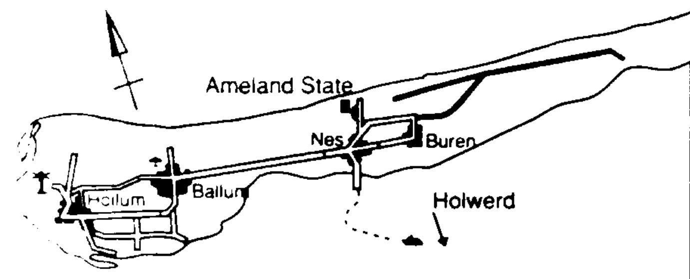
De Boer & Wendel B.V.
dé Indonesiëspecialisten
Raadhuisstraat 53 – 2101 HD Heemstede – ANVR/GAR.FONDS...
023-339151

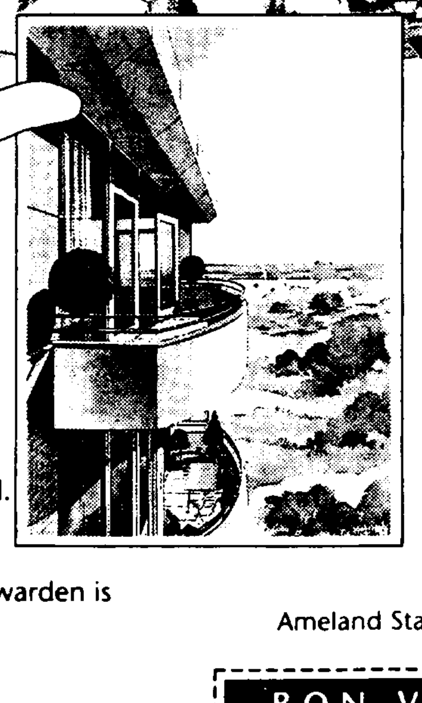
AMELAND STATE

DE MOOISTE LIGGING VOOR U EN UW BELEGGING V.A. ƒ 149.500,-*

Excl. BTW

Ameland State, nog geen 200 meter van zee en strand

Binnenkort wordt op Ameland het riante appartementencomplex Ameland State gebouwd. Dicht bij zee en strand, te midden van bos en duin. Een unieke ligging op loopafstand van het schilderachtige dorp Nes. Via Groningen of Leeuwarden is Ameland zeer snel bereikbaar.

Schitterende architectuur

Een bijzondere entree geeft toegang tot de 85 royale appartementen die zijn gebouwd rondom de enorme overdekte binnentuin (Atrium). Een sfeervol à la carte restaurant en een eigen parkeerplaats maken het geheel compleet.

Model-appartement te bezichtigen

Bezoek tijdens de kerstvakantie ons model-appartement. Op ware grootte te bezichtigen bij restaurant De Pepermolen, Strandweg 51, 9163 GL Nes, Ameland, tel. 05191-2282.

* Vrij op naam. Rabo hypotheek tot 90%, gunstige rente, geen afsluitprovisie. I.v.m. verhuur-exploitatie-constructie BTW terugvorderbaar.

Vakantieplezier èn een uitstekende belegging

Voor velen een lang gekoesterde wens, een vakantieappartement op een eiland met een uitzicht niet alleen op een fraaie natuur maar ook op een uitstekend rendement tot in lengte van jaren! Door de mogelijkheid van een verhuur-exploitatie-constructie met Creatief Vakantieparken b.v. kan elke eigenaar een zakelijk exploitant van een zakelijk goed worden, dus ondernemer met alle fiscale voordelen van dien.

Reageer snel, er zijn er maar 85!

Ameland State, Strandweg 51, Nes, Ameland, tel. 05191-2282.

BON VOOR GRATIS BROCHURE
Stuur mij de kleurrijke brochure over Ameland State.
Dhr./Mevr
ADRES
POSTCODE TELEFOON
PLAATS
Bon in envelop zonder postzegel sturen aan: Noordland Makelaars b.v.
Antwoordnr. 1110, 9200 VB Drachten,
tel. 05120-22265, fax 05120-10713. R

VAKANTIEWONINGRUIL

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. (05780) 14235. VW-61R

KUNST & CULTUUR

ROLLING STONES
AT THE MAX
OOK IN DECEMBER
LARGER THAN LIVE
IN IMAX
010-404 88 44

SPANJE

EURORAPIDE 2 x per week per luxe royal class bus naar uw vak.bestemmingen. Inl. (030) 414747, lid SGR. SP-61R

GRATIS zomergids 10-daagse busreizen. App. v.a. ƒ 199, hotels v.a. ƒ 289. Boosten Reizen, lid SGR, tel. 045-227777. SP-61R

Costa Brava v.a. ƒ 210.-
Barcelona v.a. ƒ 210.-
Salou v.a. ƒ 225.-
Costa Blanca v.a. ƒ 250.-
Retourprijzen per pers.
(bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen.
Luxe bussen. Toilet - video - airco - royal class

Iberbus
(020) 6241010
SP-61R

WINTERSPORT

8-dgse SKIREIS Tsjechoslowakije.
Busreis vol-pens. v.a. ƒ 395,-.
Interaction: 043-639230/639231.
Wi-61R

10-dgse ski langlaufvakantie

7-2 tot 16-2 en 28-2 tot 8-3 Berg (Karinthië) halfpension 4* hotel Glocknerhof incl. busreis, langl.les + uitrusting + akt. i.h. hotel ƒ 750. Inl. (02230)42243/42245/41443. Wi-61R

LANGLAUFEN

in sneeuwzeker Noorwegen. Prachtige loipes in nog ongerepte natuur. Ideaal voor beginners en gevorderden. Individueel of groepsreis KETA-TOURS. 020-6235821. WI61R

TURKIJE

MOOI TURKIJE

7 vluchten p/week naar 5 Turkse Airports v.a. Schiphol en Beek * retourvlucht v.a.

ƒ 450.-

* met hotelarr. week v.a.

ƒ 598.-

NOORD-CYPRUS

Nieuw voor Nederland, met temperaturen tot boven 20 graden. Dicht bij cultureel Kyrenia aan zee, eigen strand, alle moderne gemakken/entertainment: L.A. Holiday-Centre, **** bungalows, week v.a.

ƒ 998.-

Vraag ook de nieuwe voordeel zomergids '92.
De ontdekkers van Turkije
HTC SUPER REIZEN
040-436600
TU-61R

ISRAËL

EILAT

Exotische cocktails
Dát smaakt na een verkwikkende duik in een azuurblauwe zee. En vanavond gaan we gezellig uit. Morgen schijnt opnieuw de zon. Eilat! Vlieg comfortabel met El Al lijndienst tegen zeer aantrekkelijke prijzen. Voor meer informatie: bel 020-622.01.91.
EL AL
Your scheduled airline to Eilat.

Eilat, beleef het met Isropa reizen
Nu: 7 dagen voor de prijs van 5 (L/O)
in luxe hotels in de periode van 5 januari - 16 februari 1992.
Vraag uw ANVR reisbureau of
Isropa Reizen/Zaandam
Telefoon: 075-123451
ISROPA REIZEN

AZIË

*****Thailand rondreis v.a. ƒ 2198

14/22 dg. rondreis, veel zien en genieten, uitgerust... rug. Ned. beg., 1e kl., vertr. elke week 22-12 nog 2... Tekkel Air, (070) 3468700. KERSTSPECIAL 14 dg... in ƒ 2748, vertr. 22-12, nog 2 pl. AZ-6...

GOEDKOPE TICKETS AZIË O.A. THAILAND/FILIPIJN... Nieuwe reiskrant 1992 met 15 dg. Thailand ƒ 1.529.-; 15... Manila ƒ 2.149.-; 15 dg. strand/duikvak. Filip. ƒ 2.289... Ticket/Hotels. Grote keus rondreizen in Azie;----RAINBO... TOURS. Tel. 085-454918/430992,--- AZ-6...

Sri-Lanka ƒ 1425; 20 dgn hotel L.O. ƒ 1795; 8 dg... rond-tour ƒ 2395. Thailand ƒ 1339; 15 dgn *** ho... ƒ 1795. Schakel Travel & Tours, tel. (085) 6495... AZ-61...

EGYPTE

Aktieve rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1.545,- ... vliegreis, vervoer, hotels, etc. Div. vertrekdata v.a. ... Folder? Djoser (071) 126400. Lid S.G.R. EG-6...

Akt. 15-daagse rondreis, 16/2, 8/3, 12/4. Kleine gro... Enth. reisleiding, leuke hotelletjes, excursies, felou... zeilen, etc. ƒ 1.575,-. ROSETTA (080) 227087. EG-6...

VER. STATEN/CANADA

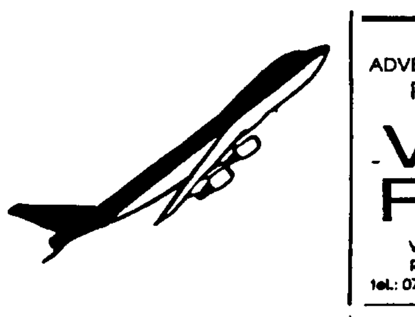
GOEDKOOPSTE TICKETS
SCHAKEL TRAVEL & TOURS, tel. 085-649548.
VC-61...

REISGENOTEN

Het zoeken naar een vakantiepartner is een moeilijke en... tijdrovende zaak. Het vinden van de juiste partner verg... nog meer tijd en geld. Wellicht kunnen wij u helpen... Uiteraard met behoud van alle privacy. Bel of schrijf en u ontvangt alle informatie. BARROW & BARROWS, Postbus 59, 8160 AB Epe. Tel. 05780-21242. RG-61R

DIV. BUITENLAND

Speciale CAMPINGVLUCHT van Air Holland naar TA... GER (Marokko). Vertr. 21-12, terug 4-1 ƒ 740,-. Info S... ham Travel (010) 4121330 of 4121211. DB-6...

ÉÉN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 41 NEDERLANDSE REGIONALE DAGBLADEN
VAKANTIE & RECREATIE
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314 / 206 / 292, fax: 072-11...

DRENTHE

HOTEL RESTAURANT 'DE WAPSER HERBERG' in het bosrijkste gebied van Drenthe, Logies + ontbijt v.a. ƒ 35.- p.p. Gehele jaar geopend, 05211-1278. Dr-61R

KERST EN OUD EN NIEUW IN MOOI DRENTHE
Voor de kerstdagen nog enkele 4- en 6-pers. bungalows. Voor de jaarwisseling alleen 6-pers. bung.'s t.h. 05221-1227. DR-61R

Buinen gezellig FAMILIEPENSION. Voor ontspannende vakantie in huiselijke sfeer, in bosrijk fiets- en wandelgebied. Kamers voorzien van douche/wc, prijsvriendelijk. Inl. reserv. Pension Triënte, Molenstraat 25, 9528 RA Buinen, tel. (05998) 12491. DR61R

OVERIJSSEL

Holten. Vak.oord „De Lindenberg" FOLDER '92 LIGT VOOR U KLAAR. Vraag gratis folder over de 33 vrijstaande in het bos gelegen vak.bungalows met alle comfort zowel in als buiten de bung., zoals ktv, inci-video, verw. zwembad, speeltuin, kantine, wasserette, sportveld enz. Nog mogelijkh. hoogseiz. In voor- en naseizoen 50-plussers belangrijke korting. Postweg 1, 7451 TS of bel 05483-61364. OV-61R

'VAKANTIEPARK COLLENDOORN' nabij PONYPARK SLAGHAREN. Gezellige vakantiehuisjes met gratis rijpony en rijles voor de kinderen, overdekt verwarmd zwembad, gezellige familieavonden, incl. entree Ponypark Slagharen met gratis gebruik van alle unieke attracties, nieuwe wildwaterbaan, westernshows etc. 3 dagen met 2 overnachtingen voor slechts ƒ 338.- per vakantiehuisje. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel 05231-3000. OV-61R

V.V.V. BROUWERSHAVEN

Voor nieuwe winterarrangementen.
Vraag folder! Tel. 01119 - 1940.
ZE-61R

ROOMPOT RECREATIE. Reserveer een winter- of zomervakantie aan strand en zee. Vraag de 36 pagina's grote brochure aan vol kampeer- en bungalowvakanties. Gratis toegang subtropisch zwemparadijs. 01107-4200.

VAKANTIE WONING SERVICE. Zeeland verhuurt (365 dagen) hele luxe bungalows met uitzicht op zeer comfortabele caravans. Bel voor de brochure: 01107-4290. ZE-61R

KERST AAN ZEE

Een comfortabele bungalow in de kerst-midweek van maandag tot vrijdag incl. entree recr./kuurbad. Op 500 m. v. het strand en de duinen. V.a. ƒ 510,- vakantiepark Hof Domburg. Domburg - Zeeland. Tel. (01188) 3210. ZE-61R

LIMBURG

IN ZUID-LIMB. (kerstweek) nog enkele appartementen (2 tot 20 pers.) t.h. in verbouwde boerderij v.v. alle comfort. Tel. 045-443296/04492-3941. LI-61R

Hotel Groot Welsden

gelegen midden in de schitterende natuur van Zuid-Limburg biedt u aan: 4-daags kerstarrangement met heerlijke 5-gangendiners en feestelijke kerstbrunch voor de prijs van ƒ 320,- p.p. Midweekarr., 4 overnachtingen voor de prijs van 3; v.a. ƒ 97,50 p.p.
Ons hotel is zeer stijlvol in kerststeer ingericht.

Tel.: 04458-1394 LI-61R

BELGIË/LUXEMBURG

STACARAVANS en CHALETS in de Ardennen en Franse Ardèche
Inl.: NATUURREIZEN tel. 04406-42428. BL-61R

DUITSLAND

VOORDELIGE VAKANTIEWONINGEN
Een enorm aanbod van voordelige vakantiewoningen, pensions en hotels in de bosrijke gebieden van Duitsland voor liefhebbers van natuur, cultuur en sportieve ontspanning. Vanaf ƒ 230.- voor 2 pers./week tot ƒ 750.- voor 7 pers./week. Gratis (nieuwe) gids: ADE, afd. R., Postbus 400, 6710 BK Ede, tel. 08380-19563.DU-61R

Eifel, Moezel, Harz, Beierse Woud. Vakantieappartementen. VRAAG GIDS 1992, Postbus 156, 2980 AD Ridderkerk of tel. 01804-24589. DU-61R

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags midweekarr. (3 n.) DM 255.- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekend - en 6-daagse arrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49

Fantastische 7-daagse kerstreis v. ALLEENSTAANDEN n.h. Zwarte Woud, nog enkele pl. vrij. Bel voor info 'Samen Uit' in Duiven: 08367-67028 (ook na kant.uren). DU-61R

Comfort, vakantiewoningen in Haus Berghof, i.h. Schwäbische Wald. Mooie rustige ligging, vrijst., tegen berghelling, met heerlijk uitzicht, slechts 200 m, n. bos. Binnenbad 28°, sauna, sol., gr. terras en ligwei, kinderspeelplaats, tafeltennis, eigen meer om te vissen. Huisbrochure. Eerst bekijken en beoordelen, dan boeken, E. Munz, Berghof. D-7062 Obersteinenberg. Tel.: 09-49-7182/531 of 09-49-7183/6526.